

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL **INOVAȚIE ȘI** **PERFORMANȚĂ** **ÎN EDUCAȚIE**

Experiențe didactice la final de an școlar 2021-2022

Analiza Swtot - An Școlar 2021-2022

NR. 9, AUGUST 2022

ISSN 2784 - 0166

ISSN - L 2784 - 0166

Analiza Swtot - An Școlar 2021-2022

Misiunea școlii-„Interacțiunea școlii cu mediul social, cultural, economic și tehnologic, transformarea școlii într-un centru de resurse educaționale și de servicii oferite comunității (ex. servicii ecologice, protecția mediului, voluntariat-ajutorare)

Pag .54

Academia

academiaabc.ro

Importanța educației în formarea și dezvoltarea elevilor

Educația înseamnă schimbare;
schimbare în noi, în mentalitatea
noastră; schimbare în relațiile cu
elevii, profesorii și părinții;
schimbare în societate, în general.

Pag .82

SIMPOZION NAȚIONAL
**INOVAȚIE ȘI
PERFORMANȚĂ
ÎN EDUCAȚIE**

ISSN 2784 - 0166

ISSN - L 2784 - 0166

academiaabc.ro

Este un proiect

S.C. Offset S.R.L.

B-dul 1Mai, Nr.33A, Bl.PF7, Sc.A, Ap.11,

Constanța,

Tel: 0766.491711,

Email: office@academiaabc.ro

revista@academiaabc.ro

simpozion@academiaabc.ro

Website: academiaabc.ro

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL „INOVAȚIE ȘI
PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE” / NR. 9 / AUGUST 2022

***Experiențe didactice la final de an
școlar 2021-202***

Analiza Swot - An Școlar 2021-2022

Editor: Secuiu Eugen

Colectivul de redacție:

Prof. Secuiu Elena

Prof. Radu Cristina

Prof. Grecu Cosmina

**AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA
RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL
MATERIALELOR PUBLICATE !**

CUPRINS

De la teorie la practică în abordarea metodelor activ-participative.....	PAG. 15
Autor: Abălașei Marina Natalia	
Profesor Școala Gimnazială Nr. 1, Bragadiru	
Copiii și alimentația sănătoasă Proiect de activitate extracurriculara.....	PAG. 19
Autor: AlecsandruDelia-Gabi	
Profesor Școala Postliceală Sanitară	
Dezvoltarea și consilierea personală a elevilor: dezvoltarea încrederii în sine.....	PAG.23
Autor: Alexandru Roxana	
Profesor Colegiul Național "Ștefan Cel Mare, Hârlău, Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași	
Proiectarea unității de învățare: gruparea serie și paralel a becurilor.....	PAG. 25
Autor: Alexandru Roxana	
Profesor Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău, Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași	
Implementarea unui model didactic bazat pe inteligența emoțională la orele de Fizică.....	PAG. 29
Autor: Alexandru Roxana	
Profesor Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău, Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași	
Activitate de învățare la Fizică bazată pe competențe.....	PAG. 33
Autor: Alexandru Roxana	
Profesor Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău, Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași	
Activitate de fixare a cunoștințelor: scări de temperatura (exerciții Kahoot).....	PAG. 37
Autor: Alexandru Roxana	
Profesor Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău, Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași	
Educație emoțională. Scurte aspecte întâlnite la elevii din ciclul primar.....	PAG. 39
Autor: Anton Cristina	
Profesor Școala Gimnazială Mihai Viteazul Boldești-Scăeni	
CONFLICTUL SI ROLUL SAU IN DINAMICA ORGANIZATIONALA.....	PAG. 41
Autor: Asofiei Ionela	
Profesor Scoala Gimnaziala nr. 3, Piatra Neamt	
EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII MANAGERIALE PRIN PERSUASIUNE ÎN INSTITUȚIILE ȘCOLARE.....	PAG. 46
Autor: Bălin Adina-Veronica	
Profesor Școala Gimnazială Tâmboești	

Secvență didactică Disciplina - Arte vizuale și abilități practice Unitatea tematică - Explorăm mediile de viață Tema lecției - Confectionarea unor bufnițe din conuri de brad.....PAG. 49

Autor: Barta Mihaela-Roxana

Profesor Școala Gimnazială Liviu Rebreanu, Cluj-Napoca

Valorificarea poveștilor terapeutice în activitatea didactică.....PAG. 52

Autor: Berbeci Iuliana

Profesor Grădinița cu Program Prelungit nr. 22, Iași

Analiza Swot- An Școlar 2021-2022.....PAG.54

Autor: Boca Mihaela Camelia

Profesor Școala Gimnazială „Teodor Balan” - Gura Humorului –Suceava

Abilități ale secolului XXI în sala de clasă.....PAG. 57

Autor: Braica Crina, Școala

Profesor Gimnazială Grigore Moisil, Satu Mare

Relația profesor-părinte - componentă esențială a procesului educativ.....PAG. 59

Autor: Braica Crina

Profesor Școala Gimnazială Grigore Moisil, Satu Mare

La final de drum.....PAG.62

Autor: Brașoveanu Raluca

Profesor Școala Gimnazială “Ionel Teodoreanu” Iași

MICII DEDECTIVI ÎN LUMEA EMOȚIILOR EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARILOR.....PAG. 64

AUTOR: Bruja Carmen-Vasilica

Profesor Școala Gimnazială nr.1 Balcani, Bacău,România doctorandă UPS Ion Creangă ,Chișinău

PROIECT DE ACTIVITATE: Consiliere psihopedagogică.....PAG. 68

Autor: Bughiuș Gabriela

Profesor Colegiul Economic “Anghel Rugină” Vaslui

Sistematizarea tehnicii jocului de fotbal.....PAG. 71

Autor: Burcea Iulian

Profesor Școala Gimnazială Nr. 1 Blejești

Impactul mass-media asupra elevilor.....PAG. 74

Autor: Burlacu Alina

Profesor Colegiul Mihai Eminescu Bacău

Beneficiile integrării curriculare ca abordare modernă în procesul de învățământ.....PAG. 76

Autor: Buturugă Elena

Profesor G.P.N. Nr 11, Șc. Gimnazială C-tin Brâncuși , Medgidia

Importanța educației în formarea și dezvoltarea elevilor.....PAG. 82

Autor: Cădu Coca-Maricela

Profesor Școala Gimnazială Nr.1 Brăhășești, Jud. Galați

MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII.....PAG. 86

Autor: Calu Elena

Profesor Liceul "Ștefan Procopiu" Vaslui

METODA FIGURATIVA (GRAFICA).....PAG. 90

Autor: Carbunaru Alina

Profesor Școala Gimnazială nr. 81 București

Analiza apelor clorurate din Oglinzi și rolul lor terapeutic.....PAG. 92

Autor: Catană Ana Gabriela

Profesor Colegiul Tehnic „Ion Creangă” , Tg. Neamț, jud. Neamț

Cum să fii fericit!.....PAG. 95

Autor: Raluca Maria Chirțan

Profesor CJRAE Timiș - Școala Gimnazială Jimbolia, Școala Gimnazială Cărpiniș

Aplicarea unor metode și tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice.....PAG. 97

Autor: Chiș Emilia

Profesor Școala Gimnazială Nr. 79, București

FIGURILE DE STIL ÎN OPERA LIRICĂ.....PAG. 101

Autor: CIANGU IONUȚ

Profesor Școala Gimnazială, Comuna Reditu, Județul Neamț

NATURA –PRIETENA NOASTRĂ -proiect de activitate extrașcolară.....PAG. 104

Autor: Ciucu Lucia

Profesor Școala Gimnazială „Gheorghe Bibescu” Craiova, Dolj

Analiza SWOT a propriului stil de învățare.....PAG. 107

Autor: Comșa Maria-Diana

Profesor Școala Gimnazială "Tudor Vladimirescu" , Tîrgu-Mureș

Dezvoltarea competențelor la Științe pentru Generația Z.....PAG. 110

Autor: Sorica Ileana

Autor: Costea Georgeta

Profesor Școala Gimnazială Nr. 124

TOȚI SUB ACELAȘI SOARE, FANTASTICI DE LA MIC LA MARE!.....PAG.114

Autor: Dodu Anca Andreea

Profesor Școala Gimnazială "Dimitrie Luchian" -Grădinița PN Nr 1 Piscu, Galați

Educarea creativității prin rezolvarea și compunerea de probleme matematice.....PAG.115

Autor: Drăgan Julieta

Profesor Școala Gimnazială „Spiru Haret” Oltenița, județul Călărași

MODUL INTERDISCIPLINAR: SAREA-AMIC SAU INAMIC.....PAG.119

Autor: CRISTINA-AURA DRAGOMIR

Profesor COLEGIUL NATIONAL MIHAI EMINESCU BUZĂU

Fără violență!.....PAG.120

Autor: Drăguș Oana Veronica

Profesor Liceul de Turism și Alimentație și turism "Dumitru Moțoc" Galați

ROLUL VERBULUI ÎN COMUNICARE PROIECT DIDACTIC.....PAG.122

Autor: DRÂNDA DANIELA

Profesor Școala Gimnazială Armeniș, Caraș-Severin

Modalități și strategii de stimulare a motivației învățării la elevul cu CES.....PAG.126

Autor: Dumitru Georgeta

Profesor Liceul Teoretic „Ion Barbu” București

Online applications and face-to-face activities that make learning awesome!.....PAG.130

Autor: Erhan Maria-Simona

Profesor Colegiul Național "Constantin Carabella", Târgoviște

ANALIZA SWOT.....PAG.133

Autor: Folea Aurelia

Profesor Lic. The .Petrache Poenaru Balcesti ,Vâlcea

A FII PROFESOR.....PAG.136

Autor: Folea Aurelia

Profesor Lic .Teh. Petrache Poenaru Bălcești, Valcea

Ora de literatură – prilej de cultivare a gândirii critice.....PAG.138

Autor: Foltea Nicoleta

Profesor Liceul Alexandru cel Bun Botoșani

Ora de literatură – prilej de cultivare a unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător.....	PAG.140
--	---------

Autor: Foltea Nicoleta

Profesor Liceul Alexandru cel Bun Botoșani

Știu – Vreau/Doresc să știu - Am învățat – un model de abordare a dramei postbelice.....	PAG.142
--	---------

Autor: Foltea Nicoleta

Profesor Liceul Alexandru cel Bun Botoșani

Metoda pălăriilor gânditoare tehnică interactivă de stimulare a creativității în predarea schiței D-I Goe... de I. L. Caragiale.....	PAG.144
--	---------

Autor: Goga Lenuța

Profesor Școala Gimnazială de Arte N. N. Tonitza – Bârlad, Vaslui

Integrarea tehnologiei în lecție.....	PAG.147
---------------------------------------	---------

Autor: Gornea Mihaela-Daniela

Profesor școala gimnazială Dimitrie Cantemir/Fetești

VALENȚE EDUCATIVE ALE METODELOR INTERACTIVE DE GRUP.....	PAG.150
--	---------

Autor: Goșnea Veronica

Profesor Grădinița nr. 5, Turnu Măgurele

Schiță proiect de activitate integrată Cei trei purceluși.....	PAG.154
--	---------

Autor: Grigorov Iulia-Anamaria

Profesor Grădinița Nr. 196, Sector 3, București

Comunicarea interpersonală: profesor - elev.....	PAG.158
--	---------

Autor: Hrihor Rodica

Profesor Colegiul Național Eudoxiu Hurmuzachi Rădăuți

Jocuri didactice la matematică.....	PAG.161
-------------------------------------	---------

Autor: Ilade Claudiu

Profesor Școala Gimnazială Valea-Seacă

Dialogul în textul literar.....	PAG.164
---------------------------------	---------

Autor: Ilie Claudia

Profesor Școala Gimnazială Constantin Brâncuși, Medgidia, Constanța

Proiect Educațional Din grijă pentru mediu“.....	PAG.166
--	---------

Autor: Ilie Florentina Ionela

Profesor Școala Gimnazială Nr. 11 Ștefan Octavian Iosif Brașov

ȘIRUL LUI FIBONACCI	PAG.170
Autor: Ilincariu Oana-Cristina	
Profesor Colegiul Național Mihai Eminescu Botoșani	
Stimularea interesului pentru lectură în ciclul primar – exemple de bune practici	PAG. 173
Autor: Ionescu Iuliana	
Profesor Profesor învățământ primar -Școala Gimnazială Nr. 4 Moreni, Dâmbovița	
Biblioteca vie în contextul disciplinării pozitive	PAG. 176
Autor: Irina Mihaela	
Profesor Liceul Teoretic Mihail Kogălniceanu, Vaslui	
CREATIVITATEA ȘCOLARULUI MIC	PAG. 179
Autor: LĂZUREANU SIMONA FLOAREA	
Profesor COLEGIUL NAȚIONAL BĂNĂȚEAN TIMIȘOARA	
Rolul educației în risipirea îndoielii – gânduri în Duminica Tomei	PAG. 182
Autor: Leon-Postolache Miriam	
Profesor Colegiul Național Eudoxiu Hurmuzachi Rădăuți	
Alimentația ca parte a stilului de viață sănătos	PAG. 185
Autor: Lőrincz Réka-Kinga	
Profesor Liceul Tehnologic Kós Károly Odorheiu-Secuiesc	
Proiect educativ școlar cu scop didactic și recreativ Tema: „Oameni și locuri în ochii copiilor”	PAG. 188
Autor: Lusneac Angelica	
Profesor Școala Gimnazială „Elena Rares” Botosani	
Neologismele în programa școlară și manual	PAG. 190
Autor: Macovei Florica-Ileana	
Profesor Liceul Tehnologic Dorna Candrenilor	
Cu un creion poți desena o lume	PAG. 192
Autor: Manolescu Daniela Alice	
Profesor Colegiul Național “Alexandru Odobescu” Pitești	
EVALUAREA ONLINE - AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE	PAG. 195
Autor: Mehedințu Grațiela	
Profesor Liceul Tehnologic Metalurgic, Slatina, Județul Olt	
Evoluția demografică a etniei evreiești din Galați	PAG. 199
Autor: Mihai Mariana	
Profesor Școala Gimnazială „Spiru Haret” Medgidia	

Activitățile extrașcolare – verigă esențială a educației.....	PAG. 203
Autor: Mihai Steluța	
Profesor Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" Fetești, Ialomița	
SCRISUL CREATIV LA ELEVII DE LICEU.....	PAG. 206
Autor: ANCA-MĂRIUCA MIHALEA	
Profesor CNP ȘTEFAN CEL MARE BACĂU	
Jocul didactic și rolul lui în pregătirea copilului pentru clasa I.....	PAG. 208
Autor: Mocioi Victoria Simona	
Profesor Școala Gimnazială Alexandru Ștefulescu , Târgu-Jiu, Gorj	
ANALIZA SWOT A ANULUI ȘCOLAR 2021-2022.....	PAG. 210
Autor: Ana-Violeta Muntianu	
Profesor Școala Gimnazială Răchiteni, județul Iași	
Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea preșcolarului.....	PAG. 213
Autor: Neacșu Elena - Alexandra	
Profesor Grădinița cu program prelungit nr. 2- Caracal	
Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice prin programele de formare.....	PAG. 215
Autor: Neagoe Tatiana	
Profesor Grădinița cu Program Prolungit Nr.18 Buzău	
INTERVENȚIA TIMPURIE –ROLUL EI ÎN PREVENIREA INSTALĂRII DEFICIENȚEI.....	PAG. 218
Autor: Neagu Ramona	
Profesor Grădinița P.P., „Dumbrava Minunată”, Loc.Fieni, Jud.Dâmbovița	
ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE.....	PAG. 223
Autor: Nemțanu Măgduța	
Profesor Școala Gimnazială Nr.1 Blândești	
„Tărâmul iepurașului de Paște-Țup . Exemple de bune practici	PAG. 227
Autor: Oprea Ramona	
Profesor Liceului Teoretic „Decebal” Constanța Grădinița cu program Normal „Flipper”	
SEQUENCE DIDACTIQUE.....	PAG. 230
Autor: OPRISAN ROXANA-ISABELA	
Profesor LICEUL TEHNOLOGIC C. CONACHI PECHEA	

INOVAREA ÎN EDUCAȚIE MOTORUL SCHIMBĂRII SOCIETĂȚII.....PAG. 233

Autor: PALAȘ RODICA

Profesor Școala Gimnazială Dragomirești

Metodele interactive de grup – calea spre o învățare eficientă.....PAG. 235

Autor: Păr Camelia – Luoana

Profesor Școala Gimnazială Nr. 3 Suceava

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIN FIRME DE EXERCİȚIU.....PAG. 239

Autor: PAȘCALĂU AURELIA – IUSTINA

Profesor COLEGIUL TEHNIC IOAN CIORDAȘ BEIUȘ

Predarea creativă versus predarea pentru creativitate.....PAG. 245

Autor: Peșu Violeta

Profesor Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Teleorman

Părinții la grădiniță și chiar dincolo de asta.....PAG. 246

Autor: Péter Anna

Profesor Liceul Teoretic Dr.P. Boros Fortunát

Proiect educațional Ziua mondială a apei.....PAG. 248

Autor: Petruș Monica

Profesor Școala Gimnazială Baia Sprie

Culoarea, element de limbaj plastic.....PAG. 250

Autor: Pintilei Constantina-Lăcrămioara

Profesor Școala Gimnazială Nr.1 Unțeni, Botoșani

Utilizarea materialelor autentice în predarea limbii engleze.....PAG. 254

Autor: Popa Mirela Geta

Profesor Liceul Tehnologic "Costache Conachi", Pechea

Importanța Evaluării Inițiale în activitatea didactică.....PAG. 257

Autor: Popa Tatiana

Profesor Școală Gimnazială, com Frănceti, jud Vâlcea

Activități pentru menținerea stării de bine.....PAG. 260

Autor: Popescu Ioana-Mirela

Profesor CJRAE Alba

Mother Nature's Letter to Children (Scrisoarea Mamei Naturi către Copii).....PAG. 263

Autor: Preda Daniela

Profesor Școala Gimnazială Dumitru Hera Bătești, structură a Șc. Gimnaziale Comuna Brazi

Promovarea creativității prin învățarea în aer liber.....PAG. 265

Autor: Pribac Hanelore

Profesor Școala Gimnazială „Mihai Eminescu “ Arad

Festivalul Francofoniei 2022, Târgu Mureș.....PAG. 267

Autor: Raduly Daniel

Profesor Colegiul Agricol Traian Săvulescu

Locul, rolul și importanța jocului didactic matematic.....PAG. 271

Autor: Rotărița Floarea

Profesor Școala Gimnazială „Nicolae Stoleru” Baia

Educație pentru toți, educația este șansa ta!.....PAG. 273

Autor: Rotaru Andreea Mădălina

Profesor Școala Gimnazială Nr.1, sat Bălteni, județul Vaslui

Crearea și utilizarea de softuri educaționale prin implicarea elevilor – Rețetă în imagini.....PAG. 276

Autor: Runcanu Teodora Monica

Profesor Colegiul Tehnic “Mihai Viteazul “ Oradea

Cauze și soluții de prevenire a abandonul școlar în sistemul educațional românesc. Exemplu de bună practică – proiect didactic pentru instruirea diferențiată a elevilor cu risc de abandon școlar la disciplina chimie.....PAG. 279

Autor: Cristina Rusu

Profesor Școala Nicolae Iorga Iași

Tehnici de lucru, materiale convenționale și neconvenționale folosite în realizarea unei lucrări tridimensionale de artă.....PAG. 284

Autor: Sánta Kinga Enikő

Profesor Palatul copiilor Baia Mare

Provocările unui an școlar în pandemie.....PAG. 288

Autor: Sofian Dorina Loredana

Dimensiuni ludice ale ficțiunii în proza lui Vladimir Nabokov.....PAG. 290

Autor: Anișoara Sprinceană

Profesor Colegiul Național Mihail Sadoveanu

FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE COMUNICARE LA CLASA PREGĂTITOARE.....PAG. 294

Autor: Staicu Petrica

Profesor PÎP, Școala Gimnazială „Panait Cerna” Cerna –loc. Cerna,jud. Tulcea

TEST DE COMPETENȚE PENTRU ÎNSCRIEREA LA CLASA a V-a CU PREDARE ÎN REGIM INTENSIV.....PAG. 296

Autor: Stanimir Mariana

Profesor Școala Gimnazială Alexandru Odobescu Urziceni

Motivația în activitatea de învățare.....PAG. 300

Autor: Ștețco Mirela

Profesor Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Județul Satu Mare

VALENȚE ALE EDUCAȚIEI NONFORMALE.....PAG. 304

Autor: Stoian Gabriela Dalida

Profesor Șc.Gimn.Nr. 4 Lugoj jud.Timiș

Problemă construită și rezolvată în GeoGebra.....PAG. 306

Autor: Szász Szilárd

Profesor Liceul Vocațional Reformat din Târgu Mureș

Modalități de tratare diferențiată a elevilor la Comunicare în limba română și Matematică și explorarea mediului.....PAG. 310

Autor: Tanasă Maria-Cristina

Profesor Școala Gimnazială Nr. 3, Suceava

Parteneriat educațional Ziua porților deschise Educație pentru dezvoltare durabilă..PAG. 314

Autor: Tancău Maria

Profesor Școala Gimnazială, Comuna Gherăești

INCLUZIUNEA SOCIALĂ ȘI ȘCOLARĂ A ELEVILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE.....PAG. 318

Autor: Tapalagă Nadia Valentina

Profesor Școala Gimnazială “Sf. Nicolae” Botoșani

CONSIDERENTE PSIHOPEDAGOGICE PRIVIND ANXIETATEA ELEVILOR ÎN SITUAȚII DE EVALUARE ȘI TESTARE.....PAG. 321

Autor: Tața Daniel

Profesor CJRAE Brașov

PITICOT MATEMATIC.....PAG. 324

Autor: TĂTĂRANU DANIELA

Profesor ȘCOALA GIMNAZIALĂ PERȘINARI JUD DÂMBOVIȚA

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN ORELE DE BIOLOGIE.....PAG. 328

Autor: Țerțeleanu Nicoleta Corina

Profesor Liceul Teoretic Iulia Zamfirescu Mioveni

Cercetare științifică de specialitate Cooperarea între elevi – modalitate de învățare eficientă la eleviPAG. 333

Autor: KORTNER TILORE

Profesor Școala Gimnazială Nr. 2 Lugoj, jud. Timiș

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI.....PAG. 338

Autor: TOFAN PARASCHIVA

Profesor ȘCOALA GIMNAZIALĂ PĂLTINOASA ,G.P.N. CAPU CODRULUI

Proiect didactic.....PAG. 342

Autor: Tofan Simina Georgiana

Profesor Colegiul Național de Artă Octav Băncilă , Iași

Educație antreprenorială – lecția: Protecția mediului.....PAG. 351

Autor: Toia Florian-Teodor

Profesor Colegiul Economic "Partenie Cosma" Oradea

Dezvoltarea relațiilor socio-afective în cadrul grupului de elevi.....PAG. 356

Autor: Elena Tomulesei

Profesor Școala Gimnazială „Ion Creangă” , Iași

Experiențe trăite pentru a citi.....PAG. 359

Autor: Truș Lidia

Profesor Colegiul Național Pedagogic „Regele Ferdinand

Rolul basmului în dezvoltarea copiilor.....PAG. 362

Autor: Udrete-Stoiculete Gabriela Cristina

Profesor Școala Gimnazială, com. Frâncești, jud. Vâlcea

Inteligența emoțională, bază a dezvoltării personale și profesionale a adolescenților..PAG. 365

Autor: Uleia Magdalena Claudia

Profesor Liceul Teoretic Iancu C. Vissarion, Titu, Dâmbovița

Câte ceva despre transportul unei structuri de grup.....PAG. 369

Autor: Sorin Ulmeanu

Profesor Colegiul Național „Ion C. Brătianu” -Pitești

Anul școlar 2021-2022 puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări.....PAG. 373

Autor: Vasile Victorița / Tudorana-Preda Corina

Profesor Grădinița Nr.230

Proiect de activitate.....PAG. 376

Autor: Vișan Liliana

Profesor Grădinița nr.137

Importanța educației ecologice în grădiniță și ciclul primar.....PAG. 379

Autor: Voicu Ana

Profesor Școala Gimnazială Răzvad, Dâmbovița Grădinița cu Program Normal Nr. 1 Răzvad

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ON LINE.....	PAG. 383
Autor: VOINEA GEORGE FLORIN	
Profesor COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU BUZĂU	
Cum mi-am petrecut vacanța? Consiliere- CES/ a V-a.....	PAG. 385
Autor: VOUCIUC ANA MARIA	
Profesor ȘCOALA GIMNAZIALĂ POIANA	
Imaginația creatoare în actul educațional.....	PAG. 388
Autor: Vrabie Cristina Maria	
Profesor Colegiul Vasile Lovinescu-Fălticeni	
Activitate didactică.....	PAG. 390
Autor: Vujdeu Doina	
Profesor Școala Gimnazială Grăniceri	
Evaluarea formativă.....	PAG. 393
Autor: Balteș Simona	
Profesor Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu Dobrogianu Constanța	
PERSONALITATEA PROFESORULUI PERSONALITATEA ELEVULUI.....	PAG. 397
Autor: Iulia Cabrancea	
Profesor Școala Gimnazială nr.24 Ion Jalea , Constanța	
Rezumatul cursului ERASMUS + KA1 How we avoid dropouts in schools.	
The way of Finland.....	PAG. 400
Autor: Stănescu Corina Mihaela	
Prof. Școala Gimnazială Tărtășești, Dâmbovița	
Originea și specificul basmului.....	PAG. 402
Autor: Badea Petronela	
Prof. Școala Gimnazială Take Ionescu Rm.Vâlcea	
Legătura continuității cu integrabilitatea Riemann.....	PAG. 405
Autor: Elena Rodu	
Școala Colegiul Tehnic Gheorghe Asachi Botoșani	

De la teorie la practică în abordarea metodelor activ-participative

Abălașei Marina Natalia

Profesor învățământ primar la Școala Gimnazială Nr. 1, Bragadiru

Motto: Profesorul nu predă elevilor cunoștințe gata elaborate, ci îi pune în situația de a le descoperi plecând de la ceea ce știu deja.

În sens general, **strategia** se referă la conducerea (managementul) căilor, a metodelor implicate într-o activitate în vederea atingerii unui scop. Istoria termenului în educație cuprinde accepțiuni sinonime între strategie, metodă sau procedee. Astăzi, conceptul de *strategie* se referă la un set de acțiuni de predare orientate intenționat către atingerea unor finalități specifice, în timp ce *metodele* sunt căile prin care sunt atinse acestea, vizând obiective concrete, iar *procedeele* sunt instrumentele de lucru, subordonate metodelor.

Metodele activ-participative sunt metode moderne, punând accent pe colaborarea elevilor, fiind deci centrate pe elev, nu pe profesor și vizează dezvoltarea personală a elevului care, construind și descoperind cunoștințele, se construiește și se descoperă pe sine; acest dublu traseu orientat face posibilă inițierea, dar și inițiativa elevilor. Varianta dimensionată social a metodelor active este metoda învățării prin colaborare, prin munca în grupe clasa este transformată dintr-un grup amorf într-o colectivitate dinamică și coerentă. În același timp, metodele activ-participative sunt metode de eficientizare a învățării având drept scop dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare ale elevilor, fără a fi neglijate însă activitățile de asimilare de cunoștințe teoretice. Aceste metode acordă un spațiu larg inițiativei elevilor, fiind demersuri didactice interactive, nu pasive. Elevii vor corela ansamblul de cunoștințe teoretice cu capacitățile de a utiliza cunoștințele, exersându-și astfel competența umană fundamentală, și anume, competența de comunicare.

Metoda **brainstorming** este un mod simplu și eficient de a genera idei noi, fiind cea mai răspândită tehnică de stimulare a creativității în condițiile activității în grup.

Participantii trebuie să emită cât mai multe idei. Cu cât ne vin în minte mai multe idei, cu atât cresc șansele de a găsi ideile valoroase și folositoare în soluționarea unei probleme. Unele idei ar putea părea bizare sau imposibil de realizat, dar acest fapt nu este rău. Uneori cele mai năstrușnice idei ne determină să ne gândim la alte idei cu valoare deosebită. Asociația liberă, spontană de idei, conduce la apariția unor noi idei viabile și inedite. Brainstorming-ul poate fi caracterizat ca o metodă/tehnică/strategie care nu tolerează nici un fel de critică.

Brainstorming-ul se poate realiza în perechi sau în grup. Toate ideile produse se notează. În faza emiterii/producerii de idei trebuie încurajată participarea tuturor membrilor grupului chiar dacă uneori se desemnează un conducător de ședință. Mănuită cu profesionalism, flexibilitate și inspirație *brainstorming*-ul este o metodă accesibilă, relativ simplă și eficientă de învățare care stimulează creativitatea și, pe această bază, dezvoltarea gândirii critice, constructive.

Metoda „**ciorchinelui**” este o tehnică de predare-învățare care încurajează pe elevi să gândească liber și deschis. **Ciorchinele** este un „**brainstorming necesar**”, prin care se stimulează evidențierea legăturilor (conexiunilor) dintre idei; o modalitate de a construi/realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor. Dincolo de aceasta, **ciorchinele** este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe, credințe și convingeri, evidențiind modul propriu al individului de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut. Tehnica realizării unui **ciorchine** presupune *parcurerea câtorva pași* ce presupun respectarea următoarelor prescripții:

- Scrieți un cuvânt sau o propoziție-nucleu în mijlocul tablei, al unei hârtii de flipchart sau al unei pagini de caiet;
- Începeți să scrieți cuvinte sau sintagme care vă vin în minte în legătură cu tema/problema pusă în discuție (scrisă în mijloc);
- Legați cuvintele sau ideile produse de cuvântul, sintagma sau propoziția-nucleu inițială, stabilită ca punct de plecare, prin trasarea unor linii care evidențiază conexiunile dintre idei (conexiuni pe care le intuiți sau despre care credeți că există);
- Scrieți toate ideile care vă vin în minte în legătură cu tema/problema propusă, până la expirarea timpului alocată acestei activități sau până ați epuizat toate ideile care vă vin în minte. Rezultă o structură ca cea din anexa.

Reguli pentru utilizarea tehnicii „ciorchinelui”

- Scrieți tot ce vă trece prin minte referitor la tema/problema pusă în discuție.
- Nu judecați/evaluați ideile propuse, ci doar notați-le.
- Nu vă opriți până nu epuizați toate ideile care vă vin în minte sau până nu expiră timpul alocat; dacă ideile refuză să vină, insistați și zăboviți asupra temei până ce vor apărea unele idei.
- Lăsați să apară cât mai multe și mai variate conexiuni între idei; nu limitați nici numărul ideilor, nici fluxul legăturilor dintre acestea.

Ciorchinele este o tehnică flexibilă care poate fi utilizată atât individual, cât și ca activitate în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor. În acest caz, utilizarea **ciorchinelui** poate reprezenta o pauză în **brainstorming**-ul de grup dând posibilitatea elevilor să gândească în mod independent. Folosită în grup, tehnica **ciorchinelui** dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre idei realizate de colegii săi. Tehnica **ciorchinelui** poate fi utilizată în mod liber, fără nici un fel de prescripții sau restricții sau prin indicarea prealabilă a unor categorii de informații pe care profesorul le așteaptă de la elevi. În acest caz este vorba despre **ciorchinele semidirijat**.

Metoda „**mozaic**” (metoda grupurilor interdependente) este o metodă prin care se promovează învățarea prin colaborare și cooperare între elevi (team-learning), ea presupune ca elevii să se ajute unii pe alții să învețe. Poate fi utilizată atunci când elevii citesc un text, ascultă o prezentare sau realizează un studiu de grup, în orice domeniu din curriculum și cu orice grupă de vârstă. Ca și alte activități de învățare prin cooperare, metoda Mozaic folosește **grupuri casă (inițiale)** și **grupuri de experți**. Metoda Mozaic îi ajută pe toți elevii să studieze și să învețe întregul material. Ei devin „experți” pe măsură ce „predau” unul altuia părți din materialul care trebuie învățat. În acest mod, fiecare elev are un rol activ în procesul de predare și învățare și experimentează înțelegerea și gândirea la nivel înalt. Este bine ca grupurile să fie formate din patru-cinci membri. Aceste grupuri trebuie să fie formate din elevi cât mai diferiți. Merită să ne ocupăm să îi învățăm pe elevi să lucreze eficient în grupuri, în special în

grupul „casa”. Metoda Mozaic poate fi utilizată pe parcursul unei singure lecții, de cincizeci de minute, sau pe parcursul mai multor lecții. Pentru a câștiga timp, elevii pot citi materialul acasă sau asculta lecția sau efectua experiențele la școală în altă zi, pentru a avea mai mult timp pentru activitățile de tip mozaic. Ar fi bine să fie pregătite din timp întrebările care să conducă discuțiile în grupurile de experți. Aceste întrebări pot fi scrise pe tablă sau tipărite și împărțite grupurilor. Elevilor li se poate da un material de citit, dar de asemenea li se poate prezenta un subiect, sau pot fi antrenați în alte tipuri de activități stimulante.

Metoda „Știu/vreau să știu/am învățat” este o tehnică utilizată cu precădere în faza de evocare, dar și în cea de realizare a sensului, fiind o modalitate de conștientizare de către elevi a ceea ce știu sau cred că știu referitor la un subiect, o problemă și, totodată, a ceea ce nu știu (sau nu sunt siguri că știu) și ar dori să știe/să învețe.

- ✓ Profesorul anunță subiectul/tema lecției și realizează un tabel cu următoarele coloane:

ȘTIU (Ce credem că știm?)	VREAU SĂ ȘTIU (Ce vrem să știm?)	AM ÎNVĂȚAT (Ce am învățat?)

- ✓ În faza de evocare, li se cere elevilor să inventarieze-procedând individual, prin discuții în perechi sau în grup-*ideile pe care consideră că le dețin cu privire la subiectul/tema investigației ce va urma*. Aceste idei sunt notate în rubrica ȘTIU.
- ✓ Totodată ei *notează și ideile despre care au îndoieli sau ceea ce ar dori să știe în legătură cu tema respectivă (eventual, pot formula întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în lecție)*. Aceste idei/întrebări sunt grupate în rubrica VREAU SĂ ȘTIU.
- ✓ Urmează, apoi, studierea unui text, realizarea unei investigații sau dobândirea unor cunoștințe referitoare la acel subiect, cunoștințe selectate de profesor.
- ✓ Prin metode și tehnici adecvate, elevii învață noile cunoștințe, iar, *în faza de realizare a sensului/înțelegere, ei inventariază noile idei asimilate pe care le notează în rubrica AM ÎNVĂȚAT*.
- ✓ În încheierea lecției, elevii revin la schema S/V/Î, care apare pe tablă, ca un centralizator, în care apar notate ideile corespunzătoare, evidențiindu-se, foarte clar, situația de plecare/ceea ce știau elevii (idei consemnate în rubrica „Știu”), aspectele și întrebările la care au dorit să găsească răspunsuri (consemnate în rubrica „Vreau să știu”) și ceea ce au dobândit în urma activității/procesului de învățare (idei consemnate în rubrica „Am învățat”). Dacă unele întrebări au rămas fără răspuns și dacă apar întrebări noi, acestea pot fi folosite ca punct de plecare pentru investigații ulterioare.

Metoda cubul este o tehnică de eficientizare a învățării prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire care sunt implicate în învățarea unui conținut; este o strategie de predare, utilizată pentru studierea unei teme din perspective diferite, prin care se realizează implicarea elevilor în înțelegerea unui conținut informațional și este o metodă activă care poate fi utilizată atât în etapa de evocare, cât și în cea de reflecție;

Etapele metodei/procedura:

- ❖ Profesorul confecționează, în prealabil, un cub pe le cărui fețe notează instrucțiuni de tipul celor de mai jos. În cazul elevilor mai mici, acțiunile și operațiile solicitate pot fi însoțite de cerințe suplimentare cu caracter mult mai concret, de tipul celor scrise în paranteză.

- ✓ 1. Descrie! (Cum arată?)
 - ✓ 2. Compară! (Cu cine/ce se aseamănă și de cine/ce diferă?)
 - ✓ 3. Asociază! (La ce te face să te gândești?)
 - ✓ 4. Analizează! (Ce conține, din ce e făcut?)
 - ✓ 5. Aplică!
 - ✓ 6. Argumentează pro sau contra! (E bun sau rău? De ce?)
- ❖ Profesorul anunță tema/subiectul pus în discuție.
 - ❖ Elevii citesc un text sau realizează o investigație pe o temă dată. Activitatea se poate realiza individual, în perechi sau în grup.
 - ❖ Dacă alegeți să lucrați în echipă, împărțiți mai întâi clasa în șase grupe, fiecare grupă urmând să examineze perspectiva unei „fețe” a cubului, indicată de profesor (de exemplu, grupa numărul 1 va realiza descrierea, grupa numărul 2 va realiza compararea etc.).
 - ❖ Individual, membrii fiecărei echipe fac un exercițiu de scriere liberă de 3-4 minute pentru fața pe care le-o indică profesorul (de exemplu, fiecare membru al echipei numărul 1 realizează descrierea individual etc.).
 - ❖ Urmează apoi o discuție în grup de șase minute. Se apreciază ceea ce este reușit în scrierea fiecăruia, se pun întrebări care să genereze o nuanțare a celor prezentate (Aș vrea să știu de ce..., M-ar interesa să aflu mai multe despre..., Nu mi-e foarte clar ce ai vrut să spui...).
 - ❖ La final, are loc activitatea frontală. Fiecare echipă își va fi stabilit un raportor care citește în fața clasei „produsul” grupei. Se oferă în total 6 minute pentru această prezentare, adică un minut pentru fiecare față a cubului.

Metodele activ- participative sunt mult mai numeroase, alegerea potrivită a acestora depinde de măiestria cadrului didactic, de cât de bine cunoaște particularitățile elevilor pe care îi îndrumă.

Bibliografie:

- 1.Cerghit,I.,(2006),Metode de învățământ.Iași,Polirom.
- 2.Cucos,C.,(2006),Pedagogie.Iași,Polirom
- 3.OpreaC.L.,(2008),Strategii didactice interactive,București, E.D.P.

Copiii și alimentația sănătoasă

Proiect de activitate extracurriculară

Autor Alecsandru Delia-Gabi

Prof. Școala Postliceală Sanitară

“Sănătatea este o comoară, pe care puțini știu să o prețuiască, deși aproape toți se nasc cu ea”

(Hipocrate)

ARGUMENT:

„Sănătatea e darul cel mai frumos și mai bogat pe care natura știe să-l facă” spunea filozoful Michel de Montaigne. Alimentația joacă un rol foarte important în menținerea sănătății de-a lungul întregii vieți. Cercetările au evidențiat că anumite dezechilibre nutriționale la vârstele mici pot fi incriminate drept cauze ale întârzierilor de dezvoltare intelectuală a copiilor, ale afecțiunilor metabolice și cardiovasculare la vârsta de adult. (Stănescu Popp, 2006).

Schimbările majore la nivel economic aduse în societate de secolul 21 au promovat un nou stil de viață al omului modern. Modificările de pe plan social, cauzate de dezvoltarea economică accelerată, industrializarea masivă și migrarea populației din mediul rural în mediul urban au determinat noi comportamente sociale. Alimentația sănătoasă nu este un concept nou. Acum 400 de ani înainte de Hristos, Hipocrate spunea că “alimentația este primul nostru medic”. Astăzi, o hrană sănătoasă este mai importantă decât oricând. Ritmul trepidant în care-și desfășoară viața familia impune un management deficitar al comportamentului alimentar, fiind unul din domeniile cele mai supuse erorilor în zilele noastre, organismul în creștere al copilului fiind bombardat prin aportul prea mare de glucide, cu efectele nocive cunoscute, dar neconștientizate.

Dacă nu am preveni comportamentele alimentare nesănătoase la nivel educațional, în special în rândul elevilor din școala primară, am risca o viitoare generație din ce în ce mai bolnavă, care ar genera costuri imense în domeniul sistemului sanitar și implicit

scăderea calității vieții.

În aceste vremuri în care oferta pentru hrana este extrem de variată, pericolele legate de boli cauzate de alimentația necorespunzătoare a crescut foarte mult. Obezitatea la copii este în continuă ascensiune, atât din cauza produselor zaharoase consumate de aceștia, cât și cantităților de zaharuri din majoritatea produselor alimentare.

În cadrul acestui proiect am dori să prezentăm piramida alimentelor, pentru a observa principalele alimente sănătoase care trebuie să fie consumate de orice copil sau adult, ponderea consumării acestora în decursul unei săptămâni, recunoașterea, observarea, gustarea fructelor și legumelor proaspete, importanța consumării de fructe și legume proaspete.

SCOPUL PROIECTULUI

Formarea și dezvoltarea unor deprinderi și atitudini care să promoveze adoptarea unui stil de viață sănătos, a unui comportament igienic, de menținere a sănătății fizice și mentale optime, dezvoltarea armonioasă și fortificării organismului, adaptarea lui la condițiile mediului ambiental natural și social.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- sensibilizarea elevilor privind importanța alimentației în prevenirea și tratarea bolilor, în promovarea unui stil de viață sănătos
- însușirea unor noțiuni de nutriție utile viitorului asistent medical, ce vor putea fi utilizate în oferirea de sfaturi nutriționale adecvate fiecărui pacient
- identificarea alimentelor sănătoase care trebuie să fie prezente în viața de zi cu zi;
- cunoașterea efectelor nocive pe care consumul excesiv de produse zaharoase îl are asupra corpului uman;
- înțelegerea importanței consumului de legume și fructe proaspete;

GRUPUL ȚINTĂ: elevii anului II D AMG

LOCUL DESFĂȘURĂRII: sala de demonstrație

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: Aprilie

RESURSE:

Resurse umane:

- elevii anului II D
- cadre didactice
- medic/ asistent medical-maistru instructor

Resurse material:

- laptop, videoproiector
- Fructe și legume proaspete
- Coli de desen, creioane colorate

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:

- Anunțarea directă a elevilor despre tipul de activitate ce se dorește a fi implementat la nivelul clasei;
- Stabilirea inventarului de resurse: umane și materiale;
- Punerea la dispoziție de material didactic specific temei abordate
- Organizarea și desfășurarea activităților:

Activitatea 1-O întâlnire de o oră de curs în cadrul disciplinei *Boli metabolice* în care se va prezenta un film scurt „Alimente sănătoase, alimente nesănătoase”, urmat de o discuție privind avantajele introducerii alimentelor sănătoase în alimentația zilnică.

Se organizează cu elevii participant o activitate didactică de o oră. În cadrul activității se prezintă elevilor un PPT, în care sunt evidențiate avantajele unei alimentații sănătoase și efectele unei alimentații nesănătoase asupra organismului. Prezentarea va fi urmată de o discuție privind efectele negative ale alimentației nesănătoase asupra organismului, importanța alimentelor sănătoase și beneficiile introducerii lor în alimentația de zi cu zi.

Activitatea 2- Piramida alimentelor. Se organizează cu elevii participanți două întâlniri de o oră. Facilitatorii propun un joc didactic *Piramida alimentelor*, ce constă în identificarea alimentelor (imagini și produse) și aranjarea lor în piramida alimentelor.

Activitate 3-Realizarea unui meniu sănătos. Atelier de lucru- Se organizează cu elevii activități didactice de o oră. Elevii vor fi împărțiți în 6 Grupe. Se vor pune la dispoziția elevilor diverse alimente (imagini și produse). Sarcinile elevilor vor fi: realizarea pe hârtie a unui meniu (mic dejun, prânz și cină).

REZULTATE OBȚINUTE:

- realizarea unei expoziții cu lucrări ale elevilor „presărate” cu imagini și pliante specifice;
- cunoașterea semnificației zilei de 16 octombrie – Ziua Alimentației;
- identificarea alimentelor sănătoase care trebuie să fie prezente în viața de zi cu zi;
- cunoașterea efectelor nocive pe care consumul excesiv de produse zaharoase îl are asupra corpului uman;
- identificarea de legume și fructe;
- înțelegerea importanței consumului de legume și fructe proaspete;

BENEFICIILE așteptate sunt:

- Elevii vor învăța mai multe lucruri despre păstrarea sănătății prin formarea unei atitudini pozitive față de hrana sănătoasă;
- Se vor cunoaște și promova obiceiuri și atitudini alimentare bazate pe consumul alimentar de nutrienți conform nevoilor nutriționale din perspectiva celor 5 grupe alimentare : cereale/legume și fructe/ carne, pește, ouă/ lapte și produse lactate/ dulciuri și grăsimi;
- Se va asigura asistența medicală prin medicul școlar și personalul medical;

Modalități de evaluare: întocmirea de lucrări și referate urmărind cerințele

1. Bazele alimentației sănătoase

- determinanți nutriționali ai stării de sănătate și de boală
- stilul de viață sănătos; modalități de implementare

2. Comportamentul alimentar

- analiza clinică a comportamentului alimentar
- tulburările de comportament alimentar: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă

3. Balanța nutrițională

- evaluarea echilibrului energetic (aport, consum)
- evaluarea statusului nutrițional
- malnutriția: obezitatea (determinanți) și denutriția

4. Etapele elaborării unei diete

- estimarea necesarului caloric/nutrițional
- stabilirea obiectivelor
- strategia dietetică individualizată
- noțiuni de gastrotehnie

Bibliografie

1. Lucretia Titirca – Urgente Medico-Chirurgicale, Editura Medicala 2009
2. Lucretia Titirca / Georgeta Balta – Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenți medicali
3. Ghid nursing vol. II, editura Viata medicala Romaneasca 2007

Dezvoltarea și consilierea personală a elevilor: dezvoltarea încrederii în sine

Alexandru Roxana, Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău,

Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași

Disciplina Consiliere și Dezvoltare Personală (CDP) are un rol major în formarea viitorului adult deoarece contribuie semnificativ la starea de bine a elevilor, la dezvoltarea încrederii lor în sine și a creșterii capacității lor de a lua decizii școlare, personale și mai târziu, legate de cariera. Elevul, în general, se simte mai relaxat la orele de CDP și învață să interacționeze armonios cu ceilalți.

La orele de CDP, elevii învață să își dezvolte încrederea în sine, ceea ce este strâns legat de dezvoltarea capacităților lor de învățare. Următoarea activitate de învățare este un exemplu de activitate ce poate fi încorporat la orele de CDP, la orice clasă de gimnaziu.

Disciplina: Consiliere și Dezvoltare Personală (CDP)

Titlu lecție: "EU POT; EU STIU"

Timpul alocat: 2 ore

Competențe vizate:

- Competența generală: 1. Adoptarea atitudinilor pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat
- Competența specifică: 1.1. Identificarea resurselor personale și a oportunităților de dezvoltare specifice vârstei

Descrierea activității de învățare:

- Brainstorming *initial* legat de ideea de "încredere în sine".
- Vizionarea unui interviu cu titlul: "Eu pot! – Cum obținem încrederea de sine?":
https://www.youtube.com/watch?v=mNfN_3ywB6A
- Discuția acestui interviu cu evidențierea următoarelor aspecte:
 - Care sunt calitățile unui om cu încredere în sine?
 - Cine sunt oamenii cu încredere în sine: optimiștii sau pesimiștii?
- Elevii vor răspunde la următoarele întrebări/exerciții pe o foaie de hârtie sau fișă:
 - Sunteți o persoană optimistă sau pesimistă?

- Pe o scara de la 1 la 10, cat este de important ca sa ne imaginam un filmulet pozitiv legat de ceea ce urmeaza sa intreprindem sau invatam la orice materie?
 - Va considerati intelegatori cu voi?
 - Va intereseaza parerea celorlalti despre voi?
 - De ce credeti ca aveti nevoie pentru a avea mai multa incredere sine?
 - Completati urmatoarele propozitii cu aptitudinile voastre:
 - ✓ "EU POT....."
 - ✓ "EU STIU....."
 - Realizati un desen sau o schita in care sa descrieti relatia cu voi insiva.
- Brainstorming **de final** unde se discuta din nou conceptul de "incredere in sine" si ce implica aceasta.
- Evaluarea se poate realiza prin intermediul unor postere sau prezentari legate de concluziile acestei lectii.

Bibliografie:

Programa scolara „CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ”, CLASELE a V-a – aVIII-a, nr. 3393 / 28.02.2017.

Proiectarea unității de învățare: gruparea serie și paralel a becurilor

Alexandru Roxana, Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău,

Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași

O unitate de învățare este o structură didactică deschisă și flexibilă, cu o tematică bine definită, care se desfășoară pe o anumită perioadă de timp. Proiectarea unității de învățare vizează formarea la elevi a unor abilități generate prin integrarea unor competențe specifice. Unitatea de învățare se finalizează prin evaluare.

Proiectarea unității de învățare are mai multe etape și răspunde la următoarele întrebări:

- În ce scop voi face? (identificarea competențelor)
- Ce voi face? (selectarea conținuturilor)
- Cu cei voi face? (analiza resurselor)
- Cum voi face? (determinarea activităților de învățare)
- Cât s-a realizat? (stabilirea instrumentelor de evaluare în funcție de competențe)

Exemplu de mai jos reprezintă proiectarea unității de învățare la Fizică pentru lecția experimentală a grupării serie și paralel a becurilor.

PROIECTAREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE "GRUPAREA SERIE ȘI PARALEL A BECURILOR"

Disciplina: FIZICĂ

Nivel de învățământ: GIMNAZIU

Clasa: a-VI-a

Nr de ore alocate: 3 ore

1. Identificarea competențelor: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3 [1]
2. Selectarea conținuturilor:
 - Introducerea temei lecției cu ajutorul următoarelor întrebări adresate elevilor:
 - Cum stim dacă instalația becurilor de la pomul de iarnă este în serie sau paralel? Ce stim despre aceste grupări?
 - Ce elemente de circuit vom folosi și care sunt simbolurile folosite în trasarea diagramelor serie și paralel a becurilor?
 - Realizarea grupării serie a becurilor și notarea răspunsurilor pe fișă (Anexa)
 - Realizarea grupării paralel a becurilor și notarea răspunsurilor pe fișă (Anexa)
 - Discuția cu elevii a rezultatelor obținute și a concluziilor

- Recapitulare cunostintelor in vederea evaluarii (1 ora)
- Evaluare scrisa (1 ora)
- 3. Analiza resurselor:
 - Becuri, fire de legatura si baterii de 4.5 V disponibile pentru fiecare grupa de elevi
 - Fise experimentale pentru fiecare elev (Anexa)
- 4. Determinarea activitatilor de invatare: sunt date in fisa experimentului din Anexa. Elevii vor lucra in grupe.
- 5. Stabilirea instrumentelor de evaluare:
 - Observatia modului de lucru al elevilor
 - Conversatia cu elevii
 - Evaluare scrisa finala la sfarsitul unitatii de invatare.

Anexa

FISA DE LUCRU GRUPAREA BECURILOR IN SERIE SI PARALEL

1. Materiale necesare:

BATERIE (4.5 V)

2 BECURI

CONDUCTORI DE LEGATURA

2. Etapele lucrarii:

2a. Gruparea serie

In gruparea serie, becurile se vor conecta unul dupa altul.

Desenati mai jos schema acestui circuit, folosind simbolurile componentelor circuitelor electrice.

Realizati toate conexiunile necesare pentru urmatoarele circuite si completati a 2-a coloana a tabelului de mai jos.

Conectati un singur bec in circuitul format din baterie si conductor de legatura.	Scrieti ce observati.
Conectati ambele becuri in serie in circuit.	Ce se intampla cu <u>intensitatea luminoasa</u> a becurilor?
Deconectati un bec din circuit.	Ce observati in legatura cu cel de-a doilea bec?

2a. Gruparea paralel

In gruparea paralel, becurile se vor conecta unul "deasupra" celui alt.

Desenati mai jos schema acestui circuit, folosind simbolurile componentelor circuitelor electrice.

Realizati toate conexiunile necesare pentru urmatoarele circuite si completati a 2-a coloana a tabelului de mai jos.

Conectati un singur bec in circuitul format din baterie si conductor de legatura.	Scrieti ce observati.
Conectati ambele becuri in paralel in circuit.	Ce se intampla cu <u>intensitatea luminoasa</u> a becurilor?
Scoateti un bec din circuit.	Ce observati?

3. Concluzii finale:

Comparati modul de functionare al becurilor grupate in serie si in paralel. Care este gruparea becurilor la instalatia voastra de Craciun?

Bibliografie

1. Programa școlară pentru disciplina FIZICĂ, Clasele a VI-a -a VIII-a, București,, nr. 3393 / 28.02.2017, Ministerul Educației Naționale.
2. "CRED - Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți", Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, Curs online Septembrie - Decembrie 2021.

Implementarea unui model didactic bazat pe inteligența emoțională la orele de Fizică

Alexandru Roxana, Colegiul Național "Ștefan Cel Mare" Hârlău,

Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași

Mediile sănătoase de învățare sunt importante atât pentru cadrele didactice cât și pentru elevi pentru existența unei relații armonioase profesor/elev și a obținerii excelenței în actul didactic. Procesul de predare și învățare centrat pe abilitățile de inteligență emoțională implică un mediu centrat pe elev și pe nevoile sale emoționale.

Unul din obiectivele Fizicii este de a învăța elevul să gândească independent și să facă corelații inteligente între diferite ramuri ale științei și tehnologiei. Prin observarea experimentală a unor fenomene fizice, elevul dezvoltă atât o gândire critică, cât și aptitudini necesare proiectării unei noi sarcini de lucru experimentale. El învață să analizeze și să interpreteze datele obținute printr-un experiment.

Orele de Fizică, în special la clasele de gimnaziu, sunt așteptate de majoritatea elevilor cu nerăbdare. Interacțiunea cu elevii de gimnaziu este de obicei una facilă, acești elevi debordând de curiozitate științifică, rezultând o oră de Fizică atractivă. La liceu în schimb, elevii tind să se focalizeze pe obiectele de examen și își pierd entuziasmul legat de acest obiect.

Această lucrare descrie etapele unui model bazat pe inteligență emoțională ce ar putea fi implementat la orele de Fizică pentru a stimula curiozitatea și entuziasmul elevilor.

Descrierea problemei abordate/studiului de caz:

Așa cum a fost menționat anterior, o problemă majoră este menținerea entuziasmului elevilor la orele de Fizică la clasele de liceu, prin descoperirea de către elevi de fenomene noi și interesante. Activând și dezvoltând aceste aspecte, elevii vor fi motivați să obțină și rezultate mai bune.

Scopul și obiectivele:

Scopul acestui model educațional este creșterea entuziasmului elevilor, preponderent a celor de liceu, la orele de Fizică. De asemenea, se are în vedere creșterea stării de bine a elevilor la ora de Fizică prin amplificarea empatiei și a încrederii în sine.

Planul de implementare:

Acest plan cuprinde următoarele etape:

1. Înțelegerea motivației (sau lipsei) pentru orele de Fizica.

Profesorul va înmâna un chestionar elevilor conținând maxim 5 întrebări. De preferat, acest chestionar va fi dat la începutul anului școlar sau oricând profesorul are nevoie de acest feedback.

Un exemplu de acest chestionar este în Anexa 1.

2. Desfășurarea orelor de Fizica

Pe baza acestui feedback, profesorul poate implementa la clasa următoarele activități:

- La începutul fiecărei ore, profesorul îi va întreba pe elevi: "cum va simțiți azi?". În unele cazuri elevii sunt obosiți după teste la alte obiecte, iar profesorul va acționa empatic și le va comunica faptul că îi înțelege și se va strădui ca ora să fie relaxantă, interesantă, și nu obositoare.
- Dacă este vorba de o lecție de predare, profesorul va începe lecția cu un experiment demonstrativ și/sau un filmuleț educațional ce captează atenția elevilor și are rolul de a stârni curiozitatea lor. Profesorul va folosi întrebări adiționale cum ar fi de exemplu: "cum putem explica acest fenomen?", "ce se întâmplă aici?".
- Profesorul va explica apoi modelul teoretic ce caracterizează fenomenul demonstrat și rezolva împreună cu elevii câteva exerciții pentru fixarea cunoștințelor.
- La sfârșitul orei, profesorul cere un feedback elevilor despre ora sub forma unui joculeț (Anexa 2 cuprinde un exemplu de feedback)

3. Evaluarea

Experiența didactică anterioară a arătat că stare de bine și încredere în forțele proprii ale elevilor sunt amplificate de evaluările sub formă de joculeț sau a prezentărilor de proiecte. Din acest motiv aceste metode de evaluare opțională pot fi incluse pentru elevii doritori.

4. Dezvoltarea comunicării și a empatiei în relația profesor-elevi

O relație armonioasă profesor-elevi este bazată pe încredere, sprijin reciproc, empatie și afecțiune; toate acestea amplificând atât entuziasmul elevilor cât și abilitățile lor de comunicare și performanță.

În afara de metodele sus-menționate, elevii răspund pozitiv și la vizite/excursii pentru a observa fenomene inedite în natură sau în laboratoare performante. Elevii sunt recunoscători profesorului pentru aceste excursii și aceasta duce la dezvoltarea laturii afective a relației dintre profesor și elevii săi.

Descrierea rezultatelor preconizate și a impactului:

Folosind planul de implementare descris la punctul anterior, se preconizează atât o creștere a nivelului stării de bine al elevilor, a entuziasmului lor la orele de Fizică, cât și o îmbunătățire a rezultatelor obținute. Impactul implementării acestui model asupra elevilor reprezintă obținerea unei stări pozitive, de încredere în sine a elevilor în general, nu numai la ora de Fizică. Dezvoltându-se inteligent emoțional, elevii vor putea excela și la alte obiecte, sau chiar în aspecte dincolo de viața școlară.

Anexa 1

Chestionar – orele de Fizică

Răspundeți la următoarele întrebări:

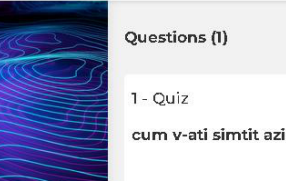
1. *Cum te simți la orele de Fizică? Încercuiește orice răspuns cu care rezonezi:*
 - Interesat/Entuziasmat
 - Curios
 - Atent
 - Intervin când am întrebări legate de lecție
 - Nu mă interesează obiectul
 - Învăț doar ca să îmi iasă media
 - Învăț de frică
 - Nu mă stimulează mental sau emoțional
2. *Cum poți descrie sau dori să fie profesorul tău ideal de Fizică? Încercuiește orice răspuns cu care rezonezi:*
 - Să aibă cunoștințe excelente de Fizică
 - Să explice clar noțiunile
 - Să fie entuziast legat de materia predată
 - Să dea cât mai multe exemple practice/experimente
 - Empatic cu situațiile dificile ce pot apărea la clasă
 - Răbdător
 - Nu mă interesează atâta timp cât nu ne deranjează reciproc
3. *Ce anume ți-ar aduce o stare de bine la orele de Fizică? Exemplifică, cu descrierea unei experiențe pozitive, reale sau imaginare, de la ora de Fizică.*
4. *Sub ce formă ai dori să fii evaluat la ora de Fizică?*
5. *Care crezi că este viziunea elevului ideal pentru profesorul de Fizică și cât crezi că te încadrezi în această viziune?*

Feedback–final de ora de Fizica

[Home](#)
[Discover](#)
[Library](#)
[Reports](#)
[Groups](#)
[Marketplace](#)

[Upgrade](#)
[Create](#)

1 play • 1 player

[Start](#)
[Assign](#)
[Practice](#)

A public kahoot

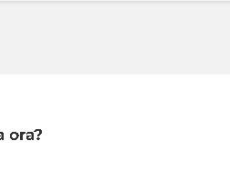
teacher_RoxanaA
Updated 9 minutes ago

Questions (1)

1 - Quiz

cum v-ati simtit azi la ora?

[Hide answers](#)

20 sec

	interesat(a), captivat (a)	
	relaxat (a) dar atent (a)	
	plictisit (a)	
	mi-a zburat mintea la altele	

Resource credits

Description: CHRISTOPH BURGSTEDT/SCIENCE PHOTO LIBRARY/Science Photo Library/Getty Images

“Leadership Transformational si Performant Axat pe Inteligenta Emotionala (ElitEI)”, Asociatia Transformational Leadership, CCD Gorj si Institutul “Emotional Intelligence Training and Research Institute” SUA, curs acreditat O.M.E.N 6825/22.12.2020.

Activitate de învățare la Fizică bazată pe competențe

Alexandru Roxana, Colegiul National "Ștefan Cel Mare" Hârlău,

Colegiul National "Emil Racoviță" Iași

Proiectarea didactica reprezintă un demers complex ce are la bază programa școlara și dezvoltarea competențelor ce contribuie la profilul de formare al absolventului. Unitatea de învățare reprezintă o anumita parte a programei bazata pe competente specifice, are o anumita structura si tematica, si se desfășoară o anumita perioada de timp. Unitatea de învățare este formata din activități de învățare.

Următoarea activitate de învățare este un exemplu de activitate didactica axata pe competentele Fizicii de clasa a VIa.

Tema activității didactice: Studiul Mișcării Rectilinii si Uniforme (experiment)

Competentele specifice vizate:

- 1.1 Explorarea proprietăților si fenomenelor fizice in cadrul unor investigații simple
- 1.2 Folosirea unor metode de înregistrare si reprezentare a datelor experimentale
- 1.3 Formularea unor concluzii simple pe baza datelor experimentale obținute in cadrul investigațiilor științifice
- 3.1 Extragerea de date si informații științifice relevante din observații proprii
- 3.2 Organizarea datelor experimentale in diferite forme simple de prezentare
- 3.3 Formularea unor concluzii simple cu privire la datele obținute si la evoluția propriei experiențe de învățare

Modul de lucru al elevilor: pe grupe

Timpul acordat activității: 1-2 ore

Descrierea activității:

1. Elevii primesc o fisa de lucru ce descrie etapele lucrării de laborator (Anexa).
2. Profesorul le explica scopul lucrării, aparatura si modul de lucru.
3. Elevii efectuează experimentul si înregistrează datele obținute (timpul cronometrat in funcție de poziția căruciorului).
4. Elevii efectuează calculele din tabel si trasează graficul mișcării.
5. Elevii discuta cu profesorul rezultatele obținute, sursele de erori, si trag anumite concluzii legate de viteza medie a căruciorului (fisa de lucru conține întrebări pentru a ghida elevul in formularea acestor concluzii).

Anexa (Fișa de lucru)**STUDIUL MISCĂRII RECTILINII ȘI UNIFORME****1. SCOPUL LUCRĂRII**

Scopul acestei lucrări de laborator este de a demonstra variația liniară a poziției/coordonatei unui mobil în mișcare rectilinie și uniformă în funcție de timp, în absența forței de frecare (sau a unei forțe de frecare mici). Se va determina de asemenea și viteza aproximativ constantă a mobilului, atât din calcule cât și din graficul mișcării.

2. MATERIALE NECESARE

Aparatura utilizată este reprezentată în figura de mai jos:

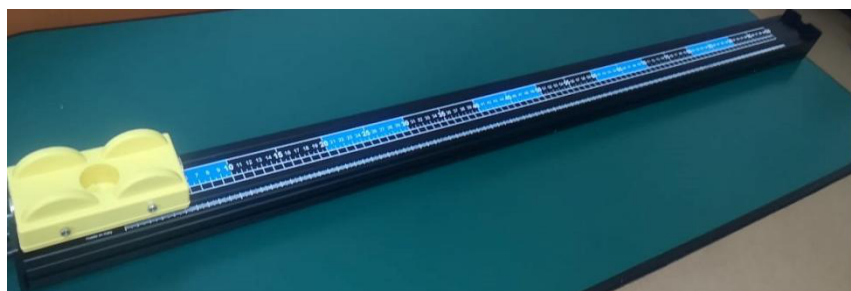
- Cronometru (se poate folosi și cronometrul de pe telefonul mobil)
- Bara orizontală gradată în unități de mm și cm
- Cărucior (mobilul)

Cronometru

Cărucior

Cărucior pe bara gradată

3. TEORIA LUCRĂRII

În mișcarea rectilinie și uniformă, viteza se obține folosind formula:

$$v = \frac{d}{\Delta t} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

unde $\Delta x = d = x_2 - x_1$ este distanța sau diferența dintre 2 poziții ale mobilului, iar $\Delta t = t_2 - t_1$ este intervalul de timp în care mobilul a parcurs Δx .

De asemenea, viteza v se mai poate determina din panta (înclinarea) graficului mișcării $x(t)$.

4. MODUL DE LUCRU

- Se considera ca momentul inițial al începerii mișcării este $t_1=0$ s (cronometrul indica 0 s)
- Se da drumul la cărucior și se cronometrează timpul t , la fiecare poziție/coordonată prin care trece căruciorul, x
- se trec datele în tabelul de mai jos
- se calculează viteza medie, eroare medie și se scrie rezultatul final

5. TABEL DE DATE

Nr. det.	X (cm)	t(ms)	v(cm/ms)	V _{medie} (cm/ms)	Δv (cm/ms)	ΔV_{medie} (cm/ms)	Rezultatul final (m/s)
1	5						
2	25						
3	45						
4	65						
5	85						

6. GRAFICUL MISCĂRII

(se va atașa graficul x (cm) în funcție de t (ms), trasat pe hârtie cu pătratele- caiet de matematica)

7. REZULTATUL FINAL (din tabel și din grafic)

v (m/s) din tabel (calcule)	v (m/s) din panta graficului

Discuție:

- Cum se compară viteza obținută prin cele 2 metode (calcul și grafic)? Este diferența celor 2 valori mai mică decât eroarea medie calculată?
Răspuns:

- Credeți că există erori și la trasarea graficului? Dacă da, enunțați-le la punctul 8.
Răspuns:

8. SURSE DE ERORI

9. CONCLUZII

- *S-a obținut o mișcare uniformă, cu viteza constantă?*

Răspuns:

- *Cum se compara viteza căruciorului cu viteza unei mașini sau biciclete în km/h?)*

Răspuns:

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina FIZICĂ, Clasele a VI-a -a VIII-a, București,, nr. 3393 / 28.02.2017,
Ministerul Educației Naționale

Activitate de fixare a cunoștințelor: scări de temperatura (exerciții Kahoot)

Alexandru Roxana, Colegiul Național "Stefan Cel Mare" Hârlău,

Colegiul Național "Emil Racoviță" Iași

Activitățile de fixare a cunoștințelor din cadrul procesului didactic au loc la sfârșitul unei unități de învățare și de obicei înainte unei evaluări. Acest proces de fixare sau recapitulare poate fi realizat în următoarele etape:

- Reamintirea teoriei din cadrul unității de învățare (definiții și formule) cu participarea activă a elevilor
- Rezolvarea de exerciții-tip pentru fixarea cunoștințelor; se pot folosi fise de lucru sau joculețe didactice.

Mai jos este descris un exemplu de activitate de învățare axat pe rezolvare de exerciții cu ajutorul platformei Kahoot, în cadrul fixării cunoștințelor de Fizica, clasa a VI-a.

Disciplina: **Fizica**

Clasa : **a VI-a**

Denumirea activității de învățare: **Scări de Temperatura (exerciții)**

Competența specifică vizată din programa: **4.2 Folosirea unor modele simple în rezolvarea de probleme simple/situații problema experimentale**

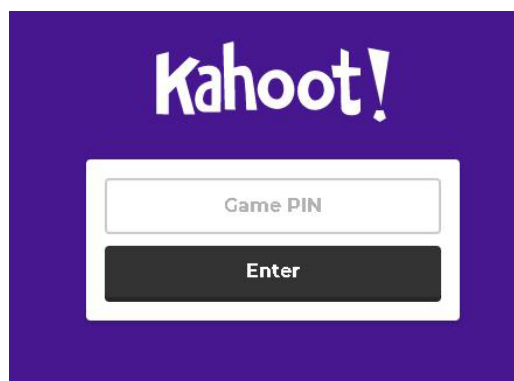
Descrierea activității de învățare: Activitate de fixare a cunoștințelor ce constă în rezolvarea de exerciții legate de transformări de temperatura dintre scările Celsius și Kelvin, folosind platforma Kahoot. Aceasta activitate are următorii pași:

- a. Profesorul își creează un cont de Kahoot. Linkul de acces al profesorului la exercițiile Kahoot este următorul:

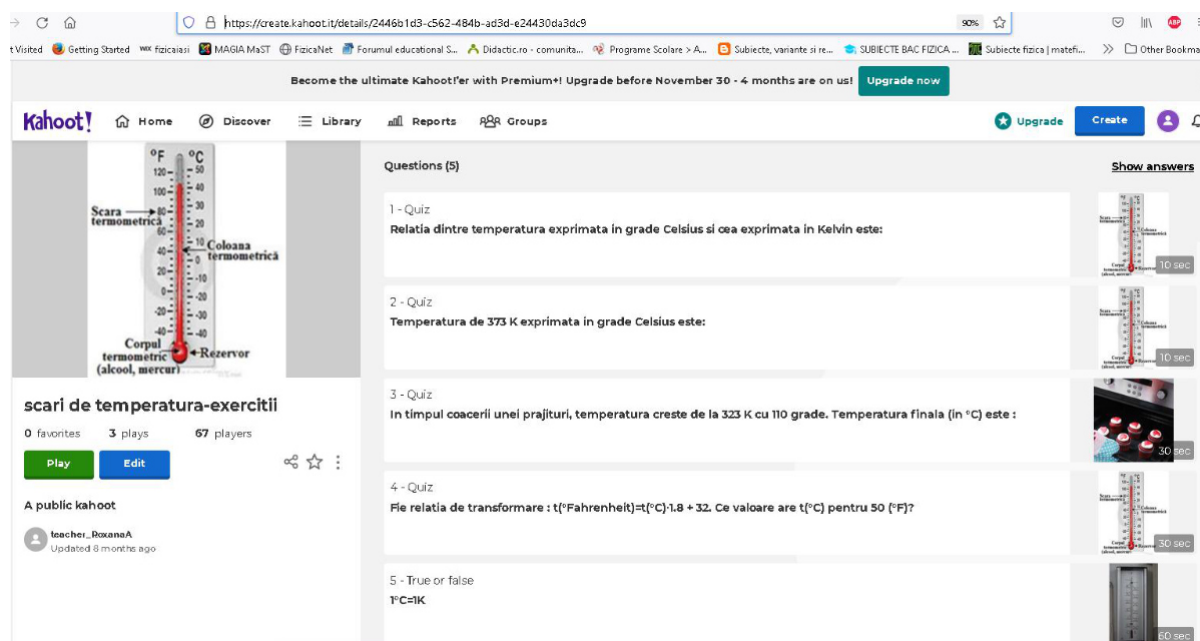
<https://create.kahoot.it/details/2446b1d3-c562-484b-ad3d-e24430da3dc9>

- b. Fiecare elev va intra pe platforma prin următorul link:

<https://kahoot.it/>

- c. Profesorul va începe joculețul iar codul (Game PIN) va apare pe ecranul profesorului; elevii vor introduce acesta pe telefon/laptop in fereastra de mai sus.
- d. Fiecare elev va avea de răspuns la următoarele întrebări, selectând pe ecranul sau simbolul sau culoarea corespunzătoare răspunsului corect:

- e. Elevii acumulează un punctaj corespunzător răspunsurilor corecte, iar primii 5 elevi vor fi afișați pe un podium virtual la sfârșitul jocului. Elevilor câștigători li se pot acorda plusuri daca profesorul vizează si acest aspect in cadrul acestei activități.

Bibliografie:

1. Programa școlară pentru disciplina FIZICĂ, Clasele a VI-a -a VIII-a, București,, nr. 3393 / 28.02.2017, Ministerul Educației Naționale
2. www.kahoot.com

Educație emoțională. Scurte aspecte întâlnite la elevii din ciclul primar

Autor: Anton Cristina

Prof. : Școala Gimnazială Mihai Viteazul Boldești-Scăeni

În societatea actuală e tot mai important ca elevii să-și stăpânească emoțiile, poate mai mult decât cunoștințele. Observăm că cei mai mulți copii nu reușesc să se concentreze, să-și stăpânească impulsurile, să manifeste o atitudine față de ceea ce învață, să-și asume unele consecințe ale propriilor acțiuni, de aceea sunt absolut necesare programele de educație emoțională, formale sau, în lipsa acestora, realizate de însuși profesorul.

De cele mai multe ori, acești copii nu găsesc o soluție în familie, prin urmare școala trebuie să rezolve aceste deficiențe ale competențelor emoționale ale copiilor. Astfel, profesorii trebuie să meargă dincolo de îndatorirea tradițională.

De-a lungul carierei mele didactice am încercat, ca, pe lângă conținuturile transmise, să le imprim cumva copiilor o serie de concepte care nu se regăsesc în niciun manual dar, care, au un impact destul de mare asupra atitudinilor și rezultatelor lor

Am pornit de la următoarele neajunsuri:

- elevii plâng atunci când mediul este altul decât cel familial;
- ei acționează violent, nestăpânindu-și unele impulsuri;
- nu se pot concentra la testările scrise;
- învață niște conținuturi neavând o motivație sau având una greșită.

De cele mai multe ori, principala emoție care creează aceste impedimente este *frica/ teama de eșec*. Având personalitatea în formare, copiii preiau din familie anumite modele de comportament, care se manifestă la toate nivelurile, de la modul de a se comporta și vorbi, până la modul de a trata un eșec sau o reușită.

O să tratez, pe scurt, fiecare dintre aceste aspecte, enumerate mai sus.

La clasa pregătitoare, majoritatea elevilor sunt încă foarte atașați de părinți, chiar dacă au frecventat grădinița. Ei nu se simt în siguranță într-un mediu nou decât dacă acesta corespunde cumva trebuințelor interioare ale acestora, adică dacă este asemănător celui familial sau celui anterior. Cu cât există factori care ar putea să inhibe aceste ipoteze (colegi noi, învățătoare exigentă, sală de clasă mai puțin adaptată coloristic și tematic vârstei lor), cu atât copilul are șanse mai mari să se adapteze mai greu și să-și exprime emoțiile prin plâns. Mulți elevi continuă acest comportament și în clasele următoare, dacă conflictul interior iscat nu este rezolvat. Soluțiile, în acest caz, sunt unele cât se poate de simple: câștigarea încrederii elevului și ocuparea timpului acestuia cu activități cât mai interesante, oferirea unui sprijin emoțional, a sentimentului că oricând se pot baza pe noi, ca și cadre didactice. Implementând acest lucru, elevul va asocia, cumva, inconștient, imaginea cadrului didactic cu a unuia dintre părinți. Acest lucru va fi ușor de

observat, acesta numind-o pe învățătoare "mamă" *din greșeală*. Când se ajunge aici, lupta este deja pe jumătate câștigată. Nu în ultimă instanță, trebuie oferit elevului exemplul propriu și al colegilor care dau dovadă de curaj, care, *deși și ei sunt departe de părinți, nu plâng și știu să se bucure de cele câteva ore petrecute împreună*.

În ceea ce privește stăpânirea de sine, elevii nu au neapărat un exemplu observat în familie cât acest lucru reprezintă, de fapt, o trăsătură de caracter. Aici este mai greu de corectat însă, caracterul, diferit de temperament, nu este înăscut. Trăsăturile de caracter se dobândesc și se pot modifica, în timp. Chiar dacă temperamentul este unul coleric, încă se mai poate *lucra* la personalitatea elevului, prin strategia didactică și, mai ales, prin modul de a ne raporta la el. Din nou, importantă este puterea exemplului, la această vârstă copiii dau o mare importanță spuselor cadrului didactic și iau drept modele pe cele indicate de acesta.

Tot de natură emoțională este și problema neconcentrării la testele scrise, de exemplu. Elevii știu răspunsurile la itemii propuși însă nu se pot aduna deoarece există mai mulți factori ce inhibă acest lucru (așteptările părinților, teama de eșec, frica) și chiar blochează complet demersul propus. Ca soluții ar fi simpla conversație pe această temă cu privire la faptul că toți greșim, că în acele momente trebuie să ne concentrăm pentru a oferi potențialul maxim, să separăm cumva așteptările noastre de cele ale părinților, astfel încât să devenim responsabili pentru propriile acțiuni.

Și nu în ultimă instanță, dar, poate, cea mai importantă problemă cu care se confruntă generațiile de elevi ce ies de pe băncile școlii este aceea că ei nu știu *de ce învață, pentru ce învață*, o lecție, un capitol, o disciplină sau, în general, *de ce practică această acțiune specifică școlii*. Ei nu numai că nu asociază învățarea cu o emoție, însă nu au nici măcar o motivație pentru aceasta.

Marea majoritate a elevilor învață, inițial, pentru ca așa le-au zis părinții, *pentru că așa trebuie*.

Mai mult, unii asociază învățarea cu ceva negativ, *ca o povară, ceva ce trebuie făcut însă este extrem de neplăcut*. Astfel, unii elevi cu potențial ajung să-l irosească tocmai din cauza atitudinii negative față de aceasta.

Prin urmare, din nou, conversația, discuția frontală cu ei pe această temă, oricât de mici ar fi, fac ca aceste lucruri să pătrundă cumva în conștient. Vorbindu-se de ele, acestea nu mai sunt niște concepte sau niște subiecte tabu, ci sunt lucruri practice și aplicabile. Astfel, trebuie ca elevii să fie mereu încurajați să învețe pentru a contribui la propria persoană, pentru a investi în ei înșiși, bineînțeles, folosind metafore adecvate vârstei, de genul "tu ești o floare care are nevoie de pământ, apă, aer, soare", fiecare element fiind asociat unei discipline, de exemplu, floarea este elevul care are nevoie de *Comunicare în limba română* - pământ, *Matematică* - apă, etc, explicându-le elevilor ca ei au nevoie de toate aceste discipline pentru a se dezvolta, pentru a înflori.

În final, subliniez, încă o dată, rolul emoțiilor în procesul instructiv-educativ și încurajez fiecare cadru didactic și, de ce nu, părinte, să considere acest aspect temelia oricărui demers centrat pe școlarul mic, respectiv pe copil, ca și entitate unică, total diferită de cea a adultului.

CONFLICTUL SI ROLUL SAU IN DINAMICA ORGANIZATIONALA

Prof. Drd. Asofiei Ionela

Scoala Gimnaziala nr. 3, Piatra Neamt

„Viata noastra nu depinde de conflicte. Dar ceea ce facem in aceste conflicte marchează o diferenta.”(Thomas Crum)

Conflictul este un termen des dezbatut, care suporta numeroase definitii si care este prezent in fiecare aspect al vietii noastre. Cu o dimensiune mai mica sau mai vasta, cu o dinamica covarsitoare sau doar in interiorul persoanei, conflictul vine la pachet cu o oarecare satisfactie dar si cu framantari multiple. Pentru unii este o oportunitate de a-si demonstra puterea, orgoliul, dorinta de domina pe cei din jur, unii il folosesc pentru a obtine clementa prin distragerea atentiei de la problema reala iar altii nu reusesc sa faca fata frustrarilor si incertitudinilor simtite, singurul lor mod de a comunica fiind conflictul.

Mihaela Vlasceanu citeaza in lucrarea sa “Psihologia organizatiilor si conducerii” definitia data de Louis Stern conflictului ca fiind „o forma de opozitie centrata pe adversar, bazata pe incompatibilitatea scopurilor, intentiilor si valorilor partilor oponente”.¹

Conflictul cuprinde anumite stari afective ale persoanelor printre care si rezistenta, agresiunea deschisa, nelinistea, ostilitatea, opozitia si interactiunea antagonista, inclusiv competitia.

George Kohlrieser in lucrarea sa “Solutionarea conflictelor si cresterea performantei” defineste conflictul ” drept o divergenta intre doua sau mai multe persoane sau grupuri, caracterizata de tensiune, emotivitate, contradictii si polarizare, atunci cand legaturile sunt rupte sau lipsesc cu desavarsire.”² Conflictul este „o situatie in care oameni interdependenti prezinta diferente (manifeste sau latente) in ceea ce priveste satisfacerea nevoilor si intereselor individuale si interfereaza in procesul de indeplinire a acestor scopuri”.

Donohue & Kolt, 1992, J.P. Folger, M.S. Poole și R.K. Stutman, 1993, definesc conflictul ca fiind „interactiunea dintre doua persoane independente care percep scopuri incompatibile si interferenta reciproca in realizarea acelor scopuri.”

J.Z. Rubin, D.G. Pruitt și S.H. Kim, 1996, vad conflictul ca pe „o divergenta de interese asa cum este ea perceputa sau credinta ca aspiratiile curente ale partilor nu pot fi realizate simultan”.

Ion Ovidiu Pânișoară ne spune ca T.K.Gamble și M.Gamble definesc conflictul ca fiind „o variabila pozitiva”, cu semnificatia ca „dincolo de toate perspectivele, conflictul este o consecinta naturala a diversitatii”. Cea mai uzuala semnificatie a termenului de conflict este cea de „neintelegere, discutie violenta, cearta, diferend” sub forma sa de conflict extern, inter-relational si „ciocnire intre interesele sau

1 VLASCEANU, Mihaela, *Psihosociologia organizațiilor și a conducerii*, București, Editura Paideia, 1993, pag. 172

2 KOHLRIESER, George, *Solutionarea conflictelor si cresterea performantei*, Editura Polirom, 2007, pag. 172

sentimentele personajelor, care determina desfasurarea actiunii intr-o opera literara" sub forma sa literara, de nucleu al unei lucrari literare.

Dictionarele de psihologie subliniaza semnificatia psihologica a notiunii de conflict sub forma sa de conflict intern ca „situatia unui subiect in care acesta se gaseste supus unor tendinte cognitive si motivationale de sens contrar”. Conflictul intern a fost definit ca o „ciocnire si lupta intre motive, tendinte, interese, atitudini opuse, de forta relativ egala si greu de conciliat sau ireconciliabile”. Aceste definitii scot in evidenta cele doua forme principale ale conflictului: conflictul extern cel mai frecvent si mai evident si conflictul intern care se poate exterioriza sau nu. De asemenea definitiile subliniaza esenta notiunii de conflict tensiunea intre idei, afecte, motive, atitudini, mijloace, scopuri. Prin urmare putem defini conflictul ca un fenomen psihologic intern sau interrelational care consta in contradictia intre tendinte cognitive, afective, motivationale, atitudinale, etc opuse.

In viziunea lui Daniel Shapiro conflictul este asociat cu un arbore iar fiecare parte a lui reprezinta o parte componenta a conflictului. Orice mar care nu este mancat la timp, cade, si din semintele lui ia nastere un nou pom. Asa si orice conflict care nu este rezolvat la timp serveste premisa pentru nasterea altui conflict. Fiecare organizatie reuneste indivizi cu personalitati, mentalitati, educatie, sisteme de valori si comportamente diferite, iar mentinerea unei armonii perfecte este greu de realizat, conflictele fiind inevitabile.

Ca vorbim despre managementul scolii, managementul clasei de elevi sau managementul resurselor umane, situatiile conflictuale nu pot fi evitate.

Profesorul Ion Ovidiu Panisoara spunea ca o scoala in care creste gradul de indisciplina este o scoala care nu mai functioneaza cum trebuie. indisciplina poate exista atat la cadre didactice printr-un comportament neadecvat fata de colegi, conducere sau parinti, cat si la elevii acelei scolii, care intra din ce in ce mai des in conflict cu profesorii sau colegii.

Chiar daca pare ca ar avea efecte negative, conflictul este totusi o oportunitate de a vedea obiectiv unele lucruri care au fost prezentate subiectiv. Astfel elevii intra in conflict unii cu ceilalti pentru ca nu se cunosc dar nici nu sunt invatati sa isi respecte anumite drepturi si libertati in mod corect, profesorii intra in conflict cu elevii pentru ca sunt preocupati de aspectele ce le afecteaza integritatea umana si psihica si nu observa diversitatea emotionala ce asteapta sa fie modelata, parintii intra in conflict cu profesorii datorita lipsei de empatie si suport emotional de care are nevoie fiecare.

Managementul conflictelor este un domeniu destul de dezbatut iar una dintre cauzele aparitiei lor este tocmai un management defectuos desfasurat in cadrul unei organizatii, cat si luarea unor decizii mai putin favorabile climatului organizational.

Ioan Jinga ne spune ca potrivit lui Johan Lindelow și Jo Ann Mazarella, “in sens larg, climatul organizational este produsul fiecarui aspect al organizarii - natura muncii care se desfasoara acolo, oamenii, arhitectura, istoria organizatiei, politica administrativa si, in special, modelele de interactiune si comunicare dintre membrii organizatiei”.³

In invatamant, intelegem prin climat, atmosfera care se stabileste intr-o institutie si care le creaza membrilor sai o stare de confort sau de disconfort psihic. De altfel, este lesne de observat ca intr-o institutie din invatamant, comportamentul membrilor acesteia (personal didactic, auxiliar si

3 JINGA, Ioan, *Managementul învățământului*, Editura ASE, București, 2003

administrativ, elevi, studenți) este determinat nu doar de sistemul de norme stabilite prin regulamentul de ordine interioară, ci și de temperamentul fiecăruia, de nivelul lui de cultură, de mediul socio-profesional din care provine, de convingerile și aspirațiile sale, ca și de managementul practicat în instituția respectivă.

Corneliu Maior punctează în lucrarea sa ca „studierea managementului conflictelor este tot mai abordată în managementul instituțional și al resurselor umane deoarece contribuie la o mai bună cunoaștere a comportamentelor individuale și de grup în cadrul unei organizații și este cauza principală a stresului”.⁴

În ceea ce privește rolul pe care îl au conflictele în viața organizațională, există mai multe puncte de vedere. Pe de o parte, conflictele sunt stări anormale în activitate, având un profund caracter disfuncțional. Pe de altă parte, conflictele sunt aspecte firești de existență și evoluție, funcțional având un rezultat pozitiv.

Potrivit lui Corneliu Maior „caracteristicile mediului organizațional, principalul modelator al comportamentului uman, sunt considerate „vinovate” de apariția conflictelor”.⁵ Teoretic conflictele pot fi evitate printr-o cooperare armonioasă dintre management și personal, acestea fiind instituțiile paternaliste care promovează armonia și spiritul de familie.

Nu ne putem imagina ca există persoane care nu au intrat niciodată într-o situație conflictuală, însă există indivizi care rămân ancorati în conflict permanent, care atrag și alți colegi punând astfel în pericol performanțele și relațiile interpersonale ale organizației.

În abordarea tradițională conflictul este perceput ca daunător și consumator de timp și energie, și se consideră necesară evitarea lui prin eliminarea cauzelor acestuia, aceasta fiind o abordare simplistă a conflictului și un standard demodat de evaluare a acestuia deoarece pune în discuție conflictul în sine și nu modalitățile de gestionare a acestuia.

După Gheorghe Arădăvoaice, „sursele principale de conflict sunt: perceperea greșită a acțiunilor, intențiilor, spuselor, gesturilor celorlalți, comunicarea defectuoasă, incompletă, neglijentă, lipsa de informații asupra scopurilor urmărite de alții, dorința unora de mai multă putere sau influență, manipularea deconspirată, încălcarea intereselor, a drepturilor de orice fel, a obiceiurilor sau senzația individului că îi se nesocotesc drepturile, că este supraincarcat cu sarcini, că îi este atinsă onoarea, diferențele mari sub raport cultural, comportamental, confesional, ignorarea prezenței celui alt, disprețul, desconsiderarea, nerecunoștința, impolitetea, denigrarea”.⁶

Adepții acestui punct de vedere arată că între performanțele manageriale și conflict există o legătură directă. Până la un anumit nivel „optim” al conflictului performanța managerială înregistrează o

4 MAIOR, Corneliu, *Management educațional*, Editura „Vasile Goldiș” University Press ARAD, 2011, pag. 91

5 MAIOR, Corneliu, *Management educațional*, Editura „Vasile Goldiș” University Press ARAD, 2011, pag. 93

6 ARADAVOAICE, Gheorghe, *Managementul organizației și acțiunii militare. Unele dimensiuni tehnice și psihosociale*, București, Editura Sylvi, 1998, pag. 308

creștere continuă. După ce starea conflictuală depășește punctul optim, performanțele scad odată cu amplificarea stării conflictuale.

În concluzie, concepția lui Corneliu Maior subliniază caracterul pozitiv care poate fi atribuit situației conflictuale în perspectiva obținerii unor performanțe ridicate.

Reducând la nivel micro, pornim de la un punct gresit, fără să avem în vedere scopul, obiectivul, interesul fiecărei organizații. Interesul meu ca pedagog este să îi fac pe elevi să vină cu plăcere la școală pentru că studiile au demonstrat că înveți mai mult făcând lucruri plăcute, gradul de satisfacție al meu ca profesor și al părinților crește și astfel facem lucrurile care trebuie așa cum trebuie, adică suntem eficace dar și eficienți. Pe când societatea este eficace dar nu eficientă. Avem programa stufoasă dar nu știm cum să o gestionăm, avem elevi silitori dar nu avem cadre multumite de nivelul de trai.

Nu există societate perfectă dar măcar să încercăm să gestionăm ceea ce întâmpinăm în condițiile pe care le avem.

Factorii cei mai importanți sunt fără îndoială inteligența emoțională a adulților, gradul de empatie arătat elevilor, puterea de a te modela și de a te plia pe anumite situații. Lipsa de capacitate de a face față sentimentelor, de a nu-și înțelege emoțiile îi face pe elevi să intre în defensivă atunci când sunt puși în fața unei situații conflictuale.

În interiorul unui colectiv sau între departamente apar frecvent probleme de comunicare, de satisfacția în munca angajaților, de organizarea efectivă a activității sau de calitatea relațiilor ierarhice ceea ce duce la apariția unor stări conflictuale. În instituțiile din învățământ comunicarea și climatul se corelează foarte strâns: o bună comunicare contribuie la menținerea unui climat adecvat și, reciproc, un climat corespunzător facilitează o comunicare eficientă.

Un lider nu trebuie să elimine cu orice preț conflictele, ci numai pe acelea care se dovedesc a fi obstacole reale în îndeplinirea obiectivelor organizației, concentrându-se atât pe recunoașterea conflictelor, cât și pe medierea și soluționarea acestora. Dezacordurile aparute în interiorul organizației sunt perfect normale deoarece un grup total omogen, lipsit de controverse, înregistrează de regulă, performanțe scăzute.

O bună gestionare a conflictelor interpersonale și între grupuri, are întotdeauna, un impact pozitiv asupra randamentelor individuale și face din organizație un mediu plăcut și performant.

Bibliografie:

1. ARADAVOAICE, Gheorghe, *Managementul organizației și acțiunii militare. Unele dimensiuni tehnice și psihosociale*, București, Editura Sylvi, 1998, ISBN: 973-9175-77-5
2. TICU, Constantin, *Analiza climatului organizațional*, Editura Polirom, Iași, 2010
3. CRISTEA, Sorin, *Managementul organizației școlare - note de curs*, 2011
4. DEEP, Sam, SUSSMAN Lyle, *Secretul oricărui succes. Să acționăm inteligent*, București, Editura Polimark, 1996, ISBN 973-97637-3-1
5. GOLEMAN Daniel, BOYATZIS Richard, MCKEE Annie, *Inteligența emoțională în leadership*, Editura Curtea Veche, 2007, ISBN/ISSN 9786064400505
6. JINGA, Ioan, *Managementul învățământului*, Editura ASE, București, 2003
7. KOHLRIESER, George, *Soluționarea conflictelor și creșterea performanței*, Editura Polirom, 2007, ISBN / ISSN 973-46-0628-3
8. MAIOR, Corneliu, *Management educațional*, Editura „Vasile Goldiș” University Press ARAD, 2011, ISBN 978-973-664-498-6
9. PANISOARA, Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, 2008
10. SHAPIRO, Daniel, *Conflictele și comunicarea*, Editura ARC, 1998, ISBN 9975-61-059-5M-157-77
11. SHAPIRO, Daniel, *Negotiating the Nonnegotiable: How to Resolve Your Most Emotionally Charged Conflicts*, Editura Penguin Books, 2017
12. VLASCEANU, Mihaela, *Psihosociologia organizațiilor și a conducerii*, București, Editura Paideia, 1993, ISBN 973-9131-00-X
13. VLASCEANU, Mihaela, *Organizațiile și cultura organizării*, Editura Trei, București, 1999, ISBN 973-9419-30-5
14. VLASCEANU, Mihaela, *Organizații și comportament organizațional*, Editura Polirom, Iași, 2003, ISBN 973-681-412-2
15. ZAMFIR, Catalin, VLASCEANU, Lazar, *Dicționar de sociologie*, București: Editura Babel. 1998, ISBN 972-48-1011-1
16. ZLATE, Mielu, *Tratat de psihologie organizațional-managerială. Volumul II*, Iași: Polirom, 2007, ISBN 978-973-46-0452-4

EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII MANAGERIALE PRIN PERSUASIUNE ÎN INSTITUȚIILE ȘCOLARE

Autor: Bălin Adina-Veronica

Prof. inv. Primar :Școala Gimnazială Tâmboești

Trăim într-o societate în care trebuie să acceptăm o realitate cotidiană de existență a conflictelor, determinate uneori de schimbările profunde apărute în perioade scurte de timp, de accelerarea continuă a ritmului de viață a omenirii. Prin caracteristicile și prin specificul său, procesul de învățământ devine o experiență de comunicare interumană, de colaborare, de înlăturare a tuturor obstacolelor ce stau în calea comunicării. Conflictele din organizația școlară creează haos, dezbinare și pot fi ameliorate printr-o comunicare persuasivă, prin utilizarea unor tehnici de persuasiune adecvate ce pot genera coeziune și o atmosfera pozitivă în instituțiile școlare ce duc la progres. Așadar, **necesitatea studierii** acestei teme este dată de faptul că în țara noastră conflictele educaționale sunt în creștere, în ciuda eforturilor întreprinse de cadrele didactice sau de managerul școlar. Există un interes deosebit pentru medierea conflictelor educaționale și înțelegerea modalităților alternative de rezolvare a acestora și la nivel European, relevantă în acest sens fiind lucrarea lui Leonore Walker(1989) autorizată de Uniunea Europeană și care a condus la formarea Rețelei Europene de Rezolvare a Conflictelor în Educație.

Am ales această temă "**Eficientizarea comunicării manageriale prin persuasiune**" deoarece un management de succes depinde de capacitatea de a gestiona conflictele în mod eficient, la oricare dintre nivelurile la care apar, pe axa ierarhică. Managerii petrec din ce în ce mai mult timp rezolvând ciocnirile în cadrul instituțiilor școlare, de aceea împreună cu cadrele didactice au nevoie să-și perfecționeze abilitățile de rezolvare a conflictelor pentru o bună funcționare a instituției și a procesului de învățământ. Rolul managerului școlar în dezvoltarea și promovarea unei comunicări eficiente, persuasivă în instituție este extrem de important. A conduce o instituție școlară înseamnă a comunica, înseamnă, înainte de toate, a transmite idei, atitudini, sentimente, decizii colegilor, elevilor, părinților, partenerilor educaționali etc. Comunicarea înseamnă aproape totul în managementul școlar, indiferent că este vorba despre comunicare formală, informală sau nonformală.

Actualitatea temei pentru domeniul educational este dată de faptul că comunicarea reprezintă esența legăturii dintre oameni, în prezent observându-se o creștere explozivă a interesului pentru problematica aceasta, în general și a comunicării eficiente, în special. Această preocupare demonstrată atât la nivel teoretic cât și la nivelul vieții cotidiene generează tot mai multe semne de întrebare asupra fenomenului repectiv.

Abordarea comunicării a fost făcută de foarte mulți autori, precum Harold Lasswell, Emilian M. Dobrescu, G. Albu fiecare având propria viziune asupra unui fenomen atât de complex și aducându-și aportul din ce în ce mai mult la întregirea tabloului acestui instrument indispensabil. Abordată din perspectiva teoriei comunicării, persuasiunea este considerată un proces comunicativ care permite analiza elementelor obișnuite ale comunicării: emițător, mesaj, canal de transmisie, receptor, punând accent pe argumentare. Persuasiunea este o formă de influență socială prin care opiniile, credințele, comportamentul sau atitudinile sunt schimbate prin restructurarea cognitivă a sistemului de referință a indivizilor. Tehnicile de persuasiune descrise de Kevin Hogan (2004) în volumul său, *Psihologia persuasiunii*, considerat de specialiști o lucrare de referință în domeniu, sunt considerate cele mai eficiente: *tehnica folosirii cu măiestrie a întrebărilor; cuvintele cu efect puternic, tehnici de presiune în privința timpului, tehnici de credibilitate; secretele; deschiderea spre viitor sau configurații de limbaj hipnotic*. Potrivit autorului G. Albu, comunicarea se împlinește și își justifică rostul prin persuasiune. Deasemeni, există studii de specialitate ce abordează problematica conflictului în instituțiile școlare între elevi și elevi, elevi- cadre didactice sau părinți și cadre didactice realizate de autori consacrați precum Ana Stoica Constantin, Ion Ovidiu Pânișoară. Pe această **fundamentare teoretică** va fi prezentat în mod **original** modul în care vor fi aplicate modalitățile de soluționare a conflictelor care apar între cadrele didactice, sau între manager și cadrele didactice din instituția școlară, prin aplicarea unor tehnici specifice comunicării persuasive.

Prin tema abordată se urmărește impactul pe care utilizarea tehnicilor de persuasiune îl are asupra climatului din unitățile de învățământ preșcolar și va contribui la **dezvoltarea teoriei și practicii educaționale** prin găsirea unor soluții în ameliorarea raporturilor comunicaționale între manager și cadrele didactice, respectiv între cadrele didactice. Așadar, obiectivul principal este

conștientizarea nevoii de educare a managerului școlar și a cadrelor didactice în domeniul comunicării eficiente prin tehnici de persuasiune ce duc la rezolvarea și ameliorarea conflictelor și la o eficiență comunicatională la nivelul instituției de învățământ.

Consider că eficientizarea comunicării manageriale trebuie să reprezinte o preocupare a fiecărui manager. În conducerea școlii „un manager de succes” nu poate fi doar acel care posedă solide cunoștințe de specialitate, ci în primul rând acel care se dovedește a poseda și aplica în practică competențele de bun comunicator. O bună pregătire a cadrelor didactice, a managerilor în domeniul comunicării și a managementului conflictelor ar fi necesară pentru a eficientiza actul didactic și din acest motiv tema se pretează a fi cercetată.

Secvență didactică
Disciplina - Arte vizuale și abilități practice
Unitatea tematică - Explorăm mediile de viață
Tema lecției - Confecționarea unor bufnițe din conuri de brad

Profesor Barta Mihaela-Roxana
Școala Gimnazială *Liviu Rebreanu*, Cluj-Napoca

CLASA: a II-a

ARIA CURRICULARĂ: Arte și tehnologii

DISCIPLINA: Arte vizuale și abilități practice

UNITATEA TEMATICĂ: *Explorăm mediile de viață*

TEMA LECȚIEI: Confecționarea unor bufnițe din conuri de brad

CONȚINUTUL VIZAT: Tehnici simple: decupare după contur, asamblare, lipire

FORMA DE REALIZARE: lecție integrată

TIPUL LECȚIEI: formare de priceperi și deprinderi

DOMENII INTEGRATE: Arte vizuale și abilități practice, Dezvoltare personală

SCOPURI: * Formarea deprinderii de a decupa și lipi materiale diferite, respectând tiparul dat;

* Dezvoltarea sensibilității artistice și a interesului pentru activitățile practice.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O 1 să prezinte în câteva cuvinte importanța prieteniei, pornind de la propriile lor experiențe de viață
- O 2 să enumere etapele de lucru, pornind de la modelul oferit de către învățătoare
- O 3 să realizeze bufnița, având ca sprijin modelul și indicațiile oferite de către învățătoare
- O 4 să aprecieze propria lucrare și ale colegilor, ținând cont de anumite criterii

STRATEGII DIDACTICE:

1. Metode și procedee: conversația, explicația, problematizarea, exercițiul
2. Forme de organizare a elevilor: frontal, individual
3. Mijloace de învățământ: bufnița – model, hârtie gumată, conuri de brad, ochi mobili, silicon rece/ fierbinte, bandă dublu adezivă, foarfece, harta cu traseul din pădure, certificate

RESURSE BIBLIOGRAFICE:

1. *Programe școlare pentru clasa pregătitoare aprobate prin Ordinul Ministrului nr. 3418/ 19.03.2013*
2. Hofman, C., *Figurine hazlii*, Editura Casa, Oradea, 2012

DEMERSUL DIDACTIC

Etapetele lecției	Obiective operaționale	Conținut instructiv-educativ	Strategii didactice			Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1. Moment organizatoric 2'		- asigur condițiile optime desfășurării lecției - îi rog pe elevi să se așeze pe covor, în jurul focului de tabără, alături de mine - pregătesc materialele necesare	- conversația		- frontal	- observarea comportamentului non-verbal al elevilor
2. Captarea atenției 7'	O 1	- ne reamintim poziția noastră pe harta pădurii și identificăm următoarea sarcină pe care o vom îndeplini în această oră - le voi spune copiilor că în această oră avem un musafir, o bufniță singuratică. Ea este tare supărată pentru că nu are prieteni. - voi antrena elevii într-o discuție despre prietenie și importanța ei: * <i>Bufnița Bufni este tare supărată, deoarece nu are prieteni.</i> * <i>Voi aveți prieteni?</i> * <i>Care este motivul pentru care vă place să aveți prieteni?</i> * <i>Doriți să îi confecționăm bufniței alți prieteni asemenea ei, pentru a nu mai fi tristă?</i>	- conversația - explicația - problematizarea - exercițiul	- harta pădurii - bufnița - lampă cu flăcără decorativă - lemne	- frontal	- observarea comportamentului non-verbal al elevilor - aprecieri individuale
3. Anunțarea temei și a obiectivelor 1'		- voi anunța tema și obiectivele lecției	- explicația		- frontal	- observarea comportamentului non-verbal al elevilor

4. Dirijarea învățării 18'	O 2 O 3	* proba 1 – Prieteni pentru Bufni - voi prezenta elevilor bufnița model. Vom analiza împreună părțile componente ale acestuia și materialele folosite - voi prezenta etapele care trebuie urmate în vederea realizării bufniței, în timp ce le demonstrez modul de realizare. Rog un elev să repete etapele. - elevii realizează bufnița conform modelului și instrucțiunilor primite, beneficiind de explicații suplimentare atunci când este necesar. Pe parcursul activității, elevii vor audia cântece de drumeție.	- explicația - problematizarea - exercițiul - conversația	- bufnița – model - hârtie gumată - conuri de brad - ochi mobili - silicon rece/ fierbinte - bandă dublu adezivă - foarfece	- frontal - individual	- aprecieri individuale
5. Asigurarea feedback-ului 5'	O 2	- se va realiza pe bază de întrebări: <i>* Ce am realizat astăzi la ora de arte vizuale și abilități practice?</i> <i>* Care sunt etapele pe care le-am urmat în realizarea bufniței?</i>	- conversația - explicația	- bufnițele	- frontal	- aprecieri individuale și frontale
6. Încheierea activității 2'	O 4	- turul galeriei se va realiza stând în cerc, pe covor. Fiecare elev va prezenta colegilor, bufnița realizată. - felicit elevii pentru activitatea depusă de-a lungul întregii zile, pentru drumeția prin pădure, în care s-au aventurat. Pentru străduința lor, vor fi răsplătiți cu un certificat care le oferă dreptul de a se numi <i>Prieteni ai naturii</i>. - întâlnirea de la sfârșitul programului: <i>* Ce mi-a plăcut astăzi? Ce am învățat? Cum m-am simțit?</i>	- conversația - explicația	- bufnițele - certificatele	- frontal	- aprecieri individuale și frontale

Valorificarea poveștilor terapeutice în activitatea didactică

Prof. Berbeci Iuliana

Grădinița cu Program Prelungit nr. 22, Iași

Cu siguranță cu toții iubim poveștile, indiferent de vârstă, însă cei mici sunt cu adevărat fascinați de ele! Acest lucru mi s-a confirmat de nenumărate rânduri pe parcursul carierei didactice.

Poveștile au un rol aparte. Ele au fost folosite dintotdeauna pentru a transmite mesaje importante sub masca personajelor create sau a acțiunii inventate. Folosind un limbaj direct sau indirect prin simboluri și imagini prin povești sunt explicate idei abstracte, sunt explorate emoții umane și este consolidată educația morală a copiilor.

Dacă poveștile clasice au fost create cu scopul de a transmite o învățătură sau de a oferi un model de conduită, poveștile terapeutice merg la un nivel mai profund și explorează lumea complexă a emoțiilor și sentimentelor. Astfel povestea terapeutică devine un instrument util care va scoate la iveală emoții și sentimente ce se află în conștient, dar și cele care se află în subconștient și sunt mai greu de explicat și explorat, cum ar fi : angoase, frici, dorințe, invidii, furii, etc.

Dupa cum se poate remarca poveștile terapeutice nu sunt simple povești. Ele transmit întotdeauna un mesaj bine definit și au un scop precis. O poveste terapeutică trebuie bine aleasă, în funcție de problematica pe care profesorul se gândește s-o atingă. Rolul poveștilor terapeutice este acela de a pune copilul față în față cu nevoile sau problemele lui. Atunci când se întâmplă acest lucru, copilul se identifică cu personajul respectiv din poveste și găsește soluții posibile la problemele sale. Lumea poveștilor este captivantă pentru copii, este plină de imaginație, culoare, întâmplări frumoase. Copilul va ști să-și ia din povestea terapeutică exact ce are nevoie pentru el.

Poveștile terapeutice au ca personaje oameni, animale sau chiar obiecte. Pentru un copil, de exemplu, nu are importanță dacă personajele sunt oameni sau obiecte, el se va identifica exact cu acel personaj în care se imaginează pe el sau problema lui sau chiar rezolvarea unei situații în care se află.

Poveștile terapeutice se bazează foarte mult pe empatie și pe a-l călăuzi pe personajul principal să-și descopere resursele interioare, chiar dacă se confruntă cu probleme ce par greu de soluționat. Ele au fost create cu scopul de a ajuta copiii să-și exploreze emoțiile sau experiențele dificile prin identificarea cu personajele sau acțiunea imaginată sau de a le potența copiilor abilități și calități necesare pentru a trăi în societatea actuală (creșterea stimei de sine, a curajului de a înfrunta viața de zi cu zi cu dificultățile ei și pe oamenii care pot să-i devalorizeze).

Astfel, de pe o parte, folosind metafore, scriitorul caută să scoată în evidență dificultățile sau emoțiile negative prin care poate trece un copil și să-l ajute pe acesta să identifice diferite strategii de a gestiona aceste aspecte mai puțin plăcute, dar inevitabile din viața oricărui om.

Pe de altă parte, folosindu-se tot de metafore, scriitorul caută să evidențieze trăsături umane care sunt esențiale pentru viețuirea cotidiană. Cei mici au nevoie de modele de eroi actuali, care să le insuflă valori precum empatie, curaj, iubire, colaborare, creativitate, iar poveștile terapeutice au acest efect.

Dezvoltarea limbajului despre emoții are loc tot prin intermediul poveștilor terapeutice. În timpul audierii unei povești, copiii iau contact pentru prima dată cu denumirile emoțiilor respective sau le fixează mai bine.

Toate cele enumerate mai sus reprezintă argumentele pentru care în anul școlar 2021-2022 am utilizat foarte des poveștile terapeutice. Prin intermediul acestora am realizat cu ușurință conexiunea între mine și copii, am corectat anumite comportamente nepotrivite și le-am arătat copiilor modalități eficiente și sigure de a-și gestiona emoțiile negative sau pozitive puternice. Am remarcat la copii o deschidere foarte mare pentru poveștile terapeutice, aș putea spune chiar un apetit deosebit pentru momentul poveștilor și o implicare autentică în desfășurarea acestora. Copiii sunt captivați de ele, sunt atenți și implicați deoarece poveștile au această putere de a-i motiva și de a-i stimula să se angajeze în propria lor dezvoltare.

În concluzie, prin puterea magică a cuvintelor, povestea terapeutică aduce alinare și vindecare și-l face pe cel care o ascultă să se deschidă, să se conecteze cu profesorul și să accepte mai ușor situațiile problematice sau emoțiile negative care sunt inerente vieții.

Analiza Swot- An Școlar 2021-2022

Prof.înv.primar –Boca Mihaela Camelia –clasa a II-a C

Școala Gimnazială „Teodor Balan”- Gura Humorului –Suceava

Deviza școlii-„Copiii-forța vieții”

Viziunea școlii- „O școală frumoasă, grijulie și excelentă”

Misiunea școlii-„Interacțiunea școlii cu mediul social, cultural, economic și tehnologic, transformarea școlii într-un centru de resurse educaționale și de servicii oferite comunității (ex. servicii ecologice, protecția mediului, voluntariat-ajutorare), performanțele elevilor fiind prioritare în întreaga activitate ; să devină o școală de referință a învățământului bucovinean care cultivă calitatea și valoarea”.

Elevii clasei a II-a C au încercat să se alinieze la viziunea și misiunea școlii. A fost un an greu. Clasa pregătitoare și clasa I am parcurs-o în învățământ online și față în față(jumătate-jumătate). Clasa a II-a a fost primul an pentru această generație când învățământul s-a desfășurat numai cu prezență fizică. Ceva nou, provocator și obositor pentru ei în același timp. Dar s-au descurcat onorabil. Plecând de la acest lucru, am încercat să fac o analiză a anului școlar 2021-2022.

PUNCTE TARI

- Școala dispune de material curricular ,auxiliare curriculare;
- s-a făcut consilierea elevilor pentru alegerea opționalului;
- existența softurilor educaționale;
- stare fizică excelentă a sălii de clasă și a școlii în general;
- spațiu școlar amenajat în conformitate cu standardele europene;
- sală de clasă dotată cu mobiler foarte bun, laptop, videoproiector, conexiune la internet;
- program de pregătire suplimentară cu elevii pentru susținerea EN și program de pregătire cu elevii cu CES;

- rezultate bune și foarte bune obținute de elevi la EN și la diferite concursuri(Comper, Cangurașul Matematician);
- participarea la diferite activități extracurriculare- excursii, drumeții, spectacole-serbări școlare cu diferite ocazii;
- interes crescut din partea părinților pentru școală;
- legătura școală-familie s-a putut realiza atât fizic prin ședințele cu părinții cât și online prin intermediul diferitelor grupuri și rețele de socializare;
- încununarea acestor rezultate a fost posibilă în cadrul serbării de sfârșit de an școlar.

PUNCTE SLABE

- Cei doi ani (clasa pregătitoare și clasa I), când învățământul s-a desfășurat mai mult online și-a pus amprenta asupra pregătirii școlare a unor elevi. Unii elevi nu au participat constant la orele desfășurate online fie din cauza lipsei aparaturii necesare, fie din cauza conexiunii la internet, fie din lipsa interesului lor și al părinților. Am desfășurat în acest an ore de pregătire suplimentară dar cu toate acestea nu toți copiii au reușit să recupereze în totalitate cunoștințele.
- Cel mai mult se văd golurile în cunoștințe la elevii cu CES. Acești copii au nevoie de mai multă atenție, de mai mult exercițiu. În programul desfășurat la clasă și în orele de pregătire suplimentară nu am reușit în totalitate să acoperim la toți copiii aceste goluri. Acolo unde s-a implicat și familia se văd rezultate bune, palpabile. Acolo unde familia nu a prezentat interes și a fost lăsat totul pe umerii școlii, rezultatele nu sunt prea bune.
- Sunt prezenți în colectiv și copii din familii defavorizate, cu părinți care sunt plecați în străinătate.
- În vremurile tulburi în care trăim , comunitatea (agenții economici) nu prea sunt interesați să sprijine școala.

OPORTUNITĂȚI

- Prestigiul școlii în comunitate;

- implicarea elevilor în programe, proiecte, activități;
- accesul în număr destul de mare a copiilor la diferite concursuri școlare;
- participare la cursuri de formare și perfecționare a cadrelor didactice , cursuri organizate de CCD;
- menținerea unei stări de disciplină și securitate a elevilor.

AMENINȚĂRI

- Dezinteresul unor familii pentru educația copiilor.
- bugetul tot mai scăzut al familiilor, lucru ce duce automat la un interes tot mai scăzut pentru școală. Părinții sunt foarte prinși în lupta cu greutățile materiale și își neglijează de foarte multe ori copiii.
- influența negativă a telefoanelor, a mass-mediei, a culturii de cartier asupra elevilor.

RECOMANDĂRI

- ✓ Realizarea unor activități comune părinți-elevi pentru o mai bună cunoaștere, socializare și implicare în viața elevilor și în viața școlii.
- ✓ Depistarea de resurse extrabugetare pentru dotarea clasei (o imprimantă, de exemplu) și pentru organizarea unor excursii cu elevii.
- ✓ Realizarea de alte activități de pregătire suplimentară a elevilor cu CES și nu numai a lor ci și a altor copii care sunt dornici de cunoaștere.

<http://teodorbalingh.ro/>

Abilități ale secolului XXI în sala de clasă

Prof. Braica Crina, Școala

Gimnazială Grigore Moisil, Satu Mare

Vocația unei școli de succes este de a face din educație un demers spiritual superior, orientat spre excelență, spre modelarea ființei umane în spiritul valorilor intelectuale, morale, estetice, culturale.

O primă abilitate este încrederea mea, ca profesor, în potențialul intelectual al elevilor manifestată sincer prin discuții încurajatoare, prin acordarea unui statut privilegiat copilului, văzut ca adult în devenire, ca subiect al propriei formări. În această atmosferă elevii se simt confortabil și sunt dornici de a participa la dialog, de a enunța păreri în legătură cu tema supusă atenției.

O abilitate complementară este stimularea încrederii elevilor în forțele proprii. Când le acordăm suficientă valoare ne atingem mai ușor obiectivele pentru că a avea încredere în sine, în forțele proprii te face să-ți mobilizezi exact resursele de care ai nevoie să depășești obstacolele și să mergi în direcția dorită. Elevii își pot învinge emoțiile mai ușor, uită de teama de a răspunde prompt, de a intra în competiții cu colegii și privesc conținuturile învățării cu mai mult curaj și cu interes. Când avem o imagine de sine bună, pozitivă putem afirma: „pot să fac acest lucru sau măcar pot încerca”. Ca exemplu de bună practică, în acest sens, susțin stimularea competiției prin participarea la olimpiadele și concursurile școlare.

Olimpiadele și concursurile la limba și literatura română sunt competiții școlare care au ca obiectiv general stimularea elevilor cu performanțe școlare sau care au interese și aptitudini deosebite în acest domeniu. Acestea promovează valorile culturale și etice fundamentale, spiritul de fair-play, competitivitatea și comunicarea interpersonală. Ele stimulează creativitatea și gândirea critică și oferă motivația atât de necesară în procesul de învățare, conturează talente, abilități și cunoștințe, contribuind la dezvoltarea personală și profesională a elevilor.

Empatia față de elevi este o prioritate a demersului didactic. Profesorul sec. al XXI –lea trebuie să se bucure și să sufere alături de copii. Mai ales în calitate de diriginte aceștia au nevoie de manifestarea afectivă a celui pe care îl consider al doilea părinte. Cu cât profesorul se apleacă mai mult prin valorizarea emoției pozitive, a bucuriei succesului lor, a fericirii că au luat note bune sau a dezamăgirii că li s-a întâmplat ceva rău, cu atât vor fi mai determinați pentru învățatură și pentru ceea ce se petrece în clasă. Afecțiunea profesorului este răsplătită cu afecțiune din partea elevilor și cu efort în învățare.

Exemplul de bună practică este intervenția împăciuitoare a cadrului didactic în diferitele tipuri de conflicte, atât în cele interioare care țin de problemele de suflet ale copilului, cât și în cele exterioare, în relațiile interpersonale. Fiecare elev are nevoie de susținere și înțelegere, de sentimental protecției afective.

O abilitate inovativă în sala de clasă este învățarea prin cooperare. Aceasta este cel mai înalt nivel de colaborare. A colabora nu înseamnă altceva decât a participa alături de alții la realizarea unei sarcini, pe când a coopera înseamnă a conlucra sistematic cu alții.

Învățarea prin cooperare este o strategie de instruire structurată și sistematizată a grupurilor mici de elevi, astfel încât aceștia să poată lucra împreună urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membri ai grupului.

Învățarea prin cooperare răspunde diferitelor obiective. Ea poate servi aprofundării conceptelor deja cunoscute, introducerii unor noi concepte, perfecționării abilităților, trezirii unor interese.

Formarea grupurilor reprezintă una dintre sarcinile importante ale profesorului în crearea situațiilor de învățare prin cooperare, considerându-se deosebit de importante următoarele trei elemente: motivația, comunicarea și acceptarea reciprocă.

Printre abilitățile de care copiii au nevoie pentru a lucra cu succes în grupuri mici se numără: încrederea, capacitatea de a conduce, luarea de decizii, comunicarea și abilități de management al situațiilor de conflict. Eu, ca profesor, monitorizez activitatea grupurilor și ofer feed-back atât grupului, cât și întregii clase despre modul de lucru și rezultatele obținute de către elevi.

Practica învățării prin cooperare creează premisele constituirii unei adeverate comunități de învățare/de cercetare educațională, în care ambianța este constructivă, de încredere și de înțelegere reciprocă. Elevii se simt respectați, valorizați și utili dobândind astfel încredere în forțele proprii pentru că toți participă la luarea deciziilor, membrii grupului conștientizează că performanțele acestuia se datorează contribuțiilor lor individuale și invers, performanțele individuale pot fi evidențiate numai dacă performanțele grupului ca întreg sunt bune. În activitate, apar idei mai multe și mai bune, iar elevii învață unul de la altul, nu doar de la cadrul didactic.

Ca exemplu de bună practică, în ora de limba română, fiecare elev care joacă acest rol trebuie să realizeze, pe rând, următoarele demersuri: rezumă ceea ce a citit și pune o întrebare despre text, la care ceilalți trebuie să răspundă. Întrebarea trebuie să se refere la problema esențială a acelui fragment, prezentată în text explicit sau implicit. Acesta clarifică lucrurile neclare pentru ceilalți și face predicții asupra fragmentului care urmează. Cu toții vor urmări dacă ea se va adeveri pe parcursul fragmentului următor și cere celorlalți să citească fragmentul următor, precizând care este acesta.

Din partea elevului aștept să dea dovadă de stabilitate, conșvență și perseverență. Perseverența înseamnă a nu te da bătut, a căuta neîncetat o soluție pentru a ieși din situație, a găsi alternative pentru a depăși cu bine obstacolele. De ce unii copii au succes, iar alții eșuează?

Consider că principalele aspecte care contează se referă la: perseverență, curaj, optimism, autocontrol, angajament și hotărâre.

Să fii perseverent înseamnă să nu renunți în fața obstacolelor, dar și să nu îți schimbi interesele prea des. Perseverența înseamnă să nu renunți la îndeplinirea scopurilor tale atunci când dai de greu. Ea îi ajută pe elevi mai ales în momentele dificile, în blocaje și impasuri. Lipsa ei înseamnă abandonarea scopului și sentimentul de eșec și frustrare asociate acestuia. Satisfacția pe care o simte elevul când obține ceva ca urmare a unui efort susținut în învățare este mult mai mare decât cea pe care o are când primește ceva fără să facă nimic. Când reușește ceva grație perseverenței încrederea în forțele proprii crește și asta îl va impulsiona să își propună și alte scopuri înalte în viitor. Consecvența presupune perseverență, răbdare, efort și disciplină. Acestea sunt abilități care, stimulate de la cele mai mici vârste, îl vor ajuta pe copil să obțină ce își dorește.

Bibliografie:

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J., *Cooperation in the Classroom*, Edina, Minnesota: Interaction Book Co, 1994;

Adriana Nicu, Elena-Raveca Conțiu- Instrumente pentru învățarea prin cooperare, Ed. Aramis, 2010.

Relația profesor-părinte - componentă esențială a procesului educativ

Prof. Braica Crina

Școala Gimnazială Grigore Moisil, Satu Mare

Activitatea fundamentală – educația – ia naștere din nevoia intrinsecă a ființei umane de a-și conserva și perpetua valorile și de a le transmite mai departe tinerei generații. În toate timpurile, omul a simțit nevoia de a-și crea un univers valoric pe care l-a preluat de la înaintași și l-a transmis urmașilor, mai întâi prin imitație, adăugând creativ propriile valori.

Procesul instructiv-educativ se află în centrul procesului de învățământ, are ca scop formarea adecvată a elevilor prin organizarea mediului educațional școlar, a climatului și atmosferei educative, prin proiectarea și realizarea scopurilor educaționale, prin transmiterea unui sistem de cunoștințe esențializate, sistematizate, utile, atractive.

Învățământul modern aduce cu sine o reconsiderare a raportului dintre activitatea profesorului și cea a elevului în cadrul procesului educativ, o deplasare a accentului de pe rolul sau importanța activității profesorului pe cea a elevului, care devine acum din obiect, subiect, care participă activ la propria sa formare.

O componentă esențială a procesului educativ este relația elev- profesor –părinte.

Educația unui elev reprezintă un efort de echipă, în care fiecare dintre cei trei membri (elev-profesor-părinte) își are propriile roluri și responsabilități. Elevul contribuie cu apetitul pentru învățare și efort, profesorul se alătură cu răbdare, cunoștințe și dragoste pentru copii, iar părintele cu atenție și implicare în dezvoltarea copilului.

Personalitatea educatorului și a părintelui influențează pozitiv sau negativ învățarea școlară. Între acești doi poli trebuie să existe o bună și strânsă colaborare care presupune implicarea părinților în procesul de educare a copiilor.

Pe de o parte, am constatat că informarea părinților despre rezultatul învățării constituie un factor de succes în demersul didactic. Profesorii au cea mai frumoasă și importantă meserie din lume, iar acest lucru presupune și o mare responsabilitate. Ei sunt inițiatorii și facilitatorii triumfului care are în centru copilul și dezvoltarea sa. Personalitatea profesorului în condițiile învățământului actual presupune și o serie întreagă de calități, determinate de specificul și complexitatea muncii pe care o desfășoară. În școală, profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prevăzute în documentele școlare. Ca expert al actului de predare-învățare el poate lua decizii privitoare la tot ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ iar ca agent motivator, declanșează și întreține interesul, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare. Este prieten și confidant al elevilor, un substitut al părinților în școală, obiect de afecțiune, sprijin în ameliorarea stărilor de anxietate. În ipostază de consilier, este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora. Trebuie să fie un model prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său. Este un exemplu pozitiv pentru elevi. Menirea sa este să se străduiască tot timpul să înțeleagă și să reflecteze asupra întâmplărilor inedite din clasă, să studieze și să analizeze fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă.

Pe de altă parte, este necesar ca părinții (în ședințele cu părinții sau separat) să se întâlnească fizic sau online cu specialiști (diriginte, profesori, consilier școlar) și să discute lucruri care țin de educația copiilor și de relația acestora cu școala (colegi, prieteni, profesori). Din aceste discuții ei pot trage concluzii și lua deciziile cele mai bune pentru reușita școlară a propriului copil. Printre temele alese, dirigințele trebuie să plaseze și ideile ce țin de sfera de preocupări ale părinților, de la disciplinarea pozitivă a copilului și până la starea de bine în familie și la școală. Învățarea va fi mai eficientă dacă este oferită într-un mediu agreabil care implică interacțiuni personale și sprijin individual. Intenția mea, ca profesor, nu este de a arăta cu degetul, ci de a crește gradul de conștientizare, de a îndrepta eventualele greșeli ale părinților.

Printre acestea, discutate frecvent, ar putea fi ieșirea din rolul de părinte pentru a deveni „cei mai buni prieteni”, greșală care poate duce doar la permisivitate și la alegeri făcute din disperare, deoarece ne temem să ne pierdem aprobarea lor sau, la polul opus, criticăm prea mult greșelile copilului. Este ușor de asumat faptul că întotdeauna critica promovează succesul și face copiii mai buni. Dar copiii crescuți în acest fel simt că nu sunt niciodată suficient de buni și sunt împinși spre perfecțiune în tot ceea ce fac. Dacă părinții folosesc rușinea, evitarea sau amenințările fiii lor vor deveni confuși și nesiguri de situație. Nu mai resimt dragostea părinților, resimt doar durerea cauzată de pedeapsă. În acele momente ei nu mai înțeleg cu ce au greșit și ce trebuie să facă în continuare. Se simt umiliți și suferă de lipsă de încredere în sine. Se simt subapreciați și încep să-i urască pe cei din jurul lor și chiar pe ei înșiși. Copiii care se simt ne semnificativi vor începe să se comporte neglijent și agresiv, considerând că acțiunile lor „oricum nu contează”. Odată pedepsit, copilul simte că a plătit pentru greșala făcută, astfel că o poate repeat. Ei dezvoltă dorința de răzbunare în fața celor care i-au pedepsit. Aceștia se gândesc cum să-și ascundă greșelile pentru a evita pedeapsa.

Rolul nostru, ca profesori și părinți este să îi îndrumăm pe elevi în direcția pe care ei și-o doresc cu adevărat și care li se potrivește. Numai atunci, când îi observăm cu adevărat și îi apreciem pentru ceea ce sunt ei, putem avea un impact puternic în viața lor.

Toți trebuie să învățăm că pierderea este doar o altă modalitate de a câștiga înțelepciune și de a experimenta lucrurile. Există o vorbă care zice că: „Greșala este primul pas spre succes”, dar, în realitate, conștientizarea greșelii și corectarea ei sunt adevărații pași spre succes.

Am observat că este necesară și importantă stimularea elevilor, după cum este important rolul corector al feedbackului frecvent pe care elevii ar trebui să-l primească de la profesori și părinți în timpul procesului de învățare.

De asemenea, este important să apelăm la experiența noastră și să oferim sfaturi părinților. Părinții trebuie să-i educe pe copii, să-i învețe cum să ia decizii, să-i ajute să evolueze, trebuie să-i învețe cum să trăiască cu acele consecințe ale propriilor decizii, să-i învețe să devină ființe umane care să aibă bunătate, să empatizeze. Trebuie să-i învețe cum să reacționeze la critici, să-i facă să înțeleagă că sunt ființe individuale, să-i ajute să-și dezvolte abilitățile necesare rezolvării problemelor în viață. Este important să-i încurajeze, să-i laude atunci când aceștia fac mici progrese, să fie capabili să le înțeleagă punctele slabe și să-i ajute să treacă peste ele. Trebuie să-i ajute să fie încrezători și ambițioși în ciuda unor eșecuri care apar în viață. Toate aceste sfaturi le putem transmite în ședințele cu părinții.

Totodată, în relația profesor – părinte, ne dorim să existe respect reciproc.

Respectul dascălului întotdeauna se câștigă în fața elevilor, în fața părinților. Întotdeauna vor fi două tabere: părinții care respectă profesorul și care sunt mulțumiți de modul în care colaborează și cealaltă tabără care gândește și își dorește mai mult pentru copilul lor, iar atunci, educatorul nu este suficient de bine respectat, valorizat.

În opinia mea, cel mai mult contează modul în care cadrele didactice reușesc să câștige respectul pentru munca depusă, prin atitudine, prin felul în care se preocupă de creșterea fiecărui copil.

O bună și stabilă relație între părinte și profesor duce la optimizarea activității de învățare a elevului, la îmbunătățirea comportamentelor dezirabile și, prin urmare, la asigurarea unei stabilități și a unui confort psihoafectiv al acestuia.

Bibliografie:

1. *20 de greșeli pe care părinții le fac în educația copiilor lor*, <https://tikaboo.ro/20-de-greseli-pe-care-parintii-le-fac-educatia-copiilor-lor/>;
2. *Rolul dascălului în școală și în societatea modernă*, <https://edict.ro/rolul-dascalului-in-scoala-si-in-societatea-moderna/>;
3. *Tratat de didactică modernă* - Miron Ionescu, Mușata Bocoș; - Editia a II-a, Editura Paralela 45, 2017.

La final de drum

Autor: Brașoveanu Raluca

Prof. Școala Gimnazială "Ionel Teodoreanu" Iași

Anul școlar 2021 – 2022 a reprezentat capăt de linie pentru încă o serie de elevi minunați alături de care și eu am crescut ca profesor.

Eram în clasa a II-a, semestrul al II-lea, când școala s-a oprit brusc, și parcă tot ce știam până atunci nu mai exista, nu mai avea sens, nu mai era ceea ce trebuie. Am început lecțiile online, ne-am obișnuit și cu acea situație întrucât omul este o ființă capabilă de schimbare și adaptare, dar, să recunoaștem, cu toții ne întrebam când vom reveni în clase pentru a fi împreună cu elevii.

Și clasa a III-a a fost un amalgam de emoții: când la școală, în bănci fizic, când acasă, în online. Restricțiile și regulile se schimbau constant, ne-am obișnuit și mai mult să lucrăm pe platforme, să accesăm resurse educaționale deschise, să integrăm tehnologia, să desfășurăm proiecte educative cu diverși parteneri și să ne vedem doar prin intermediul camerei web.

Dar o întrebare a rămas mereu: *Doamna, când mai facem o excursie?* Copiii simțeau nevoia de mișcare, de ieșit în natură și explorat, dorința de joacă împreună. Și astfel clasa a IV-a a adus și excursia, și ieșirile împreună, am sărbătorit de fiecare dată, căutând parcă orice prilej, încercând să recuperăm ce nu s-a putut desfășura în anii de pandemie.

"Un mediu prietenos, o șansă în plus în dezvoltare" a fost proiectul educativ care a mobilizat un număr mare de elevi, dar și părinți, care au amenajat și înfrumusețat grădina din fața școlii noastre. În cadrul aceluiași proiect s-au strâns baterii uzate, multe kilograme, care au fost "transformate" în multe mingi de către un mare magazin de profil sportiv din oraș.

Am profitat de amplasarea școlii noastre în apropierea pădurii de la Ciric, am luat în spate rucsacul cu o păturică, mingi și alte jocuri, apă și un sandwich, și am organizat un picnic. Câtă bucurie în lucruri simple!

Și desigur excursia mult dorită și promisă prindea contur tot mai clar: părinții se ocupau de chestiunile organizatorice iar doamna, de traseu și activități, obiectivele activității extrașcolare. Și așa am pornit spre Ruginoasa, unde, în curtea Palatului "Al.I.Cuza" am ținut și o lecție de istorie despre un important domnitor din istoria tuturor românilor. Tot despre istorie a fost vorba și la Cetatea de scaun de la Neamț a lui Ștefan cel Mare. Toate informațiile primite la orele din clasă prindeau sens acum, în fața dovezilor și mărturiilor de sute de ani.

Nu poți ajunge la Neamț fără să te abați pe la Humulești. Casa și muzeul memorial "Ion Creangă" este unul dintre acele locuri care te fac să exclami "Ahhh! Aici a copilărit Nică?!" Parcul tematic care a fost amenajat în imediata vecinătate completează tabloul vremii, este un loc în care vizitatorii se întorc

brusc în copilărie și își întâlnesc personajele din poveștile, povestirile și amintirile marelui scriitor.

Ne place natura, dorim să o protejăm și să ne bucurăm de toate beneficiile aduse în viața noastră de timpul petrecut în aerul curat, sub soare, răcoriți de apa rece și proaspătă. Un popas a fost la Mănăstirea Neamț, cel mai mare și cel mai vechi așezământ monahal din Moldova, declarat monument istoric...din nou amintim și de Ștefan cel Mare. "Dragoș Vodă" este numele grădinii zoologice din Neamț, o rezervație de zimbri, nu prea mare dar totuși un loc plăcut de vizitat, și finalul excursiei noastre. Parcă timpul nu ajunge atunci când îl petrecem frumos!

Un final de călătorie, însă una de 5 ani, am sărbătorit în iunie 2022. Copiii au crescut și sunt acum pregătiți să pornească pe un alt drum la fel de interesant și plin de provocări. Pentru a reuși, vor avea nevoie și de puțin curaj, încredere în forțele proprii, gândire pozitivă și perseverență.

MICII DEDECTIVI ÎN LUMEA EMOȚIILOR

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARILOR

Prof.drd. Bruja Carmen-Vasilica

Școala Gimnazială nr.1 Balcani, Bacău, România

doctorandă UPS "Ion Creangă", Chișinău

Studiile de specialitate au demonstrat că abilitățile sociale și emoționale, pot influența obținerea succesului în viață într-o măsură mai mare decât capacitatea intelectuală. Un EQ ridicat, poate fi mai important pentru succes decât un IQ ridicat, așa cum este el măsurat de un test standardizat de inteligență cognitivă verbală și non-verbală.

La vârsta școlară mică, în cadrul activităților sistematice derulate, cerințele și exigențele vor fi formulate progresiv pentru a structura, pe de o parte, dezvoltarea abilităților și competențelor deja formate și generarea, pe de altă parte, a altora noi. Prin adăugarea noii dimensiuni a educației, cea online, elevii vor avea de înfruntat situații și contexte educaționale în care inteligența cognitivă nu va mai fi singura responsabilă de dezvoltarea armonioasă a personalității lor. Acesteia invariabil i se va alătura inteligența emoțională, capabilă să asigure o stare de bine emoțională, ce se transpune într-o condiție sine qua non a întregului proces de formare a elevului, care astfel va realiza achiziții fundamentale în plan emoțional, social și cognitiv.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor, fie că se desfășoară față în față sau prin intermediul dispozitivelor electronice, este utilă pentru a remedia diferite contexte deficitare de viață și acțiune: relaționarea cu colegii de clasă și joacă, obstacolele determinate de lucrul în echipă, managementul emoțiilor, situații de pierdere, adaptarea școlară.

Pentru a veni în întâmpinarea elevilor, profesorul propune situații de învățare cât mai creative și atractive care să răspundă particularităților individuale ale elevilor, astfel încât să stimuleze receptarea informațiilor și să determine operaționalizarea achizițiilor fără presiunea unor expectanțe impuse de programa școlară prin intermediul miniproiectelor educaționale. Într-un mediu prietenos și incluziv, elevii pot remarca că reușita nu există fără curiozitate și încercare. Răspunzând intereselor specifice vârstei și nivelului diferențiat de dezvoltare cognitivă, miniproiectele educaționale pot constitui alternative eficiente și atractive de prevenire a părăsirii timpurii a școlii de către elevii aflați în situații de risc printr-o abordare interdisciplinară, posibilă în cazul elevilor cu dizabilitate intelectuală ca urmare a

unor particularizări, ce constau în integrarea cu succes a aplicațiilor interactive specifice smartboard-urilor sau aplicațiilor interactive online, înregistrări multimedia etc.

Miniproiectul educațional „Micii dedectivi în lumea emoțiilor” a urmărit dezvoltarea inteligenței emoționale a preșcolarilor de la grupa mare cu dizabilitate intelectuală, prin utilizarea jocurilor, poveștilor cu ajutorul dispozitivelor electronice interactive. Grație acestora au fost facilitate eforturile preșcolarilor de a-și spori randamentul școlar și, deopotrivă calitatea vieții, independent de potențialul intelectual ereditar sau de statutul economic, asigurându-le astfel reușita școlară și, de ce nu, oferindu-le ulterior (la maturitate) o șansă mai mare de a se adapta la cerințele, mereu crescânde ale societății. În contextul dizabilității intelectuale ușoare și moderate integrarea instrumentelor digitale în cadrul situațiilor de învățare oferă un suport concret-intuitiv ce poate facilita într-o măsură mult mai mare înțelegerea și achizițiile realizate de către elevi prin sunet și imagine, prin interactivitate, individualizare și atractivitate. Rolul cadrului didactic va fi acela de a dirija și de a regla procesul instructiv-educativ și corectiv-compensatoriu în funcție de particularitățile copiilor (vârstă, gradul deficienței/tulburării, nivelul și specificitatea mijloacelor de comunicare, stilul și ritmul de învățare), eșalonând dificultatea sarcinilor în raport cu zona proximei dezvoltări a fiecărui elev.

Preșcolarii își dezvoltă pe de o parte, caracteristicile personale, formându-și o imagine adecvată despre sine, asumându-și responsabilități, cooperând cu ceilalți și respectând regulile și interesele grupului, iar pe de altă parte își dezvoltă competențele digitale, care vor asigura o învățare în ritm propriu și un acces autonom la cunoaștere.

Prin utilizarea diferiților stimuli – vizuali, auditivi, tactili – sunt abordate stiluri diverse de învățare, care accesibilizează secvențele de învățare în funcție de vârstă și nivelul de dezvoltare cognitivă. Ca urmare a utilizării jocurilor de masă educaționale și a dispozitivelor electronice (tablă interactivă, tabletă), situațiile de învățare sunt captivante și conduc la creșteri semnificative ale concentrării, receptivității și implicării elevilor în timpul orelor. Ele au un caracter interdisciplinar, permit lucrul în echipă sau individual și dezvoltă competențele digitale, de învățare prin exersare practică (learning by doing), de învățare prin cooperare, facilitând creativitatea, comunicarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor sarcini, gândirea critică și libertatea de exprimare. De asemenea, promovează adaptarea și responsabilitatea emoțională pe baza stabilirii unei atmosfere de încredere și a unei coeziuni în cadrul grupului.

Activitățile de lucru în echipă au rolul de a crea un mediu școlar prietenos care să prevină și să reducă abandonul școlar prin facilitarea cunoașterii, comunicării, colaborării și sprijinului reciproc între elevi pentru realizarea unei sarcini. Activități derulate online/cu ajutorul tehnologiilor informatice permit dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, menite să faciliteze informarea, realizarea diferitelor sarcini școlare sau, chiar, recreerea. Activitățile de lucru individual sau în echipă permit învățarea prin exersare practică (learning by doing).

Toate situațiile de învățare propuse au fost reunite în cadrul a două ateliere de lucru și de dezvoltare personală:

1. Atelier de dezvoltare personală – „Universul emoțiilor”

Preșcolarii au putut identifica, în debutul activității, diferitele emoții și denumirile lor corespunzătoare pe baza unui poster prezentat pe tabla interactivă. Momentul a fost urmat de un cântecel despre emoții („Emoția este prietena ta”) preluat de pe platforma YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=YnsGJ5NNZkQ>. Copiii au fost invitați, în continuare, să prezinte emoția pe care o trăiesc în acel moment, alegând emoticonul corespunzător de pe smartboard și asociindu-l cu numele lor. În continuare, ei au vizionat filmul educativ „Emoțiile noastre” (https://www.youtube.com/watch?v=II66TeL_04c), pe baza căruia au identificat, au exprimat/au reprodus emoțiile prezentate: furie, tristețe, fericire, dezgust, frică, surprindere. De asemenea, au putut recompune pe tabla smart, din elementele date, emoticonurile corespunzătoare diferitelor emoții.

Cu ajutorul câtorva aplicații specifice tablei interactive (jocuri interactive), preșcolarii au putut recunoaște denumirile emoțiilor prezentate în imagini („Hot Spot”), au realizat perechi cu imagini ilustrând emoțiile prezentate („Memory match”), au putut să asocieze emoțiile prezentate în imagini cu denumirile potrivite („Image select”), au putut să clasifice emoțiile din imaginile prezentate în emoții pozitive și emoții negative („Category sort”).

2. Atelier de lucru și de dezvoltare personală – „Emoții din sertarul cu povești”

Pentru a-și reaminti emoțiile învățate anterior, în prima activitate a miniproiectului (furie, tristețe, fericire, dezgust, frică, surprindere/uimire), elevii au vizionat un scurt filmuleț de recapitulare („Emoțiile noastre”, realizat cu aplicația QuickPro și postat ulterior pe YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=k_V54eYvIaQ&feature=emb_logo), cu ajutorul căruia vor denumi și imita emoțiile prezentate. Copiii au vizionat apoi un material video (realizat pe platforma Edpuzzle – „Emoțiile personajelor din povești”: edpuzzle.com/media/5fd23fe657999f407d305e4e), de prezentare, de explicare și verificare a emoțiilor trăite de câteva personaje din cele mai cunoscute povești. În etapa următoare, au avut ocazia să consolideze și să verifice informațiile aflate în noua lecție cu ajutorul câtorva exerciții și jocuri interactive realizate în clasa virtuală găzduită pe platforma „SMART Learning Suite Online” (suite.smarttech-prod.com/lesson/e911b2d2-17d9-4e7b-be85-a99786fda012/a7e0e46e-b021-afcc-5de3-f1def1de2059). Exercițiile și jocurile au fost realizate de către copii fie pe smartboard, sub formă de concursuri în perechi sau individual, fie pe cele 2 tablete achiziționate în cadrul miniproiectelor. Prin rotație fiecare copil de la grupa mare a avut ocazia să exerseze atât pe smartboard cât și pe tablete.

În finalul activității, pentru consolidarea cunoștințelor privind înțelegerea emoțiilor și pentru identificarea unor soluții la diverse situații din mediul școlar, preșcolarii au fost împărțiți în două echipe s-au putut relaxa cu ajutorul celor două jocuri educaționale: „Emotijovia – jocurile vietii” și „Personality game – provocări din viața ta” sub îndrumarea cadrelor didactice.

Pe parcursul derulării miniproiectului, preșcolarii au învățat să își exteriorizeze emoțiile pozitive sau negative într-un mod interactiv, atractiv și constructiv. Au învățat că fiecare copil are modalitatea lui proprie de a-și exprima emoțiile, de a învăța și de a exersa lucruri noi și trebuie respectat, fiind valorizat (nimeni nu se simte exclus, fiecare contribuie într-un mediu sigur și prietenos, incluziv). Au învățat că și

personajele din povești, asemenea celorlalți din jur, au emoții la fel cu ale lor. Au învățat să recunoască la ei și la ceilalți emoțiile de bază, adaptându-se și responsabilizându-se emoțional. Au învățat să lucreze și să se joace într-o clasă virtuală și au învățat să ofere feedback, atât celorlalți cât și activității desfășurate.

Bibliografie

1. Roșan, A. (2015), „*Psihopedagogie specială*”, Editura Polirom, Iași
2. Vernon, Ann (2006). *Dezvoltarea inteligenței emoționale – educație rațional-emoțională și comportamentală*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

PROIECT DE ACTIVITATE: Consiliere psihopedagogică

Colegiul Economic "Anghel Rugină" Vaslui

Prof. consilier școlar: Bughiuș Gabriela

Disciplina: Consiliere psihopedagogică;

Domeniul de intervenție: Intervenții pentru dezvoltarea competențelor de autoreglare emoțională și controlul impulsurilor

Subiectul: "Pot să mă controlez?"

Tipul de activitate: Consiliere de grup;

Scopul: dezvoltarea la adolescenți de strategii de ameliorare a stărilor de furie și de a crește toleranța la frustrare.

Competențe:

- să identifice stimulii care le activează emoții puternice negative (ca de ex., furia);
- să exemplifice situații în care își pierd controlul;
- să identifice strategii prin care ar putea să își controleze comportamentele/reacțiile impulsive.

Metode de consiliere: autodescrierea, brainstorming, explicația, conversația euristică, exercițiul, dezbateră în grup, exemplificarea.

Mijloace: foi de flipchart, markere, post-it-uri, fișe de lucru;

Grup țintă: 12 elevi din clasele a X- a ;

Durata: 50 min.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

1. Exercițiu de captare a atenției: "Nu existăfără...."

Consilierul școlar roagă participanții să se gândească și să completeze expresia: " Nu există....fără...."(de ex: Nu există fum fără foc";"Nu există vară fără flori", "Nu există copii fără gălăgie", etc.)

Rolul acestui exercițiu este de a concentra atenția participanților, de a-i face să asculte și să se concentreze.

Durată: 4 minute;

2. Anunțarea temei activității

Profesorul consilier școlar precizează tema și obiectivele activității. Reamintește de confidențialitate și precizează că atât consilierul cât și elevii din grup sunt o oglindă care nu judecă, ci reflectă persoana așa cum este și nu arată mai mult decât lasă ea să se vadă.

Durată: 1 minut;

3. Intercunoașterea participanților: „ Eu sunt ...și sunt mândru/mândră”

Profesorul consilier școlar aruncă mingea „Sunt mândru” fiecare participant va trebui să spună: „ *Eu sunt... (prenumele) și completează fraza de pe fata mingii*” continuând jocul prin aruncarea mingii la un alt coleg/ă din grup.

Exercițiul are rolul de a crește gradul de cooperare și co-participare a elevilor la activitățile propuse.

Durată: 5 minute

4. Stabilirea /reactualizarea regulilor grupului

Profesorul consilier școlar precizează care sunt regulile care ar fi de preferat să fie respectate în cadrul activității de grup; acestea sunt deja scrise pe o foie de flip-chart, iar dacă participanții simt că trebuie să mai completeze lista, au libertatea de a face acest lucru.

Durată: 1 minut

5. Activități propuse pentru atingerea obiectivelor

I. Exercițiul: „Ce mă face să-mi pierd controlul?”

Metode și procedee: conversația euristică, exercițiul reflexiv, explicația, brainstormingul, problematizarea

Materiale: foi de lucru; markere;

Durată: 15 minute

În viața unui adolescent există situații de stres?

Identificați situații de stres școlar?

Consilierul reamintește elevilor, că zi de zi, fiecare dintre noi, trebuie să facem față unor diverse situații stresante; Identific expresii care exprima lipsa controlului (de ex., "m-a scos din pepeni", "mi-am ieșit din fire") și fac trimitere spre emoția de furie și gândul asociat deseori cu aceasta – "nu suport când...". Astfel, putem scoate în evidență de ce nu este util comportamentul generat de incapacitatea elevilor de a-și controla impulsurile.

Ce înseamnă să îți pierzi controlul? Ce înseamnă controlul impulsurilor? Aveți exemple de situații în care prietenii/sau voi nu ați putut controla reacțiile. Discutați despre efectele negative ale comportamentelor care rezultă din cauza lipsei de control, atât în mediul școlar cât și extrașcolar (de exemplu, în relație cu familia, prietenii).

Ofer fiecărui elev un exemplar din Anexa 1 - Ce mă face să îmi pierd controlul. Solicit elevilor să pună un X în dreptul stimulilor în prezența cărora își pierd controlul și apoi să menționeze (aleagă) trei stimuli din listă pe care ar dori să îi elimine (ar fi bine să realizeze o ierarhizare a primilor trei stimuli pe care ei îi consideră cei mai importanți).

Sugerez elevilor să se gândească la acei stimuli frecvent întâlniți, în prezența cărora trăiesc emoții neplăcute, dar mai ales la acei stimuli care creează contexte pentru reacții pe care ulterior și-ar fi dorit să le poată controla.

II. "Soluții la probleme" / („Să ne descoperim strategiile de autocontrol")

Metode și procedee: conversația euristică, exercițiul reflexiv, explicația, brainstormingul, problematizarea, reflexia, argumentarea, dezbateră;

Materiale: foi de flip-chart, markere;

Durată: 20 minute

Consilierul împarte elevii în patru grupuri., numărând de la 1 la 3. Elevii se vor grupa în funcție de numărul pe care l-au spus.

Sarcina lor de lucru va fi:

(a) pornind de la "ierarhia" stabilită pe fișa individuală, să identifice 2 stimuli comuni tuturor membrilor echipei;

(b) pentru fiecare dintre cei doi stimuli comuni, să propună trei strategii pe care le consideră potrivite pentru a-i sprijini în efortul lor de a controla impulsurile/ reacțiile la stimulii respectivi. După expirarea timpului de lucru de aproximativ 10 minute, oferiți fiecărui grup posibilitatea de a expune strategiile identificate. În cazul grupelor care au ales aceeași stimuli, se pot menționa doar strategiile care diferă de la un grup la altul.

Monitorizez activitatea grupelor și ofer sprijin acolo unde este cazul. Pentru această secvență, pentru a sprijini elevii care întâmpină dificultăți.

Dirijarea învățării: se asigură feed-back-ul după fiecare acțiune. Consilierul facilitează lucrul elevilor prin detalii -suport pentru finalizarea activității propuse utilizand informatiile din ANEXA 2

Consilierul clarifică strategiile prin care ne putem controla reactiile impulsive.

Procesare: După analiza prezentărilor fiecărui grup, se urmărește evidențierea strategiilor de control a reacțiilor impulsive și realizarea unei liste cu strategii care asigură adaptarea adecvată a adolescentului în situațiile stresante de viață.

6. Încheierea activității: "Ce am învățat despre mine?/ Ce mi-a plăcut? "

Fiecare participant împartășește un lucru pe care l-a învățat despre sine în timpul activității de consiliere precum și aspectele care i-au plăcut sau displacut.

Durată: 4 minute.

Sistematizarea tehnicii jocului de fotbal

Autor: Burcea Iulian

Prof. Școala Gimnazială Nr. 1 Blejești

Tehnica reprezintă ansamblul de deprinderi motrice, specifice ca formă și conținut (cunoscute sub denumirea de procedee tehnice), care se desfășoară după legile activității nervoase superioare și ale tehnicii jocului, cu randament maxim.

Importanța factorului tehnic se reflectă și în influența pe care o exercită asupra celorlalți factori și în special asupra factorului tactic. Pentru a aplica o tactică superioară, pentru a realiza mai ușor ideile tactice, sunt necesare în primul rând, execuții tehnice superioare. Când jucătorii posedă un bagaj bogat de cunoștințe tehnice, ei au mai multe posibilități pentru a rezolva în mod creator și corespunzător orice situație tactică a jocului.

Mișcările pe care le execută jucătorul în timpul jocului sunt atât de complexe, încât o sistematizare a lor este foarte greu de făcut, deoarece mișcările parțiale sunt mai întotdeauna legate între ele. Izolat ele apar foarte rar. Totuși, pentru a putea avea o privire de ansamblu asupra lor și pentru a răspunde cerințelor didactice, trebuie să facem acest lucru.

În jocul de fotbal, modelul de tehnică spre care se aspiră trebuie să fie corect din punct de vedere biomecanic și eficient din punct de vedere fiziologic. Modelul de tehnică nu trebuie să fie rigid, ci mai degrabă flexibil, deoarece un jucător nu va putea nicicând, indiferent de străduința pe care o va depune, să copieze identic modelul ales. Aproape fiecare jucător care evoluează în echipe performanțiale posedă unele caracteristici personale, privind tehnica de bază, fiecare având un stil propriu de abordare a unei execuții tehnice.

Pregătirea tehnică modernă presupune, pentru atingerea unui înalt grad de măiestrie diferite etape de pregătire, durata lor variind de la jucător la jucător (unii au o experiență motrică mai bună și pot lucra pentru perfecționare). Caracteristicile pregătirii tehnice moderne sunt:

- precizia în execuție: contribuie în mare măsură la dezvoltarea jocului combinativ, constructiv;
- viteza în execuție: se obține prin simplificarea mecanismului de execuție;
- ușurința în execuție: se realizează în interdependență cu volumul de exersare;
- varietatea execuțiilor: pentru același element tehnic, jucătorul dispune de mai multe procedee tehnice, alegându-l pe cel mai potrivit pentru rezolvarea secvenței de joc respective;
- utilitatea: valorificarea tehnicii în mod creator și eficient (realizarea golului, posesia mingii, realizarea unei idei tactice).

Fiecărui joc sportiv îi corespund forme generale ale mișcărilor, cărora li s-a dat denumirea de „elemente” de bază ale tehnicii.

Elementul tehnic reprezintă forma generală a mișcării prin care se acționează asupra mingii, în raport cu sarcinile și regulile jocului.

Elementele de bază ale jocului de fotbal se împart în:

- elemente de tehnică fără minge;
- elemente de tehnică cu mingea.

Din grupa elementelor de tehnică fără minge fac parte elementele care intră în conținutul mișcării în teren și anume:

- poziția fundamentală;
- deplasările;
- opririle și schimbarea direcției deplasării;
- săriturile;
- mișcările de derutare a adversarului.

Elementele de tehnică cu mingea sunt:

- A. Elemente tehnice de transmitere a mingii:
 - lovirea mingii cu piciorul;
 - lovirea mingii cu capul ;
 - aruncarea mingii de la margine;
- B. Elemente tehnice de intrare în posesia mingii.
 - preluarea mingii;
 - deposedarea adversarului de minge;
- C. Elemente tehnice de păstrare a mingii:
 - conducerea mingii;
 - fentarea adversarului;
- D. Elemente tehnice ale portarului.

La rândul lor, aceste elemente tehnice se împart în procedee tehnice, care reprezintă concretizarea și adaptarea la diferitele situații specifice ale jocului, a elementelor de bază ale tehnicii.

Procedeul tehnic este un complex de mișcări ale segmentelor corpului, executat conștient, într-o succesiune și o simultaneitate rațională, în scopul rezolvării unei sarcini parțiale a jocului. Procedeul tehnic poate fi executat cu sau fără minge. Spre deosebire de elementul tehnic, care are un caracter general, abstract, noțional, valabil ca structură generală, procedeul tehnic are un caracter concret în ceea ce privește modul de execuție.

Pentru a exemplifica, avem elementul tehnic „lovirea mingii cu piciorul”, noțiune cu caracter general și procedeul tehnic „lovirea mingii cu latul” sau „lovirea mingii cu șiretul plin” arătând precis felul loviturii.

Procedeele tehnice sunt cunoscute sub 2 aspecte:

- procedee tehnice simple;
- procedee tehnice complexe.

Procedeele tehnice simple au un caracter invariabil și se execută pe baza unui stereotip dinamic. Ele se execută întotdeauna în condiții identice sau foarte mici deosebiri, constând în: poziția inițială, execuția propriu-zisă și poziția finală.

Procedeele tehnice simple le întâlnim izolate de joc, în cadrul procesului de instruire. Apar și în joc, însă mai rar, în anumite momente fixe, cum ar fi la executarea unei lovituri libere, a unei lovituri de colț sau unei lovituri de poartă, etc.

Procedeele tehnice complexe au un caracter variabil și constau din procedee sau părți de procedee simple înlanțuite, care, fără să-și piardă structura generală, sunt executate în condiții diferite de viteză, amplitudine, ritm, etc. în funcție de cerințele jocului în diferitele sale faze. Procedeele tehnice complexe le găsim în procesul de joc. Față de alte discipline sportive, diferențele în însușirea tehnică a fotbalului sunt mai mult decât evidente, pentru fotbal, fiind nevoie de foarte mulți ani de lucru și de antrenamente, de repetări numeroase, până la instaurarea automatizării.

Pentru a ajunge la perfecționare, trebuie ca în pregătire să se țină seama de particularitățile individuale ale jucătorilor, de calitățile lor fizice, precum și de faptul că, datorită tipului de jucător - constituțional și tip de sistem nervos - aceștia rezolvă acțiunea într-un mod personal. De aici reiese și importanța individualizării în pregătirea tehnică a jucătorilor. Exersarea unor procedee tehnice cu toți jucătorii este valabilă numai atunci când avem de a face cu jucătorii începători. Învățarea procedeele tehnice specifice unei ramuri, probe sportive, presupune parcurgerea etapelor necesare învățării oricărui act sau acțiune motrică și respectarea anumitor legități legate de formarea prin diferite tipuri de exersare, cu sau fără autocontrol, cu influențe determinate de starea de oboseală, de nivelul activităților mentale, de condițiile ambientale în care se realizează exersarea. Procedeele trebuie să aibă cursivitate, viteză, forță, să fie efectuate eficient în timp, să aibă coordonare, precizie, mobilitate, calități care se dobândesc la finele unui îndelungat proces de învățare.

Bibliografie:

1. BARBU, D., „Tehnica jocului de fotbal”, Craiova, Edit. Universitaria, 2009.
2. MOTROC, I., MOTROC, FL., „Fotbalul la copii și juniori”, București, Edit. Didactică și Pedagogică, R.A., 1996.

Impactul mass-media asupra elevilor

Autor: Burlacu Alina

Colegiul „Mihai Eminescu” Bacău

Interacțiunile dintre cele două domenii constituie o preocupare constantă pentru întreaga societate, deoarece impactul comunicării de masă asupra personalității umane nu poate fi subestimat.

Mijloacele de comunicare în masă au o puternică forță de modelare a personalității prin varietatea și bogăția informațiilor, prin specificul și potențialul lor.

Prin activitatea sa de informare, de interpretare a evenimentelor, mass-media creează anumite realități în care omul își desfășoară activitatea. Ea programează emoțiile consumatorului de informație, gândurile, și chiar modul lui de percepere a lumii.

Actualul consumator de informație nu mai este doar produsul școlii sau al familiei, ci, mai degrabă, este produsul mijloacelor de comunicare în masă, care îl influențează și îl manipulează uneori fără să vrea.

Cât timp petrec elevii online? Și ce fac mai exact pe Internet? Știu oare cum să deosebească faptele de fake news? Sau cum să se ferească de amenințările cibernetice, de cyber-bulling și de alte pericole? Ori cum să consume conținutul online într-un mod responsabil? Sunt întrebări tot mai importante, odată cu creșterea expunerii elevilor la un mediu care poate fi o groază sursă de informare și entertainment, dar care ascunde și multe capcane.

În România, 86% dintre copiii cu vârste între 9 și 16 ani folosesc smartphone-ul zilnic și 63% de mai multe ori pe zi sau aproape tot timpul, potrivit studiului EU Kids Online 2020, care compară cu rezultatele rapoartelor anterioare situația de la nivelul a 19 state participante.

Există companii care oferă servicii de fake news scriind știri false de 500 - 800 de cuvinte pentru 15 USD. Alte companii îți oferă, pentru 379,88 EUR, 5.000 de voturi la o petiție online.

Cum se pot apăra elevii de toate aceste realități ale mass-media când nici adulții nu se descurcă în această junglă? Cum îi putem apăra pe copii?

Singura armă a cadrelor didactice este de a organiza cât mai multe activități de informare prin care elevii să poată învăța cum să distingă știrile adevărate de cele false și cum să evite manipularea. Demersul este unul foarte dificil, dar cu răbdare și perseverență, elevii pot alcătui, sub îndrumarea cadrelor didactice, un ghid despre fake news și modul în care aceștia pot învăța cum să consume conținut online într-un mod responsabil.

În primul rând, îmbrățișăm tehnologia ca pe un lucru bun și folositor și îi încurajăm pe elevi să folosească tehnologie în clasă - numai prin familiaritate putem deprinde adevărată fluentă digitală. Folosim proiectele de grup ca pe oportunități de a discuta despre ce înseamnă *fact checking* și cum poți să verifici sursele unei informații.

În al doilea rând, elevii trebuie să învețe să atașeze link-uri către sursa informației furnizate în orice prezentare. Dacă au găsit informația pe un site care nu își citează sursele, cu siguranță vor trebui să treacă la pasul doi și să caute surse adiționale.

De asemenea, elevii învață că înainte de a crede o informație este important să verifice dacă există și alte surse care o confirmă sau dacă există surse care o infirmă. Pentru asta cadrele didactice vor încuraja pe elevi să folosească un motor de căutare și să încerce să scroll-eze și dincolo de primele rezultate, sau chiar pagini - primele surse sunt de obicei cele mai accesate și, cum informația falsă se diseminează adesea mai rapid decât o știre adevărată, este important să se uite și la surse mai puțin accesate.

Nu în ultimul rând, elevii trebuie și să învețe să decodeze posibile semnale de alarmă cu privire la calitatea sursei. Aici lucrurile devin puțin mai dificile și vârsta și experiența cititorului devin mai importante. Un prim semnal de alarmă ar fi dacă sursa identificată folosește limbaj corect - articolul este corect gramatical, dă dovadă de profesionalism sau are greșeli de ortografie evidente?

Amenințările care trebuie dezamorsate de cadrele didactice prin aceste activități sunt:

- Efectul de turmă;
- Spirala tăcerii;
- Efectul de adevăr iluzoriu.

Pe măsură ce tot mai mulți oameni se aliază unei mode sau unui trend, tot mai mulți vor dori să se alăture. Oamenii, mai ales adolescenții, sunt extrem de sensibili la faptul că ar putea fi izolați sau ostracizați din cauza credințelor neconforme și, de aceea, dacă au credințe minoritare aparent neconforme rămân din ce în ce mai tăcuți, astfel că cei mai vocali devin cei mai expuși și se transformă în formatori de opinie (*influenceri*).

Încrederea în știrile false crește pe măsură ce crește expunerea la aceste știri și se menține în timp. Elevii, și nu numai aceștia ci și adulții, au tendința de a crede ceva nu pentru că există argumente bune, ci pentru că mulți alții par să o creadă, se aliază majorității, imită comportamente doar pentru că par a avea succes, cred un lucru pentru că are multe like-uri sau distribuiri.

Obiectivul principal pe care trebuie să și-l stabilească profesorii în organizare acestor activități este ca elevii să dobândească abilități și cunoștințe despre strategiile de dezinformare.

Competențele specifice trebuie să surprindă:

- Dezvoltarea capacității de a înțelege ce presupune adoptarea unei identități false;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege cum funcționează polarizarea grupurilor;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege cum funcționează utilizarea teoriilor conspirative;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege cum funcționează aplicarea limbajului afectiv în dezinformare;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege cum funcționează construirea de camere ecou;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege cum funcționează discreditarea adversarilor;

Elevii trebuie să conștientizeze faptul că teoriile conspirației apelează intens la sentimentul de revoltă al audiențelor, pe care le încurajează să se simtă înșelate, păcălite, folosite de către o categorie de oameni care urmăresc să profite de pe urma lor. Dacă o informație provoacă un sentiment foarte puternic de revoltă nu înseamnă neapărat că este falsă, dar cu siguranță înseamnă că merită investigată, urmărind pașii de mai sus. Toate aceste emoții - curiozitatea, frica, furia și revolta - sunt emoții active, care produc o nevoie mare de acțiune, ne încurajează să facem ceva - ca, de exemplu, să dăm click, să dăm share.

Ce este important să înțeleagă elevii este că și sursele „oficiale” sau „de încredere” de știri folosesc adesea aceleași mecanisme, tocmai pentru că ele sunt foarte eficiente. Motiv pentru care o educație mai riguroasă de Media este vitală.

Bibliografie:

Oprea Bogdan, *Fake news, dezinformare și manipulare online: cum le recunoaștem și cum ne protejăm*;

Paloșan Florin, Spiridon Gheorghe, *Impactul mass-mediei în educație*;

<https://spotmedia.ro/stiri/educatie/cum-le-vorbim-copiilor-despre-fake-news-si-cum-ii-invatom-sa-consume-constient-continutul-online>

“Beneficiile integrării curriculare ca abordare modernă în procesul de învățământ ”

Prof. Buturugă Elena

G.P.N. Nr 11, Șc. Gimnazială

”C-tin Brâncuși”, Medgidia

1. Definirea conceptului de “Curriculum”

Conceptul de „curriculum” reprezintă un concept - cheie pentru didactică în genere, cât și pentru teoria și practica educațională. Etimologic el provine din limba latină, din termenii „curriculum” (singular) și „curricula” (plural), care înseamnă „alergare”, „cursă”, „drum”.

Primele conotații educaționale ale conceptului „curriculum” au apărut în a doua jumătate a secolului al-XVI-lea, în documentele universităților medievale din Leiden (Olanda)- în 1582 și Glasgow (Scoția)- în 1633. Una dintre primele lucrări lexicografice care îl menționează este „The Oxford English Dictionary”. Înțelesul oferit era de „*curs obligatoriu de studiu sau de instruire, dintr-o școală sau universitate*”. De atunci și până în prezent, extensiunea acestui concept complex a evoluat odată cu progresele înregistrate de științele educației și cu identificarea unor necesități evidente în practică și teoria instruirii. Semnificația modernă a conceptului de curriculum, lansată în pedagogia secolului XX de John Dewey, vizează nu numai conținuturile incluse în programele școlare ci și experiențele de învățare ale elevilor. Evoluția conceptului de curriculum în pedagogia secolului XX marchează extinderea experiențelor de învățare de la cele direct organizate de școală la cele indirecte, angajate prin expansiunea diferitelor mijloace de educație nonformală. La întrebarea „Ce transmite și ce se vehiculează în procesul de învățământ?” (ca educație instituționalizată), răspunsul este simplu: un anumit conținut. Conținutul procesului instructiv - educativ constă în ansamblul structurat de valori din domeniile științei, culturii, practicii, sedimentate în societate la un moment dat și devenite puncte de reper în proiectarea și realizarea instruirii. Conținutul procesului de învățământ nu se suprapune cu cel al educației. Conținutul educației este mai larg, în sensul că el cuprinde și influențe care provin din teritoriul informalului, sub forma unei multitudini de mesaje și valori ale spațiului social. Conținutul învățământului se referă numai la valorile promulgate prin intermediul instituțiilor școlare. De asemenea, conținutul învățământului nu este totuna cu rezultatele instruirii. Consecințele instruirii sunt materializări secvențiale ale componentelor conținutului rezultate prin interiorizarea acestora de către elevi. Acestea sunt dificil de cuantificat, deoarece sunt într-o continuă extensie cantitativă și calitativă. O cunoștință incorporată implică o altă și o restructurare a întregului ansamblu de achiziții.

„Conținutul asimilat se amplifică prin efectele sale asupra dezvoltării personalității, efecte care se integrează organic în rezultatele procesului de învățământ.” (Nicola, 1992, p.227)

Aici întrezărim sensul exact al aserțiunii conform căreia cultura naște cultura. În ultimele decenii, s-a încetățenit și termenul „curriculum”, pentru circumscrierea/înglobarea conținutului activităților desfășurate în învățământ. Curriculum Național concentrează ansamblul experiențelor de învățare pe care instituțiile de învățământ din România trebuie să le asigure copilului și elevului pentru a realiza finalitățile prevăzute prin „Legea Învățământului”.

În „Curriculum Național”, editat de MEN, sunt prezentate următoarele două definiții:

În sens larg, procesual, se desemnează prin curriculum – ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe durata parcursului său școlar.

În sens restrâns, curriculum cuprinde ansamblul acelor documente școlare de tip reglator în cadrul cărora se consemnează datele esențiale privind procesele educative și experiențele de învățare pe care școala le oferă elevului. Acesta poartă, de regulă, denumirea de curriculum formal său oficial”. (În Curriculum Național, editat de MEN)

În concluzie, curriculum-ul se referă la oferta educațională a școlii și reprezintă sistemul experiențelor de învățare directe și indirecte oferite educaților/educabililor și trăite de aceștia în contexte formale, neformale și chiar informale. El rămâne realitate interactivă între educatori și educabili, cu efecte concrete, anticipate realist asupra celor din urmă și asupra procesului însuși.

2. Integrarea curriculară și dinamica acesteia

Realitatea socio-umană contemporană, caracterizată de dinamism, complexitate, schimbare, risc și caracter imprevizibil, este dificil de imaginat exclusiv în dogmaticile disciplinare. Educația trebuie să reflecte atât progresele cunoașterii, cât și nevoile sociale de utilizare și operare cu diverse tipuri de cunoașteri. Atunci devine cât se poate de clar că structurile centrate pe discipline devin insuficiente. Se simte tot mai acut nevoia unui alt tip de raționalitate, orientată către o comunicare **transversală** în măsură să cuprindă întreg peisajul diferențelor, conștientizând legitimitatea și integritatea acestora și căutând în același timp un acord dincolo de diferențe. Logica transversală a curriculumului poate constitui punctul de sprijin pentru formarea **competențelor transversale**. Abordarea integrată a curriculumului nu este altceva decât reflectarea, în curriculum, a unor evoluții semnificative de natura gnoseologică și epistemologică. Curriculumul integrat nu este o apariție întâmplătoare sau o modă, așa cum ne-ar putea face să credem diversitatea și omniprezența discursurilor pe această temă, ci un pas *rațional*, fundamentat.

Se pare că niciodată până acum omenirea nu s-a confruntat cu probleme atât de complexe, nici din punctul de vedere al raportului dintre cauze și efecte, nici al impactului lor asupra oamenilor. Este evidentă o schimbare a accentului de pe cercetarea disciplinară pe cea focalizată pe probleme (engl. *problem oriented research*). Caracterul complex și integrat al unor probleme cum ar fi globalizarea, migrația, interculturalitatea, protecția mediului, explozia informațională, sărăcia, conflictele etc. revendică o abordare educațională interdisciplinară. Ca fundamente sociale ale abordării integrate a curriculumului putem aminti câteva dintre marile provocări ale lumii contemporane, aflate într-o strânsă relație și interdependentă: **globalizarea, interculturalismul și societatea învățării**. În acest context trebuie menționate schimbările produse de avansul tehnologic, ce fac în așa fel încât necesarul de competente de pe piața muncii să se schimbe rapid și dramatic. **Flexibilitatea și adaptabilitatea** angajaților, în termeni de **cunoștințe, competente, valori și atitudini**, sunt cerințe majore, exprimându-se, în aceeași măsură, și fata de organizații sau sisteme. Provocarea principală la care educația trebuie să răspundă din acest punct de vedere este următoarea: *Cum se pot forma în același timp profesioniști cu o pregătire solidă în specializarea în care vor lucra, dar și suficient de flexibilă și adaptabilă pentru a permite reconversia, recalificarea, specializarea ulterioară?* Este de așteptat așadar, ca pe termen mediu și lung să crească semnificativ nivelul de educație și formare profesională, dar, în același timp, să se înregistreze o creștere a ponderii laturii funcționale a educației, centrată pe formarea așa-numitelor **competențe-cheie** de care au nevoie oamenii pentru a putea funcționa cu succes în societatea actuală. Aceste competențe - cheie, au un caracter transversal și transferabil. Competențele

cum ar fi comunicarea eficientă, lucrul în echipă, gândirea critică, ocupabilitatea, utilizarea tehnologiilor etc., sunt achiziții durabile, pe care se poate construi ulterior învățarea ca proces continuu. Capătă contur tot mai accentuat nevoia de a recunoaște și a acredita competențele dobândite dincolo de instruirea tradițională, pe căi nonformale sau informale. Conceptul de învățare a căpătat noi semnificații și datorită preocupării unor organizații internaționale, care prin proiectele și activitățile derulate, au propus unele documente de referință în acest sens. De amintit sunt raportul pentru UNESCO privind educația în sec XXI coordonat de Jaques Delors sau Convenția privind Drepturile Copilului și Declarația privind Educația pentru Toți redactate sub coordonarea UNICEF. Conform acestor documente, educația de bază este pentru toți, în același timp, un drept și o necesitate. În studiul UNESCO, de pildă, sunt introduși, cei patru așa numiți piloni ai învățării:

A învăța să știi/să cunoști: a stăpâni instrumentele cunoașterii (instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citire, scris, socotit și rezolvare a problemelor); a poseda în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specific unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă *a învăța să înveți*.

A învăța să faci: a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practica o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate în diverse situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate; a-ți satisface nevoile de bază și a acționa pentru îmbunătățirea calității vieții personale și sociale.

A învăța să muncești împreună cu ceilalți: a accepta interdependența ca pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia;

A învăța să fii: a-ți dezvolta personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifesta gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultura și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice și culturale; a manifesta simț etic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Alături de cei patru piloni din raportul lui Delors, Schaeffer și colaboratorii săi adaugă încă unul:

A învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea, adică a cunoaște, a reflecta și a acționa asupra realității, a o adapta și a o transforma; a proteja mediul înconjurător și a acționa pentru o societate nondiscriminatorie; a dezvolta solidaritatea și coeziunea socială (L.Ciolan *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Polirom, 2008, p.71)

Așadar, o învățare dincolo de discipline, poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan. **Interculturalitatea** poate fi considerată dintr-o anumită perspectivă, o consecință a globalizării. Astăzi, societățile monoculturale "pure" sunt practic imposibile. Lumea în care trăim este caracterizată de diversitate pretutindeni. Unul dintre scopurile tradiționale ale educației este cel al transmiterii culturii. Întrebarea ce se pune acum este care și a cui cultură trebuie să o transmită educația? Se pare că "tinerii" au nevoie nu de asimilarea unei anumite culturi, a unui grup restrâns, ci de ceea ce se cheamă *competența interculturală*, un ansamblu de cunoștințe și deprinderi în măsură să-i permită individului relaționarea, comunicarea și integrarea cu succes în diferite tipuri de comunități. Concluzia ce se dorește a fi reliefată în acest context, este că abordarea **integrată a**

curriculumului, recte integrarea curriculară, nu este doar o altă teorie în domeniul educației ci **o necesitate revendicată de compatibilitatea sectorului educațional cu progresul cunoașterii și cu dinamica socială.**

Un alt aspect eminamente "prezent" în dinamica integrării curriculare, este prezentat sub terminologia "societatea învățării". Învățarea se află într-o legătură nedisociată și nedisociabilă cu evoluția sub toate aspectele ei. Învățarea este "sinonimă" cu schimbarea. Întrucât complexitatea și schimbarea sunt două caracteristici esențiale ale societății contemporane, iată un argument pentru conceptul de societate a învățării. Există critici care spun că *learning society* nu este altceva decât un nou mit al modernității târzii, care se fundamentează pe mituri anterioare ale schimbării și care servește în discursurile politice, pentru legitimarea unor acțiuni. Însă conceptul în sine este legat de învățare și dezvoltare. De vreme ce acum învățarea se globalizează, odată cu celelalte domenii și practic, ea nu poate fi decât *integrată*. Învățarea devine, prima dată în istoria omenirii, mult mai mult decât o indeletnicire academică. *"Într-o lume în care accelerarea schimbărilor și globalizarea în ritm alert transforma relația fiecărui individ cu timpul și cu spațial, învățarea pe tot parcursul vieții este esențială pentru că oamenii să rămână stăpâni pe propriul destin [...]. Învățarea pe parcursul întregii vieți poate deveni, prin urmare, pentru fiecare dintre noi, mijlocul prin care stabilim un echilibru între acumularea de cunoștințe, munca, adaptarea continuă la diferite situații și participarea active la viața civică"* (J. Delors, *Comoara lăuntrică*)

3. Argumentarea beneficiilor integrării curriculare

"Fiecare nouă paradigmă curriculară, fiecare nou model de instruire, fiecare reformă educațională, încorporează, într-un mod fundamental, problematica integrării curriculare" (Ideas & Directions)

Noțiunea de **curriculum integrat** nu este tocmai nouă. Înțelesul modern al conceptului a fost anticipat încă de la 1700 de către J.J.Rousseau, care, pe lângă viziunea "romantică" asupra copilului și învățării *naturale*, susține necesitatea unui curriculum construit pe baza nevoilor și intereselor copilului și pornind de la experiențe *naturale*, specifice vieții cotidiene. La rândul său, J. Fr. Herbart (1776-1841) vorbește deja despre necesitatea "corelării materiilor". Cu toate acestea, perioada cuprinsă cu aproximație între 1875 și 1910(cf. Klein, 2001) a fost una a disciplinării curriculumului, a structurării și organizării acestuia după criteriul disciplinelor care se aflau, la rândul lor, în plin proces de consolidare, dezvoltare sau configurare. În aceeași perioadă s-au impus însă, în plan pedagogic, concepțiile lui O.Decroly (*pedagogia centrelor de interes*) sau C Freinet (*adaptarea demersului educativ la psihologia copilului*), care constituie, la rândul lor, fundamente pedagogice pentru teoretizările și aplicațiile practice ale ideii generale (așa cum era prezentă și înțeleasă atunci) de interdisciplinaritate. La începutul anilor 1900, s-a făcut simțit curentul progresivist în educație, care, sintetizând ideile unor autori precum Froebel și Horace Mann sau abordări ale științei/învățării cum ar fi cea bazată pe investigație și descoperire, a mai făcut un pas către ceea ce numim abordare integrată a curriculumului. Ceva mai târziu, contribuțiile aduse de Meredith Smith sau John Dewey încep să ofere consistenta mișcării favorabile integrării curriculumului. John Dewey avertizează că structura disciplinelor tradiționale nu ar trebui să dicteze curriculumul. Învățarea în școli trebuie să fie una de tip experiențial, focalizată pe rezolvarea unor probleme specifice vieții de zi cu zi.

O precizare utilă este aceea că prin curriculum integrat (sau, uneori, educație integrată/integrativă) nu se va face referire la integrarea copiilor cu nevoi speciale sau la educația organizată pentru integrarea copiilor cu cerințe educative speciale. Conceptul de *integrare* este foarte utilizat și în domeniul CES și din acest motiv este oportun a se menționa distincția dintre cele două concepte și „fenomene”. Posibilitatea integrării diferitelor aspecte ale cunoașterii este o provocare asupra căreia cercetătorii s-au oprit cu insistență în ultimii ani, deși, nu se poate spune că această idee este tocmai de dată recentă. Cercetările și dezvoltările de acest fel își fac simțită prezența și în

educație, unde, printre conceptele cele mai dezbătute, se afla interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea, integrarea curriculumului, predarea/învățarea tematică etc.

În general, prin integrare se înțelege acțiunea de a face să interrelacioneze diverse elemente pentru a construi un tot armonios, de nivel superior; integrarea părților conduce la un rezultat care depășește suma acestor părți. A integra înseamnă a coordona, a îmbina, a aduce împreună părți separate într-un întreg funcțional, unitar și armonios. În sens restrâns, prin *integrare* înțelegem *procesul și rezultatul procesului* prin care un element nou devine parte integrantă a unui ansamblu existent. În acest fel o nouă descoperire științifică, validată în câmpul cercetării, poate fi integrată în corpusul unei discipline școlare. O nouă disciplină, configurată și ajunsă la „maturitate” poate fi integrată în programele de studiu. Sinonimele pentru *integrare* sunt: *fuziune, armonizare, incorporare, unificare și coeziune*. La nivelul curriculumului, integrarea înseamnă stabilirea de relații clare de convergență între cunoștințele, capacitățile, competențele, atitudinile și valorile ce aparțin unor discipline școlare distincte. Așadar, un curriculum integrat presupune „*construcția unui mediu curricular care va capacita cel mai bine elevii să relaționeze cu sens experiențele lor școlare între ele, cu cele din afara școlii și cu propriile nevoi și interese*” (*Encyclopedia of World Problems and Human Potential. Union of International Associations*). În ciuda diversității definițiilor, se poate constata că majoritatea conțin în mod explicit sau sugerează:

- Combinarea obiectelor de studiu.
- Centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- Relații între concepte, fenomene și procese din domenii diferite;
- Corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viața cotidiană;
- Unitățile tematice, conceptele sau problemele ca principii organizatoare ale curriculumului;
- Flexibilitatea în gestionarea timpului școlar și gruparea copiilor/elevilor.

Sintetic,

„... curriculumul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competente care sunt de regulă formate separat, în interiorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competente au o puternică legătură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini.” (L. Ciolan, 2003, p.24)

BIBLIOGRAFIE:

- Bocoș, M., *Teoria curriculumului. Elemente conceptuale și metodologice*, Editura Casa Cărții, Cluj-Napoca;
- Chiș, V. (2002), *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
- Ciolan, L. (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*. Editura Polirom, Iași;
- Cristea, S. (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Ed. Didactică și Pedagogică, București;
- Ionescu, M., Radu, I., -(2004) *Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca,
- Manolescu, M. (2008), *Elemente structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații*, Editura Polirom, Iași
- Nicola, I., Fărcaș, D. (1993), *Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Potolea, D., Manolescu, M. (2006), *Teoria și Metodologia Curriculumului*.
- Potolea, D., Păun, E. (2002) *Conceptualizarea curriculumului. O abordare multidimensională în Pedagogie*, Editura Polirom, Iași;
- *** Curriculum Național pentru Învățământul Obligatoriu. Cadru de referință, (1998), Editura Corint, București;
- *** Memorandumul pentru învățarea permanentă, 2000;

Importanța educației în formarea și dezvoltarea elevilor

Autor: Cădu Coca-Maricela

Prof. Inv. Primar Școala Gimnazială Nr.1 Brăhășești, Jud. Galați

„Scopul educației nu este să crești volumul de cunoștințe, ci să creezi posibilitatea ca un copil să descopere și să inventeze, de a crea oameni capabili de lucruri noi.” (Jean Piaget)

Educația înseamnă schimbare; schimbare în noi, în mentalitatea noastră; schimbare în relațiile cu elevii, profesorii și părinții; schimbare în societate, în general.

Dascălul prin rolul extrem de important pe care îl are, acela de a forma noi generații, trebuie să fie primul deschis la schimbare, pentru a o produce și perpetua la rândul lui, dar nu și singurul. Schimbarea trebuie să pornească din interiorul sistemului și îi implică deopotrivă pe profesori, elevi și părinți. Aceștia din urmă trebuie să înțeleagă că școala nu este suficientă, nu e singura responsabilă de educația și pregătirea copiilor. Școala este locul în care copilul trebuie să se simtă în siguranță și unde se antrenează pentru viață, unde primește suportul de care are nevoie pentru a se exprima liber. Calitatea

educației este un deziderat al instituției școlare, un ansamblu de acțiuni și programe capabile să satisfacă așteptările beneficiarilor și standardele de calitate, în funcție de realitățile complexe economice, politico-administrative și culturale ale unei țări în context european.

A asigura calitatea educației înseamnă a avea capacitatea de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele politicilor educaționale naționale și europene. Acest proces complex presupune o bună planificare și realizare efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea, autoevaluarea și evaluarea rezultatelor și îmbunătățirea lor permanentă.

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe informare, integrare, relaționare. (Coroi, 2017)

Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii. (Coroi, 2017)

Un plan pentru îmbunătățirea calității la nivelul școlii are în vedere o serie de aspecte cheie privind asigurarea calității care trebuie elaborate, analizate și menținute constant.

Educația este importantă atât pentru elevi (beneficiarii direcți), cât și pentru comunitate, societate etc.; elevilor trebuie să li se asigure o educație de calitate, într-un învățământ cu instituții performante, dotate corespunzător cu bază materială modernă, adaptată noilor tendințe și cerințe ale societății, cu cadre didactice bine pregătite pentru că elevii de azi vor deveni adulții responsabili de mâine care vor dezvolta și perpetua cultura și valorile societății lor.

„Complexitatea atribuțiilor pe care le îndeplinește și rolul de conducere pe care îl exercită în desfășurarea activităților didactice atribuie profesorului însușirea de principală resursă umană a activității de instrucție și educație.” (Potolea D., 2008, p.429)

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Acesta asigură activitatea centrată pe elev prin documente, prin metode și mijloace moderne (brainstormingul,

problematizarea, jocul didactic, lucrul pe grupe etc., utilizarea laptopului, internetului, prezentări powerpoint, etc.), prin lecții interdisciplinare, transcurriculare care să îi atragă pe elevi, să le stârnească curiozitatea pentru a descoperi singuri, pentru a le dezvolta creativitatea etc. Elevii fiind atrași de materia respectivă, vor deveni pasionați, vor dori să cunoască mai mult, o parte din ei vor participa la concursuri, unde vor obține performanțe.

Pentru a fi în temă cu toate noutățile și cerințele societății, cadrele didactice trebuie să se perfecționeze continuu prin obținerea gradelor didactice, prin participarea la diverse cursuri, prin realizarea de parteneriate, proiecte, activități extrașcolare etc.

De asemenea, un învățământ de calitate presupune ca dascălul să realizeze și încheierea unor parteneriate/proiecte cu diverse instituții care să înlesnească procesul educativ, făcându-l mult mai atractiv prin schimbul de experiență cu alte școli, alte instituții, prin activitățile diverse, deosebite, noi, creative.

Activități extrașcolare foarte apreciate, foarte atractive pentru elevi realizate de cadrele didactice sunt: taberele, excursiile, vizitarea muzeelor, vizionarea pieselor de teatru, spectacol, balet, film, mai nou participarea la sesiuni de comunicări etc., activități care îi ajută să dobândească o privire de ansamblu asupra societății, să relaționeze, să aplice cunoștințele în practică, să vorbească în public, să învețe să-și gestioneze emoțiile.

Preocuparea școlii de a-și promova o imagine credibilă și realistă este justificată și de situații ivite ce ilustrează comportamente nedorite (violență în școală, abuz emoțional și/sau fizic între colegii de clasă sau din partea adulților). La nivelul unităților școlare există responsabilitatea asumată de către un consilier de imagine, a promovării imaginii școlii în rândul părinților și la nivelul comunității. Totodată, consilierul de imagine are rolul de a stabili relații cu instituții și parteneri care ar putea îmbunătăți performanțele școlii.

Semnificațiile atribuite inovației, la nivel de sistem educațional, ca și în multe alte domenii în care se manifestă, sunt numeroase. Punct de referință pentru toți cei care cercetează inovația în educație este considerată definiția lui L. Huberman, publicată în 1973 – „o inovație este o ameliorare măsurabilă, deliberată, durabilă și puțin probabil să se producă frecvent”. Huberman diferențiază: inovații care introduc schimbări tehnice (TIC), inovații de natură conceptuală (noi cursuri, noi programe educaționale, metode de învățământ), inovații care introduc schimbări în relațiile interpersonale. Inovația în educație este o activitate deliberată, care urmărește introducerea unei noutăți într-un context dat și este pedagogică pentru că își propune ameliorarea substanțială a pregătirii elevilor.

În scopul stabilirii unei definiții mai eficiente a inovației în educație, luăm în calcul trei dimensiuni: dimensiunea curriculară – inovația la nivel de programe școlare, dimensiunea pedagogică – inovația la nivel de proces instructiv-educativ, dimensiunea organizațională – inovația la nivel de structură, roluri și funcții îndeplinite de persoanele implicate în învățământ.

Pornind de la aceste dimensiuni, inovația în educație este definită ca un „proces deliberat de transformare a practicilor prin inducerea unei noutăți curriculare, pedagogice sau organizaționale, care face obiectul unei diseminări și care vizează ameliorarea durabilă a reușitei educative a elevilor și studenților.” (Ibidem)

Principalele caracteristici ale inovației în învățământ: creșterea nivelului de educație al populației, a ratei de participare școlară, a rezultatelor, a performanțelor educaționale obținute de elevi (examene, teste naționale sau/și internaționale), descentralizarea învățământului, prelungirea duratei obligatorii de

școlarizare, care reușește să mențină în sistem și populația expusă riscului abandonului școlar, programe educaționale de incluziune în sistemul de învățământ a persoanelor cu dizabilități, a celor defavorizați social și familial, a adulților etc.).

Se consideră că inovația apare ca urmare a unei crize financiare, afectând și sistemul de învățământ. Pentru a evolua, a se dezvolta, a atinge rezultate durabile, inovația este condiționată de existența și acțiunea unor factori, preponderent favorabili inovației.

Procesul de descentralizare a învățământului la toate nivelurile sale permite implicarea în activitatea educațională și a altor autorități decât cele școlare, creând condițiile stabilirii unor parteneriate favorabile educației și reușitei elevilor/studentilor.

Procesul de inovare implică achiziționarea de noi cunoștințe, noi puncte de vedere, perspective diferite asupra aceluiași aspect, negociere. Inovația la nivelul conținutului învățământului este necesară pe de o parte, totalitatea cunoștințelor, informațiilor acumulate la nivelul societății este imposibil de cuprins și transmis prin conținutul învățământului, oricât de mult s-ar prelungi perioada de școlarizare, iar pe de altă parte, cunoștințele, informațiile au devenit nu doar foarte numeroase, ci chiar în unele cazuri perisabile, astfel că între momentul debutului școlarizării și finalizarea acesteia ceea ce și-a însușit individul poate să nu mai corespundă exigențelor societății și economiei.

Într-o societate bazată pe cunoaștere, sistemele de învățământ au obligația de a-și proteja cetățenii oferindu-le pregătirea școlară și profesională de care au nevoie. Pentru a ajunge la rezultate durabile, orice inovație are nevoie de un mediu educațional favorabil, adică de relații de cooperare, colaborare, încredere și ajutor reciproc între cei care formează mediul educațional. Inovația este cea care aduce noutate, iar continuitatea este reprezentată de mediul, cultura organizațională. Studiile asupra inovației în învățământ, un accent deosebit îl pun pe rolul personalului didactic în procesul de inovație, pe caracteristicile, comportamentele de care trebuie să dispună acesta. Numeroase cercetări au demonstrat că atunci când cadrele didactice prezintă un nivel înalt de motivație profesională de natură intrinsecă (adică sunt motivați mai degrabă de realizările, rezultatele activității didactice, decât de beneficii exterioare muncii lor, precum salariul, prestigiul social), investesc mai mult în activitatea lor, dau dovadă de mai multă creativitate și eficiență în rezolvarea problemelor. De asemenea, inovația reprezintă un proces de învățare, de achiziționare de noi cunoștințe, de noi moduri de a lucra, fapt pe care personalul didactic, elevii și părinții acestora, alte autorități îl experimentează deja. Inovația urmărește identificarea de soluții, oportunități, strategii, prin care să fie atins idealul educațional. Un mod de stimulare a inovației constă în recompensa muncii în echipă. Munca în echipă, implicarea în diverse programe, proiecte educaționale, nefiind recompensată nu este atractivă pentru indivizi. În aceste condiții nici motivația profesională și nici satisfacția în muncă nu sunt considerabile, fapt care împiedică formarea unei culturi școlare favorabile inovației.

În concluzie, un cadru didactic pentru a asigura o educație de calitate trebuie să aibă calități pedagogice desăvârșite, o bună pregătire de specialitate, pentru a putea conduce prin diverse metode, mijloace, parteneriate, proiecte, pe elevi pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății, fiind astfel mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață.

Bibliografie:

1. Irina Coroi – Percepția calității în educație, 2017, www.didactic.ro/materiale-didactice/percepția-calității-in-educație, pag. 1-9;
2. Dogaru, Mariana, Dumitru, Adriana „Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban”. Modulul 6 „Calitate în educație” , București, 2011;
3. Potolea, Dan, „Pregătirea psihopedagogică”, Ed. Polirom, București, 2008 ;
4. Miclea M., Vlăsceanu L, Potolea D., Petrescu P. (coord.) Nevoi și priorități de schimbare educațională în România – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar, 2006. Disponibil la: www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246 .

MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII

Autor: Calu Elena

Prof. Liceul "Ștefan Procopiu" Vaslui

În încercarea identificării cauzalității unui proces de învățare pozitiv, am adresat elevilor următoarea întrebare: *De ce învățați?*

Răspunsurile au fost diverse: pentru notă, pentru că mi s-a promis un telefon nou, pentru că așa trebuie, dacă mă întreabă alții ceva să știu să răspund, ca să-mi mulțumesc părinții, ca să reușesc la examenul de bacalaureat, mă interesează, îmi place profesorul etc. Răspunsurile elevilor, cu excepția ultimelor două răspunsuri, se situează în sfera motivației extrinseci. La vârsta lor, liceenii ar trebui să fie motivați și de structuri motivaționale intrinseci. Acestea sunt responsabile de plăcerea cu care se implică elevii în învățare. Motivația intrinsecă se referă la motivația care vine din interiorul unui individ și nu din recompense exterioare, cum ar fi banii, cadourile sau notele de la școală.

Într-o perspectivă modernă asupra motivației, sunt considerate motivate extrinsec toate acele comportamente care sunt însoțite de sentimentul controlului sau a presiunii exercitate din afara subiectului, în timp ce comportamentele motivate intrinsec sunt cele conduse de voința individuală, generate de trebuințe sau aspirații personale și însoțite de sentimentul autonomiei și libertății.

Motivația elevilor pentru învățare constituie o provocare importantă pentru activitatea profesională a unui cadru didactic. Pentru a identifica ușor cele mai reușite modalități de stimulare a elevilor am citit cartea "Inteligența emoțională" (Daniel Goleman) și articolul scris de Richard M. Ryan și Edward L. referitor la autodeterminare, motivație intrinsecă, dezvoltare socială și bunăstare. Studiile teoriei autodeterminării (*Self Determination Theory*), insistă pe rolul factorilor intrinseci (autonomie, competență și relaționare) în predicția motivației pentru sarcină (Ryan R. M., Deci E. L, 2000).

Am putut constata cu ușurință care sunt semnele că un elev este motivat ! Un elev motivat este un elev care se angajează în sarcinile de învățare (angajament cognitiv), consacrându-le timpul necesar (perseverență).

Angajamentul cognitiv corespunde gradului de efort mintal depus de elev în realizarea activității. Acest efort poate fi apreciat prin observarea tipului de strategie de învățare la care recurge. Dacă el se limitează, de exemplu, la strategii de memorizare, evident că este puțin angajat în plan cognitiv.

Perseverența se traduce prin timpul pe care elevul îl acordă activității: cu cât este mai motivat, cu atât îi va aloca mai mult timp și-și va spori astfel șansele de reușită. Dimpotrivă, lipsa de motivație antrenează tendința de a abandona rapid sarcina sau de a nu face decât minimumul necesar.

Reușita sau performanța este, simultan, o consecință și o sursă a motivației pentru că ea influențează pozitiv percepțiile care stau la baza acesteia.

În contrast, elevul demotivat recurge adesea la strategii de evitare, care-i permit să amâne sau să eludeze îndeplinirea activității, ceea ce coboară și mai mult nivelul celor trei factori motivaționali determinanți: percepția asupra valorii activității, asupra propriilor competențe și a controlabilității acțiunii. (<http://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf>)

Pentru a-l înțelege pe elev, pentru a-l instrui și educa în mod adecvat, a trebuit să cunosc motivele care, împreună cu aptitudinile, temperamentul și caracterul, contribuie la determinarea conduitei și a reușitei sau nereușitei elevului în activitatea de învățare.

Aplicarea unor metode de stimulare a motivației este necesară și impune o analiză a rezultatelor acestora și în funcție de rezultate pot fi îmbunătățite. Putem promova și crea situații de învățare într-un mediu care implică activismul elevilor și care presupun creșterea motivației.

La ce am recurs pentru ameliorarea nivelului de motivație?

A fost necesară investigarea prin sondaj/chestionar a nivelului de motivație pentru învățare în școală și a modului în care elevii doresc să li se predea, analiza rezultatelor, observație și reflectare.

Se recurge la ameliorarea nivelului de motivație prin înțelegerea particularităților elevilor, evaluarea interesului fiecărui elev pentru disciplina predată, dezvoltarea unor strategii didactice, evaluarea impactului noilor strategii asupra elevilor, revizuire și inițierea unor noi strategii. Între acestea:

- am încurajat elevii să găsească modalități de rezolvare a anumitor probleme / exerciții / situații ;
- am discutat cu elevii despre ce ar trebui să fie învățat, despre ce așteaptă de la ei ;
- am încurajat elevii să-și exprime punctul de vedere asupra subiectelor discutate ;
- am cerut elevilor să-și argumenteze punctul de vedere asupra subiectului discutat ;
- am cooperat cu ceilalți profesori, dacă elevii au dificultăți în învățare ;
- am utilizat o varietate de modele, metode și tehnici de predare ;
- am ușurat înțelegerea unor subiecte, făcând apel la experiența de viață a elevilor .

Am folosit următoarele principii și strategii de motivare (Jere Brophy)

Principii generale :

Gândește în termeni de modelare a dezvoltării motivaționale a elevului, nu doar de corespondență cu sistemele motivaționale actuale;

Fă în așa fel încât și persoana ta, și clasa ta să fie atractive pentru elevi. Uzează de strategii de socializare. Transformă clasa într-o comunitate de învățare, în care membrii ei se angajează în activități de cooperare;

Evidențiază scopurile de învățare și scopurile raportate la criterii, dar nu bazate pe comparația între elevi (sau pe scopuri de evitare a performanței). Arată-le elevilor că te preocupă așteptările, succesul lor și că ești disponibil să-i ajuți să aibă succes;

Predă lucrări valoroase, cu scopul de a înțelege, „aprecia” și aplica cele învățate.

(Jere Brophy: *"Looking Back and Ahead: Integrating Motivational Goals into Your Planning and Teaching"*. În: *"Motivating Students to Learn"*, 2004, ed. a II-a)

Strategii de susținere a încrederii elevilor :

Ajută-i pe elevi să-și stabilească scopuri (goals), să-și evalueze progresul, să recunoască legătura efort-rezultat. Feedbackul oferit să fie informativ, nu numai note sau comparații;

Oferă sprijin suplimentar pentru elevii slabi; integrează elevii cu sindrom de nereușită. Ajută-i pe elevii care-și supraprotejează valoarea de sine, trecându-i de la scopuri de performanță la cele de învățare.

Strategii de motivare prin stimulente extrinseci:

Laudă și răsplătește progresul spre performanță/standarde de îmbunătățire. Utilizează competiția ocazional, creează oportunități egale de succes și focalizează-te pe scopurile de învățare;

Laudă și recompensează în moduri care să-i determine pe elevi să-și aprecieze singuri rezultatele/cele învățate.

Strategii de conectare la motivația intrinsecă a elevilor:

Răspunde nevoilor de autonomie a elevilor, permite-le să facă alegeri;

Răspunde nevoilor de competență (implicarea elevilor, feedback imediat, prezentarea semnificației activității);

Răspunde nevoilor de interconectare (colaborare cu colegii);

Combină activitățile, de exemplu pe cele practice cu cele intelectuale, stimulează creativitatea, disonanța cognitivă, transformă un conținut abstract în unul personalizat, etc.

Găsirea strategiei optime de motivare reprezintă pentru cadrul didactic o oportunitate de a contribui în mod competent la dezvoltarea elevilor, ca personalități de succes în viața personală și profesională, bine integrate pe piața muncii.

Bibliografie:

Cosmovici, A., Iacob, I. (1998), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași.

Golu, M., 2020, *Fundamentele Psihologiei*, Editura Fundației "România de mâine", București.

Golu, P. (2001), *Psihologia învățării și dezvoltării*, Editura Fundației Humanitas, București.

Ryan R. M., Deci E. L., 2000, *Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being*, în *American Psychologist*, Vol. 55, Nr. 1, pg. 68-78.

METODA FIGURATIVA (GRAFICA)

Articol de specialitate - Carbunaru Alina, prof. inv. Primar

Scoala Gimnaziala nr. 81 Bucuresti, prof. inv. primar

Metoda figurativa sau grafica, este cunoscuta si ca " metoda segmentelor" si este pregatitoare pentru urmatorul pas pe care il vor face elevii in ciclul gimnazial, si anume rezolvarea algebrica a problemelor.

Acesta metoda face parte din din programa claselor a III-a si a IV-a si la "segmentele" propriu zise se ajunge treptat. Chiar daca elevii au ajuns in clasa a treia, consider ca materialul intuitiv este in continuare de folos, dovedindu-se in nenumarate randuri rolul important al acestuia in stimularea invatarii. Asadar, plastilina, care este usor de modelat, poate fi o modalitate de abordare a acesui tip de problema. Elevii vor exersa transpunerea formularilor " de atatea ori mai mic/mare decat" – ceea ce implica oeratiile de inmultire si impartire, " cu atat mai mic/mare decat" – ceea ce implica operatiile de adunare si scadere, ruland si asezand pe banci cantitati ce reprezinta datele probleme. Elevii pot fi, de asemenea, incurajati sa isi imagineze si sa deseneze intocmai ceea ce se cunoaste in problema. Spre exemplu, daca avem o problema in care primul copil are 3 baloane, iar al doilea are de 4 ori mai multe baloane fata e primul, aceste baloane se vor desena pe doua randuri ,randul cu baloanele primului copil si randul cu baloanele celuiilalt. Invatatorul va mentine atentia elevilor prin intrebari ajutatoare, de felul "Cate baloane are primul copil?", " De cate ori mai multe baloane are cel de-al doilea copil?".

Exemple de probleme:

1. Maria si Cristina au impreuna 25 de papusi. Maria are de 4 ori mai multe papusi decat Cristina. Aflati cate papusi are fiecare fetita.

Se figureaza numarul cel mai mic, si anume acela al papusilor Cristinei, printr-un segment. Numarul de papusi pe care le are Maria este de patru ori mai mare, ceea ce inseamna 4 segmente.

I—I numarul de papusi ale Cristinei

I—I—I—I—I numarul de papusi ale Mariei

In total sunt 5 segmente egale. Stim ca totalul papusilor este de 25, deci, facand impartirea

$25:5 = 5$, obtinem valoarea unui segment, adica numarul de papusi pe care le are Cristina.

Numarul de papusi pe care le are Maria este de 4 ori mai mare, cea ce implica operatia de inmultire: $5 \times 4 = 20$ de papusi

Vom face verificarea, stiind ca impreuna, cele doua fete au 25 de papusi:

$20 + 5 = 25$ de papusi.

2. Suma a doua numere este 16, iar diferenta este 4. Aflati cele doua numere.

I----I primul numar

I----I..I al doilea numar

Unde I..I reprezinta diferenta dintre ele, care este 4, conform datelor problemei.

Din suma celor doua numere vom scadea acesta diferenta:

$$16 - 4 = 12$$

Acum, impartind la 2 (pentru ca avem doua segmente egale), vom afla valoare numarului mai mic, primul:

$$12 : 2 = 6$$

Despre al doilea numar stim ca este cu 4 mai mare decat primul, dica

$$6 + 4 = 10$$

Verificam, stiind ca suma celor doua numere este 16

$$6 + 10 = 16.$$

3. Trei numere consecutive au suma 18. Aflati cele trei numere.

Ne amintim ca numerele consecutive sunt numere care urmeaza unul dupa celalat in sir, iar diferenta dintre doua numere consecutive este de o unitate.

Notam aceste 3 numere $n, n+1, (n+1)+1 = n + 2$

I-----I primul numar

I-----I..I al doilea numar

I-----I..I..I al treilea numar

Unde I..I reprezinta o unitate.

Apar in total trei segmente de o unitate $3 \times 1 = 3$, acesta este diferenta pentru a a junge la 3 segmente egale

$$18 - 3 = 15$$

Pentru a obtine valoarea unui segment, respectiv primul numar:

$$15 : 3 = 5$$

Al doilea numar: $5 + 1 = 6$

Al treilea numar : $6 + 1 = 7$

Cele trei numere sunt: 5, 6, 7

Ne putem verifica: $5 + 6 + 7 = 18$.

Metoda figurativa dezvolta inteligenta si imaginatia copiilor , si usureaza abordarea problemelor cu rezolvare algebrica din clasa a V – a.

Analiza apelor clorurate din Oglinzi și rolul lor terapeutic

Ing. Catană Ana Gabriela

Colegiul Tehnic „Ion Creangă”, Tg. Neamț, jud. Neamț

Istoricul zonei

Utilizarea apei de la izvoarele sărate se face uneori în scop terapeutic, alteori pentru consumul alimentar. Zona județului Neamț este bogată în izvoare cu apă sărată precum: Bălțătești, Mănăstirea Neamț, Piatra Neamț, Tazlău și Oglinzi.

Utilizarea apei izvoarelor sărate în scopuri terapeutice este probabil la fel de veche ca și folosirea acestora pentru consumul alimentar. Cu siguranță pe parcursul Evului Mediu astfel de tratamente utilizând ape minerale (printre care și ape cloruro-sodice) se practicau în mănăstiri; nu întâmplător, probabil, în apropierea multor mănăstiri vechi din zona subcarpatică a Moldovei (Bistrița, Tazlău, Horaița, Neamț, Sihăstria) se găsesc *izvoare tămăduitoare*. Apa izvorului sărat de lângă Mănăstirea Neamț a fost utilizată în bolnița mănăstirii în secolele XVIII-XIX pentru tratarea reumatismului și a altor afecțiuni, pentru hidroterapia alienaților, dați spre îngrijire mănăstirii. Cei care se ocupau de tratamente erau călugării și abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în stabilirea diagnosticului și a tratamentului intervin și medicii de la Spitalul din Târgu Neamț (aflat la 15 Km distanță de mănăstire).

Izvoarele cu apă minerală din Oglinzi sunt folosite încă din anii 1850, când au fost analizate pentru prima oară. În 1888, prof. Petru Poni, a analizat chimic apele clorurosodice și a stabilit eficacitatea acestora pentru efectuarea unor tratamente balneare. Băile Oglinzi au fost date în folosință în 1893. La acea vreme, acolo exista o clădire pentru băi și dușuri, și o altă numită Castelul Apelor, în care se aflau mașina de abur și două rezervoare. Apele terapeutice de la Oglinzi sunt clorurate, sodice, sulfatate, bromo-iodurate, cu o mineralizație totală până aproape de saturație.

Apele clorosodice sunt ape minerale în care predomină clorura de sodiu cu limita minimă de 1g/l, respectiv 393 mg sodiu/l și 607 mg clor/l, originea lor fiind legată de rocile sedimentare bogate în sare.

Apele minerale clorurate-sodice ce nu depășesc concentrația de 15g/l sunt folosite în cura internă sau sub formă de pulverizații și aerosoli. În funcție de concentrația lor, aceste ape sunt considerate izotone (320 milimoli), și hipotone (peste 350 milimoli).

Analiza chimică a apei

După o analiză realizată în laborator a unei probe de apă cu săruri dizolvate, am confirmat existența unei cantități mari de cloruri.

Determinarea s-a realizat prin **metoda Mohr**, având la bază titrarea directă cu o soluție etalon de AgNO_3 (azotat de argint), în prezență de K_2CrO_4 (cromat de potasiu) ca indicator. Se titrează până la apariția precipitatului roșu-cărămiziu. Azotatul de argint va reacționa inițial cu clorurile, formând un precipitat alb, după care va forma cu indicatorul, cromat de potasiu, precipitatul roșu-cărămiziu.

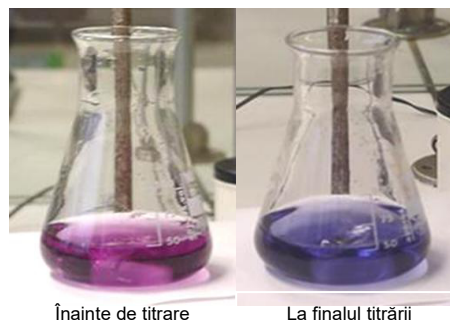
Pentru neutralizarea a 10 mL probă au fost necesari 550 mL azotat de argint, ceea ce înseamnă că avem o cantitate de **1130 mg Cl^- /L** probă în raport cu o cantitate medie de 607 mg Cl^- /L.

Am mai constatat și prezența altor ioni în proba de analizat, precum calciu și magneziu. Pentru determinarea cantitativă a calciului

se folosește metoda complexometrică, având la bază proprietatea ionilor de calciu de a forma complexe stabile cu sarea de sodiu a acidului etilendiamintetraacetic (EDTA) la pH între 12-13. Sfârșitul reacției este arătat de indicatorul murexid (sarea de amoniu a acidului purpuric), care virează de la roz la violaceu.

Pentru neutralizarea a 10 mL probă au fost necesari 250 mL EDTA, deci avem o cantitate de 127,2 mg Ca^{+}/L probă în raport cu o cantitate medie de 100 mg Ca^{+}/L .

Pentru determinarea cantitativă a magneziului se folosește metoda complexometrică. Principiul metodei are la bază titrarea cu soluție complexon, după îndepărtarea ionilor de calciu, ca oxalat de calciu prin filtrare. Se titrează cu EDTA până la virajul culorii de la roșu vin la albastru net.

Utilizare terapeutică a apelor

Încă din 1883 apele sărate erau folosite în stațiunea Oglinzi pentru anemii, rahitism, boli ale sistemului nervos, reumatism și diverse boli ale pielii.

Cura internă cu apele clorurate-sodice este indicată în:

- ⇒ Gastrite cronice;
- ⇒ Colite, enterocolite, dispepsii intestinale;
- ⇒ Diabet zaharat.

Aerosolii și pulverizațiile sunt indicate în:

- ⇒ Rino-faringite cronice nespecifice;
- ⇒ Traheo-bronșite cronice nespecifice.

Principalul rol al **clorului** este acela de a forma acidul clorhidric din stomac. În lipsa clorului, digestia se desfășoară cu mare dificultate. Activitatea acestui element în procesul de digestie, începe încă din cavitatea bucală, intrând în compoziția salivei, unde stimulează secreția enzimei *ptialina*, care participă la degradarea amidonului.

În cantități optime, clorul stimulează funcția antitoxică a ficatului, reduce glicemia și nivelul acidului uric din sânge, echilibrează balanța acido-bazică, participă la formarea și consolidarea țesuturilor care alcătuiesc oasele, dinții și tendoanele și prezintă o acțiune dezinfectantă.

Excesul de clor provoacă: hiperaciditate gastrică, distrugerea microflorei intestinale, hipertensiune. Prin inhibarea microflorei utile au loc o serie de dereglaje care instalează avitaminoze (unele vitamine se sintetizează la nivelul intestinului gros). Supraîncărcarea organismului cu clor are efecte nocive și iritante asupra rinichilor. În concentrații mari, clorul se comportă ca un inhibitor al iodului, având efecte negative asupra glandei tiroide.

Sodiul este principalul cation (ion metalic pozitiv, Na^{+}) extracelular și unul dintre cei mai importanți electroliți implicați în menținerea echilibrului hidric al organismului.

Carențele de sodiu sunt rare. În cazul deshidratării profunde determinată de vomă, diaree, sau transpirație excesivă, nivelul sodiului în sânge scade și atât apa cât și sodiul trebuie înlocuite imediat. În timpul activităților fizice intense se pot pierde cantități mari de sodiu în ciuda hidratării intense și apare fenomenul de hiponatremie (concentrație scăzută a sodiului în sânge).

Excesul de sodiu: Edem și hipertensiune apar în cazul unui surplus de sodiu, care dispar după ce bem apă suficientă. Excesul prelungit de sodiu duce la cazuri mai grave de hipertensiune.

Calciul este mineralul prezent în cantitatea cea mai mare în corpul uman, și are mai multe funcții importante în organism. El este necesar pentru contracția musculară, funcționarea vaselor de sânge, secreția hormonilor și enzimelor, precum și în transmiterea semnalelor prin sistemul nervos. În

mod normal, organismul menține constant nivelul calciului în fluidele și țesuturile corpului, astfel încât aceste procese vitale să funcționeze corect.

Hipocalcemia, nivelul prea scăzut de calciu în sânge, are ca simptome senzații de amorțeală și înțepături în degete, crampe musculare, convulsii, letargie, lipsa poftei de mâncare, stări de confuzie, aritmii și poate duce chiar la moarte.

Pe de altă parte, aportul excesiv de calciu este asociat cu hipercalcemia (un nivel prea ridicat al calciului în sânge), o funcționare necorespunzătoare a rinichilor și scăderea absorbției altor minerale, între care fier, zinc, magneziu și fosfor.

Magneziul ajută la funcționarea normală a mușchilor și a nervilor, păstrează constant ritmul cardiac, susține sistemul imunitar și rezistența oaselor. De asemenea, el ajută la reglarea nivelului de zahăr în sânge și la menținerea tensiunii arteriale în limite normale, și este implicat în metabolismul energetic și în sinteza proteinelor. În ultima perioadă există un interes științific tot mai mare pentru rolul magneziului în prevenirea și tratamentul diabetului, hipertensiunii și bolilor cardiovasculare.

Consecințele deficitului de magneziu: deși rară, lipsa de magneziu conduce la deficit de creștere, astenie, tremor muscular, slăbiciune muscular progresivă, hiperexcitabilitate neuromusculară, fasciculații, contracturi și spasme musculare, anorexie, grețuri și vărsături, aritmii cardiace mergând până la tahicardie și fibrilație ventriculară, hipocalcemie, hipokaliemie, retenție sodică, insomnie, răspuns exagerat la stimuli auditivi și tactili, tulburări de personalitate, confuzie, apatie, halucinații și tulburări de memorie.

Consecințele excesului de magneziu: doze mari de magneziu pot determina grețuri, vărsături, hipotensiune arterială, bradicardie, retenție urinară; apar apoi modificări electrocardiografice, confuzie, deprimarea sistemului nervos central, diminuarea reflexelor osteo-tendinoase. În cazuri mai severe se ajunge la anestezie și chiar paralizie, depresie respiratorie, comă și asistolie.

Deși au o importanță crucială în viața oamenilor, aceste substanțe anorganice, găsite în apă sub formă de săruri, pot reprezenta un pericol atunci când sunt în exces. Scopul acestor analize a fost acela de a face cunoscut faptul că **slătina** ce izvorăște la Oglinzi, poate înlocui cu succes sarea alimentară distribuită în magazine, care este procesată chimic, având în compoziție un agent anticonglomerant E 535 (ferocianura de potasiu). În drumul spre suprafață, acest izvor dizolvă mai multe săruri din pământ, decât clorura de sodiu. Singura recomandare în consumul apelor clorosodice este precauția.

Bibliografie:

- ✓ Mănescu S., Cucu M., Diaconescu M. L., *Chimia Sanitară a mediului*, Editura Medicală, București, 1978
- ✓ MECT, Auxiliar Curricular, *Modulul: Analiza apei*, clasa a XII-a, București, 2008
- ✓ www.wikipedia.org
- ✓ www.cimec.ro
- ✓ www.balneoclimateric.blogspot.com
- ✓ www.bioterapi.ro
- ✓ <http://www.titudorancea.ro>

Cum să fii fericit!

Raluca Maria Chirțan, profesor consilier, CJRAE Timiș - Școala Gimnazială Jimbolia, Școala Gimnazială Cărpiniș

Cum să fii fericit! este o activitate, pe care am propus-o elevilor de clasa a VIII-a de la Școala Gimnazială Jimbolia, județul Timiș, în timpul primei inspecții curente pentru gradul didactic II.

La Consiliere și Orientare, avem module tematice, iar unul dintre aceste module este despre stilul de viață sănătos. Un stil de viață sănătos aduce foarte multe beneficii și asupra stării noastre mentale, de aceea această activitate se încadrează la categoria sănătate mentală.

A fost o lecție de dobândire de noi cunoștințe, iar competențele specifice vizate: autoevaluarea convingerilor, atitudinilor și a comportamentelor definitorii pentru dezvoltarea personală.

Obiectivele operaționale ale prezentei activități:

1. Să definească fericirea din viziunea perioadei pe care ei o traversează: adolescența;
2. Să descopere elemente care contribuie la fericirea fiecărei persoane în parte;
3. Să aplice cele 5 metode ale unei fericiri de durată;
4. Să aprecieze fericirea personajelor din poveste, dar și ceea ce-i face pe ei fericiți.

Țin să precizez că acești elevi mă cunosc foarte bine și știu care este rolul profesorului consilier în școală. Și pentru că afirmam că elevii cunosc foarte bine cu ce mă ocup în școală, activitatea am început-o cu notarea pe o foaie de hârtie, timp de un minut, subiectele activităților defășurate cu mine (anul școlar 2022-2023 a fost bogat în proiecte propuse de mine la nivelul unității de învățământ și am fost o prezență constantă în sala de clasă prin prisma proiectelor, dar nu numai).

Dirijarea învățării a debutat cu definirea fericirii din viziunea perioadei pe care ei o traversează - adolescența. Pentru această activitate am propus metoda galeriilor ca metodă integrativ-participativă. Elevii au fost împărțiți în 4 echipe și fiecare echipă a primit materiale de craft și o fișă cu definiții ale fericirii (definițiile fericirii: ***Fericirea vine din interior și nu poate fi atinsă făcând lumea să se conformeze dorințelor tale***, Jonathan Haidt, Ipoteza fericirii; ***Bucuria, creativitatea și procesul implicării totale în viață [...] l-am numit flux. [...] O viață fericită este o creație individuală ce nu poate fi reprodusă după vreo rețetă***, Mihaly Csikszentmihalyi, Flux: Psihologia fericirii; ***Ce anume determină fericirea? Circumstanțele 10%, acțiunile făcute în mod intenționat 40%, factorii genetici 50%***, Sonja Lyubomirsky, Cum să fii fericit: o abordare științifică pentru a avea viața pe care ți-o dorești; ***Fericirea este compusă din trei elemente: plăcerea, integrarea și semnificația. Mai exact, plăcerea se referă la sentimentele pozitive pe care le ai, integrarea - la capacitatea de a interacționa conform dorințelor tale cu cei din jurul tău, iar semnificația - puterea de a da acțiunilor tale, muncii de exemplu, un sens cât mai înalt***, Martin Seligman, Authentic Happiness). Scopul a fost ca ei să realizeze postere cu definiții ale fericirii, pe care le-am prins cu magneți pe tablă.

Activitatea care a urmat a fost una individuală în care ei au completat chestionarul Oxford al fericirii, chestionar pe care l-am adaptat din cartea *Cum să fii fericit: o abordare științifică pentru a avea viața pe care ți-o dorești*, de Sonja Lyubormirsky. Toată activitatea individuală a durat 10 minute. Scopul chestionarului a fost de a descoperi elemente care contribuie la fericirea fiecărei persoane în parte.

În activitatea cu numărul 3, elevii învață să aplice cele 5 metode ale unei fericiri de durată (emoțiile pozitive, momentul potrivit de a manifesta fericirea, suportul social, motivația, efortul și angajamentul pe care este nevoie să-l punem în practică și obiceiurile noastre). Metoda integrativ-participativă este metoda jigsaw sau puzzle. Elevii sunt împărțiți pe grupe de câte 5 elevi (atât cât se poate, dacă nu sunt 25 de elevi în clasă, ne adaptăm la situație) și fiecare membru al echipe primește fișe numerotate de la 1 la 5 (fișe care reprezintă cele 5 metode ale fericirii de durată). Echipele inițiale se dispersează, formând alte echipe în funcție de numărul de pe fișă. Elevii discută, timp de 5 minute, după care se întorc la echipa inițială în care fiecare expune know-how-ul dobândit în echipele formate ulterior.

La intensificarea retenției, am ales să le citesc o poveste, *Negustorul de fericire*, de Davide Cali. În poveste este vorba despre un domn Porumbel care vinde în pădure, fericire la borcan. În momentul părăsirii pădurii, un borcan se rostogolește, iar domnul Șoarece găsește borcanul, îl deschide și costată că un borcan gol este de tot ce avea el nevoie. Elevii, la finalul poveștii citite de mine, au de completat o fișă cu un borcan, pe care trebuie să-l umple cu desene și cuvinte care îi fac pe fericți.

BIBLIOGRAFIE:

Csikszentmihalyi, Mihaly, 2015, *Flux.Psihologia fericirii*, Publica, București;

Haidt, Jonathan, 2020, *Ipoteza fericirii: căutând realități ale prezentului în înțelepciunea trecutului*, Humanitas, București;

Lyubormirsky, Sonja, 2010, *Cum să fii fericit: o abordare științifică pentru a avea viața pe care ți-o dorești*, Editura Amsta Publishing, București;

Oprea, Mirela, 2019, *Dream Management. Fișa postului pentru cei care aleg să fie managerii propriilor visuri*, Editura Cartex, București;

Seligman, Martin, 2017, *Authentic Happiness. Using the New Positive Psychology to Realise your Potential for Lasting Fulfilment*, John Murray Press, Londra.

Aplicarea unor metode și tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice

Autor: Chiș Emilia

Prof. învă. primar, Școala Gimnazială Nr. 79, București

"Într-o școală nu se știe niciodată cine dă și cine primește"

Constantin Noica

Încă din clasele primare, elevii învață să utilizeze cartea, textul, cuvântul și se deprind cu diverse tipuri de lectură: „**lectura de informare**- cea care îi ajută pe elevi să găsească informații specifice unor domenii de cunoaștere diverse sau privitoare la realitatea cotidiană, **lectura de plăcere**- cea pe care o savurează în timpul liber, **lectura instituționalizată**- cea realizată de critici sau istorici literari sau cea propusă de școală”. Orice act de învățare presupune angajarea efortului personal al celui care învață, prin urmare, învățarea tehnicilor muncii cu cartea se realizează prin punerea elevilor în situația de a opera în mod independent cu elemente ale lecturii, văzute ca metodă.

Metodele și tehnicile gândirii critice folosite în orele de limba și literatura română pot satisface curiozitatea elevilor, dezvoltă capacitatea lor de a gândi critic, îi implică activ în fiecare moment al lecției, încurajându-i să investigheze și să participe la dezbateri, să accepte puncte de vedere diferite, renunțând la mentalitatea unicului răspuns corect.

Prin folosirea acestor metode, profesorul contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității elevului, la implicarea activă a acestuia în procesul didactic, dezvoltă încrederea reciprocă și încurajează împărtășirea ideilor, elevii se obișnuiesc cu activitățile în perechi sau în grupuri de 3-5 elevi, descoperind beneficiile muncii în echipă.

Iată o propunere de abordare a unei activități didactice la limba și literatura română, cu extinderi și spre alte discipline- științele naturii, educație fizică, muzică și mișcare.

Este o invitație pentru elevii clasei a III-a de a învăța despre și de la...fluturi, pe baza textului literar suport „*Fluturile*”.

Competența specifică vizată în principal este:

3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare.

Activități de învățare:

- Utilizează tehnica SVÎ- **Știu, Vreau să știu, Am învățat**.
- Utilizează metoda **brainstormingului**.
- Citesc textul literar „*Fluturile*”, folosind tehnica **Lectură cu predicții**.
- Formulează răspunsuri la întrebări pentru a aprofunda conținutul și a evidenția înțelesurile.
- Formulează învățătura desprinsă, în urma citirii conștiente și a interpretării textului.
- Modelează din plastilină etapele de transformare ale unui fluture.
- Utilizează tehnica Turul galeriei, pentru evaluare.
- Vizionează filmulețe educative: „*Etapele de dezvoltare ale fluturului, Povestea fluturului*” și le interpretează prin discuții.
- Audiază și dansează un vals.
- Realizează un cvintet pornind de la substantivul „*fluture*”.

Modalități de evaluare: observarea sistematică a elevilor, expoziția, Turul galeriei.

Se lucrează frontal, individual, pe grupe.

Extinderi/ deschideri spre alte discipline: Științele naturii, Arte vizuale și abilități practice, Limba engleză, Educație civică, Muzică și mișcare.

Timpul alocat: 2 ore

Scenariul didactic:

Contextul de învățare:

Inițiez activitatea pornind de la următoarea informație: „Am aflat că Galeria de Artă din Zalău are o colecție impresionantă de fluturi, achiziționată de la colecționarul Tokacs Adalbert. Oare ce putem învăța de la...fluturi?”

Știu, Vreau să știu, Am învățat... despre futuri- elevii completează primele două coloane, urmând ca ultima să fie completată după citirea, discutarea textului și vizionarea materialului video pregătit.

Realizarea ancorelor- elevii vizionează un filmuleț pentru reactualizarea cunoștințelor despre etapele de dezvoltare ale unui fluture.

<https://www.youtube.com/watch?v=kVm5k99PnBk>

Lectura predictivă:

- Elevii sunt împărțiți în 6 grupe de câte 4, 5 membri. Activitatea se desfășoară sub directă coordonare a profesorului, cu raportare după realizarea fiecărei etape. Parcurgând etapele lecturii predictive, elevii au impresia că pot interveni în text, pot deveni ei înșiși creatori.

- Se anunță titlul textului ce urmează a fi parcurs. Prin metoda brainstormingului elevii propun frontal ce semnificație are cuvântul pentru ei. Fiecare propunere se notează pe tablă, pentru a se stabili la final dacă se confirmă predicțiile.

- Se împarte elevilor textul tipărit pe coli A4, împăturite în patru, corespunzător celor patru fragmente.

- Elevii despăturesc conform indicațiilor, formulează predicția în echipă și completează prima rubrică. Învățătorul consemnează la tablă toate predicțiile. După citirea fiecărui fragment, se formulează și se completează frontal a doua rubrică, pe fișe și pe tablă. Se solicită motivarea răspunsului, oral. Astfel, ei vor descoperi și vor interpreta pe rând fiecare fragment. La final la rubrica a doua apar momentele acțiunii.

- După terminare, citind pe verticală ceea ce s-a notat la rubrica „Ce s-a întâmplat”, se descoperă planul de idei al textului citit, iar pe foaia A4 despăturită, elevii pot vedea și citi întregul text, pot stabili structura și împărțirea pe fragmente și se pot purta discuții referitor la alte modalități de împărțire.

Fluturile

1. Era odată un om care iubea toate creaturile vii de pe pământ: păsări, insecte, reptile, mamifere și pești. Într-o zi, mergând prin pădure găsi o crisalidă de fluture. Hotări să o ia acasă pentru a vedea minunata transformare a acesteia în fluture. Zilele treceau una după alta. În cea de-a șaptea zi, apărură o mică deschizătură. Omul se așeză și urmări cum fluturile se luptă să iasă. Apoi, deodată, se opri.

2. Părea că nu mai poate face nimic. Omul decise să ajute fluturile, așa că luă o foarfecă și despica ușor învelișul. Fluturile ieși numaidecât, dar avea corpul nedevelopat și aripile mici și fragile. Omul continua să îl urmărească, așteptându-se ca în orice moment acesta să își întindă aripile și să zboare.

3. Dar nu se întâmpla nimic. Fluturile își petrecu restul vieții târându-și corpul firav și aripile mici, firave și transparente. Niciodată nu a putut zbura.
4. În bunătatea lui omul a vrut să îi ușureze lupta bietului future. El nu a înțeles că greșese curmând această luptă pe care fluturile trebuie să o poarte în mod natural, pentru a ieși din crisalidă prin îngusta deschizătură. Aceasta este calea firească pentru el. Să transmită aripilor forța trupușorului său, astfel încât să poată zbura imediat ce se eliberează din înveliș.

Fragm.	Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat?
1.		Omul ia crisalida acasă.
2.		El o despică pentru a ajuta fluturile să iasă.
3.		Fluturile nu a putut să zboare niciodată.
4.		Încercând să îl ajute, omul i-a oprit dezvoltarea.

Investigația, aprofundare prin întrebări- elevii primesc o fișă cu întrebări la care elaborează răspunsul în echipă:

Care sunt personajele acestei povești?

De ce a luat omul crisalida acasă?

De ce crezi că, la un moment dat, fluturile s-a oprit din lupta pentru a ieși afară?

Ce a făcut omul pentru fluture?

De ce nu a mai putut fluturile să zboare niciodată?

Cum ai fi procedat tu?

Există asemănări între etapele de dezvoltare ale omului și ale fluturului?

Ce învățatură se desprinde din text?

Dacă îți dorești ceva cu adevărat și este lucrul de care ai cu adevărat nevoie, nu te aștepta să îl primești peste noapte sau pe nemeritate. Înarmeză-te cu răbdare, muncește pentru a merita acel lucru, dă-ți osteneala pentru el.

Efortul pe care-l depui pentru a învăța, este necesar pentru ca într-o bună zi să-ți deschizi aripile și să zbori. Școala e crisalida din care ies doar fluturi frumoși.

Sinteza exprimată printr-un proverb: „După ce truda a croit drum, urmează doar lauda”.

Extinderi/ deschideri spre alte discipline:

Arte vizuale și abilități practice:

Activitate practică realizată în echipă: Metamorfoza - transformarea/ dezvoltarea unui fluture

Materiale necesare: farfurie de carton, plastilină, marker, planșetă, bețișoare, materiale de ornat. Se împarte cu markerul farfuria în patru părți. În primul sfert se realizează din plastilină ouă de fluture pe frunză, în al doilea sfert se modelează o omidă, în al treilea sfert o crisalidă prinsă pe o crenguță și în ultimul sfert un fluture.

Se realizează o expoziție cu lucrările realizate. Se evaluează prin metoda Turul galeriei.

Limba engleză și educație civică: se vizionează filmulețul educativ „Povestea fluturelui”
<https://www.youtube.com/watch?v=OridO7yBZDQ>

- Limba engleză- se poate citi titrarea în limba engleză

- Educație civică- teme abordate: despre stima de sine; a nu judeca pe cei care sunt altfel; devenire prin răbdare, efort și perseverență.

Muzică și mișcare „Valsul fluturilor”, de Eugen Doga- clip muzical. Audiază și dansează în perechi.
<https://www.youtube.com/watch?v=0ZPE3cR5GYY>

Tema pentru acasă: Elevii pot scrie un cvintet, pornind de la cuvântul „fluture”.

Cvintetul este o tehnică de reflecție ce constă în crearea de cinci versuri, respectându-se cinci reguli, în scopul sintetizării conținutului unei teme abordate. Alcătuirea unui cvintet favorizează reflecția personală și colectivă, esențializarea cunoștințelor, înțelegerea lor profundă, manifestarea creativității. Are o structură algoritmică.

Primul vers este un substantiv, cuvânt-cheie referitor la textul studiat .

Al doilea vers este alcătuit din două cuvinte care descriu substantivul , fiind adjective.

Al treilea vers este alcătuit din trei cuvinte care exprimă o acțiune, fiind verbe.

Al patrulea vers conține patru cuvinte ce alcătuiesc o propoziție prin care se afirmă ceva esențial despre cuvântul tematic.

Al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența subiectului.

Vrei să știi mai mult ?

Copiii pot accesa linkul de mai jos :

„Despre fluturi”: <https://www.youtube.com/watch?v=tS1VuI4ph-Y>

Bibliografie:

Mariana Norel, Florentina Sâmișăian, *Didactica limbii și literaturii române*, II, Proiectul pentru învățământ rural, MEC, 2006.

Stan Panțuru, *Instruirea în spiritul strategiei dezvoltării gândirii critice*, Editura Psihomedica, 2003.

<https://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1119> , *De la lectura explicativă la lectura predictivă*.

FIGURILE DE STIL ÎN OPERA LIRICĂ

Prof. CIANGU IONUȚ

Școala Gimnazială, Comuna Reditu, Județul Neamț

Un mijloc al îmbogățirii expresiei și al perfecționării stilului unui poet este întrebuințarea figurilor de stil. Elevul sau cercetătorul care va aborda opera literară în vederea receptării sau evaluării acesteia trebuie să cunoască figurile de stil, noțiuni avute în vedere de o importantă ramură a teoriei literare – stilistica. Gh.N.Dragomirescu, în a sa "Mica enciclopedie a figurilor de stil", operează o riguroasă clasificare a acestor procedee artistice, identificând patru categorii principale de figuri de stil: figurile repetiției, figurile insistenței, figurile ambiguității, figurile plasticității. Din cele aproximativ două sute douăzeci de figuri de stil inventariate, definite și bogat exemplificate de autorul mai sus-amintitei opere, lucrarea de față se va opri doar asupra celor ce apar în programele și manualele școlare, fără a urma clasificarea făcută de Gh.N.Dragomirescu.

Un loc deosebit prin expresivitatea lor ocupă între figurile de stil *tropii* – procedee artistice rezultate din folosirea sensurilor figurate ale cuvintelor. *Epitetul* este „figura de stil constând în determinarea unui substantiv sau verb printr-un adjectiv, adverb etc., menit să exprime acele însușiri ale obiectului care înfățișează imaginea lui așa cum se reflectă ea în simțirea și fantezia scriitorului”. Prin epitet, autorul își exprimă timbrul personal al percepției și reprezentării obiectului evocat. Epitetul poate avea ca regent un substantiv sau un verb, mai frecvent fiind epitetul substantivului. Din punct de vedere morfologic, epitetul poate fi adjectiv, substantiv sau adverb, îndeplinind funcția de atribut adjectival sau substantival, nume predicativ sau element predicativ suplimentar. *Epitetul* poate fi simplu, dezvoltat, dublu, triplu sau în cumul. În funcție de expresivitate, se disting mai multe categorii de epitete: epitetul ornant, epitetul individual, epitetul personificator, epitetul antitetic, epitetul sinestezic („Îi foșnea uscat pe frunze...” – Mihai Eminescu), epitetul metaforic, epitetul depreciativ (litotic) etc. Epitetul este cel mai răspândit procedeu artistic care conferă universului operei literare o imagine cât mai vie și mai convingătoare, comunicând în același timp și sentimentele scriitorului.

Comparația este figura de stil care se realizează prin alăturarea, de baza unor însușiri comune, a doi termeni (ființe, lucruri, fenomene, idei, întâmplări), de obicei a unui termen mai puțin cunoscut, pentru a-l scoate în evidență pe primul. Vechile tratate de retorică distingeau două tipuri de comparație: comparația retorică (oratorică), cu funcție exemplificatoare și comparația poetică, cea mai expresivă, caracteristică literaturii artistice, cu mai multe varietăți: comparația-imagie (un complement circumstanțial de mod), comparația-paradigmă (primul termen este o propoziție comparativă) și comparația parabolă sau alegorică. Comparația poate avea valoare umoristică, ironică (satirică), hiperbolică, grotescă sau onomatopeică.

Metafora – „figură de stil care constă în denumirea obiectului (lucru, ființă, acțiune) cu un cuvânt impropriu, și anume cu numele altui obiect asemănător, folosit nu ca noțiune (sinonim), ci ca imagine care să evoce obiectul asemănat (comparat)” – este considerată figură de stil fundamentală în creația literară. Explicarea metaforică are o valoare artistică de excepție, ea dând măsura talentului unui scriitor. Lucian Blaga consideră metafora drept element central și definitoriu al culturii și al artei (*Geneza metaforei și sensul culturii*, 1937).

Personificarea (sau prozopopeea) este figura poetică prin care se atribuie obiectelor, animalelor sau elementelor naturii manifestări și însușiri omenești. Figură de stil aproape la fel de importantă ca și metafora este frecventă în poezia lirică, precum și în basme, balade, fabule. Se realizează mai ales cu ajutorul verbului și singularizează obiectul prin atribuirea de însușiri umane. În mod frecvent, verbul care personifică are sens metaforic, iar substantivul ce denumește obiectul personificat poate avea unul sau mai multe epitete personificatoare. Funcția cea mai importantă a personificării este dinamizarea imaginii prin însuflețirea, prin umanizarea elementelor naturii, a obiectelor, a abstracțiunilor, prin înzestrarea lor cu atribute omenești.

Alegoria este o figură de stil constituită dintr-o succesiune de metafore și de personificări care sugerează o altă imagine, abstractă, decât cea exprimată direct. Ca figură de stil alegoria este o metaforă sau un grup de metafore narative, tinzând spre personificare. Ea poate fi alcătuită dintr-un grup de cuvinte, o propoziție, una sau mai multe fraze. Alegoria poate deveni chiar elementul central al unei compoziții, realizată într-o poezie (*Luceafărul*, *Mistrețul cu colții de argint*) sau chiar roman (*Istoria ieroglifică* de Dimitrie Cantemir). De asemenea, fabulele în întregime constituie alegorii. Este arhicunoscută alegoria din *Miorița* unde moartea este înfățișată în haină de mireasă zâmbitoare. Funcția cea mai importantă a alegoriei este aceea de concretizare, de mutare a unor stări de lucruri de pe un plan al existenței pe altul.

Parabola, ușor de confundat cu alegoria, este o narațiune de mici dimensiuni despre un fapt de viață cotidiană, prin care se ilustrează o idee generală, constituindu-se în exemplu un caz particular, prin intermediul căruia generalul devine mai ușor accesibil. Parabola fiind o pildă, un fapt concret care ilustrează o generalitate, a avut întotdeauna o funcție de dezvăluire a unei taine. Cu ajutorul ei sunt descoperite adevăruri fundamentale, fapt care explică prezența ei în opere cu un pronunțat caracter educativ.

Metonimia (gr. Metonymia = înlocuirea unui nume cu altul) desemnează figura de stil constând în denumirea obiectului cu numele altuia cu care se află într-o relație logică, cum ar fi raportul dintre cauză și efect și invers. Pentru a da mai multă expresivitate limbii, scriitorul înlocuiește uneori numele ființelor, lucrurilor, fenomenelor, noțiunilor prin numele altora, legătura dintre el (cauză-efect, efect-cauză, operă-autor, conținut-conținător, produs-producător sau loc de origine etc.) și sensurile subînțelese impresionându-ne plastic sensibilitatea.

Synecdoca este figură a ambiguității care constă în substituirea singularului prin plural, a pluralului prin singular, a unui cuvânt care exprimă întregul prin altul care arată o parte a lui.

Simbolul este figura de stil prin care se exprimă o idee abstractă cu ajutorul numelui unui obiect care aparține lumii fizice, pe baza unei analogii ușor de sesizat. De exemplu: vulpea este simbolul vicleniei, câinele al fidelității, floarea albastră al idealului neatins, floarea vestejită al iubirii stinse, luceafărului al geniului izolat de lume etc. Simbolul se aseamănă cu metafora și metonimia, toate având la bază tehnica substituirii, bazată fie pe analogie, fie pe relația contiguității logice. Deosebirea constă în faptul că, spre deosebire de metaforă și metonimie care apar spontan și efemer într-un anumit context poetic simbolul poate fi o imagine analogică sau convențională care se repetă, adesea, sistematic și țintește direct la transmiterea mesajului. Interpretarea simbolului înseamnă, în general, interpretarea mesajului.

Hiperbola (gr. hyper = peste + ballein = a arunca) este o figură de insistență care constă în exagerarea proporției, numărului ori importanței unui obiect, fenomen, întâmplare etc., fie mărin, fie micșorând imaginea obiectului pentru a mări expresivitatea. Hiperbola se realizează prin asemănare („fuge ca vântul”), prin exces („îi sprijină capul pe cer”). Antologică hiperbola realizată de George Coșbuc în *Pașa Hassan*. De fapt chipul lui Mihai se

conturează în ochii pașei printr-un șir de hiperbole: căciula pare o imensă cupolă, vorba îi este tunet, răsufletul ca gerul (asemănări), barda îi ajunge la cer și vodă este un munte (imposibilități). Se poate face observația că hiperbola nu se constituie ca o figură de stil în stare pură. Ea apare ca un procedeu corelat cu alte figuri de stil, cum ar fi epitetul, comparația sau metafora, uneori realizându-se chiar prin repetiție sau enumerație (de ex. *Ardealul*- bogațiile subsolului).

Alte figuri de stil se realizează pe baza folosirii expresive a resurselor sintactice. Cele mai cunoscute figuri ale sintaxei poetice sunt: inversiunea, repetiția, interogația retorică, invocația retorică, paralelismul sintactic, antiteza.

Inversiunea este figura poetică realizată prin abatere de la topica propoziției, în primul rând, și, mai rar, a frazei, pentru a sublinia o anumită idee, un anumit cuvânt. În limba română unitățile propoziției și ale frazei au o topică consacrată, mai mult sau mai puțin rigidă, ordinea vorbirii fiind impusă de ordinea gândirii: trecerea de la ceea ce este cunoscut la ceea ce-i nou și necunoscut, adică de la determinat la determinant. Această ordine poate fi răsturnată atunci când vorbitorul vrea să sublinieze ceea ce e nou în enunț. Fenomenul se întâlnește și în vorbirea obișnuită, dar este frecvent ca figură de stil în literatura artistică și, în special, în poezie.

Repetiția este figura de stil care constă în folosirea sugestivă a unui sunet, cuvânt sau grup de cuvinte pentru a impune atenției o imagine semnificativă, o idee, un sentiment, o acțiune sau un obiect. Repetiția amplifică expresivitatea textului, potențând sentimentele și stările sufletești ale scriitorului.

Interogația retorică este o interogație aparentă, cu ajutorul căreia convingerile sau sentimentele creatorului sunt exprimate indirect, prin întrebări adresate unui ascultător imaginar și care cuprind într-însele răspunsul:

„Voi sunteți urmașii Romei? Niște răi și niște fameni.

I-e rușine omenirii să vă spună vouă oameni.”

(Mihai Eminescu- *Scrisoarea III*)

Înrudită cu interogația, este *invocația retorică* – procedeu prin care scriitorul se adresează unui interlocutor imaginar, cu scopul de a impresiona. Invocația retorică este diferită de invocația propriu-zisă procedeu poetic constând în chemarea adresată muzei sau altei divinități de către poet, pentru a-i solicita sprijinul spre a duce la bun sfârșit opera sa. Astăzi, acest gen de invocație, fiind considerat desuet, nu se mai folosește.

Bibliografie:

1. Dragomirescu, Gheorghe, *Mica enciclopedie a figurilor de stil*, București, Editura Științifică și enciclopedică, 1975;
2. Călinescu, George, *Principii de estetică*, București, Editura pentru Literatură, 1968;
3. Coteanu, Ion, *Stilistica funcțională a limbii române*, București, Editura Academiei R.S.R., 1973;
4. Rusu, Liviu, *Estetica poeziei lirice, ed a III-a*, 1968;

NATURA –PRIETENA NOASTRĂ

-proiect de activitate extrașcolară-

Prof. Ciucu Lucia

Școala Gimnazială „Gheorghe Bibescu”

Craiova, Dolj

ARGUMENT

În perioada 15 martie-15 aprilie sărbătorim LUNA PĂDURII la nivel mondial. Această sărbătoare are în prim plan evidențierea rolului și importanței pădurii în menținerea echilibrului în natură. În această perioadă, pe 21 martie, este sărbătorită și Ziua Internațională a Pădurilor.

ISTORIC. Cunoscut la început ca „Sărbătoarea sădirii arborelui”, evenimentul își are rădăcinile în Statele Unite ale Americii. Inițiat în 1872, evenimentul a venit ca răspuns la nevoia de protejare a pădurilor grav afectate de o exploatare masivă în acea perioadă. A debutat cu o acțiune de mobilizare a populației pentru plantarea de arbori în locurile cele mai afectate de despăduririle apărute ca efect al luptei pentru colonizarea Vestului american.

În România, acest eveniment a fost introdus 30 de ani mai târziu, în 1902, de către Spiru Haret care pe atunci era ministrul Cultelor și Instrucției Publice.

DE CE SUNT IMPORTANTE PĂDURILE? Toate elementele unei păduri sunt interconectate. Arborii absorb dioxidul de carbon și oferă oxigenul necesar vieții, acționând ca un filtru în zonele cu aer poluat. Pădurile rețin apa în sol și reduc astfel riscul de inundații. Rădăcinile arborilor stabilizează pământul în care cresc și ajută la prevenirea alunecărilor de teren.

CUM NE PUTEM IMPLICA?

- Participă la acțiunile de plantare organizate în Luna Pădurii, care au loc în întreaga țară;
- Protejează pădurea și nu rupe florile sau arborii, nu deranja animalele și nu face focul pentru a nu provoca incendii;
- Folosește pădurea ca pe un spațiu de studiu și relaxare.

Gestionarea durabilă a pădurilor și utilizarea durabilă a resurselor sunt esențiale pentru combaterea schimbărilor climatice și pentru a contribui la prosperitatea și bunăstarea generațiilor actuale și viitoare. Pădurile joacă, de asemenea, un rol crucial în reducerea sărăciei și în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD). Cu toate acestea, în ciuda tuturor acestor neprețuite beneficii ecologice, economice, sociale și de sănătate, exploatarea la nivel global continuă într-un ritm alarmant.

Lemnul ajută la furnizarea de hrană și apă fără bacterii în multe bucătării, construiește nenumărate piese de mobilier și ustensile, înlocuiește materiale dăunătoare precum plasticul, creează noi fibre pentru hainele noastre și, prin tehnologie, ajută domenii precum medicina.

Școala: Școala Gimnazială „Gheorghe Bibescu” Craiova

Clasa: a III-a A

Grup țintă: elevii clasei a III a A

Instituții implicate:

- Centrul Județean pentru Protecția Naturii, Turism și Dezvoltare Rurală Durabilă Dolj
- Școala Gimnazială „Gheorghe Bibescu” Craiova
- Palatul Copiilor din Craiova
- Direcția Silvică Dolj

Coordonatori: - Director adj.

- p.i.p. Ciucu Lucia
- prof. -Palatul Copiilor

Domeniul vizat: educație ecologică

Competențe vizate:

- Investigarea mediului înconjurător folosind instrumente și procedee specifice;
- Dezvoltarea interesului pentru protejarea pădurilor, care reprezintă „plămânul verde al planetei”;

Obiective urmărite:

- implicarea în acțiuni de protecție a mediului înconjurător;
- participarea elevilor la acțiunea de plantare stejar pedunculat în Pădurea Bratovoiești , la data de 12.04.2022;
- înțelegerea importanței lucrărilor silvice;
- dezvoltarea interesului față de protejarea pădurilor;
- conștientizarea elevilor asupra faptului că anumite activități ale omului pot fi o amenințare la sănătatea mediului;

Resurse: puieți de stejar pedunculat asigurați de Direcția Silvică Dolj, sape, cazmale, etichete pentru puieți

Rezultate așteptate:

- Implicarea activă a elevilor în acțiunea de plantare de stejar în Pădurea Bratovoiești;
- conștientizarea elevilor asupra efectului devastator al despăduririi asupra mediului înconjurător;
- înțelegerea importanței lucrărilor silvice, necesitatea protejării pădurii;
- implicarea activă a elevilor în activitățile desfășurate;
- evidențierea eficienței activităților extracurriculare.

Evaluare:

- realizarea unor fotografii/desene/colaje/creații literare de către elevi;
- expunerea desenelor, a colajelor și a creațiilor literare ;
- aprecieri verbale;
- realizarea unui portofoliu cu desenele elevilor;
- înmânarea diplomelor.

Desfășurarea activității:

În data de 12.04.2022, **Centrul Județean pentru Protecția Naturii, Turism și Dezvoltare Rurală Durabilă Dolj**, elevii clasei a III-a A de la **Școala Gimnazială „Gheorghe Bibescu” Craiova** însoțiți de d-na p.i.p. Ciucu Lucia și împreună cu d-na prof. Marcu Mihaela, coordonatorul cercului de ecologie de la **Palatul Copiilor din Craiova** au mers în Pădurea Bratovoiești unde s-a desfășurat o acțiune de plantare stejar pedunculat . Elevii au fost grupați câte 3 și împreună cu specialiști de la Direcția Silvică Dolj au învățat să planteze puieti de stejar.

Acțiunea a avut ca scop conștientizarea elevilor asupra pericolului pe care îl reprezintă despăduririle, înțelegerea rolului pe care îl reprezintă pădurea în menținerea vieții pe planeta noastră.

Impactul proiectului asupra elevilor:

Prin această activitate se urmărește:

- dezvoltarea dragostei pentru natură, formarea/consolidarea deprinderilor de a îngriji flori/copaci în mod regulat;
- conștientizarea elevilor despre pericolul poluării mediului înconjurător;
- înțelegerea importanței acțiunilor de împădurire și păstrare a pădurilor- principala noastră sursă de oxigen;
- însușirea anumitor măsuri de conservare a habitatelor de pădure;
- formularea unei păreri despre protejarea mediului înconjurător;
- caracterul transdisciplinar și interdisciplinar al proiectului (prin realizarea acestuia se ating competențele generale și specifice ale mai multor discipline de învățământ și arii curriculare: limbă și comunicare, arte, tehnologie);
- posibilitatea oferită elevilor de a se manifesta plenar în domeniile în care competențele lor sunt evidente;
- posibilitatea elevilor cu CES, cu dificultăți de învățare, și/sau provenind din medii dezavantajate, de a se integra și participa activ la activitățile extrașcolare, în vederea creșterii stimei de sine și interesul acestora pentru astfel de activități.

Bibliografie:

- <https://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83dure>
- <https://wwf.ro/ce-facem/paduri/importanta-padurilor/>
- Pădurea în contextul dezvoltării durabile : Material didactic pentru profesori și elevi / Cătălina Murariu, Radu Melu ; coord.: Antoanela Costea, Costel Bucur ; au contribuit: Arcadie Capcelea [et al.] ; Progr. regional de Guvernare și Aplicare a Legislației Forestiere (faza II). – Chișinău : S. n., 2015 (Tipogr. „Foxtrot”). – 66 p
Notă: Se atașează un tabel cu elevii care participă la activitate.

Analiza SWOT a propriului stil de învățare

Comșa Maria-Diana

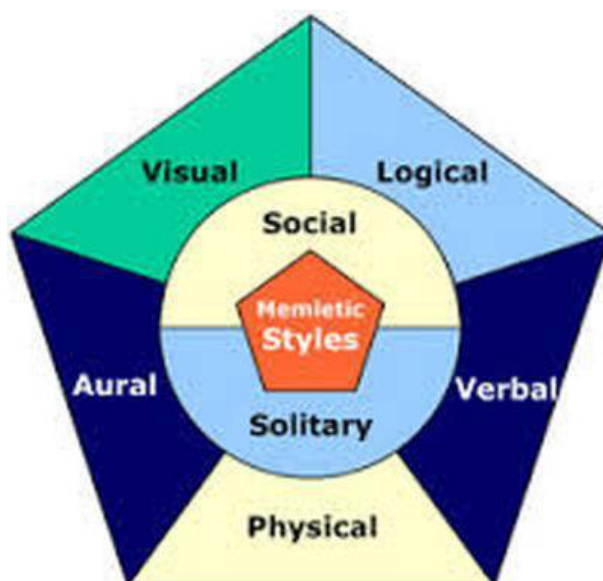
Profesor pentru învățământul preșcolar

Școala Gimnazială "Tudor Vladimirescu", Tîrgu-Mureș

Majoritatea dintre noi avem un mod preferat de a învăța, adică un mod de a învăța cu care ne simțim cel mai confortabil. Ca adult, recunoscând și înțelegând propriile stiluri de învățare, poți utiliza tehnici care ți se potrivesc mai bine. Acest lucru va îmbunătăți viteza și calitatea învățării.

Cele șapte stiluri de învățare:

- **Vizual (spațial):** preferi să utilizezi desene, imagini și înțelegerea spațială
- **Auditiv (muzical):** preferi să utilizezi sunetele și muzica.
- **Verbal (lingvistic):** preferi să utilizezi cuvintele atât în vorbire cât și în scris.
- **Kinestezic (fizic-tactil):** preferi să-ți utilizezi corpul, mâinile și simțul tactil.
- **Logico-matematic:** preferă să utilizezi logica, raționamentele și sistemele.
- **Social (interpersonal):** preferi să înveți în grupuri sau împreună cu alții.
- **Solitar (intrapersonal):** preferi să lucrezi singur/ă și să utilizezi studiul individual.

Strenghts - Punctele tari • Un stil de învățare predominant vizual și auditiv - iau notițe, le explic detaliat, le dau o notă personală, utilizez marcatoare pentru a sublinia ideile principale, folosesc diagrame, hărți, video, programe computere - spun și repet cu voce tare informațiile, confecționez cartonașe colorate cu ideile de bază și le verbalizez ; • Aplicarea tehnicilor gândirii critice • Formularea conștientă a unor scopuri și obiective clare și precise • Elaborarea unui plan, program de învățare care cuprinde activități concrete, sarcini de îndeplinit, resurse, termene limită, recompense • Prelucrarea și sistematizarea, din mai multe perspective a materialului de învățat. • Dorința de cunoaștere, de afirmare, de autorealizare	Weaknesses - Punctele slabe • Lipsa încrederii în propriile forțe • Lipsa concentrării în timpul învățării • Autoevaluare subiectivă • Obișnuința de a lucra individual, nu în echipă
Opportunities – Oportunități • Autosugestionarea pozitivă, dezvoltarea încrederii, curaj în a depăși obstacolele • Învățarea din succesele și eșecurile personale și nu numai • Asigurarea unei atmosfere confortabile și a unei dispoziții afective care să mă stimuleze și să mă susțină, evitarea trăirii unor stări emoționale negative • Evaluarea eficienței metodelor de învățare prin verificarea, cunoșterea	Threats – Amenințări • Probleme de integrare în colectivul unui grup de lucru • Rutina și scăderea motivației pentru învățare odată cu trecerea timpului

rezultatelor și a erorilor în învățare; asigurarea feedback-ului • Participarea la activități în care se lucrează în echipă, dezvoltarea unor relații pozitive cu cei din jur	
--	--

Dezvoltarea competențelor la Științe pentru Generația Z

Prof. Sorica Ileana

Școala Gimnazială Nr. 124

Prof. Costea Georgeta

Școala Gimnazială Nr. 124

Pentru că în societatea noastră sunt multe schimbări, în special cele legate de tehnologie și pentru că chimia are numeroase aplicații în viața cotidiană, cred că este importantă studierea acestei discipline pentru formarea și dezvoltarea elevilor, pentru a fi pregătiți în profesii total noi de pe piața muncii. Copiii moderni, obișnuiți cu imagini virtuale, doresc să exploreze, să descopere, să ia decizii. Generația Z are nevoie de independență, așteaptă să fie surprinsă de profesori prin experimente și proiecte interesante, să fie provocată la discuții și stimulată prin recompensă imediată, pentru găsirea unor soluții la diverse probleme practice sau teoretice. Iar chimia este o disciplină destul de generoasă în această privință, pentru că prin metoda investigației experimentale, unde elevul „butonează”, cercetează, lucrează în echipă, observă, analizează și sintetizează informații despre fenomenele chimice. Aceasta metodă îl ajută la formarea competențelor cheie europene: 1. competențe în limba maternă; 2. competențe în limbi străine; 3. competențe matematice în științe și tehnologii; 4. competențe digitale; 5. a învăța să înveți; 6. competențe sociale și civice; 7. spiritul de inițiativă și creativitate; 8. sensibilizare și exprimare culturală. Toate aceste competențe ce alcatuiesc profilul elevului absolvent de clasa a VIII-a, le vom dezvolta în spirală, pe măsură ce elevul trece de la o etapă la alta.

Ca profesor, voi ajuta elevii să obțină informații specifice esențiale și îi voi îndruma să capete abilități, dar și atitudini pentru adaptarea rapidă la schimbările din societate. Elevii vor reuși să atingă competențele europene prin învățarea unui limbaj științific și operarea cu noțiuni, marimi și concepte chimice, între care să realizeze și conexiuni intra și transdisciplinare cu alte științe. Îi voi învăța să rezolve probleme practice, să caute, să colecteze și să proceseze informații, îi voi stimula să participe la prezentarea unor proiecte de grup și să susțină prin argumentare pro și contra investigarea unui fenomen chimic. Vor învăța „cum să învețe pentru toată viața”, să se organizeze, să colaboreze, să analizeze, să sistematizeze, să se adapteze și să folosească cât mai mult competențele, abilitățile și atitudinile dobândite în orice domeniu din viața lor.

Un exemplu interesant de demers didactic la chimie ar putea fi: Determinarea concentrației procentuale a unor soluții cu utilizare practică, la clasa a VII-a, la tema SOLUȚII.

Tipul lecției - lecție de rezolvare de exerciții și probleme, utilizând experimentul de laborator

Scopul lecției - fixarea și consolidarea efectuării de calcule pentru determinarea concentrației procentuale de masă a unor soluții apoase precum și de dezvoltarea abilităților practice de lucru cu ustensilele de laborator

Competențe generale:**3. Rezolvarea de probleme în situații concrete, utilizând algoritmi și instrumente specifice chimiei****Competențe specifice:**

CS₂- 3.2. Rezolvarea de probleme calitative și cantitative pe baza conceptelor studiate Comunicarea înțelegerii conceptelor în rezolvarea de probleme, în formularea explicațiilor, în conducerea investigațiilor și în raportarea rezultatelor

Metode folosite: conversația, jocul didactic, activitatea individuală și de grup, problematizarea.

Material didactic folosit: ustensile de laborator și substanțele necesare și fișele de lucru

Fișă de lucru pentru probleme practice

1. Pentru a prepara siropul necesar dulceții de căpșuni, veți dizolva 120 g de zahăr în 180 g de apă. Calculați ce concentrație are siropul preparat pentru dulceața.

Am făcut dulceață și ni s-a pătat prosopul de bucătărie de suc de căpșuni!

2. Vom scoate petele de suc de fructe folosind o soluție obținută prin dizolvarea a 8 g sare de lămție în 192 g de apă. Fiecare dintre voi are pe masa de lucru ustensilele și substanțele necesare preparării soluției. După preparare, determinați concentrația procentuală a soluției pe care o vom folosi pentru a scoate petele de pe un prosop de bucatarie.

3. Săpunul se prepară folosind grăsime și o soluție apoasă de sodă caustică. De aceea avem nevoie de 2 kg soluție de sodă caustică cu concentrație de 50%. Calculați masa de sodă și masa de apă necesare pentru a prepara această soluție. Veți experimenta acest lucru la liceu, în clasa a X-a. Căutați apoi pe internet rețete pentru prepararea săpunului solid și lichid și prezentați-le în ora viitoare.

Competențele cheie dezvoltate prin această activitate:

Comunicare în limba maternă are loc prin exprimarea verbală atât în comunicarea profesor-elev cât și în comunicarea elev-elev dar și în comunicarea scrisă prin elaborarea modului de rezolvare a problemelor propuse..

Comunicare în limbi străine se realizează prin traducerea documentației necesară elaborării temei propuse pentru acasă, conducând astfel la perfectarea limbajului și a exprimării, obișnuirea cu anumiți termeni chimici.

Competențe de bază în științe și tehnologii dobândite de-a lungul anilor de studiu se conturează în continuare prin dezvoltarea gândirii critice conducând procesul de rezolvare a problemelor la un proces superior de învățare. Astfel, elevii vor avea capacitatea să-și fixeze și consolideze calculele pentru determinarea concentrației procentuale de masă a unor soluții apoase precum și să-și dezvolte abilitățile practice de lucru cu ustensilele de laborator.

Competență digitală se dezvoltă pentru realizarea temei referitoare la rețete de fabricare a săpunurilor solide și lichide.

A învăța să înveți presupune achiziționarea de noi cunoștințe prin căutarea de informații, prin tatonarea unor aspecte problematice, prin identificarea situațiilor practice aplicabile în viața de zi cu zi.

Competențele sociale și civice sunt evidențiate în cadrul lucrului în echipă. Pentru a încuraja dezvoltarea acestor competente, profesorul poate utiliza cu succes metodele moderne de predare/învățare/evaluare.

Spiritul de inițiativă și antreprenoriat se dezvoltă prin asumarea unor sarcini de lucru în cadrul grupului de lucru dezvoltându-se astfel stima de sine, creativitatea.

Modul în care este conceput acest opțional prin temele alese, prin exprimarea parerilor, ideilor prin utilizarea unor mijloace care includ jocul de rol, colaborarea în echipe etc., dezvoltă la elevi **sensibilizarea și exprimarea culturală**.

Pe parcursul demersului didactic s-au format și dezvoltat:

Abilități – abilitatea de a folosi și mânui aparatura de laborator și date științifice pentru atingerea unui scop sau pentru a ajunge la o decizie sau concluzie fundamentată; recunoașterea caracteristicilor investigației științifice, abilitatea de a comunica concluzii și raționamentele care au condus la acestea.

Atitudini – apreciere critică și curiozitate, interesul pentru problematica etică și respectul pentru siguranță și dezvoltare durabilă, în particular în privința progresului științific și tehnologic în legătură cu sinele, familia, comunitatea și problemele globale.

La biologie, un demers didactic care să formeze și să dezvolte aceste competențe poate fi exemplificat printr-un experiment în care elevii descoperă mucegaiul verde-albăstrui.

Tipul lecției - lecție de mixtă, de dobândire de noi cunoștințe și de formare de priceperi și deprinderi practice.

Scopul lecției – descoperirea și însușirea de cunoștințe noi legate de Regnul Fungi, prin activitate practică în care elevii să aplice cunoștințele și abilitățile practice pe care le dețin.

Competențe generale:

3. Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie, pe baza gândirii logice și creativității.

CS₂- 3.2.Utilizarea unor algoritmi cunoscuți în investigarea lumii vii – realizarea sarcinilor de lucru din cadrul unei investigații urmând etapele indicate în fișele de lucru și regulile de utilizare corectă a instrumentarului de laborator, a microscopului.

Material didactic folosit: mucegai verde-albăstrui, lame și lamele, microscop, fișă de lucru.

Fișă de lucru :

Secționează o lămâie, pune-o într-o pungă de plastic închisă și las-o 3-4 zile. După acest interval vei observa că la suprafața secțiunii apare un strat verde-albăstrui. Pune pe o lama de sticlă, într-o picătură de apă, puțin *praf* verde-albăstrui și acoperă cu o lamelă. Observă la microscop preparatul obținut.

Căutați apoi, pe internet, utilizarea mucegaiului verde-albăstrui și prezentați-le colegilor voștri.

Competențele cheie dezvoltate prin această activitate:

Comunicare în limba maternă are loc prin exprimarea verbală atât în comunicarea profesor-elev cât și în comunicarea elev-elev prin prezentarea informațiilor legate de utilizarea mucegaiurilor în viața de zi cu zi..

Competențe de bază în științe și tehnologii dobândite de-a lungul anilor de studiu se conturează în continuare prin dezvoltarea gândirii critice conducând procesul de rezolvare a problemelor la un proces superior de învățare. Astfel, elevii vor avea capacitatea să-și dezvolte abilitățile practice de lucru cu microscopul.

Competență digitală se dezvoltă prin modalitatea de căutare a informațiilor cerute.

A învăța să înveți presupune dobândirea de noi cunoștințe prin căutarea de informații, prin identificarea situațiilor practice aplicabile în viața de zi cu zi – descoperirea utilizării mușgaiului verde-albăstrui.

Pe parcursul demersului didactic s-au format și dezvoltat:

Abilități – abilitatea de a folosi și mânui microscopul și date științifice pentru atingerea unui scop.

Atitudini – apreciere critică și curiozitate, interesul pentru problema prezentată.

Bibliografie:

www.edu.ro

www.didactic.ro

TOȚI SUB ACELAȘI SOARE, FANTASTICI DE LA MIC LA MARE!

Prof. Dodu Anca Andreea

Școala Gimnazială "Dimitrie Luchian"-Grădinița PN Nr 1 Piscu, Galați

Fiecare kilometru alergat la Semimaraton Piscu poate însemna o schimbare în comunitate. În fiecare an susținem o cauză, care ne facem să fim mai buni, mai inimoși alături de cei care au nevoie de noi.

Anul acesta am ales să alergăm pentru Fantastici Down. Asociația Fantastici Down este înființată de părinți cu copii speciali, pentru copii speciali care își doresc să îi ajute să devină independenți.

Semimaraton Galați este cel mai mare eveniment filantropic-sportiv din județul Galați. În cadrul acestui eveniment există și posibilitatea de a alerga de oriunde, pentru că nu e așa? când inima bate pentru Galați, picioarele aleargă de oriunde. Astfel, Școala Gimnazială "Dimitrie Luchian" a mobilizat copiii, atât din localitate, cât și din împrejurimi, pentru a alerga la acest eveniment. Cursa virtuală s-a desfășurat în curtea școlii, micuții au primit kit-urile de participare de la organizator și de la sponsorul principal al cursei, Răureni. Au primit medalii de finisher și au oferit prin exemplul și implicarea lor, speranțe și ajutor proiectului inițiat de Asociația Fantastici Down. Eforturilor de organizare și protocol s-au alăturat și alți oameni buni și inimoși din comunitatea noastră care le-a oferit copiilor cadouri. Este al doilea an când oamenii din Piscu, de la mic la mare aleargă pentru visele unor copii speciali. Cei din Asociația Fantastici Down sunt fantastici de frumoși și ne-au făcut să alergăm într-un număr atât de mare, 182 de pitici la cursa copiilor și 25 adulți la cursa populară. La sfârșitul acestui eveniment mi-am dat seama că suntem o comunitate cu suflet mare, cu oameni frumoși de buni deschiși către noi experiențe și puși pe fapte bune!

Vă mulțumesc, dragă comunitate!

Educarea creativității prin rezolvarea și compunerea de probleme matematice

Prof. inv. primar Drăgan Julieta,

Școala Gimnazială „Spiru Haret” Oltenița, județul Călărași

„Rezolvarea de probleme contribuie la cultivarea și dezvoltarea capacităților creatoare ale gândirii, la sporirea flexibilității ei, a capacităților anticipativ-imaginative, la educarea perspicacității și spiritului de inițiativă, la dezvoltarea încrederii în forțele proprii”.

(Neacșu, I., „Metodica predării matematicii la clasele I-IV”, 1988, pag 197)

Școala reprezintă principalul factor care poate contribui la valorificarea creativității elevilor, la stimularea înclinațiilor lor creative și la educarea creativității.

Manifestările creative ale copilului sunt dirijate și valorificate în familie, în grădiniță apoi la școală, unde se accentuează procesul de depistare, stimulare și formare a aptitudinilor creatoare la elevi. Ucenicia creativității trebuie să înceapă de la cea mai fragedă vârstă, pentru ca dezvoltarea ei să se înscrie pe o direcție ascendentă și dincolo de sfârșitul școlarității.

În predarea Matematicii, învățătorul trebuie să vizeze mai mult capacitatea de a forma noțiunile decât facultatea de a le reproduce. Creativitatea copilului se dezvoltă prin exercițiile și problemele pe care le rezolvă singur nu prin acelea care se fac înaintea lui. Copilul de vârstă școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când, pus în fața unei probleme îi structurează datele, descoperă căile de a o rezolva într-un mod personal.

Dezvoltarea creativității se realizează prin activitățile care solicită independența, investigația, originalitatea. Pentru a dezvolta creativitatea elevilor orice dascăl trebuie să fie el însuși creativ. De aceea o lecție nu trebuie să fie identică cu alta, pentru a stârni interesul, dorința de participare a elevilor la desfășurarea acesteia.

Rezolvarea de probleme, și în mod deosebit compunerea de probleme matematice, prezintă o mare importanță pentru dezvoltarea flexibilității gândirii și constituie un cadru optim pentru cultivarea creativității. În rezolvarea problemelor, gândirea elevilor este mereu confruntată cu o necunoscută. Pentru descoperirea ei, elevii emit ipoteze, întreprind diverse căutări, stabilesc diferite relații, fac combinații pentru a găsi drumul spre rezolvare. Pe măsură ce ei pătrund în miezul problemei, necunoscuta se lasă descoperită.

În Matematică, prin problemă se înțelege o situație a cărei soluționare se poate obține prin procedee de gândire și calcul. Problema de Matematică reprezintă transpunerea unei situații practice sau a unui complex de situații practice în relații cantitative și în care, pe baza valorilor numerice și aflate într-o anumită dependență unele față de altele și față de una din mai multe valori numerice, se cere determinarea acestor valori necunoscute. Orice problemă matematică este un sistem logic din care se decupează un cadru dinamic, adică după un criteriu calitativ elementelor și calitativ relațiilor.

O problemă există, doar dacă soluția este posibilă și dacă depășirea obstacolului se face prin mijloace intelectuale, soluția problemei fiind rezultatul elaborării prin gândire și nu al aplicării standard a unui algoritm. În procesul interacțiunii complexe și active om-mediul, gândirea individului uman este continuu confruntată cu diverse probleme de grade diferite de dificultate, care necesită rezolvare. O problemă este cu atât mai dificilă, cu cât diferă mai mult de cele rezolvate anterior.

Activitatea de rezolvare și compunere de probleme oferă terenul cel mai fertil din domeniul activității matematice pentru cultivarea și educarea creativității și inventivității. Diferența dintre „a învăța rezolvarea unor probleme” și „a ști să rezolvi o problemă nouă” înseamnă, în esență, creativitate, dar de niveluri diferite.

Pentru a veni în sprijinul formării și dezvoltării gândirii creatoare la elevi am folosit o gamă variată de procedee cum ar fi:

- rezolvarea problemei prin două sau mai multe procedee;
- complicare problemei prin introducerea de noi date sau modificarea întrebării;
- scrierea rezolvării problemei printr-o singură expresie;
- alegerea celei mai scurte și mai economice căi de rezolvare;
- determinarea schemei generale de rezolvare a problemelor care fac parte dintr-o anumită categorie și încadrarea sau nu a unei probleme într-o anumită categorie de probleme;
- transformarea problemelor compuse în exerciții astfel încât ordinea operațiilor să fie în succesiunea judecăților și a realităților corespunzătoare conținutului problemei;
- transformarea problemelor compuse în exerciții cu paranteze care să indice ordinea operațiilor.

În rezolvarea problemelor este greu de precizat până la ce nivel avem de-a face cu gândirea obișnuită și de unde începe să se manifeste gândirea creatoare. Și una și cealaltă izează de operații de analiză și sinteză,

generalizări, abstractizări. Creatoare este și gândirea unui elev care găsește rezolvarea unei probleme de matematică, pe o cale diferită sau mai elegantă decât cea din manual sau cea care a fost prezentată de învățător în clasă.

Compunerea problemelor este una dintre modalitățile principale de a dezvolta gândirea independentă și originală a copiilor, de cultivare și educare a creativității gândirii lor.

Se pot compune și crea probleme în următoarele forme și următoarele succesiuni graduale:

- *probleme acțiune sau cu punere în scenă;*
- *compunere de probleme după tablouri sau imagini;*
- *compunere de probleme după modelul unei probleme rezolvate anterior;*
- *compunere de probleme după un plan stabilit;*
- *probleme cu indicarea operațiilor matematice ce trebuie efectuate;*
- *compunere de probleme cu mai multe întrebări posibile;*
- *compunere de probleme cu o întrebare dată și cu mai multe conținuturi date, precum și date și relații între date ale conținutului;*
- *compunere de probleme cu întrebare probabilă;*
- *compunere de probleme cu un început dat, cu sprijin de limbaj;*
- *compunere de probleme cu mărimi date, cu valori numerice date;*
- *compunere de probleme după un exercițiu simplu sau compus;*
- *compunere de probleme după un model simbolic;*
- *compunere de probleme cu modificarea conținutului și a datelor;*
- *crearea liberă de probleme.*

În elaborarea textului unei probleme este necesar ca învățătorul să utilizeze date și expresii reale, mijloace și procedee de natură să le ofere elevilor împrejurări de viață corespunzătoare. Conținutul problemei ce urmează a fi propus trebuie astfel formulat încât să permită elevilor formarea de reprezentări ale acțiunii veridice, să-și fixeze date care să fie în concordanță cu realitatea.

În activitatea de compunere a problemelor trebuie să se țină seama de posibilitățile elevilor prin sarcini gradate, trecându-se treptat de la compunerea liberă la cea îngrădită de anume cerințe, din ce în ce mai restrictive. Învățătorul are sarcina să conducă o vastă activitate, prin indicații clare, prin exemple sugestive folosite ca modele, prin cerințe raționale, să canalizeze gândirea și imaginația copiilor spre asociații din ce în ce mai puțin întâmplătoare. În același timp, să-i facă pe elevi să aibă încredere în ei, să le educe calități moral-volitive, să le dezvolte interesul și sensibilitatea la probleme noi, să fie receptivi la situații problematice cu conținut matematic.

Compunerea de probleme în clasele I-IV poate constitui o premisă reală și eficientă pentru o viitoare muncă de cercetare, pentru activitatea ulterioară de creație și, cu certitudine, o modalitate sigură de sporire a rolului formativ al învățământului sistematic din ciclul primar, în strânsă corelație cu celelalte discipline de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

1. **Neacșu, I.**, (1988), *„Metodica predării matematicii la clasele I-IV”*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
2. **Stoica, A.**, (1983), *„Creativitatea elevilor”*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. **Vălcan, D.**, (2009), *„Metodologia rezolvării problemelor de aritmetică”*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.

MODUL INTERDISCIPLINAR: SAREA-AMIC SAU INAMIC

AUTOR: PROFESOR CRISTINA-AURA DRAGOMIR

COLEGIUL NATIONAL "MIHAI EMINESCU" BUZĂU

Proiectul se realizează în școală în colaborare cu Ministerul Educației și Ambasada Franței la București la clasa: a XI a, filologie bilingv franceză. Elevii au fost împărțiți în patru grupe (grupe de cultură și civilizație franceză o grupă de geografie și una de chimie)

Profesori coordonatori:

- profesor de geografie
- doi profesori de franceză
- profesor de chimie

Argument: Acest proiect școlar vizează antrenarea elevilor pentru învățarea interdisciplinară, având ca instrument de muncă limba franceză.

Competențe generale:

- Culegerea informațiilor
- Înțelegerea informațiilor interdisciplinare
- Punerea în practică a informațiilor, exprimarea directă, coerentă.

Subteme:

- Sarea, atracție turistică sau afacere?
- Cum poate sarea să ne facă o viață dulce?
- Sarea- nici prea mult, nici prea puțin
- Evoluția sării din Antichitate până în Epoca Modernă

Activitatea elevilor a constat în căutare de informații, analizarea și sintetizarea acestora, realizarea produsului final.

Pentru grupa de geografie pe care am coordonat-o, produsul final a fost realizarea unei machete ce reprezenta relieful dezvoltat pe sare.

Activitatea s-a desfășurat pe patru grupe, fiecare grupă având o subtemă care să răspundă unor problematici. Fiecare grupă a lucrat pe tot parcursul anului școlar realizează un produs al grupei, iar produsul final a fost realizarea unui film

Fără violență!

prof. ing. Drăguș Oana Veronica

Liceul de Turism și Alimentație și turism "Dumitru Moțoc" Galați

"Multe lucruri sunt violente, dar nimic mai violent ca omul."

Sofocle

Astăzi, în școală, educabilii nu mai sunt confrunțați cu pedepse crude din partea profesorilor. Dar violența rămâne în umbră, mai ales sub forma agresiunilor. Copiii care sunt un pic diferiți: mai deștepți, mai înalți sau mai mici, sau cu o altă culoare de piele sau un accent diferit, pot fi ținta atacurilor.

Violența în școală este una din cele mai vizibile forme de abuz împotriva copiilor, dar ideea că aceasta este în creștere nu este susținută pe deplin de statistici. Ideea opiniei publice conform căreia școlile sunt nesigure este alimentată parțial de mass media de senzație și nu este susținută de analize. În orice caz, sensibilizarea publicului și intoleranța lui față de violența în școală a crescut în ultimii zece ani și multe guverne europene și-au introdus violența pe agenda lor politică.

Educabilii sunt supuși diferitelor tipuri de violență și anume: fizică din partea părinților sau partea colegilor mai mari; emoțională, vulgaritatea de limbaj din partea elevilor cu comportament indezirabil; sancțiunile sau critica exagerată din partea profesorilor, frustrarea datorată unor probleme de natură socio-economică, stres provocat de părinții nemulțumiți de notele lor; violuri, perversiuni sexuale, pornografie (între elevi sau provocate de persoane din afara școlii); violența stradală, șantaj din partea unor grupuri de cartier.

Și profesorii, la rândul lor, sunt și ei supuși diferitelor tipuri de violență: insulte, amenințări, agresivitate fizică, impolitețe, conduită sfidătoare din partea elevilor sau părinților, obraznicie, reproșuri, vulgaritate din partea educabililor, comentarii impertinente la observațiile profesorilor, părăsirea clasei în timpul activităților, contestarea autorității, corectitudinii și competenței profesionale a unor cadre didactice de către elevi și părinți.

Ne întrebăm de ce aceștia sunt violenți și care ar fi cauzele? Ele pot fi de factură genetică, de natură pedagogică la nivelul școlii și al familiilor, de specificul vârstei școlare, de ordin moral sau chiar situația economică în unele cazuri.

Sunt o serie de metode eficiente în stoparea agresiunilor. Consiliul Europei a propus ca metodă crearea unei atmosfere pozitive și democratice în școală, unde fiecare, este inclus și ascultat. O altă modalitate importantă este medierea care implică discutarea problemei celor două părți în prezența unui mediator/ persoană neutră. În unele școli s-au adoptat aceste metode, reducându-se astfel cazurile de violență. Mai mult, Consiliul Europei a elaborat un manual de bune practici de combatere și prevenire a violenței în școală: "Reducerea violenței în școală – un ghid al schimbării".

Există măsuri ce se pot aplica cu succes pentru combaterea violenței și anume prin respectarea Regulamentului Școlar și al Regulamentului de Ordine Interioară, prin întărirea pazei și ordinii în școală, prin îmbunătățirea activității educative și nu în ultimul rând, aprofundarea legăturii școlii cu familia și comunitatea locală.

Violența are urmări psihologice, emoționale și de dezvoltare. Dar, ea poate fi înlăturată cu voință și împreună!

- Havârneanu, C (coord.) *Agresivitatea în Școală*, Iasi, Institutul European, 2001;
- Jigău, M (coord.) *Prevenirea și combaterea violenței în școală*. Institutul de Stiinte ale Educatiei, 2006;
- Rădulescu, E., Tîrcă, A *Școală și comunitate. Ghid pentru profesori*. Colectia Educatia 2000 +, Editura Humanitas, Bucuresti, 2002.

ROLUL VERBULUI ÎN COMUNICARE

PROIECT DIDACTIC

Profesor: DRÂNDA DANIELA

Școala Gimnazială Armeniș, Caraș-Severin

DISCIPLINA : Limba și literatura română

CLASA : a VI-a

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: II – Printre colegi și prieteni

CONȚINUTURI : Verbul

TIPUL LECȚIEI : actualizarea cunoștințelor

DEMERSUL DIDACTIC:

1. MOTIVAȚIA:

- a. Este o lecție care contribuie la actualizarea cunoștințelor despre verb, la importanța verbului în comunicare;
- b. Creează o atmosferă specifică muncii în grup;
- c. Lecția dezvoltă gândirea critică, dând posibilitatea elevilor să aplice cunoștințele dobândite în clasa a V-a.

2. COMPETENȚE SPECIFICE:

3.3. Adecvarea textului scris la situația și scopul de comunicare

4.1. Utilizarea structurilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă și precisă a intențiilor comunicative

4.4. Utilizarea deprinderilor dobândite pentru monitorizarea corectitudinii comunicării, prin raportarea la normă

3. OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

-cognitive

- a. Să recunoască verbele dintr-un text;
- b. Să grupeze verbele după criteriul precizat (mod, timp, persoană, număr, desinență);

- c. Să analizeze morfologic și sintactic verbele din enunțurile date;
- d. Să corecteze formele greșite ale unor verbe;

-afective

- e. Să participe activ la activitatea de învățare.

4. CONDIȚII PREALABILE:

- a. Clasă de nivel mediu;
- b. Elevii să-și amintească informațiile referitoare la verb și la importanța acestuia;
- c. Elevii au deprinderi de a lucra pe grupe (gândiți- lucrați – comunicați, matricea conceptului), de a folosi metodele propuse.

- 5. **EVALUAREA:** - elevii vor rezolva sarcinile de lucru individual/pe grupe care vor urmări implicarea lor și modul de aplicare a cunoștințelor;

- aprecieri individuale și colective, notarea.

6. RESURSELE ȘI MANAGEMENTUL TIMPULUI:

- a. Timp de lucru 50 minute;
- b. Resurse materiale: coli de flipchart, fișe de activitate, manual, caiete, planșe.
- c. Capacități normale de învățare a elevilor.

- 7. **METODE ȘI PROCEDEE:** conversația, joc de spargerea gheții, ciorchinele, munca în echipă, problematizarea, exercițiul, matricea conceptuală.

8. BIBLIOGRAFIE:

- *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a VI-a;
- Corneliu Crăciun, *Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și în liceu*, Ed. EMIA, Deva, 2004;
- Constantin Parfene, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Ed. Polirom, Iași, 1999;
- Emanuela Ilie, *Didactica literaturii române*, Ed. Polirom, Iași, 2008;
- Vistian Goia, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. DACIA, Cluj-Napoca, 2002;
- Cristina Macarie, *Alternative metodologice moderne – o provocare pentru activitatea didactică*, Ed. Măiastra, Târgu-Jiu, 2005;

9. SCENARIUL DIDACTIC

CADRUL DE ÎNVĂȚARE	CONȚINUT	TIMP	METODE ȘI PROCEDEE
EVOCARE	- Moment organizatoric - Verificarea temei - Captarea atenției: completarea rebusului, respectând indicațiile și precizarea cuvântului obținut pe vertical A-B: verbul (<i>Anexa 1</i>)	10 min.	Conversația Joc de spargerea gheții
REALIZAREA SENSULUI	- Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor. - Actualizarea cunoștințelor dobândite în clasa a V-a prin completarea ciorchinelui la tablă. - Împărțiți pe grupe, elevii vor citi textele primite, vor selecta și grupa verbele în funcție de criteriul precizat: - a)grupa 1: verbele la modul indicativ, timpul prezent - b)grupa 2: verbele la modul imperativ - c)grupa 3: verbele la modul indicative, timpul viitor - d)grupa 4: verbele la modul indicativ, formele de trecut (perfectul compus, perfectul simplu, imperfectul, mai-mult-ca perfectul) - Un reprezentant al grupei va prezenta colegilor modul de rezolvare al cerinței. - Exerciții de analiză morfologică și sintactică la tablă; - Exerciții de selectare/încercuire a formei corecte pentru verbul utilizat (norme ortografice)	26 min.	Conversația Ciorchinele Problematizarea Gândiți- Lucrați- Comunicați Explicația Exercițiul
REFLECȚIA	- Realizarea, pe grupe, a matricei conceptului de verb.	10 min.	Matricea conceptului
EXTINDERE	- Temă: „Alcătuți o scurtă compunere (50-80 de cuvinte), în care să relatați o vizită pe care ați făcut-o la Grădina Botanică sau la Grădina Zoologică. Folosiți cât mai multe verbe pe care să le subliniați.”	2 min.	Conversația
	- Formularea concluziilor referitoare la desfășurarea lecției - Aprecierea modului în care elevii au participat la lecție.		

CONCLUZII/ APRECIERI	Notarea.	2 min.	Conversația
-------------------------	----------	--------	-------------

Modalități și strategii de stimulare a motivației învățării la elevul cu CES

Prof. Dumitru Georgeta
Liceul Teoretic „Ion Barbu” București

Educația specială este educația adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului de masă nivele educative și sociale corespunzătoare vârstei.

Cerințele educative speciale solicită abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultate de a înțelege și valorifica conținutul învățării.

Această sintagmă poate avea un înțeles anume pentru fiecare elev în parte, în sensul că fiecare elev este o individualitate și, la un moment dat, într-un domeniu sau altul al învățării, reclamă anumite cerințe educaționale specifice pentru a putea înțelege și valorifica la maximum potențialul său în domeniul respectiv. Sintagma cerințe educaționale speciale este utilizată mai ales în domeniul psihopedagogiei speciale, unde semnifică necesitatea unor abordări diferențiate și specializate ale educației copiilor cu dizabilități/deficiențe mintale, intelectuale, ale celor cu afecțiuni neuropsihice, neurofiziologice, senzoriale, fizice, somatice.

Într-un cadru educațional care se dorește modern și bazat pe dezideratele competitivității, concurenței și care vizează atingerea excelenței (supradotații!), pare dificilă abordarea educării copiilor cu CES pe criterii de performanță, gândind că nu performanța este cea care se evidențiază în traseul lor educațional, mai ales ținând cont de caracteristicile bio-psiho-comportamentale și afectiv emoționale ale acestora. Dacă punem în balanță și dificultățile mediilor de proveniență – condiții economice, sociale și de educație precare, defavorizante - atunci performanța școlară și socială pentru elevii cu CES pare o sintagmă ruptă din contextul unei realități descurajante. Și totuși, dacă utilizăm conceptul de performanță și îl atașăm practicii educării elevilor cu CES integrați în învățământul de masă, vom constata că este obligatoriu să ne raportăm la caracteristicile structurii de personalitate în formare a acestor elevi, la principiile egalității șanselor și al valorificării oricărui minim progres ca un mare pas către integrare și normalizare. Dacă ne raportăm la categoria mai generală și mai largă a elevilor cu tulburări de învățare care fac obiectul intervențiilor din programele individualizate de sprijin și recuperare educațională, practica a demonstrat că cei mai mulți manifestă o acută lipsă de interes pentru învățare.

Când elevii cu CES integrați în învățământul de masă și nu numai sunt depășiți în ceea ce privește rezolvarea sarcinilor școlare (în clasă dar și acasă, în efectuarea temelor) aceștia trăiesc sistematic un acut sentiment al eșecului care se repetă invariabil, zi de zi, cu cât lacunele în cunoștințe se acumulează. Corelat cu eșecul, crește gradul de submotivare, de respingere a oricărui efort de a învăța. Având repetată experiența nereușitei sistematice, elevul manifestă un acut dezinteres față de sarcinile școlare și, inevitabil se diminuează considerabil încrederea în sine, stima de sine, propria autovalorizare.

Majoritatea cadrelor didactice afirmă că elevii cu dificultăți de învățare sunt nemotivați, dar această submotivare are multiple cauze care țin și de maniera în care cadrele didactice reușesc să îi stimuleze, să îi motiveze și să îi îndrume să învețe pe nivelul lor de înțelegere, particular. Punând în aplicare modelul educațional de tipul *“învăț ceea ce pot și îmi place”*, cu siguranță că motivația ar crește considerabil, dar ar trebui elaborate

criterii de evaluare diferențiate de sistemul clasic de evaluare școlară. Dacă elevii încearcă să rezolve doar ceea ce e posibil nivelului lor, succesul pare să fie garantat. Succesul trezește interesul; succesele repetate duc la o mai mare încredere în sine, iar dacă acestea sunt continue, vor motiva elevul. În ajustările făcute pentru a ajuta copilul cu dificultăți de învățare, profesorul trebuie să țină cont de două obiective:

- ❖ Să scadă frustrarea și sentimentul eșecului;
- ❖ Să crească motivația și dorința de succes.

Aceste obiective majore pot fi realizate, ținându-se seama de un singur reper: să nu ceri niciodată imposibilul. Este evident faptul că elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de o structurare a mediului în care își desfășoară activitatea. Printr-o disciplină adecvată și un bun management al clasei profesorul îl poate determina pe elevul cu dificultăți de învățare să fie cooperant și atent.

În procesul de valorizare și valorificare a capacităților fiecărui elev un rol esențial îl are stimularea motivației pentru a învăța care poate însoți succesul școlar, satisfacția și chiar performanța.

Motivația intrinsecă este cea care poate mobiliza elevul să treacă la acțiune - să învețe și să acumuleze cunoștințe utile. De regulă, oamenii lucrează mai productiv și mai intensiv atunci când sunt motivați. Legată de motivație, o dimensiune a interesului pentru învățare este curiozitatea, care la elevul cu CES este sensibil diminuată deoarece și practica acumulării de cunoștințe și experiențe este limitată. În planul învățării, pentru a descrie dimensiunile cu cea mai mare influență asupra reușitei școlare, stimularea curiozității elevilor asigură reușita procesului de predare - învățare. Sarcina majoră a instruirii rezidă în a educa și a crește curiozitatea elevilor și de a o cultiva considerând-o potențial motiv de învățare. Oferirea unor stimuli inediti, dar nu foarte diferiți de ceea ce știu deja elevii, stimulează mult curiozitatea. Prezentarea unor conținuturi informaționale complexe peste nivelul de înțelegere și total nefamiliari elevilor poate produce mai curând anxietate, decât curiozitate, provocând chiar refuzul de a învăța. Mijloacele moderne audio-video, IAC pot ajuta foarte eficient învățarea la elevii cu CES. Eficiența în învățare la elevul cu CES, care are un ritm de învățare lent și diferit de restul clasei, poate fi atinsă dacă elevul ajunge să trăiască sentimentul de autoeficiență.

Autoeficiența este, ceea ce psihologii descriu prin „încrederea în propriile forțe” și „prezența convingerii de reușită”. Abordat din aceste perspective, acest concept poate fi aplicat cu maximă relevanță motivației de a învăța. Elevii demotivați și cărora li se întărește sentimentul de incompetență la școală și acasă, se poartă ca niște perdanți, lipsindu-le plăcerea de a învăța, de a comunica și chiar de a se bucura de statutul de școlar. Descoperirea și valorificarea posibilităților personale de învățare ale elevului cu CES se poate realiza prin evaluare complexă și prin divizarea sarcinilor pe secvențe și crearea condițiilor de a obține succes în fazele de început ale învățării, ceea ce dezvoltă încrederea în sine a elevului. Ca modalități practice de a asigura o bază motivațională a învățării și autoeficienței sunt divizarea și clarificarea sarcinilor de învățare, dirijarea învățării cu ajutorul cadrului didactic de sprijin precum și aprecierea pozitivă a reușitei. Autoeficiența are patru surse de bază: realizarea performanțelor, experiența indirectă, persuasiunea verbală și starea psihologică. Realizarea performanțelor sunt situațiile în care elevii au avut succes și amintirea acestora, în continuare, îi sporesc autoeficiența. Experiența indirectă apare atunci când elevul conștientizează rolul unui model de succes (permanent sau situațional) și încearcă să adopte comportamente sau atitudini ale acestuia. Persuasiunea verbală este secvența în care intervine cineva încercând să convingă elevului că este capabil să realizeze cu succes sarcina respectivă. Sursa finală posibilă a autoeficienței este starea psihologică – acele sentimente și trăiri

interioare care „asigură” elevul de iminența eșecului sau de obținerea succesului. Există o strânsă interdependență între *motivație* pentru învățare în particular și *nevoile* specifice manifestate la un moment dat. Elevii nu ar fi pregătiți să învețe, dacă nu și-ar satisface nevoile de la nivelurile inferioare, fiind, de exemplu, flămânzi sau fără adăpost.

Sugestii pentru a motiva elevii:

- ❖ **Explicați!** Elevii sunt mai puțin interesați de participare sau evaluare deoarece nu înțeleg ce trebuie să facă sau ce ar trebui să facă. Profesorii ar trebui să acorde mai mult timp explicării: de ce învățăm ceea ce învățăm; de ce o anumită abordare / teorie / activitate este importantă, utilă și interesantă etc. Profesorii trebuie să acorde mai mult timp explicând elevilor ce așteaptă de la ei, ce obiectiv urmărește prin realizarea unei activități de evaluare etc. Elevii care sunt nesiguri de ceea ce urmează să realizeze sau cunosc vag instrucțiunile de executare, vor anticipa din start eșecul și nu vor obține succese în învățare.
- ❖ **Recompensați elevii** care nu au încă consolidat un set motivațional intrinsec de a învăța. Decât să blamăm și să criticăm distructiv un oarecare comportament sau răspuns neadecvat, recompensați comportamentele corecte și răspunsurile bune. Oricui îi place să fie apreciat și recunoscut, iar recompensele pentru o activitate realizată bine, produc repetarea comportamentului reușit (învățarea).
- ❖ **Umanizați-vă acțiunile și comportamentele!** Elevii sunt mai motivați să comunice cu profesorii care sunt mai „umani” și cărora pare să le pese de ei, de interesele și scopurile lor. Profesorii pot „apropia” elevii povestindu-le diverse istorioare din viața personală, recunoscându-și greșelile pe care le-au făcut când erau copii sau chiar fiind adulți deja. O astfel de personalizare a relației profesor – elev îi ajută pe aceștia să perceapă profesorii ca ființe umane apropiate, ci nu ca figuri autoritare și neplăcute. Discutați cu elevii și în afara orelor de curs. Pentru elevii cu CES o asemenea abordare empatică poate facilita învățarea și interesul pentru cunoaștere.
- ❖ **Implicați elevii în activități!** Unul din factorii majori ai motivației este implicarea elevilor în propriul proces de instruire. Citindu-le sau prezentându-le subiectul fiind postat în fața clasei nu sunt metodele cele mai eficiente de predare. O oră despre natură ar avea o mai mare eficiență dacă s-ar desfășura în parcul local sau la grădina botanică. Mai mult decât atât, elevilor le place să se simtă utili. Implicați elevii în selectarea bibliografiei, în pregătirea sălii, aranjarea posterelor etc. Aceste activități vor spori considerabil stima de sine a elevilor și vor intensifica și motivația acestora pentru a învăța. Elevii astfel implicați se vor simți utili, valorizați, apreciați și vor fi mai responsabili în privința obligațiilor școlare.
- ❖ **Predați inductiv!** Implicați toți elevii clasei, nu marginalizați pe cei care nu prea obișnuiesc să răspundă la ore. Prezentați mai întâi exemplele, iar apoi să le solicitați elevilor să generalizeze cele prezentate și să elaboreze propriile concluzii.
- ❖ **Utilizați emoțiile pozitive pentru a crește productivitatea și motivația!** O memorie bună și de lungă durată este în relație directă cu starea emoțională trăită de subiect în momentul memorării. Astfel, elevii învață mai bine atunci când învățarea este „acompaniată” de emoțiile plăcute. Utilizați umorul, atunci când e cazul, dar nu exagerați. Stabiliți relații pline de afecțiune atât între dvs. și elevi, cât și între colegi.

În procesul instructiv-educativ, valorizarea posibilităților de învățare ale elevilor la clasă în general și a celor cu CES în particular, devine o componentă definitorie care poate asigura succesul învățării și integrării.

Bibliografie

1. **Jurcău, E., Jurcău, N., *Cum vorbesc copiii noștri*, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 1989;**

Hesselman, M., *Probleme de pedagogie contemporană*, Biblioteca Centrală Pedagogică, București, 1979;

Carroll, J., *Limba și gândire*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979;

Păunescu, C., *Copilul deficient, cunoașterea și educarea lui*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.

Online applications and face-to-face activities that make learning awesome!

Erhan Maria-Simona,
Colegiul Național "Constantin Carabella", Târgoviște

Perhaps one of the greatest challenges that teachers face in their daily activity is making the most out of each and every teaching situation, being it in an online format or face-to-face. This definitely requires a dedicated, flexible teacher, permanently eager to improve and update his/her "bag of tricks", to thoroughly search, explore, adapt and find those particular teaching techniques that "speak" to his/her students, that fully motivate and make them active participants in the teaching process.

It is a common fact that the school year 2021-2022 has brought about important challenges for educational institutions. I, for one, would say that it has been a very fruitful, productive one as it has offered us the chance to combine the benefits of the digital era with the charm of re-enjoying life as a normal human being. Thus, in the first part of it, we did our best to find and adopt the digital and online technologies that could still spark a keen interest on the students, ensuring the possibility for them to progress in their studies, whereas in the second part, we have finally had the possibility to turn back to the so cherished moments we've been longing for since the pandemic invaded our lives and to rejoice the happiness of being together, face-to-face, in a physical format again.

The present article, shortly portrays the didactic experiences that my students and I have been going through this academic year, outlining the most important applications and tools that I find most useful and my students particularly like as well as some activities that require less use of technology or do not require the use of technological devices at all and that can be used in any kind of format.

After a thorough research, documentation and innumerable trials I have come to the conclusion that most platforms and applications have their own advantages but also drawbacks and that we should vary them according to our purpose, the needs of our students and their level of studying. Nevertheless, those that I found particularly useful while teaching English online and had a great impact on my students were: **BBC Learning English**, **Wordwall Net Community**, **LearningApps**, **Movie Segments**, **Voscreen**, **Grammar Snacks (British Council)**, **English Agenda**, **Purpose Games** and **Baamboozle**.

Wordwall, **LearningApps** and **Purpose Games** offer the teacher the possibility to use an impressive range of already designed resources but also the opportunity to create and post new ones according to the particular needs of the students and the competences, the particular skills that need to be developed. **Voscreen**, **Movie segments** and **Grammar Snacks** are excellent for teaching grammar in a funny, interactive, stimulating way through short video clips from movies, documentaries, music videos and cartoons. They are really helpful when you need the students to identify and get accustomed to a certain grammar structure. They provide short video sequences in which the grammar structures are used in real life communication situations. **English Agenda** offers the opportunity to practise and consolidate the grammar structures through the wide range of interactive exercises it provides. Last but not least,

Purpose Games and **Baamboozle** offers online games and quizzes to learn and have fun. You can create your own quiz, setup user groups and tournaments.

I will provide the links to the above mentioned applications here so that they could be easily accessed by anyone who might be interested. I have chosen one grammatical structure (PRESENT SIMPLE) to exemplify. An impressive array of varied and engaging activities can be found for any other grammatical structure or vocabulary pattern.

VOSCREEN

<https://www.google.com/search?q=present+simple+voscreen&oq=present+simple+voscreen&aqs=chrome..69i57j0i22i30l2.8918j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

WORDWALL

<https://wordwall.net/en-gb/community/simple-present-tense>

MOVIE SEGMENTS

<http://movies-egmentstoassessgrammargols.blogspot.com/2012/08/tangled-rio-simple-present.html>

GRAMMAR SNACKS

<https://www.youtube.com/watch?v=FWJRwasIWnM>

ENGLISH AGENDA

<https://agendaweb.org/verbs/present-simple/index.html>

PURPOSE GAMES

<https://www.purposegames.com/game/cities-by-landmarks>

BAAMBOOZLE

<https://www.baamboozle.com/game/2254>

Now, that the main digital tools have been overviewed, in the following lines I would like to present three of the “dusted” interactive teaching methods (“oldies but goldies”) that my students still cherish and that I have used after a long period of teaching online, when we finally had the possibility to return to school and have classes in the physical format, to enjoy life as human beings, to enjoy human touch, real communication, real social interaction.

1. THE PYRAMID OF VALUES

A learner-centered technique that enriches the process of students’ values development and character building by strategically challenging them to identify and critically reflect on their values, beliefs, convictions, assumptions, opinions and attitudes on different issues such as cultural practices, religion and spirituality, human rights, loss, career, money, substance abuse and recovery, early pregnancy, aging, etc.

Procedure:

The teacher draws up 5 cardboards labelled **Strongly agree**, **Agree**, **Neutral**, **Disagree**, **Strongly disagree** and places them at different points in the classroom. Then, the teacher selects challenging statements about a moral dilemma and explains to the students that as he/she reads each statement they should go to the area which best reflects their views.

When the students have chosen their particular position, the teacher asks some of them to volunteer to motivate their choices. The other students are allowed to change their position if they are convinced by their peers' explanations. The teacher should avoid expressing his/her opinion. Even if the discussion turns into a heated debate, his /her role is to create a climate of tolerance, kindness and a sense of how broad the spectrum of ideas can be.

THE BLURRY PICTURES GUESSING GAME

2. A teaching strategy that may be used to motivate the students to learn and use grammatical structures or revise/learn vocabulary in a funny way.

Procedure:

The teacher designs a set of blurry or incomplete pictures and encourages students to use "**IT + modals of speculation/ logical deduction**" (*It may/might/could be.....; It must be..... ; It can't beetc.*) in order to guess what they are. The teacher can encourage students to take part in a competition as well, dividing the class into two or three teams. The first team to discover the image gets a point. Finally, the team that has got the highest number of points is the winner. Very suggestive and engaging sets of blurry pictures can be found at:

https://www.youtube.com/watch?v=1X_3K9rw15M

THE BALLOON DEBATE

3. A great tool for engaging students and livening up classroom curriculum helping them to grasp essential critical thinking, presentation and interpersonal skills as well as language of speculation and argumentation.

Procedure:

The teacher organizes the students into two teams -**volunteers** and **critical observers**-, offers the volunteers a new setting: *Imagine you are experts flying to a new country in a hot-air balloon. Each chooses and represents one of the following professions or your own job: a doctor, a lawyer, a teacher, an accountant, a builder, a politician.* Then, unexpectedly, the teacher introduces the problem and challenges the students to solve it: *It has become obvious that the balloon will only get to its destination if it continues half-full. Three of you will have to jump out! Prepare notes to say why you should keep your place in the balloon. Think about what your job will offer the new country.* The observers debate and choose the students that can remain in the balloon.

BIBLIOGRAPHY/WEBOGRAPHY:

- ◆ Bălan R., Cehan A., Ciută C., Dascălu M., Gheorghiu E., Olaru E., (2003) *In-Service Distance Training Course for Teachers of English*, Polirom
- ◆ *Participatory Teaching and Learning –A Guide to Methods and Techniques*, (2014), Malawi Institute of Education, on http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/Pnade007.pdf

ANALIZA SWOT

Lic. The .Petrache Poenaru
Balcesti ,Vâlcea
Folea Aurelia

VIZIUNEA SCOLII

„EDUCAM ASTAZI PENTRU SOCIETATEA DE MÂINE.”

Într-un climat de rigoare profesionala si încurajând spiritul de competitie care vizeaza calitatea mai înainte de toate,ofera fiecarui elev sansa de a-si desavârsi calitatile native, de a-si slefui personalitatea, sub îndrumarea si cu ajutorul unor cadre didactice de înalta tinuta profesionala si devotate actului educational.

MISIUNEA SCOLII

„EFICIENTA – CALITATE – PROFESIONALISM”

Este un centru de resurse si servicii educationale oferite comunitatii în conditiile deschiderii spre spatiul integrator european din care România face parte si în care vor evolua de acum înainte elevii nostri. Iata de ce ne propunem sa-l ajutam pe elev sa-si descopere potentialul, pe care sa-l foloseasca în mod competent, creativ si flexibil, astfel încât sa se adapteze cerintelor unei societati dinamice, în permanenta schimbare.

Mediul intern scolar va fi analizat pe domeniile functionale:

- a) curriculum
- b) resurse umane

c) resurse materiale si financiare

d) relatii cu comunitatea.

a) CURRICULUM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITATI	AMENINTARI
Scoala dispune de: - material curricular (planuri cadru pentru clasele I-VIII, programe scolare, manuale alternative), auxiliare curriculare (caiete de lucru, ghiduri de aplicare, îndrumatoare); - consilierea elevilor în vederea selectării disciplinelor optionale; - program de pregătire suplimentară pentru recuperare / performanță cu elevii; - interes crescut al cadrelor didactice pentru alegerea manualelor alternative; - CDS atractiv; - existența softurilor educaționale - stimularea elevilor cu rezultate deosebite (premii, sponsorizari, vizite de studiu); - conducere managerială cu deschidere spre reformă, calitate, performanță; - baza materială nouă și în continuă schimbare.	- utilizare insuficientă a echipamentelor moderne în procesul instructiv-educativ; - centrarea proiectelor didactice, uneori, pe conținuturi și nu pe competențe; - utilizarea în prea mică măsură a metodelor de predare-învățare-evaluare centrate pe elevi; - număr mic de activități extrascolare, la unele clase.	- Legea Educației Naționale Nr.1/2011 - Existența unui cadru legal pentru obținerea de fonduri extrabugetare; - prestigiul școlii în comunitate; - accesul unui număr apreciabil de absolvenți la licee de prestigiu (Tudor Vianu, Sf. Sava, Ion Neculce etc.) - valorificarea abilităților individuale ale elevilor prin CDS; - schimburi de experiență cu unități preșcolare și scolare din sectorul 1 - implicarea elevilor școlii în programe și proiecte.	- fluctuație mare de cadre didactice și lipsa continuității la clasă; - număr insuficient de manuale pentru toți elevii; - transfer de populație școlară la clasă a V-a, spre școli cu prestigiu și curs gimnazial și liceal (Liceele Nicolae Iorga, Ion Neculce, Tudor Vianu):

RELATII CU COMUNITATEA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITATI	AMENINTARI
- relatii foarte bune cu Consiliul Local, - sprijinul prompt dat de reprezentantii Politiei si ai Politiei Comunitare pentru solutionarea problemelor ce apar; - construirea unui mediu si a unei atitudini prietenoase fata de parinti, folosind asertiunea „Aceasta este scoala potrivita si pentru copiii mei”; - informarea parintilor în legatura cu evenimentele desfasurate în scoala; - deschiderea scolii spre un parteneriat activ si real cu familia - existenta parteneriatelor si programelor educationale între scoala si comunitate; - actiuni comune cu Centrul de Prevenire, Evaluare si Consiliere Antidrog - sectorul 1 Primaria sectorului 1 în scopul prevenirii delincventei juvenile; - Programe educationale pe teme de igiena personala - derularea a numeroase programe, proiecte si parteneriate cu comunitatea. - nevoia crescuta de comunicare cu comunitatea locala;	- slaba colaborare cu Consiliul Reprezentativ al Parintilor; - activitati de educare civica insuficiente si lipsite de finalitate uneori; - Educatia din scoala nu accentueaza în toate cazurile formarea atitudinilor necesare participarii la viata comunitatii; - Comunitatea (în special agentii economici) nu este încă destul de interesata sa faca podul de legatura catre scoala; - Lipsa unui program de activitate pentru timpul liber al elevilor (în special în vacante); - Demersuri nefinalizate de implicare în programe internationale (Socrates - Comenius 1 si 2).	- Comunicare buna cu partenerii scolii; - Mentinerea unei stari de disciplina si securitate a elevilor - Facilitarea colaborarii cu specialisti din domenii diverse pentru un învatamânt de calitate; - Colaborare eficienta si prompta cu institutiile administratiei publice locale; - Dezvoltarea si promovarea imaginii pozitive a scolii; - Dezvoltarea unor parteneriate cu comunitatea locala si implicarea în proiecte europene.	- Influenta negativa a culturii de cartier asupra elevilor („Cultura de lângă bloc” a timpului liber); - Nivel de educatie limitat la unii parinti; - Dezinteresul unor familii pentru educatia copiilor; - Agresiuni din partea comunitatii catre elevi (morale, verbale, fizice); - Agresarea unor elevi de catre parintii lor; - Deteriorari de bunuri materiale;

A FII PROFESOR...

Folea Aurelia

Lic .Teh. Petrache Poenaru

Bălcești, Valcea

A fi profesor... este oare o meserie ca oricare alta? Nu! Și aceasta pentru că un profesor nu lucrează cu lemn, tablă, materiale de construcții, cânepă... El lucrează cu suflete! Tocmai de aceea nu-și poate permite rebuturi, resturi aruncate la gunoi și nici timp pierdut. Căci timpul nu se mai întoarce înapoi, iar sufletul aruncat la gunoi rămâne acolo, oricât te-ai strădui apoi să repara greșeala.

Mulți cred că a fi profesor înseamnă doar a prezenta informațiile în fața elevilor sau a studenților, a evalua nivelul acestora și a-i ierarhiza prin note. **Profesia de cadru didactic este însă mult mai profundă, solicită calități speciale, care se pot forma și dezvolta doar dacă persoana respectivă dorește, cu adevărat, să fie profesor.**⁷ Aceasta pentru că a fi profesor înseamnă să te dedici celor pe care-i educi, să ai sentimente pozitive față de ei, să le oferi respectul tău, să fii conștient că le influențezi viața și ești răspunzător pentru asta în fața lor, a părinților, a societății.

Un profesor adevărat nu se gândește numai la stăpânirea disciplinei lui, **ci, în primul rând, la felul în care studentul sau elevul folosește în mod independent ceea ce profesorul l-a învățat.**

Sunt multe persoane care vor să devină profesori doar dacă nu se descurcă într-o variantă, **profesoratul să fie una din alternative.** Aceștia fac o mare greșeală. **Cariera didactică nu este o „manta de vreme rea”,** o urmezi numai dacă îți place, dacă ai vocație, nu doar atunci când viața te refuză în alte locuri. Este adevărat că, în multe domenii de activitate, ești răsplătit în mod egal cu efortul depus. În educație nu este așa; **dai întotdeauna mai mult decât poți obține. Ai în față 20-30 de suflete sau mai multe, de minți, de perechi de ochi și urechi, toate îndreptate cu încredere spre tine.**

Totuși, oamenii din păcate, se simt mult mai în siguranță vizavi de certitudine și nu față de cunoaștere. (Tudorel Butoi) Iată de ce după ce ajungi profesor nu te preocupi numai de predare, mai ai și alte îndatoriri, în special relațiile cu elevii și studenții. Astfel, ești preocupat să sădești în sufletele lor sentimente care să-i motiveze să abordeze învățarea cu mai multă deschidere. Unul din aceste sentimente este **încrederea în sine**, fără de care elevul nu poate avea succese în învățare. Acest sentiment pare să fie mai important decât coeficientul de inteligență. Procesul de educație îl solicită pe elev/student și, dacă nu are încredere în forțele sale, se oprește la fiecare greutate și i se reproșează că „nu învață”, deși cauzele sunt altele. Specialiștii au demonstrat ca școala „produce” învățare⁸, dar „producția” ei nu se realizează ca în celelalte domenii. Răspunderea este cu mult mai mare pentru că lucrăm cu oamenii. În fabrică, o piesă turnată greșit se retopește și se toarnă din nou. În educație, **un**

elev pierdut devine o problemă pentru societate, de aceea toți ochii sunt îndreptați spre sistemul educațional și cerințele față de acest sistem sunt mai mari. Societatea apreciază un profesor bun dacă „știe carte”. Aceasta este o condiție fără de care nu poți fi considerat profesor, dar **este important și cum exerciți profesia didactică**, în ce fel transmiți ceea ce știi, cât de mult antrenezi elevii în proces, cum îi transformi din obiecte asupra cărora se exercită actul educațional, în participanți activi la propria formare și educare.

Un bun profesor modelează mintea celor cu care lucrează. Li formează, le aranjează gândirea, îi învață **cum**, iar nu **ce** să gândească. Pentru aceasta profesorul are nevoie nu doar de răbdare, știință și inteligență, dar, mai ales, de dăruire. Tinerii lumii contemporane sunt pretențioși, poate mai pretențioși decât generația noastră, pentru că, spre deosebire de noi, ei au la dispoziție mai multe informații. Astfel că, tinerii noștri nu au nevoie să li se ofere informații (căci le găsesc și singuri pe Internet), ei au nevoie de acei oameni care să descopere comorile ascunse în sufletele lor și să le scoată la suprafață. Apoi să le folosească pentru binele tuturor tinerilor și al țării lor.

A fi un dascăl bun înseamnă să nu uiți că ai fost cândva tânăr. Trebuie să știi să treci diplomatic peste micile greșeli ale celor ce învață, să te bucuri împreună cu ei de succesele lor, să-i încurajezi continuu dându-le mereu aripi spre viitor. Trebuie să știi să aprinzi în sufletul fiecărui învățacel și bucuria cunoașterii, dar și bucuria creației!

BIBLIOGRAFIE:

- 1. Vîrtop Sorin-Avram, Boncea Amelia Georgiana(2015): *Premise și modele pedagogice în formarea pentru profesiunea didactică. (Premises and pedagogical models in training for teaching profession)*, Procedia 2015,
- .
- 2. Boncea Amelia Georgiana, Vîrtop Sorin-Avram(2015): *Certificarea competențelor specifice profesiunii didactice. (Certification of competencies specific to teaching profession)*, Procedia 2015,

Ora de literatură – prilej de cultivare a gândirii critice

Autor: Foltea Nicoleta

Prof. Liceul „Alexandru cel Bun” Botoșani

Una dintre valorile și atitudinile de care trebuie să țină cont profesorul de limbă și literatură română vizează, în liceu, „stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate”.⁹ De aceea, profesorului îi revine sarcina ca, din multitudinea metodelor tradiționale și moderne propuse de diversele didactici și pedagogii, să aleagă pe cele mai potrivite cu particularitățile de vârstă și dezvoltare ale elevilor săi.

Pe lângă problematizare, dezbateri, studiu de caz, ghidul de anticipație, metoda cubului, metoda Frisco sau cea a termenilor predictivi, cred că metoda „pălăriilor gânditoare” este una dintre cele mai plăcute căi de stimulare a gândirii critice, dat fiind faptul că presupune interpretarea de roluri de către elevii ce își aleg sau acceptă una dintre cele șase pălării, jocul fiind o activitate atractivă, recreativă.

Cunoscând unul dintre dezavantajele aplicării acestei metode, care vizează „posibilitatea ca metoda *pălăriilor gânditoare* (subl. ns.) să nu fie luată în serios și să fie, în consecință, percepută ca o simplă activitate recreativă”,¹⁰ profesorul are posibilitatea de a gândi o strategie didactică ce nu numai că elimină riscul tratării interpretării rolurilor de către elevi ca pe o activitate recreativă, ci îi orientează și spre reluarea lecturii textului literar.

Astfel, în caracterizarea personajului din textul dramatic, la clasa a X-a, aplicarea metodei „pălăriilor gânditoare” vine să susțină dezvoltarea gândirii critice ca imperativ al activității didactice, dar și să combată tendința elevilor de a prelua opinii critice, stimulând stabilirea unei relații speciale cu textul literar prin reluarea lecturii.

După actualizarea particularităților de structură și compoziție ale comediei caragialiene „O scrisoare pierdută”, respectiv a rolurilor personajelor în acțiune, profesorul propune elevilor o activitate de caracterizare a lui Zaharia Trahanache din diversele perspective oferite de metoda „pălăriilor gânditoare”.

Împărțiți în șase grupe de către profesor, în funcție de particularitățile manifestate în timp de către elevi, aceștia comunică și formulează o opinie despre personaj, ținând cont de rolul impus și de cerințele formulate:

1. Pălăria albă

Reprezentați gândirea obiectivă. Prezentați faptele așa cum sunt, fără să emiteți păreri proprii, interpretări critice sau emoții.

1. Prezentați informațiile știute despre Zaharia Trahanache.
2. Susțineți prezentarea cu citate/situații semnificative din operă.

2. Pălăria galbenă

Reprezentați gândirea pozitivă. Abordați pozitiv evenimentele, evidențiați oportunitățile valorificate de personaj.

⁹ Programe de limba și literatura română pentru ciclul inferior și superior al liceului, București, 2009.

¹⁰ Emanuela Ilie, *Didactica literaturii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.

1. Prezentați motivația opțiunilor lui Zaharia Trahanache în cel puțin două situații.

2. Susțineți prezentarea cu citate/situații semnificative din operă.

3. Pălăria neagră

Reprezentați gândirea negativă. Evidențiați greșelile, punctele slabe și riscurile. Sunteți pesimiști.

1. Judecați atitudinea lui Zaharia Trahanache față de Tipătescu și Cațavencu.

2. Susțineți opiniile cu citate/situații semnificative din operă.

4. Pălăria roșie

Reprezentați gândirea afectivă. Prezentați sentimentele, emoțiile, intuițiile fără a încerca să le justificați.

1. Aduceți argumente de ordin afectiv în legătură cu alegerile pe care le face Zaharia Trahanache în relația cu Zoe și Ștefan Tipătescu.

2. Ce v-a plăcut în comportamentul personajului?

5. Pălăria verde

Reprezentați gândirea creativă. Generați idei noi, identificați alternative, faceți afirmații surprinzătoare asupra comportamentului personajului.

1. Imaginați-vă alte două moduri în care ar fi putut reacționa Zaharia Trahanache față de Ștefan Tipătescu când Nae Cațavencu îi dezvăluie relația cu Zoe.

2. Odată ce a văzut scrisoarea, de ce neagă totuși existența acestei relații?

6. Pălăria albastră

Reprezentați gândirea speculativă. Supravegheați și controlați bunul mers al lucrurilor. Formulați ideile principale și concluziile.

1. Ce întrebări ați adresa lui Zaharia Trahanache?

2. Urmăriți prezentările celorlalte grupe și precizați care ar fi intenția artistică a autorului dat fiind comportamentul lui Zaharia Trahanache pe parcursul acțiunii. Rezumați observațiile pertinente. Adresați întrebări.

Aplicarea metodei la clase și în maniere diferite, a condus la observarea următoarelor aspecte:

- elevii care au interpretat rolurile după o cunoaștere prealabilă a particularităților tipului de gândire pe care trebuiau să-l adopte au formulat răspunsuri pertinente și originale, susținute de numeroase exemple din textul dramatic;
- unii dintre elevii care au avut ca temă prezentarea unui alt personaj din comedie din perspectiva celor șase pălării gânditoare au reluat lectura textului dramatic pentru a găsi soluții;
- elevii care au interpretat rolurile doar pe parcursul orei de curs, fără să fie avertizați asupra modului în care se va desfășura activitatea, au formulat răspunsuri identificate în auxiliare sau au preluat clișee, neținând cont de propriile impresii de lectură.

De aceea, consider că aplicarea eficientă a metodei se poate realiza prin anunțarea elevilor de către profesor asupra modului de lucru înainte ca aceștia să înceapă lectura, respectiv prin determinarea elevilor să reia, cel puțin secvențial, lectura textului când trec succesiv sub pălării diverse.

Bibliografie:

1. Chiprian, Cristina; Ciupercă Livia, *Alternative didactice – limba și literatura română*, Editura Spiru Haret, Iași, 2002.
2. Ilie, Emanuela, *Didactica literaturii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.

Ora de literatură – prilej de cultivare a unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător

Autor: prof. Foltea Nicoleta

Prof. Liceul „Alexandru cel Bun” Botoșani

Din perspectiva educației pentru protejarea mediului înconjurător, studiul limbii și al literaturii române în clasele liceale reprezintă o veritabilă provocare, mai ales în condițiile unei aparente lipse de legătură între cele două discipline.

Pornind de la premisa că una dintre cele mai mari nevoi ale umanității este astăzi adoptarea unei atitudini responsabile față de mediu, iar studiul maternei contribuie, indubitabil, la formarea valorilor și atitudinilor, se pot identifica strategii didactice interdisciplinare, aplicabile în clasele liceale.

Astfel, la clasa a IX-a, conținuturile recomandate pentru dezvoltarea competențelor specifice nu se referă explicit la aspecte care să vizeze educația pentru protejarea mediului, dar rolul profesorului este de a cultiva o serie de valori și atitudini, precum: *stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate, abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și argumentelor celorlalți, dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală*, respectiv competențe *de redactare a unor tipuri diverse de texte*, ceea ce face ca posibilitățile de relaționare a celor două discipline să înceapă să se întrevadă.

Știm că natura liniștește și că, mai ales în zilele frumoase, elevii obișnuiesc să întrebe și profesorii de limba română dacă nu pot desfășura ora afară. Ținând cont de tendințele evidente în curentul psihopedagogic actual, ieșirea într-un cadru natural securizant ar putea reprezenta atât un prilej de relaxare, cât și unul de fixare a conceptelor de text narativ și descriptiv.

O sarcină simplă, „*Observați toate elementele cadrului natural și redactați o descriere de aproximativ 10 fraze.*” sau „*Realizați o narațiune în care să relatați istoria unui element al naturii, ținând cont de particularitățile acestui tip de text.*”, poate aduce beneficii multiple: conștientizarea responsabilității față de mediu, a relației dintre competențele și conținuturile disciplinei, respectiv mediul de viață, raportarea relației cu profesorul de limba română și a disciplinei la experiențe plăcute, valorificarea memoriei afective.

La același nivel de studiu, abordarea temei *scene din viața de ieri și de azi* permite atingerea unui dublu scop (dezvoltarea competenței de comunicare orală și conștientizarea deteriorării mediului înconjurător) prin organizarea unei dezbateri cu titlul *Românii și grătarul*, pornind de la afirmația: „Plăcerea de a pune grătarul nu ține cont de vârstă. [...] Radioului din mașina familiei, dat la maxim, îi pocnește difuzorul de atâtea Andre și L.A., spre încântarea copiilor care se zbenguie într-o Prahovă murdară-murdară, în care urmează ritualul spălării cu detergent a farfuriilor de plastic de unică folosință.” (Laura Vișan, **De la Poiana Țapului la Skate Park**). Afirmația sancționează prin ironie o greșală, dacă ne gândim la ideea că tendința ființei umane este de a evita repetarea unei situații de care a râs, putându-se ușor stabili motiunea dezbaterii: „Grătăritul” conduce la deteriorarea mediului înconjurător.

De altfel, abordarea tematică a textelor literare, de graniță și nonliterare oferă la clasa a IX-a numeroase posibilități de a organiza activități care să vizeze natura și beneficiile ei.

Cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare și folosirea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog sunt valori, atitudini și competențe

vizate de programele din anii școlari următori ce pot fi atinse și prin prezentări orale ale rezultatelor unor documentări și activități de observare.

În clasele a X-a și a XI-a, Mihai Eminescu este studiat ca autor canonic, tema naturii putând reprezenta o sursă importantă pentru abordarea interdisciplinară în activități de tip outdoor și after school. Lacul cu nuferi, surprins într-o descriere personală și comparat apoi cu viziunea eminesciană poate scoate la iveală diferențe impuse nu numai de originalitatea poetică, ci și de neglijența umană manifestată de-a lungul timpului.

Se adaugă un important număr de scriitori (Mihail Sadoveanu, Ioan Slavici, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade, George Călinescu, Lucian Blaga, Ion Barbu, Marin Preda etc.) în operele cărora descrierile de tip peisaj sunt fie produsul contemplației artistice, realizate în scopul evidențierii frumosului, fie un cadru în care personajele acționează și reacționează, oferind astfel modele.

Pornind de la operele acelorași scriitori, elevii pot fi orientați spre receptarea și producerea de text, realizate prin compararea descrierii literare și a celei științifice (botanice).

Este evident că programele de limba și literatura română, inclusiv cele de gimnaziu la care nu ne-am referit aici, dar și manualele școlare reprezintă resurse importante în educarea elevilor pentru protejarea mediului înconjurător prin conștientizarea responsabilităților individuale, dezvoltarea abilităților de comunicare și a competențelor de analiză/interpretare/producere de texte literare și nonliterare în cadrul și cu ajutorul naturii.

Pregătirea pentru examenul de bacalaureat oferă, de asemenea, prilejuri de abordare interdisciplinară. Cel de-al doilea item al primului subiect vizează realizarea unui text argumentativ de minimum 150 de cuvinte pe o temă de interes general, protejarea mediului înconjurător fiind una dintre acestea. În scopul dezvoltării competențelor de argumentare, profesorul de limbă și literatură română poate propune elevilor exersarea acestor competențe prin sarcini care să urmărească și educarea pentru protejarea mediului înconjurător, precum:

1. Scrie un text argumentativ de minimum 150 de cuvinte despre *relația dintre natură și sănătatea minții*.
2. Scrie un text argumentativ de minimum 150 de cuvinte despre *importanța protejării mediului înconjurător*.
3. Scrie un text argumentativ de minimum 150 de cuvinte despre *rolurile campaniilor de conștientizare asupra necesității protejării mediului înconjurător*. Fiecare text argumentativ realizat poate include atât exemplificări pe baza unor texte literare, cât și a experienței culturale sau personale.

Așadar, este evident faptul că predarea-învățarea interdisciplinară a conținuturilor limbii și literaturii române reprezintă un plus valoare, dacă ne gândim la faptul că materna este cel mai important mijloc de „articulare semnificantă” a lumii, de identificare a noastră ca vorbitori cu tot ceea ce gândim și exprimăm, inclusiv despre mediu.

Bibliografie:

1. *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a IX-a, Grupul Editorial "Art", Adrian Costache, Florin Ioniță, M. N. Lascăr, Adrian Săvoiu, București, 2008.
2. *Programa de limba și literatura română*, clasele IX-XII/XIII, MECS, București, 2009.
3. *Programa de examen pentru disciplina limba și literatura română*, Anexa 2 la OMEN nr. 4923/29.08.2013.

„Știu – Vreau/Doresc să știu - Am învățat” – un model de abordare a dramei postbelice

Autor: prof. Foltea Nicoleta

Prof. Liceul „Alexandru cel Bun” Botoșani

În literatura de specialitate, „Știu – Vreau/Doresc să știu – Am învățat” se consideră a fi atât un model didactic, cât și o metodă de proiectare a activităților de însușire a cunoștințelor declarative, de însușire a noilor cunoștințe în general.

Din rațiuni ce țin de orientarea către fondul problemei, vom folosi în analiză conceptul de model. Ceea ce ne propunem este să demonstrăm că modelul nu are doar acest scop, putând fi utilizat și pentru realizarea unor lecții cu caracter mixt, de consolidare și însușire de noi cunoștințe, la clasa a XII-a, unde apropierea examenului de bacalaureat impune, poate mai mult decât la alte clase, raportarea la maniere diverse de utilizare a cunoștințelor pentru realizarea eseurilor și orientarea mai ușoară a elevilor către ceea ce „doresc să știu”.

În fond, prima etapă a desfășurării acestei metode, sintetizată de întrebarea „Ce știu despre subiect?”, nu face altceva decât să sistematizeze, să consolideze ceea ce s-a învățat deja, iar „Ce aș dori să știu despre subiect?” declanșează procesul de însușire de noi cunoștințe.

Astfel, în studiul dramei postbelice, folosind ca text suport creația soresciană, elevii au citit „Iona” în cea mai mare parte, au făcut dovada cunoașterii principalelor particularități de structură și compoziție, respectiv de construcție a personajului, dar întâmpină dificultăți în realizarea eseurilor referitoare la încadrarea piesei în teatrul parabolic sau în cel al absurdului. De aceea, folosirea metodei „Știu – Vreau să știu – Am învățat” a fost considerată potrivită în combinație cu „prelegerea” sub forma unor materiale suport cu ajutorul cărora elevii să-și clarifice aspectele esențiale privind particularitățile dramei moderne, descoperind astfel ceea ce „trebuie să știu” în vederea unei pregătiri temeinice pentru susținerea examenului de bacalaureat.

Ora a fost structurată pe baza a trei activități principale, una în care elevii au comunicat și au consemnat în prima rubrică ceea ce „știau despre dramă”, consultând diversele subiecte posibile oferite de către profesor în ora anterioară, respectiv în a doua rubrică ceea ce „nu știau despre drama soresciană”. Subiectele propuse de profesor au fost: prezentarea temei și a viziunii despre lume într-un text dramatic postbelic, particularitățile de construcție a personajului, particularitățile de compoziție și de construcție a subiectului, respectiv particularitățile unui text dramatic aparținând lui Marin Sorescu, pornind de la afirmația lui Eugen Simion:

„Piese sunt în fapt niște parabole sub forma unor monologuri dramatice [...], în care spiritul nostru poate citi mai multe lucruri. O tehnică a ambiguității, foarte răspândită și ea în teatrul modern, face ca faptele să poată fi interpretate în mai multe feluri.”

Alegerea eseului pornind de la afirmația lui Eugen Simion nu a fost întâmplătoare, ci impusă de faptul că elevii au manifestat dificultăți în orele anterioare în ceea ce privește particularitățile teatrului absurdului și al teatrului parabolic. În aceste condiții, subiectele propuse au fost formulate în așa fel încât

să consolideze cunoștințele anterioare, să elimine aceste dificultăți și să evite un blocaj în desfășurarea celei de-a doua etape a activității, sintetizată de întrebarea „Ce aș dori să știu despre subiect?”

În cea de-a treia etapă, elevii au consemnat și au comunicat frontal ceea ce „au învățat” despre teatrul parabolic, respectiv al absurdului, transcriind ideile principale din fișele oferite de profesor, conținând definiția teatrului parabolic, semnificațiile principalelor simboluri, citate despre trăsăturile teatrului absurdului.

Se poate aprecia, așadar, că modelul slujește atât la consolidarea, cât și la însușirea de noi cunoștințe. Mai mult, aplicarea lui poate fi eficientizată la clasele în care cei mai mulți elevi au stil de învățare vizual prin utilizarea unor culori diferite în completarea rubricilor, dată fiind simbolistica lor: galben pentru ceea ce știu, roșu pentru ceea ce doresc să știe și albastru pentru ceea ce au descoperit.

Bibliografie:

1. Ilie, Emanuela, *Didactica literaturii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.
2. Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Ediția a II-a, Editura Paralele 45, Pitești, 2004.
3. Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, Editura ART, București, 2016.
4. *Programa de limba și literatura română pentru ciclul superior al liceului, clasa a XII-a*, MECS, București, 2009.
5. www.edu.ro/bacalaureat

Metoda pălăriilor gânditoare tehnică interactivă de stimulare a creativității în predarea schiței *D-l Goe...* de I. L. Caragiale

Prof. Goga Lenuța – Disciplina Limba și literatura română
Școala Gimnazială de Arte *N. N. Tonitza* – Bârlad, Vaslui

Este o metodă activ-participativă, din categoria celor centrate, în procesul instructiv-educativ, pe elev, căruia i se dă, astfel, șansa de a descoperi singur ceea ce trebuie să învețe, participând totodată și la realizarea lecției de literatură. Prin aplicarea acestei metode, este stimulat potențialul creativ al elevului, îi este asigurată independența de mișcare și i se creează un sentiment de siguranță și de încredere în exprimarea judecăților și a opiniilor proprii, ceea ce reprezintă, până la urmă, țelul fiecărui profesor implicat în actul didactic.

Se cuvine să precizăm, mai întâi, că profesorul este un facilitator sau un moderator în timpul orelor în care sunt aplicate metodele activ-participative, prezența sa fiind obligatorie în mijlocul elevilor săi, căci lui îi revine misiunea de a aduce completări sau informații suplimentare când este nevoie sau chiar la solicitarea elevilor. Succesul aplicării metodei și, implicit, al lecției, corectitudinea materialelor utilizate în timpul lecției sunt asigurate de măsura în care profesorul știe să se implice în timpul unei astfel de activități; tot de profesor și de acțiunile sale *conștiente* depinde și modul în care elevii vor da singuri răspunsuri la întrebările formulate inițial. Astfel, atât profesorul, cât și elevii – de obicei ascultători pasivi în timpul lecției – vor avea statut de actori cu rol activ-participativ, gata să se implice emoțional și motivațional.

Profesorului îi revine datoria de a le arăta elevilor literatura ca pe o lume frumoasă, uneori perfectă, imperfectă alteori, o variantă imaginară a celei în care trăim, creată din cuvânt. Literatura nu înseamnă însă numai texte, ci și o știință care se bazează, mai întâi, pe un grăunte de adevăr, pe fapte și lucruri reale, interpretate subiectiv, fiind, mai ales, plămădire, din care avem totdeauna ceva de învățat.

În contextul reformei sistemului de învățământ și al predării în format digital, s-a pus accent, ca de obicei, pe implicarea nemijlocită a copilului în toate cele trei mari etape ale desfășurării unei lecții de literatură română: predare, învățare, evaluare, fapt realizabil și în funcție de talentul profesorului de a selecta și de a aplica, în practica didactică, metodele de învățământ cu pronunțat caracter activ-participativ. Dar aplicarea metodelor nu necesită doar timp și varietate de idei, ci și revelarea unor noi valori etice, angajarea responsabilității didactice și, totodată, priceperea de a le implementa în mod creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ. Aplicarea acestor metode impune mult tact și adaptabilitate din partea profesorilor, căci aceștia trebuie să se acomodeze cu personalitatea intelectuală a fiecărui elev. Fiecare metodă presupune atribuirea unor sarcini de învățare, a căror mare diversitate are menirea de a explora o mare varietate de capacități. M-am oprit, de aceea, la expunerea uneia dintre ele, anume *metoda pălăriilor gânditoare*.

Această metodă face parte din categoria celor interactive, de gândire critică, de stimulare a creativității participanților, și se bazează pe atribuirea și, mai ales, pe interpretarea de roluri, în funcție de pălăria

aleasă. Participanții își aleg una din cele șase pălării gânditoare, fiecare având o altă culoare purtătoare a unei semnificații: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Elevii vor fi distribuiți în grupe, în funcție de efectivul clasei și trebuie să cunoască bine semnificațiile și modalitățile de interpretare corespunzătoare ale fiecărei culori, astfel încât să-și asume conștient rolul ce le revine:

- pălăria albă* este neutră, semnifică gândirea obiectivă, reflectată în informațiile desprinse din textul citit.
- pălăria galbenă* înseamnă optimism, conferind situației în discuție o perspectivă pozitivă.
- pălăria roșie* atribuie faptelor o perspectivă afectivă, referindu-se la gândirea influențată de emoții.
- pălăria verde* implică exprimarea unor idei noi, fiind bazată pe creativitate.
- pălăria albastră* reprezintă controlul procesului de gândire, semnifică gândirea speculativă; elevul care va purta această pălărie va fi și conducătorul activității.
- pălăria neagră* exprimă judecata faptelor și, totodată, gândirea critică, negativistă.

Metoda se poate aplica în desfășurarea lecției clasice, combinând cu metode tradiționale, cu alte metode moderne (brainstorming-ul) sau cu interdisciplinaritatea. Astfel, informațiile despre culori, pe care elevii le-au dobândit la disciplina *desen*, îi ajută să înțeleagă mai bine semnificația fiecărei pălării și, implicit, modul în care trebuie să acționeze.

Concret, se recitește textul *D-l Goe...* de I. L. Caragiale, spre a fi discutat și spre a evidenția mijloacele de construcție a personajului Goe, și li se împart elevilor pălăriile gânditoare. Apoi, grupele vor face anumite acțiuni, astfel:

- pălăriile albe vor expune lanțul întâmplărilor, recurgând, posibil, chiar la planul simplu de idei, evidențiind faptele lui Goe și pe cele ale doamnelor (*faptele sunt următoarele...*).
- pălăriile roșii își vor exprima emoțiile pe care acțiunile personajelor le-au produs în sufletul lor (*nu-mi place că Goe...; nu-mi place că cele trei doamne/mama lui Goe...*).
- pălăriile negre se vor concentra asupra aprecierii negative a faptelor, punctând aspectele negative ale trăsăturilor comportamentale ale copilului (obraznic, prost crescut, neascultător, lipsit de respect etc.) și ale cocoanelor (răsplătesc atunci când ar trebui să sancționeze, încurajează comportamentul greșit al lui Goe, care este și o victimă a ignoranței lor în educarea unui copil, lipsa unei figuri paterne în viața acestuia.).
- pălăriile galbene se focusează asupra laturii pozitive a întâmplărilor, explorând limpede sugestiile primite, beneficiile și obiectivele, motivează opțiunile personajului (elevii înțeleg că Goe trăiește într-o familie iubitoare, dar mult prea permisivă; se bucură că textul le oferă suficiente informații pentru a realiza o compunere în care să evidențieze mijloacele de construcție a personajului literar etc.).
- pălăriile verzi vin cu soluții și idei surprinzătoare, alternative, la ideile grupului (ce-ar fi dacă l-am privi pe Goe, din perspectivă medicală, ca pe un copil al cărui comportament e afectat de ADHD?; am putea să-l privim cu simpatie pe Goe?; este Goe un personaj incitant, cum ar fi fost dacă ar fi fost un copil cuminte și ascultător?).
- pălăriile albastre se manifestă pe tot parcursul discuției, definind problemele, formulând idei, concluzii, intervenind când discuția deviază; monitorizează activitatea și-i imprimă acesteia direcția corectă (care e următoarea etapă? să rezumăm faptele; ce deducem de aici? care e concluzia?; să ordonăm ideile pe care le-am expus până acum).

Actanții trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori și să-și reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Activitatea se poate desfășura și dacă pălăria este purtată individual, elevii respectivi îndeplinindu-și rolurile care decurg, obișnuindu-se însă ca mai mulți elevi să răspundă sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeași culoare fiind conștienți de faptul că întotdeauna: pălăria albastră – clarifică; pălăria albă – informează; pălăria verde generează idei noi; pălăria galbenă aduce beneficii, este creativă; pălăria neagră identifică greșelile; pălăria roșie spune ceea ce simte.

La ce riscuri ne expunem?

– Pălăria galbenă vine și ea cu întrebări: Care sunt beneficiile?

Pe ce se bazează aceste idei?

Cum vom ajunge aproape de această viziune?

– Pălăria verde pune întrebări cum ar fi: Cum putem ataca problema și altfel?

Putem face asta și în alt mod?

Se poate găsi și altă explicație?

– Pălăria albastră vine cu întrebări: Putem să rezumăm punctele de vedere?

Care sunt ideile principale pe baza cazului discutat?

Avantajele metodei pălăriilor gânditoare:

– Stimulează creativitatea elevilor, gândirea colectivă și individuală.

– Dezvoltarea capacității sociale a participanților de comunicare și de intercomunicare, toleranța reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt, precum și capacitatea de a lua decizii.

– Dezvoltarea competențelor inteligenței logice, lingvistice și interpersonale

– Încurajează gândirea constructivă, complexă și completă

Dezavantajele metodei:

– Există posibilitatea ca metoda să nu fie luată în serios și să fie percepută ca o simplă activitate recreativă.

– Apare riscul identificării totale a elevilor cu una dintre pălării și refuzul ulterior de a mai purta și altă pălărie sau pot apărea conflicte între elevi.

Bibliografie:

1. M.E.C., Învățarea activă, ghid pentru formatori și cadre didactice, București, 2001.
2. Crenguța Lăcrămioara Oprea, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura Universității din București, 2003
3. Otilia Păcurari (coordonator), Învățarea activă: ghid pentru formatori, București, MEC-CNPP, 2001.
4. Emanuela Ilie, Didactica literaturii române, Iași – Polirom, 2008.

Integrarea tehnologiei în lecție

Autor: Gornea Mihaela-Daniela

Profesor școala gimnazială Dimitrie Cantemir/Fetești,

Introducerea calculatoarelor și a sistemelor audio-vizuale vine în sprijinul învățării conștiente și active, elevii însușindu-și cunoștințele într-o ordine strictă, logică, gradată și învingând greutățile prin efort propriu. În acest caz este însă nevoie de îndrumarea și ajutorul cadrelor didactice.

DISCIPLINA: Limba și literatura română

CLASA : a III-a

TUTLUL LECȚIEI: Să învățăm părțile de vorbire

Lecția interactivă „Să învățăm părțile de vorbire!” reprezintă o modalitate modernă și plăcută de învățare, înțelegere și aprofundare a cunoștințelor despre părțile de vorbire.

Elevii au posibilitatea să aplice cunoștințele despre părțile de vorbire învățate, în condițiile rezolvării unor exerciții de identificare, de selectare, de completare a unor enunțuri, de punere în corespondență, de modificare a formei flexionare a cuvintelor.

Obiective:

5. - consolidarea cunoștințelor despre părțile de vorbire;
6. - completarea spațiilor lacunare cu părțile de vorbire corespunzătoare;
7. - dezvoltarea operațiilor gândirii: înțelegere, comparație, analiză, sinteză, generalizare;
8. - dezvoltarea capacității de exprimare corectă prin utilizarea părților de vorbire în exerciții variate.

Nu este suficient ca un elev să memoreze o definiție. Important este cum aplică în practică cunoștințele. Exercițiile propuse au rolul de a da posibilitatea elevilor să verifice cât de bine au înțeles fiecare parte de vorbire. Diapozitivele conțin întrebări care așteaptă să primească răspunsul corect. În cazul în care elevul alege răspunsul corect, primește felicitări.

Exemplu:

Realizând diverse lecții interactive, am descoperit că micii școlari sunt atrași de astfel de prezentări din *motive* diferite: unii pentru a verifica dacă pot să ajungă la finalul unei aplicații, alții din dorința de a primi „*recompense*” imediat. Cu cât sunt mai multe diapozitive diverse, cu atât plăcerea de a juca crește.

Exemple:

Dacă soluția aleasă de el nu reprezintă răspunsul corect la întrebarea pusă, elevul are posibilitatea să revină la exercițiul anterior și să aleagă un alt răspuns. Important este să conștientizeze unde a greșit și să meargă mai departe.

În câteva secunde fiecare întrebare primește un răspuns însoțit de felicitări sau de recomandări (prin butonul de acțiune cu hiperlink).

Exercițiile propuse pentru părțile de vorbire învățate în clasa a III-a conțin itemi diferiți: de identificare a părților de vorbire, de utilizare în contexte diferite, de scriere corectă, acordul substantivului cu adjectivul determinat, cuvinte cu sens opus/asemănător.

Pentru ca lecția interactivă să fie mai atractivă și elevul să nu se plictisească, am ales diferite variante de hiperlink: un text de obicei scurt, un buton web sau o imagine grafică.

Exemple

Alege numerele scrise corect.

doișpe	doisprezece
optșprezece	optșpe
patrșprezece	paisprezece
cincizeci	cinzeci
o sută nouăzeci	osutănouăzeci
trei zeci și unu	treizeci și unu

Alege cuvintele care exprimă însușiri potrivite pentru substanțivele:

rochiță	frumoese	frumoasă
tricou	subțire	subfiri
picătură	rece	reei
elev	conștiincioși	conștiincios
față	luminoasă	luminose
jocuri	distractiv	distractive

Alege, din coloana a doua, cuvântul cu înțeles asemănător fiecărui cuvânt din prima coloană:

a clarifica	a reveni
a ajunge	a decide
a se întoarce	a construi
a hotărî	a lămurii
a zidi	a sosi

VALENȚE EDUCATIVE ALE METODELOR INTERACTIVE DE GRUP

Prof.înv.preșcolar Goșnea Veronica
Grădinița nr. 5, Turnu Măgurele

**“ Nu-ți lăsa copii să se limiteze la ceea ce știi tu.
Pentru că ei s-au născut în alte vremuri.”
(proverb ebraic)**

În prezent suntem martorii unui fenomen de democratizare a educației, în contextul reformei învățământului românesc, prin promovarea unor practici educaționale democratice și colaborative. Strategiile și practicile educaționale moderne cuceresc tot mai mult tărâmul aplicabilității în învățământ.

Strategiile didactice interactive de predare, învățare, evaluare oferă ocazii benefice de organizare pedagogică a unei învățări temeinice, ușoare și plăcute, în același timp, cu un pronunțat caracter activ-participativ din partea copiilor, cu posibilități de cooperare și comunicare eficiente. Strategiile interactive de grup dezvoltă o relație dinamică, de comunicare și de schimb de informații între indivizi, relație ce depinde de influențele, conduitele, conflictele socio-cognitive desfășurate și de sintonia grupului. Pentru atingerea finalităților educaționale și sporirea beneficiilor în planul personalității copiilor preșcolari este necesară îmbinarea activităților individuale cu cele desfășurate pe grupe, precum și susținerea învățării prin cooperare, corelată cu învățarea prin competiție constructivă între copii și între grupuri. Trebuie precizat faptul că nu orice activitate desfășurată în grup poate fi considerată învățare prin cooperare. Aceasta implică în mod obligatoriu prezența a două componente convergente, una de natură didactică, ce constă într-o anumită organizare a copiilor și distribuirea corespunzătoare a sarcinilor ce urmează a fi îndeplinite și alta de natură psihosocială, ce constă în crearea unor relații între copii, în funcție de participarea lor la rezolvarea sarcinilor.

În întreaga activitate desfășurată cu preșcolarii am cautat mereu metode de stimulare a creativității, de învățare prin cooperare și am folosit o serie de metode interactive de grup, care se pretează la învățământul preșcolar, insistând pe transmiterea progresivă a cunoștințelor și abilităților, nu doar prin intermediul activității proprii, ci și prin interacțiunile dintre copii, sau dintre aceștia și educatoare sau comunitate. Am încercat crearea și susținerea plăcerii de a învăța, descoperind și aplicând, precum și antrenând tot mai mult motivația intrinsecă.

În alegerea strategiilor de învățare prin cooperare am ținut cont de următoarele aspecte:

- Înainte de alegerea unei anumite strategii am stabilit obiectivele activității, adică ce dorim ca preșcolarii să știe și să poată face cu acel conținut.
- Predarea s-a realizat în raport cu obiectivele. Am considerat important să ținem cont și de nevoile, interesele și abilitățile individuale ale preșcolarilor atunci când am proiectat activitatea.
- La început am ales o singură strategie. Când am început să includem învățarea prin cooperare în activități am folosit strategia cea mai familiară. Inițial, am folosit strategia în jocuri sau momente de tranziție, apoi am inclus-o în cadrul activităților de educarea limbajului.

La început activitățile au vizat obiective ușor de atins, pe care apoi să se poată fundamenta demersuri mai vaste și mai complicate.

Astfel, folosind strategia **Amestecă-Îngheață-Formează perechi**, am desfășurat mai multe activități cu tema *Găsește-ți perechea!*

Activitatea se desfășoară frontal, cu întreaga clasă. Copiii primesc câte un cartonaș. Jumătate din copii au cartonașe cu desene, iar cealaltă jumătate cartonașe cu litere. S-au împărțit cartonașele astfel încât fiecare desen să aibă câte o literă cu care să se potrivească. Copiii se amestecă prin clasă, schimbând cartonașele. La semnalul educatoarei :Îngheață!, copiii se opresc și se uită pe cartonașul care le-a rămas în mână. La replica educatoarei Formează perechi!, copiii se mișcă spre partenerul lor, astfel încât desenul și litera să devină parteneri. Partenerii ies din spațiul de deplasare și se asigură că fiecare din ei cunoaște denumirea literei și sunetul de început. Educatoarea verifică potrivirile, chemând perechile să raporteze clasei. Se repetă pașii anteriori, copiii având, de data aceasta alte jetoane.

Evident că aceste activități se vor planifica după ce copiii au anumite cunoștințe privind identificarea sunetelor și punerea lor în raport cu litera corespunzătoare.

Această strategie am aplicat-o și la tema animale, când copiii s-au grupat având imagini cu animalul mamă și cu puiul său, apoi animalul cu adăpostul său. Se mai pot grupa meseria cu unealta corespunzătoare, cuvântul și cifra care arată câte silabe are, mijlocul de transport și calea specifică, două personaje aparținând aceleiași povești etc.

O altă strategie de învățare prin cooperare folosită este strategia **Patru colțuri**. Aceasta este o strategie de verificare pentru înțelegere și de exersare ghidată.

În cadrul activității *La locul potrivit*, copiii au primit câte un cartonaș ce ilustra o imagine. În fiecare colț al clasei erau afișate postere ce ilustrau câte o cifră de la unu la patru. Desfășurarea activității a avut o structură repetitivă, etapele activității reluându-se de câteva ori. După ce privesc cartonașul, despart în silabe cuvântul reprezentat de imaginea de pe cartonaș. Decid care este numărul de silabe din care se compune cuvântul și aleg colțul care ilustrează cifra corespunzătoare numărului de silabe identificat. Copiii se mișcă, fără să vorbească spre colțul potrivit. Copiii au format perechi în cadrul grupului din colțul respectiv și au discutat cum au știut cărui grup să se alăture. Despart în silabe cuvintele colegilor și decid dacă numărul silabelor corespunde cu cifra ilustrată pe poster. Apoi, la cerința cadrului didactic unii dintre copii au formulat propoziții cu cuvântul respectiv. În funcție de nivelul grupei se poate cere copiilor să formuleze propoziții cu tot atâtea cuvinte câte arată cifra din cadrul colțului unde se află. Acest demers s-a repetat, copiii primind alte cartonașe, în așa fel încât grupurile anterior formate să-și schimbe structura.

Referitor la metodele interactive de grup pe care le utilizez frecvent în activitatea cu preșcolarii, acestea sunt din cele mai diverse, activizându-i pe copii, motivându-i spre învățare și făcându-i mai creativi.

Ciorchinele este o tehnică ce exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme și facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces și actualizând cunoștințele anterioare. Tehnica aduce un aport imens în organizarea reprezentărilor și exersează capacitatea copiilor de a înțelege un anumit conținut. Am introdus această metodă în diferite etape ale activității. Astfel, în activitatea de educarea limbajului *Animalele în timpul iernii*, am realizat ciorchinele la început și l-am completat ulterior după observarea acestora.

De asemenea, după parcurgerea temei *Iarna*, pentru sintetizarea informațiilor am realizat pe grupuri ciorchinele, abordând fie aceeași sarcină, fie sarcini diferite. În cadrul temei *Meserii*, copiii s-au grupat,

numărând până la 4, în patru grupuri, fiecare având ca sarcină să realizeze ciorchinele unei meserii: bucătar, grădinar, frizer și medic.

Piramida sau bulgărele de zăpadă este o metodă care dezvoltă capacitatea de a sintetiza principalele probleme, informații, idei ale unei teme date sau a unui text literar.

După ce copiii au fost familiarizați cu grafica metodei, prin decuparea pătratelor și așezarea lor, după îndrumările verbale formulate, am desfășurat activități de educarea limbajului ca *Jocul silabelor*, "*Culegem flori cu Scufița roșie*," unde în finalul jocului didactic copiii au realizat piramida poveștii, redând dialogul dintre lup și scufiță și gesturile unor stări trăite de personajele îndrăgite.

În *Jocul silabelor*, copiii au lucrat pe grupuri, având ca sarcină să așeze în varful piramidei cuvinte având o silabă, pe cea de-a doua bandă cuvinte cu două silabe, iar pe cea de-a treia, cuvinte cu trei silabe, pe care trebuiau să le aleagă din mai multe jetoane.

Metodele prezentate stimulează comunicarea, activizarea tuturor copiilor și formarea de capacități ca: spiritul critic constructiv, independență în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvare a sarcinilor de învățare. Copiii descoperă o nouă experiență inter-relaționand în grupuri de învățare activă, aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului.

Ținând cont de diversitatea clasei, de particularitățile individuale ale copiilor, instruirea frontală, simpla logistică, de a conduce 20 de copii ne limitează opțiunile educaționale.

Activitățile de educare a limbajului organizate prin aplicarea unor strategii de învățare prin cooperare, desfășurate pe grupuri mici, reliefează o serie de aspecte care motivează necesitatea inițierii învățării în grupuri mici.

- Într-un grup mai mic, copiii au posibilitatea să învețe unii de la alții și este mai ușor pentru cei cu abilități de nivel scăzut să progreseze, deoarece responsabilitatea fiecărui copil față de propria învățare și față de grup crește foarte mult.

- În loc să reprezinte a 20- a parte dintr-o clasă de 25 de copii, preșcolarul reprezintă 1/4 dintr-un grup de patru sau 1/6 dintr-un grup de șase. Prin urmare și intervențiile sale și participarea lui propriu-zisă crește de 4-6 ori.

- Copilul preșcolar nu trebuie să mai aștepte ca alți 20 de potențiali participanți să-și spună părerea înainte ca el să poată fi implicat într-o activitate.

- Grupurile mici au oferit o șansă mult mai mică copiilor să stea pasivi și să privească ceea ce se întâmplă în clasă. Sau, dintr-o perspectivă mai optimistă, lucrând în grupuri mici, copiii au avut posibilitatea mult mai mare de implicare activă, datorită structurării situației de învățare.

Sintetizând toate aceste argumente în favoarea învățării prin cooperare, precum și a folosirii unor metode interactive de grup se poate afirma cu certitudine că valențele instructiv-educative ale acestora, valorificate prin demersuri specifice, conduc la materializarea următoarelor efecte:

- ☐ Rezultate superioare;
- ☐ Capacitate de memorare crescută;
- ☐ Relaționări eterogene mai bune;
- ☐ Motivație intrinsecă mai mare;
- ☐ Respect de sine mai crescut;
- ☐ Comportament centrat mai mult pe sarcină;
- ☐ Atitudini mai bune față de cadrele didactice;
- ☐ Atitudini mai bune față de grădiniță.

Folosirea unor metode interactive de învățare și practicarea învățării prin cooperare poate fi calea prin care un dascăl înzestrat își poate îndeplini misiunea, pe care Maria Montessori o ilustra astfel :
„Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor, atunci să-i învățăm să se adapteze!”

Bibliografie:

Breben Silvia, Gongea Elena, ... Metode interactive de grup, Craiova, Editura Arves, 2003

Oprea Crenguța Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2006

Schiță proiect de activitate integrată

"Cei trei purceluși"

Autor: Grigorov Iulia-Anamaria

Grădinița Nr. 196, Sector 3, București

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: "Cum este, a fost și va fi pe Pământ?"

TEMA PROIECTULUI: "Din lumea celor care nu cuvântă"

SUBTEMA: "La fermă"

TEMA ACTIVITĂȚII: "Cei trei purceluși"

TIPUL ACTIVITĂȚII: activitate integrată (ADP+ALA 1+ADE)

DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Domeniul Limbă și Comunicare- Educarea limbajului

Domeniul Estetic Creativ-Educație plastică

MIJLOC DE REALIZARE: povestirea educatoarei+desen

DOMENIUL DE DEZVOLTARE: Mesaje de comunicare în contexte de comunicare cunoscute

Activare și manifestare a potențialului creativ

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, semnificațiilor, emoțiilor;
- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă) ;
- Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare ;
- Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului,
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice;
- Își coordonează corpul în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Formarea deprinderii de a asculta cu atenție o poveste, de a reține ideile acestora și de a demonstra că au înțeles-o.

OBIECTIVE:

- Să asculte cu atenție povestea;
- Să participe atât în calitate de ascultător, cât și de vorbitor la activitate;
- Să răspundă corect la întrebările adresate;
- Să se exprime în propoziții corecte din punct de vedere gramatical;
- Să denumească materialele de lucru;

- Să deseneze corpul purcelușului respectând pașii indicați;
- Să folosească în mod corect materialele puse la dispoziție pentru realizarea desenului;
- Să unească mama și puiul ei prin trasarea de linii;
- Să construiască, după model, casele celor trei purceluși.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: povestirea, conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, turul galeriei

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: machetă povestea "Cei trei purceluși", laptop, retroproiector, jetoane, fise de lucru- centrul Știință, creioane lemn, planșe de lucru desen, cuburi,

FORME DE ORGANIZARE: individual, pe grupe, frontal

EVALUARE: verbală, individuală, stimulente

STRUCTURA ACTIVITĂȚII:

Activitatea va începe cu Întâlnirea de dimineață.

Copiii sunt așezați în semicerc pentru a putea stabili un contact vizual cu toți membrii grupei.

Rostesc următoarele versuri:

„În fiecare dimineață,

Să avem gândul bun pe față

De greșeli să ne ferim,

Pe colegi noi să-i iubim.”

Urmeaza salutul si completarea Calendarului Naturii.

Împărtășirea cu ceilalți – "Care este animalul tău preferat?"

Trecerea la activitatea de la centre se va realiza prin versurile "Iese melcul din căsuță"

Activitatea continuă la centrele de interes:

La Centrul Știință copiii vor "ajuta mamele" să ajungă la puii lor prin realizarea fișei de lucru, La Centrul Joc de masă vor realiza jocul "La fermă". Fiecare copil va sorta jetoanele corespunzătoare imaginilor. La centrul Construcții copiii vor construi case pentru animale.

Tranziție: "Văcuța LOLA"

DLC- Educarea limbajului:

Captarea atenției o voi realiza cu ajutorul unei machete ce reprezintă scene din povestea "Cei trei purceluși".

Anunțarea temei și a obiectivelor activității:

Astăzi la activitatea de Educarea limbajului vom asculta o poveste nouă care se numește "Cei trei purceluși" apoi, îi vom desena pe cei trei purceluși la activitatea de Educație plastică. Sper să îndrăgiți la fel de mult și personajele acesteia.

Desfășurarea activității

Copiii vor asculta povestea respectând firul logic al acesteia.

Planul de idei al poveștii:

1. Trei purceluși merg în pădure să se joace.
2. Vine frigul și trebuie să își construiască fiecare o căsuță.
3. Purcelușii își construiesc căsuțele din materiale diferite.
4. Vine lupul și căsuțele primilor doi purceluși nu rezistă atacului acestuia.
5. Lupul atacă și căsuța purcelușului mai mare care este cea mai rezistentă și se arde, căzând în ceaunul cu apă fierbinte.
6. Cei trei purceluși trăiesc fericiți în casa de cărămidă.

Pe parcursul povestirii voi folosi o serie de mijloace prin care voi nuanța expunerea în funcție de stările afective pe care textul literar le implică și anume: tonul cald potrivit cu importanța faptelor, modularea vocii pentru a imita personajele, marcarea pauzelor determinate de punctuație, mimică și gesturi adecvate situațiilor prezentate. Prin toate aceste mijloace educatoarea va încerca să imprime povestirii caracterul plastic - intuitiv.

Fixarea conținutului

Se va face prin întrebări și așezarea pe machetă a fiecărui personaj în dreptul căsuței pe care a construit-o.

- Despre cine era vorba în poveste?
- Din ce material și-a construit primul purceluș căsuța?
- Dar al doilea și al treilea purceluș?
- Cine a dărămat căsuțele purcelușilor?
- Cum au reușit purcelușii să scape de lup?
- Ce putem învăța din această poveste?

Obținerea performanței și asigurarea feedback-ului:

DEC-EDUCAȚIE PLASTICĂ- La activitatea plastică vom învăța să desenăm un purceluș.

Se intuiesc materialele de măsură.

Educatoarea demonstrează modul de realizare a desenului.

Se realizează exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii.

Copiii vor desena cu ajutorul șabloanelor purcelușul respectând pașii indicați de educatoare.

Evaluarea activității:

Se va realiza prin metoda Turul galeriei. Apreciez modul de desfășurare al activității, evidențiez copii cei mai activi și îi încurajez pe ceilalți. Copiii vor primi stimulente.

Comunicarea interpersonală: profesor - elev

Autor: Hrihor Rodica

Prof. Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți

Comunicarea conține un mare potențial educativ care se traduce în transmiterea de cunoștințe, în autoreglarea activității intelectuale. Între comunicare și educație există un strâns raport de interdependență. Pentru că sunt profesor, în meseria mea comunicarea este esențială.

Comunicarea educațională sau pedagogică este cea care mijlocește fenomenul educațional în ansamblul său, indiferent de conținuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicați. Comunicarea didactică este baza procesului de predare-învățare a cunoștințelor în cadru instituționalizat al școlii și între parteneri cu roluri determinate: profesor, elevi.

Indiferent de definiții, important este faptul că comunicarea a fost și este tratată ca un element fundamental al existenței umane. Comunicarea este esențială, pentru viața personală și socială a individului, fără comunicare nu putem exista într-o colectivitate întrucât este în firea oamenilor ca atunci când se întâlnesc să schimbe impresii, să comunice. Fără comunicare oamenii își pierd interesul față de activitățile în comun. O societate se constituie și se menține datorită și prin intermediul numeroaselor procese și rețele de comunicare.

În școală se formează viitorul cetățean, iar ceea ce dobândește, vede și învață copilul în anii de școală îi va rămâne întipărit în minte toată viața. Prima cheie pusă în discuție în legătura dintre elev și educator este comunicarea. A fi profesor înseamnă nu doar a dispune de cunoștințe științifice de specialitate, ci a avea și capacitatea de a le transpune didactic. Este important ca în comunicarea cu elevul, profesorul să respecte câteva condiții: să utilizeze un limbaj accesibil elevilor, să transmită mesaje clare, care să nu poată fi interpretate, să manifeste încredere vizavi de elev, în măsura posibilităților să comunice cu toți elevii acordându-le atenție., să antreneze, să stimuleze elevul în a-și exprima opiniile, indiferent că sunt sau nu corecte și cel mai important, să obțină feed-back.

În situațiile școlare de instruire, sursele comunicării pot fi: mesajul didactic și educațional al profesorului, manualul școlar, reviste, cărți, atlase, hărți, materiale didactice, filme și diafilme didactice, video-text, videodisc, lecții televizate sau radio-difuzate etc.

Profesorul trebuie să știe să asculte. Elevul conștientizează dacă partenerul lui de comunicare doar pare că-l ascultă și atunci refuză să mai comunice. În relația de comunicare, profesorul trebuie să creeze o situație favorabilă exprimării elevului care să nu se simtă judecat sau manipulat prin întrebări. A ști să ascuți este o știință. Din ce în ce mai mult observăm în relațiile cu ceilalți că foarte puțini oameni știu să asculte. Chiar dacă dau această impresie, tot limbajul trupului lor atestă că de fapt informația nu ajunge la ei. Absența comunicării rezultă și din absența ascultării reale a interlocutorului

În comunicarea didactică trebuie să fim concisi, preciși și expresivi, în același timp pentru a facilita transferul, dar și înțelegerea mesajului transmis. Toate informațiile pe care le transmitem trebuie adaptate scopului și obiectivelor didactice, precum și nivelului intelectual al cursanților.

În comunicarea dintre profesor și elev o importanță deosebită îl are limbajul trupului, comunicarea nonverbală, care trebuie să fie în concordanță cu mesajele verbale. Știm că din informațiile transmise

38% sunt paraverbale iar 55% sunt nonverbale. Când ceea ce spunem nu este în concordanță cu ceea ce facem, elevul va crede ceea ce vede, adică semnalele nonverbale ale corpului nostru. Contactul vizual este deosebit de important. Este esențial să privim elevul în timp ce acesta comunică cu noi. Astfel, va vedea că-l ascultăm.

Însă de multe ori, mai ales în cazul persoanelor timide, o privire prea insistentă, poate inhiba. Cele trei tipuri de comunicare (verbală, nonverbală și paraverbală) pot aduce succesul unei relații didactice. Blocarea comunicării prin relații reci, conduce la scăderea randamentului comunicării și, implicit, al celui școlar.

Evident că ideal, așa ar trebui să se desfășoare comunicarea între elev și educator. Dar, profesorul este om, este supus unui cumul de factori care acționează asupra lui, generând stres și atunci acest lucru se reflectă în relația lui cu elevul. Comunicarea devine, de multe ori inefficientă. Informațiile nu sunt receptate de elev sau sunt recepționate greșit, elevul se simte neimportant, inutil.

Sistemul actual de învățământ se confruntă cu mari curențe și una dintre ele este, cred, comunicarea inefficientă între părinți-elevi, elevi-elevi, elevi-profesori, profesori-părinți, profesori-minister. Din păcate, în mileniul III, noi oamenii, nu mai știm să comunicăm unii cu alții.

Consider că acordând cu toții o mai mare atenție relațiilor de comunicare între noi, ascultându-l cu adevărat pe interlocutor, recepționând cu adevărat ceea ce ni se comunică, colaborând, putem crea, la nivel familial, de grup, sau la locul de muncă o lume mai bună.

La nivelul clasei de elevi este cert că nu putem să nu concepem existența unui sistem relațional, în cadrul căruia există multiple interacțiuni extrem de diverse, între care un loc important e ocupat de interacțiunile de tip comunicațional. Procesul de învățământ, așa cum am văzut și cu alte ocazii, nu poate fi rupt de procesul de comunicare. Reușita școlară, de care se face atât caz în prezent – și pe bună dreptate, fiind finalitatea instruirii școlare – depinde esențialmente de modul cum se face comunicarea la clasă, de la profesor la elev, de la elev la profesor, de la elev la elev și chiar de la profesor la profesor, dacă avem de a face, de pildă, cu o activitate de interesistență la orele de curs, sau de colaborare între clase în vederea realizării unei activități de interes comun.

La nivel de clasă pot să apară o multitudine de contacte interpersonale implicând elevii și profesorul, ei intră în relații diverse, participă fiecare la formarea celuilalt pe multiple planuri: psihologic, comportamental, profesional etc. Profesorul are responsabilitatea în primul rând de a-și cunoaște elevii și ulterior de a cultiva și menține relații adecvate și eficiente cu aceștia. Ori, pentru a se construi asemenea relații este imposibil, dacă nu există și o comunicare adecvată. Dacă profesorul nu este capabil să-și comunice mesajele către elevi și să se facă înțeles, nu numai că rezultatele scontate nu vor apărea, dar își vor face loc și efecte adverse, însăși personalitatea elevului – luat în particular – va fi afectată. În replică, elevii vor deveni apatici, indiferenți față de conținuturile transmise sau chiar revoltați și agresivi față de școală, ceea ce poate degenera în absentism și abandon școlar. Acest lucru este total indezirabil pentru procesul instructiv-educativ și ca urmare trebuie evitat pe orice căi. La clasele mici, unde personalitatea elevului e în formare, relația profesor – elev este centrală, dar nu trebuie neglijată nici mai târziu, la liceu, unde elevul este un explorator acerb al realității, al vieții, fiind extrem de influențabil la mediile cu care intră în contact. Pubertatea și ulterior adolescența sunt perioade importante din viața unui om, în cadrul cărora el își conturează un eu, care poate să intre ușor în conflict cu al celorlalți, iar profesorul este dator, alături de părinte, să coordoneze modul cum individul va relaționa cu semenul în cadrul școlii.

Totuși, nu trebuie să condamnăm exclusiv profesorul pentru orice nereușită a elevilor. La fel cum sunt importante trăsăturile de personalitate și de caracter ale celui dintâi, contează foarte mult

trăsăturile fiecărui elev în parte de la o clasă și nivelul clasei respective. Un profesor nu va fi eficient dacă nu-și cunoaște clasa în general și fiecare elev în mod particular, pentru a putea anticipa modul cum vor decurge la un moment dat activitatea la clasă. Clasa este un grup social și ca urmare a acestui fapt există anumite norme, valori împărtășite, un anumit tip de conformism, existența unui lider formal – șeful clasei – sau informal – „mascota” clasei – cu care profesorul trebuie să fie familiarizat măcar în parte. Nu mai trebuie să mai amintim că elevii de la clasă se comportă foarte diferit, ei fiind personalități aparte. La elevii mari, de liceu, asupra acestui aspect își pun amprenta mulți factori. Familia are un rol mai mic, fiind și mai mic conformismul elevului față de normele și valorile familiei de proveniență. Sunt mai importante cele ale grupului de apartenență (grupul de prieteni, de exemplu), care au uneori o influență covârșitoare asupra atitudinii și comportamentului elevului – membru în aceste tipuri de grup.

Dacă grupul de apartenență este, de pildă, unul de infractori, este de așteptat ca elevul respectiv să fie mai nonconformist, mai irascibil, revoltat sau chiar agresiv în limbaj și comportament. El va acționa asemenea unui rebel care comunică defectuos în primul rând cu colegii, dar mai ales cu profesorul care – din perspectiva elevului în cauză – fie nu îl înțelege, fie nu se poate face înțeles. Profesorul va trebui să facă apel la empatie și să încerce să și-l apropie pe elevul respectiv ca să-i înțeleagă mobilurile manifestărilor. Asupra acestui aspect vom reveni la momentul potrivit.

Bibliografie:

L. Ghiviriug, (1975), *Relația profesor – elevi în perspectiva lecției moderne*, E.D.P., București.

Jocuri didactice la matematică

Prof. Ilade Claudiu

Școala Gimnazială Valea-Seacă

„Papagalul isteț”

Sarcina didactică:

Reproducerea unui șir de numere formate din trei cifre.

Regulile jocului:

Este un joc de concentrare în care un elev este conducătorul jocului, restul copiilor sunt papagalii. Conducătorul jocului înșiră numere naturale formate din trei cifre cu mici pauze între ele, apoi papagalii (elevii) trebuie să repete toate numerele exact în ordinea spusă de conducător. Cel care greșește iese din joc.

„Ce număr am pe spate?”

Sarcina didactică:

Descoperirea unui număr natural format din trei cifre după mai multe însușiri ale acestuia.

Material didactic: foi cu numere;

Regulile jocului:

Pe spatele unui elev este prins un număr fără ca el să știe ce număr are. Apoi colegii înșiră unele însușiri ale numărului, cum ar fi:- este număr par sau număr impar;

-este format din...cifre; -prima cifră este...; -vecinul lui este...ș.a. Prin mai multe încercări elevul reușește să ghicească numărul.

„Lanț de numere”

Sarcina didactică:

Formarea de șiruri de numere naturale cuprinse între 0 și 1000 după reguli date.

Regulile jocului:

Se stabilește regula de formare a numerelor naturale. Conducătorul jocului spune un număr natural din trei cifre, iar elevul un număr care să înceapă cu ultima cifră din numărul spus înainte. (Ex. 546, 691, 123, 348...)

„Telefonul fără fir”

Sarcina didactică:

Recunoașterea numerelor naturale pare sau impare formate din trei cifre.

Regulile jocului:

Elevii stau în cerc și se țin de mână. Conducătorul jocului numește un elev care șoptește în urechea vecinului un număr natural format din trei cifre și îl strânge de mână o dată dacă este impar și de două ori dacă este par. Numărul merge din șoaptă în șoaptă până ajunge înapoi de unde a plecat. La sfârșit se constată dacă numărul este același și dacă este par sau impar.

„A sosit vaporul”

Sarcina didactică:

Recunoașterea unui număr natural după unele însușiri ale acestuia.

Regulile jocului:

Conducătorul jocului alege un elev care va spune: „A sosit vaporul!” Elevii întreabă: „Ce a adus?” copilul răspunde: „A adus un număr natural format din trei cifre, care urmează după numărul... sau vecinul mai mare este... sau predecesorul este...” Copilul care ghicește numărul va începe încă o dată jocul.

„Mingea săltăreață”

Sarcina didactică:

Recunoașterea numerelor naturale în centrul 0-1000.

Material didactic:: minge;

Regulile jocului:

Elevii stau în cerc, dar nu se țin de mână. Conducătorul jocului alege un elev care stă în mijloc și are o minge. Acesta înșiră cerința: „Spune un număr dintr-o cifră! (de două cifre, de trei cifre)”. Apoi aruncă mingea unui coleg care răspunde la cerință până cel din mijloc numără până la zece și-i aruncă mingea înapoi.

După un timp se schimbă copilul din mijloc, dar și cerințele: „Spune un număr din trei cifre impar! (număr din trei cifre par, un număr din trei cifre egale etc.)”.

„Ce aduce trenul?”

Sarcina didactică:

Numărarea în ordine crescătoare și descrescătoare a numerelor de la 100 la 1000 și selectarea numerelor pare și impare.

Material didactic: foi cu cerințe pentru joc;

Regulile jocului.

Conducătorul jocului numește un elev care conduce jocul. El anunță: „Sosește trenul!” Ceilalți elevi întreabă: „Ce aduce trenul?” Elevul conducător de joc citește de pe foaie cerințe și numește și elevul care să răspundă adică, cel căruia trenul i-a adus pachetul. Exemple cerințe: „Trenul aduce:

- numere naturale cuprinse între 486 și 502;
- numere naturale de la 632 la 645;
- numere naturale pare cuprinse între 884 și 906;
- numere naturale impare cuprinse între 225 și 243; etc

Elevii care răspund trebuie să fie atenți la expresiile din cerințe: „de la...până la...”, „între” și altele. Conducătorul jocului schimbă din când în când elevul conducător de joc cel care vine cu trenul și citește „pachetele aduse”.

Pentru dezvoltarea memoriei, conducătorul jocului cere unui elev să repete răspunsul corect dat înainte.

„Bate din palme sau din picioare!”

Sarcina didactică:

Compunerea și descompunerea numerelor naturale cuprinse între 0-1000.

Regulile jocului:

Conducătorul jocului scrie pe tablă un număr natural format din trei cifre și stabilește regula: „Batem din palme de atâtea ori cât arată cifra sutelor, din picioare de atâtea ori cât arată cifra zecilor și înclinăm capul de atâtea ori cât arată cifra unităților. Apoi scrie pe tablă alt număr și jocul continuă tot așa.

„Imaginea din oglindă”

Sarcina didactică:

Recunoașterea numerelor naturale cuprinse între 0-1000 și a răsturnatelor acestora.

Regulile jocului:

Copiii stau în perechi, față în față. Primul spune un număr natural format din trei cifre, iar perechea lui trebuie să spună inversul lui, adică răsturnatul acestuia.

Dialogul în textul literar

Profesor: Ilie Claudia

Școala Gimnazială Constantin Brâncuși, Medgidia, Constanța

Clasa: a VI-a

Subiectul lecției: Dialogul în textul literar

Unitatea de învățare: Călătorii de tot felul

COMPETENȚE GENERALE:

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare prin receptarea și producerea textului oral
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3. Adecvarea comunicării nonverbale și paraverbale la o situație dată, evidențiind ideile și atitudinile, în situații de comunicare față-în-față sau mediată
- 1.4. Participarea la interacțiuni verbale simple cu mai mulți interlocutori, având în vedere cantitatea și relevanța informației transmise și primite

OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII:

- Să identifice dialogul într-o operă literară;
- Să înțeleagă rolul elementelor nonverbale și paraverbale în comunicarea orală.

PREZENTAREA ACTIVITĂȚII:

Demersul didactic își propune să fixeze noțiunile de dialog, replică și marca distinctivă a dialogului – linia de dialog. O replică a unui personaj este semnalată cu ajutorul verbelor *dicendi*. De asemenea, elementele nonverbale și paraverbale din comunicarea orală sunt evidențiate în textul literar prin cuvinte sau grupuri de cuvinte ce se referă la mimica, gestică, privirea personajelor sau la debitul lor verbal, la intensitatea vocală, la pauzele făcute de acestea. Semnele de punctuație sunt relevante pentru a sugera diverse stări, atitudini, ezitări etc.

Prin intermediul aplicației Wordwall, elevii descoperă conceptele care definesc dialogul. (Ce este dialogul? Care este semnul de punctuație care marchează intervenția unui personaj? Cum se numește intervenția în dialog a unui anumit partener? etc.)

Plecând de la textul D-I Goe de I. L. Caragiale, care va fi recitat pentru a stabili detaliile necesare îndeplinirii sarcinilor, elevii pot lucra în ateliere, în funcție de talentele pe care le au.

Fiecare elev va participa la atelierul care îl reprezintă:

- **Atelierul actorilor:** Interpretați scene din schiță în fața colegilor de clasă. De ce credeți că textele care conțin dialog sunt mai captivante? Justificați răspunsul.
- **Atelierul artiștilor plastici:** Realizați o reclamă sau un afiș al spectacolului pregătit de actorii din clasa voastră.
- **Atelierul scriitorilor:** Scrieți un text narativ despre viața lui Goe, după episodul călătoriei la București; relațați întâlnirea lui Goe cu un alt personaj din textele citite de voi.

Au fost vizate următoarele competențe-cheie:

- Comunicare în limba maternă;
- Competența digitală;
 - A învăța să învețe;
- Competențe sociale și civice;
- Sensibilizare și exprimare culturală.

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ *Limba și literatura română – Manual pentru clasa a V-a*, Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, GRUP EDITORIAL ART, București, 2017;
- ✓ Pamfil, Alina – *Metodica predării limbii și literaturii române în școală*, Cluj, 2004;
- ✓ Florentina Sâmihăian, Mariana Norel – *Didactica limbii și literaturii române*, 2011.

Proiect Educațional „Din grijă pentru mediu“

Autor: Ilie Florentina Ionela

Prof. Școala Gimnazială Nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” Brașov

Elevii clasei a III-a C, de la Școala Gimnazială Nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” din Brașov, coordonați de profesor pentru învățământ primar Ilie Florentina Ionela, au desfășurat în anul școlar 2021-2022 activități ecologice incluse în proiectul educațional „Din grijă pentru mediu”.

Lecțiile incluse în proiectul „Din grijă pentru mediu” au avut un set de obiective educaționale care dezvoltă învățarea orientată spre soluții active:

- Dezvoltarea capacității profesorilor de a stimula interesul elevilor pentru problema deșeurilor și a reciclării, dar și de a-i informa cu privire la aceste aspecte;
- Asimilarea de către elevi a unui set de valori și informarea lor în legătură cu mediul înconjurător și importanța reciclării;
- Sprijinirea elevilor, prin aplicațiile practice propuse, pentru a-și forma și consolida abilitățile necesare identificării problemelor cu care se confruntă natura și societatea;
- Stimularea gândirii critice a elevilor privind schimbările responsabile din școală și din comunitate;
- Creșterea impactului educațional al activităților de mediu asupra elevilor prin promovarea instrumentelor educaționale active;
- Promovarea spiritului civic într-o manieră practică, prin implicarea elevilor în acțiuni concrete de colectare selectivă și reciclare, precum și însușirea unor comportamente prin parcurgerea activităților interdisciplinare și transdisciplinare.

Instrumentele educaționale utilizate în acest proiect au contribuit la obținerea unor rezultate cantitative și calitative măsurabile, dar și rezultate la nivelul dezvoltării personale precum:

- Educarea elevilor cu privire la nevoia de colectare selectivă și reciclare;
- Înțelegerea importanței folosirii deșeurilor ca materie primă pentru obținerea altor bunuri;
- Dezvoltarea comportamentelor asumate privind protecția și îmbunătățirea calității mediului;
- Îmbunătățirea capacității de formulare a ideilor personale, a concluziilor rezultate din rezolvarea unor exerciții practice, aplicații sau situații problemă cu privire la mediul înconjurător și susținerea acestuia;
- Formarea unor competențe legate de folosirea cunoștințelor dobândite în luarea unor decizii pozitive și corecte cu privire la mediu;
- Dezvoltarea unei atitudini proactive cu privire la identificarea unor soluții simple pentru reciclarea deșeurilor la școală și acasă;
- Dezvoltarea relațiilor interpersonale și consolidarea abilităților necesare muncii în echipă.

Lecția 1

- Tema lecției: Bun pentru tine, bun pentru mediu!
- Subiectul: Deșeurile pe care le producem în fiecare zi. Reducerea cantității lor
- Obiective:
 - Promovarea și stimularea unor comportamente sănătoase față de elementele mediului înconjurător;
 - Formarea și consolidarea deprinderilor de colectare selective și reciclare a deșeurilor.

Scenariul didactic a inclus jocuri precum: „Săculețul cu surprize”, „Ce sunt deșeurile?”, „Citirea unor etichete pentru observarea notației ce protejează natura”, „Explozia stelară: Idei pentru reducerea deșeurilor”, elevii au lucrat individual, în perechi și în echipe, dovedind originalitate și spirit de cetățean ecologist.

Elevii au fost încântați de jocurile didactice desfășurate pe parcursul orei și au primit cu entuziasm tema pentru acasă: „Jucării muzicale realizate din materiale reciclabile”.

Lecția 2

- Tema lecției: Reciclarea la școală. Beneficii
- Subiectul: Colectarea selectivă a deșeurilor
- Obiective:
 - Responsabilizarea elevilor pentru a menține spațiile școlare curate, colectând în mod selectiv deșeurile;
 - Crearea premiselor necesare pentru ca elevii să fie capabili să considere deșeurile o resursă.

Scenariul didactic propus, „Orchestra veselă”, „Coșul de gunoi îți spune/Cât iubești această lume?”, „Avantajele colectării selective”, „Idei și soluții pentru o mai bună colectare selectivă”, a antrenat elevii în acțiuni creative individuale, în perechi și de echipă.

Lecția 3

- Tema lecției: Reciclarea acasă. Redu, refolosește, reciclează!
- Subiectul: Familia în acțiune
- Obiective:
 - Formarea și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului înconjurător la domiciliu;
 - Încurajarea copiilor de a se implica în reciclarea deșeurilor împreună cu familiile lor și de a identifica modalități de reducere a cantității acestora.

Etapele lecției au inclus jocuri didactice precum: „Ghicește ca să salvezi deșeurile!”, „Ce deșeuri identifici în propria gospodărie?”, „Redu, refolosește și reciclează deșeurile ca să-ți fie mai bine!”, „Idei și soluții pentru o mai bună colectare selectivă”.

Elevii s-au implicat activ în această nouă provocare, demonstrând că știu și aplică reguli de comportament care asigură sănătatea umană și a mediului de acasă, prin reducerea, refolosirea și reciclarea deșeurilor.

Lecția 4

- Tema lecției: Fii activ pentru un viitor mai bun!
- Subiectul: Managementul deșeurilor
- Obiective:
 - Conștientizarea nevoii de a reduce amprenta de mediu personală și colectivă, dar și pe cea a diferitelor produse, prin realizarea unor alegeri responsabile;
 - Încurajarea reparării produselor defecte pentru prelungirea duratei lor de viață și a utilizării diferitelor obiecte un timp mai îndelungat, în scopul reducerii deșeurilor.

Jocurile didactice desfășurate, „Ghicește și câștigă!”, „Urmează pașii corecți pentru managementul deșeurilor!”, „Fii eco voluntar pentru mediu!”, „Amprenta de mediu”, „Idei și soluții pentru o mai bună colectare selectivă”, au implicat elevii în activități practice prin care au creat obiecte utile din deșeuri precum carton, hârtie și metal.

Lecția 5

- Tema lecției: Reciclarea ajută la conservarea resurselor naturale
- Subiectul: Relația dintre deșeuri și resursele naturale
- Obiective:
 - Înțelegerea importanței deșeurilor, a valorii lor economice și ecologice;
 - Consolidarea abilităților de a analiza, a lua decizii și a rezolva diferite situații din comunitatea școlară legate de utilitatea deșeurilor.

Elevii s-au implicat cu plăcere în desfășurarea jocurilor didactice propuse, „Caricaturi care ironizează comportamentul inadecvat cu privire la gestionarea deșeurilor”, „Deșeu reciclat, viitor asigurat!”, „Ambalaje Eco”, „Beneficiile mele, beneficiile noastre”, realizând conexiuni cu privire la aspecte din viața comunității: existența deșeurilor și reciclarea lor; reducerea deșeurilor și beneficiile reciclării.

Lecția 6

- Denumirea lecției: Cum poți ajuta la reducerea deșeurilor? Gândește-te la sustenabilitate!
- Subiectul: Implicarea personală și colectivă pentru reducerea deșeurilor
- Obiective:
 - Realizarea unor corelații între acțiunile personale privitoare la reducerea deșeurilor și nevoile/cerințele societății de dezvoltare durabilă;
 - Prevenirea impactului negativ al deșeurilor asupra mediului și sănătății populației.

Elevii s-au implicat activ în această nouă provocare, realizând conexiuni cu privire la conduita corespunzătoare și atitudinea adecvată în familie și în societate în legătură cu reducerea și gestionarea corectă a deșeurilor, participând la jocurile didactice propuse: „Ambalaje prietenoase cu mediu”, „Conservarea resurselor planetei”, „Contribuții personale”, „Feedback și concluzii la finalpovestea continuă”.

Cele șase lecții desfășurate cu elevii au avut ca finalitate practică realizarea unei expoziții cu produsele confecționate de copii pe parcursul derulării proiectului, colectarea selectivă a deșeurilor și realizarea unei creații literare în care este transpus dezideratul educativ al proiectului „Din grijă pentru mediu”: Importanța protejării mediului înconjurător poate fi conștientizată pe deplin de copii, prin modelarea comportamentului și formarea unor deprinderi acționale în familie și la școală.

La Școala 11 din Brașov
Ecologia este un ceaslov.
Comportament responsabil avem,
Protectori ai mediului suntem!
Părinții și doamna învățătoare
Sunt modele pentru generații viitoare.
Lecția Pământului o învățăm,
Resursele planetei le salvăm!

ȘCOALĂ ECO ne numim,
România o-ngrijim!
Reducere, refolosire
Nu-i o lecție de citire.
Regândim și reacționăm,
Deșeuri selectiv reciclăm,
Nu o dată într-un an,
Zi de zi avem în plan!

Codul culorilor îl respectăm,
În containere corect selecționăm:
Hârtii, carton, reviste, ziare,
Coș albastru la sortare;
Metalul și plasticul se pot reutiliza,
În coș galben le vom așeza;
O sticlă, un borcan de vezi
În coș verde colectezi!

Cartonul e un roboțel,
Voluntar eco și el,
Chiar de este o jucărie:
Plastic, metal, carton, hârtie,
Permanent ne informează,
Deșeurile selectiv se reciclează!

Are un avertisment:
„-Ai grijă ce selectezi,
Nu orice rest îl reciclezi!“.
Firma pentru colectare,
Cu criterii de sortare,
Are o exigență mare!

Oameni, plante, viețuitoare

Vor soluții salvatoare!
Reciclăm și plantăm,
Mediul ecologizăm,
Viața Pământului dăm
Și planeta protejăm!

Din grijă pentru mediu

ȘIRUL LUI FIBONACCI

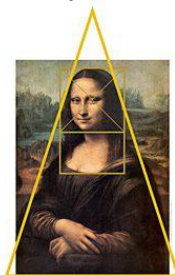
Prof. Ilincariu Oana-Cristina

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Botoșani

Analizând cu atenție tot ceea ce ne înconjoară, este imposibil să nu realizăm ca există o perfecțiune divină a naturii, fapt care, de-a lungul anilor a stârnit interesul oamenilor de știință.

Cine nu a observat și nu a rămas plăcut surprins câtă simetrie și ordine există în natură? Poate că mulți dintre noi deja am dedus că natura a folosit în "hazardul" ei formule matematice ce au creat în final tot ceea ce ne înconjoară. Oamenii încearcă permanent să înțeleagă natura și legile acesteia, să simtă ritmurile cosmice, să înțeleagă de fapt mai profund viața, pentru a ajunge la o armonie cu mediul înconjurător. Aplicațiile numărului de aur, de fapt ale raportului ca atare, se regăsesc la punerea în proporție a lucrărilor în arhitectură, pictură, sculptură, estetică și artă în general, ceea ce confirmă interesul manifestat de-a lungul timpului pentru acest număr.

Proporția divină a condus la construirea Dreptunghiului de aur, în care raportul laturilor este egal cu numărul de aur. Acest tip de dreptunghi este considerat ca fiind deosebit de estetic și ca urmare a fost și este intens utilizat în arhitectură și artă.

Leonardo 1 : 1.618

Spre exemplu se consideră că fața Giocondei lui da Vinci se încadrează într-un astfel de dreptunghi, iar în construcția Parthenonului din Atena se regăsesc cel puțin două astfel de dreptunghiuri. Există mitul că Leonardo Da Vinci credea că Proporția de Aur e proporția dintre înălțimea și lățimea unei fețe "perfecte" umane și că a folosit Proporția de Aur în realizarea omului vitruvian. Deși nu există dovezi împotriva acestei idei, nu există nici dovezi în favoarea ei, așa că singurul motiv de a crede în această idee e credința însăși. Se spune că Leonardo Da Vinci folosea Proporția de Aur pentru a păstra proporțiile figurilor umane din picturile sale – în acest fel proporția de aur a ajuns în paginile nuvelei lui Dan Brown.

Despre secretul piramidelor s-a scris enorm, observându-se că axul culoarului este centrat pe steaua polară din epoca respectivă cu mare exactitate: 4 minute a unghiului făcut în raport cu steaua "Alfa" a Dragonului reprezentând nordul geografic, iar cele 4 unghiuri ale bazei sunt îndreptate spre nord, est, sud și vest cu aceeași corectitudine.

Înălțimea piramidei înmulțită cu un miliard reprezintă distanța Pământ-Soare (150 milioane Km). Perimetrul bazei împărțit la înălțime da "2 Pi", dublul lui 3,14, ceea ce s-a putut verifica abia după 1670 de Leibnitz.

NUMĂRUL DE AUR

Numărul de Aur este căutat în cele mai diverse și neașteptate situații, spre exemplu unii încearcă să găsească o explicație din acest punct de vedere chiar și pentru factorul de conversie 1,609, foarte apropiat de phi, care apare la transformarea distanțelor din mile în kilometri.

În același timp numerele Fibonacci apar în numeroase probleme de știință, pornind de la fizica clasică, chimie, matematică, până la cele mai moderne domenii ale cunoașterii (sinergetica, teoria fractalilor, teoria haosului, în calculatoarele neuronale și automatele celulare), sunt utilizate în generatorii pseudo aleatori de numere, precum și în diverse procedee și metode de optimizare. Ele se regăsesc în analiza algoritmului lui Euclid de determinare a celui mai mare divizor comun a două numere întregi, în rezolvarea problemei lui Hilbert, în teorema lui Zeckendorf, etc. În muzică, numerele Fibonacci se utilizează deseori pentru realizarea acordajelor.

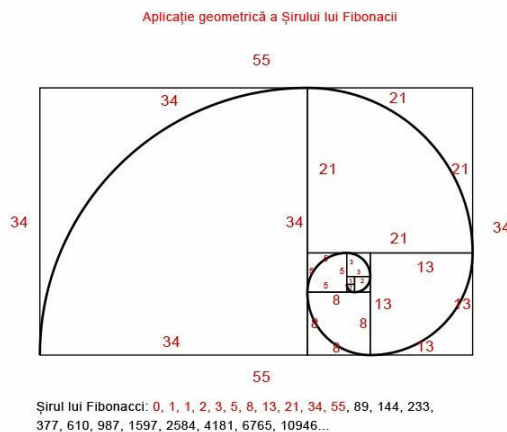
Se crede că lucrarea Muzică pentru instrumente de coarde, percuție și celestă, a lui Béla Bartók a fost structurată utilizând **numerele Fibonacci**.

Având în vedere toate acestea, cred că este interesant să determinăm și un algoritm care să genereze aceste numere.

Algoritmul pornește cu 3 variabile $a=0$, $b=1$, c și generează valori pentru c prin însumarea numerelor precedente: $c=a+b$, după care a ia valoarea lui b și b ia valoarea lui c , reluându-se pasul anterior până se ajunge la valoarea dorită.

Problema 1: Se dă un număr natural n . Să se afișeze în ordine crescătoare, primii n termeni ai șirului lui Fibonacci.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main(){
    int n, a=1, b=1, c;
    cin >> n;
    if(n==1)
        cout << "1";
    else{
        cout << "1 1 ";
        for(int i=3;i<=n;++i){
            c = a+b;
            cout << c << " ";
            a = b;
            b = c;
        }
        return 0;
    }
}
```


Problema 2: Se consideră șirul Fibonacci, definit astfel: $f_1=1$, $f_2=1$, $f_n=f_{n-1}+f_{n-2}$, dacă $n>2$.

Se dă un număr natural n . Să se descompună în sumă cu număr minim de termeni ai șirului lui Fibonacci.

Programul citește de la tastatură numărul n și afișează pe ecran, separați prin câte un spațiu, termenii descompunerii, în ordine descrescătoare.

Pentru rezolvarea problemei vom determina în mod repetat cel mai mare termen din șir, mai mic sau egal cu n . Dacă termenul este egal cu n am terminat; în caz contrar îl reținem, îl scădem din n și continuăm

Algoritmul este următorul:

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int fibo(int n)
```

```
{
```

```
    int x=1, y=1, z=2;
```

```
    while(y<n)
```

```
    {
```

```
        x=y;
```

```
        y=z;
```

```
        z=x+y;
```

```
    }
```

```
    if(y==n)
```

```
        return y;
```

```
    return x;
```

```
}
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int n, s=0;
```

```
    cin>>n;
```

```
    int aux=n;
```

```
    while(n)
```

```
    { aux=fibo(n);
```

```
      cout<<aux<<' ';
```

```
      n=n-aux;
```

```
    }
```

```
    return 0;
```

```
}
```

Stimularea interesului pentru lectură în ciclul primar – exemple de bune practici

Autor: Ionescu Iuliana

Profesor învățământ primar -Școala Gimnazială Nr. 4 Moreni, Dâmbovița

„Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

Miron Costin

La vârsta copilăriei, poveștile și desenul sunt principalele mijloace de exprimare a vieții afective a copilului. În această etapă se fixează principalele valori și modele de viață, iar copilul se identifică cu personajul care corespunde modelului educațional oferit. Poveștile joacă un rol foarte important din punct de vedere educativ, copilul descoperind astfel lumea și putându-se plasa în situații de viață în afara contextului familial. Prin lupta dintre bine și rău din situațiile conflictuale întâlnite, copilul învață strategii de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente sociale pozitive, fără a fi obligat să treacă printr-o experiență negativă.

Lectura basmelor, poveștilor, poeziilor – lectura în general, ca act intelectual esențial, reprezintă un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților lor de gândire și limbaj.

Sintagma „Cartea este un ospaț al gândurilor la care oricine este poftit”, a lui Cornel Stelian Popa, ne face să reflectăm asupra faptului că, dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă îi vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural.

Din practica pedagogică, am ajuns la concluzia că ar trebui ca elevii zilelor noastre să cunoască mai mult bucuria pe care ne-o poate oferi cartea, să știe să poarte o discuție pe baza unei lecturi citite în afara orelor de curs, să fie informați asupra existenței expozițiilor de carte, să participe la întâlniri cu autori, la lansări de cărți, să știe să își aleagă o carte din bibliotecă.

Prin proiectul „În lumea cărților” desfășurat în școala noastră mi-am propus să îi familiarizez pe elevi cu valorile literaturii universale și naționale, oferindu-le posibilitatea ca, prin metode alternative, să își cultive propria creativitate și sensibilitate.

În desfășurarea acestui proiect au fost implicați atât elevii ciclului primar, cât și profesorii lor, care au participat direct sau indirect la activitățile propuse.

Se cuvine să oferim celor mici plăcerea de a simți muzicalitatea interioară a versurilor, de a se bucura și de a se întrista alături de personajul îndrăgit, de a-și face planuri alături de acesta și a învăța din experiența acestuia cu mândria de a descoperi totul singuri, de a însufleți lumea veche sau nouă dincolo de coperta unei cărți. Este important să îi determinăm să citească din plăcere, să își aleagă singuri cartea pe care să o citească, să se lase provocați de cartea preferată. Realizând acest lucru, copilul va avea o dorință interioară de cunoaștere pe care nu și-o va putea satisface decât citind.

Proiectul „În lumea cărților” s-a adresat elevilor de la ciclul primar. Aceștia formează un colectiv eterogen în ceea ce privește atitudinea față de lectură. Există elevi care citesc din plăcere, au deprinderi de citire conștientă, sunt interesați de achiziționarea consecventă a cărților. Alți elevi citesc la solicitarea adulților, iar pentru alții lectura reprezintă o activitate dificilă. Aceștia sunt și cei care înregistrează

rezultate scăzute la învățătură deoarece deprinderile deficitare de citire-înțelegere a unui text se răsfrâng asupra performanțelor de la toate disciplinele.

Se constată tendința din ce în ce mai accentuată a elevilor școlii de utilizare excesivă, necontrolată a mesajelor digitale, de multe ori scrise eronat, în detrimentul cărților. Pentru aceștia nici familia nu oferă un model de lectură, părinții nu sunt văzuți niciodată de copii citind sau răsfoind o carte sau o revistă. Nici investițiile în carte nu sunt practici obișnuite în multe familii.

Prin derularea acestui proiect, am urmărit ca elevii să-și formeze deprinderi corecte de lectură sub atenta îndrumare a cadrelor didactice și prin colaborarea cu părinții. Proiectul a avut în vedere crearea de oportunități prin care toți copiii claselor primare să dobândească sau să dezvolte competențe de citit-scris și să înțeleagă importanța lecturii în viața de zi cu zi.

Obiectivul general al proiectului a fost stimularea interesului pentru lectură în perioada școlarității mici în vederea atenuării unora dintre cauzele care pot genera eșecul școlar.

În cadrul acestui proiect am integrat jocul: **Lista cu informații**. Este un joc din tipul jocurilor introductive și l-am folosit într-o activitate a proiectului extrașcolar "În lumea cărților", mai exact în activitatea de lansare a proiectului, în timpul unei vizite la biblioteca școlară.

Rolul jocului în activitate constă în faptul că m-a ajutat să aflu o listă a lecturilor preferate de elevi și, cunoscând interesele lor, am putut alege lecturile din sfera lor de interes. Un alt rol al jocului a constat în faptul că a stimulat comunicarea, a încurajat dezbateră, a provocat gândirea critică.

Materiale necesare: chestionare pe hârtie format A4, pixuri.

Regulile jocului: în cursul uneia din primele lecții, participanții vor fi puși să completeze răspunsurile unui chestionar.

Întrebările pot fi astfel:

- Dacă ai fi o poveste, ce fel ai vrea să fii și de ce?
- Care a fost lectura care te-a pus cel mai mult la încercare (din punct de vedere emoțional/grad de dificultate)?
- Ce carte îți trezește amintirea cea mai puternică sau mai plăcută?
- Care a fost lectura cea mai neplăcută ?
- Spune o poveste amuzantă despre care ai citit de curând.
- Dacă ai avea voie să recitești o singură carte/lectură în restul vieții, care ar fi aceea și de ce?
- Dacă ai putea lua masa împreună cu un personaj sau cu o personalitate din istorie, care ar fi acela și de ce?
- Dacă ai vrea să fii un personaj din lecturile citite, care ar fi acela?

Chestionarele cu răspunsuri au fost adunate și arhivate. Răspunsurile fiecărui exemplar au fost decupate și grupate pe fiecare întrebare. În cursul unei lecții sau adunări ulterioare, am ales câte o întrebare, pe care am anunțat-o grupului, iar răspunsurile date pentru întrebarea respectivă (fără indicarea autorului) au fost împărțite participanților. Fiecare trebuia să găsească autorul răspunsului primit. Când autorii erau identificați explicau răspunsul dat. S-a creat astfel o agitație foarte stimulată și a apărut posibilitatea inițierii unor discuții interesante, din care participanții au aflat mai multe despre preferințele lor literare, au descoperit pasiuni comune, au făcut schimb de impresii.

Școala trebuie să organizeze cât mai multe activități extrașcolare de cultivare a lecturii suplimentare, activități la care poate fi antrenată și familia, comunitatea locală, instituțiile și organizațiile de educație și cultură. Dacă elevul face parte dintr-o familie mai elevată, atunci se poate recomanda

părinților să poarte discuții întâmplătoare cu copilul, despre cărțile citite, ce l-ar interesa, discuții despre opere și diverși autori, chiar dacă este vorba numai despre o simplă plimbare în parc sau o ieșire la pădure, părinții pot găsi subiecte despre plante și animale prezente în literatura pentru copii. În excursiile care se fac cu întreaga familie, părinții ar trebui să își propună și vizitarea unor case memoriale, muzee, biblioteci și alte obiective culturale, prin care vor cultiva în mod implicit dorința de a ști mai multe despre un scriitor, despre o carte.

A înțelege literatura înseamnă a avea capacitatea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria ta experiență de viață, înseamnă a stabili legături nu doar cu cele știute dinainte, cu noțiunile cunoscute, ci și cu emoțiile, simțămintele pe care le generează lectura cărții. Îndrumarea lecturii suplimentare este o necesitate care izvorăște din importanța acestui act, din caracterul permanent al lecturii, pe tot cuprinsul vieții derivă necesitatea de a găsi pe toate treptele individului căile cele mai potrivite cu scopul de a-l apropia pe școlar de carte. Printr-o strânsă colaborare între școală și familie, micii școlari vor reuși să descopere bucuria lecturii și să aleagă din fiecare text citit ceea ce este esențial și util.

Bibliografie:

1. Jocuri didactice : Limbă și comunicare: clasele I-IV, București: Didactica Publishing House, 2012
2. Costea Octavia, Didactica lecturii, o abordare funcțională, Ed. Institutul European, Iași, 2007.
3. Pamfil Alina, Limba și literatura română, perspective complementare, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.
4. Parfene Constantin, Literatura în școală, E.D.P., București, 1977.

„Biblioteca vie” în contextul disciplinării pozitive

Autor : Irina Mihaela

Prof. Liceul Teoretic "Mihail Kogălniceanu", Vaslui

„Biblioteca vie” este o metodă ce presupune relaționarea directă cu lumea cărții citite. Acest tip de „bibliotecă” se bazează pe regulile de funcționare ale unei biblioteci obișnuite în care cititorii vin să împrumute cărți, le citesc și le returnează, cu observația că în „biblioteca vie” cărțile sunt oameni reprezentativi pentru grupurile care se confruntă sau sunt expuse la prejudecăți sau stereotipuri de orice fel.

Dincolo de scopul principal al acestei metode, aplicarea ei în contextul disciplinării pozitive are ca principal beneficiu conștientizarea stereotipurilor folosite de părinți și de educatori în disciplinarea copiilor și a efectelor pe care acestea le au atât asupra fiecărui individ în parte, cât și asupra societății în general. În plus, participarea părinților la o activitate „biblioteca vie” poate crea o reacție imediată din partea acestora, poate stimula dialogul social și personal și determină reflecția asupra prejudecăților și stereotipurilor utilizate în educația copiilor. Ideea de bază a bibliotecii vii este de a crea un spațiu decorat ca o bibliotecă plină cu cărți, în care oamenii vin să discute cu ele și astfel să capete o altă perspectivă asupra lumii. Organizarea unei „biblioteci vii” presupune, conform <http://www.nonformalii.ro/metode/biblioteca-vie>:

- Identificarea obiectivelor și stabilirea beneficiilor metodei
- Alegerea locului pentru organizarea evenimentului
- Selecția „cărților” și pregătirea cataloagelor
- Selecția și pregătirea bibliotecarilor
- Întâlnirea de pregătire a „cărților”
- Promovarea „bibliotecii”
- Desfășurarea efectivă a „bibliotecii”
- Evaluarea „bibliotecii”

În selecția „cărților” dintr-o „bibliotecă vie” trebuie să se țină cont de faptul că titlurile trebuie să reprezinte o categorie de persoane supuse frecvent prejudecăților și chiar discriminării.

În contextul disciplinării pozitive, „citirea” unei astfel de „cărți” de către un părinte poate crea cel puțin un prilej de reflecție care generează dorința de intervenție. Astfel, pașii care se recomandă în selecția finală a „cărților” (cf. <http://www.nonformalii.ro/metode/biblioteca-vie>) sunt:

- Propuneri de titluri pentru „cărți”.
- Realizarea sau primirea documentației pentru selecția „cărților”: formularul de înscriere care cuprinde informații despre (nume „carte”, date de contact, titlul „cărții” din care poate să selecteze, o descriere a „cărții”, o descriere a prejudecăților cu care se confruntă, alte detalii).
- Realizarea unei liste cu titlurile „cărților”.
- Trimiterea invitațiilor de participare în calitate de „carte” în cadrul bibliotecii către potențialele „cărți”.
- Întâlniri cu organizații sau persoane care ar putea cunoaște „cărți” ce ar putea să participe.
- Primirea formularelor de înscriere de la „cărțile” care pot și doresc să se înscrie.

- Selecția „cărților” pe baza formularelor de înscriere.
- Realizarea listei finale a „cărților”.
- Informarea „cărților” cu privire la întâlnirea de informare care va avea loc cu câteva zile înainte de deschiderea „bibliotecii”.

„Cărțile” dintr-o „bibliotecă vie” trebuie să fie autentice și să aibă o experiență relevantă pentru titlul de carte pe care îl reprezintă.

În cadrul Parteneriatului pentru învățare Grundtvig “Learning Positive Discipline” - (LPD) 2013-2015, la Liceul “Ștefan Procopiu” din Vaslui a avut loc o activitate „biblioteca vie” în parteneriat cu Penitenciarul Vaslui.

Cititorii din „biblioteca vie” au fost learneri în cadrul proiectului, iar „cărțile vii” au fost deținuți din cadrul Penitenciarului Vaslui. „Cărțile” au fost selectate cu ajutorul psihologului instituției, cu scopul de a conține experiențe reprezentative pentru relația părinți-copii, astfel încât lectura „cărții” să determine cel puțin două reacții imediate: reflecția asupra relației părinte-copil și, pe de altă parte, căutarea unei soluții și încercarea de intervenție printr-o metodă de disciplinare pozitivă. Titlurile cărților selectate au fost:

📖 PRIETENII NEPOTRIVIȚI

📖 CE ÎNSEAMNĂ SĂ NU-ȚI ASCULȚI PĂRINȚII

📖 COMPORTAMENTUL DISTRUCTIV/ AUTODISTRUCTIV

📖 CUM E SĂ AI UN SINGUR PĂRINTE

📖 FURIA ADOLESCENȚEI

📖 CUM GÂNDEȘTE ȘI CE SIMTE UN COPIL

📖 CÂND NU ȘTII CUM SĂ SPUI **NU**

📖 PROBLEME PE CARE NU AM ȘTIUT CUM SĂ LE REZOLV

Learnerii sunt împărțiți în 8 grupe. Fiecare grupă selectează trei titluri de *cărți vii* pentru eventualitatea în care prima opțiune/prima carte aleasă este împrumutată de o altă grupă. Cererile de carte sunt înmânate bibliotecarului, care îndrumă *cartea vie* la masa grupei care a ales-o. Apoi *cartea vie* își spune povestea timp de 10-15 minute. Fiecare membru al grupului poate adresa o singură întrebare *cărții vii*.

Moderatorul precizează participanților că pe fiecare masă de lucru se găsesc: o foaie de flip-chart, markere, carioci și post-it-uri.

După ce *cartea vie* și-a spus povestea, fiecare grupă trebuie să răspundă și să completeze pe foaia de flipchart următoarele:

- **PROBLEMA IDENTIFICATĂ** în „cartea vie”
- **SOLUȚII POSIBILE** pentru problema identificată folosind poate o metodă de disciplinare pozitivă (încurajarea, ascultarea reflexivă, pedeapsa potrivită).
- **PERSOANE SUPT/ DE SPRIJIN** pe care le-ar fi putut folosi autorul „cărții vii”
- **EMOȚII/ SENTIMENTE** trăite pe parcursul audierii „cărții vii”

Moderatorul propune fiecărei grupe să desemneze un reprezentant/lider al grupei care să prezinte răspunsurile formulate pe foaia de flip-chart la nivelul grupei. Câte un reprezentant al fiecărei grupe prezintă subiectul cărții vii citite și răspunsurile formulate pentru sarcina de lucru indicată. Moderatorul apreciază răspunsurile și punctează importanța comunicării în relația cu copiii.

În acest context, metoda și-a dovedit eficiența prin contactul direct dintre părinții-learneri și cărțile cu povești de viață marcate de relația părinte copil. În finalul activității, nu numai learnerii au descoperit eficiența experienței directe, ci și *cărțile vii* au trăit bucuria receptării de către ceilalți și a înlăturării prejudecăților.

Bibliografie:

<http://humanlibrary.org/>

<http://www.nonformalii.ro/metode/biblioteca-vie>

CREATIVITATEA ȘCOLARULUI MIC

Autor : LĂZUREANU SIMONA FLOAREA

Prof. : COLEGIUL NAȚIONAL BĂNĂȚEAN TIMIȘOARA

Creativitatea este o aptitudine, o dispoziție a intelectului de a elabora idei, teorii, modele originale plecând de la datele preexistente. Creativitatea științifică este un produs deoarece se dobândește prin activitate, prin experiență, dar și un proces, deoarece implică desfășurare de timp, dezvoltări și retrageri ale factorilor și elementelor noi, învingerea unor obstacole.

Pe baza flexibilității, fluenței și senzitivității se constituie cele două nivele ale creativității: originalitatea și inventivitatea.

Ca principiu, formarea și dezvoltarea creativității necesită parcurgerea drumului de la simplu la complex, metode active (problematizarea, descoperirea etc.), o bună cunoaștere a posibilităților intelectuale, volatile și morale ale elevului, a supleței sistemului său nervos, precum și înlăturarea obstacolelor care o frânează.

Principalele obstacole în calea creativității sunt, pe de o parte cele ce țin de structura particulară a ființei respective (timiditatea, teama de greșeală, descurajarea lipsa perseverenței) și pe de altă parte cele ce țin de sistemul de învățământ (conformismul, rigiditatea metodologică, accentul exagerat pe competiție, critica prematură).

Dezvoltarea creativității este un obiectiv prioritar al învățământului modern și implică utilizarea unor metode active și dezvoltarea activității independente.

Flexibilitatea gândirii este puterea gândirii de a se adapta, în mod optim, în timp cât mai scurt și cu eforturi minime, la situații noi, neîntâlnite, prin restructurarea vechilor scheme operaționale, potrivit problemelor noi ce se ivesc în relațiile sociale sau de muncă, fiind opusul șablonului, al rigidității și stereotipiei gândirii.

Flexibilitatea este o componentă esențială a gândirii creatoare, care se formează și se dezvoltă prin metode care favorizează și ajută gândirea personală, independentă, soluționarea originală a problemelor în cadrul disciplinei matematice, în viața școlară și socială a elevilor.

Învățământul primar are menirea de a valorifica experiența acumulată de copii în învățământul preșcolar în direcția creativității și de a o continua și extinde, valențele formative ale învățământului din ciclul primar oferind largi și bogate posibilități în acest sens.

Copilul de vârstă școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când fiind pus în fața unei probleme (care constituie o sarcină școlară matematică) îi restructurează datele, descoperă calea de rezolvare într-un mod personal.

La vârsta școlară mică elementele de originalitate, chiar atunci când sunt minore, exprimă tendința de creativitate a elevului, care trebuie încurajat. Acest elev este creativ ori de câte ori nu reproduce întocmai schemele sau structurile matematice învățate după modelul învățătorului sau al manualului. Un rol important îl are conduita creativă a profesorului. Fiecare act creativ începe cu întrebări. Profesorul creativ știe cum să folosească întrebările. Acestea trebuie să fie deschise, să aibă sens, să nu aibă răspunsuri determinate. Predarea ca un proces creativ presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea ce-l înconjoară. Într-o atmosferă neautoritară, profesorul creativ încurajează elevii să lucreze suplimentar, îi îndeamnă să facă conexiuni între date, presupuneri nebanuite, să emită idei, să perfecționeze ideile altora, să-și imagineze.

Activitatea desfășurată cu elevii la orele de matematică oferă diverse prilejuri de cultivare a creativității, în funcție de felul cum este organizat și orientat procesul de învățământ, el putând duce la dezvoltarea gândirii creatoare, după cum poate duce și la formarea unei gândiri șablon.

Prin educarea și dezvoltarea creativității în activitatea instructiv-educativă sunt necesare anumite condiții:

- fondul de cunoștințe de care dispune elevul și gradul de stăpânire al acestora;
- existența unor capacități și deprinderi intelectuale cu care să fie prelucrat fondul de informații matematice;
- climatul educațional favorabil creativității.

Prin selecționarea materiei astfel încât să cuprindă probleme care incită intelectul elevilor la frământări, rezolvări, descompuneri prin utilizarea unor metode, mijloace și forme stimulatoare, prin solicitări independente, se poate contribui la asigurarea unui climat care să favorizeze creativitatea.

Este necesară o îndrumare atentă, formarea unor stereotipi, dar concomitent se impune să facem tot mai mult loc independenței, originalității, creativității. De exemplu, anumite tehnici de calcul se învață ca scop în sine, devenind instrumente în efectuarea unor calcule complexe. Elevul care știe să compună probleme asemănătoare celor rezolvate în clasă și-a însușit conștient modul de rezolvare, iar când va mai întâlni astfel de probleme le va descifra fără dificultate.

Creativitatea nu se învață prin lecții speciale, ci prin întreaga activitate a elevilor desfășurată în procesul învățării.

Învățarea nu poate fi în întregime creativă. În studierea matematicii întâlnim o serie de cunoștințe (noțiuni, definiții, reguli etc.) care trebuie învățate întocmai.

Pentru orice disciplină, cu precădere la cele expuse mai mult la formalizarea matematică, trebuie să se asigure însușirea algoritmilor cu care se operează.

Utilizarea procedeelelor algoritmice de activitate mintală eliberează forțele intelectuale pentru rezolvarea creatoare a unor probleme noi, complexe. De exemplu, nu poate rezolva în mod conștient și creator o problemă nouă, un exercițiu ce pune mintea la încercare, elevul care nu stăpânește bine tehnica elementară de calcul, atenția lui concentrându-se tocmai asupra acestei tehnici.

Odată însușiți algoritmi utili, gândirea se eliberează de eforturile pe care le solicită activitățile respective, când nu erau algoritmizate, și-și poate canaliza energia spre soluționarea unor probleme ce nu pot fi rezolvate pe bază de algoritmi. De aceea formarea și însușirea algoritmilor este foarte necesară în procesul învățării.

Algoritmii se elaborează și se învață nu pentru a-i ști pur și simplu, ci pentru a-i utiliza, în mod creator, în rezolvarea unor probleme teoretice și practice. Astfel apar două niveluri diferite:

- a) un nivel de activitate intelectuală la care se produce elaborarea și consolidarea algoritmilor, nivel la care se impune formarea unor algoritmi cât mai bine stabiliți;
- b) un nivel superior al acestei activități unde se realizează utilizarea și mobilizarea algoritmului în rezolvarea unor situații noi, complexe, mai dificile. La acest nivel se impune formarea unor automatisme intelectuale care să devină suple, flexibile.

Stilul creativ de învățare echivalează cu învățarea de tip euristic, prin investigații, cunoștințele fiind cucerite într-un mod independent și personal, nu preluate.

Elevul trebuie astfel stimulat și dirijat în efortul său intelectual încât să-și sondeze mintea în căutarea dezlegărilor cât mai originale, înlăturând încătușarea gândirii într-un cadru rigid pentru a depăși permanent elementele învățate și a construi structuri și sisteme noi.

Rolul educației în risipirea îndoielii – gânduri în Duminica Tomei

Autor: Leon-Postolache Miriam

Prof. Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți

Așa cum îi înștiințase prin femeile mironosițe, Mântuitorul Iisus Hristos se arată Apostolilor în Galileea, pe care îi întâmpină cu salutul: *Pace vouă!* (Luca 24, 36), salut – îndemn care le încununează pe cele mai înainte spuse: *Nu vă temeți!* și *Bucurați-vă!* deoarece creștinismul nu este o religie a fricii, ci a bucuriei și a păcii sufletului, fiind calea către înduhovnicire și sfințire.

În această arătare din Galileea, Iisus le aduce încă odată celor unsprezece Apostoli mesajul Lui, descoperindu-le și misiunea lor: *Datu-Mi-S-a toată puterea, în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.* (Matei 28, 18-19). Este un mesaj de universalitate, care nu se adresează numai poporului lui Israel, ci întregii lumi și e transmis în numele Sfintei Treimi, fiind un mesaj de cunoaștere, propovăduire, mântuire prin botez.

Suntem chemați din nou a conștientiza, în duminica Tomei, ca în fiecare zi, că nu este drept ca educația să dea satisfacție numai valorilor cunoașterii și numai “sfatului științei”¹, în defavoarea valorilor credinței. Omul nu izbândește numai prin inteligență și raționalitate.

E nevoie și de credință, care poate pune într-o lumină nouă datele cunoașterii. Cele două atitudini se stimulează reciproc: credința presupune activism, căutare, întemeiere, iar cunoașterea trebuie să fie prefăcută, urmată, semnificată și din perspectiva credinței religioase.² Însuși Iisus Hristos o spune: *Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!* (Ioan 20,29).

Din credința neșălbăcită ia naștere nădejdea, care este acea putere duhovnicească, ce depășind omenescul și temporalul se fixează în eternitate, în Dumnezeu, în ceea ce este spiritual, permanent și veșnic.³

Și dacă începutul cunoașterii lui Dumnezeu se face prin credința împletită cu nădejdea, comuniunea pleneră se realizează prin virtutea iubirii, care este *legătura desăvârșirii* (Coloseni 3,14). Dragostea este cea mai mare virtute, am putea spune chiar izvorul și sufletul tuturor virtuților creștine, fiindcă toate celelalte virtuți trăiesc cu adevărat și rodesc binefăcător în viața creștinului numai când sunt luminate și încălzite de dogoarea arzătoare a dragostei. Acesta este și sensul educației oferite cu iubire, a înțelegerii asumate prin dragoste. De fapt, îndoiala de care se face purtător Toma, se spulberă odată cu mărturisirea de o deosebită sensibilitate: *Domnul meu și Dumnezeul meu!* (Ioan 20,28). Iar când este chemat a se încredința prin cele materiale: *Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele și adu mâna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios ci credincios,* (Ioan 20, 27) Toma face gestul de mărturisire și pocăință sinceră.

1. Sfântul Clement Alexandrinul, *Pedagogul*, Editura Librăriei Teologice, București, 1939, p.40.

2. Constantin Cucos, *Educația religioasă. Conținut și forme de realizare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996, p.91.

3. Pr. I.Mircea, *Epistola I a Sfântului Apostol Petru, introducere și comentarii*, în „Glasul Bisericii”, an.XXXII, Nr. 9 – 10, p.987.

Iubirea față de Dumnezeu nu poate fi concepută însă, fără iubirea față de aproapele, căci așa cum spune Părintele Stăniloae: "iubirea stă într-un sentiment de răspundere față de importanța celuilalt, față de valoarea celuilalt, față de mântuirea celuilalt. Dacă-l iubesc, țin să se mântuiască."⁴ Iubirea noastră trebuie să-i cuprindă pe toți "inclusiv pe păcătoși"⁵, pentru că în semenul nostru trebuie să-L vedem pe Iisus Hristos.

Sfântul Apostol Petru vorbește despre *iubirea frățască*, înfățișând-o ca un element al desăvârșirii creștine, al sfințeniei.⁶ Creștinismul este și rămâne în veac o comuniune de iubire, de împărtășire și răspândire necondiționată a acestei iubiri.

Privită din această perspectivă, duminica Tomei ne duce cu gândul la educația moral-religioasă din familie, care este cu adevărat o acțiune creatoare. Ea este, însă, și o acțiune de imitare a lucrării lui Dumnezeu pentru restaurarea noastră în dragostea atotcuprinzătoare. Și așa cum însăși creația este o faptă a iubirii lui Dumnezeu, așa și părintele, luminat de Hristos se zidește pe sine și îi poate zidi și pe copii, tot în virtutea dragostei și prin educație, prin educația pe care Biserica o împlinește și prin reprezentanții ei, preoții și profesorii.⁷

Iubirea creștinului, în general, trebuie să fie activă ca a samarineanului milostiv, a cărui gest este cu atât mai lăudabil cu cât cel pe care-l îngrijește este din Iudeea, adică un străin, ba încă și dușman.⁸ Se pune accent, deci, pe iubirea dovedită prin fapte. Faptul că pilde și parabole ale Evangheliei precum *Pilda fiului risipitor*, *Pilda talanților*, *Pilda celor zece fecioare*, *Pilda semănătorului* au fost introduse în manualele de religie, arată importanța mesajului religios moral, care este transmis prin timp și a cărui valabilitate este actuală și în mileniul al XXI-lea.

Dincolo de căldura părintească a Pedagogului suprem, care cu înțelegere și iubire Se oferă spre a fi cunoscut de toți, „îndoiala lui Toma la Învierea Domnului a avut și un rol providențial. Căci, prin pipăirea rănilor Mântuitorului, Toma dovedește celor necredincioși că Hristos a avut cu adevărat trup omenesc, asemenea nouă, afară de păcat și că a pătimit cu trupul pe cruce pentru mântuirea lumii. Iar dacă Toma s-a îndoit de Învierea Domnului, după ce și-a pus mâna în coasta Lui, s-a căit de necredința sa și, căzînd în genunchi, și-a mărturisit cu lacrimi credința și păcatul său, prin aceste cuvinte: *Domnul meu și Dumnezeuul meu!*" (Părintele Cleopa). Iar Nicolae Steinhardt subliniază că Toma nu face decât să întruchipeze într-un anumit moment o stare de spirit care a fost comună, chiar dacă mai puțin evident, tuturor apostolilor și ucenicilor, pînă la deplina încredințare: *Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Și văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră.* (Matei 28, 16-17) sau *Iar ei încă necrezînd de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere. Și luînd, a mâncat înaintea lor. Și le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se îplinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proroci și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile.* (Luca 24, 41-45).

4. Pr Prof. D. Stăniloae, *Trăirea lui Dumnezeu în ortodoxie*, Ed. Dacia, Cluj- Napoca, 1993, p.124.

5. Protos. Irineu Pop, *Chipul lui Hristos în ființa și viața morală a creștinilor*, p. 92.

6. Magistrand Arhim. M. Suparschi, *Idei moral – sociale în Epistolele Sfântului Apostol Petru*, în "Studii Teologice", an VII, Nr. 3 – 4, 1956, p.168.

7. Pr Prof. Călugăr Dumitru, *Educația religioasă creștină în spirit ecumenist*, în B.O.R. , an. LXXXVIII, nr.11 – 12, 1970, p.1250.

8. Simion Mehedinți, *Parabole și învățături din Evanghelie*, Ed. Sofia, București, 2002, p.75.

Toate aceste spuse și arătări ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos sunt ca o recapitulare a tuturor mesajelor pe care El le transmisese Apostolilor și pe care acum le amintește (anamneză), pentru a-i încredința, o dată în plus, asupra Învierii și implicit a Dumnezeirii Lui.

Căci, așa cum mărturisește Sf. Apostol Pavel: *dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră.* (I Corinteni 15, 14).

Bibliografie:

1. Andrusos, Hristu, *Sistem de morală*, Sibiu, 1947, p.300-323, la Pr. Lector. Dr. Nicolae Chifăr, *Taina Nunții după învățătura Sfinților Părinți în "Familia creștină azi"*, Editura Trinitas, Iași, 1995.
2. Antonie cel Mare, Sfântul, *Învățăături despre viața morală a oamenilor și despre buna purtare, în 170 de capete*, în *Filocalia...vol.1*, Traducere, introducere și note de Preot Profesor Doctor Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1992.
3. Băncilă, Vasile, *Filosofia vârstelor*, Ed. Anastasia, București 1997.
4. Braniste, Pr. Marin, *Conceptia Sfântului Ioan Gura de Aur despre familie*, în *Studii Teologice*, nr. 1-2/1957.
5. Chifăr, Pr. Lector. Dr. Nicolae, *Taina Nunții după învățătura Sfinților Părinți în "Familia creștină azi"*, Editura Trinitas, Iași, 1995.
6. Chiril al Alexandriei, Sfântul, *Cateheza VII*, Izvoarele Ortodoxiei 6, București, 1943.
7. Clement Alexandrinul, *Pedagogul*, Editura Librăriei Teologice, București, 1939.
8. Cucos, Constantin, *Educația religioasă. Conținut și forme de realizare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996.
9. Cucos, Constantin, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Editura Polirom, Iași, 1999.
10. Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1996.
11. Ioan Gură de Aur, Sfântul, *Despre feciorie. Apologia vieții monahale. Despre creșterea copiilor*. E. I. B. M.B.O.R., București, 2001.
12. Lossky, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Traducere, studiu introductiv și note de Pr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, București.
13. Mărginean, Nicolae, *Psihologia persoanei*, Sibiu, 1944.
14. Meyendorff, John, *Teologia bizantină, tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. de pr. dr. Alexandru I.Stan, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1996.
15. Mircea, Pr. I., *Epistola I a Sfântului Apostol Petru*, introducere și comentarii, în *Glasul Bisericii*, an.XXXII, Nr. 9 – 10.

Alimentația ca parte a stilului de viață sănătos

Autor: Lőrincz Réka-Kinga

Prof. Liceul Tehnologic „Kós Károly”

Odorheiu-Secuiesc

-Exerciții preliminare: elevii sunt solicitați să interpreteze dictonul latin: „Mens sana in corpore sano!,” precum și alte citate relevante în vederea stimulării interesului pentru tema ce urmează a fi abordată:

“Sănătatea este o stare de armonie completă între corp, minte și spirit. Când nu suferim de afecțiuni fizice și distrageri ale minții, porțile sufletului se deschid.” (B. K. S. Iyengar)

“Sănătatea este darul cel mai frumos și mai bogat pe care natura știe să-l facă.” (Michel de Montaigne)

Prin discuții frontale se definesc următorii termeni-cheie: sănătate și stil de viață sănătos. Sănătatea înseamnă absența bolilor de orice fel; stare de bine fizică, psihică, socială.

Un stil de viață sănătos reprezintă un mod de viață care ne ajută să ne bucurăm de viață cât mai mult timp și sub cât mai multe aspecte. Suma obiceiurilor noastre se reflectă în starea sănătății pe care o avem. De aceste obiceiuri zilnice depinde sănătatea noastră fizică și psihică!

1. etapa de preascultare: se rezolvă un exercițiu de tip brainstorming pentru activarea vocabularului pasiv, deja însușit: elevii observă imaginile prezentate și după selectarea cuvintelor din aria semantică a *sănătății*, enumeră componentele unui stil de viață sănătos!

<https://pixabay.com/ro/images/search/viata%20sanatoasa/>

<https://pixabay.com/ro/images/search/alimentatia%20sanatoasa/>

Pe baza răspunsurilor formulate de către elevi profesorul realizează un ciorchine pe tablă pentru fixarea cunoștințelor legate de stilul de viață sănătos.

Elemente care conturează stilul de viață (factorii esențiali): alimentație sănătoasă (meniu diversificat), hidratare corectă, suficient somn (odihnă), sport/mișcare, controlul greutății, grijă personală- igienă, energie și fitness, imunitate, sănătatea digestiei, petrecerea eficientă a timpului liber (hobby-uri), interacțiune bună cu cei din jurul nostru, o gândire pozitivă, precum și renunțarea la vicii (fumat, consum de alcool, droguri).

Un stil de viață sănătos asigură dezvoltarea armonioasă a individului și depinde de mai mulți factori: dinamica societății, modul în care muncim, în care ne alimentăm și de felul în care ne petrecem timpul liber.

Beneficiile/avantajele unui stil de viață sănătos sunt următoarele: viață de calitate, sănătate fizică și mentală, implicare activă în viața socială; armonie în relațiile cu cei din jur; atitudine pozitivă, longevitate etc.

Alimentația echilibrată este o componentă esențială a unui stil de viață sănătos, factor de menținere a stării de sănătate. A mânca sănătos- a asigura corpului un aport caloric suficient și regulat și, mai ales, natural. Regulă: includerea zilnică a celor 4 grupe alimentare: vitamin, proteine, lipide și glucide.

Se reactualizează informații referitoare la piramida alimentelor (cereale, fructe și legume, surse de proteine și calciu, grăsimi și dulciuri) cu ajutorul unei planșe didactice și a resursei digitale:

<http://fitness.vacationabroad.ru/desene-cu-piramida-alimentelor/>

Se comentează citatul prin interacțiune cu elevii: "Masa de dimineață mănânc-o singur, masa de prânz împarte-o cu prietenii, iar masa de seară dă-o la dușmani" (proverb oriental).

După rezolvarea anterioară a jocului didactic pe platform Wordwall, elevii vor enumera mâncăruri sănătoase și nesănătoase pe care le consumă la micul dejun, prânz și cină. (de exemplu: cereale integrale, iaurt, omletă; supe/ciorbe, friptură, tochtură, cartofi, pizza, salate, legume, fructe, deserturi, papanași, clătite, suc, cafea, ceai).

Alimentația sănătoasă +	Alimentația nesănătoasă -
- Este echilibrată caloric - Conține toate substanțele nutritive în proporții adecvate - -e împărțită în 3 mese principale și 2-3 gustări.	-Este hipercalorică sau deficitară -Proporția de substanțe nutritive este dezechilibrată, predomină grăsimile sau glucidele rafinate (zahăr) -Este formată din 1-2 mese principale, foarte bogate nutritive -Este sursă de boli.

Se va discuta programul corect al meselor (pauze între mese, ore fixe etc.) și caracteristicile alimentației sănătoase: moderația (evitarea excesului), varietatea, calitatea, cantitatea și echilibrarea.

<https://wordwall.net/ro/resource/16757213/alimentatia>

2.etapa de ascultare/vizionare propriu-zisă: elevii sunt solicitați să asculte înregistrările de pe YouTube de două ori (ascultare analitică- texte audiate: Minighid de alimentație sănătoasă- dr.Șerban Damian, medic nutritionist și Wello's Minute of Health-3 vitamine esențiale pentru această perioadă). Astfel, ei vor cunoaște sarcinile de lucru formulate în Fișa de lucru pentru ca ascultarea să se desfășoare ghidat.

I. <https://www.youtube.com/watch?v=GhEbQQXAW3A&t=1s>

II. <https://www.youtube.com/watch?v=Fdi8VeiltcA>

Elevii receptează informațiile transmise de nutritionist și își notează 10 principii alimentare sănătoase. După citirea răspunsurilor de către elevii nominalizați (feedback), greșelile sunt corectate, iar elevii își notează în caiete principiile (sfaturile) alimentare sănătoase pentru îmbogățirea cunoștințelor.

Din a doua înregistrare elevii vor afla despre cele 3 vitamine esențiale de care are nevoie organismul pentru funcționare normală și despre cele 5 alimente care sunt bogate în aceste vitamine.

3.etapa de postascultare: va consta în aprofundarea cunoștințelor dobândite (activități de învățare care dezvoltă competența de producere/de interacțiune):

a. elevii vor alege din lista de 24 afirmații doar 6 buc. pe care le consideră corecte după care vor fi discutate frontal, iar elevii își vor argumenta alegerea: <https://www.liveworksheets.com/nt1275656ho>

Astfel, mesajul audiat va fi relaționat cu experiențele lor de viață (își pot exprima reacția/opinia).

b. în vederea sintetizării materialului despre alimentație, elevii vor fi solicitați să realizeze un *cvintet* având ca termen-cheie: **Alimentația**. (de exemplu: sănătoasă și diversificată; mâncând-consumând-gustând; Este cheia vieții sănătoase. Longevitate.)

c. în vederea aprofundării cunoștințelor elevii vor redacta acasă un text argumentativ de 150 de cuvinte despre importanța păstrării unui stil de viață sănătos, respectând structura acestui tip de text (ipoteză, argumente și concluzie). Identificați și comentați două argumente din textele-suport!

„(...) De acum, copiii pot învăța să mănânce ca la carte. Astăzi a fost lansat manualul: "Cum să ne hrănim sănătos", care va fi predat elevilor de clasa a IV-a. Este prima carte de nutriție introdusă în cadrul sistemului de învățământ românesc. Cu prilejul lansării manualului, doctor Lygia Alexandrescu, autoarea cărții, a atras atenția că educația nutrițională trebuie să înceapă acasă și să continue pe băncile școlii. Aceasta pentru că tot mai mulți copii ajung la cabinetele medicilor din cauza obezității, nivelului crescut al colesterolului, trigliceridelor, glicemiei – tulburări provocate de alimentația nesănătoasă, întâlnite în trecut numai la populația adultă." (...)

„Efectele negative ale alimentelor de tip fast-food nu mai reprezintă de mult timp o noutate pentru nimeni. Toată lumea știe cât de dăunătoare sunt, însă, în mod curios, consumul acestora nu pare să fi scăzut semnificativ în ultimii ani. (...) Un studiu recent pe această temă trage un nou semnal de alarmă. Se pare că alimentele de tip fast-food influențează negativ dezvoltarea creierului copiilor.

Resurse folosite: webografie

<https://wello.ai/ro/roblog/minute-of-health-farfurie-sanatoasa.html>

<http://jurnalul.ro/viata-sanatoasa/starea-de-sanatate/primul-manual-de-nutritie-pentru-scolari-603092.html>

<https://www.desprecopii.com/info-id-3342-nm-Cum-influenteaza-mancarea-IQul-copiilor.htm>

<https://www.youtube.com/watch?v=VnE3Tk2EAyU>

Proiect educativ școlar cu scop didactic și recreativ Tema: „Oameni și locuri în ochii copiilor”

Autor: prof. Lusneac Angelica
Școala Gimnazială „Elena Rares” Botosani

„Interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoașterii și diferite abordări, ca și utilizarea unui limbaj comun, permițând schimburi de ordin conceptual și metodologic”. G. Văideanu- „Educația la frontiera între milenii”

Argument

Proiectul vizează și modificarea culturii organizaționale, și anume exersarea abilității de relaționare între toți elevii, indiferent de statutul lor, între elevi și cadrele didactice, căci „învățământul modern favorizează discuția și dezbateră în grup, găsind în ele modalitățile dintre cele mai active, de participare a elevilor la desfășurarea unor activități de mare efervescență mintală.” (I. Cerghit)

Dialogul cu valorile trecutului și prezentului se identifică prin calități aparte: acesta face cu puțință inițierea elevului în orizontul spiritual al comunității și deschide un spațiu de proiecție și de descoperire a propriei identități. În funcție de aceste valori formative se conturează și mizele educației culturale: propria devenire și integrarea elevului în lumea în care trăiește. Înțelegă ca sistem de valori, de credințe și simboluri împărtășite de indivizii unei comunități, sistem conservat și care a evoluat continuu, cultura este vizată atât de programele școlare cât și de activitățile extracurriculare pentru rolul important pe care îl joacă în conturarea identității individului, în dezvoltarea sa personală, afectivă, morală și intelectuală.

Sunt importante relevanța culturală și estetică, varietatea lor și concordanța cu orizontul de așteptare al elevilor. Importante sunt următoarele aspecte: stimularea interesului elevilor pentru participarea la aceste activități și antrenarea unui număr cât mai mare de elevi și părinți în acțiunile planificate.

„A fi împreună este un început.

A rămâne împreună este un progres.

A crea împreună este un succes.” Henry Ford

Deviza excursiei:

„Modul în care vorbesc sau mă comport mă înalță sau mă coboară”

Obiective:

- stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea de locuri noi și pentru studiul naturii ;
- conturarea și îmbunătățirea tehnicii și gustului pentru arta fotografică,
- creșterea coeziunii colectivului de elevi și consolidarea spiritului de echipă, prietenie.
- integrarea elevilor dezavantajați și elevii cu cerințe educative speciale.
- stabilirea unui climat de încredere și căldură sufletească, favorabil comunicării deschise și unei bune socializări;
- crearea unor reguli de comportament responsabil și împărțirea echitabilă a sarcinilor între membrii grupului.
- inițierea și desfășurarea de activități cu caracter recreativ, relaxant (seara de dans, jocuri).
- dezvoltarea capacității elevilor de explorare-investigare pentru cunoașterea și protecția mediului înconjurător;

- cultivarea atitudinii de grijă față de mediu, prin respectarea regulilor de conviețuire cu natura.
- sa dezvolte prin artă sensibilitatea senzorială dar și cea comportamentală. Sensibilitatea artistică se construiește pe baza afectivității, intuiției și fanteziei,

Itinerariul aplicației practice interdisciplinare : Botosani –Sighisoara-Alba Iulia-Sibiu si retur

Participanții: elevii claselor a a VII și a VIII-a

Scop:Organizarea aplicației răspunde dorinței exprimate de elevi de a călători și de a petrece timpul liber, desfășurând activități recreative și de divertisment finalizate printr-o expoziție de fotografie si prezentari power point.

Informatii generale

Grup tinta:50 de elevi clasele VI-VII-VIII-a, cinci cadre didactice,50 de parinți

Beneficiari indirecti: familiile elevilor,alti membrii ai comunitatii.

Rezultate:100%din elevi implicați,80%parinti implicati

Abilitati de comunicare dezvoltate:elevi-profesori-parinți

Impact:-creste prestigiul scolii

- optimizarea relațiilor dintre elevi –familie-profesori
- integrarea elevilor dezavantajați si elevii cu cerințe educative speciale.

Parteneri: Casa Corpului Didactic, Mass-Media, Părinții

Responsabilitățile partenerilor

1. Școala Gimnaziala „Elena Rares”Botoșani
 - asigură mobilizarea elevilor și a cadrelor didactice
 - sprijină inițierea, organizarea și derularea activităților prin care se urmărește atingerea obiectivelor propuse
 - mediatizarea proiectului
 - participarea la acțiunile din calendarul de activități al școlii
2. Casa Corpului Didactic din Botoșani
 - urmărește derularea activităților propuse
 - evaluează în final proiectul

Indicatori de realizare: 90% din părinți implicați

95% din grupul țintă si-au dezvoltat abilițiile de comunicare

Evaluare: chestionar,sondaje de opinie, realizarea a unei colecții de fotografii realizate de către elevi si a unei expoziții la Casa Corpului Didactic, care să cuprindă aspecte din activitățile desfășurate în cadrul proiectului;

- realizarea unui album foto și a unui portofoliu;
- împărtășirea experienței între elevii școlii prin schimb de fotografii și prezentari power point;

Resurse financiare: autofinanțare

Neologismele în programa școlară și manual

Autor: Macovei Florica-Ileana

Prof. Liceul Tehnologic Dorna Candrenilor

Neologismele sunt cuvinte împrumutate recent din altă limbă sau create în limbă prin mijloace proprii (derivare, compunere sau conversiune). Dacă un cuvânt capătă de-a lungul timpului un nou sens și în funcție de contextul în care este folosit se abate de la sensul de bază, el poate fi considerat neologism; în ceea ce privește etimologia cuvântului *neologism*, el provine din fr. *néologisme*.

Paradigma programelor de limba și literatura română este una comunicativ-funcțională, ceea ce presupune studiul integrat al limbii, al comunicării și al textului literar. Programa de limba și literatura română pentru clasele liceale include studiul neologismelor în funcție de competențele generale și specifice pentru fiecare clasă. Astfel, atât în cazul competențelor generale, cât și a valorilor și atitudinilor care se regăsesc în programă, studiul neologismelor ocupă un loc semnificativ. Deși numărul de ore alocate pentru predarea- învățarea- evaluarea neologismelor este relativ mic, credem că rămâne la dispoziția profesorului ca anumite lacune ale elevilor să fie eliminate ori de câte ori se ivește ocazia. Una dintre competențele pe care este necesar să le dețină un elev este cea a utilizării corecte și adecvate a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare; aceasta nu se poate realiza fără o cunoaștere a sensului corect al cuvintelor și a utilizării acestora în funcție de situația de comunicare în care se află un elev. Tendința este ca neologismele să fie utilizate cu un alt sens decât cel corect, iar abundența acestora să îngreuneze receptarea unui mesaj sau să perturbe comunicarea.

Studiul limbii române și al neologismelor are în vedere două coordonate: normativă și funcțională; considerăm că acestea trebuie îmbinate, astfel încât elevii să dobândească cunoștințe despre acest element al programei prin intermediul limbii în funcțiune, iar aspectul normativ să devină punct de sprijin al învățării, atunci când este necesar pentru ca actul didactic să fie eficient și să corespundă nevoilor reale de comunicare ale beneficiarilor direcți ai procesului de învățământ, elevii.

Neologismele pot fi valorificate la orice clasă de liceu, în funcție de tipul de abordare specific programelor de limba și literatura română pentru clasele IX-XII. Abordarea didactică pluriperspectivală a textelor- suport permite profesorului să urmărească în programa școlară competențele specifice conținuturilor pentru fiecare clasă în parte. Astfel, la clasa a IX -a, abordarea lingvistică vizează nivelurile de constituire ale unui mesaj scris sau oral, precum și comprehensiunea unui text scris sau oral; din această perspectivă, aspectele lingvistice urmărite sunt: pronunțarea și scrierea corectă a neologismelor, sensul denotativ și conotativ al cuvintelor, sensul corect al cuvintelor și folosirea adecvată a acestora în diferite contexte de comunicare scrisă sau orală, erorile semantice și utilizarea corectă și adecvată a derivatelor și compuselor.

Spre exemplu, în Manualul de limba și literatura română publicat la Editura Didactică și Pedagogică, de clasa a IX-a, la Unitatea *Adolescența*, este propus un demers didactic centrat mai întâi pe probleme ce țin de lexic și semantică (identificarea unor câmpuri semantice, precizarea unor sinonime

pentru anumite cuvinte, integrarea în enunțuri a unor cuvinte care să aibă sens denotativ și conotativ), ca apoi, într-o lecție ce vizează neologismele, să fie identificate, explicate și căutate în DEX neologisme care apar în textul- suport *Venere și Madonă*, de Mihai Eminescu. În afara textului-suport, un rol deosebit în ceea ce privește pronunțarea și scrierea corectă a neologismelor îl au exercițiile care solicită elevii să construiască enunțuri folosind anumite neologisme, să stabilească antonimele neologice ale unor cuvinte, să precizeze sinonimul neologic al unor cuvinte și să aranjeze în serii sinonimice neologismele date.

În cazul unui text- suport, important este ca elevii să observe și să precizeze care sunt neologismele și domeniile din care provin acestea, pentru a putea conștientiza că, în funcție de domeniul adus în discuție, un neologism este necesar sau nu, înlocuirea acestuia cu un sinonim poate schimba sensul enunțului etc.

Astfel, exercițiile ce pot fi utilizate la clasă urmăresc îmbogățirea fondului neologic al elevilor prin precizarea, înlocuirea, identificarea, scrierea, pronunțarea și explicarea neologismelor în diferite situații de comunicare. Aceste sarcini de învățare pot fi îndeplinite atât în clasă, cât și acasă, ca temă.

Proiect educativ de voluntariat și de responsabilitate socială

„Cu un creion poți desena o lume”

Autor: Manolescu Daniela Alice

Prof. Colegiul Național “Alexandru Odobescu” Pitești

ARGUMENT:

Proiectul **Cu un creion poți desena o lume** este cuprins în Planul anual de acțiune al Colegiului Național *Alexandru Odobescu* Pitești al Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară-SNAC, a fost inițiat la propunerea Clubului Voluntarilor ODO și presupune dezvoltarea activității de voluntariat, realizată de elevi și profesori din învățământul preuniversitar, care permite acestora să devină cetățeni informați și devotați solidarității umane.

Actul de caritate este un act de bunătate deoarece din ceea ce avem îi ajutăm și pe alții. Pentru a trăi în armonie și echilibru ar trebui să ne împărțim succesul cu persoanele care nu au avut parte de el. Caritatea, dorința de a ajuta oamenii, vine din dragostea, respectul, atât față de tine însăși cât și față de alte persoane. Trebuie să acceptăm diferențele dintre noi și în loc să ne judecăm, să încercăm să ne acceptăm și să ne ajutăm unii pe alții. Caritatea conturează bogăția spirituală a fiecăruia, supranaturalul ei constă în faptul că și un om sărac poate să-i ajute pe alții, acesta nefiind o prerogativă a oamenilor bogați.

Din aceste considerente, elevii și cadrele didactice de la Colegiul Național Alexandru Odobescu Pitești își doresc și reușesc să se implice în acțiuni de caritate, de voluntariat și de responsabilitate socială pentru a-și ajuta semenii și comunitatea în care trăiesc.

SCOPUL

Sprijinirea persoanelor cu nevoi materiale sau sociale speciale, prin implicarea elevilor în acțiuni de caritate, cu scopul formării și dezvoltării de capacități și atitudini menite să contribuie la optimizarea dezvoltării personale a elevilor.

BENEFICIARI :

- Direcți: elevii și cadrele didactice din Colegiul Național “ Alexandru Odobescu” Pitești, beneficiarii Centrului de tip familial Găvana-Pitești
- Indirecți: reprezentanți ai comunității locale, familiile elevilor, cercul de prieteni, parteneri de proiect;

GRUP ȚINTĂ: elevii claselor IX-XII din Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești, beneficiarii Centrului de tip familial Găvana-Pitești

OBIECTIVE:

- Dezvoltarea capacităților de comunicare și comportare pozitive față de grupurile sociale dezavantajate sau cu nevoi speciale;
- Conștientizarea rolului pe care îl are fiecare membru al comunității în ameliorarea condițiilor de viață ale grupurilor sociale defavorizate sau cu nevoi speciale;
- Formarea și dezvoltarea în rândul elevilor a capacităților de colaborare și de lucru în echipă ;
- Stimularea gândirii critice a elevilor și a capacității de luare a deciziilor ;
- Familiarizarea elevilor și a adulților cu specificul acțiunilor de voluntariat desfășurate în cadrul asociațiilor de binefacere, a ONG-urilor și al bisericilor;
- Ameliorarea comunicării și colaborării efective între adolescenți-părinți-profesori-comunitatea locală.

INDICATORI DE EVALUARE :

-observarea comportamentelor elevilor și intervenția directă a cadrelor didactice pentru încurajarea și stimularea interrelaționării pozitive între copiii aflați în dificultate, persoane cu nevoi sociale speciale și copiii voluntari;

- formarea unei atitudini pozitive a elevilor din Colegiul Național *Alexandru Odobescu* Pitești față de copiii aflați în dificultate;

-stabilirea unor concluzii privind necesitatea ocrotirii grupurilor defavorizate, a persoanelor cu nevoi speciale, precum și conștientizarea problemelor cu care se confruntă aceștia în viața de zi cu zi;

-publicarea unor articole în revista școlii, pe site-ul colegiului și în presa locală.

RESURSE:

- a) umane - elevii Colegiului Național *Alexandru Odobescu* Pitești, cadre didactice, părinți, beneficiarii Centrului de tip familial Găvana-Pitești
- b) materiale – rechizite școlare
- c) financiare - fonduri proprii, donații ale părinților, cadrelor didactice

DIRECȚII DE ACȚIUNE:

- Sensibilizarea elevilor, părinților și a cadrelor didactice cu privire la situația dificilă în care se află copiii beneficiari ai Centrului de tip familial Găvana-Pitești
- Sensibilizarea elevilor și a cadrelor didactice cu privire la nevoile speciale ale grupurilor defavorizate sau a persoanelor cu nevoi speciale.

ACTIVITĂȚI:

- Organizarea de evenimente care să contribuie la educația permanentă;
- Atragerea și implicarea altor instituții și organizații în procesul educației extracurriculare;
- Colaborarea tuturor instituțiilor implicate în organizarea și derularea activităților cuprinse în calendar.

FORME DE EVALUARE:

- albumul foto;
- analiza contribuției fiecărui membru în raport cu ceea ce și-a propus inițial;
- produse finale: donații în rechizite școlare
- autoevaluarea.

DISEMINARE:

- prezentarea proiectului în cadrul consiliului profesoral, sesiunilor, comunicărilor științifice care se vor desfășura local și regional;
- informări în cadrul ședințelor cu părinții;
- evidențierea elevilor participanți la serbarea de sfârșit de an școlar
- panouri informative;
- C.D. cu imagini din timpul desfășurării activităților;

EVALUAREA ONLINE - AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE

Prof. Mehedințu Grațiela, Liceul Tehnologic
Metalurgic, Slatina, Județul Olt

Evaluarea reprezintă actul didactic complex, integrat întregului proces de învățământ, prin care se urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, valoarea, nivelul și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic.

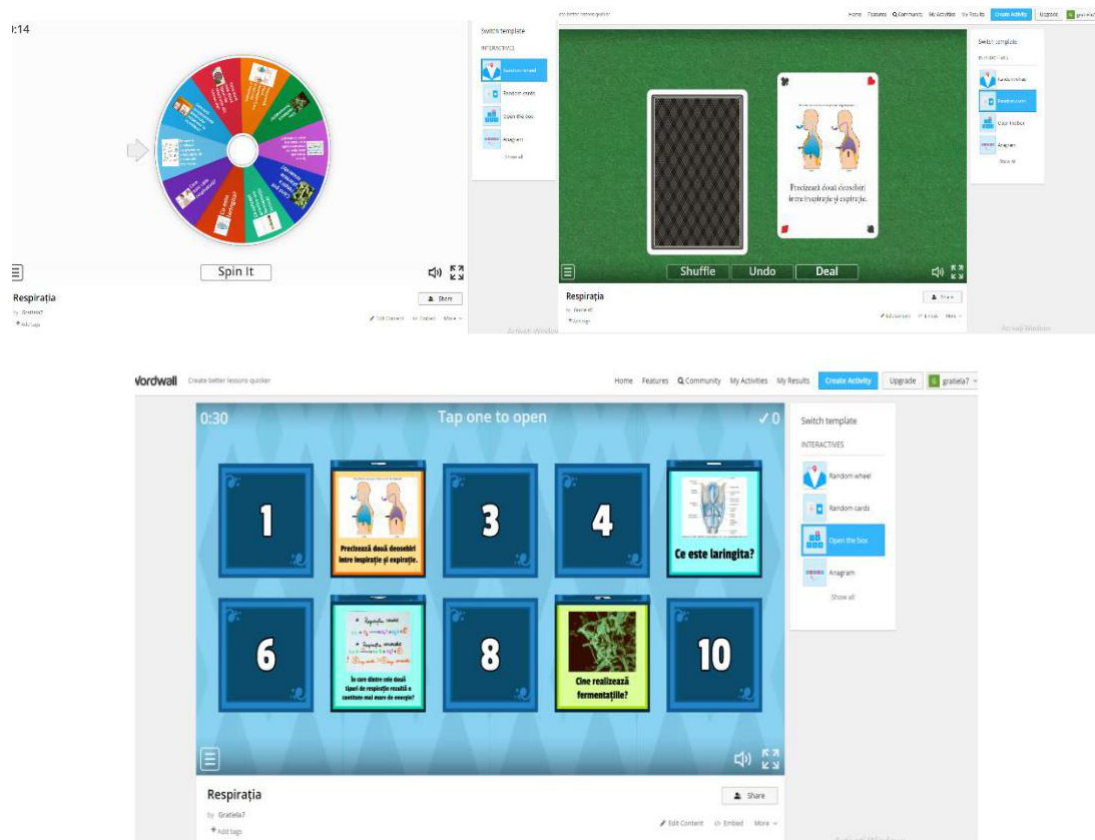
În situația în care am fost nevoiți să facem predarea și evaluarea prin intermediul mijloacelor digitale, am constatat că folosirea unor jocuri didactice interactive în cadrul orelor prin intermediul unor aplicații digitale duce la îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor.

Resursele web contribuie la schimbarea tipului de predare dintr-un model static într-unul dinamic, în care joculețe simple cu potrivire de cuvinte, puzzle-uri, quiz-uri și multe alte tipuri de aplicații pot susține într-un mod atractiv învățarea.

În evaluarea online, pentru crearea unor resurse interactive pentru elevi, am folosit o serie de platforme și aplicații digitale, printre care: WordWall, LearningApps și Google Forms.

Platforma educațională **WordWall**, este una dintre acele platforme care vin în ajutorul cadrului didactic pentru a face o lecție mai interactivă. Aplicația Wordwall este o aplicație utilă pentru crearea activităților, exercițiilor interactive și distractive pentru copii, putând fi folosită cu succes la toate categoriile de vârstă. Această platformă ne propune mai multe forme de joc, având opțiunea de a schimba aspectul jocului, condițiile rămânând aceleași. Jocurile pot fi folosite pentru evaluarea cunoștințelor, dar pot fi și integrate în diferite momente ale lecției: reactualizarea cunoștințelor, fixarea cunoștințelor. Elevii primesc imediat rezultatul, iar profesorul primește rezultatele elevilor automat în contul său de pe platformă.

Exemplu: „roata norocului” poate fi transformat în „joc de cărți”, sau „deschide cutia”, evitând în acest fel repetarea întrebărilor.

Aplicația **LearningApps** este concepută pentru a sprijini procesul de instruire prin metode interactive. Exercițiile (denumite Apps) existente pot fi integrate direct în conținuturile de învățare corespunzătoare, sau redactate/ajustate la necesitate, dar pot fi și elaborate online de utilizatori. Aplicația LearningApps permite folosirea/adaptarea unor activități deja create ca resurse publice.

Tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse: Cuvinte încrucișate; Jocul Milionarii; Quiz cu alegere; Completează tabel; Grilă ordonare; Joc-Perechi (Perechi imagini); Joc-Perechi (Text/Imagine); Ordonare cu hartă; Ordonare grupe; Ordonare pe imagini; Ordonare perechi; Puzzle

– Grupe, etc. Exercițiile (Apps) se pot alcătui relativ simplu, urmând instrucțiunile de pe site. Există numeroase modele care facilitează crearea acestora într-un timp relativ scurt.

LearningApps este un ajutor pentru profesori și pentru elevi. Profesorul are posibilitatea să structureze materialul pe care dorește să-l predea în cel mai bun mod, sau să se folosească de exercițiile oferite de colegi. Pentru elevi, LearningApps oferă moduri cât mai interactive și atrăgătoare de însușire a noilor informații. Elevii sunt atrași de folosirea tehnologiei (smartphone, internet) și învățarea/evaluarea se face astfel prin joc.

Exemplu: Evaluare - „Celula – clasa a IX-a”

The first screenshot shows a quiz question on the LearningApps.org website. The question is: "7. Este organit celular cu membrană dublă:" (Which cell organelle has a double membrane?). The options are: mitocondria (mitochondria), vacuola (vacuole), reticulul endoplasmatic neted (smooth endoplasmic reticulum), and reticulul endoplasmatic granular (rough endoplasmic reticulum). The correct answer is mitocondria. The second screenshot shows a word cloud of cell organelles, including: ribozomi, centrioni, reticul endoplasmatic rugos, Nucleu, Nucleol, Citoplasmă, Aparat Golgi, Membrană celulară, Lizozomi, Reticul endoplasmatic neted, Mitochondrie, and Reticul endoplasmatic rugos. The third screenshot shows a congratulatory message: "Super, ai găsit soluția corectă!" (Great, you found the correct solution!).

Avantajul major al acestei aplicații este acela că se distribuie gratuit și cu codul sursă deschis pentru utilizator. Aplicația LearningApps este simplă pentru folosire, se integrează ușor în procesul de învățămînt și se adaptează ușor pentru orice programă.

Google Forms te ajută să crezi teste online pe care elevii le pot accesa cu ajutorul unui link trimis de profesor în timpul lecției sincron.

Din Panoul lateral-dreapta: se pot adăuga întrebări, importa întrebări, adăuga titluri și descrieri, adăuga imagini și video-uri. Pe butonul **Send**, dreapta sus, există mai multe opțiuni de trimitere: pe email, copiere link.

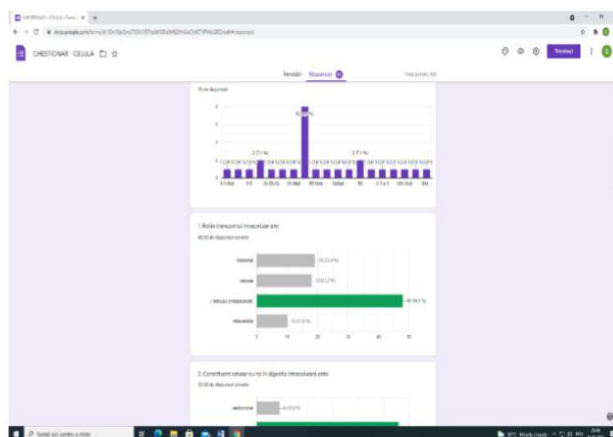
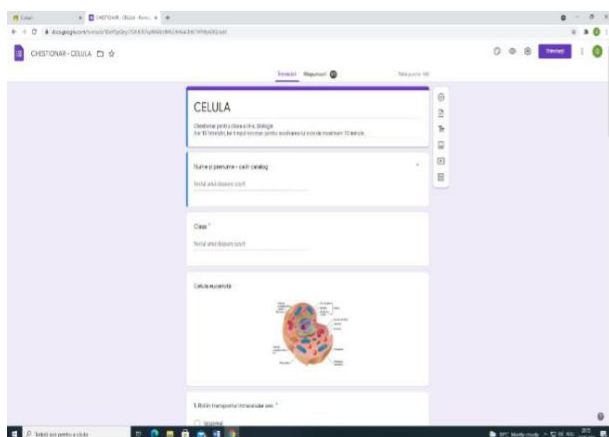
Răspunsurile se vor salva în Google Drive, dar pot fi și importate direct într-un excel, din Pagina Google Forms. Testele create cu Google Forms sunt ideale pentru evaluările sumative. Utilizarea acestor teste prezintă o serie de avantaje, dar și dezavantaje:

Avantaje:

- profesorul trebuie doar să elaboreze itemii pentru test și să editeze testul;
- se pot crea chestionare cu punctaje, care pot fi distribuite copiilor direct prin link;
- profesorul câștigă timp deoarece corectarea testelor se face cu ajutorul calculatorului;
- elevii pot vedea imediat punctajul obținut;
- un test poate fi folosit la mai multe clase de același nivel, mai mulți ani la rând;
- testul poate fi și printat;
- profesorul poate limita timpul de răspuns pentru elevi, iar întrebările vin aleatoriu (fără pericolul de a copia unii de la alții);
- se pot obține diagrame, grafice, statistici în urma răspunsurilor

Dezavantaje:

- ghicirea răspunsului de către elevi;
- limitează capacitățile cognitive ale elevilor;
- elevii pot căuta răspunsurile sau primi ajutor în rezolvarea testului;
- lipsa dispozitivelor și a conexiunii la internet pentru unii elevi;
- dificultăți tehnice

Bibliografie:

<https://edict.ro/instrumente-online-pentru-evaluarea-elevilor/>
https://www.youtube.com/watch?v=BQZaRCysnP_k
<https://www.satmar.ro/web/uploads/files/Integrarea%20resurselor%20digitale%20la%20orele%20de%20biologie.pdf>

Evoluția demografică a etniei evreiești din Galați.

Prof. Mihai Mariana

Școala Gimnazială „Spiru Haret” Medgidia

Evoluția comunității evreiești din Galați este una oscilantă, în care alternează perioadele de stagnare sau involuție cu cele de progres. Factorii ce au influențat evoluția comunității sunt: numărul membrilor comunității, relațiile din interiorul comunității, instituțiile create de comunitate, evenimentele din plan internațional și național, legislația, condițiile locale specifice, relațiile cu autoritățile locale, evoluția economică.

Un extras general privind populația Moldovei din anul 1821, dată la care a încetat regimul fanariot din Principate în urma Zaveriei eteriste și a mișcării revoluționare conduse de Tudor Vladimirescu, relevă date aproximativ similar celor rezultate din recensământul fiscal din 1820. La Galați erau consemnate 169 de familii de evrei sudiți ce activau în comerț, arendășie, meșteșuguri și manufacturi¹¹.

Numărul evreilor în ansamblul populației este greu de stabilit, abia de la jumătatea secolului al XIX-lea, odată cu apariția unor catagrafii mai detaliate, suntem în măsură să facem unele estimări cât mai apropiate de realitatea demografică existentă. Din perspectiva surselor de documentare, secolul XIX reprezintă un important pas înainte realizat în domeniul statisticii demografice, fiind realizate primele recensăminte (catagrafii) ale populației la nivelul provinciilor românești sau Principatelor Unite (în 1859).

Conform Catagrafiei din 1845, din totalul celor 4.695 de familii înscrise în Galați, 243 erau familii evreiești. Gheorghe Platon, care a coroborat datele cataografiilor din 1838 și 1845, ne-a oferit cifre asemănătoare: un total de 4.527 familii din care 208 evreiești (conform Anexei X¹² erau 114 familii cu apartenență la raiale și 78 de familii sudite). Numărul evreilor declarați ca având această etnie în cele două catagrafii, situat între 208 și 243 familii, pare a fi prea mic raportat la ponderea ulterioară a etniei în masa populației orașului. De aceea, cel mai probabil, o serie de familii evreiești din rândul sudiților s-au declarat ca aparținând etniei statului sub protecția căruia se aflau (știm că cei mai mulți dintre evreii sudiți din porturile dunărene erau puși sub protecția Austriei și a Angliei).

În perioada Războiului din Crimeea, evreii interesați de afaceri portuare s-au stabilit la Galați, preferând acest port din motive de siguranță, unii părăsind Odessa din același motiv. În a doua parte a secolului XIX, un moment important este reprezentat de Recensământul populației Moldovei din 1859-1860¹³ care aduce, informații mai exacte legate de populația evreiască de pe teritoriul Moldovei. La nivelul țării indica prezența a 134.168 evrei (adică 3,5% din populația totală a țării) dintr-un total de 3.864.848 de locuitori. Conform documentului populația evreiască din Moldova sudică nu depășea

¹¹ Gh., Platon, *Populația orașului moldovenesc la mijlocul secolului al XIX-lea*, în *Revista Carpica*, III, 1970, Muzeul de Istorie Bacău, pp.18-19 accesată la data de 10.12.2021 la <https://biblioteca-digitala.ro/reviste/carpica/03-carpica-1970-III-01.pdf>

¹² Ibidem, *Anexa X*

¹³ Ion, Cioroiu (2009), *Evreii din Moldova Apuseană la începutul celei de-a doua jumătăți a secolului XIX*, în *MILCOVIA – Revistă regională de studii*, Seria a III-a, An IV, Nr. 9, Focșani, pp.42- 47.

3.000 - 4.000 de evrei pe ținut, o excepție fiind ținutul Covurlui¹⁴, unde, datorită rolului jucat de orașul Galați, numărul evreilor era mai ridicat 4.305 persoane(din aceștia cca. 422 erau evreii din mediul rural, în care erau incluși și evreii sudți). Pentru orașul - port Galați erau consemnați 3.137 evrei (cca. 81% din populația evreiască a ținutului) dintr-o populație totală de 26.050 locuitori. Creșterea demografică în rândul evreilor este determinată de dezvoltarea economică a orașului, fapt ce a atras mulți imigranți, printre aceștia și evrei. În 1881¹⁵ orașul Galați avea o populație de 40.022 de locuitori, din care 8.260 erau evrei, observăm că populația evreiască din oraș aproape s-a dublat. În anul 1899, evreii reprezentau 4,5% din populația totală, numărul lor ridicându-se la 266.652 la nivelul țării (reprezentau circa 28,6% din totalul populației alogene din România). Sporul populației evreiești a fost în perioada 1860-1899 de 98,7%, față de circa 50%, cât a fost sporul populației autohtone. Populația orașului Galați în anul 1899, după Anuarul statistic a României, 1915-1916, era de 62.545 locuitori, dintre care trei sferturi erau români și un sfert erau străini¹⁶, indiferent de limbă sau confesiune. În ceea ce privește numărul total al etnicilor evrei din Galați este de 13.401, ceea ce demonstrează evoluția demografică pozitivă, constantă și continuă ce a caracterizat secolul al XIX-lea. În condițiile crizei economice de la sfârșitul sec. XIX și a emigrării, populația evreiască a scăzut, în 1910 (conform *Anuarul statistic a României*, 1915-1916) populația orașului era de 66.216 de locuitori, din care 12.000 erau evrei. Scăderea populației evreiești între 1899 și 1913, de la 13.401 la 12.121 evrei, a fost efectul emigrărilor masive care au avut loc în această perioadă, mai ales în Statele Unite ale Americii. Raportat la populația orașului procentul populației evreiești a variat între 21,42% - anul 1899 și 16,89%- anul 1912. Fluctuația demografică din perioada interbelică, mai întâi scădere, apoi creșterea se datora situației precare din timpul primului război mondial pe de o parte, precum și imigrării în oraș, atât din interiorul României, în special din Moldova și din Basarabia, cât și din străinătate, respectiv din Rusia Sovietică.

Comparând datele privind populația totală a orașului Galați și populația evreiască în perioada anilor 1930-2011, se observă că în 1930 (evreii reprezentau 19% din populația Galațiului) se înregistrează cel mai mare număr de evrei din toate timpurile, iar după Al Doilea Război Mondial și instaurarea comunismului numărul acestora scade din cauza emigrărilor succesive către Israel. Cei mai mulți evrei au părăsit țara în timpul primului alia, iar motivele ce i-au determinat să emigreze sunt: trauma suferită de către populația evreiască din România în timpul Holocaustului; dificultățile reintegrării și a refacerii situației din perioada interbelică; idealul sionist, puternic revigorat prin acțiunea a zeci de partide, organizații de tineret etc., apărute sau reapărute în anii 1945-1948 și militând pentru emigrarea în Palestina; întemeierea statului Israel (fapt care a dus la o masivă exprimare a dorinței de emigrare); instaurarea regimului comunist în România, care declanșează probleme de ordin economic, incompatibile cu modul de viață al evreilor; antisemitismul, care în perioada comunistă s-a desfășurat pe diverse planuri.

Din compararea datelor privind piramida vârstelor la nivelul țării din anii 1942 (Fig. 1), 1977 și 1992 (Fig. 2) se observă scăderea continuă a segmentului de vârstă de la 0 la 14 ani: de la 16.7% în 1942, la 6%

¹⁴ Ținutul Covurluiului a existat de la începutul secolului al XV-lea și până în anul 1864, când ținuturile au fost desființate, iar teritoriul României a fost reorganizat în unități administrativ-teritoriale denumite judete.

¹⁵ Lucian-Zeev, Herșcovici, Violeta, Ionescu (2018), *O istorie a evreilor din Galați: file de cronică de la începuturi la marea emigrare*, vol. I, Editura Hasefer, București, vol. I, p. 49

¹⁶ Potrivit Recensământului populației din Galați din anul 1894 , rezultatele au fost publicate în Monitorul Oficial din 7/11 aprilie 1895, în oraș erau 13.320 de evrei , din care 6.629 de sex masculine și 6.691 de sex feminine.

în 1977 și ajunge 3.8% în 1992; la segmentul de vârstă cuprinsă între 15 și 59 de ani: procentul scade de la 70.5% în 1942, 45.9 în 1977 și ajunge la 31.7%; iar la segmentul de vârstă 60 și peste: procentul crește de la 11.79% în 1942, 48.1% în 1977, ajungând la 64.5% în anul 1992. Piramida vârstelelor populației evreiești din 1942 este de tip amforă și ne prezintă o populație tânără cu baza în largire, respectiv categoria de vârstă 15 – 19 ani (atât masculin, cât și feminin), cât și pentru categoria de vârstă 30 - 44 ani pentru ambele categorii de populație și efective scăzute de populație în vârstă (baza se îngustează), acest fapt se datorează sporului natural. Pe când în piramida vârstelor populației evreiești din 1992, se observă schimbările profunde la nivelul grupelor majore de vârstă 0-14 ani și 15-60 de ani, determinate de valurile de emigrare către Israel, reducerea continuă a numărului mediu de membrii pe familie, infertilitate și procesul de îmbătrânire instalat în rândul grupei de vârstă de 60 ani și peste (populație care a ales să nu părăsească țara).

Fig. 1

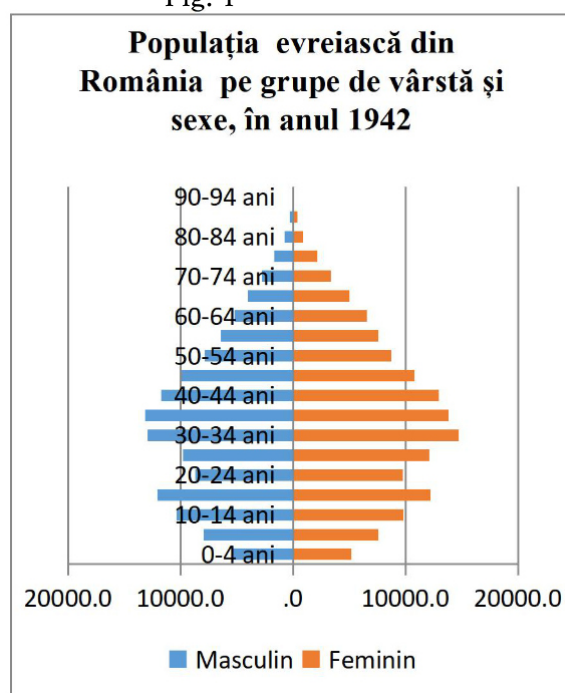

Fig.2

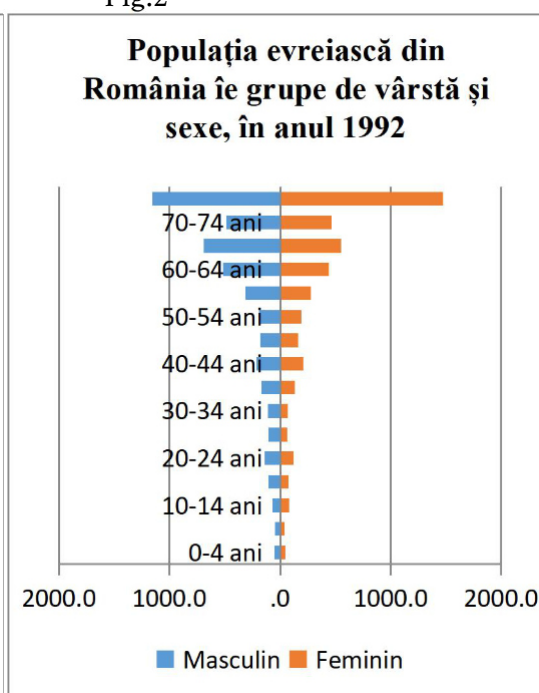

Fig. 1 Piramida populației evreiești din România, anul 1942 (Prelucrare după Congresul Mondial Evreiesc. Secțiunea din România (1945). Populația evreiască în cifre. Memento statistic, vol. I, București).

Fig.2 Piramida populației evreiești din România, anul 1992 (Prelucrare după Comisia Națională de Statistică (1995). Recensământul populației și locuințelor din 7 ianuarie 1992, Structura etnică și confesională a populației, București)

La recensământul din 2002 se constată continuarea procesului de regres demografic, fiind consemnați 5.870 evrei, reprezentând 0,02% din totalul populației țării. Regresul demografic este evident și în anul 2011, când sunt consemnați doar 3.271 de evrei. La nivelul municipiului Galați, în urma Recensământului din 2011, 56 de persoane și-au declarat etnia de evreu, iar comunitatea evreiască are un număr de peste 150 de persoane având în vedere că vorbim de un mixaj etnic, în care unul dintre soți este non-evreu sau cu ascendență evreiască.

Dacă în secolul al XIX-lea putem vorbi de o evoluție demografică pozitivă, constantă și continuă susținută de imigrație și sporul natural pozitiv, secolul XX este un secol al extremelor în care se trece de la creștere explozivă în 1930 la o descreștere puternică după 1948. Pe lângă ororile războiului, crearea statului Israel determină mai multe valuri de emigrare, ce duc la descreșterea constantă a comunității evreiești din țară și din municipiul Galați.

Astfel, procesul de îmbătrânire al populației rămase, mixajul etnic, reducerea continuă a numărului mediu de membrii pe familie sau infertilitatea duc la involuția demografică a etniei evreilor, specifică secolului XXI.

Activitățile extrașcolare – verigă esențială a educației

Profesor - Mihai Steluța

Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" Fetești, Ialomița

Educația, sub toate aspectele sale - formală, informală, nonformală, îndeplinește funcții importante în relația cu omului cu societatea: umanizează - omul se naște cu potențial și capacitate ce se dezvoltă doar prin exersare și învățare; dezvoltă personalitatea - prin toate dimensiunile ei, educația asigură dezvoltarea fizică, intelectuală, afectivă, a atitudinilor și abilităților; transmite valori culturale; profesionalizează - pregătește beneficiarii pentru profesia dorită sau potrivită; susține socializarea - asigură mediu pentru relaționare, comunicare, valori ce susțin adaptarea și integrarea în societate.

Dintre acestea, educația nonformală poate fi văzută în multe feluri: interactivă, motivantă, pozitivă, stimulativă, incluzivă, amuzantă, voluntară, creativă, dinamică ș.a.m.d.

Pornind de la afirmația lui Jean Piaget că "jocul este cea mai bună formă de învățare", deși este tot educație, palierul nonformal are calitatea de a fi lipsit de constrângeri, bariere, temeri, formalism, ierarhii, reguli nedorite de copii. Nu există note slabe, doar aprecieri, nu se fac ierarhizări, toți sunt egali, fără complexe, simt asta și reacționează în consecință.

Activitățile extrașcolare se pot organiza în/de către:

- ONG-uri;
- școli;
- palate și cluburi;
- teatre;
- muzee;
- case de cultură;
- biblioteci;
- biserici;
- centre de protecție a copiilor;
- centre de formare profesională;
- alte instituții publice.

Activitățile extrașcolare se pliază deopotrivă grupului și individului, se bazează pe metode interactive și diversificate, implică un proces de învățare și urmărește rezultatele prin metode, spații și mijloace flexibile și atractive. De asemenea, implică acumularea de cunoștințe, abilități, atitudini, permite învățarea prin experiențe noi cât și valorificarea experiențelor anterioare.

Activitățile extrașcolare prezintă avantaje incontestabile:

- crește gradul de participare individual;
- formează capacități de rezolvare colectivă a unor probleme;
- îmbunătățește spiritul de echipă
- desființează bariere și stereotipuri psihologice;
- crește încrederea în sine;

- crește tonusul și condiția fizică și mintală a jucătorilor;
- dezvoltă solidaritatea și responsabilitatea;
- dezvoltă abilități lingvistice;
- contribuie la extinderea culturii generale și de specialitate a beneficiarilor;
- creează oportunități deosebite de petrecere a timpului liber;
- dezvoltă competențe de conducere (leadership);
- conduce la înțelegerea mediului înconjurător;
- promovează spiritualitatea;
- dispune de metode flexibile, de activități diverse și atractive, funcție de interesele, aptitudinile și aspirațiile elevilor;
- sprijină copiii vulnerabili, defavorizați, introvertiți, cu C.E.S. sau dimpotrivă pe cei supradotați;
- susține echilibrul fizic și psihic;
- oferă orizonturi spre cunoaștere și relaționare pe multiple paliere;
- antrenează noile tehnologii, valorificând internetul și televiziunea în cadrul acțiunilor desfășurate;
- dezvoltă capacități organizatorice, de management al timpului, de gândire critică;
- descoperă și dezvoltă competențe în comunicare, muzică, sport, creație, dans, pictură, IT etc.

Mijloace prin care se desfășoară activitățile extrașcolare:

- auditive;
- vizuale - desene, imagini, filme;
- informatice;
- din natură - pietre, semințe, flori;
- alte obiecte - culori, cretă, hârtie, sfoară etc.

Forme de organizare a activităților extrașcolare:

- vizite, excursii, drumeții, simpozioane, comunicări, dezbateri, concursuri, mese rotunde, șezători, expoziții, voluntariat/acțiuni umanitare, protecție a mediului/ecologizare, emisiuni radio/TV, spectacole, jocuri, discuții tematice, cluburi (șah, lectură, activități sportive etc.), traininguri, teatru, forum etc.

Voluntariatul - este o formă de activitate cu semnificație aparte, îndreptată către oameni și natură ce dezvoltă atitudini civice și morale deosebite; desfășurat în preajma unor sărbători, evenimente sau spontan, susține solidaritatea, toleranța, spiritul civic și ajută pe cei implicați să înțeleagă realitatea socială, dimensiunea problemelor din jur; organizarea unor astfel de activități, ajută copiii să vadă lumea prin ochii celor mari, să observe, să înțeleagă limitele pe care societatea le are la un moment dat și să învețe să ia atitudine.

Educația pentru mediu/ecologică are scopul de a îmbunătăți calitatea vieții, ajută beneficiarii să câștige cunoștințe, deprinderi, motivații și valori de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului. Activitățile extrașcolare includ acțiuni de ecologizare, campanii de informare a populației cu privire la necesitatea protejării

mediului, plantări de copaci, dezbateri tematice ș.a.m.d. Aceste acțiuni , parte integrantă a educației nonformale, prin metodele folosite în derularea activităților, reprezintă o oportunitate de dezvoltare personală, învățare prin experiență, apreciere a esteticului, valorizarea propriului efort, conștientizare a problemelor comunitare de care suntem responsabili cu toți.

Toate activitățile extrașcolare dacă sunt bine pregătite, atrag la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform dorințelor și priceperilor sale. Copiii se autodisciplinează, se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

În concluzie, cadrul didactic poate susține inovator prin intermediul activităților extracurriculare dezvoltarea armonioasă a personalității copilului de astăzi - adultul de mâine!

Bibliografie:

Birch A, *Psihologia dezvoltării*, Editura Tehnica, București, 2000

Bruner, J.S, *Procesul educației intelectuale*, Ed. Științifică, București, 1970

Cucos C, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002

Ionescu M, Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001

Rafaila E, *Pedagogie și elemente de didactica a geografiei*, Editura Printech, București, 2005

<http://www.buzznews.ro/63812-valoarea-voluntariatului-de-ce-merita-practicat-si-sprijinit-voluntariatul/>

<https://creedromania.wordpress.com/2009/08/30/importanta-protejarii-mediului-inconjurator/>

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Ecologie>

www.modoflife.ro/ecologizare

<https://www.google.com/search?q=+voluntariat&tbm=isch&ved>

SCRISUL CREATIV LA ELEVII DE LICEU

PROF. ANCA-MĂRIUCA MIHALEA

CNP „ȘTEFAN CEL MARE” BACĂU

Unul din obiectivele majore ale predării limbii engleze în școala primară, gimnaziu și liceu, este dezvoltarea la elevi a abilității de a scrie, aceasta subordonându-se unor scopuri generale cum ar fi dezvoltarea vocabularului, și încurajarea elevilor de a produce mesaje/acte de comunicare în limba engleză în diferite situații și contexte.

Scrisul creativ este acea formă de scris în care persoana care scrie își exprimă propriile păreri asupra datelor și faptelor, își prezintă sentimentele și așteptările.

Scrisul creativ are un rol important atât în dezvoltarea unui întreg șir de abilități secundare, cât și în dezvoltarea abilităților complementare ca fluența, acuratețea, coerența în exprimare.

Pentru clasele de liceu, obiectivele își măresc complexitatea. Dezvoltarea capacității de a scrie se referă nu numai la stăpânirea limbajului (vocabular bogat, gramatică și ortografie corecte), dar și la abilitatea de a produce diferite tipuri de texte. Astfel, lecțiile dedicate scrisului creativ își propun să dezvolte diferite registre și situații de comunicare.

În practica pedagogică e important ca elevii să urmeze modele, fără teama de a inhiba originalitatea. Cu alte cuvinte, elevii învață să devină originali descoperindu-se pe ei înșiși în încercarea de „a imita” modele, de exemplu asimilează tehnicile compunerii în timp ce sunt creativi în ceea ce privește ideile compunerii și cuvintele folosite în ea.

În predarea limbii engleze, scrisul nu mai este privit ca ceva inferior comunicării orale. Textul scris are permanență, este explicit, are densitate, oferă detașare, este organizat și mai repede recepționat, folosește limbajul standard și se învață.

Scrisul trebuie tratat ca abilitate necesară a fi învățată. Există două abordări ale scrisului: el este văzut ca *produs/finalitate* și atunci se concentrează pe rezultatul final al actului de compoziție (ex. scrisoare, eseu, etc) sau ca *proces*, și atunci se concentrează pe mijloacele cu care a fost realizată respectiva compoziție/scrisoare/eseu. Trăsăturile care se evaluează în cadrul scrisului creativ sunt: imaginația, scopul, originalitatea și valoarea.

Criteriile de evaluare a scrisului creativ sunt: îndeplinirea sarcinii de scris, acuratețea limbajului, organizarea și așezarea în pagină, registru folosit și vocabularul, efectul de ansamblu/prezentarea.

Scrisul este un proces în declin. La fel și cititul. Cea mai recentă metodă de a învăța ceva se pare ca este a te uita. (TV și internet). În metodologia predării scrisului, trei factori sunt importanți:

- ✓ manualele. Profesorii români și elevii au trecut printr-o nouă experiență didactică: cea a alegerii. Autori diferiți, manuale diferite. Fiind o noutate, dar și din cauza lipsei de experiență, manualele sunt neechilibrate și sufocate cu informații.
- ✓ profesorul. El are libertatea de a modifica sau a îmbunătăți neajunsurile unui manual. Experiența, răbdarea și motivația profesorului pot duce la o înlănțuire a procesului de însușire corectă a abilităților de a scrie.

- ✓ elevul. Ceea ce este important în însușirea abilității de a scrie în limba engleză, pentru elevi, este ideea că se scrie cu un scop, de obicei de a comunica cu cititorul. Orice alt motiv de a așterne cerneală pe hârtie nu reprezintă scris real. Abilitatea de a scrie îi dă elevului o senzație de stăpânire a limbii pe care nu o dă nici o altă activitate.

Valoarea școlii imprimă valoare profesorului și manualelor. O școală bună poate stârni interesul elevilor de a deveni creativi. Un profesor bun poate motiva elevul prin propriul său mod de a fi creativ. Manualele școlare au suferit schimbări importante în ultimii zece ani. După încercări inițiale de a produce manuale alternative care s-au dovedit a fi eșecuri, cele mai recente manuale sunt de o calitate vizibil îmbunătățită. Aceasta se datorează participării profesorilor englezi în elaborarea acestor manuale, rezultatul fiind o abordare mai simplă și mai realistă a procesului de a deveni creativi în limba engleză.

Bibliografie:

1. Evans, Virginia,: "Successful Writing", Express Publishing, București, 1998
2. Harmer, Jeremy: "*The Practice of English Language Teaching*", Longman, London, 1999
3. Harmer, Jeremy, "*How to Teach English*", Longman, London, 1998
4. Scrivener, Jim: "*Learning Teaching*", Macmillan Publishers Limited, London, England, 1998

Jocul didactic și rolul lui în pregătirea copilului pentru clasa I

prof. inv. primar Mocioi Victoria Simona

Școala Gimnazială „Alexandru Ștefulescu”, Târgu-Jiu, Gorj

Pregătirea copilului din clasa pregătitoare pentru școală se înscrie ca unul din obiectivele majore ale învățământului preșcolar și vizează atât latura formativă cât și latura informativă, revenindu-ne ca sarcină formarea unor deprinderi intelectuale încă din grădiniță

În cadrul activităților comune, de exemplu, copiii învață să mănuiască diferite materiale și să le folosească, ei sunt obișnuiți să fie atenți, să se stăpânească, să observe sistematic materialele. Toate acestea contribuie la pregătirea lor pentru viața de școlar.

Plecând de la faptul ca activitatea de bază în clasa pregătitoare este jocul am considerat că obiectivele propuse să le realizez prin intermediul acestuia.

Jocul didactic ocupă un loc deosebit de important în dezvoltarea vorbirii, deoarece forma de joc antrenează intens copilul în stimularea și exersarea vorbirii în direcția propusă în cadrul fiecărui joc, fără ca el să conștientizeze acest efort. Astfel prin intermediul jocului didactic se fixează, precizează și activează vocabularul copiilor, se contribuie la îmbunătățirea pronunției, la formarea unor noțiuni, la însușirea unor construcții gramaticale.

Eficiența jocurilor didactice de dezvoltarea limbajului depinde, însă, în mare măsură, de modul în care educatoarea știe să le selecționeze în raport cu situațiile concrete existente în clasa de copii. Aceasta presupune o foarte bună cunoaștere a copiilor, sub raportul nivelului atins în dezvoltarea limbajului, precum și sub aspectul defectelor de vorbire.

Jocul didactic este o forma de activitate creativă, care dezvoltă imaginația, simțul estetic, integrarea copiilor în clasa I. Exemplu jocul „La alimentară” copiii trebuiau să descrie și să facă diferențe între alimentele cunoscute. De pildă, copilul care făcea cumpărături de la alimentară trebuia să știe să se adreseze politicos, apoi să ceară alimentul dorit, descriindu-i însușirile caracteristice fără să-l denumească. Copilul care îndeplinea rolul vânzătorului trebuia să recunoască alimentul respectiv și să i-l ofere.

Un alt joc didactic prin care am reușit să-i formez pe copii pentru procesul de învățare este „Mijloace de locomotie”. Fiecare copil a primit câte un jeton și 1-a așezat pe măsuță cu fața în jos. Copilul denumit de învățătoare trebuie să ridice jetonul și să spună locul pe unde circulă, unde a mai văzut el asemenea mijloc de locomotie, dacă a mers cu el vreodată.

În același scop am desfășurat și jocul, „A sosit iarna”. Pornind de la ideea că elevilor mici le plac activitățile și jocurile despre anotimpuri, întrucât ei se întrec în a le descrie cu grijă, să nu uite ceva din trăsăturile caracteristice fiecărui anotimp, am căutat să încep jocul printr-un dialog referitor la aspectele caracteristice anotimpului și la cauzele care le provoacă. De asemenea ei mai pot fi antrenați în recitarea unor poezii despre fiecare anotimp sau pot spune ghicitori despre acestea. În acest mod i-am făcut pe copii să fie atenți și activi. Copiii care au răspuns bine au fost apreciați și recompensați.

Am organizat apoi jocuri didactice desfășurate frontal cu scopul de a deprinde copiii cu operații de analiză lexicală prin intermediul mai multor variante de joc, având în vedere că pe cât posibil denumirea jocurilor create de mine să fie legate de conținutul tipurilor de propoziții utilizate. Astfel în jocul didactic „Ghicește câte cuvinte are?”, am urmărit formarea deprinderii de a efectua operații de analiză și sinteză, delimitând cuvintele din propozițiile enunțate. Operația de analiză s-a făcut în partea introductivă a jocului cu material (au separat atâtea bețișoare câte cuvinte am spus), urmând efectuarea pe plan mintal. Ca elemente de joc s-au folosit: mingea, aplauze, recompense.

Un alt exemplu : jocul didactic „Din jumătăți , întreg" a avut ca scop familiarizarea copiilor cu componența silabica a unor cuvinte formate din două silabe, copiii având sarcina de a reconstitui imaginile din două jumătăți, prin verbalizarea silabică a fiecărei părți, determinând numărul și ordinea lor în cuvânt.

Dintre jocurile organizate pe baza de imagini amintesc jocul „Spun o poveste .., joc care are ca sarcina alcătuirea unei povestiri pe baza unei imagini. În timpul jocului actul observării este dirijat de învățătoare. Copiii sunt îndrumați să folosească expresii frumoase, iar cei cu o exprimare defectuoasă, sunt ajutați să formuleze propoziții corecte și clare. Jocul didactic „Caută vecinii" are ca scop consolidarea deprinderii de a compara numerele. Copiii vor primi jetoane cu figuri geometrice de la numărul 1-9 formate din cercuri, triunghiuri și pătrate. Conducătorul jocului ridică un jeton, copiii vor număra în gând cercurile desenate după care va trebui să spună care este vecinul mai mare sau mai mic cu o unitate.

Din numeroasele jocuri, pe care le-am desfășurat cu copiii, am ajuns la concluzia că jocurile didactice rămân cele mai plăcute și atractive, pe lângă celelalte activități în clasa pregătitoare, contribuind din plin la pregătirea copilului pentru clasa I.

Deci clasa pregătitoare în cadrul ciclului primar asigură dezvoltarea normală a copilului și totodată satisface nevoile vitale ale școlarului mic prin variate forme și procedee de activitate în contextul relațiilor interpersonale de tipul învățător - copil, copil - învățător, copil - copil, încât putem spune că perioada școlară mică imprimă cele mai profunde, durabile și fructuoase amprente asupra individualității copilului, căci „Omul este rodul educației pe care o primește".

ANALIZA SWOT A ANULUI ȘCOLAR 2021-2022

Prof. Ana-Violeta Muntianu

Școala Gimnazială Răchiteni, județul Iași

În primul rând, Școala Gimnazială Răchiteni este condusă de un lider și nu de un manager. În literatura de specialitate se accentuează importanța liderilor în vremuri de incertitudine și schimbări profunde și se transmite faptul că liderii buni sunt sensibili la impactul pe care schimbarea îl are asupra oamenilor. Liderii cu un randament ridicat, reușesc să modifice percepția oamenilor asupra schimbării și să o transforme dintr-o amenințare într-o schimbare interesantă.

Așadar, se pot stabili câteva elemente care definesc un lider bun. Astfel, un lider bun:

- face ca lucrurile să fie realizate prin oameni;
- creează mijloace eficiente de comunicare;
- soluționează conflictele;
- creează o direcție pentru organizație, divizie, departament;
- organizează resursele;
- ia decizii informate și eficiente;
- obține performanța optimă de la cei care realizează munca;
- asigură dezvoltarea continuă și perfecționarea cadrelor didactice;
- monitorizează și evaluează munca și pe cei care sunt implicați în muncă
- ia măsuri de remediere, atunci când este necesar;
- armonizează abilitățile celor care sunt implicați în realizarea muncii cu natura muncii în sine;
- caută posibilități de dezvoltare în ceea ce privește mediul de muncă și oferă oportunități de dezvoltare pentru oamenii din organizație, departament sau divizie;
- motivează și încurajează, promovează relații de muncă armonioase, pozitive și productive.

Din punct de vedere al resursei umane, liderul creează un plan de atragere și reținere a persoanelor cu abilitățile de care are nevoie instituția. Implementarea planului presupune recrutarea, selecția, integrarea, instruirea, iar în activitatea managerilor instituției apare și recompensarea, alegerea

beneficiilor cele mai potrivite și evaluarea permanentă a performanțelor pentru a se verifica dacă sunt atinse obiectivele instituționale.

Analiza SWOT a anului școlar 2021-2022, la Școala Gimnazială Răchiteni, instituția în care îmi desfășor activitatea, a pus în evidență următoarele:

PUNCTELE TARI (S)

- În anul școlar 2021-2022, în școala noastră au existat resurse umane perfecționate și capabile de autoperfecționare;
- Oferta educațională este una flexibilă și este în concordanță cu aspirațiile și potențialul elevilor;
- Existența spațiilor și resurselor materiale necesare desfășurării procesului învățământ;

PUNCTE SLABE (W)

- ✓ Unele rezultate la Evaluarea Națională sunt slabe, altele mediocre, toate acestea din cauză că unii elevii provin din familii părinți dezinteresați, plecați în străinătate la muncă.
- ✓ Dezinteresul unor copii care duce la îngreunarea procesului de predare-învățare și necesită multe ore de recuperare și de remediere școlară;
- ✓ Aglomerarea activității cadrelor didactice din cauza volumului mare de lucru;
- ✓ Unele cadre didactice manifestă închidere în fața noutăților.

OPORTUNITĂȚI "O"

- Toate cadre didactice sunt calificate și marea lor majoritate sunt titulare;
- Oferta de activități extracurriculare este generoasă;
- Exista bibliotecă foarte dotată;
- Exista rezultate la olimpiade școlare;
- Existența unei echipe cu competențe în domeniul realizării proiectelor europene cu finanțare externă;

- Exista Parteneriate încheiate cu principalele instituții publice din comunitatea noastră: Poliție, Primărie, Biserică.

AMENINȚĂRI "T"

- Numărul copiilor care trebuie să meargă la școală este în descreștere;
- Se manifestă un dezinteres în ceea ce privește școala din partea unei categorii de elevi care provin din dezavantajate;

NEVOI IDENTIFICATE

Având în vedere analiza SWOT, am identificat următoarele nevoi:

- Derularea unor programe de remediere privind examenele naționale pentru o promovabilitate crescută și rezultate mai bune în cadrul examenelor de **Evaluare Națională**;
- Proiectarea didactică cu multă atenție centrată pe capacitățile elevilor și pe dezvoltarea competențelor în ceea ce îi privește pe elevii noștri (elaborare de ghiduri referitoare la activitățile pedagogice și de sprijin pentru elevi);
- Formarea cadrelor didactice în vederea implementării și adaptării curriculum-ului revizuit la nevoile și abilitățile elevilor (educație incluzivă);

Bibliografie:

Tony Bush, *Leadership și management educațional*, Editura Polirom, Iași, 2015.

Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea preșcolarului

Prof.înv.preșcolar: Neacșu Elena - Alexandra

Grădinița cu program prelungit nr. 2- Caracal

Este binecunoscut faptul că activitățile extrașcolare au un rol important în dezvoltarea preșcolarului. Acestea sunt activități planificate care acoperă nevoile de bază ale copilului.

Activitățile extrașcolare cuprind experiențe educaționale ce se pot realiza prin: vizite la muzee, la teatru, la supermarket, la piață, la brutărie, drumetii, excursii, dar și activități la nivel de festivaluri, concursuri, întreceri sportive, desene pe asfalt și tot ce ține de activitățile artistice și sportive.

În primul rând, activitățile extrașcolare oferă copiilor oportunitatea de a se confrunța direct cu lucruri inedite, cu situații nemaîntâlnite, cu locuri și istorii doar auzite. Prin implicarea copiilor în vizitarea unor muzee, pot vedea pe viu viețuitoare, pot vedea instrumentele și locurile care definesc marile personalități ale țării. Astfel, le transmitem copiilor respectul față de valorile culturale românești, respectul față de artă și frumos.

În al doilea rând, prin vizitarea unor centre comerciale, le formăm copiilor spiritul civic, de respect față de persoanele mai în vârstă, maniera de a se comporta într-un mediu diferit de grădiniță sau casă, unde întâlnesc oameni necunoscuți, unde au ocazia de a-și achita singuri cumpărăturile, de a exersa comportamentul civilizat. Cu această ocazie, le este cultivat respectul față de cei din jur, o conduită adecvată în locuri aglomerate.

În al treilea rând, implicându-i în programele artistice, îi punem față în față cu competiția, cu publicul. Astfel, copiii își dezvoltă cultul scenic, ideea de perfecțiune, își dezvoltă comunicarea, limbajul, învață să-și controleze emoțiile.

Activitățile extrașcolare pot contribui la tratarea diferențiată și individualizată a fiecărui preșcolar, pentru a-i oferi suportul necesar în învățarea adaptată.

Consider că activitățile extrașcolare au un aport semnificativ în dezvoltarea preșcolarilor datorită multiplelor avantaje pe care acestea le detin:

- contribuie la formarea spiritului civic, a respectului față de persoanele mai în vârstă;
- dezvoltarea cultului scenic;
- dezvoltarea limbajului, a comunicării;
- contribuie la dezvoltarea respectului față de valorile culturale românești;

- cultivarea respectului față de artă și frumos

Totodata, activitățile extrascolare asigura o mai buna cunoastere a tuturor membrilor grupei, contribuind la coeziunea acesteia.

In concluzie, activitatile extrașcolare au rolul de a transpune abstractul in concret, vizează caracterul practic-aplicativ al conținuturilor învățate în clasă.

Așadar, este foarte importantă corelarea activităților școlare cu cele extrașcolare , deoarece prin activitățile extrașcolare, copiii continuă activitatea începută în clasă, își fixeaza noțiunile, pun în practică ceea ce au învățat în clasa, tocmai de aceea rolul activităților extrașcolare este unul foarte important pentru dezvoltarea copiilor.

Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice prin programele de formare

Neagoe Tatiana

Grădinița cu Program Prelungit Nr.18 Buzău

Restructurarea sistemului educațional reprezintă o exigență fundamentală a societăților românești actuale, care este o societate democratică, pluralistă, ce promovează principiile calității și concurența liberă, societate ce ridică la nivelul valorii dezvoltarea individuală. Rezultă de aici (și) nevoia de a le oferi cadrelor didactice posibilități de dezvoltare profesională, de optimizare și perfecționare a activității profesionale prin programe performante de formare continuă, cu efecte pozitive pe termen mediu și lung, dată fiind ancorarea în paradigma educației permanente.

Oportunitatea, relevanța și utilitatea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice se află la intersecția dintre schimbările din științele educației, schimbările din educație și schimbările din realitatea educațională.

În condițiile dezvoltării științelor educației și dinamicii educaționale, culturale, tehnologice, sociale și a schimbărilor paradigmatică înregistrate în ultimii ani, derularea de programe de formare continuă a profesorului capătă o relevanță din ce în ce mai mare. Aceste programe se pot constitui în „răspunsuri” la nevoile profesionale și transversale.

Prin programele de formare continuă se urmărește actualizarea, modelarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic, precum, și dobândirea de noi competențe, în funcție de evoluția exigențelor curriculare, educaționale, sociale și societale, naționale, europene și mondiale. Cadrul legislativ și viziunile adoptate în programele de formare continuă (curriculară, educațională, administrativă etc.) se subordonează politicilor și strategiilor de formare continuă.

Competențele dezvoltate și cele dobândite vor fi valorificate și exersate de cadrele didactice în demersurile de aplicare a curriculumului și de desfășurare a activităților instructiv-educative. În acest fel, programele de formare continuă constituie elemente moderne ale curriculumului de suport și sprijină implementarea curriculumului la clasă, grație caracteristicilor generale pe care le dețin:

- *Finalitatea centrală/majoră a programelor de formare continuă*

În sistemul educațional românesc, programele de formare continuă reprezintă o modalitate frecventă de realizare a procesului de formare continuă a cadrelor didactice. Finalitatea lor centrală/majoră este de a sprijini profesionalizarea cadrelor didactice, prin asigurarea unei continuități sistemice între formarea inițială și formarea continuă a acestora, contribuind astfel la dezvoltarea resurselor umane din educație și la dezvoltarea și perfecționarea profesională a acestora.

Programele de formare continuă reprezintă o componentă referențială a profesionalizării carierei didactice, care cuprinde un sistem de demersuri și acțiuni prin care se vizează raționalizarea și fundamentarea procesului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice pe un sistem de standarde profesionale. Din perspectivă pragmatică, profesionalizarea carierei didactice urmărește asigurarea unui set de competențe specifice menite să-i confere cadrului didactic abilitățile necesare desfășurării eficiente și performante a activităților instructiv-educative.

Însă profesionalizarea carierei didactice nu presupune doar formarea unor competențe prevăzute de standardele profesiei didactice, ci și realizare de abordări creative și euristice în definirea și dobândirea acestora, fiind un proces controlat deductiv de un model al profesiei didactice. Cadrul didactic din sistemul național de învățământ nu poate fi considerat un simplu recipient al diverselor politici de reformare a educației și nici un executant mecanic al unor strategii educaționale. Dimpotrivă, este necesar ca el să le înțeleagă rațiunea, semnificația și dinamica, să le accepte și să fie capabil să le aplice în mod activ, critic și creativ în condiții concrete de activitate profesională, valorificând competențele de care dispune. Astfel, dinamica educațională și a politicilor educaționale face necesară restructurarea permanentă a formării continue a cadrelor didactice, prin formalizarea de noi standarde pentru formarea, evaluarea și dezvoltarea lui profesională continuă, pentru profilul unui cadru didactic modern și eficient.

- *Paradigma formării*

Este o paradigmă a centrării pe formabili (cadrele didactice care se formează) și pe competențele care le vor forma, în vederea producerii schimbărilor necesare pentru adaptarea eficientă la noile realități educaționale, la dinamica acestora și pentru desfășurarea cu succes a activităților profesionale. În acest scop este necesară cunoașterea obiectivă a particularităților formabililor, pe baza unei analize diagnostice (experiențe profesionale, nevoi profesionale generale, particulare, colective/organizaționale și individuale, interese epistemice, metacogniție, competențe, obiective, perspective etc.), pentru identificarea dimensiunilor vizate în oferta și în programul de formare.

Elementul fundamental al contextelor pedagogice care facilitează centrarea pe formabili este curriculumul programului de formare; acesta are o arhitectură flexibilă, care permite diverse abordări, personalizate în funcție de condițiile concrete de formare. Sunt relevante ansamblurile situațiilor de învățare și formare construite și caracterul pozitiv și constructiv al experiențelor de învățare și formare generate de acestea.

- *Paradigma curriculară*

În prezent, programele de formare continuă a cadrelor didactice promovează paradigma competenței, militează pentru curriculumul centrat pe competențe, în care finalitățile urmărite în activitățile de formare sunt formulate în termeni de competențe.

Pomovarea unui curriculum pentru și prin competențe permite ca în activitățile de formare să se ofere atenție, în egală măsură, componentelor competențelor, respectiv cunoștințelor, abilităților și atitudinilor, astfel încât curriculumul să fie orientat spre eficiența educațională și didactică ulterioară și spre ameliorarea practicilor educative. Totodată, un astfel de curriculum are în vedere că o competență nu se dezvoltă liniar, ci prin reorganizări succesive, ea se construiește și evoluează în spirală, cu posibile întoarceri la conceptele de bază, semnificative, cu favorizarea de noi conexiuni și de demersuri de construire personală a cunoașterii. Astfel, valorizându-se paradigma competenței în activitățile de formare, este sprijinită diversificarea și regândirea practicilor educative de tip constructivist promovate de cadrele didactice formate în activitatea lor educațională curentă.

Curriculumul programelor de formare continuă conceput prin prisma formării competențelor este un sistem complex și evolutiv al componentelor structurale care, prin relații reciproc modelatoare și interrelații, asigură funcționalitatea structurilor de educație și formare. Pentru diferitele activități de formare, aceste structuri integrează personalizat:

- finalitățile urmărite (scop, obiective, competențele dobândite, rezultate/performance, efecte, schimbări la nivelul participanților);
- conținuturile curriculare care se obiectivează în tematici sau arii/unități de conținut abordate;
- modalitățile de realizare a managementului proceselor de relaționare și comunicare educațională;
- strategiile de instruire și autoinstruire utilizate, cu componentele lor; sistemele metodologice, sistemele mijloacelor de învățământ, normele de organizare a activității formabililor;
- strategiile de evaluare și autoevaluare a produselor activității, a rezultatelor și a performanțelor formabililor.

În prezent, nu sunt relevante doar tematicile abordate sau doar suporturile de curs elaborate, ci sunt relevante planificarea și modalitățile de construire efectivă a situațiilor de învățare, generatoare de experiențe de învățare dezirabile. În construirea curriculumului se adoptă o viziune inter- și transdisciplinară, astfel încât să se asigure corelațiile și articulările necesare în interiorul disciplinelor (intradisciplinar), între discipline (interdisciplinar), precum și conectarea și reconectarea cadrelor didactice la particularitățile, nevoile și solicitările educaționale specifice ale comunității profesionale din care provin și la preocupările și interesele lor epistemice și profesionale.

- *Modelul curricular adoptat – modelul abordării prin competențe*

Nivelul de competență vizat prin programele și activitățile de formare continuă/perfecționare este evaluat în funcție de:

- a) Capacitatea cadrului didactic de a mobiliza, a combina și a utiliza în mod autonom capacitățile de cunoaștere, abilitățile și competențele generale și cele profesionale în acord cu evoluția curriculumului național și cu nevoile de educație;
- b) Capacitatea cadrului didactic de a face față schimbării, situațiilor complexe, precum și unor situații de criză.

Subordonat paradigmei competenței, modelul abordării prin competențe susține ideea formării de achiziții integrate (competențe) care răspund în mod aplicat, pragmatic, cerințelor profesionale, actuale și de perspectivă. Este un model generativ, care poate fi adaptat în diferite contexte de formare și, totodată, unul predictiv, care sprijină proiectarea ulterioară a demersurilor de formare continuă.

Opțiunea curriculară a programelor de formare pentru valorificarea modelului abordării prin competențe este firească în contextul în care competența reprezintă criteriul profesional de evaluare și evoluție în carieră a cadrului didactic. Astfel, scopurile majore ale programelor de formare continuă sunt de a sprijini cadrele didactice participante să-și dezvolte și să-și rafineze propriul sistem de competențe profesionale și transversale. Prin parcurgerea activităților programelor de formare se vizează formarea, dezvoltarea și rafinarea la participanți a unui sistem de competențe profesionale generale și specifice funcționale, ușor valorificabile și adaptabile în practicile lor educative.

Bibliografie:

1. Șerbănescu, L., Bocoș, M., Ioja, I. (2020), *Managementul programelor de formare continuă a cadrelor didactice. Ghid practic*, Iași, Polirom.
2. Jonnaert, Ph., Ettayebi, M., Defise, R. (2010), *Curriculum și competențe. Un cadru operațional*, Cluj-Napoca, Editura ASCR.
3. Maciuc, I. (2005), *Nevoia de profesori reflexivi și profesionalizarea didactică*, în F.Voiculescu (coord.), *Schimbări de paradigmă în științele educației*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint.

INTERVENȚIA TIMPURIE –ROLUL EI ÎN PREVENIREA INSTALARII DEFICIENȚEI

Prof.Înv.Preșc.Neagu Ramona Grădinița P.P.,Dumbrava
Minunată”,Loc.Fieni,Jud.Dâmbovița

Educația incluzivă este o abordare desemnată pentru a facilita succesul învățării pentru toți copiii. Școala de tip incluziv este școala accesibilă ,de calitate și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor,fără discriminare.

Integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie,de intelect,de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică,socială,pedagogică.

Un copil cu nevoi speciale este și acela care prezintă dificultăți de natură senzorială și anume copilul slabvăzător.

Pentru reușita procesului de normalizare a vieții și succesului integrării sociale a copilului slabvăzător, este foarte importantă cunoașterea reală a particularităților sale, care stă la baza alegerii celor mai eficiente metode și procedee de educație.

Păstrarea sănătății și recuperarea copilului ambliop presupune asigurarea condițiilor care să ducă spre dezvoltarea optimă – fizică, intelectuală și emoțională –care să-l facă asemănător cu ceilalți copii de care nu se deosebește;căci personalitatea umană se dezvoltă la fel, pe etape de vârstă, în funcție nu numai de zestrea ereditară, ci și de bogăția relaționării cu ceilalți și influențele care se exercită asupra lor.În

În educația timpurie, în procesul educării copiilor ambliopi se urmărește,cu precădere , următoarele aspecte: creșterea și dezvoltarea armonioasă; identitatea personală și formarea imaginii de sine; perceperea corectă a realității; adaptabilitate în relațiile interpersonale autonomie,independență,capacitate liberă de acțiune; integrare, echilibru și percepție unitară și reală despre viață și valorile acesteia; interacțiune socială și comunicare.

Copilul slabvăzător are un ritm mai lent de lucru, o inhibare a reacțiilor motorii și o dificultate de a analiza modificările din mediul înconjurător. Munca didactică trebuie adaptată acestui ritm. Dar

printr-un antrenament gradat și în situații educaționale care solicită și permit grăbirea ritmului, putem obține modificări favorabile, chiar în acest domeniu.

Dezvoltarea fizică are adesea mult de suferit, dar situația se remediază considerabil, dacă realizăm din timp călirea și educația fizică, adecvate.

Reprezentările sunt mult mai sărace, incomplete sau incorecte, dar acest pericol poate fi prevenit, iar ameliorările sunt mereu posibile.

Timiditatea apăsătoare și/sau exuberanța fără frâu sunt deveniri posibile, dar evitabile printr-o îndrumare educațională, începută de timpuriu. Resursele gândirii, memoriei, imaginației, nu sunt cu nimic inferioare celor ale copiilor fără deficiențe vizuale, însă dezvoltarea lor depinde de felul în care sunt activate. Atenția se poate ridica la o mare concentrare și stabilitate, dacă este antrenată în acest sens.

Lăsat singur în fața împrejurărilor cotidiene care sunt cu atât mai dificile, adesea slabvăzătorul nu izbutește să-și valorifice resursele; ca urmare, capacitățile sale nesolicitate și neexersate, nu se dezvoltă suficient. Când însă educatorul desfășoară o exersare rațională și creează împrejurări favorabile, dezvoltarea proceselor comportamentale, cognitive, afective și volitive este întru totul normală.

Deci, aceste „minusuri” cu care copilul slabvăzător vine în grădiniță sunt, de obicei, produsul unor procese compensatorii prost dirijate sau nedarijate la timp. Așa cum spunea psihologul A. Labregere, „...tabloul clasic adesea trasat (lentoare, instabilitate, proastă coordonare motorie, hiperlaxitate articulară, permanența atitudinilor de autoprotecție, infantilismul afectiv), trebuie să fie considerat, nu ca portretul unui copil ambliop, ci ca enumerarea pericolelor care îi pândește și pe care, în cea mai mare parte a cazurilor, dacă nu sunt asociate tulburări fiziologice autentice, educația familială și școlară le pot înlătura”

Astfel, pentru socializarea și câștigarea autonomiei personale a copilului mic slabvăzător, este necesar și benefic să i se vorbească mult, expresiv, blând, cu o voce din care să se degaje afecțiune, să fie dirijat să perceapă realitatea înconjurătoare prin câți mai mulți analizatori, sub îndrumarea și explicațiile clare și afectuoase ale mamei și, mai târziu, ale educatoarei.

Încă din primii ani ai preșcolarității este important pentru copil să învețe cât mai multe moduri eficiente de relaționare cu ceilalți (frați, părinți, copii cu care se joacă, educatori, musafiri, medici, etc.), să

fie ferit de închiderea în sine, de introversia exagerată. Pentru acestea li se pot oferi ocazii să desfășoare activități puternic motivate, care să le mobilizeze atenția și voința, dorința de a se autoperfecționa.

Trebuie evitat ca activitatea să se desfășoare în condiții de tensiune, cu crispări; trebuie formată obișnuința de a percepe atent, prin cât mai mulți analizatori. De asemenea, vom evita atitudinea de resemnare a copiilor în fața incapacităților vizuale, atitudine care constituie o piedică în calea dezvoltării lor. Avizi de afectivitate, copii ambliopi se atașează puternic de cei care le arată grijă și dragoste, manifestările lor afective fiind sub nivelul vârstei (infantilism afectiv), și solicită exagerat ajutorul nostru și confirmarea că și-au îndeplinit bine micile lor sarcini de început. Este normal ca ei să aibă mai multă nevoie de a fi asistați, încurajați, iar exteriorizarea afectivității de către educator va trebui să nu fie exagerată, pentru a nu le crea dependență, ci folosită ca mijloc de încurajare și recompensare. Pe de altă parte, trebuie să intervenim cu pârghiile pedagogice și în cazul manifestărilor de negativism, de impulsivitate și instabilitate.

Intrând în colectivitatea grădiniței și apoi în cea școlară, copilul cu deficiențe de vedere beneficiază de condiții favorizante, stimulative, care îi permit adaptarea afectivă și socială la condițiile impuse de grup. Dezvoltarea sa este în mare măsură determinată de sprijinul ce i se acordă pentru a-și lărgi autonomia, a-și reduce dependența față de alții, a-și manifesta inițiativa, a-și utiliza propriul potențial, putând să se adapteze și să-și manifeste autonomia și independența.

Anul trecut am avut în grupă un copil cu această deficiență. În cadrul programului desfășurat în grădiniță am avut posibilitatea să folosim activitățile și strategiile cele mai potrivite pentru a forma și dezvolta acestui copil cu deficiență de vedere comportamentele dorite, de autonomie personală și socială.

Activitățile libere/ alese oferă o largă arie de manifestare a autonomiei, atât în ceea ce privește manifestarea capacităților de autoorganizare și autoorientare, cât și în găsirea unor noi modalități de acțiune independentă. Prin astfel de activități, copilul slabvăzător a avut posibilitatea de a se manifesta independent, realizându-se o relație optimă între dirijare și autonomie. Acumulând o serie de cunoștințe și-a format numeroase deprinderi și capacități care i-a conferit libertate în acțiune, a învățat să comunice și să colaboreze cu colegii, inițiind chiar el jocuri cu caracter ludic, cu subiecte din viață socială sau din poveștile audiate.

Jocul –activitate predominantă la vârsta preșcolară – îl ajută pe copil să-și exprime gândurile, emoțiile,temerile,dorințele, îi oferă sentimentul autonomiei și este perceput ca o activitate plăcută în care se poate manifesta, acesta l-am aplicat în terapia cognitiv-comportamentală a copilului cu deficiențe de vedere. Jocul i-a dat siguranța și încrederea de a trece la acțiuni prin care i-a format autonomii din ce în ce mai ample. Jocul fiind cadrul sigur, unde erorile nu au consecințe, unde inițiativa fiecăruia își găsește loc și unde se dezvoltă abilități prin care să-și câștige independența , manifestarea liberă. Jocurile desfășurate în grădinițăm au fost : **jocuri de creație,jocurile de rol,jocurile didactice, jocurile-dramatizări.**

În munca la clasă cu acest copil slabvăzător și pentru a obține rezultate bune am avut în vedere câteva lucruri esențiale:

- Am așezat preșcolarul în fața clasei , astfel încât să-i asigur o lumină naturală si să evit razele solare directe;
- Am permis preșcolarului să se așeze acolo unde el consideră că vede mai bine imaginile, planșele sau anumite obiecte prezentate;
- Pentru o mai bună lizibilitate am utilizat un proiector de imagini , decât să scriu sau să desenez la tablă;
- I-am pus la dispoziție lupe de mărimi diferite;
- Am procurat set de cărți de povești și alte materiale de „citit” de dimensiuni mai mari;
- Am pus la dispoziția copilului creioane de culoare întunecată , cu greful moale;
- Dacă preșcolarul uneori uita ochelarii acasă , am vorbit cu părinții să ne aducă o pereche de ochelari de rezervă;
- Am căutat alternative la jocurile în care o minge mică trebuie lovită sau prinsă;
- Am permis preșcolarului să fie ajutat de alți colegi, atunci când acesta întâmpina dificultăți .în desfășurarea procesului instructiv-educativ din grădiniță.

Putem afirma cu toată convingerea că activitatea din grădiniță are o eficiență sporită și marchează puternic comportamentul personal și social al copilului cu deficiențe de vedere.

Cunoașterea obiectivelor, precum și a strategiilor privind programul adaptării –integrării,permite analiza și proiectarea programelor educaționale raportate la specificitatea și individualizarea copiluluicu

cerințe educative speciale. Acestea îi vor asigura în primul rând terapia și recuperarea, facilitându-i adaptarea și integrarea de care are nevoie ca membru al societății.

BIBLIOGRAFIE:

Marcu V., Studii și cercetări: „Educația omului de azi pentru lumea de mâine” (ediția a II-a), Editura Universității din Oradea ,2005.

Stanca I., Popa M., „Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale” ,Colecția : „Persoane în dificultate”, Ed.Pro Humanitate, București,1997.

Ștefan M., „Educarea copiilor cu vedere slabă –ambliopi”,Editura Didactică și Pedagogică București,1981.

Ștefan M., „Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere”, Colecția : Învățământ deschis la distanță, Editura Pro Humanitate ,București,1999.

ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE

Nemțanu Măgduța

Prof. inv. primar Școala Gimnazială Nr.1 Blândești

Învățarea bazată pe proiecte este un model de instruire centrat pe elev. Acest tip de învățare dezvoltă cunoștințe și capacități într-un domeniu prin sarcini de lucru extensive, care promovează investigația și demonstrațiile autentice ale învățării prin rezultate și performanțe.

Educația prin metoda proiectului este orientată de întrebări cheie ale curriculumului care fac legătura între standardele de performanță (obiective de referință și competențe specifice), capacitățile cognitive de nivel superior ale elevilor și contexte din viața reală. Unitățile de învățare care utilizează metoda proiectului includ strategii de instruire variate, menite să îi implice pe elevi indiferent de stilul lor de învățare. Elevul sau grupul de elevi este plasat în centrul acțiunii, oferindu-i-se posibilitatea să-și afirme independența în gândire și acțiune, dar și să însușească direct tehnicile de cercetare, prin efort, cooperare, autocontrol, după îndrumarea inițială.

Tehnologia este utilizată tot pentru a sprijini învățarea. Pe întreg parcursul desfășurării proiectului, sunt incluse diferite metode de evaluare pentru a asigura calitatea activităților de învățare.

Spre deosebire de alte metode, metoda proiectului presupune anticiparea mentală a unei acțiuni, precum și executarea ei, prin cercetare concretă.

Având clasa pregătitoare, știind că toamna este anotimpul atâtor schimbări și modificări în natură, dar și în viața elevilor mei, care au pășit pentru prima dată în școală și ar vrea să afle atâtea... am propus proiectul „*Toamna - zâna belșugului*” ca prim proiect tematic pentru a oferi informații accesibile vârstei, dar totodată să trezească interesul, curiozitatea pentru necunoscut.

Scopul proiectului a fost dezvoltarea capacității de observare și înțelegere a mediului înconjurător, precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia; explorarea directă, descrierea verbală a celor observate și transpunerea în practică a cunoștințelor dobândite.

Obiectivele operaționale au fost următoarele:

- să descrie modul în care toamna influențează schimbarea mediului înconjurător;
- să recunoască fructele și legumele specifice anotimpului toamna;
- să descrie după mai mult de două criterii, fructe și legume de toamnă;
- să prezinte aporturile pe care consumul frecvent de fructe și legume îl are pentru sănătatea noastră;
- să prezinte oral activitățile specifice anotimpului toamna;
- să identifice starea generală a vremii specifică acestui anotimp și modul în care aceasta influențează animalele și oamenii în activitățile lor;

- să realizeze desene pe o temă de toamnă;
- să construiască jucării din fructe și legume de toamnă, din frunze, din materiale reciclabile;
- să prezinte în câteva cuvinte propriile creații.

Am folosit următoarele **metode și procedee**: observarea spontană și dirijată, conversații euristice, explicația, jocul didactic, problematizarea, exercițiul, povestirea, munca independentă

Resurse:

- **organizatorice**: frontală, individuală, în perechi, pe echipe

- **temporale**: două săptămâni

- **materiale**: pliante cu imagini de toamnă, cărți cu povești și poezii, fructe, legume, jetoane, CD, reviste, albume, calculator, materiale din natură, etc.

- **umane**: elevi, profesor, părinți.

Pentru a putea stabili direcțiile de dezvoltare, inventarul de probleme întocmit a avut următoarele rubrici:

Ce știm?	Ce nu știm și vrem să aflăm?
----------	------------------------------

Ținând cont de ceea ce îi interesa pe copii, am stabilit temele care vor compune **harta pro-iectului** și activitățile care îi vor ajuta să găsească răspunsuri la întrebările care îi frământă.

Atât harta cât și inventarul de probleme au rămas afișate în clasă pentru a putea fi completate cu problemele care vor apărea.

Am întocmit apoi planificările săptămânale și am stabilit activitățile care îmi vor permite să satisfac nevoile de cunoaștere ale elevilor.

Pe lângă aceste activități de grup, au fost planificate altele care să se desfășoare cu grupuri mici de copii. Toate au fost în concordanță cu subiectul proiectului și cu activitățile zilnice, precum și cu dorința și interesul copiilor de a descoperi lucruri noi, de a găsi explicația unor fenomene din natură.

În fiecare zi copiii s-au bucurat de ceea ce au realizat împreună, dar și de finalitatea imediată.

Părinții au participat alături de copii la anumite activități.

Am urmărit următoarele **capacități instrumentale**:

- realizarea de mulțimi folosind jetoane cu imagini cu legume; punerea în corespondență a două mulțimi;
- sortarea jetoanelor pe diverse categorii: legume/fructe; acru/dulce;
- realizarea unor desene care să reprezinte activități desfășurate în acest anotimp;
- jocuri de rol;
- exprimarea mișcării spontane pe cântece.

Atitudini și valori:

- adoptarea unor norme de alimentație sănătoasă bazată pe consumul de legume și fructe;

- respectul față de munca celorlalți;
- adoptarea unor norme de alimentație sănătoasă bazată pe consumul de legume și fructe.

Rezultate scontate:

- portofoliul elevului – format din totalitatea fișelor de lucru și a lucrărilor realizate la *Arte vizuale și abilități practice*;
- însușirea de către elevi a unui repertoriu de cântece dedicate anotimpului toamna;
- formarea de competențe de colaborare și lucru în echipă.

Evaluarea proiectului s-a realizat prin:

- **probe orale:** - evidențierea aspectelor legate de temă, ghicitori, convorbire, observarea curentă; turul galeriei, jocul didactic, problematizarea;
- **probe scrise :** fișe de evaluare;
- **probe practice :** - activități experimentale, observarea sistematică, autoevaluarea, expoziție cu lucrările elevilor.

Concluzii:

Primii beneficiari ai abordării acestei metode au fost copiii, care:

- au lucrat cu entuziasm la realizarea proiectului;
- au beneficiat de o învățare activă;
- s-au bucurat de finalitatea activității lor;
- și-au ales centrul care prezintă interes deosebit pentru ei;
- și-au dezvoltat competențe precum creativitatea, capacitatea de comunicare, lucrul în echipă.

Eu:

- mi-am putut cunoaște mai bine copiii;
- am realizat o evaluare completă a fiecărui copil.

Părinții:

- au cunoscut activitatea din școală și s-au implicat activ în realizarea acesteia;
- au avut posibilitatea să urmărească progresele copiilor și să le sprijine evoluția;
- au dezvoltat o relație mai strânsă atât cu mine, cât și cu ceilalți părinți.

Realitatea practicii noastre profesionale ne învață că folosirea **metodei proiectului** ca metodă complementară sau alternativă de evaluare, chiar dacă oferă elevilor posibilitatea de a demonstra ce știu să facă, să-și pună în valoare anumite capacități, nu se poate aplica permanent, dar utilizarea ei dă frumusețe și viață învățării școlare, fiind și posibilă și necesară.

Bibliografie:

- Alexandru Manea, Liliana Ioan, „*Ghid practic pentru clasa pregătitoare*”, Editura Delta Educațional, Pitești, 2012;
- Curriculum pentru clasa pregătitoare, 2013;
- Suport de curs ICOS, 2012.

„Tărâmul iepurașului de Paște-Țup”.

Exemple de bune practici

Prof.înv.preș.Oprea Ramona

Liceului Teoretic „Decebal” Constanța

Grădinița cu program Normal „Flipper”

Domeniul Psihomotric

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Motricitatea grosieră și motricitatea fină în contexte de viață;
- Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală;
- Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
- Autocontrol și expresivitate emoțională;

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc în situații uzuale în calitate de auditor/vorbitor;
- Își coordonează mușchii corpului prin mișcări respectând ritmul, poziția;
- Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare;

SCOP: Cosolidarea și perfecționarea deprinderilor motrice de bază și a celor utilitar-aplicative.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să execute exercițiile pentru influențarea selectivă a aparatului locomotor;
- să execute corect mișcări expresive ale brațelor, corpului;
- să execute corect deprinderile învățate de mers normal, mers cu ocolire de obstacole, alergare ușoară, săritura cu desprindere pe ambele picioare, rostogolire și transportul de greutate;

Exerciții de front, de ordine, de mers și de alergare:

1. Ne încolonăm frumos unul după altul, fără să ne inghesuim și pornim. Pe parcursul deplasării le ofer explicații în ceea ce privește ținuta, privirea, poziția brațelor și a picioarelor.

2. Mergem spre poiană și suntem atenți -**Mers în cerc unul după altul (o tură),**

3. Ca să nu ne rătăcim ne prindem de mânuțe-**Mers înainte în cerc cu lanț de brațe.** (o tură),

4. Mergem ca piticii prin poiană -**Mers ghemuit cu palmele pe genunchi** (1/2 tură),

5. Alergăm veseli prin poiană -**Alergare ușoară.** (1/2 tură),

6. Am ajuns și mergem pe lângă un gard lung. - Mers normal cu exerciții de respirație. (1/2 tură),
7. Să ne oprim un pic-**formație de semicerc**.

În cadrul exercițiilor de dezvoltare fizică generală, aceștia vor face din poziție stând depărtat:
Ia uitați -vă, câte vrăbiuțe stau pe gard și cum dau ele voioase din aripi. Hai să zburăm și noi ca ele.

I.Exerciții pentru membrele superioare:

- 1.,, Zborul păsărelor" × 2
- 2.,, Hai să aplaudăm voioasele păsărele" ×2

II.Exerciții pentru dezvoltarea mobilității trunchiului:

Înainte de a porni mai departe să ne legăm adidașii - ne aplecăm și îi legăm pe rând.

1. „Legarea șireturilor" ×2

III. Exerciții pentru membrele inferioare:

1. „Suntem mici , suntem uriași" ×2

IV.Sărituri de pe loc

Am ajuns în poiană. Ce multe vrăbiuțe sar pe pământ! Hai să sărim și noi ca ele!

1. „Sărim ca vrăbiuțele"×2

Ia te uită, urmele iepurașului! Oare ce trebuie să facem?

DMP- PARCURSUL APLICATIV

Voi citi scrisoarea de la iepuraș în care ne explică cum trebuie să parcurgem traseul. Copiii vor avea de:

- sărit pe urmele iepurașului (săritură cu deprindere de pe ambele picioare);
- vor avea de ocolit iepurașii întâlniți pe traseu;
- vor rostogoli oul;
- vor transporta ouă în coșulețe;

Pentru a verifica înțelegerea sarcinilor, un copil din grupă va executa un joc de probă.

Traseul va fi parcurs de toți preșcolarii din grupă, fiecare aducându-și aportul la reușita expediției.

Plimbarea noastră în poiană s- a sfârșit!

Revenire după efort Joc liniștitor : „Plimbă iepurașul”

“Pentru că acest traseu a fost destul de greu, am avut nevoie de multă concentrare și am depus mult efort, haideți să ne luăm cu toții de mânuțe, să facem un cerc și să ne odihnim; Respirăm ușor și pe iepurilă îl plimbăm.

BIBLIOGRAFIE:

- Elena Gongea, Silvia Breben, Georgeta Roiu, Mihaela Fulga-*Metode interactive de grup*, Ghid metodic.Ed.Arves.
- Lolica Tătaru, Adina Glava, Olga Chis -, *Piramida cunoașterii- Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*" editura Diamant, 2014.
- Mariana Dumitru, Miruna Moroianu „ Repere metodologice pentru practica pedagogică la educație fizică”, editura Universitară, București, 2017.
- Ștefania Antonovici, *Educația fizică în grădiniță*, Editura Didactica Publishing House,2010.
- ****Activitatea integrată din grădiniță – ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar*, D.P.H., 2008.
- ***Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului-„Curriculum pentru educație timpurie a copiilor OMEN 4694/02.08.2019.

***Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, UNICEF, 2008

SEQUENCE DIDACTIQUE

OPRISAN ROXANA-ISABELA

LICEUL TEHNOLOGIC C. CONACHI PECHEA

Liceul Tehnologic « Costache Conachi » Pechea

CLASSE : la XIe A, L2

SUJET : La lecture de l'image

Type de leçon : Leçon d'acquisition

COMPÉTENCES :

COMPÉTENCES GÉNÉRALES:

- la compréhension des messages transmis oralement
- la réalisation des messages oraux
- la compréhension des messages transmis par écrit

Compétences visées :

- C1 Décrire oralement à partir d'une image
- C2 Éveiller l'intérêt pour la culture française
- C3 Participer aux interactions verbales
- C4 Utiliser les fiches thématiques
- C5 Répondre aux questions

FORMES D'ACTIVITÉS : Travail frontal, individuel, par groupes

MÉTHODES ET PROCÉDÉS DIDACTIQUES : conversation, lecture d'une image, explication, réflexion, observation, exercices.

MOYENS ILLUSTRATIFS :

- une peinture sur la télé
- fiches de travail

SCENARIO DIDACTIQUE

Etapes didactiques	Activité de l'enseignant	Activité des élèves	Indications méthodiques	Durée
Mise en train	Salut Appel Conversation situationnelle	Salut L'élève de service nomme les absents Les élèves répondent aux questions du professeur	Conversation	2'
Contrôle du devoir et des connaissances acquises antérieurement	Des exercices sur la concordance des temps à l'indicatif	Les élèves lisent leur devoir Ils corrigent leurs fautes Les élèves répondent aux questions du professeur	Exercice Travail frontal	5'
Annonce du thème de la leçon	Aujourd'hui on fera un exercice d'imagination : Imaginez que vous êtes des critiques d'art, vous êtes au Louvre et vous voyez ce tableau (je mets l'image du tableau sur l'écran)	Les élèves écoutent la motivation de la leçon. Ils regardent le tableau.	Conversation Travail frontal	3'
Communication des nouvelles connaissances	On écrit au tableau noir le titre « La lecture de l'image » Je dirige la conversation par des questions sur l'image (le lieu, la lumière, les personnages)	Brainstorm : Les élèves donnent leur opinion sur l'image. On fait la grappe.	Exercice Travail frontal	10'

FICHE DE TRAVAIL

LA LECTURE DE L'IMAGE

Exercices:

1. Précisez de quel type d'image il s'agit . (une photo, un dessin etc.)
2. Donnez un titre:
3. Localiser l'action du tableau.
4. L'image est calme et reposante?
5. Qui est le personnage principal?
6. Trouvez un synonyme pour ce personnage principal.

INOVARA ÎN EDUCAȚIE- MOTORUL SCHIMBĂRII SOCIETĂȚII

PALAȘ RODICA - profesor la Școala Gimnazială Dragomirești

Educația în secolul XXI trebuie să facă față unor mari provocări, pentru a fi, cu adevărat, motorul dezvoltării unei societăți în degringoladă. Trebuie să unească, nu să dezbine, să bucure, nu să streseze, să conducă la o efervescență de idei, nu la încorsetarea ideilor într-un pat al lui Procust atemporal.

Educația de azi trebuie să dezvolte competențe pe care inteligența artificială nu le poate dobândi. Digitalizarea a pătruns peste tot în lume, utopiile de ieri devenind acum realitate. Asta nu ne împiedică să considerăm gândirea critică și dezvoltarea creativității scopul principal al demersului didactic. Ca să stimulăm învățarea trebuie să menținem activă curiozitatea, stiut fiind că este o aptitudine înăscută a copiilor, care învață singuri să meargă și să vorbească.

Primul progres constă în formarea competențelor de comunicare. Clasele eterogene promovează în acest sens dezvoltarea potențialului elevilor. Aceștia se organizează în grupuri pentru a rezolva probleme sau pentru a înțelege mai bine subiectele dezbătute ale zilei. Învățarea activă și colaborativă înseamnă folosirea resurselor care îi înconjoară, fie că este vorba de colegii lor, cursurile lor, internetul sau profesorul prezent la oră. Elevii învață să colaboreze, să comunice, să aibă încredere. Celălalt, adică colegul cu care nu prea comunica, îi devine un aliat. Un decalaj care poate avea un impact real asupra vieții lor de zi cu zi, în și din școală poate deveni imbold al cunoașterii.

Formarea în grupuri mici face posibilă studierea la ritmuri diferite și în funcție de apetitul fiecăruia. Ea răspunde parțial unei probleme majore- alegerea nivelului de învățare. Unii elevi se mișcă încet, cu riscul de a enerva pe cei mai competenți sau de a rămâne blocați în ei înșiși și de a-i face pe alții să se oprească. Soluția este învățarea personalizată. Conținutul educațional al acestora conduce la dezvoltarea competențelor cheie în ritmul pe care îl poate susține fiecare dintre elevi.

A permite elevilor să fie actori entuziaști în învățarea lor implică o altă schimbare - locul profesorului. Acesta devine un facilitator. Nu mai stă în fața elevilor. El stă printre ei, ghidându-i în cercetarea lor, la dispoziția lor. Seara, elevii descoperă cursurile singuri, postate pe platforme dedicate. Ziua de la școală este dedicată fixării cunoștințelor, prin exerciții. Profesorii sunt acolo pentru a însoți elevii, pentru a-i ajuta să rezolve probleme, pentru a găsi soluții și pentru a lămurii zonele întunecate. Elevul înțelege mai bine, se implică mai responsabil în însușirea noilor conținuturi și nu mai învață pe de rost. Clasa tradițională, a profesorului autoritar, care ține cursuri magistrale, dă teme pentru acasă, evaluează frontal și individual este înlocuită încet, încet cu clasa în care profesorul devine partener în învățare, mentor și facilitator, care practică o pedagogie diferențiată, lăsând spațiu de dezvoltare a competențelor cheie elevilor cu ritm bun de învățare și ocupându-se mai mult de cei cu probleme de învățare și comportament.

Integrarea jocului poate aduce un plus de prospețime învățării în toate formele ei, prin activitățile și evenimentele organizate. În demersurile didactice ludice, poți învăța tot ce vrei, destul de

ușor și cu plăcere, inclusiv cunoștințe de bază. Jocul permite, de asemenea, experimentarea în siguranță și integrarea eșecului ca un pas spre succes. El conduce și la dezvoltarea unei competențe majore, empatia. Prin jocul simulării sau prin jocul de rol, elevul poate „trăi”, de exemplu, viața unei persoane aflate în dificultate, experimentând astfel emoții și trăiri ce îl vor transforma într-o persoană mai bună, mai incluzivă și tolerantă.

Jocul didactic prezintă, ca notă definitorie, îmbinarea armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică și acțiunea de joc. Această îmbinare a elementului instructiv-educativ cu cel distractiv face ca, pe parcursul desfășurării sale, elevii să trăiască stări afective complexe care declanșează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acestora și contribuie la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității celor antrenați în joc.

Jocurile didactice pot contribui la realizarea unor obiective educaționale variate și complexe. Acestea pot viza dezvoltarea fizică a copilului în cazul jocurilor motrice, sportive sau dezvoltarea unor subsisteme ale vieții psihice (procesele psihice senzoriale, intelectuale, volitive, trăsături de personalitate). De asemenea, jocurile didactice pot contribui la rezolvarea unor sarcini specifice educației morale, estetice. Prin ele se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evaluează și se îmbogățesc cunoștințele elevilor, acestea fiind valorificate în contexte noi, inedite. Conceperea lor depinde, în mare măsură, de ingeniozitatea cadrului didactic. Literatura de specialitate oferă o serie de sugestii în acest sens: folosirea unor elemente surpriză, de așteptare, întrecere individuală sau pe echipe, mișcarea, ghicirea, recompensarea rezultatelor bune, penalizarea greșelilor comise.

Sarcina cadrului didactic este de a găsi elemente de joc cât mai variate, deosebite de cele folosite în activitățile anterioare, în caz contrar existând riscul ca acestea să nu mai prezinte atractivitate pentru elevi, esența jocului fiind, în acest caz, compromisă. Reușita unui joc didactic depinde și de materialele didactice utilizate. Acestea trebuie să fie adecvate conținutului, variate și atractive.

Putem concluziona că orice cale de a atrage elevul către studiu, către formarea competențelor cheie și creșterea alfabetismului funcțional este binevenită. Cu cât mai surprinzătoare, inedită și agreată de elevi este calea, cu atât rezultatele vor fi mai profunde, de lungă durată, constituind punctul de pornire al formării unor generații mai conectate la propriul proces de educație.

Metodele interactive de grup – calea spre o învățare eficientă

Prof. înv. primar Păr Camelia – Luoana

Școala Gimnazială Nr. 3 Suceava

Etimologic, termenul „metodă” derivă din grecescul *methodos*, având înțelesul de „drum”, „cale” de urmat în vederea atingerii unui scop, a obținerii unui rezultat. În planul activității didactice, metoda reprezintă calea pe care profesorul alege să o parcurgă pentru a da posibilitatea elevilor săi să asimileze într-un mod activ noi cunoștințe, să-și formeze abilități și atitudini. I. Cerghit (2006, p. 18) consideră că metoda este „o modalitate pe care profesorul o urmează pentru a-i face pe elevi să găsească singuri calea proprie de urmat în redescoperirea adevărurilor sale, în găsirea soluțiilor necesare la rezolvarea problemelor teoretice și practice cu care ei se confruntă în procesul învățării.”

Metodologia didactică se află într-un permanent proces de înnoire și modernizare. Pentru o învățare eficientă și durabilă, o importanță deosebită capătă, în practica instructiv-educativă, aplicarea metodelor activ-participative, centrate pe elev. Metodele cu caracter activ-participativ contribuie la dezvoltarea capacității de a opera cu informațiile asimilate, de a aplica eficient și creativ cunoștințele, de a investiga, de a căuta și a descoperi soluții adecvate de rezolvare a problemelor, la formarea abilităților și deprinderilor specifice gândirii divergente, laterale și analogice. Un demers didactic construit preponderent pe metode activ-participative plasează elevul în ipostaza de coparticipant al propriei instruirii și educații determinându-l să-și asume responsabilitatea propriei formări.

Metodele interactive de grup imprimă activității de învățare un pronunțat caracter formativ. Contribuie la crearea unui climat educativ provocativ, favorabil căutărilor, exprimării de sine, depășirii blocajelor emoționale. Permit întărirea coeziunii grupului, stimulează dezvoltarea abilităților sociale, înlesnesc comunicarea, interacțiunea, confruntarea de idei. Valorifică potențialul creativ, originalitatea și dezvoltă flexibilitatea gândirii. Oferă posibilitatea evitării șablonismului, a rutinei didactice.

➤ Tehnica blazonului

Tehnica blazonului este o metodă care, printr-o abordare transdisciplinară a unei teme, permite fixarea, consolidarea, sistematizarea cunoștințelor. Se poate aplica cu ușurință la orice disciplină. Constă în completarea, în cadrul grupului, a compartimentelor unei scheme cu cuvinte, propoziții, desene, jetoane, diferite simboluri etc. ce surprind aspecte ale unei realități. Blazoanele pot fi realizate de întreaga clasă sau de grupuri de 4 – 5 elevi, timpul de lucru variind în funcție de complexitatea temei și de mărimea grupului. Suporturile pot avea culori, forme și mărimi diferite (hartă țării, o floare, o frunză, un fluture, o legumă sau un fruct, forme geometrice, conturul unui animal, o formă de relief, o clădire, o jucărie, un mijloc de transport etc.). Numărul și forma compartimentelor variază de la o temă la alta.

Etape de realizare a blazonului:

1. Constituirea grupurilor de copii

2. Comunicarea sarcinii de lucru

3. Realizarea blazonului în grup (se repartizează fiecărui grup câte un blazon compartimentat; copiii cooperează în cadrul grupului pentru realizarea blazonului)

4. Expunerea și evaluarea frontală a blazonului (se organizează o expoziție cu blazoanele realizate în grupuri; fiecare grup își prezintă blazonul oferind explicații pentru desenele/jetoanele/cuvintele sau propozițiile cu care au completat compartimentele blazonului).

Aplicație - clasa pregătitoare, Matematică și explorarea mediului

Tema activității: *Toamna*

Copiii sunt împărțiți în 4 echipe. Fiecare echipă va realiza câte un blazon după cum urmează:

echipa 1 – fructele toamnei, echipa 2 – legumele toamnei, echipa 3 – păsări călătoare, echipa 4 – vremea. Copiii din fiecare grup trebuie să aleagă dintre jetoanele primite doar pe acelea care corespund

blazonului dat și să le lipească pe acesta. Un reprezentant desemnat de către fiecare echipă va prezenta blazonul completat, care va fi fixat apoi pe o planșă mare.

➤ **Brainstorming**

Etimologic, termenul provine din cuvintele englezești *brain* = creier și *storm* = furtună. Tradus astfel, *brainstorming* înseamnă *furtună în creier, efervescența creierului, asalt de idei, stare de intensă activitate imaginativă*.

Cu un rol important în dezvoltarea creativității și în înlăturarea blocajelor emoționale, această metodă constă în emiterea spontană de idei în vederea soluționării unei probleme într-o atmosferă dinamică, stimulativă, lipsită de critică, favorabilă căutărilor.

Etape (Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., 2002):

1. *etapa pregătitoare* – constituirea grupurilor creative în funcție de particularitățile membrilor, antrenamentul creativ în vederea familiarizării cu modul de lucru;

2. *etapa productivă* – formularea temei; enunțarea ideilor de către toți membrii grupului, fără cenzură; înregistrarea ideilor emise în scris, pe tablă, flipchart sau prin folosirea mijloacelor audio - video;

3. *etapa de evaluare* – analiza ideilor, gruparea lor pe categorii, selecționarea celor mai potrivite idei (această etapă se poate desfășura în grupuri mici sau în grupul mare); afișarea ideilor selectate.

Aplicație - clasa a III- a, Limba și literatura română

„Cine poate ști?”, Ana Blandiana

Brainstorming colectiv

➤ Tehnica 6 / 3 / 5 (Brainwriting)

Este o metodă ce stimulează creativitatea de grup, bazată pe construcția de „idei pe idei”. Se deosebește de brainstorming prin faptul că se realizează în scris. Metoda presupune: 6 membri în grupul de lucru, 3 soluții propuse de fiecare membru al grupului; 5 minute de rezolvare a sarcinilor pentru fiecare participant la activitate.

Etape:

- ⇒ formarea grupurilor de câte 6 membri;
- ⇒ formularea problemei și a sarcinii de lucru;
- ⇒ desfășurarea propriu – zisă a activității, imbinându-se lucrul individual cu cel de grup;
- ⇒ analiza rezultatelor.

Aplicație – clasa a IV-a, Limba și literatura română

Poveste în lanț

Primul membru al grupului scrie introducerea formată din 3 enunțuri. Transmite foaia colegului din dreapta care va citi cele scrise anterior. Va construi alte trei enunțuri continuând povestea. Transmite apoi foaia colegului din dreapta care va citi cele scrise de primii doi colegi. Își va construi propriile enunțuri în strânsă legătură cu enunțurile anterioare, transmițând ulterior foaia următorului coleg ș.a.m.d. Ultimul participant scrie încheierea din trei enunțuri. Foaia ajunge la primul membru al grupului care va citi tot ce au scris colegii săi și, în funcție de conținut, va formula un titlu.

Metoda are un accentuat caracter formativ: dezvoltă independența, flexibilitatea gândirii, abilitățile transformatoriale, formează deprinderea de a valorifica într-o manieră creativă soluțiile celorlalți. Realizează o imbinare armonioasă între competiție și colaborare.

Bibliografie

Breben, Silvia, Gongea, Elena, Ruiu, Georgeta, Fulga, Mihaela – „Metode interactive de grup”, Ed. Arves, 2007

Cerghit, Ioan – „Metode de învățământ”, Ed. Polirom, Iași, 2006

Cucoș, Constantin - Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIN FIRME DE EXERCİȚIU

Prof.ec. PAȘCALĂU AURELIA – IUSTINA

COLEGIUL TEHNIC "IOAN CIORDAȘ" BEIUȘ

Firma de exercițiu reprezintă o metodă interactivă de învățare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și de aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare care asigură condiții pentru aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.

Firma de exercițiu se folosește pe plan internațional și are ca scop dezvoltarea inițiativei tinerilor pentru modul în care se demarează și se conduce o afacere. Metoda de învățare „firma de exercițiu” reprezintă o bază pentru o formare care să satisfacă cerințele pieței muncii, aflate în concordanță cu standardele europene. Dobândirea de rezultate ale învățării, prin activități practice, dezvoltă competențe generale, specializate, dar și competențe cheie care facilitează angajabilitatea pe termen lung, flexibilitatea pe piața muncii și capacitatea de învățare pe tot parcursul vieții. Elevul este instruit într-un cadru atractiv, creativ și interactiv și participă voluntar și motivat la propria formare. Se adaptează rapid la cerințele mediului de afaceri, se dezvoltă personal fiind motivat, hotărât și ambițios. Elevul își formează spiritul antreprenorial, își asumă riscuri și responsabilități, pentru o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare.

Firma de exercițiu reprezintă o metodă de predare inovatoare, orientată spre practică – modelul unei întreprinderi în care activitățile derulate de o firmă reală devin transparente pentru procesul de învățare. În această lume de afaceri simulată, cu parteneri naționali și internaționali reali, se promovează calificări cheie precum lucrul în echipă, motivația de a lucra, flexibilitatea și rezistența la stres, dorința de a lua decizii, competențe privind rezolvarea conflictelor și mai ales sensibilitatea interculturală.

Obiectivul general al acestei metode este dezvoltarea spiritului antreprenorial, prin:

- familiarizarea elevilor cu activitățile specifice firmei reale;
- simularea operațiunilor și a proceselor economice specifice mediului real de afaceri;
- formarea limbajului specific afacerilor;
- dezvoltarea de competențe necesare unui întreprinzător dinamic: gândire critică, luare de decizii, asumarea responsabilității, negocierea și argumentarea, lucrul în echipă, inițiativă, autoorganizare și autoevaluare a resurselor individuale.

Obiectivele specifice ale aplicării acestei metode sunt reprezentate de:

- formarea competențelor tinerilor întreprinzători, absolvenți ai învățământului profesional și tehnic, din sistemul național de învățământ;
- facilitarea trecerii absolvenților de la școală la viața activă;
- dezvoltarea spiritului antreprenorial al adulților, în cadrul programelor de formare continuă.

Rolul cadrului didactic în Firma de exercițiu se modifică, urmare a faptului că procesul de predare-învățare este centrat pe elev. Cadrul didactic care coordonează firma de exercițiu trebuie să dovedească:

- Competențe profesionale în domeniul economic;
- Aptitudini de manager;
- Experiență într-o firmă reală;

- Cunoașterea tehnologiilor moderne de birotică, informatică, comunicare;
- Cunoașterea domeniilor de activitate care au legătură cu obiectul de activitate al firmei de exercițiu;
- Competențe pedagogice (psihologia învățării, tehnici de motivare și de învățare, metode de predare orientate către acțiune și rezolvare de probleme, predarea prin proiecte);
- Competențe sociale (conducerea colaboratorilor, dinamica grupului, strategii pentru abordarea aplanării conflictului, disponibilitatea de lucru în echipă).

Responsabilitățile cadrului didactic ce coordonează firma de exercițiu sunt următoarele:

- Acordă consultanță și urmărește activitatea individuală a elevilor;
- Evaluează performanțele elevilor;
- Motivează și orientează activitatea elevilor în firma de exercițiu;
- Aplanează eventualele conflicte ce pot apărea în luarea unor decizii de grup;
- Încurajează inițiativele elevilor;
- Facilitează învățarea de către elevi.

Instruirea în firma de exercițiu oferă elevului competențe în ceea ce înseamnă comportamentul profesional, respectiv: "Să știe ce să facă și să știe cum să facă". În firma de exercițiu sunt exersate tranzacțiile economice existente în firmele reale, fiecare firmă de exercițiu fiind structurată în conformitate cu situația din practică, în departamente: resurse umane, secretariat, marketing, desfacere, financiar-contabilitate etc. Activitatea firmelor de exercițiu se desfășoară conform legislației în vigoare pentru firmele reale.

Firma de exercițiu este concepută pentru însușirea și aprofundarea cunoștințelor economice și juridice, a formării aptitudinilor personale și comportamentelor aplicabile în toate domeniile economice, pornind de la funcțiile de bază și până la cele de conducere din întreprindere.

Instruirea în firma de exercițiu determină o probare practică și o aprofundare a cunoștințelor deja dobândite, fiind astfel continuarea firească și necesară a instruirii de bază.

Metoda interactivă de predare-învățare „firma de exercițiu” a fost introdusă în învățământul profesional și tehnic începând cu anul 2001 și are ca obiective: familiarizarea elevilor cu activitățile unei firme reale, simularea de operațiuni și procese specifice mediului real de afaceri, utilizarea și perfecționarea limbajului de afaceri, dezvoltarea gândirii critice, formarea deprinderilor de a lucra în echipă, de a rezolva probleme, asumarea responsabilității, dezvoltarea spiritului competițional. Prin această metodă de învățare se urmărește facilitarea trecerii de la școală la o viață activă.

Profesorii au rolul de îndrumători, de consilieri care îi coordonează pe elevi pe tot parcursul desfășurării activităților prin firma de exercițiu. Firmele de exercițiu înființate se înregistrează pe platforma online ROCT. În urma înregistrării și completării documentelor necesare înființării (cerere rezervare denumire, formular de înregistrare în baza de date firme de exercițiu, act constitutiv, cerere de eliberare cazier fiscal, cerere de autorizarea firmei de exercițiu, contract de închiriere, declarație privind autorizarea funcționării, declarație administrator, formular pentru deschidere cont, specimen de semnături), firma de exercițiu va primi un certificat de înregistrare care se aseamănă cu unul real. Principalele deosebiri care există între o firmă de exercițiu și una reală sunt: din punct de vedere al finanțelor nu există bani reali, nu există un risc real, apoi nu se produc mărfuri sau servicii reale, tranzacțiile cu alte firme de exercițiu sunt virtuale. Există totuși posibilitatea cooperării cu firme reale numite „firme-mamă” care pot sponsoriza firmele de exercițiu, le pot oferi informații și sprijin în realizarea diverselor activități. De asemenea firmele își vor crea un cont de utilizator pe platforma ROCT prin care vor putea să descarce documente contabile necesare realizării tranzacțiilor cu alte firme de exercițiu, să își înregistreze tranzacțiile și să realizeze alte activități specifice.

Firmele de exercițiu se înființează de către elevii claselor a XI-a, profilul servicii și pot fi continuate în clasa a XII-a sau pot fi preluate de generația următoare de elevi de clasa a XI-a. Noțiunile teoretice predate în cadrul modulelor economice (Administrarea firmei, Marketingul, Contabilitate, Politici de marketing, Analiza economico-financiară, Negociere și contractare precum și CDL-urile) pot fi transpuse în practică în cadrul orelor de laborator tehnologic desfășurate prin firma de exercițiu. În cadrul firmei de exercițiu elevii vor lucra pe departamente: secretariat, vânzări, resurse umane, contabilitate, etc. Pentru desfășurarea în bune condiții a activităților sunt necesare ca resurse materiale calculatoare cu conexiune la internet. Dintre activitățile specifice firmelor de exercițiu se remarcă următoarele:

- alegerea obiectului de activitate, a denumirii și a formei juridice. Cele mai frecvente domenii de activitate sunt: Activități ale agențiilor de turism, Hoteluri și alte facilități de cazare, Restaurante, Comerț cu diverse articole, Activități privind serviciile de transport rutier de mărfuri sau persoane;
- stabilirea unui regulament intern, realizarea organigramei, structura organizației și relațiile existente între posturi;
- recrutarea angajaților: redactarea anunțului publicitar de angajare, realizarea CV-ului personal, a scrisorii de intenție, interviul de angajare, contractul individual de muncă, fișa postului;
- salarizarea în firma de exercițiu: calcularea salariului net, completarea unui stat de plată;
- realizarea portofoliului de produse/servicii: descrierea ofertei de produse sau servicii a firmei. Pentru identificarea mai ușoară a produselor sau serviciilor firmei se va specifica un cod al produsului/serviciului;
- realizarea tranzacțiilor: cerere de ofertă, ofertă, comandă, contract comercial, factură, ordin de plată, extras de cont, etc.
- promovarea firmei: realizarea de cărți de vizită, pliante, fluturași, cataloage, calendare, etc.
- organizarea de târguri ale firmelor de exercițiu: completarea formularului de organizare eveniment existent pe platforma ROCT și trimiterea acestuia până la 30 octombrie a fiecărui an la centrala ROCT.
- participarea la târguri expoziționale: realizare planșe și alte materiale necesare amenajării standului, prezentarea ofertei de produse/servicii a firmei de exercițiu (PPT, spot publicitar), comunicarea la stand.

Aceste târguri nu se limitează doar la nivel local/județean/regional/național, există și târguri internaționale ale firmelor de exercițiu la care acestea pot participa. Detalii suplimentare despre participarea la târguri se găsesc pe platforma ROCT unde de asemenea sunt postate principalele Târguri ale firmelor de exercițiu care se organizează atât în țară cât și în afara țării. Alte evenimente competiționale la care firmele de exercițiu pot participa exceptând târgurile firmelor de exercițiu sunt „Marca de calitate” prin care se evaluează activitatea firmei de exercițiu și în urma căreia se poate obține certificatul „Marca de calitate a firmei de exercițiu” și competiția „Business plan” care constă în elaborarea unui plan de afaceri și prezentarea lui în fața unei comisii de evaluare.

Prin urmare această metodă de învățare oferă elevilor multiple beneficii și probabil ea ar putea fi introdusă și în cadrul altor profiluri de liceu. Firma de exercițiu este parte componentă a unei lumi de afaceri simulate, cu parteneri naționali și internaționali denumită Rețeaua Firmelor de Exercițiu din Europa de Sud Est. Firma de exercițiu, metodă practică de integrare a cunoștințelor de la diverse discipline, determină dobândirea

de abilități antreprenoriale, perfecționarea comportamentelor personale și totodată identificarea potențialului propriu al elevilor.

Prin participarea și implicarea în realizarea tranzacțiilor în cadrul târgurilor firmelor de exercițiu, elevii simulează viitoarea lor participare la un târg de firme reale. Astfel din școală se realizează trecerea de la piața "virtuală" la piața unei economii reale prin firma de exercițiu. Toate realizările de până acum ne îndreptățesc să credem că firma de exercițiu este o soluție pentru dezvoltarea resurselor umane și desigur implicit, pentru dezvoltarea mediului de afaceri, în vederea creșterii competitivității firmelor reale pe piața internă și internațională.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghidul firmei de exercițiu: cea mai bună practică, 2012, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Din școală în viață prin firma de exercițiu, 2005, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Ghid practic pentru antreprenori, 2012, Universul Juridic, București,
4. <http://www.roct.ro>
5. www.tvet.ro
6. www.formare.info

Predarea creativă versus predarea pentru creativitate

Autor: Peșu Violeta

Profesor consilier, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Teleorman

A preda înseamnă din ce în ce mai mult a ghida elevul, a oferi sprijinul necesar, a media, a asista, a îndruma. Predarea în mod creativ este definită ca „profesori care folosesc abordări imaginative pentru a face învățarea mai interesantă și mai eficientă”, iar predarea pentru creativitate este „forma de predare care are scopul de a dezvolta propria gândire sau comportament creativ al tinerilor”.(Anna Craft, , *Creativity in education* ,2007, p.29)

Prima este considerată o componentă cheie a oricărei bune predări, dar nu garantează că elevii învață sau își dezvoltă propriul potențial creativ. Predarea pentru creativitate nu poate fi realizată fără predare creativă, dar merge un pas mai departe prin dezvoltarea și abilitățile creative ale tuturor copiilor. Acesta este ceea ce este necesar într-un sistem de învățământ pentru secolul XXI.

Predarea nu trebuie privită ca o realizare statică precum mersul pe bicicletă sau ținerea unui registru. În predare, există întotdeauna noi provocări; profesorii creativi se reinventează în mod constant și își adaptează stilurile și strategiile de predare la diferite situații, după cum este necesar. Fără o identitate de bază fermă, comportamentul flexibil poate fi profund riscant, dar dacă profesorii rămân ferm înrădăcinați în ceea ce privește identitatea și principiile lor de bază, le permite să se simtă liberi să folosească flexibilitatea în ceea ce privește activitatea lor didactică.. Acesta este un proces dificil, dar interesant și plin de satisfacții, care ar putea preveni stagnarea mentală.

Predarea creativă implică asumarea de riscuri pentru profesorii care ar putea fi nevoiți să lase în urmă siguranța unei lecții structurate. Li se poate cere să-și demonstreze propriile procese creative și să expună toate incertitudinile și pornirile false implicate în aceasta. Profesorul trebuie să-și exploreze propriile talente creative - atât în predare, cât și în alte domenii de interes - pentru a promova creativitatea în rândul elevilor lor.Ei nu pot dezvolta abilitățile creative ale elevilor lor dacă propriile abilități creative sunt suprimate. Este, totuși, important de reținut că creativitatea profesorilor nu trebuie să înăbușe creativitatea elevilor.

Predarea pentru creativitate implică trei principii cheie: *încurajarea, identificarea și promovarea*.

În predarea creativității, profesorii ar trebui să *încurajeze* anumite convingeri și atribute la elevii lor. Prima sarcină în predarea creativității în orice domeniu este de a încuraja tinerii să se supună potențialului lor creativ, să-și angajeze simțul posibilității și să le dea încredere să încerce. Succesul generează succes. Dacă copiii sunt încurajați să-și folosească talentele creative, se vor construi stima de sine și încrederea în sine, făcându-i pe copii să aibă dorința de mai mult succes.

Există o serie de atribute necesare creativității, care sunt dezvoltate și de creativitate. Deși este posibil ca unii copii să fi dezvoltat sau descoperit deja unele dintre aceste atribute, poate fi latentă în altele. Prin urmare, ei ar trebui să fie încurajați să iasă la iveală dacă sunt latente și, odată ce aceste atribute sunt acolo, ar trebui să fie promovate. Încurajarea unor atribute precum asumarea riscurilor, judecata independentă, angajamentul, rezistența în fața adversității și motivația va contribui la dezvoltarea potențialului creativ al copiilor

Un aspect important este asumarea riscurilor care poartă cu ea potențialul de câștig sau pierdere, dar de multe ori doar prin riscuri creative se obțin succese uriașe. Tinerii adolescenți sunt supuși unor presiuni de la

egal la egal și depind de grup. Dacă bazele unei atitudini de asumare a riscurilor nu sunt experimentate de copii de când sunt mici, ei s-ar putea să le fie frică de a risca rezultatele incerte în această perioadă. Adolescenții au o dorință puternică de a-și afirma independența, iar această dorință poate fi canalizată în activitatea de creație, dar numai dacă au mai obținut succese creative.

Persistența este un alt atribut cheie pentru care ar trebui încurajat în predare. Copiii ar trebui să învețe că există mai multe moduri de a rezolva o problemă sau de a interpreta o situație. Nu trebuie să renunțe după o singură încercare, eșuată sau reușită; ar trebui să fie întotdeauna încurajați să încerce o serie de abordări diferite și să persevereze. Flexibilitatea este un atribut creativ, prin urmare, profesorii ar trebui să-și încurajeze elevii să-și păstreze această flexibilitate tinerească și ar trebui să urmărească să o recâștige ei înșiși. Dorința de a crește, deschiderea către noi experiențe, capacitatea de a gândi pentru sine.

Profesorii pot oferi forme extrinseci de motivare, de ex. stimulente sau recompense, dar este de asemenea important ca, elevii să fie încurajați să dezvolte forme intrinseci de motivație, de ex. curiozitate. Primul va ajuta la dobândirea imediată de cunoștințe sau abilități la școală, dar cel de-al doilea va susține interesul unei persoane pentru un domeniu și va încuraja o persoană să devină o persoană domină să învețe pe tot parcursul vieții. Odată ce copiii și-au dezvoltat sau și-au găsit formele individuale de motivație intrinsecă, motivația extrinsecă ar trebui aplicată cu prudență, deoarece ar putea înăbuși creativitatea.

Un alt principiu în predarea pentru creativitate este *identificarea*. Activitatea creativă este posibilă în toate disciplinele de la școală și în toate domeniile vieții. Artele sunt adesea numite „arte creative”. Aceasta este o denumire greșită, deoarece artele pot fi uneori predate sau practicate în moduri foarte necreative, iar matematica, istoria sau alfabetizarea pot fi predate în moduri extrem de creative. Dar fiecare individ își va avea punctele forte creative în diferite domenii și este rolul profesorilor să îi ajute pe copii să identifice aceste puncte forte.

Uneori, punctele forte creative ale unei persoane pot cădea în afara normei și, prin urmare, sunt discreditate. Un exemplu ar fi Harry Kroto, care a primit Premiul Nobel pentru chimie în anul 1996, deși i s-a spus în școală să se oprească din mângăli și să se concentreze pe lucruri serioase precum matematica și știința. Din fericire, Harry a ignorat sfatul, pentru că abilitatea lui de desen l-a ajutat să descopere cel de-al treilea alotrop al carbonului prin reprezentarea vizuală a structurii atomului.

Odată ce copiii și-au identificat punctele forte creative, ei ar trebui încurajați să-și analizeze strategiile și abordările creative prin gândirea metacognitivă.

Aceste cunoștințe ar putea fi apoi aplicate și în alte zone sau domenii, dar la această condiție ai nevoie de o bază de cunoștințe pentru a transfera abilitățile învățate într-un domeniu în alt domeniu, adică nu poți fi creativ la vioară dacă nu ai mai văzut sau cântat vreodată la una.

Un alt principiu în predarea pentru creativitatea este *promovarea*. Profesorii ar trebui să promoveze potențialul creativ al tuturor copiilor și cea mai bună modalitate de a spori creativitatea este prin procesul de a fi creativ. Nu este sănătos să urmărești doar sport; pentru a fi în formă trebuie să o faci fizic. La fel este și cu creativitatea; practica face mai bine. Copiilor le place să fie creativi și să „învețe făcând”. Ceea ce un copil a creat, inventat sau descoperit el însuși, el își va aminti și prețui. Învățarea este, până la urmă, un proces de descoperire. Copiii și profesorii ar trebui să aibă timp să experimenteze, să dezvolte stiluri personale de predare și de învățare și să reflecteze asupra activităților și realizărilor creative. Dar de prea multe ori constrângerile curriculare nu permit profesorilor flexibilitate în predare. Creativitatea în predare înseamnă a identifica soluții noi și specifice problemelor educaționale. Predarea creativă începe de obicei cu întrebări deschise, interesante, surprinzătoare, dar în același timp, dar în același timp stimularea curiozității, interesul, motivația, dorința de cunoaștere. Predarea creativă devine pentru elevi o aventură, un tărâm al cunoașterii, în care aceștia sunt implicați în mod direct, participă activ, întâlnesc probleme și situații interesante, dificile, la care găsesc soluții corespunzătoare. De asemenea, prin intermediul unei predări creative,

elevii dobândesc încredere în sine, își dezvoltă autocontrolul, capacitatea de a comunica, de a coopera, își manifestă curiozitatea și devin mult mai motivați și implicați în activități.

Pe scurt, dezvoltarea creativității elevilor înseamnă să le oferim prilejuri de a acționa creativ, să-i încurajăm în aceste demersuri și să recompensăm gândirea și acțiunea creativă.

Creativitatea poate rezolva aproape orice problemă. Actul creator, înfrângerea obiceiului prin originalitate, învinge totul.

— George Loi

Bibliografie:

Bill Lucas și Ellen Spencer, *Predarea gândirii creative*, 2020, Didactica Publishing House, București

Anna Craft, Bob Jeffrei, Mike Leibling, *Creativity in education*, 2007, Continuum, London.

Părinții la grădiniță și chiar dincolo de asta

Autor: Péter Anna

Prof. la Liceul Teoretic „Dr.P. Boros Fortunát”

Creșterea unui copil are loc în primul rând în familie, fiind membru al unei familii, prin urmare munca școlară eficientă nu poate fi imaginată fără construirea unei relații adecvate cu familia. Stabilirea o relației bazată pe parteneriat între părinți și școală ajută progresul școlar al copilului. Fiecare familie dorește și are nevoie să fie primită la școală ca partener, și să primească informații utile de la profesori pentru educația copilului lor.

Multe studii (Armor 1996; Mortimore 1988; Epstein 1986) care compară școli eficiente și mai puțin eficiente au găsit o relație pozitivă între performanța școlară a unui copil și implicarea activă a părinților în lumea școlii.

Armor (1996) a studiat școlile primare care predau preponderent copii afro-americieni, a ajuns la concluzia că rezultatele școlare și performanța elevilor aparținând grupului minoritar etnic se îmbunătățesc dacă părinții sunt participanți activi la viața școlii.

Mortimore (1988) a raportat că copiii au obținut rezultate mai bune într-o școală primară din Londra, unde părinții au putut să ajute la clasă și la alte sarcini de sprijin școlar, unde au avut loc întâlniri regulate între părinți și profesori, oferind posibilitatea de a discuta despre munca școlară a copiilor. Totodată, directorul școlii și cadrele didactice sunt, de asemenea, permanent la dispoziția părinților pentru a rezolva împreună și eficient problemele educaționale care apar.

Epstein (1986) descrie diverse posibilități de implicare a părinților în viața școlară. Anumite elemente ale formelor de cooperare descrise de acesta pot contribui la îmbunătățirea calității programelor de parteneriat familie-școală ale școlilor domestice care se ocupă de elevi din minorități lingvistice și etnice, cum ar fi elevii rromi.

O astfel de posibilitate este implicarea părinților în luarea deciziilor, conducerea, controlul, organele și grupurile reprezentative ale școlii, pentru a asigura ca interesele utilizatorilor școlii pot fi afirmate cât mai mult posibil în problemele care afectează școala în ansamblu, și clasele și copiii. Reprezentantii părinților pot ajuta la fluxul de informații între alte familii și școală, pot menține contactul cu grupul de părinți pe care îl reprezintă și pot interpreta deciziile instituționale și nevoile părinților pentru cei implicați.

Un exemplu excelent de bună practică cu cooperare dintre familie și școală și de implicare activă a părinților în luarea deciziilor și viața școlară a fost realizat de Lic. Teoretic „Dr. P. Boros Fortunat” – G.P.P. Tündérkert. Organizatorii au considerat că construirea unei pod între școală și familie este unul dintre obiectivele lor importante. În același timp, din cauza pandemiei experiențele împărtășite, după-amiezele de muncă de iarnă au fost ratate în ultimii doi ani, ca și conversațiile de dimineață de câteva minute. Lipsa acestora a născut ideea la președintele comitetului nostru de părinți, de a organiza o activitate comună cu unde puteam să amenajăm și curățăm împreună mediul grădiniței în două runde.

În primul tur, scopul a fost curățarea clădirii grădiniței. Aceasta s-a petrecut în după-amiaza zilei de 20 aprilie, când 18 mămici entuziaste au ajutat la curățarea geamurilor și faianței, dar au fost și cele care au contribuit la lucrul în comun cu produse de curățare sau suc de fructe răcoritoare. Puterea

combinată a multor mâini harnici poate face minuni, totul strălucea în câteva ore, chiar și o cafea scurtă a fost inclusă. Caloriile arse au fost compensate cu prăjituri. Din păcate, nu am putut pune tonomat-ul să cânte, dar asta nu a împiedicat pe nimeni să lucreze sau să se simte bine.

O săptămână mai târziu, tot miercuri, spațiul exterior a fost făcut mai sigur și curățat. Tăticii au venit cu mașini de tuns iarba și coase, mămicii cu foarfece și greble. Nici o buruiană nu a avut șansa de a supraviețui. Am tăiat tufișurile care creșteau nesolicitate lângă gard, care puteau reprezenta un pericol pentru copiii care se jucau în curte, am adunat pietrele căzute pe iarbă în timp ce bărbații tundeau iarba și am dus crengile tăiate la camion. Unii copiii chiar au împins roaba, nici ei nu au vrut să rămână în afara programului comun. Am adunat iarba tăiată într-un colț, composterul va sosi săptămâna viitoare și va intra în el. Deși vremea era într-o dispoziție destul de morocănoasă, odată m-a oprit cu un duș scurt, am reușit totuși să terminăm și amenajarea curții. Sub tobogane și leagăn s-au așezat covorașe de cauciuc, s-au îndepărtat tufișurile, astfel încât o curte mai frumoasă și mai sigură îi așteapta pe copiii care se întorceau din vacanță.

Și părinții au realizat că relația profesor-părinte poate fi de mai multe feluri. Pentru o adevărată eficiență în educație, este necesar să se bazeze pe cooperare și parteneriat. Trebuie să ne ajutăm unii pe alții, trebuie avute în vedere interesele comunității, nu doar interesele individuale. Acum am experimentat că se poate face ceva pentru comunitate creând în același timp o atmosferă bună, o echipă bună în care fiecare are un loc. Un astfel de program oferă cea mai bună oportunitate de a ne cunoaște și de a ne accepta unul pe celălalt, este mult mai ușor să lucrăm într-un mod în care să simțim că părintele este și partener, nu doar un observator extern și invers, că și educatoarea îl apreciază părintele, nu numai învață copilul, ci educă împreună.

Bibliografie:

1. Armor, D. (et al.) (1996): *Analysis of the school preferred reading program in selected Los Angeles minority schools*. Santa Monica, CA: Rand.
2. Epstein, J. L. (1986): Parent-involvement: Implications for limited-English proficient parents. In C. Smith-Dudgeon (ed.): *Proceedings of the Symposium on Issues of Parent Involvement and Literacy*. Washington, DC: Trinity College, Departement of Education and Counseling, 6–15.
3. Mortimore, P. (et al.) (1988): *School matters*. Berkeley: University of California Press.

Proiect educațional

Ziua mondială a apei

Profesor: Petruș Monica

Școala Gimnazială Baia Sprie

Argument:

Natura în care trăim ne oferă totul. De noi depinde ca generațiile viitoare să se bucure de aceleași frumuseți și bogății naturale ca și noi. În cadrul Conferinței Națiunilor Unite asupra Mediului Înconjurător de la Rio de Janeiro a fost adoptată, la 22 decembrie 1992, hotărârea prin care 22 martie devenea Ziua mondială a apei. Este o ocazie bună pentru a reaminti tuturor cât de importante sunt eforturile concrete de a oferi spre consum apă pură, precum și identificarea problemelor care se ivesc uneori și găsirea de soluții la aceste probleme.

Elevii, viitori cetățeni ai planetei albastre trebuie să conștientizeze importanța apei pentru viața Terrei, să se bucure de apa limpede și pură a izvoarelor, de bogăția și frumusețea florei și faunei Pământului, de viață și sănătate.

Scopul proiectului:

- conștientizarea elevilor cu privire la importanța apei în existența noastră zilnică;
- sensibilizarea elevilor în păstrarea și protejarea calității apei;
- realizarea unor desene, referate, colaje cu tema APA.

Obiectivele proiectului :

- să cunoască semnificația zilei de 22 martie – Ziua Mondială a Apei;
- să urmărească cu atenție prezentarea ppt și să formuleze enunțuri corecte în legătură cu cele văzute;
- să enumere activitățile în care omul are nevoie de apă;
- să observe circuitul apei în natură;
- să înțeleagă cauzele și efectele poluarii apelor;
- să realizeze desene, referate, colaje cu tema APA.

Grupul țintă: elevii claselor a VI-a și a VII-a de la Școala Gimnazială Baia Sprie

Locul desfășurării: sala de clasă și Centrul de Documentare și Informare

Perioada de desfășurare: 22 – 29 martie 2022

Metode de evaluare:

Expoziție cu lucrările elevilor pe tema prezentată.

Realizarea unui colaj foto cu secvențe din activitatea derulată.

Materiale, resurse:

Resurse umane: elevii din clasele a VI-a și a VII-a

Resurse materiale: laptop, videoproiector, coli de desen, creioane colorate, carioca, acuarele

Bibliografie

Apa și poluarea, Gruia E., Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979

Ghid metodologic Educație Tehnologică și aplicații practice, Olteanu Stela, Lazăr Natalia, Pișleagă Danila- Florina, Editura Infomedia Pro, 2017.

Culoarea, element de limbaj plastic

Pintilei Constantina-Lăcrămioara

Școala Gimnazială Nr.1 Unțeni, Botoșani

Lumea este colorată! O lume fără culori n-ar fi numai tristă, ci ar părea moartă. (...) Total lipsit de culoare este numai întunericul absolut. O cât de slabă rază de lumină naște culori. De lumină depinde existența culorilor, lumina este chiar izvorul lor. (Paul Constantin, 1988, Să vorbim despre culoare, Ed. Meridiane, București)

Isaac Newton (1642-1727), fizician englez, a demonstrat primul că lumina soarelui se descompune în șapte culori: roșu, orange, galben, verde, albastru, indigo, violet. Culorile lumină se folosesc în teatru, film, diverse spectacole. Pictura s-a oprit la șase (pentru că indigo conține mai mult albastru) și utilizează vopsele (culori pigmentare) obținute chimic din pulberi și lianți.

Culoarea în sine, așa cum ea ne sosește în ambalajul fabricantului nu înseamnă nimic. E un material mort. Pictorul îl învie, îl face să grăiască infinite game sufletești. (Nicolae Tonitza, 1964, Scrieri despre artă, Ed. Meridiane, București) Asta trebuie să afle școlarii alături de profesor. Cei mici privesc cu un soi de poftă, cu bucurie cutia nouă cu acuarele. Mai rămâne să le facă să „vorbească”, să descopere magia amestecurilor cromatice, să le aștearnă pe foaie, pe perete, pe lut, armonizându-le.

Cel mai potrivit ar fi ca, înainte de a studia ierarhia culorilor, elevii să fie lăsați să afle singuri cum se pot obține unele dintre ele. Li se va propune jocul „Fabricanții de culori”, cerându-li-se să le amestece între ele două câte două, în combinații și cantități diferite. Apoi vor numi culorile obținute și vor face comparații. În acest fel li se stimulează interesul, curiozitatea, se valorifică învățarea prin descoperire. Va fi o surpriză deosebită pentru copil să obțină singur verdele din albastru și galben. Când va vedea că alți colegi au obținut un verde mai gălbui sau mai albastri decât el, va fi cu atât mai interesant.

Intuind cercul cromatic al lui Johannes Itten, școlarii vor învăța despre grupele de culori. „Joaca” de dinainte îi va ajuta să înțeleagă clasificările. Culorile din triunghiul echilateral – roșu, galben, albastru – sunt culori principale sau primare. Ele nu se pot obține prin combinarea altor culori, ci doar pe cale chimică. Cele care completează hexagonul – orange, verde, violet – sunt culori secundare sau binare de gradul I. Ele se obțin din amestecul a două culori primare. „Fabricând” în jocul lor secundarele și observând cu cine se învecinează acestea în hexagon, vor putea preciza combinațiile: $G + R = O$, $R + A = Vi$, $A + G = Ve$.

Pe cercul din exteriorul hexagonului, copiii vor fi îndrumați să observe culorile terțiare sau binare de gradul II, care se obțin amestecând o culoare primară cu una binară de gradul I: $G + O = O$

gălbui; $R + O = O$ roșiatic; $R + Vi = Vi$ roșiatic; $A + Vi = Vi$ albastrui etc. Astfel se obțin nuanțele cromatice.

De asemenea, intuind cercul cromatic, copiii vor observa că jumătatea cu R, O, G dă senzația de căldură, ne duce cu gândul la soare, foc, vară, acestea fiind culorile calde. Jumătatea cu A, Ve, Vi creează senzația de rece, ne duce cu gândul la răcoarea pădurilor, iarnă, gheață, acestea fiind culorile reci. Prin exerciții practice de amestec, copiii vor descoperi că orange este culoarea cea mai caldă pentru că se obține combinând celelalte două culori calde (R și G), iar albastru este culoarea cea mai rece deoarece verdele conține galben, iar violetul conține roșu.

Folosind reproduceri de artă care înfățișează peisaje, profesorul îi va orienta pe cei mici să observe că în partea de jos, în plan apropiat, se aștern culori calde pentru că ele măresc, dau impresia de apropiere în spațiu, iar în plan îndepărtat, spre linia orizontului, se aștern culorile reci pentru că acestea micșorează, dau impresia de depărtare.

Despre alb și negru elevii află că se numesc nonculori pentru că nu au calități cromatice.

Amestecându-le în cantități diferite vor obține griuri valorice, iar în cantități egale griul neutru.

Amestecând albul și negrul cu alte culori din cercul cromatic, vor obține tonuri deschise sau închise ale acestora. Dacă într-o compoziție vor folosi o singură culoare amestecată fizic cu alb și negru în cantități diferite, vor realiza o monocromie. Observând reproduceri de artă, copiii vor descoperi că tonurile deschise dau impresia de ușor, de depărtare, iar cele închise de greutate și de apropiere.

Sub formă de joc, toate aceste grupe de culori trebuie descoperite în natură, apoi pe reproduceri de artă și lucrări școlare.

Pentru a-și putea transmite emoțiile, trăirile, sentimentele prin intermediul culorilor, cei mici trebuie mai întâi să le intuiască semnificațiile, forța expresivă, sprijiniți de profesor. Astfel, culorile exprimă:

9. roșu – pasiune, forță, înflăcărare, mișcare, agresiune;
10. orange – optimism, iubire, sociabilitate, tinerețe;
11. galben – dinamism, veselie, intimitate, hărnicie, gelozie;
12. verde – liniște, mulțumire, echilibru, relaxare, prospețime;
13. albastru – calm, dor, speranță, visare, libertate, înțelepciune;
14. violet – tristețe, melancolie, mister, amenințare;

15. negru – neliniște, depresie, singurătate, distrugere, eleganță;

16. alb – puritate, sinceritate, liniște, răceală, sobrietate.

Copiii se vor familiariza și cu noțiunea de pată de culoare ca element de limbaj plastic. Ea reprezintă urma lăsată pe suprafața de lucru cu pensula sau prin stropire, amprentare, imprimare etc. Poate fi plată (decorativă) sau picturală (vibrată).

Pata plată se obține întinzând omogen culoarea, uniformă ca nuanță sau ton, fără să se vadă urmele pensulei. Poate sugera liniște, calm, stabilitate și, cu toate că are caracter decorativ, nu duce neapărat la o compoziție decorativă.

Petele picturale se pot obține prin mai multe procedee:

- modelare cromatică – amestecul culorilor treptat cu alb sau negru, pentru crearea efectelor de spațialitate și volum;
- suprapunere transparentă a culorilor (pe culori semiuscate se aplică zemuri de culoare);
- așternerea culorii în tușe mici, juxtapuse parțial;
- utilizarea gamei ton în ton;
- suprapunere grafică (puncte, linii, forme în diferite configurații peste pete de culoare). Ca aplicații practice, pentru studierea culorii se pot realiza cu elevii diverse compoziții:
- *Seara pe deal, Pădurea, Pisici, Lecția de balet, Pe strada mea* etc. - utilizând tonuri și nuanțe ale culorilor;

- răceala sau tristețea sugerate prin tonuri și nuanțe de violet;

- reprezentarea prin pete de culoare (plate sau vibrante) a unor sentimente și noțiuni abstracte: *Zâmbetul infinitului, Ochii dorului, Cușca fricii, Curcubeul adevărului* etc.

Paleta cu vopselele de pe ea ar trebui să fie pentru pictor ceea ce pentru un muzician e orchestra cu diversele ei instrumente muzicale. Cum, din punerea în mișcare a tuturor acestor instrumente, muzicianul poate să scoată un ansamblu de armonie fonică, tot astfel pictorul, din combinațiile culorilor sale de pe paletă, trebuie să capete un ansamblu de armonie cromatică. (Nicolae Tonitza, 1964, Scrieri despre artă, Ed.Meridiane, București)

Bibliografie

- Cristea, Maria, 2007, *Educația plastică și didactica educației plastice în învățământul primar și preșcolar*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru învățământul rural
- Hrișcă, Oana-Ruxandra, 2013, *Educație și comunicare vizuală pentru învățământ primar și preșcolar*, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Facultatea de Științe ale Educației

Utilizarea materialelor autentice în predarea limbii engleze

Autor: Popa Mirela Geta

Prof. Liceul Tehnologic "Costache Conachi", Pechea

Manualul de limba engleză este un bun instrument de predare care oferă informații și exemple despre modul în care este folosită limba engleză, dar mulți susțin că manualele ridică probleme care țin de autenticitatea limbii pe care o conțin și de prezentarea conținutului pe care îl oferă. Limbajul folosit este considerat nenatural sau artificial. Recent, însă, manualele au început să includă materiale mai autentice, iar profesorii folosesc din ce în ce mai multe materiale autentice pentru a veni în completarea manualului.

Majoritatea specialiștilor definesc materialele autentice ca materiale care au fost concepute inițial în alt scop decât cel al învățării limbilor străine. Acestea sunt materiale utilizate în cultura-țintă pentru a satisface nevoi reale de comunicare. Atunci când sunt folosite în clasă, ele ar trebui să permită elevului să audă, să citească și folosească limba străină așa cum este folosită în cultura-țintă.

Pentru predarea limbilor străine putem folosi diferite tipuri de materiale autentice: cărți poștale, cataloage, meniuri, hărți, afișe, pliante, cărți, ziare, cântece, pagini web, emisiuni radio și TV, filme. Internetul reprezintă un mare avantaj pentru profesori, permițându-le să aducă materiale "reale" (nu făcute pentru predare) în clasa lor, ușor și convenabil.

Principalele **avantaje** ale utilizării materialelor autentice în clasă sunt:

- Consolidează credibilitatea și veridicitatea materialului didactic;
- Facilitează o abordare mai creativă a predării;
- Furnizează informații culturale autentice, fiind un instrument indispensabil pentru formarea unei competențe culturale străine;
- Oferă expunere la limbajul real;
- Ajută la evitarea stereotipurilor prezente de multe ori în manuale;
- Dezvoltă curiozitatea și interesul elevilor;
- Au un efect pozitiv asupra motivației elevilor;
- Răspund mai mult intereselor elevilor.

Dezavantajele utilizării materialelor autentice:

- Vocabularul ar putea să nu fie mereu relevant pentru nevoile imediate ale elevului;
- Uneori conțin prea multe structuri lingvistice, astfel încât începătorii întâmpină dificultăți de înțelegere;
- Expunerea la accente diferite poate provoca confuzie în rândul elevilor;
- Există multe materialele autentice care necesită o bună cunoaștere a contextului cultural pentru a putea fi înțelese
- Nu toți profesorii sau elevii, în special din mediul rural, au dispozitivele necesare pentru a naviga pe internet sau a vizualiza materiale audio-video în bune condiții.

Având în vedere avantajele și dezavantajele prezentate, s-a ajuns la concluzia că utilizarea materialelor autentice este mai indicată la clase de nivel post-intermediar, pentru că la acest nivel elevii stăpânesc mai bine vocabularul și structurile din limba engleză. Putem folosi astfel de materiale și la clase de nivel inferior, dar e indicat să le selectăm cu mai multă grijă și să oferim sprijin pedagogic suplimentar atunci când cerem elevilor să rezolve sarcini de lucru pornind de la aceste materiale.

Atunci când folosim texte ca materiale autentice, acestea ar trebui să fie însoțite de un set de întrebări cu privire la conținut. Întrebările folosite trebuie să:

- ❖ ofere elevilor posibilitatea de a exersa limba engleză;
- ❖ ajute elevii să capete încredere în abilitatea lor de a folosi limba engleză;
- ❖ faciliteze înțelegerea diferențelor de cultură și tradiții;
- ❖ ajute elevii să-și dezvolte capacitatea de a găsi rapid informații pertinente.

David Deubelbeiss oferă profesorilor câteva sugestii de activități distractive și interesante care implică utilizarea de materiale autentice:

- ✓ Utilizați o hartă pentru a planifica o călătorie. Oferiți elevilor un buget în care să se încadreze. Utilizați hărți reale ale orașului și cereți elevilor să ofere indicații pentru a se ajunge la diferite obiective turistice.
- ✓ Adunați copii gratuite ale ghidurilor turistice din hoteluri și pregătiți activități pentru elevi pornind de la ele.
- ✓ Aduceți ingrediente reale și cereți elevilor să prepare băuturi sau sendvișuri. Aduceți o carte de bucate și discutați rețetele. Urmăriți videoclipuri "how-to" pentru a obține instrucțiuni de realizare a unor decorațiuni sau de preparare a unor rețete populare. Încercați-le și pe cele despre trucuri de magie!
- ✓ Aduceți un catalog publicitar și cereți elevilor să găsească cadouri pentru fiecare coleg de clasă, apoi să le ofere sub formă de imagini decupate.
- ✓ Ieșiți cu elevii afară! Jucați fotbal, grădinăriți, faceți o scurtă excursie, toate în limba engleză.
- ✓ Folosiți manualele de utilizare a unor dispozitive simple, ușor de adus la școală. Elevii oferă/urmează instrucțiunile.
- ✓ Aduceți meniuri reale. Oferiți elevilor un buget și ei decid ce vor comanda. Implicați-i într-un joc de rol: *At the restaurant*.
- ✓ Elevii aduc obiectele preferate și le prezintă clasei în limba engleză.
- ✓ Ascultați împreună câteva povești reale, știri, interviuri și cereți elevilor să le repovestească.
- ✓ Completați împreună cu elevii diferite formulare și cereri în limba engleză.

Utilizarea materialelor autentice în predarea limbii engleze trebuie să aibă ca scop principal reproducerea unor situații de comunicare cât mai asemănătoare cu cele reale. Rolul materialelor autentice este de a construi punți între sala de clasă și lumea exterioară și de a facilita integrarea elevilor în acea

lume. Trebuie să-i ajutăm să câștige încredere în capacitatea lor de a funcționa într-o societate vorbitoare de limbă engleză.

Bibliografie

1. Deubelbeiss, D., *REALize it! Use Authentic Materials*. 2010, <https://ddeubel.edublogs.org/2010/06/02/realize-it-use-authentic-materials/>
2. Kelly, C., Kelly, L., Offner, M. and Vorland, B., *Effective Ways to Use Authentic Materials with ESL/EFL Students*, în *The Internet TESL Journal*, Vol. VIII, No. 11, 2002, <http://iteslj.org/Techniques/Kelly-Authentic.html>
3. Richard, J.C., *Curriculum development in language teaching*. Cambridge University Press, Cambridge, 2001

Importanța Evaluării Inițiale în activitatea didactică

Prof.în învățământ preșcolar Popa Tatiana

Școală Gimnazială, com Frăncești, jud Vâlcea

*„Dacă aș vrea să reduc toată psihopedagogia la un singur principiu, eu spun: ceea ce influențează mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință!”
(R. Ausubel , 1981)*

Evaluarea reprezintă actul didactic complex, integrat procesului de învățământ, ce urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, valoarea performanțelor și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic.

În opinia lui Ausubel, evaluarea este punctul final într-o succesiune de evenimente, care cuprinde următorii pași:

- Stabilirea scopurilor pedagogice, prin prisma comportamentului dezirabil al copiilor,
- Proiectarea și executarea programului de realizare a scopurilor propuse,
- Măsurarea rezultatelor aplicării programei,
- Evaluarea rezultatelor.

Cele mai des întâlnite forme de evaluare sunt: evaluarea inițială, continuă și finală.

Evaluarea inițială se realizează la începutul unui program de „instruire” și stabilește nivelul de pregătire a preșcolarilor în momentul inițierii programului respectiv, constituind o condiție hotărâtoare pentru reușita activităților următoare deoarece oferă educatoarei posibilitatea de a cunoaște potențialul fiecărui copil.

Datele obținute ajută la conturarea activității didactice în trei planuri: stabilirea modului adecvat de predare a noului conținut al programei, organizarea unui program de recuperare, dacă este cazul, și adoptarea unor măsuri de sprijinire și recuperare a unora dintre preșcolari.

Scopul evaluării inițiale este cu atât mai bine atins, cu cât reușim să-i determinăm pe preșcolari să fie receptivi și să înțeleagă importanța evaluării inițiale, pentru ca ei să trateze cu seriozitate rezolvarea sarcinilor propuse, să le fie trezită motivația cunoașterii și dorința soluționării corecte a problemelor enunțate. Înțelegând-o ca un exercițiu util activității de învățare și nu ca o evaluare propriu-zisă care implică emoții, preșcolarii se pot concentra liber și în mod expres asupra rezolvării itemilor propuși și astfel rezultatele ei pot reflecta obiectiv dacă ei au pregătirea necesară creării premiselor favorabile unei noi învățări.

Evaluarea inițială oferă educatoarei și preșcolarului posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situației existente și de a formula cerințele următoare. Pe baza informațiilor evaluării inițiale se planifică demersul pedagogic imediat următor și eventual a unor programe de recuperare. Pentru ca evaluarea inițială să fie urmată de rezultatele scontate, e nevoie să se țină seama de următoarele: tratarea diferențiată a elevilor, selecția riguroasă a conținutului învățării, utilizarea a acelor metode și procedee didactice care să antreneze cel mai mult capacitățile intelectuale, care asigură învățarea activă și

formativă, îmbinarea eficientă și alternarea formelor de activitate la clasă (frontală, individuală și pe grupe).

Evaluarea inițială oferă preșcolarului și educatoarei o reprezentare a potențialului de învățare, dar și a eventualelor lacune ce trebuie completate și a unor aspecte ce necesită corectare sau îmbunătățire. Ea nu își propune aprecierea performanțelor globale ale preșcolarilor sau ierarhizarea lor și astfel se recomandă raportarea la bareme de evaluare (apreciere).

Pentru ca evaluarea inițială să fie eficientă, trebuie elaborate criterii și modalități de verificare, măsurare și apreciere a nivelului de pregătire a preșcolarului, pornind de la obiectivele propuse.

În conceperea testelor de evaluare sunt parcurse următoarele etape:

- Stabilirea exemplelor de comportamente, în funcție de obiective;
- Formularea itemilor;
- Stabilirea timpului necesar fiecărui item;
- Fixarea punctajului pentru fiecare item;
- Stabilirea unei scări de apreciere;
- Centralizarea rezultatelor în grafice.

Evaluarea inițială vizează aplicarea unor probe practice -aplicative pentru a verifica în mod special capacitățile copiilor de a aplica cunoștințe, precum și nivelul de dezvoltare a deprinderilor și priceperilor de ordin practic. Se utilizează metode clasice cum ar fi fișele, dar predominat cele alternative, portofoliile copiilor, rezultatele activităților, lucrări practice, discuții libere, autoevaluarea, expunerea lucrărilor și aprecierea acestora împreună cu copiii. Rezultatele evaluării inițiale ne asigură datele necesare pentru stabilirea unor obiective accesibile, pentru elaborarea unei planificări a activităților instructiv-educative care să țină cont de datele culese, utilizarea acestor mijloace, metode, tehnici de lucru care să formeze copiilor priceperile și deprinderile de bază, necesare integrării active în activitățile din învățământul preșcolar.

Combinarea instrumentelor de evaluare scrise cu cele de evaluare orală, cu metodele complementare de evaluare vor asigura realizarea unei imagini globale a capacităților elevilor.

Problematica modalităților de evaluare rămâne deschisă, putând fi continuu îmbunătățită și diversificată. Scopul comun, de care trebuie să se țină cont, este cel de dezvoltare a capacității de autoevaluare la elevi, concomitent cu schimbarea viziunii asupra rolului evaluării, cel de ameliorare și corectare mai mult decât de sancționare.

Evaluarea eficientă este urmată de dezvoltare. O posibilitate de a spori eficiența evaluărilor școlare este de a muta accentul de pe măsurarea produselor pe constatarea efectelor acțiunilor valorizatoare și pe stimularea capacității de autoevaluare. Misiunea noastră ca dascăli este de a pregăti elevul pentru „a fi” și „a deveni”, pentru autonomie, pentru autoeducație și autoevaluare.

În condițiile învățământului românesc de astăzi, se impune o altă manieră de abordare a evaluării rezultatelor școlare, un model de proiectare / realizare a procesului integrat de predare – învățare – evaluare mai eficient, centrat, cu adevărat, pe elev. Activitățile de evaluare trebuie proiectate din perspectiva nevoilor de formare ale celui educat. Este necesar ca evaluarea să fie centrată pe aspectele ei formative, astfel încât să cultive și să susțină interesul elevilor pentru studiu, să-i îndrume în activitatea de învățare.

Învățătorul trebuie să stăpânească toate metodele și instrumentele de evaluare, și să le aplice în funcție de particularitățile clasei de elevi. Utilizarea eficientă a strategiilor, metodelor și instrumentelor de evaluare va pune în valoare aspectul creativității, al gândirii critice, al manifestării individuale, proprii fiecărui elev, rezultatul final vizat fiind formarea, la nivelul individului, a culturii generale, formarea de abilități, atitudini, competențe, priceperi și deprinderi necesare integrării sociale a acestuia. Opțiunea pentru una sau alta dintre metodele de evaluare cunoscute (metodele tradiționale și metodele complementare) constituie rezultanta mai multor factori: scopul și obiectivele evaluării, tipul acesteia, specificul conținuturilor supuse aprecierii, particularitățile populației școlare vizate, achizițiile cadrelor didactice privind exersarea / practicarea / experimentarea diverselor modalități de procedare.

Evaluarea inițială – se realizează la începutul anului școlar, în momentul inițierii unui program de instruire, și are rol de a stabili nivelul de cunoștințe, priceperi și deprinderi, de a cunoaște capacitățile de învățare ale copiilor, concluziile desprinse în urma evaluării inițiale ajută la realizarea predicției – stabilirea coordonatelor esențiale ale activității viitoare, a obiectivelor, alegerea strategiilor adecvate pentru obținerea performanței copiilor, ritmul de parcurgere a conținuturilor, deci premisa pentru eficiența procesului de învățământ, care se va oglindi în planificarea semestrială. Datele obținute la acest tip de evaluare ajută la conturarea activității didactice în trei planuri :

- stabilirea modului adecvat de predare a noului conținut ;
- organizarea unui program coerent de recuperare pentru întreaga clasă ;
- aplicarea unor măsuri recuperatorii pentru unii copii din clasă, fie de sprijin și recuperare, fie activitate suplimentară pentru copiii spradotați.

În efortul de determinare a calității rezultatelor școlare și a progresului școlar, cadrele didactice au la dispoziție un arsenal de metode și instrumente de evaluare.

Metoda de evaluare este o cale prin intermediul căreia cadrul didactic „oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit."

Tehnica de evaluare reprezintă un element constitutiv al metodei, prin intermediul căruia elevul ia la cunoștință sarcina de evaluare. El este cel „care pune în valoare atât obiectivele de evaluare, cât și demersul inițiat pentru a atinge scopul propus"

O evaluare inițială, urmată de o evaluare continuă constituie un autentic instrument de lucru al dascălului , cu ajutorul căruia se perfecționează activitatea pusă în beneficiul școlarului.

BIBLIOGRAFIE:

Radu, I. T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

Radu, I. T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000

Stoica, A., Evaluarea în învățământul primar. Descriptori de performanță, Editura Humanitas Educațional, București, 1998

Activități pentru menținerea stării de bine

Autor: Popescu Ioana-Mirela

Prof. CJRAE Alba

În cadrul proiectului „Health and Well-being in School”, proiect desfășurat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Alba, număr proiect 2020-EY-PMIP-0003 și finanțat prin Granturile SEE (2014-2021), care reprezintă contribuția Islandei, Liechtenstein-ului și a Norvegiei pentru o Europă mai verde, mai competitivă și mai incluzivă, ne-am propus optimizarea stării de bine, a frecvenței școlare, a motivației de a învăța, a stimei de sine și a abilităților socio-emoționale ale elevilor din ciclurile primar și gimnazial.

Emoțiile pozitive, relațiile apropiate cu ceilalți, implicarea, găsirea sensului în viață și în ceea ce facem, dar și succesul și stabilirea obiectivelor pe termen lung și scurt sunt componentele stării de bine (Seligman, 2012). Pornind de la metodele și tehnicile prezentate de formatorii din cadrul InterCultural Iceland și Smart Teacher Play More am adaptat cele două activități de mai jos scopului proiectului și activităților necesare a fi desfășurate la final de an școlar.

Activitățile pot fi desfășurate atât în orele de dirigenție, cât și în alte ore, putând fi adaptate în funcție de disciplina în cadrul căreia sunt realizate.

HIGH FIVE

Profesorul solicită elevilor să își deseneze conturul palmei pe o foaie de hârtie. Individual, timp de 5-10 minute, aceștia scriu pe fiecare deget lucruri importante pentru ei, care s-au petrecut pe parcursul anului școlar.

După cele 5-10 minute, profesorul le solicită elevilor ca în următoarele 10 minute să se plimbe și să compare ceea ce au scris fiecare dintre ei cu ce au scris ceilalți. Dacă cineva a scris același lucru/ aceeași situație cum au scris ei sau similar, îi notează inițialele sub acel deget.

Profesorul grupează, apoi, elevii câte 4 sau 5. În grup, elevii compară ceea ce au scris și completează o fișă cu 2 coloane: (1) tot ce am găsit în comun în acest an școlar; (2) toate experiențele unice din acest an școlar.

La final au loc discuții în grupul mare:

- Este ceva de pe fișa fiecăruia dintre voi (palma) ce se regăsește în coloana lucrurilor pe care le-ați găsit în comun în acest an școlar?
- Dar pe cealaltă coloană?
- Sunt lucrurile pe care le-ați scris aspecte care vă fac să ieșiți în evidență?
- Sunt acele experiențele unice parte a identității voastre?
- Cum vă simțiți atunci când sunteți speciali?
- Cum pot fi legate aceste răspunsuri de viața voastră de zi cu zi?

High Five este o activitate ce a fost adaptată pentru a fi utilizată ca un instrument ce facilitează reflecția asupra activităților și experiențelor de învățare. Aceasta activitate poate fi folosită atât pe parcursul anului școlar, cât și la finalul acestuia.

În ceea ce privește următoarea activitate, profesorul împarte elevilor câte un exemplar din fișa Bingo și le solicită acesta ca timp de 10-15 minute să o completeze în mod individual. După completarea fișei de către elevi, acesta le solicită să se plimbe, să împărtășească cu alți colegi ce au scris și să găsească persoane care au scris răspunsuri similare.

BINGO

Completează propozițiile având în vedere activitatea și experiențele tale pe parcursul acestui an școlar, apoi găsește un coleg sau mai mulți colegi care au scris un răspuns similar. Notează numele lui/lor sub răspunsul tău.

M-am simțit bucuros când...	Sunt recunoscător pentru...	Sunt mulțumit de mine pentru că...	O activitate în care m-am simțit relaxat a fost...	M-am distrat atunci când...
O emoție pozitivă pe care ai simțit-o cel mai des...	Când am fost furios, m-am liniștit dacă...	M-am simțit bine în preajma...	M-am simțit iubit atunci când...	Am avut încredere în mine atunci când...
M-am simțit acceptat...	Am simțit că sunt aproape de colegii mei atunci când...	Am fost curajos atunci când...	Ceea ce mi-a dat energie a fost...	Am oferit respect...
Ceea ce am apreciat la ceilalți a fost...	M-am simțit respectat când...	Am fost motivat de...	Cel mai mult mi-a plăcut să...	Dacă anul acesta ar fi fost un fel de mâncare...

--	--	--	--	--

Acest tip de activitate nu doar că activează memoria elevilor și îi conduce pe aceștia spre a reflecta asupra a ceea ce s-a petrecut pe parcursul anului ce a trecut, ci și stimulează empatia, creativitatea și focalizarea pe experiențele și emoțiile pozitive trăsite pe parcursul acestuia.

Metodele activ-participative (Petursdottir, 2018) contribuie la dezvoltarea unui climat educațional pozitiv, iar acesta are o influență puternică asupra motivației de a învăța, contribuie la mai puțină agresiune și violență, mai puțină hărțuire și acționează ca un factor de protecție pentru învățarea și dezvoltarea pozitivă a vieții tinerilor, contribuie la rezultatele academice, precum și la dezvoltarea personală și starea de bine a elevilor (Thapa et al., 2013).

Bibliografie:

Petursdottir, G. (2018), *Diverse Society Diverse Classrooms*, Reykjavik.

Seligman, M. (2012), *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*, Free Press, New York.

Thapa, A., Cohen, J., Guffey, S., & Higgins-D'Alessandro, A. (2013). A review of school climate research. *Review of educational research*, 83(3), 357-385.

Mother Nature's Letter to Children (Scrisoarea Mamei Naturi către Copii)

p.î.p. Preda Daniela

Școala Gimnazială „Dumitru Hera” Bătești,
structură a Șc. Gimnaziale Comuna Brazi

Anul școlar 2021-2022 a reprezentat pentru Fluturașii *clasei I* de la Școala Gimnazială „Dumitru Hera” Bătești, comuna Brazi, județul Prahova, nu doar cel de-al doilea an al vieții de școlar, ci și întâlnirea cu o mulțime de activități noi și interesante. Printre acestea se numără și activitățile desfășurate în cadrul proiectului e-Twinning în care elevii au fost implicați.

Astfel, în perioada noiembrie 2021-februarie 2022, în cadrul proiectului **Mother Nature's Letter to Children (Scrisoarea Mamei Naturi către Copii)**, alături de elevi din Turcia și Azerbaidjan, au fost antrenați în activități interdisciplinare care au contribuit la dezvoltarea sentimentului privind importanța protecției mediului.

Logo-ul proiectului

Planul proiectului a fost următorul:

1. Noiembrie: Poster și logo.

Eveniment întâlnire, studii de diseminare, pregătire poster și logo.

Selectarea logo-ului.

Informarea părinților, pregătirea panoului de proiect.

Întocmirea și aplicarea chestionarelor. (Elev-Părinte-Profesor)

2. Decembrie: Determinarea temelor și a planului de studiu săptămânal.

Efectuarea de studii săptămânale în conformitate cu planul de studii.

3. Ianuarie: Lucru săptămânal pe subiectele incluse în planul de lucru.

4. Februarie: Evaluarea și închiderea proiectului.

Între activitățile antrenante desfășurate, se numără activități precum:

1. *Rețeta unui eficient compost* (am creat împreună rețeta unui compost bazat pe resturi de fructe și legume, frunze, pământ și am continuat prin colectarea lor și obținerea propriului compost. La finalul anului școlar l-am utilizat ca îngrășământ natural pentru florile clasei.)
2. *Mica seră din sala de clasă* (au semănat în pahare diverse tipuri de semințe, au îngrijit plantele obținute, le-au observat creșterea)

3. *Pădurea visurilor mele* (colaje realizate pe grupe de lucru reprezentând pădurea așa cum și-ar dori-o ei, completate de un colaj comun realizat cu ajutorul aplicației web Genially. Suplimentar, am realizat o activitate de ecologizare a pădurii din localitate.)
4. *Confecționarea unor jucării/obiecte utile folosind materiale reciclabile*
5. *Grupați în echipe ale apei, aerului și solului au creat mesaje desenate/scrise pentru protecția mediului*

De-a lungul desfășurării activităților din proiect, elevii au aflat informații interesante despre mediu, au înțeles că omul este o parte a naturii, că natura este casa tuturor viețuitoarelor. De asemenea, au căutat modalități de prevenire a poluării și au investigat factorii care dăunează mediului. Toate aceste activități s-au bazat foarte mult pe aplicarea STEM.

Proiectul a susținut diversitatea, egalitatea de șanse și colaborarea.

Promovarea creativității prin învățarea în aer liber

Pribac Hanelore

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Arad

Creativitatea înseamnă generarea de idei sau producerea de lucruri și transformarea lor în ceva de valoare, în orice domeniu sau disciplină. Creativitatea este complexă și o mulțime de factori sunt implicați în aceasta dezvoltare. A fi inventiv, ingenios, inovator și antreprenorial face parte din a fi creativ. De asemenea, este nevoie ca elevii să poată persista atunci când se confruntă cu o provocare, de exemplu pentru a vedea o sarcină până la finalizare sau pentru a putea lucra printr-o situație socială dificilă care necesită negociere și compromis. Curajul, motivația și reziliența fac parte din procesul creativ.

Toată lumea are potențialul de a fi creativi. Este o abilitate care poate fi și trebuie dezvoltată, dar este adesea o capacitate pe care copiii mici par să o posede în mod natural și ar trebui să fie încurajată. Un mediu de învățare care susține și încurajează gândirea și jocul creativ face diferența. Grupuri de colaborare și parteneriate în cadrul claselor și școlilor și extinderea în comunitate au un impact pozitiv asupra elevilor.

Învățarea și jocul în aer liber pot contribui la stimularea creativității, din mai multe motive.

Copiii care petrec mai mult timp într-un mediu natural au o mai bună cunoaștere a naturii. Timpul de observare a tiparelor, secvențelor și evenimentelor din lume poate dezvolta o înțelegere a relațiilor, interdependență, cauză și efect.

Spațiile și locurile exterioare pot prezenta oportunități de a dezvolta strategii de rezolvare a problemelor. Elevii sunt expuși unor probleme și provocări mult mai variate și mai fațetate în aer liber, mediul înconjurător. Acestea pot fi folosite cu pricepere pentru a implica elevii în aplicarea unei game largi de abilități și cunoștințe ca răspuns la provocări. Gândirea creativă se referă la crearea de idei care au valoare; prin utilizarea abilităților pentru a pune în aplicare idei și soluții elevii se identifică cu valoarea de a fi creativ.

Abilitatea de a comunica este o parte necesară a creativității. A fi în aer liber poate încuraja un copil liniștit să vorbească. Multe lucrări în aer liber se bazează pe colaborarea de grup.

Starea creierului este extrem de importantă pentru creativitate. Este greu să fii creativ atunci când există o concentrare continuă doar pe o sarcină. Subconștientul puternic, unde se află multă creativitate, este suprimat. Deseori cele mai bune idei vin atunci când nu se pune accent pe problemă, ci implicarea într-o altă activitate mai puțin presantă. Având spațiu și timp pentru relaxare, observarea oamenilor și a naturii este importantă pentru a alimenta creativitatea. A fi în aer liber poate oferi oportunități atât pentru provocare, cât și pentru reflecție.

Imaginația este esențială pentru dezvoltarea gândirii creative, indiferent dacă implică căutarea unei singure soluții sau o serie de alternative. Dezvoltarea unei capacități de a imagina consecințele unei anumite acțiuni, ajută la inovație. Lumea exterioară oferă experiențe și evenimente care alimentează imaginația și oferă multe setări pentru gândirea creativă.

Când copiii se joacă sau învață într-un spațiu sau cu un obiect, îl experimentează într-un mod unic. Ei îl vizualizează mai degrabă în termeni de „accesibilități” decât în utilizarea sa obișnuită. „Accesibilitățile” unui obiect sau spațiul sunt toate lucrurile pe care le are potențialul de a face sau de a fi. De exemplu, un băț poate fi o lansetă de pescuit, bastonul sau multe alte lucruri. Are o accesibilitate ridicată. O mașină de jucărie este folosită mai ales ca mașină. Astfel, are o accesibilitate mai mică.

Creierul elevilor este fascinat de varietate și mulți studenți sunt fericiți să exploreze lumea în afara sălilor de clasă. Adoptarea activităților de învățare în aer liber îi încurajează pe elevi să se implice mai mult în activitatea lor de clasă. În plus, angajarea în activități de învățare în aer liber îi ajută pe elevi să se conecteze cu natura.

Acest lucru, joacă un rol imens în a-i ajuta să se înțeleagă mai bine pe ei înșiși și pe ceilalți oameni. Cel mai bun mod de a înțelege subiecte precum sportul, mâncarea și mediul este prin întâlnirea lor fizică.

Bibliografie:

Gardinier, L. & Colquitt-Anderson, D. (2010). Learning abroad. *New Directions for Teaching and Learning*, 2010, 23-29

Festivalul Francofoniei 2022, Târgu Mureș

Raduly Daniel

Colegiul Agricol „Traian Săvulescu”

Rezumatul proiectului de activitate extrașcolară:

Comunitatea francofonă din județul Mureș este relativ mică, însă dinamică și încheată. Ea e compusă în special din profesorii de limba franceză, din membrii Asociației Profesorilor Francofoni, din elevi și studenți interesați și din oameni din mediul de afaceri. Deoarece în fiecare an, în 20 martie se sărbătorește peste tot în lume Francofonia, la noi în județ, de 10 ani am aderat la această mișcare cultural-educativă stârnind interesul elevilor de liceu și de gimnaziu. Am oferit ocazia tuturor celor interesați de a-și etala spiritul francofon prin participare la activități artistice, creative, culturale desfășurate sub îndrumarea ISJ Mureș, într-un mod organizat începând din 2009, prima ediție fiind la CN Al Papiu Ilarian, urmată de ediții desfășurate în Teatrul Național Tg Mureș, Salile Festive ale Liceelor I Vlasie și C. Brancuși etc. Principalele activități au fost cele artistice, recitări de poezii, interpretări de cântece, expoziții de desen și sculptură, pantonimă, dans, scenete de teatru. Numărul mediu de elevi implicați direct a fost în jur de 60 anual, fiecare școală având însă susținători serioși, aceștia reprezentând beneficiarii indirecti ai activității, alături de familiile lor, de cercurile de prieteni și profesorii de alte discipline.

În urma activităților, elevilor li se deschide orizontul de cunoaștere a lumii francofone, vor lua contact mai apropiat cu limba franceză, cu personalități francofone marcante, vor stabili prietenii.

Prezentarea generală activităților din proiect

Asaltați de notorietatea limbii engleze, de modelele americane sau germane promovate în exces, elevilor care studiază limba franceză le este foarte greu să vină în contact cu vorbitori nativi de limba franceză, cu reprezentanți ai mediului profesional. Profesorii francofoni, profesori de limba franceză dar și profesorii simpatizanți ai universului francofon, oferă prin acest festival, un sprijin concret, real pentru elevi în exersarea și aprofundarea limbii franceze. Prin activități ingenioase, ludice și artistice, elevilor le este trezită motivația învățării, descoperirii, căutarilor de informații sau manifestării în limba franceză. În județul Mureș, înregistrându-se un trend germanofon în special, aceste activități vor oferi șansa elevilor de a alege studiul limbii franceze, care are în spate un vast univers cultural și o civilizație cel puțin la fel de

dezvoltată ca și celelalte civilizații europene, punând accent pe societate și valorile acesteia, pe relațiile umane și drepturile omului.

Pe de alta parte, comunitatea locală dornică de cultură, va aprecia pozitiv luna Francofoniei, cum este declarată luna martie și va avea ocazia să asculte, în localurile cu care vom semna acorduri de difuzare, șansonete, musette amintind de Franța de odinioară, dar și vor putea vedea proiectate, lucrările elevilor ilustrând cele 10 cuvinte ale Francofoniei

Scopul proiectului

Implicarea elevilor în proiect oferă șansa descoperirii și promovării valorilor europene, stabilirea de relații de colaborare între profesori și elevi de la unități școlare diferite, oferirea unui cadru mai degajat de manifestare elevilor de gimnaziu și liceu, oferirea unui exemplu de bună în vedere a ambiționării acestora pentru studierea limbii franceze și îi lansează pe elevi în provocarea înțelegerii, conceptualizării și reprezentării artistice a celor 10 cuvinte ale Francofoniei lansate anual de OIF, Organizația Internațională a Francofoniei.

Sensibilizarea comunității locale în descoperirea universului francofon, prin prezentarea de proiectii pe tema celor 10 cuvinte și organizarea de retrospective audio de muzică francofonă.

Obiectivele specifice ale proiectului;

- Dezvoltarea competențelor de comunicare în limba franceză
- Evidențierea acelor elevi care se disting printr-o prezență deosebită și prin bune sau chiar foarte bune cunoștințe de limbă franceză, respectiv de cultură și civilizație francofonă..
- Stimularea curiozității și a dorinței elevilor de a-și îmbunătăți competențele lingvistice și de a cunoaște spațiul francez și francofon respectiv.
- Realizarea unui schimb de experiență fructuos între elevii participanți la concurs și profesorii de limba franceză implicați.
- Dezvoltarea simțului artistic
- Dezvoltarea plăcerii de a vorbi, cânta limba franceză
- Sensibilizarea publicului larg în descoperirea trendului actual al Franței și Francofoniei,
- Descoperirea prin retrospective audio a muzicii francofone de odinioară.

Descrierea grupului țintă și a beneficiarilor

Festivalul-Concurs se adresează elevilor și profesorilor pasionați de limba franceză, publicului consumator de cultură în general și de cultură francofonă în special.

Beneficiari direcți sunt elevii participanți la activități, deoarece se simt valorizați într-o disciplină, limba franceză în speță. În urma activității, participanții își vor forma o imagine mai clară asupra spațiului francofon, vor descoperii culturile specifice, vor exersa limba franceză, li se va dezvolta simțul artistic și spiritul de echipă, se vor informa asupra celor 10 cuvinte ale Francofoniei 2022 și le vor reprezenta artistic, precum și vor concepe o strategie de sensibilizare a publicului larg pentru descoperirea universului francofon.

Beneficiarii indirecti sunt colegii de clasă ai elevilor participanți, profesorii implicați, comunitatea. Diseminarea informațiilor promovate de festival va duce la îmbogățirea cunoștințelor elevilor din școlile de proveniență, profesorii participanți își vor sistematiza cunoștințele și vor descoperi informații noi, comunitatea va fi informată prin mass-media despre activități organizate cu ocazia Francofoniei și despre importanța cunoașterii unei limbi de circulație internațională. De asemenea, participanții la activitățile propuse vor avea ocazia să descopere și să trăiască spiritul francofon. Comunitatea

Cum s-a desfășurat ediția din martie 2022:

La acest eveniment au participat 110 elevi și 20 de profesori coordonatori din mai multe școli și licee: Colegiul „Agricol Traian Săvulescu”, Colegiul Național „Al. Papiu Ilarian”, Liceul de Artă, Școala Gimnazială Dacia, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”, Școala Gimnazială Cristești, Școala Gimnazială Traian - Târnăveni, Colegiul Economic "Transilvania", Liceul Teoretic „Andrei Bârseanu” - Târnăveni. Aceste unități școlare se află în localitățile: Tg Mureș, Luduș, Târnăveni, Reghin, Chețani, Cristești.

Au participat 48 de artiști care au interpretat diverse piese de muzică, poezii, mici scenete în Sala festivă a Colegiului Agricol „Traian Săvulescu”

La concursul de desene au fost înscrise 89 lucrări spre a fi jurizate de un juriu format din profesori de limba franceză, profesori de arte plastice, directori.

Tema concursului de desene din acest an a fost Uimirea. Cele 10 cuvinte ale Francofoniei trimise de OIF și ilustrate de elevi prin desenele lor au fost: Décalé, Divulgâcher, Ébaubi, Époustouflant, Farcier, Kaï, Médusé, Pince-moi, Saperlipopette și Tintamarre.

Am avut, de asemenea, plăcerea de a-l avea alături pe domnul inspector școlar general Pașcan Sabin, cât și pe d-na director prof.ing. Blaga Adriana și pe d-na director adj. Matei Diana.

Având în vedere contextul actual, festivalul a început cu un moment de reculegere pentru victimele din Ucraina. În cadrul acestuia, au avut loc multe momente artistice, și anume: dansuri, cântece, poezii și un moment deosebit de percuție oferit de Barbarossa Samba Group.

Activitățile au fost posibile cu sprijinul Primăriei Tg Mureș, al ISJ Mureș, al asociației PROCATS și bineînțeles al conducerii Colegiului Agricol Traian Săvulescu.

În teren, punerea în practică s-a reușit printr-o echipă dinamică formată din 4 profesori organizatori, alături de 12 elevi care au ajutat în organizare și de 6 elevi fotografi/cameramani. Nu îi uităm și pe voluntarii din partea Asociației PROCATS care au îndrumat și consiliat elevii ce trebuiau să se prezinte pe scenă, prezența boxelor pentru repetiții și a videoproiectorului fiind de un real ajutor.

Un moment deosebit al proiectului a fost organizarea diseminării acestuia într-un cadru public organizat, online, unde au fost invitați elevi, profesori, cadre didactice universitare, participanți la Festival, moment organizat într-o zi specială: Ziua Europei, 9 mai. Pe lângă activitățile francofone prezentate, s-a vorbit și de importanța limbii și culturii franceze în spațiul european, dar și de poziția comunității francofone în contextul războiului din Europa și a pozițiilor militante pentru pace a tuturor.

Considerăm că Festivalul Județean al Francofoniei și-a atins scopul: Implicarea elevilor oferirea șansei de a descoperi și promova valorilor europene, stabilirea de relații de colaborare între profesori și elevi de la unități școlare diferite, oferirea unui cadru mai degajat de manifestare elevilor de gimnaziu și liceu, oferirea unui exemplu de bună vedere a ambiționării acestora pentru studierea limbii franceze și îi lansează pe elevi în provocarea înțelegerii, conceptualizării și reprezentării artistice a celor 10 cuvinte ale Francofoniei lansate anual de OIF, Organizația Internațională a Francofoniei, și nu în ultimul rând sensibilizarea comunității locale în descoperirea universului francofon, prin prezentarea de proiecții pe tema celor 10 cuvinte și organizarea de retrospective audio de muzică francofonă. Analiza chestionarului de satisfacție completat de elevi și profesori relevă faptul că procentul de mulțumire al participanților privind organizarea este foarte mare. Observațiile pertinente vor fi luate în considerare pentru organizarea edițiilor viitoare.

Prin sprijinul Primăriei Tg Mureș, al ISJ Mureș, al Asociației PROCATS, prin inițiativa profesorilor, prin ingeniozitatea elevilor, comunitatea mureșeană a câștigat un plus de cultură, și a avut ocazia să se bucure din nou de libertatea actului artistic după 2 ani de pandemie. Vă așteptăm la următoarea ediție a Francofoniei!

<https://www.cuvantul-liber.ro/452646/festivalul-francofoniei/>

<https://colegiultraiansavulescu.ro/festivalul-francofoniei/>

<https://www.cuvantul-liber.ro/453490/festivalul-francofoniei-2/>

<https://www.facebook.com/colegiul.traian.savulescu/photos/a.1212715832210941/2184116171737564/>

Locul, rolul și importanța jocului didactic matematic

Prof. învă. primar: Rotărița Floarea

Școala Gimnazială „Nicolae Stoleru” Baia

Jocul didactic este necesar la școlarul mic, care este la vârsta curiozității, vârstă la care trece de la o memorie mecanică la una logică. Deoarece la această vârstă atenția elevului este instabilă și obosește repede, învățătorul trebuie să folosească cu dibăcie jocul didactic matematic pentru a facilita dezvoltarea curiozității și interesului acestuia pentru tema studiată.

Lecțiile bogate în materiale intuitive și completate cu jocuri didactice devin mai interesante, ajută elevii să aprofundeze cunoștințele matematice și le menține atenția concentrată pentru mai mult timp.

În joc, elevii devin mai îndrăzneți și își manifestă istețimea, inițiativa și răbdarea. Varietatea și conținutul jocurilor matematice contribuie la dezvoltarea intelectuală a copilului, astfel *surpriza* din joc este partea care stimulează în primul rând memoria și imaginația, *întrecerea* este elementul care dezvoltă principalele calități ale gândirii, rapiditatea și individualitatea iar *sarcina didactică* este elementul propriu-zis de instruire.

Jocul didactic matematic poate fi folosit în lecțiile de fixare și consolidare a cunoștințelor, în cele de evaluare, dar și în cele de dobândire de noi priceperi și deprinderi, mai mult în clasele CP - a II-a și mai puțin în clasele următoare. Ele pot fi utilizate în orice etapă a învățării în funcție de obiectivele stabilite fiind integrate în cadrul celorlalte metode folosite.

Pentru a antrena toți elevii clasei care datorită particularităților individuale nu lucrează în același ritm și nu obțin aceleași rezultate, învățătorul trebuie să aleagă sau să conceapă jocuri didactice matematice potrivit obiectivelor urmărite și particularităților clasei.

Jocul matematic formează la copii deprinderi de muncă organizată, previne oboseala, ajută la integrarea elevului în colectiv și la instituirea unor relații de fair-play, dezvoltă formarea intelectuală, morală, estetică, formarea conduitei civice, suscitarea curiozității și a unor interese pentru cunoaștere.

Prin caracterul lor atractiv, jocurile matematice trezesc și mențin viu interesul elevilor pentru îndeplinirea sarcinii didactice.

Jocurile matematice pot avea mai multe variante care servesc pe plan cognitiv efectuării în diferite forme a exercițiilor necesare consolidării unor cunoștințe sau formării unor priceperi, iar pe plan formativ servesc dezvoltării unor laturi ale personalității.

Variantele jocurilor didactice matematice cuprind sarcini asemănătoare care sunt prezentate în formă diferită și pot avea un grad de dificultate mărit în funcție de vârsta elevilor sau nivelul de cunoștințe al acestora.

Jocul matematic, prin diversitatea lui, prin variantele pe care le poate avea și prin faptul că poate fi jucat de o întreagă clasă, pe grupe de elevi sau chiar individual, este o formă de activitate atractivă, antrenantă, motivantă și accesibilă tuturor elevilor.

Chiar dacă este un mijloc de instruire, jocul matematic îmbină armonios elementul distractiv cu procesul instructiv-educativ, elevii rezolvând sarcina matematică din joc într-o atmosferă plăcută, destinsă.

Gradul de dificultate al jocului poate fi mărit de la ușor la greu, cu pași mărunți, în funcție de dezvoltarea individuală a elevului, fără a diminua atractivitatea și fără să devină obositor. În cazul în care un joc didactic se repetă, acesta trebuie transmis într-o altă formă pentru a evita plictiseala elevilor.

Predarea matematicii aduce o contribuție importantă în dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor și în dezvoltarea gândirii de aceea este absolut necesară organizarea activităților sub formă de jocuri didactice pentru a se putea face trecerea mai plăcută de la concret la abstract.

Bibliografie:

1. Albulescu I., Catalano H., *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, E.D.P., 2018;
2. Ausubel D. P., Robison F. G., *Învățarea școlară*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981;
3. Chateau, J., *Copilul și jocul*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.

Proiect comunitar integrat:

Educație pentru toți, educația este șansa ta!

Autor: Rotaru Andreea Mădălina

Prof. inv. primar, Școala Gimnazială Nr.1, sat Bălteni, județul Vaslui

1. SCOPUL PROIECTULUI:

Facilitarea accesului la educație, dezvoltarea de competențe și de abilități prin furnizarea de programe educative copiilor cu risc de abandon, servicii de consiliere elevilor, creșterea gradului de conștientizare a valorilor pozitive, precum și învățarea din experiența neplăcută a semenilor noștri.

2. GRUPUL ȚINTĂ

Grupul țintă căruia i s-a adresat proiectul a fost format dintr-un număr de 17 preșcolari din care 10 fete și 7 băieți și 83 de elevi de la ciclul primar și gimnazial de la Școala Gimnazială Nr.1, sat Bălteni din care: clasa pregătitoare 2 – 1 fete și 1 băieți, clasa I 12 – 5 fete și 7 băieți, clasa a-II-a 2 – 2 fete, clasa a-III-a – 8 – 4 fete și 4 băieți, clasa a-IV-a – 8 – 5 fete și 3 băieți, clasa a-V-a – 11 – 6 fete, 5 băieți, clasa a-VI-a – 16, 9 fete și 7 băieți, clasa a-VII-a – 12, 6 fete și 6 băieți, clasa a-VIII-a – 12,6 fete și 6 băieți. Copiii din grupul tinta au făcut parte din toate categoriile sociale, cu nivele diferite de trai, cu medii familiale diferite.

3. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR ȘI A REZULTATELOR PROIECTULUI

Activitatea 1 - ISTORIA – Regina științelor

Activitatea s-a desfășurat pe durata mai multor săptămâni astfel încât nivelul minim de cunoștințe să fie atins fără dificultate. 12 elevi de la clasele V-VIII au lucrat fie individual, fie pe grupe formate din 2-3 copii și au fost monitorizați de doi profesori.

Participanții au fost stimulați prin jocuri să facă conexiuni logice între evenimente și date istorice, între personalități marcante și fapte istorice importante. Deasemeni, s-a pus accent pe interdisciplinaritate astfel încât elevii să lege cu ușurință informațiile primite din mai multe arii curriculare și să poată opera fără dificultate cu acestea.

S-au realizat rebusuri, s-au completat fișe de lucru, elevii au avut posibilitatea de a realiza propriile fișe de lucru și fișe de evaluare, stabilind itemii după gradul de dificultate accesibil lor.

Activitatea s-a desfășurat sub sloganul: RELUĂM, COMPLETĂM, ÎNVĂȚĂM ȘI EVOLUĂM.

Activitatea 2 - „Călător prin lume”

Activitate principală a fost o excursie imaginară și s-a desfășurat cu elevi de la clasele V-VIII. Elevii și-au ales, în funcție de preferințele lor, destinațiile, folosindu-se de Harta Fizică a Lumii și Harta Politică a Lumii. Elevii trebuie și-au notat aspecte referitoare la frumusețile naturii, geografie, obiceiuri și tradiții din locurile „vizitate”. Activitatea a avut ca scop stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea naturii, geografiei.

Activitatea 3- „Arta de a fi profesor”

Elevii au citit materialele și au notat pe caiete ce consideră ei că este important. Profesorul de educație fizică și sport a prezentat pe scurt structura unui plan de lecție, iar cel mai implicat elev a avut ocazia să fie profesor pentru o oră, având la dispoziție toate materialele de care va avea nevoie. Apoi au mers pe terenul de sport au trasat împreună terenul, au calculat aria și perimetrul acestuia și au identificat diagonalele.

Activitatea 4- „Si eu pot!”

Activitatea a fost realizată cu 12 elevi de la clasele V-VIII care a constat în: citirea cursivă a unui text; scrierea corectă după dictare, transcriere, copiere; identificarea pe baza analizei fonetice, silabele, sunetele, literele din propoziții/cuvinte date; să găsească sinonime, antonime pentru cuvinte date; să alcătuiască enunțuri cu unele cuvinte date și să redea pe scurt, prin povestire conținutul de idei al unui fragment.

Activitatea 5- „Ne jucăm și corectăm vorbirea!”

Activitatea s-a realizat cu 17 preșcolari de la grupa combinată a Grădiniței cu Program Normal Bălteni care prin diverse exerciții și jocuri executate corect a ajutat copiii să pronunțe mai corect și să aibă un limbaj mai adecvat vârstei.

Activitățile propuse s-au desfășurat, sub forma de joc menite să implice activ copiii și să vină în sprijinul lor pentru corectarea tulburărilor de pronunție, a tulburărilor de ritm și fluență a vorbirii și a tulburărilor de voce.

Copiii au fost încantați de jocurile propuse dorind să mai facă astfel de activități.

Activitatea 6- „Să oprim violența prin joc și culoare!”

Activitatea a avut drept scop canalizarea energiei elevilor din ciclul gimnazial spre preocupări ce țin de domeniul artelor și sportului. În cadrul activității „**Să oprim violența prin joc și culoare!**” s-a avut în vedere atragerea spre activități sportive și artistice a unui număr de 10 elevi cu probleme de comportament.

Grupul ținta a fost alcătuit din elevi de gimnaziu de la clasa a V-a până la clasa a VIII-a.

Activitățile derulate au avut în vedere cursuri de dans, de desen, de modelaj și alte activități de gen.

Acestea s-au desfășurat la finalul orelor de curs astfel:

Luni - Desen, culoare, liniște;

Miercuri – Muzică, dans și bunăvoință

Vineri – Meditație, mișcare și relaxare;

Activitatea 7- Hai să găsim împreună o cale de rezolvare a problemelor tale!

Activitățile au constat în realizarea unor întâlniri între un psiholog/as. Soc. de la C.J.R.A.E. Vaslui care a realizat săptămânal consiliere individuală pentru copiii cu probleme emoționale și conflictuale, copiii cu risc de abandon școlar, dar și consiliere de grup la toate clasele de la Școala Gimnazială Nr.1, sat Bălteni investigând problemele de natură psihologică specifice mediului școlar; explicând și promovând înțelegerea procesului de dezvoltare a copilului/adolescentului și a relațiilor dintre acest proces, comportament și învățare.

După trei luni de implementare, s-a înregistrat îmbunătățirea deprinderilor de scris-citit-socotit, creșterea interesului copiilor cu 50% pentru educație aceștia înțelegând că educația stă la baza formării noastre ca ființă umană cu valoarea pe care ne-o dorim într-o societate și s-au dezvoltat competențele civice și sociale prin adoptarea unui comportament normal în viața de zi cu zi, în familie, școală și comunitate fără violențe și intrigi.

Elevii au fost încantați de activitățile realizate împreună cu psihologul, manifestând interes și dorință de a mai participa la acest gen de activități. S-a observat o diminuare a comportamentelor violente în mediul școlar.

Crearea și utilizarea de softuri educaționale prin implicarea elevilor – Rețetarul în imagini

Autor: Runcanu Teodora Monica

Prof. Colegiul Tehnic "Mihai Viteazul" Oradea

O educație de calitate presupune îmbunătățirea continuă a performanțelor prin adaptarea strategiilor la nevoile societății în contextul european. O alternativă la metodele clasice de predare, implementată cu succes în școala noastră, este crearea și utilizarea de softuri educaționale.

Conceperea și elaborarea materialelor necesare "Rețetarului în imagini" a început în anul școlar 2019-2020 din dorința de a obține o bază de date care să cuprindă informații corecte și complete cu privire la obținerea de preparate culinare și care, totodată, să fie ușor de accesat de către elevii cu specializare în domeniul Alimentație publică - costuri reduse pentru elev și posibilitatea de a studia materialul acasă sau în laboratoarele de informatică ale școlii.

Elevii din ultimii ani de studiu din învățământul profesional și liceal sunt implicați în etapa de creare a softului educațional – "Rețetarul în imagini", prin căutarea, prepararea și transpunerea în imagini a celor mai solicitate rețete culinare din bucătăria națională și internațională.

Materialele realizate sunt utilizate de elevii din ciclul inferior de liceu, ca studiu de caz privind corecta aplicare a operațiilor pregătitoare și a modului de preparare.

Reprezintă atât o metodă activ-participativă în procesul de predare-învățare-evaluare a disciplinelor de alimentație publică, cât și o formă de rețetar considerată de către elevi foarte atractivă.

Structura și cuprinsul cărții suportă o continuă îmbunătățire prin adăugarea de noi rețete culinare de largă utilizare în restaurație, activitate ce presupune parcurgere următoarelor etape:

- ▶ Constituirea echipelor din câte 5-7 elevi din clasele a XI-a și a XII-a, specializarea Tehnician în gastronomie, liceu și din clasa a XI-a, specializare Bucătar, școală profesională;
- ▶ Căutarea, analizarea și corectarea rețetelor propuse;
- ▶ Calcularea necesarului și aprovizionarea cu materii prime;
- ▶ Identificarea obiectelor de inventar necesare;
- ▶ Prepararea rețetelor;
- ▶ Realizarea de imagini prin aplicarea corectă a operațiilor pregătitoare, a modului de obținere, a modului de montare și decorare în vederea servirii;
- ▶ Realizarea fișei tehnologice în imagini pentru fiecare rețetă propusă:

- prezentarea materiilor prime – denumirea, unitatea de măsură și cantități necesare pentru zece porții;
 - prezentarea operațiilor pregătitoare pentru fiecare materie primă în ordinea corectă și completă a aplicării acestora;
 - prezentarea etapizată a modului de preparare;
 - prezentarea modului de porționare, montare, decorare și servire a preparatului.
- Crearea softului educațional;
- Îmbunătățirea continuă a bazei de date prin adăugarea de noi rețete culinare atât din bucătăria națională cât și din bucătăria internațională;
- Asigurarea accesului la softul educațional în vederea utilizării de către elevii cu specializare în domeniul Alimentație publică și nu numai.

Rețetele ilustrate pot folosi ca studiu de caz sau ca bază de date pentru aplicațiile din cadrul orelor de laborator tehnologic și instruire practică, accesarea unei rețete făcându-se astfel:

Castaveti : - se spala;

- se curata de coaja;

- se spala;

- se taie rondele;

Ardei gras : - se spala;

- se curata de cotot si seminte;

- se spala;

- se taie fasii;

Ceapa: - se curata;

- se spala;

- se taie inele ;

Salata : - se indeparteaza frunzele exterioare si cotorul;

- se spala frunza cu frunza;

- se taie fasii;

Telemea : - se spala;

- se desareaza daca este cazul;

- se taie cubulete;

Lamaia : - se spala;

- se taie in doua;

- se strance sucul;

Ananasul: - se spala;

- se taie in doua pe lungime;

- se scobeste;

- se scurge de excesul de lichid;

Mod de preparare:

-din ulei, suc de lamaie, sare si piper se pregateste un sos;

-se amesteca intr-un bol rosiile, castrovetii, maslinele, branza telemea, ceapa impreuna cu sosul obtinut;

-se umple jumatatile de ananas cu salata;

-se umple jumatatile de ananas cu salata;

-se decoreaza cu fasii, fasii, cubulete sau bucati de legume, lamaie si branza feta;

Montare si decorare

- Se monteaza pe farfurie pentru gustare cu decor din rosi si masline

Tot acest demers îți propune dezvoltarea competențelor profesionale, precum și a abilităților de relaționare interpersonală și de comunicare la nivelul elevilor din domeniu, aplicarea în practică a unor informații teoretice dobândite, îmbunătățirea capacității de adaptare la cerințele pieței muncii și stimularea potențialului creativ și a inteligenței elevilor.

În urma elaborării și utilizării acestui rețetar, interesul elevilor pentru orele de specialitate a crescut, numărul elevilor care doresc să participe la îmbogățirea bazei de date cu noi rețete este tot mai mare, s-au îmbunătățit rezultatele obținute la clasă și la concursurile școlare. Elevii consideră această formă de rețetar foarte atractivă, din chestionarele aplicate rezultând că aceștia alocă mai mult timp studiului individual, acasă.

Având în vedere succesul înregistrat de "Rețetarul în imagini", dorim ca pe viitor să extindem crearea de softuri educationale prin implicarea elevilor, elaborând materiale în imagini cu următoarea tematică: "Efectuarea mise-en-place-ului", "Sisteme de servire" și "Rețetarul cofetarului".

Cauze și soluții de prevenire a abandonul școlar în sistemul educațional românesc.

Exemplu de bună practică – proiect didactic pentru instruirea diferențiată a elevilor cu risc de abandon școlar la disciplina chimie

Prof. Cristina Rusu, Școala Nicolae Iorga Iași

Moto: „Diferența dintre oameni o face educația.” (J. Locke)

Omul nu se naște educat. Este doar o ființă perfectibilă, educabilă. Johann Amos Comenius, în „Didactica magna”, considera că la naștere, „natura înzestrează copilul numai cu semințele științei, ale moralității și religiozității” care devin un bun al fiecărui individ numai prin educație. Cu alte cuvinte, educația este o activitate de stimulare a acestor *semințe*, iar în procesul de umanizare, omul nu poate deveni om decât dacă este educat.

Participarea la educație este, în egală măsură, un drept și o obligație a copiilor. Discuția asupra participării la educație este cu atât mai actuală cu cât ea este particularizată la nivelul învățământului obligatoriu, în cadrul căruia ar trebui să se regăsească totalitatea copiilor care au vârsta oficială de școlarizare pentru clasele I-X. Cu toate acestea, există, la nivel național, un număr important de copii necuprinși în învățământ, la nivelul corespunzător vârstei și parcursului lor anterior. Statisticile oficiale de la nivel național oferă foarte puține informații despre acești copii și, în consecință, lipsesc mecanisme de intervenție eficace prin care accesul și participarea la educație a acestora să se îmbunătățească. Dincolo de această categorie a copiilor rămași în afara sistemului de educație, există copiii cuprinși în sistemul de învățământ, cel puțin formal, dar care sunt în risc major de abandon școlar.

Abandonul școlar constă în decizia de a întrerupe parcursul școlar, înainte de finalizarea unui anumit nivel de învățământ. Există definiții ale abandonului școlar care îl asociază părăsirii timpurii a unui parcurs educativ, înainte de obținerea unei diplome. Este o definiție care vine pe filieră francofonă, dar care, adaptată spațiului educativ românesc, vizează renunțarea de a participa la o formă de educație, înainte de finalizarea unui nivel de studiu sau a unui an de studiu.

Printre factorii care favorizează abandonul școlar la nivelul elevului și al familiei se află:

- Dificultățile materiale - familiile numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, au probleme în a asigura îmbrăcăminte adecvată tuturor copiilor și resimt uneori nevoia de forță de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie pentru a avea grijă de frații mai mici).
- Modelul educațional oferit de părinți - cel mai adesea, elevii care ajung să renunțe la educație provin din familii în care părinții nu au mai mult de opt clase. Există însă și excepții. Există însă destul de frecvent elevi aflați în situații de abandon care își doresc să își

completeze educația "măcar până la 10 clase", ca să aibă o calificare, astfel încât să nu ajungă ca părinții, simpli zilieri, fără mari șanse de reușită în viață.

- Modelul educațional oferit de frați este mult mai influent. Familiile unde există frați mai mari ce au renunțat timpuriu la educație, frații mai mici tind să reproducă acest model.
- Dezorganizarea familiei atrage după sine dificultăți materiale. Divorțul, alcoolismul, violența în familie sunt semne ce preced adesea decizia de abandon.
- Implicarea în activități aflate la limita legii. Prostituția, apartenența la găști de cartier, integrarea în rețele de cerșetorie conduc aproape mereu la renunțarea la educație, fiind prezente ca factori demotivatori mai ales la trecerea către clasa a IX-a și în perioada imediat următoare debutului ciclului secundar superior.
- Intrarea pe piața muncii. Fie că este vorba de lucrul ca zilier, de activități regulate ca barman, de prostituție sau cerșetorie, prezența pe durata semestrelor școlare în astfel de activități aducătoare de venit constituie elemente de risc ce se soldează aproape mereu cu renunțarea prematură la educație.
- Încrederea scăzută în educație se dovedește a fi mai degrabă un stereotip infirmat de realitate. Este posibil ca să apară însă o încredere redusă în educație chiar în momentele imediat premergătoare abandonului școlar. În acest sens ar putea fi util ca elevii care au renunțat deja prematur la școală să intre în contact cu cei aflați în risc de a abandona, povestindu-le care este imaginea lor curentă despre școală.
- Migrația circulatorie nu pare a fi un factor de risc în sine, dar există probleme importante de reintegrare a copiilor de migranți care părăsesc sistemul și apoi se întorc, la vârste mai mari. Aceleași probleme sunt regăsite și în cazul în care elevii intră la vârste mai mari în sistemul de învățământ.

La nivelul comunității, cei mai importanți factori care determină abandonul școlar timpuriu sunt:

- Norma mariajul timpuriu acționează ca un factor care împiedică continuarea educației, mai ales în comunitățile rurale.
- Apariția unui copil tinde să fie o caracteristică a unor comunități, mai degrabă decât un act individual. Dincolo de proveniența din familii dezorganizate, sărace, tinerele fete găsesc de regulă exemple de predecesoare în comunitatea în care locuiesc.
- Lipsa de securitate în zonă. Există comunități unde, datorită infraționalității ridicate, cadrele didactice se tem să interacționeze cu părinții, iar lipsa de colaborare dintre aceștia contribuie la creșterea riscurilor de abandon școlar.

Deși principalii factori de creștere a probabilității de a renunța la educație sunt localizați la nivelul familiei și al comunității, recomandările pentru atenuarea acestor factori se adresează în primul rând școlii. Ca posibile linii de acțiune, se recomandă:

1. Creșterea flexibilității programelor "a doua șansă" – din punct de vedere a grupurilor de vârstă. Deși se adresează tuturor celor care au abandonat școala, programul "a doua șansă" este frecventat de tineri de peste 20 de ani. Aceste programe ar trebui să aibă clase speciale pe grupă de vârstă (12 – 16 ani) pentru care este dificil să se integreze în grupe cu tineri care au peste 20 de ani.

2. Creșterea flexibilității programelor "a doua șansă" – din punct de vedere al curriculei. Când elevii repetă un an de mai multe ori deoarece nu au trecut clasa la două sau trei materii (de regulă aceleași) ar trebui luate în considerare notele de trecere de la celelalte materii. De asemenea, competențele profesionale dobândite de cei care abandonează școala ar trebui recunoscute oficial.
3. Creșterea atractivității școlii – prin activități extracurriculare care au loc în școală, precum: acțiuni de renovare, de curățenie a școlii, competiții artistice și sportive.
4. Creșterea atractivității școlii – prin folosirea resurselor școlii pentru atragerea elevilor pentru activități de timp liber.
5. Utilizarea experienței celor ce au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație. Ar fi util ca elevii care au abandonat școala să se întâlnească cu elevi care sunt la risc de abandon școlar și să le povestească despre viața lor din prezent.
6. Creșterea implicării proactive a cadrelor didactice în combaterea abandonului școlar și renunțării timpurii la educație. Profesorii ar putea fi susținuți să găsească soluții pentru creșterea integrării elevilor pentru o mai bună comunicare cu ei și cu părinții acestora și să implice elevii în activități extracurriculare și de consiliere.
7. Dezvoltarea unui program național de educație sexuală pentru elevi, focalizat în comunitățile cu risc crescut pentru sarcini timpurii la adolescente și unde căsătoriile timpurii sunt frecvente.
8. Stimularea administrațiilor locale și a ONG-urilor de profil să implice ca voluntari tinerii elevi de gimnaziu și de liceu proveniți din comunități cu risc ridicat de abandon în programe de suport pentru bătrâni și familii aflate în nevoie.
9. Ținerea evidenței situației elevilor aflați în fluxuri de migrație internațională circulatorie.
10. Dezvoltarea și implementarea unui sistem de urmărire a evoluției cohortelor școlare.
11. Motivarea prin premiere a cadrelor didactice.
12. Implementarea unor programe naționale de reducere a abandonului școlar de tip ZEP (Zone Prioritare de Educație).

PROIECT DIDACTIC

Disciplina: Chimie;

Clasa: a VII - a

Competența generală: dobândirea un sistem de cunoștințe privind substanțele chimice folosind jocul didactic.

Competențe specifice: recunoașterea formulelor chimice pentru diferite categorii de substanțe compuse.

Forma de exprimare: joc de asociere și descoperire pentru elevii cu risc de abandon școlar.

Competențe psihologice stimulate: atenția, gândirea, limbajul, memoria, observația, descoperirea dirijată.

Resursele folosite: elevi, cartonașe colorate cu formule chimice ale substanțelor compuse.

Denumirea jocului: Cartonașe colorate

Elemente de joc: lucrul în echipă, surpriza, asocierea de culori.

Regulile jocului: elevii trebuie să aranjeze cartonașele pe culori și să descopere asemănările și deosebirile între clasele de substanțe chimice.

Sarcinile jocului: definirea și recunoașterea principalelor clase de substanțe chimice: oxizi, acizi, baze, săruri.

DESFĂȘURAREA JOCULUI

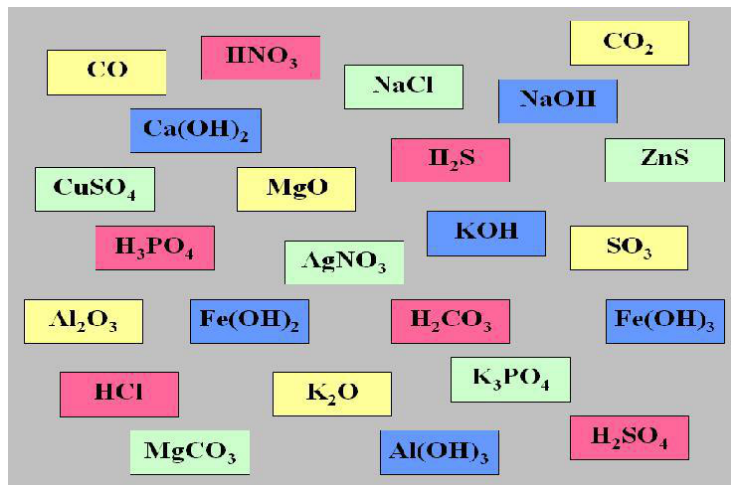
Conținutul jocului:

Acesta se compune dintr-un set individual de 24 cartonașe cu formule chimice, câte 6 pentru fiecare clasă de compuși cu fond colorat diferit: galben pentru oxizi, albastru pentru baze, roșu pentru acizi și verde pentru săruri. Culorile diferite stimulează memoria vizuală, iar pentru acizi și baze corelează culoarea cu acțiunea asupra turnesolului sau a hârtiei indicatoare de pH, roșu – acizi și albastru – baze. În prima etapă elevii primesc plicuri cu setul de cartonașe amestecate, pe care le observă și constată cum sunt colorate și care este conținutul scris. Sub îndrumarea profesorului își aranjează cartonașele pentru ca toate să fie vizibile și să poată fi citite. Tentația elevilor o reprezintă așezarea cartonașelor de aceeași culoare în diferite formațiuni. Prin organizarea grupelor după culori, elevii descoperă asemănările și deosebirile dintre compușii anorganici, mult mai ușor.

Complicarea jocului: Este benefic să li se recomande așezarea pe coloane a cartonașelor colorate la fel, astfel încât compușii din aceeași clasă să fie aranjați unii sub alții. Această modalitate favorizează deducerea formulei generale, a definiției și a clasificării pentru oxizi, baze, acizi, săruri.

Încheierea jocului: Se mai pot sugera și alte aranjări care să respecte clasificarea.

Succesiunea denumirilor claselor de compuși anorganici, Oxizi – Baze – Acizi – Săruri, scrisă prescurtată cu inițialele O – B – A – S, activează memoria lingvistică și muzicală, ca urmare a alternanței vocală – consoană – vocală – consoană.

CO	NaOH	HCl	NaCl
CO ₂	Ca(OH) ₂	H ₂ S	ZnS
SO ₃	Al(OH) ₃	H ₂ SO ₄	CuSO ₄
K ₂ O	KOH	HNO ₃	AgNO ₃
MgO	Fe(OH) ₂	H ₃ PO ₄	K ₃ PO ₄
Al ₂ O ₃	Fe(OH) ₃	H ₂ CO ₃	MgCO ₃

Bibliografie

- Otilia Apostu, Ciprian Fartușnic. Abandonului școlar în sistemul educațional românesc și un posibil model remedial, Anuarul grupurilor de risc, 2012
- Jigău, M. (coord.) Învățământul obligatoriu de 10 ani. Condiții de implementare, rezultate și măsuri corective, București, Ed. Alpha MDN, 2008.

Tehnici de lucru, materiale convenționale și neconvenționale folosite în realizarea unei lucrări tridimensionale de artă

profesor: Sânta Kinga Enikő

școala de proveniență: Palatul copiilor Baia Mare

Proiectul Prietenie

În acest proiect am folosit această tehnică ofertantă, papier-maché . De acesată dată am folosit tehnica într-un proces mai complex și am accentuat partea de documentare.

Deși nu este o tehnică specific textilă, ea este folosită în forme diferite în numeroase lucrări de textile contemporane, în diverse variante, tocmai prin faptul că permite realizarea unor forme tridimensionale rigide, păstrând în același timp textura materialului folosit, care poate fi hartie dar poate fi și material textil îmbibat în diverse substanțe. Folosirea unui mulaj permite un control bun al formei. Ca exemplu am putea menționa o parte din seriile Magdalenei Abakanovicz.

În acest proiect am lucrat cu o grupă de elevi avansați, copii din casele IX-X care de trei ani lucrau împreună la cercul meu. Veneau cu mare plăcere la mine și relația dintre ei era de prietenie. M-am gândit că tema *Prietenie* ar fi foarte potrivită pentru ei. Le-am cerut să-mi demonstreze ce înseamnă pentru ei acest lucru și ce rol are Palatul Copiilor în viața lor. Acest sentiment trebuia exprimat cu ajutorul limbajului artei într-o lucrare comună.

În acest proiect mi-am fixat ca obiective:

- 1.- redarea într-o manieră personală a mesajului artistic din universul vizual;
- 2.- analiza funcției expresive a unor materiale și tehnici utilizate în artele textile contemporane.

Concentrându-ne asupra subiectului, l-am analizat: de foarte multe ori prietenii iau naștere foarte rapid, bázându-se pe lucruri comune (de exemplu, în situația noastră la orele de cerc). Cu siguranță, acest fapt ajută foarte mult la crearea unei prietenii, la menținerea ei, dar sigur nu este de ajuns. Faptul că se împărtășesc aceleași opinii și preferințe nu asigură întotdeauna o legătură de durată.

Prin tehnica Brainstorming am încercat să obțin de la ei cât mai multe idei legate de prietenie și despre semnificația lucrului în echipă. S-au născut foarte multe schițe, pe care le-am discutat și ne-am oprit la un motiv pe care ei doreau să-l folosească: *mâna*. Au dorit să folosească acest simbol, pentru că în decursul anilor, de când veneau la orele mele, când vreunul dintre ei nu s-a descurcat într-o situație întotdeauna a primit o mână de ajutor. Mâna ne ajută să ne exprimăm prin gesturi gândurile. Ne ajută să creem arta. Ne ajută să ne conectăm la ceilalți. Mâna este un puternic simbol al puterii și energiei în interacțiunea dintre oameni.

Le-am cerut copiilor să se documenteze, cu ajutorul internetului, ce simbolistică are mâna în alte culturi.

În culturile asiatice, mâna stânga reprezintă un simbol al energiei YIN, în timp ce mâna dreaptă este simbol al energiei YANG. În ilustrațiile asiatice, mâinile împreunate ori strânse sunt iconuri ale prieteniei și loialității față de o anumită persoană importantă din viața cuiva. În arta asiatică, mâinile

ascunse indică umilința și chiar respect pentru un individ impunător. În Budism, dar și în Hinduism, pozițiile pe care le facem cu mâna, cunoscute și sub numele de mudre sunt extrem de importante în transmiterea gândurilor și a afectelor ori chiar a puterilor divine. Mâna în diverse poziții reprezintă un simbol al energiei procurate prin meditație, receptivitate, unitate și înțelepciune.

În Cultura Celtică (dar și în alte culturi), mâna era un simbol al puterii spirituale. Mai mult, se credea despre mâini că nutresc putere energetică, ele fiind partea corporală principală pentru invocarea zeilor și a zeitelor celți și druidi. În Cultura Nativ-Americană, mâna era un simbol nelipsit în comunicare. Atunci când țineau un discurs ori doreau să comunice un eveniment important mulțimii, gestica mâinilor era considerată un element cheie în transmiterea corectă a mesajului.

Luând în considerare aceste lucruri pe care le-au descoperit despre mâna ca simbol, le-am cerut să realizeze din mâini câteva compoziții. După discutarea acestora am ales una pe care să o realizeze în echipă. Erau deja obișnuiți cu acest mod de lucru.

După ce am ales cea mai potrivită tehnică, papier - mâché cu mulaj, pentru o mai bună reușită, le-am propus elevilor, să-și ia mulaje chiar de pe mâinile lor. De exemplu: un portret realizat din ipsos, el se poate multiplica cu ajutorul unui mulaj. În Grecia antică mulajele erau realizate din argilă arsă în care se presau formele de relief, ca mai apoi ipsosul să fie descoperit.

Le-am prezentat modul de realizare a unui mulaj din ipsos: o copie fidelă realizată după forma uneia originale. Forma dorită se înconjoară cu pereți din lut sau cu o virolă din plastic sau metal, și se toarnă ipsosul lichid preparat cu apă în cantități egale. După turnare, în timp, ipsosul, are o reacție chimică de încălzire treptată, iar acesta se întărește (15-20 min). După ce ipsosul s-a întărit, se scoate lucrarea modelată în lut, rezumând forma inversă a lucrării originale (negativul). Noi ne vom folosi mâna proprie și vom realiza mulajele în două feluri. Le-am cerut să se așeze în perechi. Una din perechi își va înveli mâna stângă cu o folie alimentară sau își va unge mâna gros, cu o cremă foarte grasă. Mâna trebuie să stea cu palma pe masă. Celălalt elev, care nu are nimic pe mână, va aplica ipsosul în așa fel, ca palma patrenerului să nu fie învelită, ipsosul să acopere doar exteriorul mâinii. După 15 minute puteau să-și scoată negativul.

Elevii puteau observa, că mulajul luat de pe mâna unsă cu cremă, era mult mai fină, se vedeau detaliile mult mai clar. Amândouă puteau fi pregătite pentru a fi folosite. În aceste negative urma să se lucreze cu tehnica papier mache.

Anexa 1: Negativ luat de pe o mână, care era unsă cu cremă. Se pot observa detaliile de pe mână, unghiile și ridurile mâinii. În negativele acestea copii prin tehnica papier - mâché, au aplicat hârtia igienică și peste câteva zile au putut să scoată pozitivul din negative.

Copiii au realizat mai multe mâini din hârtie, pe care le-au pictat și le-au decorat. Au vrut ca să fie cât mai colorate, așa cum e și personalitatea lor. Și pentru că mulajul a fost luat chiar de pe mâna lor, aceasta a dat o importanță și valoare și mai mare lucrării. Fiecare dintre membrii echipei trebuia să-și picteze mâna făcută de el. Așa de mult le-a plăcut realizarea mâinii, că au venit cu propunerea, să facă și măști. Am fost de acord cu această propunere și le-am dat o formă de mască de pe care au luat negativul și au continuat, la fel ca în cazul mâinilor.

Compoziția finală arăta astfel:

Compoziția cu titlul *Prietenie*, 150 x 150 cm

În final mâinile și măștile au fost aranjate în formă de cerc, în așa fel ca gândul să ne ducă spre forma unui soare. De fapt toată lucrarea emană energie. Vibrează prin culorile folosite, reflectă copilăria și prietenia dintre copii. În mijlocul compoziției putem vedea o floare foarte frumoasă. Floarea este realizată separat și aplicată ulterior. Lucrarea este de dimensiuni mari 150 x 150 cm. Cred că prin această lucrare am reușit să ating obiectivele propuse, copii au reușit cu ajutorul unor tehnici pe care le-au folosit cu mare plăcere să-și exprime sentimentele. Cu lucrarea aceasta au câștigat locul I în categoria "lucrare comună", la un concurs național.

Provocările unui an școlar în pandemie

Autor: Sofian Dorina Loredana

Profesor pentru învățământ primar la Școala Gimnazială "Dimitrie Vatamaniuc" Sucevița

Au fost doi ani dificili atât pentru noi, cadrele didactice, cât și pentru elevi și părinții acestora. Pentru copiii de la sat a fost cu atât mai dificil, cu cât ne-am confruntat cu lipsa dispozitivelor pentru școala online, conexiunea slabă la internet, familii numeroase în care toți copiii trebuiau să se conecteze la cursuri etc. Cu atât mai mult, am resimțit greutatea acestei perioade deoarece în anul școlar trecut (2020-2021), când mai bine de jumătate din perioada de cursuri s-a desfășurat online, elevii mei au fost în clasa I și a trebuit să-și însușească deprinderile de scriere. A fost foarte dificil, iar urmările s-au văzut în acest an școlar, când, în ciuda eforturilor mele, scrisul copiilor este urât și foarte greu de corectat. Încă nu am reușit să remediez acest aspect, cu tot cu fișele de caligrafie aplicate la clasă. Din păcate, unii părinți nu au înțeles corect demersurile mele în acest sens și lucrau ei fișele date elevilor. Nu obișnuiesc să dau teme acasă multe. În ciuda acestui lucru, majoritatea elevilor le tratează cu neseriozitate, lucrându-le greșit. Muncă suplimentară, foarte puțini elevi sunt deprinși și încurajați de acasă să facă, din păcate.

Un alt aspect pe care vreau să îl prezint este faptul că, deși elevii citesc foarte bine, cursiv, nu o fac conștient. Nu înțeleg ce citesc decât foarte greu, după foarte multe îndrumări și explicații. Cu foarte puține excepții (2 elevi), restul elevilor nu au plăcerea de a citi. Nici în familie nu au ca exemple părinți care să citească zilnic, sau să le citească copiilor măcar o dată pe săptămână câte ceva atractiv. După mai multe activități la clasă - am citit eu în pauze (văzându-mă pe mine, m-au întrebat ce carte citesc, apoi i-am văzut că încep și ei să își aducă câte o carte și să citească), le-am citit pasaje atractive din cărțile specifice clasei a II-a ("*Aventurile lui Habarnam*", "*Vrăjitorul din Oz*", "*Fram, ursul polar*"), am lucrat fișe de lectură pe baza unor fragmente scurte din cărțile mai sus menționate etc. - au început să citească și să își roage părinții să le cumpere cărți, sau să împrumute de la biblioteca clasei.

Prin urmare, voi prezenta, în rândurile următoare o analiză SWOT a activității mele din anul școlar 2021-2022:

PUNCTE TARI:

- relații interpersonale care favorizează crearea unui climat educațional deschis, stimulat;
- numărul mic de elevi la clasă;
- disciplina și frecvența școlară;
- nu sunt manifestări deosebite de indisciplină ale elevilor;
- peste 50% din numărul elevilor au rezultate bune și foarte bune;

- relațiile impersonale (profesor-elev, profesor-părinte) favorizează un climat stimulant;
- existența unui număr mic de elevi la clasă permite o implicare mai bună a fiecărui elev și cadru didactic în realizarea obiectivelor;
- învățarea se realizează în mod activ (brainstorming);
- se ating obiectivele propuse în planul managerial;
- realizarea, în mare parte, a tuturor activităților propuse în programă și a activităților extracurriculare;
- se dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine;
- se dezvoltă exprimarea corectă, scrisul citet, memoria vizuală, auditivă etc.
- serbările școlare organizate cu diverse ocazii s-au bucurat de implicarea elevilor (chiar dacă acestea s-au desfășurat din luna martie, când s-au ridicat restricțiile);
- rezultate bune și foarte bune la Evaluarea Națională – clasa aII-a;
- doi elevi calificați la etapa națională a concursului Comper Matematică (Olimpiada Internațională Digitală), care au și obținut rezultate frumoase – un premiu I și o mențiune.

PUNCTE SLABE:

- condițiile sociale precare ale familiilor afectează capacitatea elevilor;
- nivelul de educație al părinților afectează elevul;
- minimalizarea activităților educative școlare și extrașcolare de către unii părinți;
- materie multă, programa școlară prea încărcată;
- lipsa spațiului împiedică desfășurarea unor activități extrașcolare;
- am înregistrat un abandon școlar, în ciuda tuturor eforturilor efectuate în acest sens;
- scrisul urât al elevilor cauzat de faptul că însușirea acestuia s-a realizat online;
- chiar dacă toți elevii citesc bine și foarte bine, nu toți o fac conștient;
- elevilor nu le place să citească, în ciuda eforturilor mele de a-i atrage (exemplul vine și din familie, din păcate);
- școala nu dispune de întregul material curricular (manuale, culegeri, ghiduri de aplicare, îndrumătoare), acestea fiind achiziționate de părinți – manualele - sau de către cadrele didactice;
- slaba dotare a școlii cu mijloace moderne de predare.

AMENINȚĂRI:

- nivelul de educație și timpul limitat al părinților care determină o slabă implicare a acestora în viața școlii;
- scăderea interesului pentru învățatură;
- neimplicarea familiei în susținerea activităților educative din școală;
- nivelul scăzut al vocabularului ca urmare a lipsei lecturii;
- migrarea unor elevi către oraș pentru o ofertă educațională ridicată;

- inexistența unor repere morale solide în viața elevilor, derută morală, determinate de societate, mass-media etc.
- anturajul;
- lipsa voinței și a motivației.

OPORTUNITĂȚI:

- rechizite gratuite;
 - interesul unor elevilor de a se implica în cât mai multe activități extrașcolare;
 - tratarea diferențiată până la individualizare a elevilor, favorizată de numărul mic de cursanți;
- disponibilitatea și responsabilitatea unor instituții: Primăria, Poliția, Biserica, Cabinetul Medical etc.

În ciuda tuturor greutăților, am reușit să obținem rezultate bune și foarte bune toți elevii din clasă la Evaluarea Națională pentru clasa a II-a din luna mai, la toate cele trei probe la care au participat. Suntem mulțumiți de rezultatele noastre și sperăm să ne descurcăm și mai bine în anii școlari care vor urma.

Abilitatea noastră de a persevera, în ciuda obstacolelor și a dezamăgirilor, denotă încredere în noi înșine. Perseverența este o calitate de fier în drumul spre succes.

Peter Arnold

Dimensiuni ludice ale ficțiunii în proza lui Vladimir Nabokov

Autor: Anișoara Sprinceană

Prof. dr. la Colegiul Național „Mihail Sadoveanu”

Potrivit mărturisirii scriitorului Vladimir Nabokov, universul operei lui este asemănător cu „o spirală colorată într-un glob de sticlă”. E o metaforă ce ilustrează singularitatea și caracterul neobișnuit ale prozei sale, atribute ce au generat varii reacții în rândul criticilor săi, de la apreciere superlativă și uimire la depreciere și ostilitate. Originalitatea viziunii nabokoviene asupra lumii, ce decurge din estetica jocului aflat în centrul concepției despre creație, înlătură posibilitatea limitării operei sale la o anumită orientare literară.

Analizând strategia ludică în creația nabokoviană, criticii investighează, de regulă, două aspecte importante. Primul dintre ele se referă la tendința scriitorului de a sublinia caracterul ficțional al operei prin intermediul unor particularități ale poeziei precum: compoziția „text în text”, dezvoltarea temei creației, apariția autorului în paginile romanului în calitate de creator al acestuia, utilizarea parodiei și auto-parodiei, a aluziilor literare și culturale sau a anagramelor etc. Al doilea aspect reflectă apariția în roman a unui nou tip de relație între autor și cititor, relație în care cel de-al doilea devine participant activ al jocului creator în care îl implică scriitorul, textul transformându-se astfel într-o „ghicitoare” intelectuală destinată lectorului erudit.

Alți cercetători caută să nuanțeze problema jocului în creația nabokoviană, fie prin investigarea poeziei, fie prin analiza stilului. De pildă, O.N. Saburova¹⁷ încearcă o lărgire a reprezentării despre caracterul ludic al prozei nabokoviene prin evidențierea corelației dintre viziunea estetică a scriitorului și particularitățile poeziei sale, iar G.F. Rahimkulova¹⁸ dezvoltă, pe baza teoriei poeziei ludice, noțiunea de „text ludic” și formulează opinii cu privire la așa-numitul „stil ludic” al lui Nabokov.

Esența ludică a devenit pentru Nabokov nu numai principiul fundamental de organizare a textului, ci și o metodă de exprimare a unei concepții etico-filosofice, ambele generând o tehnică a deghizării, definitorie pentru scriitura nabokoviană. Această tehnică explică o particularitate a artei nabokoviene care solicită transferul atenției cititorului de la text la procesul lecturii, proces care implică o re-lectură a operei. Sentimentul de intimitate dintre autor și cititor pe care-l sugerează scrierile lui Nabokov este în mare măsură înșelător, căci el nu garantează și înțelegerea totală a textului. Cititorul constată că, în urma primei lecturi, a pierdut din vedere foarte multe lucruri, că se află în fața încifrării semnificațiilor într-un plan de profunzime a textului, care comportă importante consecințe în privința înțelegerii sensului operei. Nabokov însuși afirma că romanele nu se citesc, ci se recitesc, de aceea credem că

¹⁷ O.N. Saburova, *Russkoiazic'noe tvorcestvo V. Nabokova: Problemî igrovoi poetiki*, Avtoreferat disertații kandidata filologhiceskih nauk, Sankt-Petersburg, 2002.

¹⁸ G.F. Rahimkulova, *Iazikovaia igra v proze Vladimira Nabokova: K probleme igrovogo stilia*, Avtoreferat disertații kandidata filologhiceskih nauk, Rostov-na-Donu, 2004.

o lectură repetată poate oferi re-cititorului percepția adecvată a jocului intenționat al motivelor, tehnicilor, aluziilor și strategiilor narative utilizate. Aceeași re-lectură poate dezvălui ceva din tehnica deghizării în raportul scriitorului și personajului nabokovian cu realitatea. Așa stând lucrurile, credem că metoda artistică adoptată de Nabokov se apropie considerabil de conceptul de „realism fantastic” ale cărui principii fundamentale au fost definite de scriitorul rus pe care Nikolai Berdiaev l-a numit „realist mistic”¹⁹, Fiodor Dostoievski:

Ei spun că realitatea trebuie înfățișată așa cum este, dar o astfel de realitate nu există și nu a existat niciodată pe pământ, pentru că esența lucrurilor este inaccesibilă omului, iar el percepe lumea așa cum se reflectă aceasta în conștiința lui, după ce este filtrată prin simțurile sale. Prin urmare, trebuie acordată o atenție mai mare ideii și nu trebuie să ne temem de ficțiune. Ficțiunea este tot o realitate, la fel de legitimă ca și cea reală²⁰.

Procedând astfel, Dostoievski ajungea la o formulă inedită pentru timpul său, pe care a numit-o „realism fantastic” și prin care a anticipat gândirea artistică a scriitorilor secolului al XX-lea: „Ceea ce majoritatea numește fantastic și extraordinar, pentru mine constituie, uneori, însăși esența realului”²¹.

A.V Zlocevskaia²² afirma pe bună dreptate că, „între scriitorii ruși din secolul al XX-lea, cum ar fi F. Sologub, A. Belii, L. Andreev sau M. Bulgakov, Nabokov este, fără îndoială, unul dintre cei mai talentați urmași ai realismului fantastic [sau mistic] dostoievskian”. Pentru el arta nu înseamnă reflectarea realității, ci transformarea creatoare a acesteia, în vreme ce scopul ei este pătrunderea dincolo de suprafața vieții pentru a ajunge la esența ideală a lucrurilor. În stilul predecesorului său, el afirmă, în repetate rânduri, că lumea creată de un autor autentic este la fel de adevărată ca realitatea însăși și că se organizează după aceleași legi ale vieții reale.

La Nabokov, tema creației implică tema metafizică, raportul dintre acestea nefiind de opoziție, ci de corelație. „Zei religiiilor recunoscute lipsesc sau – probabil așa va fi mai exact – sunt dezvăluiți în artă”²³, susține scriitorul cu privire la relația dintre viață, realitate artistică și realitate transcendentală. Modelul dublei lumi, de sorginte gogoliană, reunind nivelurile imanent și transcendental ale existenței, situat în centrul concepției estetice nabokoviene, explică opțiunea scriitorului pentru un univers artistic aflat la granița dintre real și ireal, între vis și aieva. Dar în această viziune duală, adevărată pentru Nabokov este lumea transcendentală – chiar mai reală decât viața concretă, materială. Această optică este generată de concepția autorului potrivit căreia realitatea este într-un tot subiectivă, este dependentă de gradul percepției și irevocabil intangibilă.

¹⁹ Nikolai Berdiaev, *Filosofia lui Dostoievski*, traducere din limba rusă de Radu Părpăuță, Institutul European, Iași, 1992, p. 16.

²⁰ Fiodor Dostoievski, *Polnoe sobranie socinenii*, Leningrad, 1972-1990, vol. 21, pp. 75-76.

²¹ Dostoievski, *op.cit.*, vol. 2, p. 329.

²² Zlocevskaia, *op.cit.*, p. 15.

²³ V.V. Nabokov, *Marcel Proust// Lecții po zarubejnoj literature*, Moscova, 1998, p. 277.

Fiind funciar subiectivă, în lumea lui Nabokov nu există realitate în general, ci doar o pluralitate de imagini subiective ale realității, dependente de gradul de apropiere de obiectul cunoașterii sau de măsura mai mică sau mai mare a specializării percepției. Arta la Nabokov are ca punct de plecare clipa de grație în care memoria și imaginația omului structurează subiectiv realitatea, ordonând universul impresiilor exterioare. Adevăratul scriitor construiește o lume proprie, irepetabilă, și de aceea realitatea artistică este întotdeauna o iluzie, iar arta nu poate fi decât convențională. Ficțiunea este marea realitate a lui Nabokov, întrucât numai aceasta poate oferi omului și scriitorului posibilitatea de a identifica o fantă în lumea fizică prin care să tragă cu ochiul în realitatea de dincolo, a esențelor ideale. Dar convenționalitatea artei nu înseamnă defectul ei, ci dimpotrivă constituie forța acesteia. Aceasta este motivația care, în gândirea lui Nabokov, face imposibilă identificarea vieții cu opera scriitorului, căci un asemenea fenomen ar conduce în mod inevitabil la o substituție liniară a cărei consecință ar fi –

așa cum susține Nabokov – „trivialitatea” artistică și a vieții.

Respingerea autobiografismului rectiliniu în operă l-a determinat pe scriitor să evite în mod intenționat trăsătura stilistică aptă a genera acel sentiment de intimitate dintre cititor și personaj, sentiment în virtutea căruia cel dintâi să ajungă se simtă „în locul” celui de-al doilea. Tehnicile ironiei și a parodiei sunt frecvent utilizate de către autor pentru a anula o astfel de receptare a textului.

Și totuși, încadrând opera scriitorului rus în categoria prozei autoreferențiale, destui exegeți au semnalat în repetate rânduri problema relației dintre autobiografie și ficțiune, concluzionând că elementul autobiografic este definitoriu și oferă cheia către receptarea adecvată a universului artistic nabokovian, pentru a cărui înțelegere cartea memorialistică *Vorbește, memorie* este fundamentală.

Scriitorul însuși era conștient de acest raport, dar el considera că obiectivul real al unei autobiografii îl constituie nu relatarea liniară a evenimentelor, ci relevarea acelor „desene tematice” ale vieții unui om care trasează în timp evoluția lui. Aceste „amprente tematice” se manifestă în diferite forme, cum ar fi imaginile cu valoare arhetipală sau diverse motive ce pot explica taina personală care asigură unicitatea individului. Astfel de „amprente tematice” sunt identificabile prin incursiunea pe care scriitorul memorialist o face în propria sa conștiință în care nimic nu se pierde: tema potecilor din grădină sau a cărărilor din pădure, a curcubeului sau a bijuteriilor, geamurile, jocul de lumini văzut în noapte pe geamul trenului, șahul, prinderea fluturilor etc. Cartea *Vorbește, memorie* promovează o constantă a romanului său referitoare la ideea creației ca formă de conștiință care îi permite omului să găsească modelele tematice ale trecutului său și, odată cu acestea, sensul fundamental spre care se îndreaptă toată viața sa.

Dar nici această carte, nici celelalte cărți nabokoviene nu uzează de raportul de intimitate cu cititorul, propus de pactul autobiografic, chiar dacă lui îi este destinată opera. Nabokov nu se confesează, ci se ascunde sistematic în spatele unor măști. Un fragment ilustrativ în acest sens îl găsim în finalul variantei englezești a autobiografiei, unde autorul vorbește despre sine bizar și impersonal, incluzându-se într-o evocare a scriitorilor ruși ai exilului din generația sa; în același timp, sensul fragmentului respectiv implică, în manieră deghizată, problema receptării, nu lipsite de erori, a operei sale:

Dar autorul care m-a interesat cel mai mult a fost, firește, Sirin. El aparținea generației mele. Dintre tinerii scriitori formați în exil, el era cel mai singuratic și mai arogant. Începând cu apariția primului său roman în 1925 și pe tot parcursul următorilor cincisprezece ani, până când a dispărut la fel de straniu cum apăruse, opera lui a stârnit în mod constant un interes viu și cam morbid din partea criticilor- [...] Mistagogii literaturii emigrației au deplâns lipsa lui de intuiție religioasă și de preocupări morale. La el totul era sortit să ofenseze convențiile rusești²⁴.

Realismul fantastic explică principiul ludic de organizare a textului și, implicit, al deghizării. Nabokov afirma că arta este „un joc divin”, susținând că „aceste două elemente sunt la fel de importante. Divin, pentru că arta este elementul care îl apropie cel mai mult pe om de Dumnezeu, în momentul în care el însuși devine un creator. Și joc, pentru că rămâne artă numai atâta timp cât ni se îngăduie să ținem minte că, în fond, totul este o simulare”²⁵. Consecința acestei viziuni este o poetică originală, structurată pe principiul deghizării din care decurg strategiile sinuoase și multiple de „ghidare” a cititorului în labirintul operei.

²⁴ Vladimir Nabokov, *Vorbește, memorie*, traducere din engleză și note de Sanda Aronescu, Polirom, Iași, 2008, p. 289. În continuare, vom cita după această ediție.

²⁵ Vladimir Nabokov, *Feodor Mihailovici Dostoievski// Cursuri de literatură rusă*, traducător Cristina Rădulescu, Editura THALIA, București, 2006, p. 85.

FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE COMUNICARE LA CLASA PREGĂTITOARE

Staicu Petrica

PÎP, Școala Gimnazială „Panait Cerna” Cerna –loc. Cerna, jud. Tulcea

Lumea se află într-o continuă schimbare, contextul actual, atât din punct de vedere social, cât și economic, politic, științific și cultural este puternic ancorat și adaptat unei economii globale. În acest tumult al schimbărilor educația este cea care ajută societatea să-și perpetueze existența, școala fiind cea pe umerii căreia cade sarcina de a asigura progresul.

Cum face școala acest lucru? Stimulând curiozitatea intelectuală, capacitatea de adaptare, creativitatea și inovația, formând la elevi un sistem de competențe necesare integrării sociale și profesionale.

Curriculumul național din România este proiectat pe ideea formării și dezvoltării competențelor acele *ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.*

Legea Educației nr. 1 din 2011, capitolul IV, prevede 8 competențe cheie pentru învățământul primar, printre care se află și **competența de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;**

Curriculum-ul de Limba și literatura română reprezintă o componentă fundamentală a parcursului de învățare oferit elevilor în contextul școlarității obligatorii. Competențele specifice vizate de programa pentru clasa pregătitoare în domeniul comunicării sunt:

- 1.Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;
- 2.Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- 3.Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute;
- 4.Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.

Mă voi opri spre exemplificare la competența vizată pentru clasa pregătitoare la disciplina **Comunicare în limba română: redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.** Copiii trebuie ghidați să învețe să-și *exprime ideile, trăirile personale, dar și informații prin intermediul limbajelor neconvenționale.*

Pe parcursul acestui an am realizat o serie de activități care au vizat această competență: **redactarea de bilețele** cu diferite mesaje folosind simboluri, desene; **crearea unor invitații** cu diferite ocazii (serbări, evenimente importante) folosind limbaje neconvenționale, a unor colaje sau **puzzle-uri** prin care să transmită mesaje pe diferite teme; **confecționarea etichetelor** pentru obiectele personale (cutia cu rechizite, portofoliul personal), **ecusoane, orare** folosind un cod de culori sau simboluri.

În vederea formării acestei competențe este necesar ca, în clasa pregătitoare, copiii să fie obișnuiți să traseze elementele grafice și conturul literelor folosind resurse cât mai variate. Astfel, se exersează musculatura fină a mâinii prin colorare, hașurare în interiorul unui contur, în vederea pregătirii copilului pentru respectarea liniaturii și orientarea în spațiul scrierii prin joc: sus, jos, dreapta, stânga. Eficiente sunt jocurile de tip labirint, dar și construirea literelor din diferite materiale: pietricele, creioane colorate, boabe de fasole, scoici, cârlige de rufe, fructe și legume, crenguțe, lingurițe de plastic, animale din material plastic, capace de sticlă, sârmă colorată, casolete cu făină, mălai, dar și cu propriile corpuri. Elevii au mai fost obișnuiți să personalizeze literele mari și mici de tipar, prin desene sau prin colaje, folosind semințe, hârtie colorată, fire de lână colorată.

O activitate care i-a ajutat să se cunoască pe ei înșiși, dar și pe ceilalți colegi, să-și exprime emoțiile, trăirile personale a fost cea legată de realizarea blazonului personal. Elevii au desenat în cele patru cadrane culoarea, alimentul, animalul și personajul preferat și l-au prezentat în fața clasei. Astfel ei au comunicat oral și în scris, s-a creat un mediu de învățare interactiv, incitator și dinamic, prin antrenarea lor în soluționarea unor probleme legate de propria persoană, am asigurat dinamismul intelectual și afectiv, permițând respectarea individualității fiecărui copil, adaptarea constructivă la natura copilului.

Activitatea cea mai îndrăgită de copii a fost aceea legată de realizarea unei felicitări cu litere de tipar rupte sau tăiate din reviste. Ei au putut să-și exprime sentimentele legate de cea sărbătoare, acel prieten folosind mijloace neconvenționale..

Prin aceste activități de învățare prezentate, și nu numai, am contribuit la formarea competențelor de comunicare orală și scrisă, nonverbală și verbală, la dezvoltarea limbajului, la înțelegerea semnificațiilor mesajelor, am deschis calea pentru scris-citit...calea e deschisă.

BIBLIOGRAFIE:

- Programa școlară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ , Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a , Aprobata prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013
Dumitrana, Magdalena – *Evaluarea limbajului*, Editura V& Integral, București, 2009
Barbu, Sorina, Beșliu, Daniela, Călin Olguța – *Ghidul cadrelor didactice. Clasa pregătitoare*, Editura Litera, 2014

TEST DE COMPETENȚE PENTRU ÎNSCRIEREA LA CLASA a V-a CU PREDARE IN REGIM INTENSIV

Prof. înv. primar: Stanimir Mariana

Școala Gimnazială "Alexandru Odobesciu" Urziceni

Timp de lucru: 60 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

1. Calculează:

a) suma numerelor 325 și 179;

b) diferența numerelor 732 și 374;

c) numărul mai mare decât 128 de 3 ori;

d) dublul sumei numerelor 176 și 308;

e) numărul cu 93 mai mic decât câtul numerelor 650 și 5;

2. Află valoarea numărului necunoscut:

$$806 + a = 1\,000$$

$$c \times 6 = 906$$

$$630 : d = 9$$

$$a = \dots\dots\dots c =$$

$$d =$$

$$a = \dots\dots\dots c =$$

$$d =$$

$$4601 - b = 1842$$

$$b =$$

b =

3. Efectuează:

$$222 \times 4 + 55 : 5 - 12 \times 3 =$$

$$[293 + 134 \times 7 - (249 : 3 + 606 : 6)] \times 10 =$$

4. Rezolvă problema cu plan:

Într-o florărie erau 650 de garoafe. Dacă dimineață s-au vândut jumătate din numărul total de garoafe, iar seara cu 62 garoafe mai puține decât dimineață, câte garoafe au rămas?

Rezolvare

5. Dacă împărțim un număr la altul, vom obține câtul 7 și restul 6. Aflați numerele știind că diferența lor este 660.

Rezolvați problema prin metoda grafică.

Barem de corectare

Matematică

Subiectul 1 (14 puncte)

a) 504 2p

b) 358 2p

c) 384 2p

d) $(176 + 308) \times 2$ 2p

$484 \times 2 = 968$ 2p

e) $(650 : 5) - 93$ 2p

$130 - 93 = 37$ 2p

_____ Total: 14p

Subiectul 2 (16 puncte)

a = 194 4p

b = 2759 4p

c = 151 4p

$$d = 70 \dots\dots\dots 4p$$

_____ Total: 16p

Subiectul 3 (25 puncte)

a) $\frac{222 \times 4 + 55 : 5 - 12 \times 3}{888 + 11 - 36}$ 6p

$$\frac{888 + 11 - 36}{899 - 36} = 863 \quad 2p$$

$$899 - 36 = 863 \quad 2p$$

_____ Total: 10p

b) $[293 + \frac{134 \times 7}{83 + 101} - (249 : 3 + 606 : 6)] \times 10$ 6p

$$[293 + \frac{938}{83 + 101} - (83 + 101)] \times 10 \quad 3p$$

$$(\frac{293 + 938}{1231 - 184} - 184) \times 10 \quad 3p$$

$$(1231 - 184) \times 10 \quad 2p$$

$$1047 \times 10 = 10470 \quad 1p$$

_____ Total: 15p

Subiectul 4 (15 puncte)

I. Dimineața $650 : 2 = 325$ (garoafe) 4p

Seara $325 - 62 = 263$ (garoafe) 4p

Au rămas $650 - 325 - 263 = 62$ (garoafe) 7p

Total: 15p

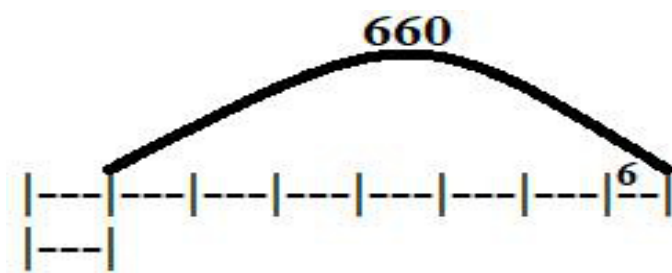
sau

II. Dimineața + seara $325 + 263 = 588$ (garoafe)

Au rămas $650 - 588 = 62$ (garoafe)

Subiectul 5 (20 puncte)

Reprezentarea grafică

4p

Egalăm segmentele

$$660 - 6 = 654 \text{ (6 segmente egale) } \quad 4p$$

Aflăm **b**

$$654 : 6 = 109 \text{ (b) } \quad 4p$$

Aflăm **a**

$$109 \times 7 + 6 = 769 \text{ (a) } \quad 8p$$

Total: 20p

*Se admite orice solutie logică, corectă si demonstrată.

*În cazul în care rezolvarea se realizează parțial corect, se va puncta doar ce este corect scris.

PUNCTAJUL TOTAL -100p

Motivația în activitatea de învățare

Ștețco Mirela

Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Județul Satu Mare

Motivația este unul dintre cele mai importante prerechizite ale învățării școlare. Sunt investite sume enorme de bani pentru construcția de școli, pentru echiparea acestora, pentru remunerarea personalului didactic, dar toate acestea devin inutile dacă elevii nu vor să învețe. Problema care se pune în acest context este următoarea: Ce anume îl face pe un elev să dorească să învețe, iar pe un altul să nu dorească acest lucru? Dorința unui elev de a depune un efort cognitiv în scopul achiziționării de noi cunoștințe este produsul mai multor factori cu acțiune conjugată; pornind de la personalitatea și abilitățile elevului implicate în sarcini specifice de învățare până la mobilizarea generală pentru învățare.

Frecvent conceptului de motivație i se conferă o accepțiune mult prea generală. Problema motivației este totuși una specifică adică “ești motivat să faci ceva anume”. De aceea se impune să relaționăm acest concept de o sarcină țintă. Nu dispunem de o motivație universală și generală, ci de una orientată mai mult sau mai puțin precis spre rezolvarea sau nerezolvarea unor probleme specifice. Astfel în situația în care un profesor emite o judecată generală de genul: “clasa nu este motivată”, el comite o eroare. Clasa respectivă nu este motivată să rezolve un anumit tip de sarcini (de exemplu, să învețe la o anumită materie). Membrii aceleiași clase sunt motivați însă să facă multe alte lucruri.

Motivația are nu numai un caracter energizator or activator asupra comportamentului, ci totodată și unul de direcționare al comportamentelor. Astfel putem conchide că motivația dispune de două segmente importante: unul de energizare, iar celălalt vectorizant, de orientare a comportamentului spre realizarea unui anumit scop.

Mobilurile sunt obiecte, evenimente, or condiții care ne incită la acțiune.

În școală elevii primesc în mod constant informații despre nivelul lor de performanță legat de rezolvarea unor sarcini. Acest feedback le va influența percepția de sine. Recursul la teoria atribuirii este important în acest caz pentru a înțelege: modul cum interpretează elevii acest feedback; modul cum îl utilizează în realizarea unor performanțe școlare ulterioare; modalitatea în care profesorii pot să ofere elevilor un feedback cu o valoare motivațională optimă.

Elevii care atribuie eșecurile anterioare în rezolvarea unui anumit tip de sarcină, absenței unor abilități, e probabil să manifeste expectanțe de nereușită, în sarcini similare ulterioare. În felul acesta gradul lor de mobilizare va scădea. Convingerea unui posibil eșec diminuează motivația de îndeplinire a sarcinilor școlare, fapt ce se va reflecta în eșecuri ulterioare. Astfel ideea pe care profesorul o comunică elevului este una cu conotații irecuperatorii. Puțini profesori vor spune acest lucru elevilor în mod direct. Dar ideea poate fi sugerată în multe alte moduri. Unul din ele este sistemul de notare competitiv (de

exemplu notarea după curba lui Gauss), însoțit de publicarea și ierarhizarea notelor obținute. Astfel elevii ce vor obține în mod repetat note mici vor considera că nu au abilități de învățare. Alternativa o constituie profesorul care nu pune un accent deosebit pe note și pe ierarhizare, și care își exprimă convingerea că toți elevii din clasă pot să învețe materia respectivă și să obțină performanțe bune. Acest mod de abordare le va conferi elevilor ideea, că șansa succesului lor depinde de propriile lor eforturi – de fapt o atribuire internă, fapt ce le va permite să anticipeze un posibil succes viitor, în condițiile unei munci mai susținute. O atribuire internă stabilă pentru succes ("Am să reușesc pentru că sunt inteligent") poate să fie îndoielnică pentru obținerea succesului școlar. E necesar ca elevii capabili să conștientizeze că nu atât abilitățile lor contează în obținerea de performanțe, cât efortul pe care îl investesc pentru aceasta. Profesorii ce pun accent pe efortul investit în învățare și care totodată recompensează predilect acest efort și nu atât abilitățile, vor avea un impact superior asupra motivației de învățare a elevilor în comparație cu cei ce marșează doar pe ideea abilităților.

Universul-un tot răsfrat prin el însuși, fiecare moleculă fiind lipită de cealaltă de aceeași suflare divină : viața. Fiecare entitate este interconectată la toate celalalte entități, fiecare acțiune, fiecare gând influențând totul la nivel microcosmic. Așadar, e normal ca starea noastră sufletească și intelectuală să depindă într-o mare măsură de lumea pe care o vedem cu ochii trupului. Mediul înconjurător, care reprezintă tot ceea ce nu suntem noi, așa cum spunea Albert Einstein, trebuie să ne "completeze", descoperindu-ne sfios măcar a suta parte din tainele sale și învățându-ne, fiind un dascăl de cele mai multe ori tăcut, sau care vorbește doar prin semen de care trebuie să ne dăm noi seama.

"Învățare". Acest cuvânt care ascunde în spatele literelor sale atât de multe, ne duce inevitabil cu gândul la acel loc unde fiecare ființă umană își petrece o bună parte din viață : școala . Reprezentarea ideii de "școala", sau " institutie de invatamant" duce, de cele mai multe ori, către un loc cu mulți oameni, un acoperiș, geamuri și pereți pe care atârnă uneori niște planșe. Un loc relativ neînsuflețit în lipsa amintirilor care fac inima să tresară nostalgică și pierdută în firul ros al timpului. Dar această imagine ar trebui să fie ștersă, sau cel puțin estompată în universul lăuntric al fiecăruia. Un mediu propice învățării ar trebui să păstreze o simplitate care duce complexitatea din spatele său la rang de artă, stârnind curiozitatea de a afla fiecare detaliu despre obiecte și poveștile lor.

Greșeala frecventă și am putea spune, iminentă, în acest caz este atenția în cantități uriașe canalizată spre "un aspect exterior frumos, estetic", care să creeze o impresie bună în prima fază. Dar aici apare problema, cu cât aranjăm mai mult exteriorul, în interior rămâne un vid care își reverberează goliciunea în noi. Principiul de "frumos" este înțeles greșit, viziunea multora asupra lui fiind eronată. "Frumosul" nu este un spațiu, este o dimensiune, o axă existențială care se mulează pe forma sufletului fiecăruia. De aceea, atunci când intrăm într-o sală de clasă, nu ar trebui să fie aranjată în așa fel încât noi să ne uităm pe rând la perdele, culoarea pereților, etc...

Ar trebui ca toate, unindu-se, să ne inspire încredere, să ne trezească curiozitatea, să simțim mirosul copilăriei sau al adolescenței, dorindu-ne să învățăm folosindu-ne de spațiul său.

Dar este important de menționat faptul că școala este a doua casă, unde informațiile pe care le primim sunt menite să se împletească cu informațiile pe care le asimilăm în mediul primei noastre case, unde e necesar să ne simțim acasă. Locul unde am făcut primii pași, unde am spus primele cuvinte, locul în care trăim, spațiul nostru intim, aici este absolut necesar să avem un mediu care ne permite să

învățăm. Dar din nefericire, nu avem puțință de a controla toate lucrurile exterioare, fiind nevoiți să le lăsăm în mâna universului. Nu putem să aliniem stelele și confortul să intre pe ușă, liniștea să se aștearnă pe jos, și voința de a învăța să ne bată la geam, dar putem să ne creăm propria constelație acolo unde ne stă în puțință.

Există câteva elemente esențiale care nu lipsesc dintr-un mediu corespunzător studiului: cărțile, portalele magice spre alte lumi, care ne permit să avem conversații "în surdină" cu cele mai luminate minți, hărți, desene reprezentative și cel mai important, muzica. Acest "timp sonor", cum îl numea Cioran, ne înmoaie sufletul și îl scoală, îi oferă un răsărit special, de care toți avem nevoie. Orele de curs ar căpăta un aer aparte dacă muzica și-ar găsi locul printre acele 50 de minute, căci, așa cum spunea și Friedrich Nietzsche, "Fără muzică, viața ar fi o greșală".

Și totuși, cea mai importantă parte a materiei universului observabil, raportându-ne la nivel antroposferic, este reprezentată de ființele umane. Nu de mașini, nu de case, nici chiar de animale. Ființele umane sunt cele care pot influența totul după bunul plac, noi suntem cei care putem face ca frumusețea și liniștea să apară. Înainte de toate, trebuie să ne găsim pacea interioară, să înțelegem că iubirea este singura care ne duce pe culmile fericirii, să realizăm că tot ce este viu face parte din noi și noi facem parte din acest tot. Abia apoi putem crea un mediu care facilitează învățarea, după ce la temeliiile fiecărei școli și case punem pace, dragoste, pasiune, iar abia apoi ciment și cărămidă.

"Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața." - Ioan Slavici

Problema motivației umane nu trebuie înțeleasă într-un mod simplu, mecanicist, ci în termenii mai complecși ai unui proces idiosincronic, de facilitare a anumitor patternuri de dorințe. Altfel spus, nu există un comutator magic al motivației, care să determine oamenii să dorească să învețe, să lucreze mai mult, să acționeze într-o manieră mai responsabilă. Facilitarea și nu controlul ar trebui să ne ghideze ideile, când încercăm să schimbăm anumite comportamente în școală. Chiar când o persoană este într-o poziție de autoritate, cum este profesorul, eforturile de-a motiva elevii într-o anumită direcție vor avea un succes mai semnificativ, dacă relația profesor – elev este considerată una de colaborare între persoane ce pot, sau nu să împărtășească aceleași sentimente, expectanțe și scopuri. Astfel intervențiile motivaționale ce nu respectă scopurile, emoțiile și convingerile unei persoane legate de o anumită situație pot produce efecte pe termen scurt, dar pe o perioadă mai mare de timp aceste intervenții pot să eșueze.

VALENȚE ALE EDUCAȚIEI NONFORMALE

Prof.înv. primar:Stoian Gabriela Dalida

Șc.Gimn.Nr. 4 Lugoj jud.Timiș

Educația non-formală este un tip de educație care cuprinde toate procesele și practicile care implică un grup social eterogen, dar a cărei structură instituțională nu certifică precum ciclurile școlare, cu alte cuvinte, care are o intenționalitate educativă și o planificare a procesului de predare-învățare, numai că acest proces rămâne extra-școlar.

Lumea în care trăim se bazează pe relațiile sociale care constituie fundamentul celei de mâine. Astfel, pentru a crea un climat psihologic sănătos este imperios necesar să ținem cont de trei elemente care își pun amprenta asupra fiecărui individ: nevoia de comunitate, de structură și de sens. Studiile de psihologie socială au atras atenția asupra faptului că societatea trebuie să genereze individului în mod constant un sentiment al apartenenței la comunitate pentru a putea rezista provocărilor. Izolarea socială este o racilă care nu ține cont de vârstă, poziție socială, nivelul de inteligență sau cetățenie, ci se manifestă încă din copilărie.

Singurătatea socială reprezintă o formă acută de maladie comunitară, cu efecte diferite la nivel macrosocial. Unii oameni încearcă să depășească problema prin achiziționarea unor animale de casă, prin dependența de imagine (TV, Internet) sau de droguri (tutun, alcool, droguri medicale și nonmedicale).

Datorită variatelor moduri de răspândire din societatea contemporană, singurătatea socială tinde să devină experiență colectivă. Ea a condus la destabilizarea sistemului școlar românesc din cauza ridicării zidului de necomunicare dintre părinți și copii, dintre profesori și elevi, dintre elevi, a lipsei de coerență în ceea ce privește viitorul, a accentuării deosebirilor dintre oameni (nu au aceleași interese, valori, gusturi, apare competiția, dispar compasiunea și întrajutorarea).

Întrucât rolul familiei în educarea propriilor odrasle a scăzut vertiginos, acestea trebuie stimulate să o facă, chiar să se implice mai mult în activitățile școlare.

Unității de învățământ îi revine rolul de a crea acel sentiment al apartenenței la grup prin crearea unor activități specifice, care să evidențieze atât rolul elevului, cât și pe cel al clasei ca sintalitate. Putem în acest fel marșa pe ideea că fiecărui membru al unui grup de elevi îi revine sarcina de a fi responsabil pentru ceilalți.

Deoarece oamenii primesc influențe educative din multiple direcții, activitățile formale (instituționalizate) trebuie conjugate cu cele nonformale (extrașcolare) și cu cele informale (difuze) pentru a-și dovedi eficiența. Deși educația formală se situează pe primul loc, cea nonformală are o acțiune mai evidentă în momentul în care educabilii ajung la autoeducație.

Educația nonformală a primit de-a lungul timpului o serie de definiții, dintre care reținem că ea constituie „ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic sau/și extrașcolar” (S. Cristea, Dicționar de pedagogie) văzut ca „o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal” (G. Văideanu, Educația la frontiera dintre milenii).

Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Nu exclud efortul elevilor și sunt atractive datorită formelor lor variate (cercuri de lectură, sportive, cultural-științifice, întâlniri cu scriitori, cluburi de știință, serbări școlare, drumeții, excursii, tabere, expediții, școala de weekend, concursuri, vizionări de spectacole, vizite la muzee, biblioteci etc.). De regulă, activitățile au loc în școală și sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiții culturale/sportive, sesiuni de comunicări științifice, comemorări sau festivități, olimpiade etc. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers cross-/ trans-/interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile socioculturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu își impune punctual de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. ~n prim-plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să își poată valorifica abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității. Paleta de strategii didactice variate oferă elevului șansa de a acumula experiențe de viață prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială și spirituală. Educatul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte, participant activ la propria învățare.

În vederea creșterii interesului școlarilor pentru cunoaștere și a dezvoltării unor trăiri emoționale autentice, activitățile nonformale trebuie să țină cont de interesele, înclinațiile, preocupările, preferințele elevilor.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală și socială, activitățile nonformale, ca și cele formale, se adaptează cerințelor individuale ale elevilor, potențialului acestora.

Nu putem nega valențele psihologice ale educației nonformale: individul se adaptează mai ușor cerințelor ulterioare ale societății, observându-se schimbări la nivelul vieții de familie, a pieței forței de muncă, a comunității, a societății multiculturale și a globalizării.

Școala din zilele noastre nu poate ignora experiențele acumulate de elevi în cadrul acestor activități. Ca și educația formală, cea nonformală urmărește formarea unor comportamente propice învățării continue, chiar și prin mijloace proprii, achiziționarea unui volum de informații și transferarea lui în diverse domenii ale cunoașterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experiențelor pozitive.

În ultimul timp, constatăm o tendință de apropiere între educația formală și cea nonformală: prima tinde să devină tot mai flexibilă, mai adaptată nevoilor și motivațiilor specifice educabililor, în vreme ce a doua se organizează din ce în ce mai riguros, urmărește o cât mai explicată recunoaștere

publică, folosește metode deja probate și recunoscute de specialiști, urmărește asigurarea unei anumite calități.

Cu toate acestea, educația nonformală își are rolul ei, sprijinind eforturile celor care doresc sporirea coerenței procesului instructiv-educativ: educația permanentă și orientarea prospectivă a educației.

BIBLIOGRAFIE:

- Antonescu, G.G., „Istoria pedagogiei, Doctrinele fundamentale ale pedagogiei moderne” Ed. Cartea Românească, S.A.R., 1924.

- Vlăsceanu, L. (Ed.), „Școala la răscruce. Reformă și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu.” Iași: Polirom, 2003.

- Neacșu, I., Zgaga, P., Velea, S. „Formarea cadrelor didactice. Experiențe europene.” București: Editura Universitară, 2007.

Problemă construită și rezolvată în GeoGebra

Autor: Szász Szilárd

Prof. la Liceul Vocațional Reformat din Târgu Mureș

Problema este de la Evaluare Nationala pentru absolvenții clasei a VIII-a anului 2022, subiectul III., problema 4.

În figura alăturată sunt reprezentate punctele A, B, C, D și E astfel încât $AB = 4$ cm, $AC = 8$ cm, $AD = 10$ cm și $AE = 20$ cm. Măsura unghiului BAC este egală cu măsura unghiului DAE și $CAD \hat{=} 30^\circ$.

a) Arătați că aria triunghiului CAD este egală cu 20 cm².

b) Demonstrează că $CE = 2 \cdot BD$.

Pas	Instrument	
1.		Construim segmentul AC cu lungime dată de 8
2.		Construim unghiul CAC' cu sensul acelor de ceasornic, cu măsura 30°
3.		Construim semidreapta AC'
4.		Construim un cerc cu centrul în A și raza de 10
5.		Intersectăm semidreapta AC' cu cercul în punctul D
6.		Ascundem unghiul de 30° , semidreapta AC' și cercul
7.		Construim segmentul AD
8.		Construim un cursor β de tip unghi
9.		Construim unghiul CAC'_1 cu contor sensul acelor de ceasornic de măsura β
10.		Construim unghiul DAD' cu sensul acelor de ceasornic de măsura β

11.		Construim semidreptele AC'_1 și AD'
12.		Construim un cerc cu centrul în A și raza de 4
13.		Intersectăm semidreapta AC'_1 cu cercul în punctul B
14.		Construim un cerc cu centrul în A și raza de 20
15.		Intersectăm semidreapta AD' cu cercul în punctul E
16.		Ascundem unghiurile cu măsura de β , semidreptele AC'_1 , AD' și cercurile cu razele de 4 și 20
17.		Construim segmentele AB , BD , AE și CE
18.		Construim poligonul cu vârfurile în C , A și D
19.		Măsurăm aria triunghiului CAD
20.		Măsurăm lungimea segmentelor CE și BD
21.		Miscăm valoarea cursorului

1.		2.		3.	
----	--	----	--	----	--

4.		5.		6.	
7.		8.		9.	
10.		11.		12.	
13.		14.		15.	

16.		17.		18.	
19.		20.		21.	

Modalități de tratare diferențiată a elevilor la Comunicare în limba română și Matematică și explorarea mediului

Autor: Tanasă Maria-Cristina

Prof. inv. primar Școala Gimnazială Nr. 3, Suceava

În literatura de specialitate, conceptul de instruire diferențiată a fost abordat din perspective multiple: strategii de optimizare a învățării, proces dinamic, categorie fundamentală instrucțională, direcție de formare a competențelor cadrelor didactice.

Problema instruirii diferențiate nu este nouă, ci numai modul de abordare în acest sens.

Instruirea diferențiată vizează adaptarea activității de învățare la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere, ritmul propriu de lucru al unor grupuri de elevi sau chiar fiecare elev în parte.

În lucrarea "*Învățământul diferențiat- concepții și strategii*", I. T. Radu menționează câteva trăsături generale care caracterizează strategia învățământului diferențiat:

- Activitatea școlară, prin conținutul ei și prin programul de lucru, este adaptată intereselor și aptitudinilor elevilor;
- Posibilitatea de a alege dintr-un grup larg de discipline pe acelea pe care îi interesează mai mult;
- Preponderența modalităților de tratare diferențiată a elevilor în cadrul unor colectivități;
- Alternarea activităților în grup cu munca individuală; diferențierea acestor strategii didactice în funcție de particularitățile unor grupe de elevi dintr-o clasă;
- Variabilitatea, mai ales din punct de vedere al gradului de dificultate al lucrărilor de muncă independentă efectuate în clasă sau acasă.

Școala modernă este aceea în care elevii trebuie să-și asume într-o mai mare măsură responsabilitatea dobândirii cunoștințelor, cadrul didactic devenind în acest fel un organizator al activității de învățare. Tehnicile de diferențiere a instruirii vizează o gradare a sarcinilor școlare, potrivit posibilităților individuale și a ritmului propriu de dezvoltare a fiecărui individ, astfel încât randamentul să fie asigurat pentru toți. Rolul deosebit al cadrului didactic constă în generarea unui climat de încredere în posibilitățile elevului încât să combată complexul de inferioritate pe care îl trăiesc mulți dintre cei care nu pot atinge performanțe ridicate.

Tratarea diferențiată în funcție de particularitățile individuale ale elevilor se realizează foarte diferit, învățătorii folosind următoarele elemente:

- copiii primesc sarcini diferențiate pe parcursul tuturor activităților;
- adaptează forme de învățare;

- modifică spațiul, mobilierul în funcție de nevoile copiilor;

- utilizează metode și procedee suplimentare pentru a răspunde nevoilor unor anumiți elevi;

- oferă explicații suplimentare sau adresează întrebări ajutătoare;

- acordă sprijin individual copiilor în funcție de situațiile care intervin, în funcție de interesele și preocupările lor;

- lucrează cu copiii care au nevoi speciale (dificultăți de atenție și învățare) sau cu copiii avansați față de programa școlară;

- cadrul didactic instituie un anumit ritm, ținând seama de diferențele dintre copii, de experiențele lor anterioare, de stilul, nevoile, capacitățile lor, propunând activități diferențiate.

Un punct de plecare în realizarea activităților de diferențiere (recuperare, dezvoltare) îl constituie cunoașterea elevilor prin :

- observațiile sistematice făcute de către învățător, care trebuie să fie conștient de ceea ce trebuie să observe;

- testarea docimologică;

- chestionarele.

Proiectarea instruirii diferențiate implică luarea în considerare a unor variabile. Educatorul creativ și eficient care practică instruirea diferențiată raportându-se strict la programa analitică oficială, nu poate neglija întrebări precum cele de mai jos și răspunsurile lor:

- Ce vor învăța doar mai puțini elevi?

- Ce vor învăța câțiva elevi?

- Ce vor învăța cei mai mulți elevi?

Aceasta este modalitatea cea mai simplă de a depista că în clasa de elevi există cel puțin trei categorii de elevi:

- elevi cu ritm lent de învățare- aproximativ 15%;

- elevi cu ritm mediu de învățare- aproximativ 80%;

- elevi cu ritm rapid de învățare- aproximativ 15 %.

Exemple de situații în care se pot organiza activități pe grupe: în cadrul orelor de CLR și MEM când se fac aplicații, exerciții de consolidare și recapitulare a noilor cunoștințe.

J. Deschamp a constatat că există diferențe între elevii de aceeași vârstă și capacitate intelectuală, față de diferite sarcini de lucru. Astfel 13 minute este media diferențelor de timp pentru o sarcină de căutare a unor cuvinte într-un dicționar, 2 minute și jumătate pentru exerciții ușoare de adunare, pentru rezolvarea unor probleme de aritmetică-11 minute.

Pentru diferențierea prin metodologie este nevoie ca:

- elevii cu capacitatea de învățare scăzută să fie cuprinși în activități frontale, dar tratați individual;
- elevii cu dificultăți accentuate ale capacității de învățare să fie instruiți în grupe, dar cu teme diferențiate pentru activitatea independentă;
- elevii cu capacitate redusă de învățare să fie incluși în clase speciale.

Individualizarea prin muncă independentă se poate realiza prin:

- teme individuale-acasă;
- activități cu conținut diferențiat realizate individual.

Elevii lucrează individual, diferențiat mai ales pentru fixarea și consolidarea cunoștințelor pentru aplicarea lor în practică, pentru formarea de priceperi și deprinderi, pentru exersarea unor operații mintale, rezolvând exerciții și probleme, efectuând măsurători, desene, schițe, compuneri. De multe ori activitatea individuală se organizează dându-li-se elevilor spre rezolvare teme comune, învățătorul având grijă ca acestea să fie variate, de dificultate crescândă, substanțiale.

Prin reforma educațională, în România se urmărește realizarea participării active, creatoare a elevilor în procesul învățării, stimularea unor demersuri interactive care să conducă la o mai mare eficiență a învățării școlare și la plasarea elevului în centrul actului educațional.

Asigurarea reușitei la învățătură este munca diferențiată cu elevii în funcție de particularitățile de vârstă și individuale. Diferențierea activității se realizează în toate momentele lecției, în darea temelor pentru acasă, precum și în întreaga activitate extrașcolară organizată cu elevii.

Aplicarea sistematică a fișelor de lucru în procesul de învățământ permite elevului să rezolve sarcinile în ritm propriu și asigură însușirea corectă a sistemului de cunoștințe și a sistemelor de operații ale gândirii.

Un exemplu de fișă ce se poate folosi în scopul însușirii de către elevi a scrierii literelor "m" și "n" înainte de consoanele "b" și "p".

În scopul diferențierii modului de lucru cu elevii se pot da exerciții cu grade de dificultate diferite, toate ducând la conștientizarea regulii. Exercițiile se rezolvă individual sau în grup, controlul și corectarea lor făcându-se imediat după verificarea exercițiului prin activitate frontală.

Exercițiile cu dificultate redusă prevăd recunoașterea grupurilor "mp" și "mb" într-un șir de cuvinte, fiecare conținând grupul respectiv.

Subliniați grupurile de litere "mp", "mb" în cuvintele următoare: *lampă, umbră, dumbravă*.

Dificultatea recunoașterii grupului de litere poate fi mărită dacă în șirul de cuvinte dat se intercalează cuvinte care nu conțin "mp" sau "mb" sau dacă trebuie să recunoască grupurile dintr-o propoziție.

După operația de recunoaștere urmează conștientizarea regulii prin completarea cuvintelor cu litere lipsă:

Scrieți litera care lipsește din următoarele cuvinte: *la-pa, du-brava, bu-bac*.

Subliniază cuvântul scris corect:

împărăție - înpărăție

ghinpe - ghimpe

complicat - conplicat

Un grad de dificultate medie îl reprezintă exercițiile prin care conștientizarea regulii este dirijată apelând la capacitatea de deducție a elevilor.

Subliniați grupurile "mp", "mb" din cuvintele : *Dâmbovița, împreună, îmbobocit.*

Subliniați cuvintele care conțin "mp", "mb" din propozițiile următoare:

Feciorul de împărat a încălecat pe cal.

Trandafirii din grădină au îmbobocit.

Exerciții cu grad mai ridicat de dificultate:

Continuați șirul exemplelor:

bătrân - îmbătrânit

pădure -

podoabă-

Găsiți în textul citit cuvintele care conțin grupurile "mp", "mb" și alcătuiți propoziții cu ele.

Această modalitate de exersare duce fără dificultăți la conștientizarea regulii de folosire a consoanei "m" înainte de "b" sau "p".

Al treilea tip de fișe sunt cele cu conținut diferit, ce se dau spre rezolvare elevilor care întâmpină dificultăți în însușirea anumitor teme, capitole, lecții.

Aplicarea fișelor cu conținut diferit pentru elevii cu rămăneri în urmă se face până la înlăturarea lacunelor constatate. Fișele respective au un caracter de recuperare și se aplică paralel cu cerințele adresate întregului colectiv, conform parcurgerii materiei prevăzute în programă, fie în cadrul orei, fie în activități suplimentare.

Cunoașterea copilului în vederea tratării lui diferențiate este un deziderat al învățământului. Această cunoaștere se realizează pe tot parcursul procesului instructiv- educativ. "*Omul este un mic univers*" spunea Heraclit și de aceea trebuie să cunoaștem bine copilul își prin misiunea prin care o avem să contribuim la evoluția lui firească.

Bibliografie:

1. Erdei Daniela, "*Activitatea diferențiată și eficiența ei la ciclul primar, Învățământul primar*" Nr.4./ 2004.
2. I.T.Radu- "*Învățământul diferențiat. Concepții și strategii*", E.D.P. , București, 1978.
3. Ioan Jinga, "*Tratarea diferențiată a elevilor, Revista de pedagogie*", Nr. 6, București, 1983.
4. Joița E. - "*Eficiența instruirii*" - Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.

Parteneriat educațional

Ziua porților deschise

Educație pentru dezvoltare durabilă

Autor Tancău Maria

Prof. -Școala Gimnazială, Comuna Gherăești

Argument

Promovarea ofertei școlare este, de câțiva ani deja, una din prioritățile noastre permanente. Pentru o cât mai bună informare și consiliere a părinților care își vor înscrie copiii la clasa pregătitoare, în anul școlar 2022-2023, se impune organizarea unor activități menite să facă cunoscută oferta educațională, realizările elevilor și dascălilor școlii, proiectele școlare și extrașcolare.

Proiectul propus contribuie la formarea laturii estetice a personalității umane, la dezvoltarea gustului pentru școală și se adresează, atât copiilor, cât și cadrelor didactice.

Prin prezentul proiect ne propunem antrenarea elevilor, preșcolarilor, cadrelor didactice și părinților preșcolarilor în activități curriculare (inter- și transdisciplinare) și extracurriculare – „Ziua porților deschise”, al căror rezultat să fie crearea unei legături constructive între școală- familie- comunitate.

SCOPUL PROIECTULUI:

- prezentarea și valorificarea ofertei educaționale a Școlii Gimnaziale, Comuna Gherăești prin vizita preșcolarilor de grupă mare și a părinților acestora astfel realizându-se promovarea imaginii școlii și întărirea legăturilor cu părinții și comunitatea.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Prezentarea ofertei educaționale
- Prezentarea școlii, cu tot ce presupune ea: spații, elevi, dascăli, realizările acestora și proiectele ce se vor derula în anul școlar viitor.

OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII:

- Organizarea unei întâlniri cu preșcolarii de grupă mare și a părinților acestora conduși de doamnele educatoare
- Desfășurarea propriu-zisă a vizitei
- Diseminarea rezultatelor proiectului în mass-media – postul de televiziune ROMAN TV, Municipiul Roman și pe pagina de Facebook a școlii

- Atragerea părinților către școală
- Popularizarea ideii că părintele este binevenit în școală, dacă dorește
- Familiarizarea părinților cu spațiul școlar

MODALITĂȚI DE DERULARE A ACTIVITĂȚII

- Frontal
- Pe grupe

GRUPUL ȚINTĂ:

- Preșcolarii de la grupa mare care se înscriu în clasa pregătitoare de la Școala Gimnazială, Comuna Gherăești și părinții acestora
- Preșcolarii de la grupa mare care se înscriu în clasa pregătitoare de la Grădinița Sf. Familie, Comuna Gherăești și părinții acestora
- Elevii claselor a IV-a A și B și ceilalți elevi din ciclul primar

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Incinta școlii

PERIOADA: 1- 31 mai 2022

RESURSE:

a. UMANE:

- ▣ responsabilii de proiect la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- ▣ elevii din ciclul preșcolar și primar;
- ▣ cadrele didactice implicate, reprezentanți ai comunității locale;
- ▣ părinții copiilor.

b. MATERIALE:

▣ materiale de lucru: acuarele, creioane colorate, creioane cerate, carioci, hârtie glasă, hârtie creponată etc.

- ▣ calculator, imprimantă, aparat foto, afișe;

c. FINANCIARE:

Cheltuieli estimate pentru materialele necesare organizării și desfășurării proiectului: **0 lei** deoarece acestea există în dotarea școlii

INSTITUȚII IMPLICATE:

- ▣ ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA GHERĂEȘTI

GRĂDINIȚA SF. FAMILIE, GHERĂEȘTI

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr.crt	Activitatea	Data	Responsabil
1.	Lansarea proiectului	1-16 mai	Director Doamnele educatoare
2	Pregătirea activității : -stabilirea programului -pregătirea materialelor	16 – 17 mai	Coordonatorii proiectului
3.	Pregătirea activității : -repetiții la dansuri -repetiții cântece	18- 19 mai	Coordonatorii proiectului Elevii claselor a IV-a Elevii claselor pregătitoare
4.	Primirea copiilor și părinților. Prezentarea programului activităților	20 mai	Cadre didactice Elevi părinți
5.	Activități în sălile claselor pregătitoare cu preșcolarii	20 mai	Cadre didactice Elevi părinți
6.	Doamna director prezintă părinților sălile de clasă din Corpul B și Corpul C	20 mai	director părinți
7.	Dansuri în curtea școlii	20 mai	Cadre didactice Elevi părinți
8.	Încheierea activității- impresii	20 mai	Cadre didactice Elevi părinți
9.	Diseminarea rezultatelor proiectului -popularizarea reportajului realizat de postul de televiziune ROMAN TV -publicarea fotografiilor realizate pe pagina de Facebook a școlii	21 -31 mai	Cadre didactice coordonatoare

REZULTATE AȘTEPTATE:

1. *privind copiii:*

■ - cultivarea respectului față de școală, cadre didactice;

■ - realizarea unui schimb de experiență cu elevii de la clasa pregătitoare în special, dar și cu ceilalți elevi din ciclul primar;

■ - îmbunătățirea relațiilor de colaborare între elevi.

2. *privind cadrele didactice:*

■ realizarea unui schimb de experiență cu dnele educatoare ;

■ stimularea cadrelor didactice în a asigura un ambient educațional care să motiveze copiii în cadrul procesului instructiv – educativ.

3. privind părinții și alți factori educaționali din comunitate:

■ creșterea implicării părinților și a comunității locale în activitățile școlii.

MODALITĂȚI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

■ reportajul realizat de postul de televiziune ROMAN TV

■ fotografii / înregistrări care să ilustreze activitățile desfășurate;

DISEMINARE:

■ Publicarea rezultatelor proiectului pe pagina de Facebook a școlii

■ Prezentarea rezultatelor proiectului la nivelul cercurilor pedagogice;

■ Mediatizarea rezultatelor proiectului în mass-media locală.

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

■ realizarea unui schimb de experiență / vizită de lucru cu grădinițele din localitate;

INCLUZIUNEA SOCIALĂ ȘI ȘCOLARĂ A ELEVILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. Tapalagă Nadia Valentina

Școala Gimnazială "Sf. Nicolae" Botoșani

În activitatea pe care o desfășoară, omul este o ființă dependentă de ceilalți. Are nevoie permanentă de a comunica și coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficiențe. Ei sunt percepuți diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificații diferite, în funcție de cultura și de valorile promovate.

Școala este de asemenea un mediu important de socializare.

Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înțelegere a colegilor cu privire la deficiențele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguți cu alți copii care sunt diferiți de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lângă ei fără să-i includă și pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacționează așa atunci când nu înțeleg. Pentru a-i putea înțelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înțelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înțelege pe copiii cu deficiențe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legați la ochi și lăsați să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înțelege mai bine situația în care se poate afla un copil cu deficiențe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta și la puterea lor de înțelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-și exprime propriile capacități. Astfel, copilul capătă prin joc informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp.

Integrarea școlară exprimă atitudinea favorabilă a elevului față de școala pe care o urmează; condiția psihică în care acțiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivații puternice care susține efortul copilului în munca de învățare; situație în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acțiunile desfășurate pentru educația sa; corespondența totală între solicitările formulate de școală și posibilitățile

copilului de a le rezolva; existența unor randamente la învățatură și în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilitățile copilului sau la cerințele școlare.

În școală, copilul cu tulburări de comportament aparține de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinați, el încălcând deseori regulamentul școlar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul școlar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de școlar intră în relații cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale și trăiește în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire și de limbaj și de psihoterapie individuală și de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor și colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea școlară conținuturi și sarcini simplificate.

Elevii ce prezintă tulburări emoționale trebuie să fie din timp identificați astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru și terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaționali (familie, cadre didactice).

Din experiența personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învățare- evaluare diverse strategii și intervenții utile: în primul rând trebuie să țină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare, încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenței și creșterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să țină cont în vederea facilitării integrării școlare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor școlare, fără a crea dependență. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat și evidențiat cel mai mic progres, centrarea învățării pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerințe educative speciale, ne gândim la sarcini împărțite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învățării afective, la adaptarea metodelor și mijloacelor de învățare, evaluare, dar și la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activități de grup care să stimuleze comunicarea și relaționarea interpersonală (jocuri, excursii, activități extrașcolare, activități sportive, de

echipă), să îi

sprijinim emoțional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului și nivelului lui de înțelegere.

Așezarea în prima bancă a elevilor cu deficiențe de vedere, îmbunătățirea calității iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel de copii. Poziția profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu fața spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este așezarea copiilor cu hiperactivitate și deficit de atenție în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenția restul colectivului și să fie așezați în apropierea elevilor care sunt acceptați de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă.

Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înțelegerea și calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acțiunea elevului și nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare și o atitudine deschisă (să nu încrucișeze brațele și să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toți elevii trebuie considerați la fel de importanți, fiecăruia să îi fie valorificate calitățile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "rețete" pentru integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi și strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educație și merită să i se acorde o șansă. Învățând împreună, copiii învață să trăiască împreună, să se accepte și să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistența psihopedagogică și medicală a copilului deficient fizic”, Iași, Polirom, 2000;
2. Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienților mintali”, București, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenței sociale: forme și strategii de protecție a grupurilor defavorizate”, Botoșani, Eidos, 1995;
4. Popescu, G., Pleșa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, București, Pro Humanitate, 1998;

CONSIDERENTE PSIHOPEDAGOGICE PRIVIND ANXIETATEA ELEVILOR ÎN SITUAȚII DE EVALUARE ȘI TESTARE.

Tața Daniel
profesor consilier școlar CJRAE Brașov

Evaluarea școlară vizează totalitatea proceselor și produselor care măsoară natura și nivelul performanțelor atinse de elevi în învățare. În această situație se realizează o raportare la un anumit standard extern de performanță, având ca rezultat succesul sau eșecul. Consecințele rezultatelor au un impact puternic din punct de vedere mental și emoțional.

În unele situații evaluarea produce sentimente de îngrijorare, de auto-depreciere, tensiune ridicată și manifestări somatice. Toate acestea sunt datorate în primul rând anxietății, urmată de sentimentul de neajutorare și disconfort, declanșate înainte sau în timpul testării

Dacă anxietatea este intensă elevul se simte copleșit, nu reușește să-și continue sarcinile de lucru, iar rezultatele sunt slabe.

În funcție de momentul manifestării sale, anxietatea de evaluare poate fi: anxietate anticipatorie, situațională sau de evaluare

Anxietatea se poate manifesta din punct de vedere cognitiv:

- Ingrijorarea exprimată prin gândurile negative: "Testul acesta este extrem de greu", "Nu voi reuși", "Nu o să-mi mai aduca aminte nimic..."
- Dificultăți de acceptare: Dacă nu voi face bine, ceilalți vor râde de mine, "Parinții nu mă vor mai iubi dacă nu iau nota 10..."
- Îndoieli în ceea ce privește competența: "Nu sunt capabil să fac față situației", "Dacă facă o greșală, voi pierde tot", "Dacă ceva nu iese perfect, nu mai are nicio valoare" Eșecul mă face să mă îndepartez (înstrăinez) de cei mai buni"
- Sentimentul responsabilități: "Este vina mea pentru rezultatul prost al echipei", "Depinde de mine ca echipa să obțină rezultate bune"
- Teama de a rămâne fără control: "Nu trebuie să pierd controlul, numai singur îmi pot rezolva problemele" Dacă ceilalți s-ar apropia de mine, m-ar putea controla"
- Ascunderea neliniștii: "Este bine să rămân calm, ceilalți nu trebuie să vadă că îmi este teamă"

Anxietatea de evaluare poate avea următoarele simptome fiziologice: dureri de cap, burtă, transpirația palmelor, lipsă de concentrare, manifestări emoționale: frică, teamă, furie, dezamăgire, neajutorare, comportament exprimat prin agitație, evitare, eșec

Elevii cu anxietate pot fi ușor distrași în timpul unui test, au dificultăți în înțelegerea unor instrucțiuni relative simple și probleme, dificultăți în a-și aminti informații relevante.

Relația dintre imaginea de sine și anxietatea de evaluare

O imagine de sine pozitivă exprimată prin autocontrol (controlul asupra sarcinilor), autoreglarea (utilizarea strategiilor, monitorizarea rezultatelor de învățare), autoeficacitatea (abilitatea de a te angaja în comportamente care facilitează succesul) stimă de sine și încredere determină o reducere a anxietății de evaluare.

Relația dintre anxietatea de evaluare și motivația de învățare

Motivația de învățare are două componente: motivația intrinsecă care se referă la un comportament condus de recompensele interne și motivația extrinsecă care implică angajarea într-un comportament pentru a câștiga recompense externe sau pentru a evita sancționarea. Anxietatea de evaluare este în relație pozitivă cu motivația intrinsecă și negativă cu motivația extrinsecă.

Presiunea părinților asupra copiilor în privința rezultatelor obținute la evaluare.

Părinții sunt adesea percepuți ca fiind o sursă de presiune, mai ales atunci când pun foarte mult accentul pe rezultatele la examinări. Presiunea parentală crește îngrijorarea copilului și poate declanșa simptome somatice. De asemenea, forțarea lor să exceleze tot timpul le va afecta grav stima de sine. Vor crede că nu sunt buni și că, indiferent de ceea ce fac, nu va fi niciodată suficient pentru a satisface cerințele părinților.

Dacă atenția părinților se concentrează pe a obține un rezultat foarte bun și nu se concentrează asupra efortului, copiii vor fi tentați să înșele, să mintă și vor face tot posibilul pentru a obține rezultatul bun chiar dacă nu este bine meritat.

Măsuri pe care profesorii le pot adopta în vederea preîntâmpinării anxietății de evaluare în rândul elevilor:

- anunțarea elevilor din timp cu privire la data în care urmează susținerea unui test de evaluare;
- transmiterea informațiilor privind scopul, modalitatea și criteriile care vor sta la baza evaluării;
- cunoașterea nivelului de cunoștințe a elevilor și încurajarea lor atât pentru pregătirea materiei cât și în timpul desfășurării testării;
- crearea unei ambianțe fizice și psihologice de lucru, fără stimuli stresanți, care le-ar putea distra atenția de la rezolvarea subiectelor;
- respectarea cu strictețe a timpului de lucru efectiv impus elevilor;
- asigurarea că toți elevii au înțeles foarte clar modul în care trebuie să procedeze pentru a rezolva subiectele;
- obținerea feedback-ului privind atmosfera în care este susținut testul sau examenul, gradul de dificultate a subiectelor, dacă timpul de rezolvare a acestora a fost optim, ce îmbunătățiri pot fi aduse modului de formulare a subiectelor etc.

Recomandări pentru elevi în vederea unei bune gestionări a anxietății de evaluare

- efectuarea acasă a unui test de probă care să simuleze cât mai aproape condițiile din cadrul examinării;
- pregătirea din seara dinaintea examinării a celor necesare la examen și ajungerea devreme la centrul unde se desfășoară testarea;
- citirea lentă și cu atenție sporită a instrucțiunilor și încercarea formulării spontane a unui răspuns la prima vedere;
- să nu intre în competiție mentală cu colegii, să se intereseze ce fac vecinii de examinare și cât de repede termină evaluarea;
- cunoașterea stilului de învățare și adaptarea sarcinilor de lucru la stilul potrivit.

Fiecare elev are propriile resurse și reușește să facă față într-un mod unic și cu viteze diferite evaluării dar ceea ce este foarte important cum este învățat să facă față stresului

Bibliografie/

1. Crăciun, A. (1998). Stima de sine – vector al schimbărilor adaptative. În *Anuarul Universității „Petre Andrei”*. Tomul VIII – Științe socio-umane. Iași: Fundația Academică „Petre Andrei”
 2. Cucos, C. (2000). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
 3. Doron, R., Parot, Fr. (1999). *Dicționar de psihologie* (trad.). București: Editura Humanitas.
 4. Sava, N. (2003). *Anxietate și performanță la tineri*. Timișoara: Editura Eurostampa.
 5. Stănculescu, E. (2003). *Anxietatea*. În S. Chelcea, P. Iluț (coordonatori) (2003). *Enciclopedie de psihosociologie*. București: Editura Economică.
 6. Stănculescu E., 2008, *Psihologia educației de la teorie la practică* București, Editura Universitară
 7. Zlate, M. (1997). *Eul și personalitatea*. București: Editura Trei.
- <https://www.indiaeducation.net/stress-management/stress-among-adolescents.aspx>
<https://irishpsychology.com/publications/10-tips-for-coping-with-examination-stress/>
<https://calchildpsych.com/tips-for-helping-your-teen-beat-test-taking-anxiety/>
<https://www.thepositivepsychologypeople.com/supporting-teens-with-exam-stress/>

PITICOT MATEMATIC

TĂTĂRANU DANIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ PERȘINARI JUD DÂMBOVIȚA

Valori și atitudini

1. Dezvoltarea unei gândiri deschise și creative, dezvoltarea independenței în gândire
2. Dezvoltarea spiritului de observație
3. Formarea obișnuinței de a recurge la concepte și metode matematice în abordarea unor situații cotidiene sau pentru rezolvarea unor probleme practice
4. Formarea motivației pentru studierea matematicii

Competențe generale

1. Identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în funcție de contextul în care au fost definite

2. Prelucrarea datelor de tip contextual cuprinse în enunțuri matematice

3. Analizarea și interpretarea caracteristicilor matematice ale unor situații problemă

Competențe specifice

1. Recunoașterea unor figuri geometrice plane în configurații date
2. Utilizarea proprietăților referitoare la unghiuri pentru calcularea măsurilor acestora
3. Stabilirea faptului că două unghiuri sunt adiacente complementare sau suplementare
4. Interpretarea informațiilor conținute în reprezentări geometrice în corelație cu determinarea unor măsuri de unghiuri

Obiective generale

1. Recapitularea noțiunilor specifice unității de învățare "Unghiul"
2. Aplicarea cunoștințelor teoretice legate de unghiuri în rezolvarea diferitelor probleme
3. Dezvoltarea capacității de a comunica, utilizând limbajul matematic specific lecției
4. Formarea deprinderilor de redactare a rezolvării unei probleme de geometrie

Scopul jocului: reactualizarea și consolidarea noțiunilor legate de unghiuri

Strategii didactice

- Strategii de învățare prin efort propriu
- Strategii precise bazate pe dirijarea riguroasă a învățării

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, munca independentă și pe echipe

Mijloace de învățământ: planșa cu joc, figurine, zar

Formă de organizare: pe grupe

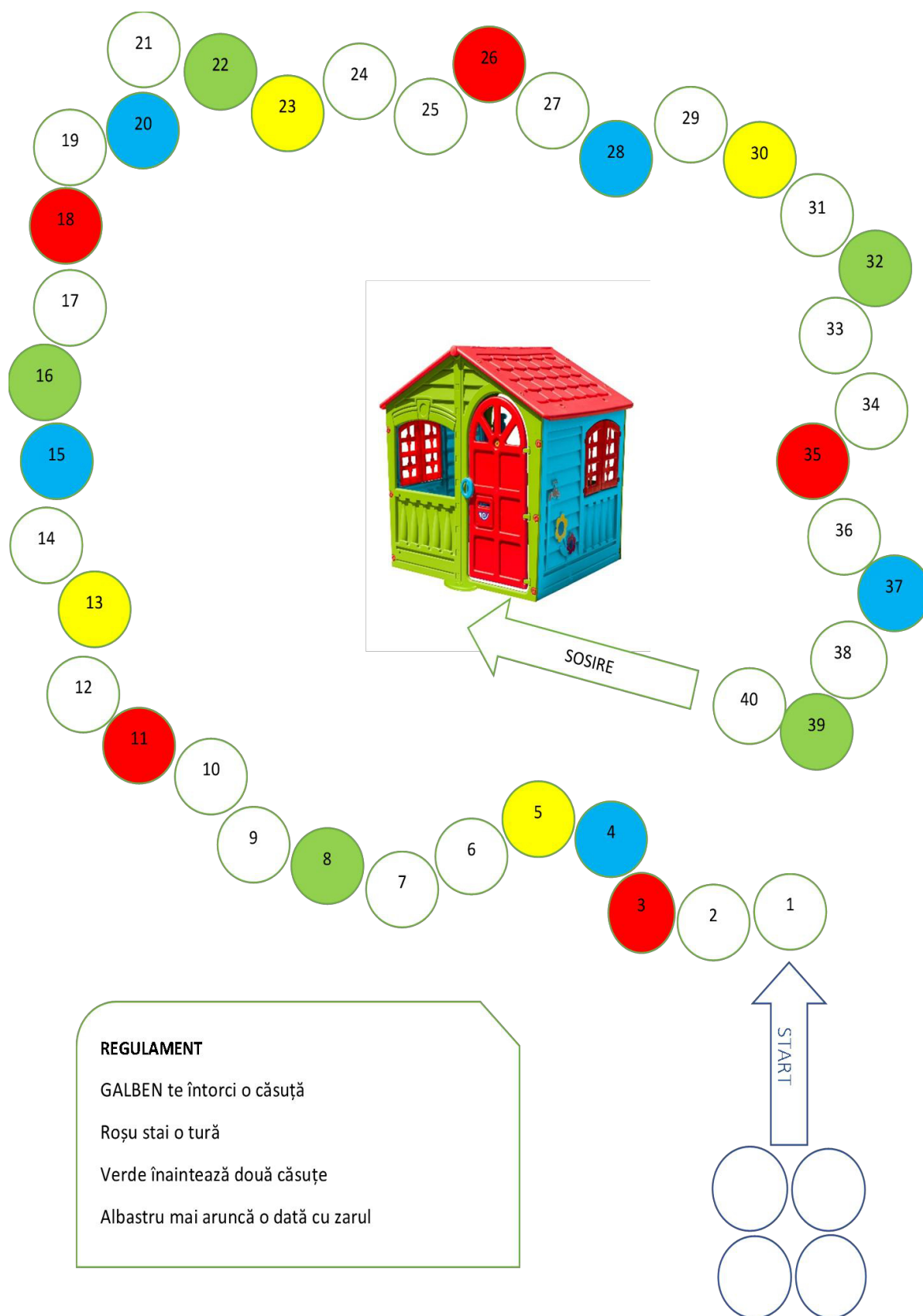
Descrierea jocului

Clasa este împărțită în patru grupe, fiecare grupă fiind formată din 3-4 elevi. Reprezentantul grupei alege o figurină pe care o plasează în poziția START a jocului. Se stabilește ordinea de intrare în joc pe baza unei selecții și anume fiecare grupă primește un set de exerciții. Grupa care termină de rezolvat corect va intra prima în concurs și tot așa se stabilește ordinea de intrare în funcție de corectitudinea rezolvărilor și timpul alocat pentru rezolvarea cerințelor. După ce s-a stabilit ordinea de intrare în concurs prima grupă primește o cerință, dacă știe să răspundă, un elev din grupă dă cu zarul și mută figurina atâtea cercuri (căsuțe) cât reprezintă numărul de pe zar. Menționez că dacă nici un elev din grupă nu știe să răspundă la cerința primită va răspunde următoarea grupă din concurs, iar grupa care nu a știut să răspundă va pierde dreptul de a da cu zarul așteptând până vor răspunde toate celelalte grupe. Intrată pe traseu trebuie să se respecte următorul regulament: galben te întorci o căsuță, roșu stai o tură, verde înaintează două căsuțe, albastru mai aruncă o dată cu zarul.

Pentru a arunca cu zarul trebuie ca echipa să răspundă corect la cerința respectivă. Echipa care parcurge traseul și ajunge prima la SOSIRE este câștigătoare iar celelalte în ordinea sosirii clasate pe locurile corespunzătoare.

Cerințe PITICOT MATEMATIC

1. Definiți unghiul
2. Definiți unghiul nul
3. Definiți unghiul alungit
4. Definiți unghiul ascuțit
5. Definiți unghiul obtuz
6. Definiți unghiul propriu
7. Definiți unghiurile adiacente
8. Definiți unghiurile suplimentare
9. Definiți unghiurile complementare
10. Definiți unghiurile opuse la vârf
11. Desenați unghiul nul DAN
12. Desenați unghiuri opuse la vârf
13. Desenați unghiuri în jurul unui punct
14. Desenați unghiuri adiacente complementare
15. Desenați unghiuri adiacente suplimentare
16. Desenați unghiul alungit BAC
17. Precizați submultiplii gradului
18. Precizați câte minute are un grad
19. Desenați unghiuri neadiacente
20. Calculați complementul unui unghi de 30^0
21. Calculați suplementul unui unghi de 30^0
22. Calculați $37^0 25' 38'' + 72^0 42' 36''$
23. Calculați $90^0 - 29^0 32'$
24. Calculați $90^0 : 4$
25. Desenați și definiți bisectoarea unui unghi

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN ORELE DE BIOLOGIE

Prof. Țerțeleanu Nicoleta Corina

Liceul Teoretic „Iulia Zamfirescu” Mioveni

Dinamica societății contemporane, globalizarea și modernizarea îl pun pe individ în contexte tot mai variate, îi oferă situații la care adesea trebuie să găsească spontan rezolvare. Acestea cer din partea individului individul atitudini, capacități de reacție și să fie capabil de activități ce îl vor ajuta la rezolvarea problemei.

Tehnologiile informaționale își devăluie întregul potențial numai atunci când sunt proiectate în ansamblul unei strategii corelată cu obiectivele urmărite. În proiectarea unei lecții de biologie, TIC poate asigura activități individuale sau de grup, pe care profesorul nu le-ar putea realiza în absența acestei tehnologii: experiențe sau experimente periculoase, simulări de procese și fenomene, călătorii virtuale la diverse obiective științifice, proiecte interactive.

Ca utilizator, instrumentele TIC îl ajută pe elev să-și îmbogățească sursele de căutare a informațiilor despre lumea vie cu ajutorul internetului, să organizeze date despre lumea vie sub formă de grafice, tabele, să prezinte date despre lumea vie în diverse formate electronice. Acestea asigură formarea următoarelor competențe-cheie ale predării biologiei:

*Exersarea utilizării unor surse de informare;

*Utilizarea și construirea de modele și algoritmi în scopul demonstrării principiilor lumii vii;

* Prezentarea informațiilor folosind diverse metode de comunicare.

Tehnologia digitală poate îngloba cu succes multe dintre metodele tradiționale, crescând valențele formative și informative, oferind, în același timp deschideri către metodele moderne, ce apelează la creativitatea copilului și a profesorului.

Demonstrația didactică este modalitatea complexă și dinamică de cunoaștere a adevărurilor științifice prin prezentarea obiectelor, fenomenelor și proceselor naturale studiate, adică de percepție și intuire a acestora, prin intermediul mijloacelor didactice, fie în stare naturală, fie în stare de substituție.

Demonstrația trebuie să îmbine observația dirijată de către profesor cu observația independentă și activă a elevilor și de a forma la elevi capacitatea de a selecta aspectele tipice importante și de a formula concluzii.

Instrumentele TIC pot furniza modalitatea cu care pot fi demonstrate multe din aceste substitute (calculatorul), dar pot furniza și surse multiple și extrem de sugestive, cum ar fi simulări, jocuri – rebusuri sau cuvinte încrucișate, imagini tridimensionale.

De exemplu, la clasa a X-a pot fi folosite aplicații TIC privind unitatea de învățare "Sistemul digestiv. Digestia și absorbția la mamifere"

Competențe specifice la biologie:

- Recunoașterea structurii și funcțiilor componentelor sistemului digestiv
- Utilizarea adecvată a terminologiei specifice biologiei în diferite situații de comunicare.

Sunt urmărite ca și competențe operaționale:

- 1.Identificarea componentelor sistemului digestiv și a substanțelor nutritive ce vor fi absorbite;
- 2.Descoperirea acțiunii enzimelor digestive asupra alimentelor;
- 3.Explicarea relației dintre digestie, absorbție și celelalte funcții de nutriție;
- 4.Rezolvarea unor aplicații privind funcțiile organelor digestive.

Conținuturi:

Anatomia sistemului digestiv. Digestia bucală, gastrică și intestinală. Absorbția nutrimenților. Fiziologia intestinului gros.

Sarcini de lucru:

Folosiți aplicația Hot Potatoes pentru a rezolva următoarele sarcini:

- 1.Alegeți răspunsul corect/răspunsurile corecte pentru fiecare întrebare. (JQuiz)
- 2.Asamblați textul propoziției principale, fragmentată în mai multe cuvinte, prin reorientarea acestora, astfel încât propoziția să fie corectă gramatical și științific.(JMix)
- 3.Stabiliți asocierea corespunzătoare dintre noțiunile din cele două coloane. (JMatch)
- 4.Completați spațiile libere cu noțiunile corespunzătoare. (JCloze)
- 5.Completați spațiile libere cu noțiunile corespunzătoare, pe baza definițiilor de mai jos. (JCross)

Modelarea reprezintă modalitatea de studiu a unor obiecte, fenomene, procese, prin intermediul unor copii materiale și ideale ale acestora. Modelarea este o metodă cu caracter activ-participativ, formativ și euristic (solicită spiritul de observație, atenția, capacitatea de trecere de la particular la general, de la simplu la complex și invers),

TIC este de un real folos în utilizarea acestor metode prin:

- mijlocul pus la dispoziție de a vizualiza modele;

- furnizarea unor modele virtuale din diferite surse educaționale on-line;
- simulări și animații dinamice ce pot fi modele ale unor procese fiziologice.

Problematizarea este modalitatea de a crea în mintea elevului o stare conflictuală critică de neliniște pozitivă, o căutare, determinate de necesitatea cunoașterii unui fenomen sau proces, sau a rezolvării unei probleme teoretice sau practice.

Exemple:

* Calculați cantitatea de bilă care se secretă într-un minut, știind că:

- ficatul secretă permanent bila;
- cantitatea de bilă secretată în 24 de ore este de 700 ml.

*De ce persoanele care suferă de afecțiuni ale ficatului nu pot consuma alimente bogate în grăsimi?

Algoritmizarea oferă oportunitatea studierii unei structuri, a unui proces, fenomen, eveniment din viața unui organism viu prin însușirea și aplicarea unor scheme logice de desfășurare a activităților teoretice și practice. Este esențială trecerea de la parcurgerea unor căi deja cunoscute (de exemplu, algoritmi), la dezvoltarea propriilor căutări și cercetări.

Exemplu:

* Realizați o schemă a digestiei proteinelor la nivelul segmentelor tubului digestiv.

Învățarea prin descoperire este o strategie complexă de predare-învățare, care oferă elevilor posibilitatea de a dobândi cunoștințe prin efort personal, independent.

Elevul, datorită acestei metode, se transformă tot mai mult în subiect al educației. Astfel, el explorează, caută, reconstruiește, redescoperă, ajunge la generalizarea și dobândirea adevărurilor prin efort propriu. Trebuie avute însă în vedere și limitele metodei. S-ar putea ca în fața unor probleme prea complexe, realizarea înțelegerii bazate numai pe efortul propriu al elevului să nu fie posibilă. Astfel că, în situațiile de studiu deosebit de complexe, trebuie să intervină îndrumarea învățării, a gândirii, în direcția micșorării distanțelor spre generalizări, spre înțelegerea și descoperirea adevărurilor. Atunci învățarea prin descoperire devine învățare dirijată.

Experiența de laborator constă în realizarea unor demonstrații pentru observarea directă a unei structuri sau a unui fenomen sau proces natural. Metoda este, de asemenea, una dintre cele mai adecvate pentru tehnologia digitală, reprezentând un câmp larg de etalare a posibilităților pe care le are TIC în simularea lumii reale.

Prin instrumentele TIC se creează posibilitatea de desfășurare a experimentului virtual în orice spațiu dotat cu calculator sau tablă interactivă, nu numai în laboratorul de biologie; de asemenea, este de remarcat evitarea situațiilor în care experimentul trebuie reluat, deoarece experimentele biologice nu s-au derulat într-o marjă de așteptări care să permită dirijarea învățării în sensul dorit de profesor.

Foarte importantă este posibilitatea de pătrundere în structura și ultrastructura celulară și a organizării materiei vii, astfel încât facilitează percepția și înțelegerea structurilor, fenomenelor și proceselor la un nivel inaccesibil unui experiment derulat cu mijloacele și instrumentele cu care este

dotat de obicei un laborator școlar, precum și posibilitatea de vizualizare dinamică a unui proces fiziologic, datorită tehnicilor de animație.

În concluzie,

Datorită instrumentelor TIC, înțelegerea noțiunilor științifice necesare formării competențelor fundamentale în matematică, științe și tehnologie se produce printr-o varietate de metode caracterizate de interactivitate, participare, cooperare, și comunicare.

Instrumentele TIC dezvăluie realitatea dinamică a vieții prin consolidarea abilităților de investigare și descoperire științifică, pentru receptarea informațiilor despre lumea vie, explorarea sistemelor biologice și ascuțirea spiritului de observație, medierea percepției unor procese și fenomene biologice prin contactul direct cu imaginile și mecanismele acestora, integrând astfel informații directe despre viață în activitatea școlară și extrașcolară.

Pentru cadrele didactice, există avantaje, dar și limite ale folosirii TIC în activitatea de predare-învățare-evaluare, după cum urmează:

a)Avantaje:

- creșterea timpului de predare, învățare, evaluare;
- eficientizarea timpului de pregătire a lecției;
- realizarea de experimente virtuale, a dotării necorespunzătoare a laboratoarelor școlare;
- posibilitatea realizării unor reprezentări grafice care facilitează percepția complexității unor fenomene;
- încurajarea studiului individual, atât în domeniul biologiei, dar și în domeniul informaticii;
- realizarea unui inventar de sarcini de lucru, fișe de evaluare care să stimuleze învățarea și să crească gradul de obiectivitate a evaluării;
- facilitarea abordării interdisciplinare între biologie, fizică, chimie;
- facilitarea abordării transdisciplinare între citologie, histologie, genetică, anatomie și fiziologie vegetală și animală comparată, anatomie și fiziologie umană, ecologie, botanică, zoologie, sistematică etc.
- diversificarea activităților de învățare și a sarcinilor de lucru pentru elevii cu CES;
- folosirea mijloacelor TIC ca simplu înlocuitor pentru hârtie și creion (de exemplu, tabla interactivă sau computerul);
- crearea itemilor care solicită un răspuns de tip da/nu printr-un simplu click,
- stimularea creativității cadrelor didactice.

b)Limite:

- cost ridicat al echipamentelor informatizate;
- pierderea abilităților practice de explorare a realității;
- riscul fragmentării unor informații sau conținuturi transmise elevilor;
- riscul utilizării excesive a computerului în detrimentul unor mijloace și resurse didactice specifice (preparate microscopice proaspete și fixate, material de disecție) sau doar pentru a capta atenția elevilor;
- diminuarea rolului profesorului în educație (de exemplu, un film didactic nu pot răspunde tuturor întrebărilor neprevăzute ale elevilor);

-riscul folosirii computerului ca mijloc eficient de atingere a obiectivelor și nu ca exersare a unor deprinderi, a evaluării competențelor tehnologice, în locul celor specifice biologiei.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I., 2004, *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj Napoca;
2. Oprea D. (coord.), 2010, *Profesorul creator de soft educațional – suport de curs*, SIVCO Romania SA, București;
3. Potolea D., Păun E. (coord.), 2002 – *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Ed. Polirom, Iași.

Cercetare științifică de specialitate

Cooperarea între elevi

– modalitate de învățare eficientă la elevi –

Prof. inv. primar KORTNER TILORE

Școala Gimnazială Nr. 2 Lugoj, jud. Timiș

Învățarea prin cooperare implică folosirea grupurilor mici de elevi în scopuri instrucționale și-i determină să depindă pozitiv unii de alții, această interdependență conducându-i la devotament față de grup, devotament de tipul „unul pentru toți și toți pentru unul”. Elevii sunt motivați să obțină rezultate bune pentru echipă, considerându-se, fiecare în parte și ca grup, responsabil pentru a duce la bun sfârșit sarcinile trasate și a face o muncă de calitate.

Scopul studiului de specialitate este să cerceteze modalitatea în care decurge învățarea prin cooperare, procesele individuale și de grup cu privire la învățare și avantajele, dar și dezavantajele învățării prin cooperare. De asemenea, plecând de la ideea că organizațiile cer angajaților aptitudini de lucru în echipă, pe care trebuie să le dezvolte, am demarat realizarea unei cercetări diagnostice, cu scopul de a proba efectul pozitiv al muncii în echipă la elevii din ciclul primar. Am inițiat un experiment formativ și, ulterior, a unui demers de cercetare psihopedagogică diagnostică, care să observe dacă învățarea prin cooperare duce la formarea unei motivații intrinseci, a relațiilor interpersonale, de colaborare, a coeziunii grupului. Rezultatele obținute vor evidenția dacă elevii clasei vor valoriza pozitiv munca în echipă și vor dobândi competențe specifice.

Propun această temă de reflecție ca punct de plecare pentru schimbarea practicilor educaționale, deoarece individualismul și competiția, promovate în clasele din România, pot fi echilibrate de practici educaționale democratice și cooperative, care să stimuleze participarea elevilor și ameliorarea rezultatelor școlare.

1. Ipotezele și obiectivele cercetării

Scopul învățării prin cooperare este acela conform căruia, subiecții care lucrează în echipă să fie capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual, deci, învățarea să devină mai eficientă, să dezvolte capacitatea elevilor de a lucra împreună. Pornind de la aceste considerații de principiu, cercetarea de față, diagnostică, a fost călăuzită de următoarele **ipoteze de lucru**:

I₁ Dacă elevii lucrează în echipă, atunci se dezvoltă relațiile de colaborare.

I₂ Interacțiunile elevilor duc, la nivel de grupuri, la găsirea mai multor variante de rezolvare a unei probleme și la dezvoltarea gândirii critice.

I₃ Dacă există, în cadrul procesului instructiv – educativ, relații interpersonale de cooperare, atunci se ameliorează rezultatele școlare și crește calitatea învățării la elevi.

I₄ Rezultatele bune ale unei echipe duc la creșterea încrederii în sine a membrilor echipei.

În baza ipotezelor mai sus formulate, precizez, în continuare, **obiectivele cercetării**:

O₁ Inițierea unui experiment formativ și, ulterior, a unui demers de cercetare psihopedagogică diagnostică, a unei analize care să observe dacă învățarea prin cooperare duce la formarea unei motivații intrinseci, a relațiilor interpersonale, de colaborare, a coeziunii grupului.

O₂ Înregistrarea și prelucrarea obiectivă a rezultatelor acțiunii, pentru a demonstra eficiența pedagogică a învățării prin cooperare, ceea ce duce la dezvoltarea gândirii critice și a creșterii stimei și încrederii în sine a elevilor.

O₃ Compararea eficienței metodelor și tehnicilor de învățare prin cooperare cu cea a metodelor tradiționale.

O₄ Notarea reflecțiilor personale asupra fenomenului investigat și a influențelor pe care acesta le are privind performanțele școlare, dezvoltarea competențelor sociale ale elevilor și creșterea stimei de sine a elevilor.

2. Modul de organizare și metodologia cercetării

Validarea sau invalidarea ipotezelor de lucru se asigură prin utilizarea unui număr cât mai mare de metode de cercetare și prin adecvarea acestora la specificul problematicei puse în discuție. Din această perspectivă, pentru observarea eficienței muncii în cooperare, din punct de vedere al relațiilor sociale pe care le dezvoltă, al creșterii calității învățării și a stimei de sine, am selectat, spre a fi utilizate, următoarele metode pedagogice și psihologice:

- experimentul psihopedagogic;
- ancheta psihopedagogică pe bază de chestionar și interviu;
- cercetarea documentelor școlare;

Experimentul psihopedagogic este o metodă principală de cercetare, datorită caracterului ei integral și a modului în care își subsumează toate celelalte metode de cercetare, care funcționează pe baza schemei (a „raționamentului experimental”): observare – ipoteză – verificare – optimizare. Motivele alegerii acestei metode, ca nucleu al cercetării problematicei cooperării în clasa de elevi, țin de specificul metodei.

Pentru confirmarea ipotezelor, mi-am propus să urmăresc performanțele obținute de elevii clasei mele, pe o **perioadă** de 6 luni. Așadar, **eșantionul** ales pentru cercetare este compus din elevii clasei a IV-a, de la Școala Gimnazială Nr. 2 Lugoj, format dintr-un număr de 28 de elevi.

În acest experiment psihopedagogic, de tip formativ, am ținut spre introducerea în grupul cercetat a unor metode de învățare prin cooperare și observarea efectului pe care îl au în creșterea performanței, a rezultatelor la învățătură, a stimei de sine, a formării și dezvoltării relațiilor de colaborare, schimbare constatată prin compararea situației inițiale cu cea finală. Intenționând să verific superioritatea acestui procedeu didactic, am predat la clasă folosind noile procedee. Comparând performanțele elevilor înainte de introducerea noilor metode cu cele obținute după folosirea lor, vom ști dacă noul procedeu, învățarea prin colaborare, este eficient sau nu.

Într-o primă etapă, de „training”, am procedat la un antrenament sistematic al elevilor clasei prin metode specifice de învățare prin cooperare, desfășurat pe parcursul a 2 luni de zile, în contextul unor sarcini și activități de tip rezolutiv, cu scopul achiziționării și dezvoltării la aceștia a unui minim nivel al competențelor cooperatoare. Această etapă pre-experimentală s-a dovedit necesară mai ales pentru formarea abilităților cooperative.

În etapa inițială, dezvoltarea abilităților de lucru prin cooperare (uneori și prin competiție) s-a realizat în cadrul activităților de rezolvare de probleme. În etapa experimentală propriu-zisă, subiecții, distribuiți în grupuri de lucru, de 5-6 persoane (componenta grupului schimbându-se, de multe ori), lucrau la soluționarea unor sarcini cognitive și practice, prin colaborare interindividuală. Drept indicatori direct măsurabili ai abilităților rezolutiv-cooperatoare ale elevilor, au fost considerate performanțele obținute în sarcinile date: atingerea obiectivelor operaționale propuse pentru activitatea în sine. În acest sens, am considerat necesară o premisă metodologică potrivit căreia aceste performanțe rezolutive nu sunt variabile pur cognitive, deoarece ele sunt obținute în condiții de interacțiune cooperatoare în rezolvarea sarcinii și având la bază un antrenament sistematic în această direcție.

Ancheta psihopedagogică, ca metodă de cercetare în educație, presupune recoltarea sistematică a unor informații despre viața școlară a unui individ sau a unui grup social, ca și interpretarea acestora, în vederea desprinderii semnificației lor psihocomportamentale. În cercetarea psihopedagogică, am utilizat două forme ale acestei metode:

Ancheta pe bază de chestionar. Am ales să aplic două chestionare, unul înainte de experimentul propriu-zis, de aplicarea învățării prin cooperare la clasă, în vederea obținerii de anumite informații, păreri ale copiilor, legate de problematica studiată și un alt chestionar, la sfârșitul experimentului, pentru a vedea ce anume s-a schimbat în mentalitatea elevilor, în legătură cu efectele pe care le au, pe mai multe planuri, metodele și tehnicile de învățare prin cooperare asupra elevilor și comportamentelor lor.

Ancheta pe bază de interviu. Am aplicat acest interviu la finalul experimentului, unui număr de 10 elevi din totalul de 28 de elevi din clasă, considerând că acest număr este reprezentativ pentru opiniile clasei. Interviul a fost unul dintre instrumentele principale de recoltare a informațiilor, în vederea testării ipotezelor.

Cercetarea documentelor școlare, în speță, a catalogului clasei, a avut loc în două etape:

- la începutul experimentului, în vederea notării efective a mediei calificativelor avute în acel moment, la materiile la care mi-am propus să introduc aceste tehnici de cooperare;

- la sfârșitul experimentului, pentru a se vedea dacă folosirea metodelor de învățare prin cooperare a dus la creșterea calității învățării, a calificativelor elevilor, învățarea, devenind, astfel, eficientă;

3. Prezentarea și interpretarea datelor experimentale

Etapa pre-experimentală: În faza de pre-experiment, am aplicat primul chestionar, pentru a sonda părerile elevilor privind o posibilă introducere a metodelor și tehnicilor de învățare prin cooperare la clasă, relațiile cu colegii de clasă, încrederea sau neîncrederea în sine. În urma interpretării acestui chestionar, un număr covârșitor de elevi (25) dorește să învețe folosind munca prin cooperare, deci există un nivel ridicat de coeziune în cadrul clasei. Relațiile de prietenie existente la nivelul clasei demonstrează că școala atinge atât obiectivele instrucționale, cât și pe cele sociale.

În ceea ce privește felul de a fi, a se simți în relațiile cu colegii, valorile sunt destul de apropiate, un număr de 8 elevi simțindu-se timizi, neîncrezători și doar 20 elevi, din 28, se simt curajoși, încrezători în ei înșiși. Îmbucurător este faptul că majorității elevilor (25) îi place să lucreze în echipă și să folosească mai des aceste procedee de predare-învățare-evaluare.

Etapa experimentală: În derularea experimentului formativ, au urmat cele două luni de „training”, de antrenament sistematic al elevilor clasei, prin metode specifice de învățare prin cooperare și alte patru luni de predare – învățare – evaluare, folosind aceste tehnici și metode, într-un ritm intensiv, de 4 – 5 ori pe săptămână.

4. Rezultatele cercetării

Etapa post-experiment: În această etapă, am trecut la testarea ipotezelor care m-au călăuzit în această cercetare. Am aplicat elevilor clasei un nou **chestionar**, cu întrebări mai ample, mai complete. Unui număr de 26 de elevi le-a făcut plăcere să lucreze în echipă, doar doi elevi sunt reticenți ideii de cooperare, motivând că gândesc mai bine în liniște. Un număr de 24 elevi a considerat că, lucrând în cooperare, se emit păreri și idei mai multe și mai bune, ceea ce înseamnă că, într-o măsură destul de mare, metodele și tehnicile folosite au dus la dezvoltarea gândirii critice. Din cei 28 de elevi supuși experimentului, 25 s-au implicat tot timpul în rezolvarea sarcinilor, față de 3 elevi, care s-au implicat doar câteodată.

În legătură cu părerile elevilor legate de ce anume presupune munca în echipă, în relația cu colegii lor, 26 elevi au considerat că trebuie să-ți ascuți colegii și să ții cont de părerile lor, 8 dintre aceștia că trebuie să-i accepți așa cum sunt, iar 21 din numărul clasei sunt de părere că trebuie să-i faci, pe cei care doresc să fie întotdeauna „șefi”, să înțeleagă că nu hotărăsc doar ei, că trebuie să coopereze. La întrebarea dacă mai doresc să participe la activități de predare – învățare – evaluare prin cooperare, răspunsul a fost, în proporție de 95% pozitiv, adică, din 28 de elevi, 26 au răspuns afirmativ, semn că le-a plăcut și au avut multe de învățat.

În etapa următoare, am aplicat **interviul**, iar toți cei 10 elevi intervievați au fost de părere că relațiile dezvoltate sau/și necesare a se dezvolta sunt cele de colaborare, de cooperare, pentru că, altfel, ajung doar să se certe, să se deranjeze unii pe alții și să rezolve sarcina (chiar dacă recunosc că uneori au procedat și așa). Au

observat că aceste metode și tehnici îi fac mai prietenoși, mai comunicativi, chiar și în afara orelor de școală și în pauze.

Tot acum, în perioada de post-experiment, am trecut la o nouă **cercetare a documentelor școlare**, a catalogului clasei. Se observă că, în comparație cu rezultatele (calificativele) pre-experiment, acestea sunt vizibil mai bune: la Limba și literatura română, 62% dintre elevi au acum FB, față de 48% înainte și doar 5% mai au S față de 14% cât aveau înainte; la Matematică, față de 43% cu FB și 19% cu S, câți erau înainte de experiment, acum sunt 61% cu FB și 10 % cu S. Concluzia care se poate trage este că introducerea metodelor și tehnicilor de învățare prin cooperare a dus la creșterea calificativelor elevilor și la eficiența acestora în procesul instructiv-educativ.

*

În urma demersului investigativ realizat, pot afirma că ipotezele cercetării au fost confirmate, învățarea prin cooperare fiind un factor care influențează, în mare măsură, performanțele elevilor, dezvoltarea unor relații care să la permită o inserție socială adecvată, bazată pe încredere în puterile lor. Astfel, dimensiunile procesului de învățământ (predarea – învățarea - evaluarea) capătă, în cazul strategiilor de lucru în echipă, valențe formative și formatoare, încurajând progresul individual și colectiv, personal și social.

Bibliografie:

- **Danciu, L.E.**, (2004) – „Învățarea prin colaborare – aspecte metodologice”, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara
- **Dumitru, AL.I.**, (2000) – „Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă”, Editura de Vest, Timișoara
- **Oprea, C.**, (2006) – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactică și Pedagogică, București

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR: TOFAN PARASCHIVA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ PĂLTINOASA ,G.P.N. CAPU

CODRULUI

În 1983 Howard Gardner a introdus conceptul de: "Inteligente Multiple". El argumenta că există nu doar un singur tip de inteligență ci și cea măsurată prin teste și dezvoltată în cadrul școlar, ci multiple tipuri de inteligente. El a inventat sintagma : „ Nu întrebați, cât de deștepti sunteți, ci cum sunteți inteligenți”. Gardner a identificat 7 tipuri de inteligență diferite de abilitățile comunicative și matematice uzuale. Printre acestea, el a inclus și două abilități personale: auto-conștientizarea stărilor interioare și interactivitatea socială eficientă.

Conform lui Daniel Goleman (1995), inteligența emoțională desemnează o capacitate de control și autocontrol al stresului și emoțiilor negative; o meta-abilitate, care determină și influențează modul și eficiența cu care ne putem folosi celelalte capacități și abilități pe care le posedăm , inclusiv inteligența educațională. Realitatea ne demonstrează că cei care își stăpânesc emoțiile bine și care abordează eficient emoțiile celorlalți sunt în avantaj în orice domeniu al vieții și au șanse mai mari de a fi eficienți și mulțumiți în viață.

Inteligența emoțională reprezintă aptitudinea de a identifica, evalua și controla propriile emoții dar și pe cele ale persoanelor din jur. Acest tip de inteligență rezidă din capacitatea de a te cunoaște și înțelege pe tine și de a-i cunoaște și înțelege pe ceilalți. Inteligența emoțională este legată de concepte precum iubire, empatie, spiritualitate, și nu are legătură cu coeficientul de inteligență pe care îl știm cu toții - IQ.

Inteligența Emoțională este formată din 4 elemente:

- * Înțelegerea mai bună a propriilor emoții
- * Gestionarea eficientă a propriilor emoții și creștere semnificativă a calității vieții
- * Înțelegerea mai bună a celor din jur și o conviețuire cu un grad de confort ridicat

* Crearea de relații mai bune la toate nivelele cu cei din jur și creșterea productivității și a imaginii personale

Vârsta preșcolară constituie o perioadă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui.

Pentru a-i ajuta pe copii să-și dezvolte inteligența emoțională trebuie să:

- îi familiarizam cu lucruri pozitive,
- să le canalizăm atenția către oameni pozitivi, către fapte pozitive,
- să îi învățăm să observe consecințele unor atitudini negative,
- să îi obișnuim să se autoevalueze corect,
- să îi convingem că este necesar să își ceară scuze sau să își recunoască greșeala,
- să știe că este nevoie să spună "Multumesc!" atunci când este cazul,
- să îi obișnuim să fie toleranți, să dea ajutor,
- să facă lucruri utile și plăcute,
- să petreacă timp în locuri care le plac, mai ales în mijlocul naturii.

Dezvoltarea emoțională a copilului are un rol esențial în fiecare aspect al dezvoltării sale generale precum și în integrarea lui socială. Competențele socio-emoționale dobândite de către copii reprezintă abilități de viață foarte importante. Dacă aceste abilități ar lipsi, copiii nu ar putea să se dezvolte armonios și ca urmare, adaptarea lor atunci când ar fi maturi ar fi dificilă. Comportamentul social și emoțiile preșcolarilor se dezvoltă odata cu fiecare etapă de vârstă și potrivit temperamentului fiecărui copil. Unii preșcolari sunt veseli și se adaptează ușor, în vreme ce alții au tendința de a răspunde negativ în fața unor situații diverse.

În cadrul grădiniței, copiii pot să învețe în mod sistematic despre emoții și comportamente sociale adecvate prin inițierea unor jocuri specifice ce vizează dezvoltarea socioemoțională a preșcolarilor, ca de exemplu: "Harta emoțiilor; Cum mă simt azi?; Cutiuța fermecată cu emoții; Cum te-ai simți dacă ...?; Să

ne gândim la emoțiile celorlalți; Oglinda fermecată; Ce-ar fi dacă?; Să ne gândim la emoțiile celorlalți; Orice problemă are mai multe soluții; Pălăria magică pentru soluții; Prieteni adevărați; Cursa cu obstacole; etc.”

Discutând cu copiii despre emoțiile celorlalte persoane în anumite situații sau a personajelor din povești, li se oferă oportunitatea de a conștientiza consecințele comportamentale ale acestora în plan social (Cum că s-a simțit Capra când a aflat că Lupul i-a mâncat iezișorii?; Dar Scufița Roșie când a venit Vânătorul să o salveze?).

Pentru a întări comportamentele respective ale copiilor este important să-i recompensăm verbal când le observăm, astfel copiii vor învăța căru tip de mesaje emoționale prezente în mediu să fie atenți. Dacă copiii experimentează emoții negative puternice și nu își pot regla/adapta emoțiile sau modul de exprimare a lor, aceștia se vor comporta într-un mod neadecvat prin exteriorizarea emoțiilor negative. Mai mult, copiii care sunt capricioși sau au înclinații spre emoții negative, precum furia, sunt mai puțin legați de cei cu aceleași trăiri, decât copiii care nu au această caracteristică.

Inteligența emoțională este singura care poate fi dezvoltată întreaga viață! Iar de aceasta ține succesul în viață. Pentru că de inteligența emoțională va depinde abilitatea copilului de a lega prietenii, de a se adapta situațiilor noi, de a face față presiunii de la școală, din societate, de a nu claca în fața eșecului, de a depăși dezamăgirile, de a se mobiliza singur, de a fi autodidactic, de a-și atinge potențial academic.

Educatoarea are o responsabilitate foarte mare. Ea trebuie să fie preocupată să creeze un climat psihoafectiv benefic pentru valorificarea fiecărui copil în parte. După **Goleman**, copiii tratați cu afecțiune și înțelegere sunt la rândul lor afectuoși cu ceilalți și au mai puține trăiri negative. O stare de confort psihic este propice dezvoltării unei personalități armonioase. Copilul de 3-4 ani are afectivitatea puternic polarizată: acceptă totul sau respinge totul. Este vârsta lui „da” sau „nu”. Afirmarea de sine fiind mai ușoară prin respingere, există riscul instalării unui negativism

Bibliografie:

1. Goleman Daniel, Inteligența Emoțională, 2001 Curtea Veche, București.
2. . Botiș, A. (2007). Mihalca, L., Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și baieti, cu vârsta până în 7 ani, Alpha MDN, Buzău
3. Răileanu Daniela, Liliana Bujor, Nadia Laura Serdenciuc, „Jocuri potrivite pentru Profesori inspirați și Preșcolari voioși (2019), D.P.H, București
- 3.. Filipoi S. Basme Terapeutice pentru părinți și copii, (1998) Fundația culturală Forum, Cluj-Napoca
4. Ștefan, C., și Kallay, E.. Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, (2007) Editura ASCR.

Proiect didactic

Tofan Simina Georgiana – profesor flaut

Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă", Iași

Școala: Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă" – Iași

Elev: Iordache Nicoleta

Clasa: a IX a

Profesor: Tofan Simina Georgiana

Aria curriculara: Muzică instrumentală

Disciplina: Flaut

Subiectul lecției: 1. Gama Mi b Major – arpegii și ariculații

2. Kohler – Studiul nr 3

3. V. Blodek – Concert Sol Major (p I)

4. J. S. Bach – Sonata nr. II (p I-II)-citire la prima vedere

Tipul lecției : Mixtă

- De consolidare a cunoștințelor ;

- De comunicare de noi cunostinte.

Obiective cadru :

- Dezvoltarea capacității interpretative ;
- Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii ;
- Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical ;
- Cultivarea sensibilităților, imaginației și creativității muzicale.

Obiective de referință :

- Să cânte cu participare afectivă, cu sensibilitate și expresivitate piesele abordate ;
- Să citească la prima vedere cantece și teme muzicale în tonalități diferite ;
- Să-și exprime propriile impresii privind lucrările abordate ;

Obiective operaționale:

- Să respecte tempoul și dinamica;
- Să realizeze exerciții de respirație, emisie și de intonație;
- Să rezolve problemele tehnice: relaxarea corpului, sincronizarea între degete și limbă,

egalitatea de intensitate și durata a sunetului.

- Să cânte nuanțat , coreland interpretarea cu mesajul ce trebuie transmis;

Resurse

1.Procedurale : exercițiul, conversația, demonstrația, explicația

2.Materiale: manual, partituri, metronom.

Scopul lecției:

- consolidarea deprinderii de a executa corect staccato în registrele: grav, mediu, și acut al instrumentului de suflat.
- câștigarea deprinderilor de a executa corect și cu ușurință digitația notelor.
- aprofundarea lucrărilor abordate;

Material didactic folosit:

- studierea gamei Mi b Major legato, detase, staccato, insistându-se în special pe ultima cerință, ea fiind și scopul acestei lecții.
- casete, cd-uri care să exemplifice pasajele căutate.

Moment organizatoric:

- Discuții cu elevul privind noul repertoriu, problemele pe care le – a

întampinat în studiul de acasă și asupra cărora trebuie să se insiste.

1. Gama Mi b Major

- Elevul va începe ora prin prezentarea gamei Mi b Major cu variante și

arpeggii.

- Primul lucru de care se va ține cont este poziția corectă la flaut, poziția

corectă a flautului și respirația corectă a elevului. Poziția corectă a corpului , relaxarea umerilor și a brațelor, egalitatea de durată și intensitate a sunetului, precizia atacului, calitatea în permanență a sunetelor; sincronizarea degetelor și a limbii, egalitatea articulațiilor: simplă, dublă.

Prin intermediul **gamelor** se pot rezolva probleme de susținere și echilibrare a sonorității pe toata întinderea instrumentului concomitent cu soluționarea egalității ritmice în virtuozitatea digitatiei și articulației.

Tipul articulației alese pentru exersare se stabilește în funcție de problemele tehnice dar și de cerințele pieselor din repertoriul abordat.

Metode de studiere a gamelor:

A.

III. →

—

IV → 1.

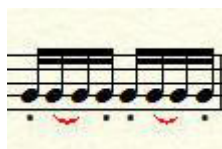
2.

3.

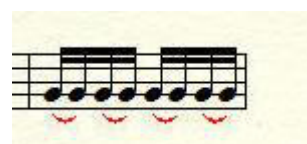
4.

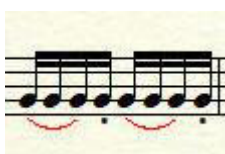
5.

6.

7.

8.

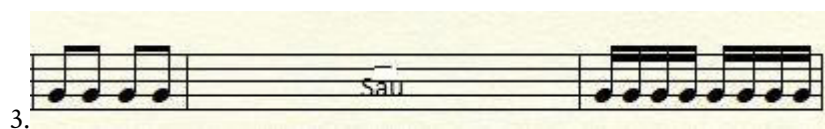
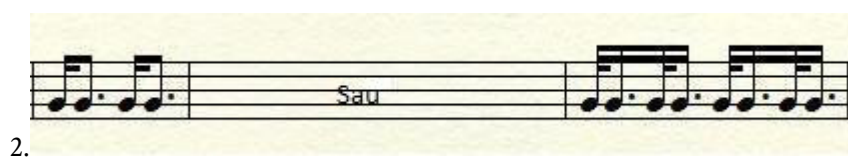
9.

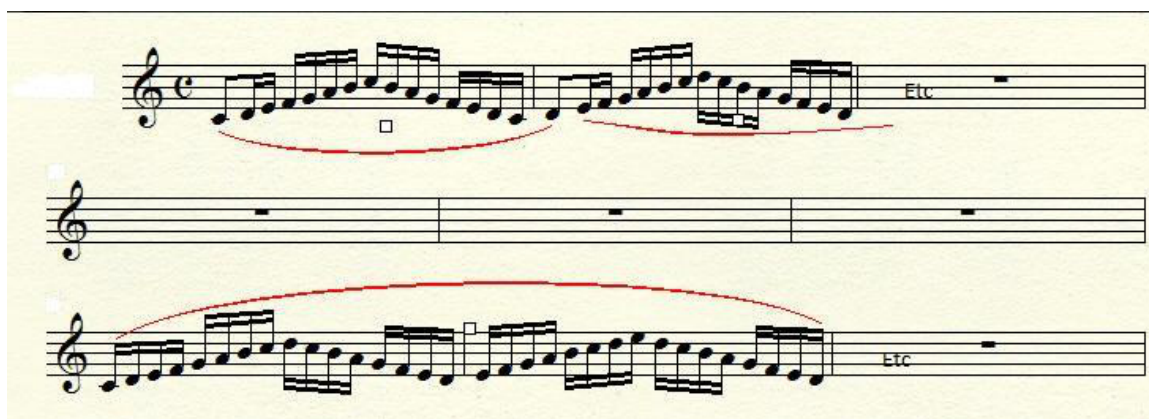
10.

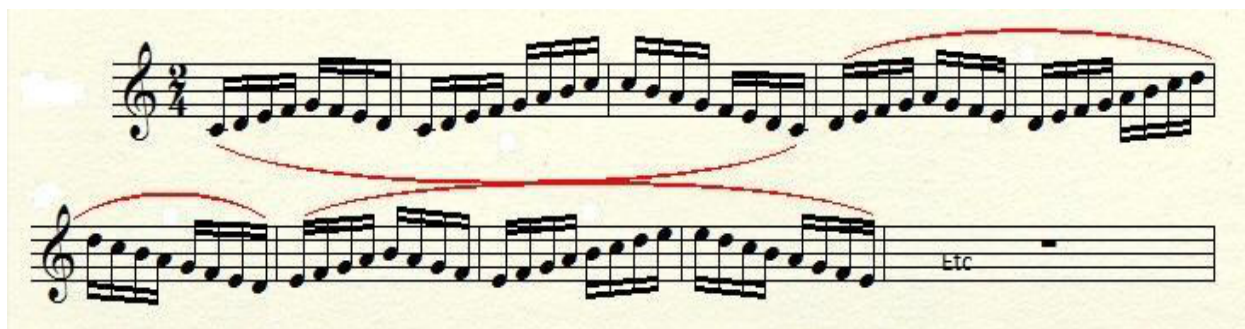
B. pentru egalizarea digitației (egalizarea metro ritmică a pasajului)

C. Studiul gamelor progresive se pot efectua în ritmuri ca:

D. În scopul dezvoltării virtuozității motricității degetelor, în legato, se poate efectua și urmatorul exercițiu, construit pe gamă:

2. Kohler – Studiul nr 3

- Piesa cu care se va începe va fi Studiul nr.3 unde se va ține cont de importanța acestui studiu, ce probleme ridică el, scopul pentru care a fost el scris, se va ține cont de tempo, de nuanțe , respirații și de indicațiile pe care il le dă profesorul.
- Se va insista pe părțile dificile ale piesei încercand sa le studieze de la rar la un tempo apropiat de cel care este cerut încercand să clarifice problemele de ordin tehnic și expresiv.
- Se insistă asupra corectitudinii ritmice, egalității de durată și intensitate a sunetului;
- Se vor corecta eventualele greșeli de text.
- Se insistă asupra egalității articulației;
- Se audiază studiul în întregime, urmărindu-se corectitudinea redării textului muzical;

3. V. Blodek – Concert Sol Major (p I)

- Se audiază lucrarea în întregime a piesei;
- Se educa obținerea unui sunet susținut și profund;
- Se va insista pe părțile dificile ale piesei încercand să le studieze de la rar la un tempo apropiat de cel care este cerut încercând să clarifice problemele de ordin tehnic și expresiv.

Probleme de rezolvat:

- Neritmicitatea execuției (intrări pe contratimp)
- Sonoritate neechilibrată (atenție la ambușură)
- Intonări imprecise (se recomandă exerciții zilnice pe durate lungi urmărindu-se emisia impecabilă a sunetului. O suflatură corectă va genera întotdeauna o intonație justă)

3. Johann Sabestian Bach – Sonata nr. II (p I-II)

- Se audiază lucrarea în întregime a piesei;(cântată de profesor)
- Se urmărește redarea caracterului piesei prin crearea unui sunet de calitate și prin susținerea liniei melodice;
- Se corectează eventualele greșeli de text;
- Se insistă asupra corectitudinii ritmice;
- Interpretarea la Bach pretinde articularea sunetelor în detache pe o continuă susținere).

FIXAREA CUNOȘTINȚELOR:

- întrebări adresate elevului legate de indicațiile date de profesor asupra

fiecarei piese în parte.

Încheierea lecției:

Se va recomanda studiul zilnic punându-se accent pe pasajele mai dificile, elevul va studia din punct de vedere tehnic inclusiv nuanțe, respirații.

I se va cere elevului să studieze individual piese la prima vedere pentru a-i ajuta la orele de muzică de cameră și orchestră.

Pentru instrumentiștii suflători, un program zilnic de studiu va debuta prin încălzirea aparatului interpretativ, având în vedere următoarele obiective :

- poziția relaxată a corpului și ambușurii;
- respirația corectă;
- conducerea și dozarea eficientă a coloanei de aer-marirea capacității respiratorii;
- emisia calitativă a sunetului în toate registrele;
- echilibrarea sonorității pe tot ambitusul instrumentului;
- intonația justă a sunetelor muzicale și a intervalelor;
- executarea nuanțelor și efectuarea sau nu a vivrato-ului;
- rezolvarea problemelor de atac a sunetelor din diferite registre, în diferite nuanțe;
- perfecționarea articulației - simple, duble, triple;
- sincronizarea articulației cu digitația;
- mobilitatea degetelor în raport cu egalitatea ritmică.

Educație antreprenorială – lecția: Protecția mediului

Autor: Prof.Toia Florian-Teodor

Școala de proveniență: Colegiul Economic "Partenie Cosma" Oradea

CLASA: a X-a

DISCIPLINA: EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: ETICA ÎN AFACERI

LECȚIA: PROTECȚIA MEDIULUI

TIPUL DE LECȚIE: mixtă (dobândire de cunoștințe, sistematizare, exersarea și evaluarea competențelor de muncă intelectuală)

COMPETENȚE GENERALE:

C1. Utilizarea conceptelor specifice educației antreprenoriale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și de explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală;

C2. Aplicarea cunoștințelor specifice educației antreprenoriale în situații caracteristice economiei de piață, precum și în analizarea posibilităților de dezvoltare personală;

C4. Evaluarea comportamentului adecvat unui mediu economico-social în schimbare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

C 1.2. Utilizarea adecvată a conceptelor specifice antreprenoriatului

C 2.3. Identificarea oportunităților pieței

C 4.2. Evaluarea schimbărilor și a tendințelor care intervin în mediul de afaceri

• Obiective operaționale:

Cognitive:

O1 – să definească concepte precum: *protecția mediului, dezvoltare durabilă*;

O2 – să identifice legea care reglementează protecția mediului în România, precum și standardele pentru un sistem de management de mediu;

Formative:

O3 - să analizeze principalele probleme legate de mediu;

O4 - să analizeze efectele negative asupra mediului;

• **Strategii:** inductiv-deductivă, explicativ-conversativă

• **Metode:**

Expozitiv-euristice: M1 – expunerea; M2 – explicația; M3 – conversația euristică;
Interactive: M4 – investigația; M5 – descoperirea; M6 – problematizarea;

- **Evaluarea:** formativ – ameliorativă.
- **Instrumente de evaluare:** verificare orală, observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor
- **Valori și atitudini vizate:**
 - Independență în gândire și în acțiune
 - Relaționare pozitivă cu ceilalți
 - Responsabilitate în activitatea antreprenorială
 - Liberă inițiativă
 - Eficiență economică.
- **Forme de organizarea a activității:** frontală
- **Resurse:**
 - *Umane:* 30 de elevi
 - *De timp:* 50 de minute
 - *Materiale:* oficiale: m1 – Programa școlară
m2 – Proiectarea unităților de învățare
m3 – Manual de Educație antreprenorială pentru clasa a X-a
neoficiale: m4 – videoproiector m5 – surse web

Secvența didactică	Conținuturi științifice vizate	Ob. op. / Ob. ale ev.	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Res. mat.	Res. proc.	Evaluarea
Dobândirea noilor cunoștințe	<i>Noțiuni, concepte, probleme de atins:</i> Etica în afaceri	O1	Organizează învățarea în vederea formării/dezvoltării competențelor propuse; - solicită elevilor să definească concepte precum: <i>protecția mediului</i> Asigură:	- elevii definesc <i>protecția mediului</i>			observarea sistematică a

		O3	<u>a.Cunoașterea/învățarea/receptarea</u> -Solicită elevilor să <i>identifice</i> principalele probleme legate de mediu; <u>b.Înțelegerea</u> -Solicită elevilor să <i>explice</i> cauzele principalelor probleme legate de mediu; -Completează răspunsurile elevilor notează pe tablă. <u>c.Analiza</u> -Solicită elevilor să <i>analizeze</i> principalele probleme legate de mediu și efectele negative; -Concluzionează și notează pe tablă; <u>d.Sinteza</u> - Solicită elevilor să <i>identifice</i> legea care reglementează protecția mediului în România, precum și standardele pentru un sistem de management de mediu și să <i>formuleze opinii argumentate</i> cu privire la problemele de mediu din România, <u>e.Aplicarea</u> -Prezintă elevilor imagini cu probleme legate de mediu și efectele negative ale acestora;	-Elevii <i>identifică</i> principalele probleme legate de mediu; -Elevii <i>explică</i> cauzele principalelor probleme legate de mediu; -Notează în caiete. -notează în caiete. -Elevii <i>identifică</i> legea care reglementează protecția mediului în România, precum și standardele pentru un sistem de management de mediu și <i>analizează</i> principalele probleme legate de mediu; -notează în caiete;	m4	M3	activității și comportamentului elevilor	
		O3				M2		
		O4				M5		
						M6		observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor
						M1		
						M2		
						M2		
		O2			m3		M3	verificarea orală
		O3					M1	
								observarea

			-solicită elevilor să <i>exemplifice</i> probleme legate de mediu.	-pe baza cunoștințelor asimilate anterior, elevii <i>exemplifică</i> .	m5 m6	M5 M6	sistematică a activității și comportamentului elevilor
--	--	--	--	--	----------	----------	--

Bibliografie:

Oțet, Florina; Oțet, Alexandru, manual de "*Educație antreprenorială*", Editura CD Press, București, 2005;

Dezvoltarea relațiilor socio-afective în cadrul grupului de elevi

Prof. înv. primar Elena Tomulesei

Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Iași

În ultimii ani, cu toții, cadre didactice și părinți, constatăm o deteriorare a climatului educațional. Unele dimensiuni precum: încrederea, susținerea, cooperarea, respectul reciproc, autoritatea cadrului didactic au fost eludate, în timp ce altele au un caracter tot mai evident: neîncrederea, nepăsarea, lipsa respectului, izolarea, creșterea numărului incidentelor violente.

Copiii analfabeți emoționali (cum sunt numiți de psihologii americani) au impresia că nu sunt iubiți, înțeleși, percep viitorul negativ, nu au încredere în propria persoană. Se enervează și se supără foarte ușor pentru aspecte de cele mai multe ori banale, având tendința de a percepe realitatea ca fiind ostilă și, în consecință, în relațiile cu ceilalți, ei se bazează tot mai mult pe forță și violență. Cu timpul, agresivitatea (verbală și fizică) devine forma predominantă de răspuns la orice stimul, iar colegii îi evită și astfel apare izolarea, sau manifestări corespunzătoare bullying-ului.

Cunoașterea, educarea și controlul emoțiilor sunt necesare adaptării la orice situație de viață.

Principalele *devieri de conduită* pe care le-am observat în rândul elevilor sunt: negativismele, timiditatea, egoismul și individualismul, agresivitatea, minciuna și, într-o măsură mai mică, fuga de la școală.

Negativismele se manifestă prin încăpățănare, îndărătnicie, nesupunere, obraznicie, impertinență.

Timiditatea excesivă apare ca o stare de neîncredere în sine și teama de oameni.

Egoismul și individualismul se exprimă printr-o exagerată dragoste de sine sau ca sentiment de inferioritate față de ceilalți și, de regulă, prin orgoliu, înfruntare și tendința de a se lăuda mereu.

Agresivitatea se manifestă la unii elevi prin lipsa autocontrolului și a stăpânirii de sine, lipsa de voință de a-și înfrâna reacțiile.

Impulsivitatea și crizele de furie îi conduc pe acești copii la acte nestăpânite, uneori violente, cu un caracter reprobabil și foarte dăunătoare pentru relațiile dintre elevi.

Pentru că toate aceste tulburări de comportament pot duce la înregistrarea unor rezultate slabe la învățătură, am acordat o importanță deosebită cunoașterii cauzelor care le provoacă pentru a fi în măsură să întreprindem cele mai eficiente măsuri de prevenire și de remediere.

Elevul însuși poate fi cauza unor acte de indisciplină pentru că nu știe să se poarte sau nu înțelege bine care sunt cerințele formulate de învățător pentru el și în comportamentul lui îi imită cu stângăcie pe ceilalți, adoptă o conduită de nepăsare și de nesupunere, simte nevoia unei atenții deosebite față de persoana sa, nevoia de a fi remarcat, nevoi pe care învățătorul nu le poate satisface în egală măsură pentru toți copiii dintr-o clasă.

Aspectul fizic al copiilor, talie prea mică, copii mult mai înalți, copii supraponderali, copii cu dificultăți de vorbire, copii cu infirmități motorii. În cazuri extreme, generează manifestări de agresivitate sau nepăsare,

Condițiile nefavorabile în familie sunt și ele surse de comportament deviat. Copilul care nu este supravegheat acasă, cel care nu este crescut în climatul afectiv corespunzător, copilul care trăiește într-o permanentă stare conflictuală cu cei apropiați, lipsa condițiilor materiale pentru studiu, neglijarea copilului de către părinți sub aspectul neglijării fizice, medicale, emoționale și educaționale, mai ales în familiile dezorganizate sau nevrotice, lipsa convorbirilor zilnice între copii și părinți ca o cale de reglare a comportamentului socio-afectiv, legătura slabă a familiei cu învățătorul clasei și, mai ales, neparticiparea la lectoratele cu părinții pot fi surse generatoare de comportament deviat.

Și activitatea învățătorului poate cauza un comportament nepotrivit atunci când atitudinea sa este mult prea autoritară, metodele folosite sunt necorespunzătoare, lecțiile nu țin încordată atenția elevilor și lipsesc sarcinile precise pe care trebuie să le efectueze fiecare elev sau nu se respectă demnitatea acestora, iar aprecierea muncii lor este eronată.

În funcție de aceste realități, am întreprins *măsuri și activități pentru prevenire și remediere*:

- cunoașterea amănunțită a fiecărui elev la intrarea în școală pe baza informațiilor oferite de educatoare, familie, dar și prin aplicarea metodelor de cunoaștere a elevului;
- pe tot parcursul activităților, elevul a știut ce are de făcut, regulile de conduită le-am formulat clar, repetat, cât mai puține ca număr, am vegheat la respectarea lor, le-am impus cu hotărâre, dar nu cu forță sau brutalitate iar sancțiunile au fost cu măsură, însă fără compromisuri, cu respectarea regulii că lauda se face în public, iar dojana de cele mai multe ori între patru ochi;
- în întreaga activitate am avut în vedere că primul model este părintele, apoi învățătorul care, intrând în clasă, simte starea psiho-fizică a elevilor și cu o privire blândă le intră în suflet, le simte bucuriile și necazurile pe care trebuie să le abordeze, în funcție de situație, global sau diferențiat;
- elevii cu probleme i-am abordat în mod didactic având în vedere schimbările ce au avut loc în evoluția lor, prin sublinierea unor obiective precise cum ar fi: realizarea frecvenței de 100%, asigurarea unei bune discipline la toate lecțiile, învățarea și scrierea temelor zilnic;
- în cazurile deosebite, pentru a avea posibilitatea de a întreprinde măsuri profesionale, am sugerat familiei ca elevul să fie consultat de un psiholog sau psihiatru pentru recomandări de specialitate;
- am insistat permanent ca, în special, părinții problemă să participe la lectoratele a căror tematică am stabilit-o împreună.

Poate cadrul didactic să le formeze și să le dezvolte elevilor autoevaluarea pozitivă, această piatră de temelie a sănătății mentale și emoționale? Iată o întrebare pe care trebuie să și-o pună fiecare dascăl și, mai mult decât atât, să acorde importanța cuvenită acestei „laturi” a personalității copilului.

Cu alte cuvinte, se impune ca învățătorul să își reorienteze activitatea astfel încât el să urmărească nu numai realizarea obiectivelor cognitive ci, mai cu seamă, a celor afectiv-volitive.

Cu siguranță că premisele unei bune sănătăți mentale și emoționale nu pot fi constituite de pe o zi pe alta, ci în timp, printr-o activitate susținută și elaborată astfel încât, de la o schiță a sinelui, să se ajungă mai târziu la o personalitate împlinită.

Deosebit de importantă este, în desfășurarea acestei activități, abilitatea dascălului care pornind de la psihologia umanistă, va vedea în fiecare copil ceva pozitiv ce trebuie evidențiat și va omite, în mod voit, laturile negative ale personalității acestuia. Măiestria învățătorului se regăsește în capacitatea acestuia de a-l determina pe copil, în mod constant, să devină conștient de faptul că omul este capabil, în mare măsură să-și influențeze soarta în sens pozitiv, să fie eficient și productiv, dar totodată să-și cunoască și limitele.

Învățătorul trebuie să îi ofere elevului ocazia de a-și valoriza propria persoană, de a recunoaște valoarea celorlalți și de a primi el însuși recunoașterea celor din jur.

În lipsa complexelor de inferioritate, copilul poate fi orientat spre succes cu mai multă ușurință, poate fi ajutat să-și dezvolte capacitățile de comunicare în cadrul cărora un loc aparte îl ocupă rezolvarea creativă a conflictelor și asumarea răspunderii.

În cadrul unei atmosfere deschise, copilul își exprimă fără teamă ori inhibiții propriile dorințe, opinii și interese; el se simte ascultat, apreciat și încurajat; învață că fiecare persoană este unică și că e normal să fie așa. La rândul său, dascălul are datoria de a accepta personalitatea unică a copilului, de a-i acorda credit și de a o dezvolta.

Dar cunoștințele teoretice și viziunea dascălului nu pot fi suficiente. Trebuie să existe preocupare, se impune și **stabilirea de obiective, conținuturi și activități care să îi permită să regândească „drumul” de urmat.**

Propun câteva activități desfășurate cu succes pe parcursul anului școlar la orele de Limbă română, Abilități practice, Educație plastică, Educație civică etc.

COMENTARIUL DE IMAGINE (poster, ilustrație, cadrul video) - cu accent pe exprimarea de către copii a propriilor stări emoționale și pe urmărirea de către învățător a reacțiilor afective ale acestora.

PREZENTAREA PROPRIEI PERSOANE - fie prin intermediul desenului, colajului, modelajului, compunerii, fie prin verbalizarea unui enunț în care fiecare elev, după ce-și rostește clar numele, exprimă trăsătura sa dominantă (Ex. Sunt Matei cel cuminte.).

PREZENTAREA UNEI PERSOANE-prin formularea unui enunț în care fiecare copil, pe rând, precizează calitatea pe care el o apreciază în mod deosebit la un anumit coleg, ales de el. (Ex. Andrei îi dă mascota -un ursuleț- lui Ștefan și-i spune: „Ștefan, îmi place calmul tău!”).

JURNALUL DUBLU - elevul prezintă prin desen/enunțuri, pe prima jumătate a paginii, ceea ce l-a impresionat în mod deosebit într-un text citit în clasă/audiat, iar pe cealaltă jumătate în aceeași manieră, motivele care l-au determinat să se oprească asupra acelor impresii, stări sau trăiri.

BLAZONUL PERSONAL - într-o diagramă divizată în patru secțiuni elevul reprezintă prin simboluri/desene/enunțuri aspecte relevante ale personalității sale: o faptă bună pe care a făcut-o, o faptă pe care ar fi încântat să o facă, pasiunea sa, hobby-urile pe care ar dori să le aibă.

JOCUL DE ROL-constă în relatarea în scris, de către fiecare copil, sub anonimat, a unei fapte mai puțin laudabile; amestecarea biletelor strânse, extragerea de către fiecare a unui bilet; citirea acestuia cu voce tare și prezentarea opiniilor, sfaturilor, soluțiilor; adresarea de către învățător a unei întrebări de genul: „Ce ai simțit atunci când ai citit cazul extras?”, iar pe celălalt: “Ce ai simțit atunci când ai ascultat povestea ta, citită de către altcineva?”.

GALERIA PERSONAJELOR- se poate constitui într-o suită de desene/postere în care li se sugerează elevilor să se reprezinte pe ei înșiși, dar și spațiile lor existențiale (familie, loc de joacă, prieteni, etc).

SCRISOARE CĂTRE COLEGI - cu următorul început dat: „Ce m-ar face fericit...”. În această scrisoare elevul exprimă, fără să-și dezvăluie numele, ceea ce așteaptă el de la colegii săi din punct de vedere atitudinal sau afectiv. Scrisorile pot fi expuse pe un avizier sau pot fi citite în fața întregii clase de către învățător, încercându-se apoi găsirea de soluții constructive.

Activitățile prezentate mai sus constituie doar câteva exemple, fiecare dascăl având posibilitatea să utilizeze diverse game de exerciții, prin intermediul cărora să răspundă nevoilor emoționale ale copilului și, totodată, să contribuie la dezvoltarea autoevaluării pozitive, a respectului de sine și implicit a sănătății mentale și emoționale a copilului.

BIBLIOGRAFIE

- Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002;
- Iacob, Laurențiu, *Comunicarea didactică* în Cosmovici, A. , Iacob, L. (coord.), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 2005;
- Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004

Experiențe trăite pentru a citi

Prof. învă. primar Truș Lidia
Colegiul Național Pedagogic „Regele Ferdinand”

Pornind de la cartea „Pomul cel darnic”, de Shel Silverstein, o carte citită în vacanță despre prietenie și iubire necondiționată a naturii, am desfășurat activități pe o perioadă de opt zile, la clasa a II-a. Obiectivele și activitățile de învățare au vizat în fiecare zi un alt tip de inteligență, asigurându-se o gamă variată de oportunități de învățare care au amplificat performanțele elevilor în însușirea cunoștințelor. Cel puțin în una din zile, fiecare elev s-a simțit foarte bine în relație cu el însuși dar și cu ceilalți, a participat activ și cu plăcere la activitatea de învățare, arătând în același timp „cum este inteligent”. Voi exemplifica, în funcție de tipurile de inteligențe, **activitățile de învățare** desfășurate la școală și în familie.

Prima zi: Inteligența verbal – lingvistică

- Recitesc cartea „Pomul cel darnic”, de Shel Silverstein;
- Aranjează literele astfel încât să scrie corect numele autorului (E R S S E H I E T L L V S I N);
- De multe ori pomul îl invită pe băiat să se cațere în el. Pe/în ce alte obiecte te mai poți cățăra? Completează cuvintele cu litere potrivite(SC_R_, G_ARD, ST_NC_, F_ALEZ_);
- Aranjează literele din chenarul de mai jos astfel încât să obții un cuvânt cu sens asemănător pentru „leagăn”(N C R C Â I O S B – SCRÂNCIOB);
- Găsește nume de copaci și pomi fructiferi în biscuit(plop, arțar, prun, molid, brad, cireș) ;
- Colorează chenarele în care apar cele trei cuvinte cu înțeles asemănător cu „darnic”(generos, roditor, mărinimos);
- Alcătuiește propoziții cu cuvintele de pe o crenguță (enunțative, interogative, exclamative);
- Imaginează-ți că ești „băiatul” din carte. Scrie un bilet respectând structura acestuia și formulele de adresare potrivite, pentru fetița-pom .

A doua zi: Inteligența logico-matematică

- Ce cere băiatul de-a lungul timpului și ce îi oferă pomul în schimb?(bani-mere, casă-crengi, barcă-trunchi)
- Creează și rezolvă o problemă matematică inspirată din conținutul cărții;
- Colorează copacii, în funcție de sarcinile matematice;
- Completează numerele lipsă de pe frunze astfel încât operațiile să aibă rezultatele indicate;
- Alcătuiește și apoi rezolvă o problemă pe baza unei imagini cu pomi fructiferi;
- Identifică cel puțin o asemănare și o deosebire între băiat și fetița-pom;
- Ordonează cronologic etapele activității de plantare a unui pom.

A treia zi: Inteligența vizual-spațială

- Desenează pe câte o crenguță următoarele frunze: brad, salcâm, viță-de-vie;
- Observă imagini care prezintă diferiți pomi fructiferi. Numește pomii fructiferi recunoscuți;
- Desenează o siluetă de: plop, salcie, brad;
- Rezolvă un rebus pentru a obține, prin corelarea culorilor cu literele, cuvântul „pom”;

- Desenează barca pe care a făcut-o băiatul din trunchiul fetei-pom.;
 - Ce ți-ar plăcea să găsești sub pomul de Crăciun, știind că e pomul cel mai darnic. Desenează!
- A patra zi: **Inteligența muzical-ritmică***
- Învăță cântecul „Ce ți-ar spune un copac?” ;
 - Recunosc, din textul cântecului, părțile componente a unui copac;
 - Identifică, ascultând înregistrarea audio, sunetele specifice diferitelor păsări, insecte și mamifere;
 - Compun, în perechi, un scurt cântec despre un copac (2- 4 versuri);
 - Clasifică cântecele compuse de la cel mai reușit la cel mai slab, argumentând.

*A cincea zi: **Inteligența naturalistă***

- Ordonează-viața unui om-etape: adult, copil, bătrân, tânăr;
- Simte mirosurile unor frunze(legați la ochi);
- Identifică cauza care are ca efect îngălbenirea frunzelor;
- Completează calendarul naturii pentru cele opt zile, folosind desene;
- Propun măsuri necesare protecției copacilor;
- Utilizează frunze presate pentru realizarea unor colaje.

*A șasea zi : **Inteligența corporal-kinestezică***

- Recunosc, prin pipăit, frunze de copaci;
- Realizează prin tehnica origami: o barcă, un măr ;
- Pictează un copac (cubism);
- Folosind jocuri de construcție, realizează căsuțe pentru păsărele;
- Evaluează și autoevaluează lucrările.

*A șaptea zi: **Inteligența interpersonală***

- Realizează un „Copac al emoțiilor”, gândindu-te la cartea citită;
- Desenează un „Copac al prieteniei”. Pe frunze scrie numele prietenilor tăi;
- Identifică calitățile fetei-pom și a băiatului;
- Gândește-te ce-ai prefera să dăruiești. Realizează „Copacul darniciei”;
- În finalul cărții, fetea-pom nu mai are de oferit, căci din ea a rămas un ciot. Și totuși e fericită. De ce e fericită? Scrie câteva motive.
- Selectează sfaturi și învățături despre generozitate.

*A opta zi: **Inteligența intrapersonală***

- Dezvoltă reguli de protejare a copacilor bazate pe experiența ta;
- Scrie învățăturile desprinse din conținutul cărții;
- Notează sentimentele declanșate de lectura textului;
- Prezintă importanța copacilor în viața oamenilor;
- Stabilește reguli de comportare într-o situație de viață asemănătoare.

Concluzionând, motivația fiecăruia dintre elevi este foarte importantă pentru procesul de învățare. Ieșirea din tiparele universale ale succesului și alegerea unor căi noi pentru reușită poate duce la creșterea stimei de sine, implicit la succes. *Dintre **avantajele** acestei activități:* au fost stimulate și folosite diferitele aptitudini și talente, au fost recreate și îmbogățite aspecte ale propriilor experiențe, s-a cultivat stima de sine pozitivă prin sporirea încrederii în abilitățile personale, a fost stimulată motivația intrinsecă, s-au corelat diverse tipuri de prezentare a informației, demersul a fost mult mai diversificat, s-au realizat conexiuni între diverse arii curriculare, aparținând domeniilor care determină diferitele inteligențe, s-a promovat înțelegerea la nivel intra, interpersonal și multicultural, a fost stimulată

înțelegerea metacognitivă, succesul școlar a fost potențat, s-a îmbunătățit evaluarea, părinților li s-au dezvoltat abilitățile de a interacționa și empatiza cu proprii copii.

Bibliografie:

1. Gardner, H. (2005). *Mintea disciplinată*, Editura Sigma.
2. Gardner, H. (2006). *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma.
3. Pamfil, A. (2009). *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*, Editura Paralela 45.

Rolul basmului în dezvoltarea copiilor

Prof.pentru inv.preșcolar: Udrete-Stoiculete Gabriela Cristina

Școala Gimnaziala,com.Frâncești,jud.Vâlcea

Dorind să facă față condițiilor impuse de modernitate,educația încearcă să găsească, de ceva vreme, o multitudine de soluții de împletire și armonizare a culturii tradiționale cu cea universală, cu scopul de a elimina posibilele linii de conflict și de a orândui societatea umană pe coordonatele valorilor eterne.

Prin urmare, valorificarea basmului în procesul educațional se impune datorită bogăției de sensuri și valori etice pe care acesta le are. Astfel, basmul sensibilizează copiii, le stimulează interesul și-i angajează într-un efort plăcut de învățare și de gândire creatoare, contribuind la exercitarea unei influențe pozitive în procesul de formare a profilului moral.

Fiind o operă universală prin temă, prin idei, prin tehnica povestirii, basmul ne dezvăluie o altfel de lume...una miraculoasă, interesantă și unică, desfășurată într-un timp universal și etern.

Dilema de la care pornim, dacă suntem părinți sau educatori, este următoarea: Ce fel de povești citim copilului pentru a-l ajuta în dezvoltarea sa?

Mulți autori sunt de părere că numai realitatea conștientizată și imaginile plăcute sau care vin în întâmpinarea dorințelor lor ar trebui înfățișate unui copil, cu alte cuvinte, copilul ar trebui expus doar părții luminoase a lucrurilor. Poveștile moderne scrise pentru copii evită dilemele existențiale, deși ele reprezintă chestiuni cruciale pentru fiecare dintre noi.„Poveștile ocrotitoare”nu menționează nici moartea, nici bătrânețea, adică limitele existenței noastre, nici dorința de viață veșnică. Basmul îl confruntă pe copil, fără menajamente, cu dileme fundamentale ale vieții umane, mesajul pe care îl comunică fiind următorul:lupta împotriva obstacolelor majore în viață este inevitabilă, ca parte intrinsecă a existenței umane, dar dacă nu ne speriem ci înfruntăm toate problemele grele și neașteptate, deseori nemeritate, vom reuși să le stăpânim și, în final, să ieșim victorioși.

În general, încurajăm fantasmelor copiilor, le spunem să picteze ceea ce vor sau să inventeze povești. Dar, dacă nu este alimentat de zestrea noastră comună de imaginație-basmul-, copilul nu poate inventa singur povești care să-l ajute să se raporteze la problemele din viața lui.

În perioada copilăriei se fixează principalele valori și modele de viață, iar copilul se identifică cu personajul care corespunde cu modelul educațional existent. Personajele din basme ne însoțesc în anii copilăriei și ne oferă modele pe care le urmăm în viața adultă.

Basmele afirmă o dilemă existențială într-un mod scurt și precis, simplificând toate situațiile printr-o expunere clară și concisă. Contrar celor ce se întâmplă în multe povești moderne scrise pentru copii, răul din basme este la fel de omniprezent ca și binele. Astfel, în fiecare basm, binele și

răul sunt individualizate sub forma unor personaje și a acțiunilor pe care le realizează, așa cum atât binele cât și răul sunt omniprezente în viața cotidiană, premisele pentru fiecare dintre ele existând în fiecare individ. Tocmai această dualitate este ceea ce declanșează conflictul moral și, în consecință, lupta pentru a-l soluționa.

Răul nu este lipsit de atractivitate- simbolizat de uriașul sau zmeul atotputernic, de puterea unei vrăjitoare sau de regina vicleană din *Albă-ca-Zăpada* și, deseori, evoluează temporar, pe un traseu ascendent. Astfel, în multe basme un uzurpator reușește, pentru o vreme, să conștate ceea ce aparține eroului ca în *Cenușăreasa*. Nu faptul că personajul negativ este pedepsit în final transformă acest gen de povești într-o experiență morală educativă ci convingerea că nu există avantaje în comiterea unor fărâdelegi, aceasta fiind și rațiunea pentru care personajul negativ eșuează în toate basmele populare. Nu faptul că virtutea iese învingătoare în final promovează moralitatea, ci faptul că personajul pozitiv este mai atrăgător pentru copil, acesta identificându-se cu eroul în toate aventurile lui. Astfel, copilul își imaginează că participă simultan la încercările și suferințele eroului, apoi triumfă o dată cu acesta când virtutea iese victorioasă. Copilul realizează astfel de identificări de unul singur, iar lupta eroului cu sine însuși și cu alții îl impregnează cu moralitate.

Opțiunile unui copil nu sunt întemeiate exclusiv pe opoziția bine-rău, ci mai mult pe cine îi provoacă simpatia și cine antipatia. Cu cât un personaj pozitiv este mai simplu și mai direct, cu atât îi este mai ușor copilului să se identifice cu acesta și să le deteste pe cele negative. Copilul se regăsește în eroul pozitiv nu grație bunătății lui, ci condiției eroului, care emană o atracție pozitivă profundă asupra lui. Întrebarea pe care și-o pune un copil nu este: „Vreau să fiu un om bun?”, ci: „Ca cine aș vrea să fiu?” Copilul tranșează o astfel de dilemă, proiectându-se deliberat într-un personaj sau altul. Dacă acest personaj de basm are un caracter pozitiv atunci copilul va decide că și el dorește să fie un om bun.

Basmul, în schimb, ia în serios anxietățile și dilemele existențiale ale copilului și le abordează direct: nevoia de a fi iubit și frica de a fi lipsit de valoare, dragostea de viață și frica de moarte, oferind soluții optime nivelului lor de înțelegere. De exemplu, basmele ating problema dorinței de a trăi veșnic, concluzionând uneori: „Iar dacă n-au murit înseamnă că mai trăiesc și astăzi.”

Basmul este orientat spre viitor și călăuzește copilul, în termeni pe care el îi poate înțelege, atât conștient cât și inconștient, să renunțe la dorințele infantile de dependență și să-și făurească o existență independentă, satisfăcătoare. Copiii de astăzi nu mai cresc cu siguranța unor familii extinse sau a unei comunități bine integrate. De aceea, chiar mai mult decât la vremea la care basmele au fost inventate, este important ca unui copil să-i fie prezentată imaginea unor eroi care pleacă singuri în lume pentru a se dezvolta și implini ca om.

Basmele sunt unice, nu numai ca expresie literară, dar și ca opere de artă pe deplin comprehensibile pentru copil, cum nu este nicio altă formă de artă. Semnificațiile pentru copil variază în funcție de fiecare personaj și de momentul în care este citit.

Ca opere de artă, basmele au multe aspecte ce merită explorate. Astfel, zestrea noastră culturală își găsește expresia în basme, iar prin ele este transmisă minții copilului.

Concluzia ce se desprinde din cele expuse mai sus este următoarea: Fiecare basm este o oglindă fermecată care reflectă aspecte ale vieții noastre interioare și ale pașilor necesari evoluției de la imaturitate la maturitate. Pentru cei care se lasă inundați de ceea ce basmul are de comunicat, acesta devine o oază adâncă în care, la început, pare să se reflecte doar propria noastră imagine, dar dincolo de suprafață descoperim curând frământările lăuntrice ale sufletului nostru, profunzimea lui și modalitățile de împăcare cu noi înșine, cu lumea.

Cele afirmate anterior nu au urmărit să așeze basmul pe un alt loc decât pe cel pe care umanitatea l-a plasat, ci a dorit a răspândi o nouă și o puternică lumină asupra importanței în educație, într-o perioadă în care lumea lui misterioasă ar putea fi îngropată în noianul grijilor, departe de sufletul copilăriei, departe de imaginația și de trăirile ei.

Nevoia de BASM nu mai este simțită ca odinioară, dar atâta timp cât la grădiniță copiii mai au puterea de a trece prin cuvânt, dincolo, în LUMEA POVEȘTIILOR, toate personajele vor găsi TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÂNEȚE ȘI VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE.

Bibliografie:

- Bruno, Bettelheim. (2017). *Psihanaliza basmelor*. București: Editura Univers
- Spirea, Elena.(2011). *Basmul și importanța lui în educație*. București: Editura Ideea Europeană

Inteligența emoțională, bază a dezvoltării personale și profesionale a adolescenților

Uleia Magdalena Claudia

Liceul Teoretic Iancu C. Vissarion, Titu, Dâmbovița

Starea actuală a societății contemporane îi determină pe fiecare din membrii ei să reflecteze adânc asupra schimbărilor ce se produc în comunitate, în viața lor profesională și personală.

Viteza cu care intervin aceste schimbări, cât și dramatismul lor, incertitudinea și caracterul contradictoriu fac ca personalitatea să-și revizuiască manifestările comportamentale conturându-și alte priorități valorice. Astfel, pentru a rezista și a face față tuturor provocărilor, cele mai semnificative și relevante preponderențe în acest sens devin cele orientate spre stabilitatea trăirilor afective, echilibrul emoțional, priceperea de a relaționa, a coopera, a înțelege și gestiona corect emoțiile proprii și ale celor din jur. Conștientizând acestea, tot mai des relevăm importanța emoțiilor și a stărilor afective în sprijinirea controlului asupra situațiilor sociale dificile, inducând la un comportament corect, adecvat, garantând un nivel normal de socializare și integrare morală, stimulând motivația comunicării interpersonale active.

Emoțiile sunt manifestări de atitudini, care pot fi definite ca aprecieri afective pe care oamenii le fac asupra lumii, implicând o evaluare din partea subiectului cu privire la semnificația unui eveniment sau a unei circumstanțe. Această apreciere depinde de factori legați de cultura, educația și de personalitatea subiectului.

A fi curajos, fricos, voios, trist, rușinat, mânios, tolerant, optimist, echilibrat, toate acestea sunt judecăți emoționale asupra unor situații sau împrejurări. Iată de ce, cei care reușesc să-și administreze viața emoțională cu mai mult calm și conștiință de sine par să aibă astfel un avantaj clar și cuantificabil în ce privește menținerea sănătății, reușita în relațiile interpersonale și realizări mai bune în viață.

Între tineri au loc permanente schimburi emoționale, care se realizează la niveluri imperceptibile, dar influențând în mare măsură comportamentele partenerilor. Inteligența emoțională presupune controlul acestor schimbări imperceptibile și subtile. Dificultatea de a recepționa și identifica emoțiile altor elevi foarte des duc la frustrări și adversități. Erorile comise în transmiterea mesajelor emoționale duc la reacții foarte ridicole și confuze. Iată de ce, în ciuda potențialului de care dispun, unii tineri nu întotdeauna pot forma relații interpersonale și deseori nu sunt acceptați în mediul școlar. Prezența inteligenței emoționale în mediul școlar reprezintă cheia succesului personal și profesional exprimată în realizarea scopurilor propuse, precum și afirmarea imaginii de sine pozitive.

Elevii care nu-și angajează responsabilitatea a ceea ce li se petrece rareori încearcă succesul. Când cineva nu deține controlul emoțional, acesta devine victimă.

Imaginea proprie poate contribui la starea de oprimare în viață, deoarece, dacă elevul crede despre sine că este nefolositor, inutil, indolent, leneș și că nu aduce nici o contribuție, va considera că și cei din jur îl percep în acest mod și de aceea comportamentul său, va fi în aceeași notă. Totodată, imaginea de sine determină limitele împlinirii personale și stabilește ceea ce poți deveni. Creându-și o

imagine de sine pozitivă, elevul își mărește orizonturile și decide ori succesul ori eșecul personal și profesional.

Imaginea de sine la elevi are multe implicații în dezvoltarea personală deoarece pune în valoare potențialul lui și însumează sentimentele. Eșecurile, succesele, aptitudinile, dorințele – sunt raportate la propria imagine. Când părerea despre propria persoană în mediul școlar este pozitivă, tânărul este activ, binevoitor, deschis, flexibil, sigur și îndrăzneț; când aceasta este negativă, elevul devine anxios, complexat, suspicios, pasiv, șovăitor. Imaginea de sine în mediul școlar determină nu numai reușita dar și gradul de fericire.

Un alt aspect care nu trebuie neglijat în dezvoltarea elevilor este autoeducația – activitatea orientată către schimbarea, transformarea propriei personalități. În mediul școlar autoeducarea se realizează cu ajutorul unor diverse mijloace și tehnici, mai frecvente fiind responsabilitatea sau formularea independentă a unor scopuri de formare a anumitor calități; autoanaliza sau procesele reflexive care îi permit elevului să cunoască legăturile cauzale ale succesului și insuccesului, acestea servind drept bază pentru accesarea noilor cerințe față de sine; autocontrolul în permanență a comportamentului și stărilor proprii cu scopul de a evita acțiuni și fapte nedorite.

Inteligența emoțională este într-o mare măsură tributară unor obișnuințe – automatisme învățate, având la bază modele emoționale din familie, mediul școlar sau universitar. Adaptarea la viața de școlar, la conținutul și modul de organizare a activității instructive se produce sub influența multitudinii de factori, inclusiv a celor emoționali.

Elevii cu nivel satisfăcător de dezvoltare a IE se adaptează mult mai ușor la mediul școlar depășind orice adversitate, în timp ce cealaltă categorie de tineri sunt captivi unor bariere socio-emoționale, care nu le permit un comportament adecvat. S-a constatat că acești tineri au dificultăți cu autoreglarea și autocontrolul emoțiilor, sunt nesociabili, sunt prea emotivi la lucruri neînsemnate, nu-și stăpânesc impulsurilor, sunt stresați.

Daniel Goleman – scriitor, psiholog și jurnalist american - exprimă părerea că inteligența emoțională înseamnă folosirea inteligentă a emoțiilor în viața socială, personală și profesională. Îmbinând propriile analize și cercetări cu rezultatele obținute până atunci în domeniu, el relevă schimbări esențiale în regulile muncii, menționând că „suntem judecați după un nou etalon: nu numai după inteligența generală sau intelectuală (IQ), ci și după comportamentul nostru, față de noi și față de ceilalți”. Noul criteriu pune accentul pe însușirile profesionale, cum ar fi inițiativa, empatia, adaptabilitatea și forța de convingere. Goleman numește IE „cheia succesului în viață”, argumentând prin studii empirice importanța și caracterul decisiv al inteligenței emoționale pentru carieră și formarea abilităților profesionale. Astfel, el accentuează ideea conform căreia inteligența emoțională este unul dintre cei mai puternici predictorii ai succesului în viață, detronând inteligența intelectuală. Goleman separă raționalul de emoțional, afirmând că de fapt, avem două minți, una care gândește și una care simte. Aceste două minți, cea emoțională și cea rațională, acționează de cele mai multe ori în strânsă armonie. De obicei există un echilibru între mintea emoțională și cea rațională, în care emoțiile alimentează și informează operațiile minții raționale, iar mintea rațională rafinează și uneori se opune emoțiilor. În majoritatea momentelor, aceste două minți distincte sunt extrem de rafinat coordonate; sentimentele sunt esențiale pentru gândire, iar gândirea pentru sentimente. Însă atunci când intervine pasiunea, se creează un dezechilibru: mintea emoțională preia controlul, înecând mintea rațională.

În studiile sale, Goleman (1995, 2001, 2004, 2008), extinde conceptul de inteligență emoțională, adăugând variabile care ar putea fi mai bine numite „trăsături de personalitate sau de caracter”. De exemplu el, a prezentat optimismul, perseverența și capacitatea de a amâna satisfacțiile ca aspecte majore ale inteligenței emoționale. Aceste atribute fac persoana să aibă o IE ridicată, iar faptul că ea le deține o face să-și poată controla reacțiile emoționale în raport cu alte persoane, prin conștientizarea factorilor care contribuie la apariția reacției respective.

Inteligența emoțională, în viziunea autorului, este o „mixtură” de atribute precum: încrederea în sine, autocontrolul, diplomație, gândire liberă, empatie, tact - ceea ce conferă persoanei capacitatea de a-și controla emoțiile și în consecință de a avea succes. Inteligența emoțională determină potențialul de a însuși capacități practice bazate pe cinci elemente: conștiința propriilor afecte, reacții și resurse; motivația; autocontrol; empatia; sociabilitate. Aceste elemente determină felul în care se poziționează persoana față de sine și față de ceilalți, precum și calitatea relațiilor interpersonale, prin urmare arată proporția în care s-a izbutit să se transfere potențialul afectiv al persoanei în randament personal și social.

Cunoașterea propriilor sentimente este strâns legată de cunoașterea sentimentelor celor din jur. Interacțiunile cu ceilalți decurg mai bine atunci când ne aflăm pe aceeași lungime de undă din punct de vedere emoțional. Pentru aceasta, trebuie să recunoaștem indiciile pe care le oferă ceilalți și să le apreciem corect. În activitățile pe care le desfășurăm, ca profesori, acest lucru este esențial pentru a stabili relații armonioase cu elevii și familiile lor.

Manifestarea inteligenței emoționale a elevilor vizează în mare măsură :

- comportamentul socio-afectiv;
- atitudinile față de reușitele obținute;
- gestionarea energiei emoționale;
- integrarea în mediul școlar;
- orientarea emoțională pozitivă;
- rezistența la situații stresante;
- compasiunea;
- expresivitatea și profunzimea emoțională;
- gradul de implicație emoțională în relații cu alte persoane.

Toate aceste aspecte determină indiciile comportamentale ale unui elev inteligent emoțional:

- are capacitatea de a vorbi liber despre ceea ce simte;
- cunoaște și identifică propriile emoții prin care trece și pe cele ale celor din jurul lui;
- comunică ușor cu cei din jurul lui, este deschis la dialoguri;
- stie să-și controleze sentimentele negative și impulsurile;
- creează un climat securizat bazat pe încredere în sine și în ceilalți;
- promovează comunicarea asertivă și negocierea conflictelor;
- distinge elementele non-verbale ale comunicării și expresivitatea emoțiilor;
- dezvoltă simțul echilibrului ca o resursă importantă a diminuării anxietății, îngrijorării, fricii;
- se adaptează ușor la situații noi;
- echilibrează emoțiile și sentimentele cu rațiunea, logica și realitatea;
- stabilește fără dificultăți relații cu cei din jur.

Așezând în oglindă conceptele de inteligență intelectuală și inteligență emoțională vom constata că ele se completează, fiecare ajutând la dezvoltarea celuilalt. Dacă, însă, inteligența intelectuală trebuie să aibă bazele solid conturate până la o anumită vârstă, despre inteligența emoțională se poate spune, cu certitudine, că poate fi dezvoltată la orice vârstă, de către orice ființă umană.

Este datoria și menirea noastră, a educatorilor, să îi ajutăm pe tineri să descopere această formă de inteligență și să o dezvolte pentru a o folosi în obținerea succesului personal și profesional.

Bibliografie

- Gardner, H. (2008), *Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică*, Editura Sigma, București
- Goleman, D., (2007), *Inteligența socială*, Editura, Curtea Veche, București
- Chelcea, S., (2002), *Un secol de cercetări psihosociologice*, Ed. Polirom, Iași
- Cristea, S., (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București (1983)
- Dumitru, I., (2003), *Inteligența emoțională și problema succesului în viață*, Revista de științe ale educației, Editura Universității de Vest
- Elias, M., Tobias, S, Freidlander, B., (2002) *Inteligența emoțională în educația copiilor*, Editura Curtea Veche, București
- Eysenck, H. J., Eysenck, M., (1998), *Descifrarea comportamentului uman*, Editura Teora, București

Câte ceva despre transportul unei structuri de grup

Prof. Sorin Ulmeanu

Colegiul Național „Ion C. Brătianu”-Pitești

În majoritatea manualelor de algebră de clasa a XII-a din ultimii 35 de ani, la capitolul „Grupuri”, apar, în mod frecvent, următoarele probleme, sau altele cu enunț asemănător:

1. Pe $G = (-1, 1)$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = \frac{x + y}{1 + xy}, \quad \forall x, y \in G$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

[1]-pag. 62, ex. 6 și [2]-pagina 60, ex. 2 și 25

2. Pe $G = (3, +\infty)$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = xy - 3x - 3y + 12, \quad \forall x, y \in G$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

[1]-pag. 61, ex. 1 și [2]-pag. 64, ex. 32

3. Pe $G = \mathbb{R}$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = \sqrt[n+1]{x^{2n+1} + y^{2n+1}}, \quad \forall x, y \in G, \text{ unde } n \in \mathbb{N}^*$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

4. Pe $G = \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = \arctg(\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y), \quad \forall x, y \in G$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian și că $(G, *) \cong (\mathbb{R}, +)$

[2]-pagina 63, ex. 26 și [1]-pagina 61, ex. 5

Acest tip de probleme permite elevilor să exerseze verificarea proprietăților structurii de grup, abilitățile de calcul algebric, cunoașterea și utilizarea proprietăților funcțiilor elementare constituind o bună propagandă

pentru algebra superioară. Totuși unii elevi, de obicei cei mai inteligenți „strămbă din nas” la vederea unor astfel de exerciții, spunând că sunt prea multe calcule, scriu prea mult, etc. .

Nu același lucru se poate spune despre următoarele :

5. Pe $\mathbf{R}$ considerăm legea de compoziție „ $*$ ” dată prin

$$x*y = x\sqrt{y^2 + 1} + y\sqrt{x^2 + 1} \quad (\forall) x, y \in \mathbf{R} . \text{ Arătați că } (\mathbf{R}, *) \text{ este grup abelian, izomorf cu } (\mathbf{R}, +) .$$

6. Pe $G = (-1, 1)$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = \frac{x\sqrt{1-y^2} + y\sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^2y^2 + 2xy\sqrt{(1-x^2)(1-y^2)}}}, \quad \forall x, y \in G$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

7. Fie $a, b \in \mathbf{R}$, $a < b$ $G=(a,b)$ și corespondența $(x,y) \rightarrow x*y$ definită prin

$$x*y = \frac{b(u-a)(v-a)+a(b-u)(b-v)}{(u-a)(v-a)+(b-u)(b-v)} \quad (\forall) u, v \in (a,b) . \text{ Arătați că „} * \text{” este lege de compoziție pe } G \text{ și că } (G, *) \text{ este grup abelian .}$$

Dacă la problema 5 calculul direct propus anterior poate conduce către rezultatul dorit, pentru celelalte două probleme nu constituie un drum util. Din fericire există un rezultat extrem de util prezentat în unele manuale de algebră de clasa a XII-a care este foarte eficient în rezolvarea multor exerciții ca cele de mai sus și nu numai, care va fi prezentat mai jos :

Teorema de transport de structură pentru grupuri

Fie $(G, *)$ un grup și M o mulțime nevidă. Dacă există o bijecție $f : G \rightarrow M$, atunci au loc:

a) există o unică lege de compoziție „ $\circ$ ” pe M astfel încât

$$f(x * y) = f(x) \circ f(y) \quad \forall x, y \in G$$

b) $(M, \circ)$ este grup izomorf cu $(G, *)$ iar f este izomorfism de grupuri.

[1]-pag. 59,[3]-pag. 51,[4]-pag. 33 ;

Observații:

1. Se mai spune și că legea „o” este transportată legii „*” de la G la M sau că este obținută prin transportul legii „*” din G pe M .

2. Dacă grupul $(G,*)$ este comutativ, atunci și grupul (M,o) este comutativ.

3. Legea „o” este dată prin $xoy = f(f^{-1}(x)*f^{-1}(y)), \forall x, y \in M$.

Astfel greutatea rezolvării acestui tip de exercițiu constă acum în a „ghici/alege” un grup $(G,*)$ și o anumită funcție $f: G \rightarrow M$ este bijectivă. În exemplele anterioare, teorema se aplică după schema: $(G,*) = (R,+)$, mulțimea M este mulțimea G din fiecare exercițiu și funcțiile de lucru-transport sunt:

1. $f: R \rightarrow (-1,1), f(x) = \tanh x$

2. $f: R \rightarrow (3,+\infty), f(x) = e^x + 3$

3. $f: R \rightarrow R, f(x) = x^{2n+1}$

4. $f: R \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right), f(x) = \operatorname{tg} x$

5. $f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$

6. $f: R \rightarrow (-1,1), f(x) = \sin(\operatorname{arctg} x)$, unde se vor folosi formulele

$$\operatorname{tg}(\operatorname{arcsin} x) = \frac{x}{\sqrt{1-x^2}}, \forall x \in (-1,1) \text{ și } \sin x = \frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{1+\operatorname{tg}^2 x}}, \forall x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

7. $f: R \rightarrow (a,b), f(x) = \frac{be^x + a}{e^x + 1}$

În final recomandăm spre rezolvare următoarele probleme :

1. Fie $k \in \mathbf{R}$. Pe $G = (k, +\infty)$ se definește legea de compoziție: $x * y = xy - kx - ky + k^2 + k, \forall x, y \in G$

Arătați că $(G,*)$ este grup abelian.

2. Pe $G = (-2,2)$ se definește legea de compoziție: $x * y = \frac{4(x+y)}{4+xy}, \forall x, y \in G$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

3. Fie $a > 0$. Pe $G = (-a, a)$ se definește legea de compoziție:

$$x * y = \frac{a^2(x+y)}{a^2 + xy}, \quad \forall x, y \in G$$

Arătați că $(G, *)$ este grup abelian.

4. Determinați grupul $(G, *)$ știind că funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow G$, $f(x) = x+1$ ($\forall x > 0$) este un izomorfism de grupuri de la $(\mathbb{R}_+, \cdot)$ la $(G, *)$.

Bibliografie:

1. DĂNUȚ DRĂCEA, LILIANA NICULESCU, ION PĂTRAȘCU, DAN SECLĂMAN –MATEMATICĂ - Manual pentru clasa a XII-a – M1-EDITURA CARDINAL - CRAIOVA, 2007
2. ION D. ION ,ADRIAN GHIOCA ,NICOLAE NEDIȚĂ- MATEMATICĂ- ALGEBRĂ-Manual pentru clasa a XII-a – EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, BUCUREȘTI, 1981
3. DORIN ANDRICA, MARIAN ANDRONACHE, NICOLAE BIȘBOACĂ, MIHAI PITICARI, IOAN ȘERDEAN, DAN ZAHARIA – MATEMATICĂ – Manual pentru clasa a XII-a M1, EDITURA PLUS, BUCUREȘTI, 2002
4. ILIE DINULESCU, CAMELIA DINULESCU – ELEMENTE DE ALGEBRĂ SUPERIOARĂ PENTRU CLASA A XII-a, EDITURA TIPARG, PITEȘTI, 2016

Anul școlar 2021-2022

puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări

Autorii: Vasile Victorița / Tudorana-Preda Corina

Prof. Grădinița Nr.230,

Viziunea acestui an școlar "„Educăm astăzi pentru societatea de mâine!”

Într-un climat de rigoare profesională și încurajând spiritul de competiție care vizează calitatea mai înainte de toate, anul școlar 2021-2022 a oferit fiecărui elev șansa de a-și desavârși calitățile native, de a-și șlefui personalitatea, sub îndrumarea și cu ajutorul unor cadre didactice de înaltă ținută profesională și devotate actului educațional.

Misiunea acestui an școlar "„Eficiență– Calitate – Profesionalism”

Învățământul este un "centru" de resurse și servicii educaționale oferite comunității în condițiile deschiderii spre spațiul integrator european din care România face parte și în care vor evolua de acum înainte elevii noștri. Ne-am propus să-l ajutam pe elev să-și descopere potențialul, pe care să-l folosească în mod competent, creativ și flexibil, astfel încât să se adapteze cerințelor unei societăți dinamice, în permanentă schimbare.

Analiza SWOT a acestui an școlar:

Puncte tari	Puncte slabe
• Elaborarea documentelor au fost în concordanță cu reglementările legislative; strategiile didactice au fost alese în funcție de nevoile și interesele preșcolarilor, în funcție de specificul activităților, de mijloacele didactice existente, de particularitățile grupelor de preșcolari, adaptarea unor programe de predare în regim on-line; • Învățarea centrată pe elev; • Consilierea preșcolarilor / părinților în vederea stopării bullying-ului; atragerea de noi parteneri în vederea conștientizării acestui fenomen; • Elaborarea de proiecte inovative în colaborare cu alte instituții educaționale; • Participarea cu preșcolarii la diferite concursuri școlare: municipale, județene, interjudețene, naționale și internaționale, festivaluri; cercuri pedagogice;	• Portofolii incomplete ale cadrelor didactice; • Nerealizarea predării diferențiate prin sarcini de lucru diferite în cadrul activităților desfășurate în regim on-line; • Dozarea necorespunzătoare a timpului în activitățile desfășurate; • Centrarea proiectelor, uneori, pe conținuturi și nu pe competențe; • Dezinteresul părinților pentru actul de predare-învățare-evaluare; pentru proiectele și programele derulate în unitate; • Lipsa unui consilier educațional și a unui cabinet de consiliere; • Utilizarea insuficientă a echipamentelor modern în procesul instructiv-educativ; • Lipsa unei săli de sport dotată corespunzător.

• Stimularea preșcolarilor care au obținut rezultate deosebite; • Prezență mare la activitățile zilnice din cadrul instituției • CDȘ atractiv; • Derularea de numeroase programe, proiecte și parteneriate cu comunitatea; • Relații foarte bune cu consiliul local, școală, poliție, biserică, alte unități din sector sau din alte județe; • Conducerea managerial cu deschidere spre reform, calitate, performanță; • Interesul crescut al cadrelor didactice în vederea formării conform noilor standard; • Personal didactic preocupat de calitatea actului educațional; • Bază material nouă, de bună calitate, în conformitate cu noul curriculum, respectând și cerințele noilor reguli de securitate și igienă pentru prevenirea infectării cu SARS-COV 2;	
Oportunități	Amenințări
• Valorificarea abilităților individuale ale preșcolarilor prin CDȘ; • Dezvoltarea unor activități extracurriculare; • Schimburi de experiență cu unități preșcolare și școlare din sector sa alte județe; • Implicarea preșcolarilor în programe și proiecte ; • Dezvoltarea unor parteneriate cu comunitatea locală și implicarea în proiecte naționale; • Comunicare foarte bună cu toți partenerii educaționali; • Posibilitatea accesării unor proiecte cu finanțare națională; • Interes din partea comunității locale, față de oferta educațională; • Dezvoltarea și promovarea imaginii unității școlare;	• Colaborarea insuficientă între central de resurse și asistență educațională și profesori; • Dezinteresul unor familii pentru educația copiilor; • Unități concurente; • Schimbările frecvente în legislația din domeniul educațional; • Lipsa unor prevederi special în legislație care să permit atenționarea / acționarea în detrimental copiilor cu CES; • Ritmul accelerat al schimburilor tehnologice conduce la uzura morală a echipamentelor existente; • Prețul ridicat al materialelor didactice și fondurile limitate nu permit dotarea corespunzătoare;

• Creșterea calității actului didactic prin preocuparea personalului didactic pentru formarea continuă; • Varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de CCD, ONG, Universități; • Menținerea unei stări de bine atât a preșcolarilor, cât și a cadrelor didactice; • Dotarea cu mobilier adecvat și materiale didactice modern, care antrenează preșcolarii într-o învățare activă, eficientă; • Atragerea de noi finanțări pentru continuarea modernizării bazei material;	
---	--

Bibliografie: Curriculum pentru educația timpurie- 2019;
Standardele ARACIP;
PDI-unitate școlară

Proiect de activitate

Vișan Liliana

Profesor învățământ preșcolar, Grădinița nr.137

Nivelul: Nivel II

Tema anuală: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema proiectului: Minunile primăverii

Tema săptămânii: Zvon de primăvară!

Categoria de activitate: Activități liber alese (ALA 1)

Tema activității: Alegem imaginea corectă!

Colier pentru Zâna Primăvară

Castelul Zânei Primăvară

Mijloc de realizare: Jocul

Tipul activității: Formare de priceperi și deprinderi

Centre de interes:

Științe: Alegem imaginea corectă!

Arta: Colier pentru Zâna Primăvară

Constructii: Castelul Zânei Primăvară

Dimensiuni de dezvoltare: Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiar; conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării; interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate; comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității; mesaje orale în diverse situații de comunicare;

Comportamente vizate: Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei; utilizează simțurile și degetele pentru realizarea de activități variate; inițiază/ participă la interacțiuni pozitive cu copiii de vârstă apropiată; demonstrează acceptarea și înțelegerea față de celelalte persoane din mediul apropiat;

Scop: Formarea deprinderii de agăși și identifica cât mai multe soluții în realizarea unei teme; dezvoltarea abilităților de comunicare cu copiii de aceeași vârstă; dezvoltarea și coordonarea mușchilor mici ai mâinilor.

Obiective operaționale :Pe parcursul și la sfârșitul activității copiii vor fi capabili:

O1 – Să recunoască imaginile specifice temei bazându-se pe materialele puse la dispoziție de către educatoare. Obiectivul se consideră realizat dacă, toți copiii vor alege imaginile specifice temei.

O2 – Să înșire mărgelile alternând culorile pe baza experiențelor anterioare; Obiectivul se consideră realizat dacă toți copiii vor înșira mărgelile, realizând sarcina dată;

O3 – Să îmbine piesele lego, în vederea obținerii temei, pe baza deprinderilor însușite anterior;

Obiectivul se consideră realizat dacă toți copiii vor îmbina corect piesele lego îndeplinind sarcina dată.

Strategii didactice: Metode și procedee: Jocul, conversația, explicația, demonstrația.

Material didactic: Imagini specifice temei propuse, șnur, mărgel colorate, piese ce se regăsesc în componența jocului de construcții : leggo.

Forma de organizare: Pe grupuri și individual.

Durata: 30 min

Bibliografie:

Adina Glava, Lolica Tataru, Olga Chis, Chis Vasile, 2014- Piramida Cunoașterii, Ed. Diamant,Pitești

Cornelia Stefanescu....2009-Didactica activităților instructive educative in gradinița,Ed.Terra, Focsani

Scenariul didactic

Evenimentul didactic	Conținutul științific	Strategiile didactice	Evaluarea
Moment organizatoric	Se face demersul necesar desfășurării activităților după cum urmează: se pregătesc materialele necesare desfășurării activităților specifice fiecărui centru de interes și se organizează trei centre (două dintre acestea la mese iar cel cu referire la construcții pe pardoseală, în ideea de a se păstra liniștea necesară desfășurării activităților de la primele două centre menționate).	Surpriza și conversația (imagini, șnur, mărgelile, piese pentru construcții)	Participare afectivă în grup.
Captarea atenției	Se realizează prin prezentarea centrelor de interes și intuirea materialelor. Se va crea o stare afectivă și de bună dispoziție.	Conversația	Observarea comportamentului și atenția copiilor.
Anunțarea temei și a obiectivelor	Vor fi anunțate temele ce urmează a fi desfășurate la fiecare centru de interes, se vor prezenta obiectivele ce trebuiesc indeplinite (obiectivele vor fi prezentate pe nivelul de înțelegere al copiilor). Invitând copiii să aleagă tema dorită se vor purta discuții referitoare la ceea ce vor realiza cu ajutorul materialelor puse la dispoziție, cât și despre modul de utilizare al acestora.	Explicația Conversația	Observarea comportamentului și atenția venită din partea copiilor.
	La centrul știință cu tema: "Alegem imaginea corectă," copiii vor avea de sortat imagini specifice temei,bazându-se pe materialul pus	Conversația	

Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	la dispoziție.La centrul artă, cu tema: "Colier pentru Zâna Primăvară," copiii vor înșira mărgelile, alternând culorile în scopul obținerii unui colier.La centrul construcții (amenajat pe pardoseală), copiii vor lucra cu piese din componenta jocului lego urmând să construiască: castelul Zânei Primăvară. Copiii se organizează la centrul ales, intuiesc și se familiarizează cu materialele primite.	Expunerea Demonstrația	Observarea comportamentului și atența copiilor.
Obținerea performanței	Pe tot parcursul activității, se urmărește activitatea de la fiecare centru, vor fi prezentate elementele de comportament, se asigură condițiile optime, se dau explicații necesare, se urmărește modul cum relaționează, cum lucrează fiecare copil.	Demonstrația Exercițiul	Se urmărește comportamentul copiilor.
Încheierea activității	Se fac aprecieri stimulative pentru fiecare activitate desfășurată la centrele de interes .	Conversația	Individual și pe grupuri.

Importanța educației ecologice în grădiniță și ciclul primar

Prof. Voicu Ana

Școala Gimnazială Răzvad, Dâmbovița

Structura: Grădinița cu Program Normal Nr. 1 Răzvad

Introducerea „noilor educații” în curriculum-ul școlar este o necesitate, cu atât mai mult cu cât asistăm la noi provocări în evoluția socială (deteriorarea continuă a mediului, exploziile demografice, agresiunea culturală provocată de mass-media etc.), toate acestea având un impact deosebit asupra formării comportamentelor de bază ale copilului, viitorul cetățean.

Educația ecologică în școală reprezintă o preocupare constantă în toate categoriile de activități. Acest demers este de o importanță majoră întrucât primele forme de organizare a cunoașterii de către copii a mediului înconjurător apar în învățământul preșcolar și se continuă în clasele primare prin reintroducerea obiectului Cunoașterea Mediului începând cu clasa I.

Educația prin grădiniță este de mare importanță, acumulările din perioada preșcolară rămân o sursă de susținere și formare în viață, pentru că prin toate dimensiunile sale și, mai ales, prin atitudinile lucide față de viață și prin trăirea acestora, perioada acestora, etapă preșcolară conține sămburi de fericire ce uneori pot ameliora și chiar eroda angoasele, nesiguranțele și neliniștile vieții adulte. Viața de fiecare zi presează înțelegerea copilului, implicația lui ca spectator al ei, fapt ce constituie un altfel de „joc” mai subtil în care se desfășoară evenimente, incidente, accidente și nevoia de a le evalua ca permise sau nepermise, condamnabile sau scuzabile.

Tema *Educație ecologică – educație pentru viață* ne-ar trimite doar la disciplinele Științe și Geografie. Dar, valorificând creativ conținuturile ce trebuie transmise elevilor, valențele acestei teme pot fi abordate chiar de la clasa I, în orele de Limba română, Educație plastică, Abilități practice și Cunoașterea Mediului.

Astfel, copilul va fi capabil să protejeze mediul apropiat (curtea, spațiul verde, arborii existenți), să planteze o floare, un copac, să atragă atenția celorlalți pentru a păstra curățenia, să participe la reciclarea unor deșeuri (din sticlă, plastic, hârtie) etc. Elevul va fi antrenat atât în activitățile de observare, cât și de manipulare și experimentare, avându-se în vedere faptul că învață mult mai temeinic atunci când lucrează practic și când forma de activitate depășește spațiul băncii de școală. Nu trebuie scăpat din vedere și faptul că o învățare eficientă presupune feed-back, care-i oferă copilului nu numai măsura realizării unei sarcini, cât, mai ales, valoarea (calitatea) pe care o are activitatea desfășurată.

Ținând seama de mobilitatea și de receptivitatea copilului, de setea de cunoaștere, de interesul pentru descoperire, de bucuria și satisfacția preșcolarului de a da răspuns la întrebări, cât și de a întreba, actul educațional din grădiniță trebuie să vizeze dezvoltarea întregii personalități a copilului. Mediul înconjurător în care copiii își desfășoară activitatea, prin variatele lui aspecte, constituie un prilej permanent de influențare asupra personalității acestora. Copilul încă de la naștere intră în relații din ce în ce mai complexe cu mediul în care trăiește, dezvoltându-se sub influența lui directă. Mai întâi de toate, mediul ambiant oferă copilului posibilitatea de a veni mereu în contact cu ceva nou pentru el, care îi stârnește curiozitatea, dorința de a-l cunoaște.

Astfel, din contactul cu obiectele și jucăriile sale, cu lucrurile personale și cele ale adulților, apar diferite întrebări din care rezultă că preșcolarul se interesează de denumirea, calitățile sau proveniența lor. Părinții, în familie, cât și educatoarele la grădiniță trebuie să le satisfacă aceste interese. Prin răspunsurile date se transmit atât cunoștințele solicitate de copil, cât și cuvintele cu privire la atitudinea pe care trebuie să o aibă copilul față de fiecare lucru sau ființă.

Educația ecologică se poate face începând cu satisfacerea intereselor copiilor de cunoaștere a plantelor și animalelor în condiții naturale și continuând cu educarea deprinderii de a închide la timp comutatorul, robinetul, de a ocroti spațiile verzi sau de a recupera organizat deșeurile de hârtie, metal, materiale sintetice sau sticlă pentru a le reintroduce în circuitul economic. Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe elevi să vorbească, să se poarte în familie, la școală, în societate, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim.

Preșcolarii se interesează în mod deosebit de natură. Fenomenele caracteristice fiecărui anotimp, diferitele aspecte din viața plantelor și animalelor atrag atenția copiilor, le trezesc curiozitatea, îi preocupă. Preșcolarii încep să se intereseze de aceste fenomene și aspecte ale naturii, își pun întrebări și caută să afle de la cei din jurul lor explicațiile necesare.

Preșcolarii au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spațiul viu: plantele se nasc, trăiesc și mor lăsând semințe pentru următoarea generație de plante. Sub „bagheta” formativă a educatoarei toți copiii trebuie să înțeleagă că orice ființă are dreptul să trăiască, deci și plantele și animalele. Astfel, se înlesnește cunoașterea treptată a mediului înconjurător, ca și integrarea din ce în ce mai corectă a copilului în acest mediu. Totodată, noile cunoștințe dobândite devin un îndreptar prețios al acțiunilor întreprinse ulterior.

Curiozitatea pe care copiii o manifestă față de fenomenele naturii trebuie menținută și transformată într-o puternică dorință de a o cunoaște și înțelege din ce în ce mai bine. Observarea sistematică a dezvoltării și schimbării în timp a plantelor, a creșterii și îngrijirii animalelor, educă atenția, spiritul de observație, deprinderea de a sesiza schimbările din natură și dorința de a cunoaște cauzele acestora. Noile cunoștințe transmise copiilor cu prilejul observării diferitelor fenomene ale naturii sunt înțelese și memorate cu multă ușurință. Această curiozitate trebuie transformată treptat într-o puternică dorință de cunoaștere, de a înțelege și a ocroti natura. Curiozitatea copiilor este suscitată nu numai de ceea ce observă și de ceea ce percep, ci și de legăturile interne, de cauzalitatea care există între cele observate și fenomenele percepute: de ce crește grâul?, de ce mor florile?, de ce plouă?, de ce cad frunzele?, etc. Răspunzând la întrebările copiilor, educatoarea trebuie să le explice fenomenele respective în raport cu capacitatea lor de înțelegere. Astfel, orizontul de cunoaștere al copiilor se îmbogățește treptat, ceea ce permite să înțeleagă că plantele au nevoie de anumite condiții de dezvoltare (hrană, căldură, lumină, adăpost), că trebuie îngrijite de om; sau că fiecare fenomen este rezultatul unei cauze, că fenomenele sunt legate între ele și depind unele de altele. Înțelegerea treptată, pe baza cunoștințelor transmise de educatoare, a fenomenelor naturii, a interdependenței dintre ele, a cauzelor care le-au provocat contribuie din plin la însușirea de către copii a unor elemente științifice despre natură.

Educația ecologică este oportună și, cu cât este începută de la o vârstă cât mai fragedă, cu atât are șanse mai mari de reușită. O condiție esențială a realizării acestei educații ecologice este ca ea să se conceapă în natură și pentru natură. Copiii trebuie să devină prieteni ai naturii, cu condiția să respecte natura. Cunoașterea și ocrotirea naturii începe cu floarea de la fereastră, cu canarul, pisicuța, cățelușul sau pasărea pe care nu trebuie s-o rănim, ci să-i oferim câteva firimituri de pâine.

Nu mila de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii, convingerea că totul în natură este folositor, noțiunea de dăunător a inventat-o omul ce cunoaște, dar nu recunoaște lanțul trofic.

Conștiința unui copil, atunci când încearcă să înțeleagă și să determine relația dintre el și natura vie, să rezolve conflicte extrem de intime, se evidențiază în acțiunea sa de decizie : a rupe sau nu o plantă, a ucide sau nu o insectă.... La vârsta miciei școlarități, jocul didactic, folosit cu pricepere, antrenează funcțiile fiziologice și cele psihice ale elevului. Elevul devine mai curajos, capătă încredere în capacitățile sale, are mai multă siguranță în răspunsuri, activitatea didactică devine atractivă și flexibilă. Observarea sistematică a naturii de către copii, sub îndrumarea educatoarei contribuie la îmbogățirea cunoștințelor lor, la înțelegerea adecvată a fenomenelor naturii, la dezvoltarea spiritului de observație, a gândirii și limbajului. Observând natura, copiii pot, de asemenea, sub îndrumarea adultului să sesizeze frumusețile ei și să o îndrăgească. Astfel, li se educă simțul estetic, sentimentul de admirație, de dragoste și mândrie pentru bogățiile și frumusețile naturii. Prin participarea sistematică la activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător, copiii au prilejul de a percepe procesele și fenomenele din realitatea înconjurătoare. Astfel ei intră în contact direct cu lumea viețuitoarelor și corpurilor lipsite de viață, cu procesele și fenomenele din mediul înconjurător. Prin intermediul acestor activități, preșcolarii își formează capacitatea de a sesiza transformările din natură, relațiile dintre viețuitoare, unitatea dintre organism și mediu.

Mediul înconjurător oferă copiilor și alte posibilități de cunoaștere: cunoașterea muncii oamenilor, a diferitelor meserii, a rezultatelor activității umane în diferite domenii. Copiii își largesc orizontul, își dezvoltă interesul pentru cunoașterea activității omului li se educă dragostea și respectul față de om și de rezultatele muncii lui. Rolul cunoașterii realității înconjurătoare decurge din influența covârșitoare pe care mediul o are asupra întregii dezvoltări psihice a copilului, asupra formării elementelor primare ale viitoare concepții despre lume, asupra procesului de formare a personalității copilului. Fiecare copil poate deveni prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Scopul principal al educației privind mediul înconjurător este acela de a oferi oricărui copil posibilitatea de a manifesta o atitudine personală, responsabilă față de mediul în care trăiește. De aceea, trebuie mai întâi, să dezvolt la preșcolari capacitatea de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia, dar și formarea și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire în vederea educării unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător. În vederea dezvoltării, gândirii ecologice a elevilor, chiar la vârsta miciei școlarități, se pot adresa întrebări – problemă, cum ar fi : „Ce credeți că s-ar putea întâmpla dacă ar dispărea toate ciocănitorele?”. Prin raționamente simple, elevii își dau seama că ar crește mult numărul insectelor dăunătoare care ar pune în pericol copacii.

Concluzia posibilă din acest dialog subliniază următorul aspect: substanțele dăunătoare rezultate din unele activități umane (industrie, agricultură, transporturi etc) pot duce la distrugerea mediilor de viață și a viețuitoarelor din acestea. Poate fi abordată și tema : „Viața pe Pământ depinde de noi” în care elevilor li se pot adresa întrebări de genul : „Cum vedeți voi rezolvată problema protecției mediului?”; „Cum puteți contribui și voi la protecția mediului?”. Cu sensibilitatea care-i caracterizează, elevii pot ușor să devină prieteni ai naturii, să o înțeleagă, să-i aprecieze frumusețea, să-i cunoască toate componentele și particularitățile, să se apropie de ea și să o protejeze.

Pentru copil, mediul – prin condițiile materiale și culturale pe care le oferă – constituie un cadru necesar dezvoltării lui și în același timp, principala sursă de impresii, care vor sta la baza procesului de cunoaștere a realității. Cunoașterea mediului înconjurător de către copiii preșcolari reprezintă o importanță deosebită în dezvoltarea multilaterală, precum și o sarcină de bază a procesului instructiv – educativ desfășurat în grădinița de

copii. În acest sens, activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător contribuie în mod deosebit la educația intelectuală a preșcolarilor.

În grădinița de copii, procesul instructiv – educativ îmbracă mai multe forme: jocul, activitatea comună, munca. Toate aceste activități, care presupun implicarea directă a copiilor în propria activitate de învățare, vor determina cunoașterea prin experiența directă, descoperirea prin efort propriu a cunoștințelor despre realitatea înconjurătoare, cu efecte asupra învățării și dezvoltării psihice. Se impune să se pornească studiul impactului activității umane asupra mediului înconjurător încă de la grădiniță și să se construiască punțile de legătură cu următoarele trepte ale învățământului, cu reprezentanții comunităților și ai autorităților locale, în vederea formării și dezvoltării deprinderilor și atitudinilor favorabile unui mediu curat și sănătos.

Bibliografie:

1. M. Berca, *Ecologie generală și protecția mediului*, București, Editura Ceres, 2000;
2. L. Cătrună, *Să ocrotim mediul înconjurător*, București, Editura Ceres, 2003;
3. L. Ezechil, *Laborator preșcolar-ghid metodic*, București, Editura V&Integral, 2001
4. F. Dumitrescu, F., Stănculescu, C. *Natura pe înțelesul copiilor*, Editura Carminis, Pitești, 1998;
5. A. Ionescu, Al., F. Săhleanu, *Protecția mediului înconjurător și educația ecologistă*, București, Editura Ceres, 1989;
6. V. Mateșică, *Modalități de educație ecologică a micilor școlari*, București, Editura Miniped, 2003;
7. M. Pistol, Mădălina, N. Din *Ecologie*, București, Editura Erc Press, 2004;
8. D. Șuliuc, *Educația ecologică, parte integrantă în curriculumul național*, București Editura Miniped.

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ON LINE

PROF.VOINEA GEORGE FLORIN

COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU BUZĂU

Elaborarea itemilor în evaluarea on line

Întrebările și exercițiile propuse pe parcursul unui soft educațional constituie una din formele de interacțiune dintre elev și calculator.

Introduse înainte de începerea propriu-zisă a secvenței respective, uneori sub forma unui test, ele au menirea de a verifica dacă elevul posedă cunoștințele necesare sau chiar o parte din cunoștințele lecției respective. În funcție de rezultatul testului, elevul este îndrumat pentru o instruire suplimentară sau pentru eliminarea din programul său de lucru a ceea ce știe deja.

Întrebările și exercițiile la care elevul trebuie să răspundă pe parcursul lecției contribuie la concentrarea atenției și crează posibilitatea exersării a ceea ce trebuie învățat. Se recomandă ca ele să fie concepute astfel încât răspunsul să presupună o înțelegere a materialului studiat, sau o altă operație cognitivă de nivel superior și nu o simplă reproducere. În acest sens este bine să se introducă întrebări pentru care elevul dispune de mijloacele necesare pentru a răspunde și care să solicite întreaga gamă de operații cognitive, de la memorie până la rezolvarea de probleme.

Formularea întrebărilor și a exercițiilor este strâns legată de posibilitatea introducerii răspunsului și de capacitatea calculatorului de a aprecia răspunsurile elevului.

Elevul trebuie informat în detaliu despre modul în care va introduce în memoria calculatorului răspunsul său și asupra codului construit în acest scop.

Evaluarea de către calculator a răspunsurilor

În instruirea asistată de calculator fiecare răspuns introdus este evaluat de

calculator într-un mod mai mult sau mai puțin nuanțat, deci elevul poate să-și dea singur seama în ce măsură a progresat în învățare. Pentru ca activitatea de elaborare a răspunsurilor să fie efectivă, softul educațional trebuie astfel realizat încât calculatorul să prezinte răspunsul corect numai după ce elevul a introdus propriul său răspuns.

Mesajul pe care calculatorul îl prezintă elevului după ce el a introdus răspunsul se numește feed-back. Acest mesaj poate fi o simplă calificare în termenii corect-greșit sau o explicație mai amplă în cazul unui răspuns greșit.

Pentru a elabora o reacție eficientă a calculatorului la răspunsurile greșite, ele trebuie prevăzute anticipat de către realizatorul softului educațional, eventual dintr-o experiență anterioară. În acest caz, este de dorit ca reacția calculatorului să nu se reducă la simpla calificare a răspunsului. Se recomandă să se furnizeze informații corective sub diverse forme, ca de exemplu: .

- explicarea greșelii comise;
- furnizarea răspunsului corect;
- propunerea unei întrebări echivalente;
- furnizarea unor informații suplimentare sau a unor puncte de sprijin;
- indicarea unei părți a softului educațional care trebuie revăzută.

În cazul în care numărul răspunsurilor greșite este foarte mare sau elevul nu poate răspunde, calculatorul trebuie să acorde un sprijin mai amplu, prin indicarea unei secțiuni a softului educațional special construită pentru remedierea lacunelor.

Decizii privind repartizarea controlului instruirii

În instruirea asistată de calculator, etapele instruirii în cadrul unei secvențe sau de la o secvență la alta, pot fi controlate de către calculator, elev, profesor sau de către oricare combinație a acestor factori.

Autorul softului educațional trebuie să stabilească factorul sau combinația de factori care va controla derularea instruirii și criteriile în raport cu care se ia decizia de trecere la secvența următoare.

În cazul în care calculatorul controlează integral desfășurarea învățării apar următoarele probleme privind elaborarea softului educațional:

- numărul de întrebări, sarcini de lucru, care pot fi atribuite elevului și care depinde de complexitatea materialului de învățat și de strategia aleasă;
- numărul de încercări de a răspunde, permise sau obligatorii, înainte de reacția calculatorului;
- condițiile în care calculatorul prezintă secvența următoare;
- datele privind activitatea elevului, care vor fi înregistrate pentru reglarea instruirii sau pentru evaluarea formativă.

Cum mi-am petrecut vacanța? Consiliere- CES/ a V-a

VOUCIUC ANA MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ POIANA

1. Privește cu atenție, imaginile despre câteva posibile moduri de a petrece timpul liber. Selectează trei imagini și descrie-le! Motivează alegerea. Precizează ce beneficii există în urma petrecerii plăcute a timpului liber.

2. Citește dialogul dintre cei doi copii și alege varianta corectă de răspuns:

- Salut, Alin! Mă bucur să te văd! A trecut atât de mult timp....
- Salut, Ana! Și eu mă bucur! Ce bine că a început școala! Mi-a fost dor de colegi, de clasa noastră, de doamna dirigintă...
- Și mie mi-a fost foarte dor... Ce-ai făcut în vacanță?
- Am fost la țară, la bunicii mei. Am fost la plajă, la pescuit, i-am ajutat la fân, m-am jucat cu prietenii mei de acolo, din sat... A fost frumos! Dar tu ce-ai făcut?
- Eu am fost la mare cu părinții, în iulie, o săptămână. Am prins o vreme excelentă...
- A fost și sora ta, Mara cu voi?
- Nu, Mara a fost la prietena ei Irina, la munte. Mie îmi place mai mult soarele! Cred că trebuie să ne pregătim!
- Da, vom intra organizat în clase.

a. Dialogul dintre cei doi copii a avut loc

- a) la începutul vacanței.
- b) la sfârșitul vacanței.
- c) în prima zi de școală.

b. Alin spune i-a fost foarte dor de

- a) vacanță.
- b) colegi și doamna dirigintă.
- c) pescuit.

3. În vacanța de vară, Ana a fost

- a) la bunicii ei, la țară.
- b) la mare.
- c) la fân.

d. Alin și-a petrecut o bună parte din vacanța de vară

- a) în oraș.
- b) într-un sat.
- c) la munte.

f. Mara este

- a) sora lui Alin.
- b) sora Anei.
- c) verișoara Irinei.

3. Citește enunțurile cu relatarea lui Alin despre o întâmplare petrecută în vacanța de vară și completează spațiile libere, alegând răspunsul corect:

1. Miercurea trecută, am uitat să închid poarta .

- a) grădinei b) grădina c) grădinii.

2. Era în jurul când s-a petrecut această întâmplare.

- a) amiază b) amiezii c) amiezei

3. Căluțul s-a repezit peste straturile de flori.

- a) Ileana b) Ilenei c) Ilenii

4. Din păcate, a distrus straturile cu garoafe ale .
a) mama b) mamei c) mamei
5. Mama a fost foarte
a) bucuroasă b) indiferentă c) supărată
6. Ca să o îmbun, m-am oferit s-o ajut la adunatul din cuibar.
a) ouă b) oulor c) ouălor
7. După ce am plecat împreună, la piață.
a) adun b) le-am adunat c) am adunat
8. La marginea am fost cel mai priceput vânzător.
a) piață b) pieții c) pieței
9. La întoarcere, m-am oferit să-i dau o mână de ajutor la reparatul .
a) straturi b) straturile c) straturilor

4. Redactează un text de 6-8 propoziții în care să povestești cum ți-ai petrecut vacanța de vară. Dă un titlu potrivit. Respectă părțile unei compuneri, ortografia și punctuația.

Bibliografie:

<https://ro.stockfresh.com/image/3291901/education-back-to-school-cartoon-kids>

Imaginația creatoare în actul educațional

Prof. Vrabie Cristina Maria

Colegiul Vasile Lovinescu-Fălticeni

Voi începe acest articol cu o afirmație a lui Einstein care considera că imaginația este mai importantă decât gândirea, în ceea ce privește sporirea forțelor creatoare ale omului. Într-adevăr, gândirea permite surprinderea a ceea ce este esențial, necesar și general în realitate sau ceea ce este logic posibil, însă imaginația explorează necunoscutul, aparentul imposibil, viitorul.

Imaginația nu are ca specific o reproducere a realității, ci de a adăuga ceva nou acesteia. Personalitatea subiectului este puternic implicată, iar produsele sale sunt cu atât mai valoroase cu cât sunt mai diferite de ceea ce există deja, deci cu cât sunt mai originale.

În ceea ce privește actul educațional, cadrele didactice dețin un rol important în dezvoltarea creativității și a abilităților practice în rândul elevilor. Fiecare dintre noi trebuie însă să plecăm de la convingerea că nimic nu se poate realiza fără muncă, iar dacă vrem cu adevărat să putem influența într-un mod pozitiv dezvoltarea abilităților elevilor, trebuie să depunem o muncă asiduă alături de aceștia.

Creativitatea vizează în mod direct pe cadrul didactic și cade în sarcina sa, de a deschide elevului orizontul vast al cunoașterii în care viziunile nu mai sunt dispartate, ci unite într-un sistem operațional..

Aplicarea permanentă a cunoștințelor în practică întărește încrederea elevilor în valoarea acestora, stimulându-i pentru activitățile viitoare. Orice tehnică de lucru folosită de profesor trebuie să fie luminată de înțelegerea mecanismelor care duc la finalizarea unor produse.

Felul în care copiii își valorifică potențialul creator a constituit în permanență o preocupare majoră pentru noi, adulți, părinți sau dascăli deopotrivă. Încă din perioada preșcolară, copii învață să confecționeze, să se joace, să îngrijească jucării. Jocul și jucăria nu e numai ocupație și distracție, ci și posibilitate de exprimare creatoare a copilului, acumulare de priceperi și deprinderi de viață. Confecționarea de noi obiecte și lucruri, aprinde fantezia copiilor, stimulează gândirea, imaginația, insistența de a finisa lucrarea începută. Prin intermediul hârtiei, pânzei, aței, acului, materialelor din natură, dar și al imaginației, obiectele confecționate de către elevi, le produce acestora o adevărată satisfacție sufletească. Astfel, fiecare copil are o latură artistică și creativă, care trebuie exploatată și dezvoltată în folosul acestuia.

Rolul nostru, al cadrelor didactice este acela de a-i îndruma, de a le înlesni elevilor calea spre cunoaștere. Prin atitudinea deschisă, cooperantă, încurajatoare și creativă, le putem asigura elevilor un climat favorabil, care să provoace curiozitatea, să stimuleze tendința acestora de a fi originali, inventivi, de a căuta legături noi și de a emite idei nebănuite.

Prin originea lui, omul este un creator, orice om este creativ, trebuie însă ca el să își dea seama. Prin creativitate asigurăm vieții noastre siguranță, dar și culoare, ieșind din banal și viața noastră devenind încărcată.

Punerea în aplicație a imaginației, lărgeste foarte mult câmpul cunoașterii umane, omul fiind capabil de performanța unică de a realiza unitatea între trecut, prezent și viitor. În momentul în care imaginația este pusă în aplicație, omul își organizează și proiectează acțiunile anticipând atât drumul ce va fi parcurs, cât și rezultatele care vor fi obținute. Omul poate să-și elaboreze mental scopul acțiunii și planul desfășurării ei, iar pe baza acestora să o realizeze cu minimum de erori și cu mare eficiență.

Imaginația creatoare este cea mai complexă și valoroasă formă a imaginației voluntare și active pentru că este orientată spre ceea ce este posibil, spre ceea ce ține de viitor, spre ceea ce este nou, fiind implicată în toate activitățile omului. De asemeni, favorizează apariția unor ipoteze, inventarea unor noi căi și metode, a unor construcții tehnice, producții artistice etc.

Imaginația și gândirea sunt instrumente de lucru cu adevărat responsabile pentru reușitele și eșecurile noastre, atunci când este vorba de punerea în aplicare a unor noi proiecte. Credința puternică că putem realiza anumite lucruri, aproape imposibile în ochii altora, funcționează ca o resursă inestimabilă care ne va conduce în final la îndeplinirea acelor proiecte. Vizualizarea este o tehnică eficientă pentru influențarea subconștientului și poate fi folosită de oricine, indiferent de vârstă. Vizualizarea creativă este o metodă care folosește imaginația pentru a obține ceea ce ne dorim să realizăm și să punem în practică. Mulți oameni au reușit să-și pună în aplicare planurile mărețe datorită imaginației și vizualizării creatoare. Aceștia și-au imaginat invenția, sau opera lor, ca și cum ar fi fost realizate deja, au văzut totul dinainte, ca și cum ar fi fost împlinit, și au făcut acest lucru în ciuda obstacolelor pe care ar fi putut să le întâmpine.

Satisfacțiile pe care le simte un om cu imaginație creativă sunt deosebite, iar actul creației finalizat și recunoscut conduce la obținerea unei stări de fericire care la rândul ei va îmbunătăți și starea de sănătate, iar ce este cel mai important, după cum spunea scriitoarea de origine rusă, Ayn Rand "Un om creativ este motivat de dorința de a realiza ceva, și nu de dorința de a-i învinge pe ceilalți".

Activitate didactică

Vujdeu Doina

Prof. Școala Gimnazială Grăniceri

Data:

Clasa: a II-a

Aria curriculară: Matematica și științe ale naturii

Discipline integrate: Matematică și explorarea mediului, Comunicare în limba română;
Arte vizuale și abilități practice

Unitatea de învățare: Culorile Pământului

Tema: Numerele naturale de la 0 la 1000

Subiectul: Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale de la 0 la 1000

Tipul lecției: predare –învățare

Competențe specifice :

- 1.1. Citirea, scrierea, și formarea numerelor până la 1000
- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.2. Identificarea semnificației liniei, punctului, culorii și formei în opere de artă.

Obiective operaționale:

- O1 – Să recunoască cifra unităților, zecilor și a sutelor la anumite numere;
- O2 – Să utilizeze corespunzător simbolurile unităților și al zecilor, respectiv: u, z ;
- O3 – Să formeze/compună corect numere formate din zeci și unități;
- O4 – Să descompună corect numere formate din zeci și unități;
- O5 – Să folosească corect număratoarea de poziționare a numerelor formate din sute, zeci și unități, reprezentând numerele date;
- O6 – Să scrie numere formate din sute , zeci și unități , utilizând liniuțele _ _ _ , care vor marca numărul unităților, zecilor și al sutelor;
- O7 – Să citească corect numerele formate din sute , zeci și unități;
- O8 – Să rezolve în grup fișa de lucru respectând atât cerințele fișei cât și regulile muncii în grup;

Obiectiv afectiv: dezvoltarea interesului pentru orele de matematica prin activitatea în grup.

Elemente de strategie didactică:

Resurse procedurale: conversația, exercițiul, explicația, jocul didactic, munca în echipe

Resurse materiale: fișe de lucru, planșe, număratoare, creioane colorate

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual

Durata: 45 minute

Bibliografie:

*** **Curriculum Național** – Programa școlară pentru clasa a II-a, 2013

Manual-Matematica și explorarea mediului, Ed. Intuitext

SCENARIUL ACTIVITĂȚII DIDACTICE MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. *Moment organizatoric*

Asigur condițiile optime desfășurării lecției.

Se verifică tema pentru acasă.

2. *Captarea atenției*

Elevii vor primi o fișă de lucru. Au sarcină de lucru să numere crescător, trasând o linie de la 1 la 55 și vor obține un desen cu un personaj dintr-o poveste. Trebuie să recunoască personajul și povestea.

3. *Reactualizarea și consolidarea cunoștințelor*

a) Avem numerele :

18 24 57 83 38 49 30 71

- citiți numerele și spuneți ce reprezintă fiecare cifra la aceste numere ? Scrieți sub fiecare număr **z** la zeci și **u** la unități.

b) Compuneți numerele formate din :

3 zeci și 7 unități - 37

5 zeci și 5 unități - 55

9 zeci și 4 unități - 94

c) Descompuneți numerele în zeci și unități :

36- 3 zeci și 6 unități

68- 6 zeci și 8 unități

92- 9 zeci și 2 unități

d) Din câte unități este formată o zece ?

O zece = zece unități

1. Ce formează zece zeci ?

2. 10 zeci = o sută

3. Formați pe numărătoarea de poziționare numărul :

42 85 73 89 25 40

4. *Anunțarea temei și obiectivelor*

Azi vom învăța **FORMAREA NUMERELOR DE LA 100 LA 1000, CITIREA ȘI SCRIEREA LOR**

5. *Dirijarea învățării*

Voi prezenta copiilor numărătoarea de poziționare și voi forma numărul 42. Ei observă că pe *tija* zecilor sunt patru bile, iar pe *tija unităților* sunt două bile. Le explic că următoarea tijă, după cea a zecilor este ***tija sutelor***, iar dacă pe aceea tijă pun o bilă avem un număr format din o sută, patru zeci și două unități, formând astfel numărul 142.

- Dacă pe tija sutelor pun 3 bile, câte sute avem?
- Dar dacă pun 5 bile?
- Solicit copiii să reprezinte la numărătoarea de poziționare, numere formate din sute, zeci și unități, iar apoi să scrie cu cifrele corespunzătoare, insistând pe semnificația fiecărei cifre și poziția acesteia pe numărătoare și în scriere.
- Cer elevilor să scrie numere formate din sute , zeci și unități , utilizând liniuțele colorate- - - , care vor marca numărul unităților, zecilor și al sutelor:
 - o sută, patru zeci și șase unități: 1 4 6 ;
 - șapte sute, două zeci și opt unități: 7 2 8;

Citește apoi scrie numerele:

352: trei sute cincizeci și doi

253: două sute cincizeci și trei

168: o sută șaiszeci și opt

492: patru sute nouăzeci și doi

520: cinci sute douăzeci

6.Obținerea performanței

Elevii vor rezolva o fișă de lucru în grup. Se vor verifica fișele frontal, iar grupa/grupele care au rezolvat exercițiile corect, va/vor primi o floricea.

Dacă mai rămâne timp, ne vom juca jocul numerelor.

7.Încheierea activității

Se vor face aprecieri generale asupra desfășurării activității și vor fi evidențiați elevii care au participat activ la lecție.

Temă : pag. 27, ex. 4 și 5.

Evaluarea formativa

Autor: Balteș Simona

Profesor Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu Dobrogianu Constanța

Definiția este importantă, deoarece dacă nu putem defini în mod clar o inovație, nu putem documenta semnificativ eficiența sa. O parte din această documentație trebuie să fie o analiza a faptului ca Evaluarea formativa a fost implementata corespunzător, ceea ce nu putem realiza dacă știm ce trebuia să fie pus în aplicare. În mod similar, în cazul în care nu se poate defini în mod clar o inovație, nu putem rezuma semnificativ rezultatele obținute în urma studiilor, deoarece nu vom ști ce situații să includem în raportul nostru. În cele din urmă nu vom putea să le adaptăm la contextul nostru pentru că nu vom ști ce informații să extragem. Pentru o definiție semnificativă a evaluării formative, avem nevoie de cel puțin două lucruri: o teorie a acțiunii și un instanțier beton. Printre altele, teoria acțiunii: (1) identifică caracteristicile și componentele evaluării formative, împreună cu motivele pentru fiecare dintre acestea și (2) postulează modul în care aceste caracteristici și componente lucrează împreună pentru a crea un anumit set dorit de rezultate (Bennett 2010). Promptitudinea beton ilustrează modul cum arată evaluarea formativa la construirea teoriei și cum ar putea să funcționeze într-un cadru real.

Aceste afirmații merită o privire mai atentă. Ideea de meta-analiza este un loc sensibil pentru a începe, deoarece acesta a fost atât de frecvent citat în eficacitatea pretinde să denote rigoarea metodologică. Meta-analiza a fost inițial conceput ca o metodă de descrie rezultatele empirice observate într-o literatură de cercetare, deși are de atunci fost prelungit pentru deducere a parametrilor populației care stau la baza (Hunter și Schmidt 2004, 512). În forma sa cea mai simplă, metoda este, în esență, o punere în comun a rezultatelor de la un set de studii comparabile, care produce una sau mai multe statistici sumare, inclusiv ce se numește în mod obișnuit un "mărimea efectului". (A se vedea, de exemplu, sticla, McGaw, și Smith

1981, pentru o introducere clasic de detaliate pentru această metodă.) Pentru studiile experimentale, The mărimea efectului este de obicei calculată ca diferență între tratament grup și

Controlul grup mijloace, împărțită la deviația standard (din grupul de control sau în mod corespunzător reunite în toate grupurile) 0.5

Cu toate acestea, meta-analiza ca orice altă metodă, poate produce rezultate fără sens, care trebuie considerate suspecte când, de exemplu: studiile sunt prea diferite în subiect pentru a oferi o rezumare semnificativă; efecte multiple provin de prea multe ori din același studiu sau din studii ale acelorași persoane, nedovedindu-se independență, caracteristicile studiului, cum ar fi calitatea tehnică sau actualitatea, nu sunt luate în considerare sau Meta-analiza în sine nu a fost publicată astfel încât metodele implicate să fie disponibile pentru analiză critică.

Cu toate acestea, nici o sursă pentru acele valori este dată vreodată. Ca atare, aceste mărimi de efect nu sunt "rezultatul cantitativ", meta-analitică sau în alt mod, a evaluării 1998 în curs de examinare Educație, ci, mai degrabă, o proastă caracterizare care a devenit, în esență, echivalent de educație al legendelor urbane. Chiar și așa, revizuirea oferă o foarte valoroasă sinteză calitativă, deși, o gamă largă de literaturi, și nu dintr-o singură, bine definite clasă de tratamente care ar putea fi numit, "Evaluarea formativă". În timp ce articolele negre și Wiliam sunt, probabil, cele mai frecvente derivarea pentru impactul mare a pretins a evaluării formative, așa cum se sugerează mai devreme, există o număr de alte surse frecvent referire. Dar fiecare sursă ridică probleme care s-ar putea numi dimensiunea efectele pretinse în discuție. Vom discuta aici mai multe frecvent citate exemple pentru a ilustra natura preocupărilor reprezentate. Să începem cu studiile Bloom, care a găsit reputația de efectele între 1 și 2 deviațiile standard, undeva între "mare" și "foarte mare". Această afirmație provine dintr-o articol de sinteză (Bloom 1984), fondat în principal pe (acum destul de datată) dizertații realizat de elevii lui Bloom.

Concluzie

Termenul, "Evaluarea formativă", nu reprezintă încă un set bine definit de artefacte sau practici. O definiție semnificativ necesită o teorie a acțiunii și unul sau mai mulți instantiations beton. Atunci când avem aceste componente în loc, avem ceva utile pentru a pune în aplicare și pentru a studia. Programul de KLT (ETS 2010) oferă o astfel de definiție pentru o categorie a evaluării formative. Este nevoie de mai mult de lucru de genul asta pentru a împinge câmpul.

În al doilea rând, o interpretare mai circumspect al cercetării eficienței ar fi că practicile generale asociate cu evaluarea formativă poate, în conformitate cu dreptul Condițiile, pentru a facilita învățarea. Cu toate acestea, beneficiile pot varia foarte mult în natură și mărime de la unul implementarea specifică a evaluării formative la alta și de la un subpopulație de elevi la altul. (Ca un exemplu, să ia în considerare variația extinse în eficacitatea feedback.) De asemenea, mărimea frecvent realizate cantitativ cererile de eficacitatea evaluării formative este suspectă, pentru a spune cel mai puțin. Cel mai citate frecvent revendicare efect de mărime a 0.4 - .7 abateri standard nu este nici semnificativ ca o reprezentare a impactului unei singure clase definite de bine de tratamente, nici ușor urmărite la orice sursa inspectibile, empiric. Alte surse empirice sunt datat, nepublicate, metodologic eronate, populațiile țintă mai în vârstă, sau o emisiune Efecte mai mici decât susținători cita. În cele din urmă, argumentul de valabilitate, precum și probele care sprijini aceasta - ambele din care ar trebui să fie în mod logic cheie pentru orice teorie a acțiunii de formare

Evaluarea - sunt, în general absente. Având în vedere aceste fapte, ca cercetători avem nevoie pentru a fi mai responsabil în cererile noastre de eficacitate și, în calitate de educatori, mai puțin imediat acceptarea dintre cei care împinge prea auto-siguranță pentru adoptarea rapidă.

În al treilea rând, înrădăcinare evaluării formative în competențe pedagogice singur este, probabil, insuficient.

Mai degrabă, evaluarea formativă ar fi conceptualizat mai profitabil și instanțiat în diverse domenii specifice. De exemplu, într-un număr special al Aplicată Măsurare în Educație, Shavelson și colegii sai descriu încorporarea de formare Evaluarea într-un curriculum utilizat pe scară largă, inovator Abordări în știință Predare (Shavelson 2008). ETS "CBAL (evaluare bazată cognitiv de, de, și ca de învățare inițiativă), care este construirea evaluări din cognitiv domain cross-curriculare Modelele, oferă un al doilea exemplu (Bennett 2010). Evaluarea al patrulea rând, formativă presupune să deducții despre ce știu elevii și poate face. Prin urmare, evaluarea formativă este evaluarea, cel puțin în parte. Acest lucru implică faptul că principiile de măsurare relevante ar trebui să dau central în conceptualizarea sa și instanțierea. Încorporează principii de măsurare nu înseamnă că valabilitate trebuie sacrificat pentru fiabilitate, ca unii pledeaza tem, sau că inadecvat concepte psihometrice, metode, sau standardele de

rigoare destinate pentru alte evaluări trebuie aplicate scopuri. Dar aceasta nu înseamnă că ar trebui să includă, mai degrabă decât ignora, principiile fundamentale relevante

În al cincilea rând , profesorii nevoie de cunoștințe în mod substanțial la punerea în aplicare a evaluării formative în mod eficient în sălile de clasă . Este îndoielnic faptul că profesorul are în medie aceste cunoștințe , astfel încât cei mai mulți profesori vor avea nevoie de perioada considerabilă de timp și de sprijin pentru a -l dezvolte. În plus , profesori vor avea nevoie de materiale de clasă utile care modelează integrarea pedagogică , domeniu , și măsurarea cunoștințelor (de exemplu , sarcini în dezvoltare ordonate că poate ajuta să facă deducții despre ce știu elevii cu privire la domeniul cheie competențe , și aproximativ ce urmează a viza pentru instrucțiuni) .

În cele din urmă , trebuie să ne explica faptul că există evaluării formative într-un educațional context. În cele din urmă , trebuie să regândim evaluare de la zero ca un sistem coerent , în care evaluarea formativă este o parte critică , dar nu singura critică parte.

O închidere potrivit pentru această lucrare vine de la Shavelson (2008) . Referindu-se la sa experiență în crearea , implementarea și studierea efectelor evaluării formative , el scrie:

Cu alte cuvinte , "Evaluarea formativă " este în același timp conceptual și practic încă un lucru în curs de execuție . Acest fapt înseamnă că trebuie să fie mai sensibil la revendicările noastre despre ea , precum și în așteptările noastre pentru el . Acest fapt , de asemenea , înseamnă că trebuie să continue greu de lucru necesare pentru realizarea promisiunii considerabile .

PERSONALITATEA PROFESORULUI PERSONALITATEA ELEVULUI

Prof. inv. primar Iulia Cabrancea

Școala Gimnazială nr.24 „Ion Jalea”, Constanța

Personalitatea acoperă întreaga natură a individului (Crow, 1973). Psihologia nu consideră personalitatea o entitate pasivă, ci un caracter dinamic al individului care își găsește expresia prin comportamentul și activitățile sale (Dennis & John 2007). În revizuirea literaturii de specialitate privind istoria conceptului de personalitate, Allport (1937) a identificat 50 de sensuri diferite ale termenului. El subliniază faptul că două accente opuse în aceste definiții trebuie să iasă în evidență -abordări tip mască (ascunse) și abordări de substanță. În primul caz, se pune accentul pe aspectele superficiale ale obiceiurilor, aspectul exterior sau valoarea de stimulare a individului, în timp ce, acesta din urmă se centrează în jurul naturii care stă la baza persoanei, adică factorii determinanți de bază ale modelelor de comportament care sunt caracteristice unui individ (Guilford, 1987). Este interesant de notat faptul că un număr de psihologi și profesori au încercat a descrie personalitatea în ceea ce privește trăsăturile. Aceste trăsături reprezintă diferite „dimensiuni” sau „fapte ale personalității” și „calitățile sale”.

Potrivit lui Woodworth (1947), „O trăsătură este o anumită calitate deosebită a comportamentului care caracterizează individul într-o gamă largă de activități și care este destul de consistentă pe o perioadă de timp.” (Carol, 2006). De exemplu, o persoană poate afișa, mai mult sau mai puțin permanent, în comportamentul său cu semnificație clinică, onestitate sau lipsă de onestitate, voioșie, independență sau dependență, flexibilitate sau rigiditate, maturitate emoțională sau infantilism, egocentrism sau modestie, sociabilitate sau retragere în diverse combinații și modele. Numai acele trăsături care se găsesc în comportamentul unui individ, mai mult sau mai puțin constant, în situații similare sunt numite trăsături de personalitate (Clifford, 1978). Ele se găsesc în general într-un anumit tipar sau formă sau unitate, de exemplu, onestitatea și independența, sau onestitatea, sociabilitatea și maturitatea emoțională pot fi modele. Deși schimbările individuale de la an la an, pe măsură ce individul crește, acest model de trăsături tind să continue sau să persevereze.

Potrivit lui Carl Jung (1912), introvertirea și extrovertirea se referă la direcția de energie psihică. În cazul în care energia unei persoane curge de obicei spre exterior, el sau ea este un extrovertit, în timp ce în cazul în care această energie curge în mod normal, spre interior,

această persoană este introvertită. Extrovertiții simt o creștere a energiei percepute atunci când interacționează cu un grup mare de oameni, dar o scădere a energiei, atunci când sunt singuri.

Cercetătorii au aprobat că nivelurile de trăsături ale personalității caracterizează o persoană. Cum și de ce una diferă de alta este o parte importantă a studiului personalității. Într-o atmosferă de clasă sănătoasă profesorii au posibilitatea de a se dezvolta și de a spori toate aspectele nivelurilor lor de personalitate. Atunci când trăsăturile psihologice ale personalității sunt dezvoltate elevilor, aceștia vor fi probabil mai motivați pentru a realiza un lucru, a coopera și a lua parte la noi provocări. Trăsăturile de personalitate ale unei persoane joacă un rol important în comportamentul acesteia, chiar și în copilărie și influențează nu numai scopurile propuse pentru sine, ci și modurile în care se realizează obiectivele (Dodge & Peter 2007). Este important pentru un profesor, viitor profesor să aibă o personalitate solidă care se va reflecta asupra elevilor.

Principala modalitate de operaționalizare a conținutului personalității profesorului, căreia i-au fost consacrate numeroase studii, este aptitudinea pedagogică.

Aptitudinea pedagogică este considerată unul dintre principalii factori de succes în procesul instructiv-educativ. Astfel, Nicolae Mitrofan (1988) stabilește, pe baza unor cercetări experimentale, drept componente ale aptitudinii pedagogice: *competența științifică*, *competența psihopedagogică* și *competența psihosocială*. Cele trei tipuri de competență nu acționează izolat, ci sunt integrate în structura personalității profesorului.

Se poate afirma că în privința *competenței științifice* lucrurile sunt destul de clare, în sensul că ea presupune o solidă pregătire de specialitate, când este vorba de competența psihopedagogică și de cea psihosocială, autorul mai sus menționat aduce detalieri ale factorilor ce le compun.

Competența psihopedagogică este asigurată de ansamblul capacităților necesare pentru „construirea” diferitelor componente ale personalității elevilor și cuprinde: capacitatea de a determina gradul de dificultate al materialului de învățare pentru elevi, capacitatea de a face materialul de învățare accesibil prin găsirea celor mai adecvate metode și mijloace, capacitatea de a înțelege elevul, de a pătrunde în lumea sa interioară, creativitatea în munca psihopedagogică și capacitatea de a crea noi modele de influențare instructiv-educativă, în funcție de cerințele fiecărei situații educaționale.

Competența psihosocială cuprinde ansamblul de capacități necesare optimizării relațiilor interumane, cum ar fi: capacitatea de a adopta un rol diferit, capacitatea de a stabili ușor și adecvat relații cu ceilalți, capacitatea de a influența grupul de elevi, precum și indivizii izolați, capacitatea de a comunica ușor și eficient cu elevii, capacitatea de a utiliza adecvat puterea și autoritatea, capacitatea de a adopta diferite stiluri de conducere.

Mai mulți autori (Hans și Michael Eysenck, N. Bennett) atrag atenția asupra faptului că profesorii trebuie să cunoască foarte bine personalitatea elevului, pentru că stilurile de predare îi influențează diferit pe elevii introverțiți și pe cei extravertiți.

Eysenck (1998, pp. 190-193) constată că elevul extravertit se simte foarte bine într-o atmosferă lipsită de formalism, permisivă, când este pus în situația de a face descoperiri și a explora el însuși, în timp ce elevul introvertit, mai ales dacă este și anxios, va fi complet depășit. Introverților li se potrivesc mai bine situațiile bine structurate, formale, metodele algoritmice, care le permit să se concentreze asupra unor elemente precise, fiindcă ei par a fi deranjați de schimbările frecvente din situațiile mai puțin structurate. În această direcție pledează și cercetările lui David Ausubel privind adecvarea stilului educațional la motivația elevului.

În concluzie, putem spune că nu există un stil educațional general valabil pentru toate situațiile didactice. Alegerea variantei optime presupune, din partea profesorului, un ansamblu de competențe referitoare la: analiza corectă a situației, imaginarea mai multor alternative de acțiune, anticiparea consecințelor lor pozitive sau negative. Toate acestea dau, de fapt, măsura competenței pedagogice a profesorului.

(a) Bibliografie

1. Carol, W. & Carol, T. (2006). *Psychology*. 8th Ed., New Delhi: Dorling Kindersley Private Limited, pag. 56
2. Clifford, T. M. (1978). *A Brief Introduction to Psychology*. 2nd Ed., New Delhi: Tata-McGraw Hill Publishing Company Limited, pag.83
3. Crow, D. L. , & Crow, A. (1973). *Educational Psychology*. New Delhi: Eurasia PublishingHouse Private Limited, pag. 45
4. Dennis, C., & John, O. M. (2007). *Introduction to Psychology*. Australia: ThomsonWadsworth, pag 50
5. Dodge, L., Peter, F., (2007). *Introduction to Psychology* .5th Ed., New Delhi: AITBS Publishers and Distributors, pag.47
6. Eysenck, H., Eysenck, M., (1998). *Descifrarea comportamentului uman*. București: EdituraTeora., pp. 190-193
7. Guilford, J.P. (1987). *Personality*. New Delhi: Tata-McGraw Hill Publishing Companylimited, pag.67
8. Mitrofan, N., (1988). *Aptitudinea pedagogică*. București: Editura Academiei, București, pag.35

Rezumatul cursului ERASMUS + KA1 How we avoid dropouts in schools.

The way of Finland

Prof. Stănescu Corina Mihaela

Școala Gimnazială Tărtășești, Dâmbovița

Scopul proiectului este stabilirea unui nou context de învățare cu ajutorul căruia să se asigure creșterea motivației elevilor pentru învățare, scăderea absenteismului și îmbunătățirea rezultatelor școlare.

Obiectivele proiectului:

O.1-familiarizarea cadrelor didactice cu minim 3 metode eficiente de predare interactivă

O.2-scaderea nivelului de absenteism pe perioada implementării proiectului

O.3-creșterea rezultatelor școlare

PROGRAMUL CURSULUI ERASMUS+ KA1 course "How we avoid dropouts in schools. The way of Finland":

Sambata, 10 iulie – Prezentarea cursului

Duminica, 11 iulie- Prezentarea sistemului de învățământ finlandez

Prezentarea participanților

Luni, 12 iulie – Suport timpuriu, predare specială în școli.

Integrare și incluziune. Diferite modalități de prevenire a abandonului școlar timpuriu.

Marti, 13 iulie – Cooperarea cu serviciile medicale și sociale.

Miercuri, 14 iulie - Servicii speciale pentru studenții adulți, sau imigranți.

Vizita la Parcul Național Koli.

Joi, 15 iulie – Evaluarea cursului și acordarea certificatelor.

De prin școlile finlandeze adunate...

Finlanda este considerată una dintre țările cu cel mai performant sistem de învățământ din lume, situându-se an de an în fruntea topurilor internaționale de specialitate.

Sistemul educațional finlandez se referă la egalitatea de șanse pentru toți copiii, indiferent de mediul socio-economic din care aceștia provin. În Finlanda nu există școli mai bune sau mai puțin bune, nu există învățământ privat. Întregul sistem universitar este de stat.

Sistemul de educație din Finlanda este compus din:

- 9 ani educație de bază, precedată de clasa pregătitoare
- educație postsecundară – generală(liceu) și vocațională (școala profesională)
- educație superioară – universitară și de aplicare a științelor (cercetare)

Educația școlară se bazează pe dezvoltarea gândirii și a expresiei, nu pe acumularea masivă de informație. Pentru a favoriza gândirea creativă și independentă, multe din temele pentru acasă au forma de proiect.

Este pus un mare accent pe încrederea și bunăstarea elevului și a profesorului.

O trăsătură obișnuită în cadrul programei școlare din Finlanda sunt activitățile în aer liber, ideea centrală a acestui sistem fiind menținerea sănătății corpului și a minții.

Scopul final al educației finlandeze este dezvoltarea abilității de a învăța și păstrarea bucuriei descoperirii de noi cunoștințe pe parcursul întregii vieți.

Strategii pe termen scurt:

- promovarea educației diferențiate prin adaptarea demersului instructiv-educativ la nevoile imediate ale copilului.
- susținerea performanțelor elevilor prin activități școlare, extrășcolare și extracurriculare.
- dezvoltarea spiritului de competiție

Originea și specificul basmului

Badea Petronela

Școala Gimnazială „Take Ionescu” Rm.Vâlcea

Motto: *Povestitul datează din cele mai îndepărtate timpuri (...) oamenii, de îndată ce au ieșit din faza sălbăticiiei, au simțit nevoia să asculte istorisiri, relatări despre isprăvi reale sau presupuse a se fi întâmplat.*¹

Roadele creației populare în țara noastră au fost atestate târziu, abia prin scrierile cronicarilor din secolul al XVII-lea, în care sunt menționate câteva legende, precum legenda descălecării Moldovei, în care un zimbru este urmărit la vânătoare de către căpetenia Dragoș. De asemenea, Grigore Ureche arată cum Sf. Dumitru l-ar fi ajutat pe domnitorul Ștefan cel Mare să iasă învingător în lupta din Codrii Cosminului. Prima culegere de legende (în număr de 42) este considerată “O samă de cuvinte”, a cronicarului moldovean Ion Neculce, care atrage însuși atenția cititorului asupra unor mărturii istorice cu privire la aceste narațiuni răspândite pe cale orală: “Ce cine va vrè să le creadă, bine va fi, iar cine nu le va crede, iarăși bine va fi, cine cum îi va fi voia, așa va face”.²

Cel care a deschis, pentru prima dată, direcția către culegerea și studierea sistematică a prozei populare românești a fost Timotei Cipariu, ale cărui îndemnuri s-au înscris în tradiția științifică instituită cu rigurozitate de Școala Ardeleană și cultivată de-a lungul deceniilor la Blaj. Marele erudit a adunat, într-un manuscris din 1831, zece narațiuni populare, pe care le-a numit *fabule și povești*. Dintre acestea, patru texte sunt de fapt basme animaliere („fabulele”), alte patru sunt snoave, iar două sunt anecdote („poveștile”).³

Nu avem culegeri de basme mai vechi decât sfârșitul secolului al XIX-lea.⁴ Basmul fiind o specie care, de obicei, nu se memorează în amănunt narativ și în figuri de stil, ca epica în versuri, ci în care se operează liber cu asociații de episoade și anumite formule narative, este supus mult mai mult fluctuației de construcție diversă și de narațiune, decât, de pildă, balada, care păstrează mai bine culoarea istorică a tablourilor și suita narațiunii. De aceea, posibilitatea de a observa adaptarea la un nou mod de a percepe fantasticul ca simbol al realității este mai mare în basm decât în alte specii narative, mai ales în cele scurte, ca snoava, care se bazează pe joc de cuvinte, pe poantă, prinsă precis în expresie și, în consecință, fără mari abateri în formularea narativă. Când această formulare este uitată, snoava își pierde consistența și dispăre. De aceea, viața snoavelor a fost întotdeauna și a rămas mult mai scurtă decât a basmelor, aproape efemeră.

Arta povestirii rămâne, așa cum s-a arătat de-a lungul timpului, un appendice al vieții omului din popor, a țăranului simplu, lipsit de învățătură; boierii cu știință de carte și dregătorii desconsiderau narațiunile folclorice, cărora nu le găseau un fundament istoric, catalogându-le drept “scornituri” sau “basmе”. De fapt, chiar originea cuvântului “basm” susține acest fapt: el provine din limba slavă, în care “basni” înseamnă “născocire”, “minciună”, “scornitură”; tot din aceeași familie de cuvinte fac parte: “basnă” (< sl. basnu), “a basni” – a povesti (<sl. basniti), “băsnuitor” sau “băsnar” (povestitor), dar și “a băsmi”, “a băsmui”, “băsmuitor”. *Dicționarul de sinonime al limbii române* atribuie verbului „a basni” următoarele sensuri: a inventa, a născoci, a plăsmui, a scorni, a ticlui.⁵

În ceea ce privește geneza basmului, G. Călinescu prezintă formula elementară explicată ca principiu al acesteia: „Un subiect A spune unui subiect B, dintr-o carte sau din auzite (și nu trebuie exclusă nici invenția personală), o istorisire. B o transmite mai departe, nu chiar întocmai, adesea punând de la sine și nu o dată, ci de fiecare dată altceva, când povestește. Uneori, transmisiunea avortează: istoria, care nu are legătură cu spiritul masei, se stinge. Alteori difuziunea ia proporții gigantice, răsare în felurite regiuni, și cercetarea pe spațiu european descoperă un factor obiectiv ce explică favoarea populară. Se vorbește mult de *contaminație* (și nu fără teme), înțelegându-se prin asta influențarea unui basm de către altul și mai ales prin contopirea mai multor fragmente de basme (sau dacă vreți motive) într-unul nou. Provizoriu, putem afirma, după un examen destul de vast, că lucrurile nu stau exact așa. Naratorul nu e contaminat, inconștient, ci aplică esteticeste procedeul cel mai ușor spre a face față oral, într-un timp limitat, sarcinii sale. Ceea ce-l preocupă principal este de a traduce în materie fabuloasă o idee morală potrivită cu locul unde se află («răsplătirea hărniciei», la o șezătoare; «norocul săracului», acolo unde se află nemulțumiți de soarta lor etc.). Este cu neputință să inventeze pe loc intriga. Atunci recurge la situații-șablon, la momente, ca să zicem așa, prefabricate.”⁶

Basmul este socotit de Bogdan Petriceicu Hasdeu drept “prototipul romanțelor literaturii celei culte și chiar al dramelor moderne, însă întrecându-le și lăsându-le departe în urmă prin bogăția complicațiilor și prin puterea fanteziei”⁷, iar „pentru români în parte este cel mai bogat izvor de credințe sau noțiuni mitologice și de date lingvistice”.⁸ Specifică basmului este natura lui fantastică, căci “numai în basm supranaturalul constituie un element esențial”.⁹

Cu toate că Hasdeu consideră că fabula derivă din basm, fiind o producție a acestuia prin faptul că împrumută caracteristica de a folosi drept personaje, dobitoace vorbitoare ca și oamenii, nu este văzută totuși ca un derivat al basmului în mod direct. Astfel, fabula este întotdeauna moralizatoare, prezintă fapte ce converg către un precept, pe când basmul nu este cătuși de puțin tendențios. Hasdeu precizează că ar exista o specie intermediară între basm și fabulă, și anume așa-numitul “deceu”, care “este un basm menit a da soluționarea unei probleme”, prin urmare “deceul” se înrudește cu basmul prin natura sa fantastică, dar are în plus un “caracter tendențios”. Într-un moment al evoluției, basmul și deceul se întrepătrund într-un tot ce poartă numele de “mitologie”.¹⁰

Ovidiu Birlea contrazice această teorie a lui Hasdeu, arătând că nici basmul despre animale (*fabula*) și nici legenda (*deceul*) nu descind din basmul propriu-zis, ci dimpotrivă, acesta din urmă reprezintă “o specie mai evoluată care preia personaje și situații din legende, mai puțin din basmul despre animale (...), hrănindu-se din speciile narative mai vechi, căci cu cât se merge îndărăt spre origini, cu atât limitele dintre basm și legendă se șterg și se confundă”.¹¹

De asemenea, Hasdeu caută originile basmului și în vis, pornind de la ideea shopenhaueriană “că omul posedă pentru vis un deosebit organ”¹², cu ajutorul căruia poate vedea, auzi și simți. Cu toate că teoria lui Hasdeu rămâne necunoscută cercetătorilor străini (ca de pildă, Ludwig Laistner, cu lucrarea “Das Rätsel der Sphinx”, din 1889), aceasta și-a găsit ecou în studiile de mai târziu, care au susținut că anumite elemente ale basmului se răsfrâng din dimensiunea visului: frica de zmei, probele imposibile, anumite episoade de pe tărâmul de dincolo (de exemplu, munca de Sisif), „întrebările de nerezolvat care aduc moartea celui chestionat, iubitul care apare în timpul somnului, dar dispare la trezie, mușenia eroilor pentru a rezolva o situație grea și minunățiile raiului”.¹³

-
- ¹ Ovidiu Bîrlea, *Antologie de proză populară epică*, vol. 1, București: Editura Pentru Literatură, 1966, p.11.
- ² Ion Neculce, *O samă de cuvinte*, București: Editura Minerva, 1972, p.7.
- ³ Ion Cuceu, *Fenomenul povestitului*, Cluj: Editura Fundației Pentru Studii Europene, 1999, p.14.
- ⁴ I.C. Chițimia, *Folclorul românesc în perspectivă comparată*, București: Editura Minerva, 1971, p. 194.
- ⁵ Luiza Seche, Marin Seche, *Dicționarul de sinonime al limbii române*, București: Editura Academiei RSR, 1982, p.101.
- ⁶ G. Călinescu, *Estetica basmului*, Bistrița: Editura Pergamon, 2006, p.6.
- ⁷ I.C.Fundescu, *Basme, orații, păcălituri și ghicitori*, ediția a IV-a, București, 1896, p.12, citat după Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *Tipologia folclorului*, București: Editura Minerva, 1970, p.26.
- ⁸ B.P.Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, III, București, 1893, p. 2596, citat după Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *Tipologia folclorului*, București: Editura Minerva, 1970, p.26.
- ⁹ *Ibidem*, p.2601, citat după Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *Tipologia folclorului*, București: Editura Minerva, 1970, p.26.
- ¹⁰ *Loc cit.*
- ¹¹ Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *op.cit.*, p.27.
- ¹² B.P.Hasdeu, *op.cit.*, p. 2607, citat după Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *Tipologia folclorului*, București: Editura Minerva, 1970, p.27.
- ¹³ Friedrich von der Leyen, *Das Marchen*, Leipzig, 1911, p. 35-36, citat după Ion Mușlea, Ovidiu Bîrlea, *op.cit.*, p.27.

Legătura continuității cu integrabilitatea Riemann

Prof. Elena Rodu

Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi" Botoșani

Cât de departe, dincolo de clasa funcțiilor continue, are loc integrabilitatea în sensul lui Riemann? Demonstrarea unor rezultate precum "Orice funcție continuă $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este integrabilă", "Există o funcție integrabilă Riemann cu o infinitate nenumărabilă de puncte de discontinuitate", "Funcțiile continue sunt derivate integrabile", pot constitui un suport de informare științifică pentru cercurile de elevi, centre de excelență, simpozioane, cursuri opționale din domeniul matematicii la nivelul clasei a 12-a.

În limbajul comun, termenul de "continuitate" se referă la reprezentările intuitive ale proceselor fără salturi, întreruperi bruște, ruperi, etc., deci fără momente sau "puncte de discontinuitate". Cronologic, conceptul de continuitate este ulterior celui de derivată; logic, însă, îl precede. Fizica experimentală ridică o problemă oarecum inversă celei de derivată, în sensul că impune determinarea proprietăților unei funcții care modelează un fenomen, folosind valori ale derivatei rezultate dintr-un experiment. Relativ la astfel de situații practice a apărut conceptul de "integrală".

Funcția $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este integrabilă Riemann dacă există un număr real I astfel încât pentru orice $\varepsilon > 0$ există $\delta > 0$ cu proprietatea că, oricare ar fi diviziunea punctată p a lui $[a, b]$ de normă inferioară lui δ avem $|t(f, p) - I| < \varepsilon$. (Amintim că norma unei diviziuni p este maximul dintre lungimile intervalelor $[x_i, x_{i+1}]$ care alcătuiesc diviziunea p). Riemann precede această formulare riguroasă de o alta, mai puțin riguroasă, dar mai sugestivă: Valoarea sumei $t(f, p)$ depinde de alegerea numerelor x_i și z_i . Dacă, indiferent de această alegere, suma $t(f, p)$ are proprietatea de a se apropia indefinit de o limită fixă I de îndată ce diferențele $x_{i+1} - x_i$ tind toate la zero, atunci această limită se numește valoarea integralei definite a lui f de la a la b . Să observăm că aici apar două noțiuni: una exprimând o proprietate, integrabilitatea; alta exprimând un număr real, integrala. Ele nu se definesc succesiv, ci concomitent. Cât de departe, dincolo de clasa funcțiilor continue, are loc integrabilitatea în sensul lui Riemann? Am văzut că există funcții $f \geq 0$ neintegrabile, deci pentru care subgraficul lui f nu are arie. Riemann dă însă un exemplu de funcție care, deși are o mulțime densă de puncte de discontinuitate, este integrabilă în sensul său. Fie $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $f(x) = 0$ dacă x este irațional și $f(p/q) = 1/q$ dacă p și q sunt numere întregi prime între ele, $q > 0$. Se constată că această funcție este integrabilă pe $[0, 1]$ iar integrala este egală cu zero (pentru demonstrație, se folosește faptul că în orice interval finit există numai un număr finit de numere raționale p/q ireductibile, pentru care q e depășit de un număr natural dat). Nu este însă greu de observat că funcția lui Riemann este continuă în orice punct irațional, deci punctele ei de discontinuitate formează o mulțime numărabilă (care coincide cu mulțimea punctelor raționale din $[0, 1]$).

Poate exista o funcție integrabilă Riemann cu o infinitate nenumărabilă de puncte de discontinuitate? Răspunsul este afirmativ. Într-adevăr, să considerăm mulțimea A a numerelor reale cuprinse între 0 și 1, în a căror dezvoltare triadică infinită lipsește cifra 1. Aceasta înseamnă că x aparține lui A exact atunci când este de forma $a_1/3 + a_2/3^2 + \dots + a_n/3^n + \dots$, unde numărătorii $a_1, a_2, \dots, a_n, \dots$ pot lua numai valorile 0 și 2. Mulțimea A este nenumărabilă, iar funcția $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ pentru care $f(x) = 1$ dacă x este în A și $f(x) = 0$ dacă x lipsește din A este integrabilă pe $[0, 1]$, deși este discontinuă în fiecare punct din A . Răspunsul la cât de discontinuă poate fi o funcție integrabilă Riemann a fost dat de către Henri Lebesgue, cu ajutorul noțiunii de mulțime de măsură nulă. O mulțime E de numere reale este de măsură nulă dacă pentru orice $\varepsilon > 0$ există un șir (I_n) de intervale deschise din $\mathbb{R}$ astfel încât E este conținută în reuniunea intervalelor I_n iar suma lungimilor acestor intervale (de fapt, suma unei serii) este inferioară lui ε . Rezultatul lui Lebesgue

se enunță astfel: Funcția mărginită $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este integrabilă Riemann pe $[a, b]$ dacă și numai dacă punctele ei de discontinuitate formează o mulțime de măsură nulă.

O altă proprietate: "Funcțiile continue sunt derivate integrabile". Pentru a stabili rezultatul, procedăm în două etape. Într-o primă etapă stabilim integrabilitatea Riemann a funcțiilor continue iar în a doua etapă stabilim existența primitivei unei funcții continue pe $[a, b]$ și validitatea unei formule de tip Leibniz - Newton: valoarea integralei lui f de la a la b este egală cu diferența dintre valorile în b și a ale unei primitive oarecare a lui f . Însă integrabilitatea funcțiilor continue poate fi stabilită și ea în două feluri, după cum ne prevalăm de sume Darboux sau de sume Riemann. Prima cale este mai simplă. Avem

$S(d) - s(d) = \sum [(M_i - m_i)(x_{i+1} - x_i); 0 \leq i \leq n-1] = \sum [\omega_i (x_{i+1} - x_i); 0 \leq i \leq n-1]$, unde am notat cu ω_i oscilația lui f pe $[x_i, x_{i+1}]$, adică diferența dintre supremul (marginea superioară) M_i și infimumul (marginea inferioară) m_i ale lui f pe $[x_i, x_{i+1}]$. Pe baza continuității uniforme a lui f pe $[a, b]$ rezultă că, fiind dat $\varepsilon > 0$, există $\delta > 0$, astfel încât dacă norma lui d este inferioară lui δ , atunci $\omega_i < \varepsilon$ pentru $0 \leq i \leq n-1$, deci $S(d) - s(d) < \varepsilon(b-a)$ iar f este integrabilă Riemann pe $[a, b]$. A doua cale se bazează pe folosirea sumelor Riemann. Utilizăm teorema privind caracterizarea intrinsecă a integrabilității cu ajutorul sumelor Riemann. În acest scop, vom forma diferența dintre două sume Riemann asociate unor diviziuni punctate și vom arăta că ea devine, în valoare absolută, oricât de mică, dacă norma diviziunilor este suficient de mică:

$|t(f, p) - t(f, r)| = |\sum f(\xi_i)(x_{i+1} - x_i) - \sum f(\eta_j)(y_{j+1} - y_j)|$. Să considerăm acum o diviziune $u = (a = z_0 \leq \tau_0 \leq z_1 \leq \dots \leq z_k \leq \tau_k \leq z_{k+1} \leq \dots \leq z_m = b)$ formată cu reuniunea punctelor

care definesc diviziunile p și r . Obținem $|t(f, p) - t(f, r)| = |\sum (f(\tau_k) - f(\tau'_k))(z_{k+1} - z_k)| \leq$

$\sum |f(\tau_k) - f(\tau'_k)|(z_{k+1} - z_k)$, unde τ_k și τ'_k aparțin lui $[z_k, z_{k+1}]$. Însă norma lui u nu întrece normele lui p și r , deci rămâne inferioară lui δ dacă normele lui p și r sunt inferioare lui δ . Să presupunem că acest δ este numărul pozitiv asociat unui $\varepsilon > 0$ dat, în așa fel încât, în virtutea continuității uniforme a lui f pe $[a, b]$, să avem, pentru $x, y \in [a, b]$, $|x-y| < \delta$, inegalitatea $|f(x) - f(y)| < \varepsilon$. Dacă norma lui p și r este inferioară lui δ , atunci putem lua în rolul lui x și y pe

τ_k și τ'_k , deci $\sum |f(\tau_k) - f(\tau'_k)|(z_{k+1} - z_k) < \varepsilon \cdot \sum (z_{k+1} - z_k) = \varepsilon(b-a)$, deci

$$|t(f, p) - t(f, r)| < \varepsilon(b-a)$$

de îndată ce norma lui p și r este inferioară lui δ . Rezultă că f este integrabilă pe $[a, b]$.

Conceptele de continuitate și integrabilitate constituie componente esențiale ale culturii științifice a oricărui cercetător al naturii pentru că, alături de rostul informațional, acestea disciplinează gândirea, canalizează intuiția oferind nenumărate exemple de modelare matematică a unor fenomene fizice, influențând nemijlocit drumul spre cunoaștere.

Bibliografie

1. Catană, A. - "Probleme de analiză matematică și observații metodologice", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993.
2. Polya, G., Szegő, G. - "Problems and theorems in Analysis", vol. I, Springer - Verlag, Berlin, 1972.
3. Sirețchi, Gh. - "Calcul diferențial și integral", vol. I-II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.